Ponson du Terrail

Spadasinii de la Operă

Versiune electronică: **[V2.0]**

Prezenta versiune electronică
este realizată
prin digitalizarea volumului tipărit:

PONSON DU TERRAIL
PARISUL MISTERIOS
Editura „I.G.R.” – S.R.L.
Bucureşti, 1992

Nota ediției electronice:

Titlul volumului a fost schimbat din „Parisul misterios” în „Spadasinii de la Operă”, deoarece „Parisul misterios” (Le Paris mystérieux) este un ciclul format din cinci romane, iar cartea tipărită la Editura „I.G.R.” cuprinde doar primul roman din acest ciclu.

Ciclul „Le Paris mystérieux” cuprinde:
I. Les Spadassins de l’Opéra
II. Les Compagnons de l’amour
III. La Dame au gant noir
IV. La Comtesse d’Asti
V. Le Roman de Fulmen

La o primă cercetare nu au fost găsite în limba română celelalte patru romane, deşi este posibil ca ele să fi fost tipărite în volume sau fascicole în perioada de dinaintea sau de după primul război mondial.

Nota Editurii „I.G.R.” – S.R.L. BUCUREŞTI,

Această carte reproduce textul adaptat
după romanul în fascicole
„Parisul misterios” de Ponson du Terrail
apărut la Edit. „Eminescu S.A.” în anul 1928.

Ponson du Terrail

Spadasinii de la Operă

(Les Spadassins de l’Opéra)

Capitolul I – Atacul la drumul mare

Într-o seară din luna ianuarie a anului 1836, o diligență trasă de patru cai zdraveni mergea pe unul din drumurile din sudul Italiei, drum tăiat printre povârnişurile neregulate şi repezi de-a lungul poalelor Abruzzilor.

Un servitor şedea agățat de scara trăsurii, iar un altul mâna caii cu multă repeziciune, nu în trap à la Daumont, aşa precum se fac de obicei călătoriile cu poşta.

În trăsura al cărei coş era lăsat pe spate, un bărbat şi o femeie tânără şedeau mână în mână şi respirau cu deliciu adierea serii, îmbibată de parfumurile răcoroase şi pătrunzătoare ale munților.

Bărbatul putea să aibă între douăzeci şi şase şi douăzeci şi şapte de ani; era de statură potrivită, blond, nervos, cu o înfățişare plină de energie şi totodată de blândețe. Strălucirea ochilor lui albaştri vădea un curaj de leu, iar linia dreaptă a nasului o voință nestrămutată şi multă răbdare.

Femeia care-l însoțea avea o înfățişare cu to-

tul deosebită. Părul negru şi lucios, buzele-i roşii umbrite de un puf ce abia se zărea, ochii-i negri şi scânteietori arătau limpede originea ei meridională. Era înaltă, zveltă, şi mâinile-i erau de-o finețe adorabilă. Surâsul bărbatului era visător, aproape contemplativ; acel al însoțitoarei sale, dimpotrivă, avea acea pecete de ironie ascunsă care trădează la femeie furtunile unei vieți zbuciumate prea de timpuriu.

S-ar fi ghicit, văzând-o, că vreme îndelungată sperase, suferise, plânsese, că nu mai spera nimic de-acum, că se împăcase cu viața aşa cum îi fusese hărăzită şi că, obosită de a tot fi victimă, ea preferase în cele din urmă rolul aceleia care chinuie în locul celui care se lasă a fi chinuit.

De altminteri, pe fruntea aceea lată şi brăzdată de câteva cute vremelnice se oglindea inteligența sau poate chiar geniul... pe buzele acelea încrețite la colțuri şi înarmate cu un surâs pururea batjocoritor, un psiholog ar fi citit toropeala aceea ce vine de pe urma excesului prea multor suferințe, scepticismul acela cumplit care face tăria femeii şi deznădejdea

bărbatului.

Trăsura alerga pe o pantă repede, prin fundul unei trecători a cărei înfățişare sălbatică reamintea cele mai posomorâte opere ale lui Salvator Rosa.

Două lanțuri de munți stăvileau o vale adâncă în mijlocul căreia se rostogolea cu zgomot un râu. Munții aceea râpoşi, aproape perpendiculari, erau acoperiți de o vegetație piperniciță, cu frunzişul de un verde întunecat, în mijlocul căreia răsărea ici-colo câte o stâncă cenuşie, rămăşițele unei clădiri feudale, ziduri în ruină sau vreun turn dărâmat.

Uneori se zărea printre spațiul a două creste de munți un orizont îndepărtat şi albastru, mărginit de marea ce scânteia feeric în amurgul serii.

— Leona, şopti la un moment dat călătorul, strângând între mâinile sale mâna tinerei femei, nu creezi ca şi mine că splendorile cele mai sălbatice ale naturii alcătuiesc câteodată iubirii un cadru dintre cele mai uimitoare?

— Ba da, făcu ea cu un semn din cap de o drăgălăşenie nespusă.

— Scumpa mea, urmă el, e atât de dulce iubi-

rea când călătoreşti! Şi viața aceasta în doi, prin lume, această izolare a două inimi în mijlocul haosului, pe drumurile populate de necunoscuți, nu-i oare cea mai dulce, cea mai fericită ce s-ar putea visa?

Tânăra femeie nu răspunse. Gândul ei poate zbura într-altă parte... sau poate că şi pe ea o absorbise cu totul priveliştea impunătoare a ținuturilor pe care le străbătea.

— Ah! scumpa mea Leona, urmă călătorul cu înflăcărare, ce viață de bucurii fără sfârşit şi fericiri nebănuite până acum mi-a dezvăluit iubirea ta! Mai înainte ca întâmplarea să mă fi pus pe urma paşilor tăi eram un om neocupat şi trist; inima mea pustie se trudea zadarnic să se avânte spre necunoscut, imaginația mea visa idealul. Astăzi am găsit şi pe unul şi pe altul. Anul acesta de călătorie, care se va împlini în curând, a trecut pentru mine ca un vis, ca un vis fericit. Sufereai în ziua când te-am întâlnit; posomorâtă şi încovoiată ca statuia deznădejdii, tu păreai moartă mai dinainte pentru viață, pentru iubire, pentru speranță şi dezamăgirea întipărise pe frumosul tău chip

pecetea-i fatală.

— Taci, Gontran, taci! îl întrerupse tânăra femeie.

— Fie, murmură el, nu te-am întrebat niciodată ceva în privința acelui trecut misterios pe care mi-l ascundeai cu atâta grijă. Erai frumoasă, inteligentă şi sufereai; văzându-te te-am şi iubit. Atunci, ah, îngerul meu! Tinerețea e totdeauna vânturatică şi setoasă de lupte uriaşe şi am voit să lupt şi eu cu durerea, cu descurajarea, cu deznădejdea, cu tot ceea ce-mi rodea sufletul într-ascuns. Am îndrăznit să cred că inima ta înfrântă şi obosită mai avea o ultimă fibră cruțată şi gata să vibreze la cea dintâi atingere. Eu ți-am redat o viață nouă, ție, care voiai să mori. Am sperat că mă vei iubi şi acum ştiu că mă iubeşti. De un an de când am plecat din Franța, eşti fericită.

Frumoasa călătoare strânse în tăcere mâna însoțitorului ei.

— Dar, sfârşi el, acum mi-e teamă.

— Teamă de ce? făcu ea.

— De întoarcerea noastră apropiată, murmură el.

— Ce copilărie!

— Ah! dragă prietenă, dacă ai ştii ce vânt de nestatornicie, de scepticism şi de dezamăgire se abate în fiece clipă pe deasupra acelui oraş grozav, ce se cheamă Paris. Dacă ai şti câți din aceia care iubesc suferă acolo de un rău necunoscut şi fără nume.

— Fără nume? întrebă ea.

— Ba mă înşel, are nume.

— Care e răul acela?

— Gelozia, murmură călătorul cu o voce înăbuşită.

Un zâmbet flutură pe buzele tinerei femei. Însoțitorul ei îl luă drept un zâmbet de iubire, dar un observator dezinteresat ar fi ghicit că el era expresia sinceră şi naivă a unei compătimiri puțin cam batjocoritoare.

— Ah! continuă Gontran, când cineva iubeşte ca mine, e gelos pe o umbră, gelos pe soarele care pătrunde în budoarul aceleia pe care o adoră, gelos pentru privirile de admirație ale mulțimii. Şi la drept vorbind, cine ştie? Poate vei înceta în curând să mă iubeşti. Sunt atâția bărbați tineri şi frumoşi la Paris!

Ea clătină uşor din cap. Gontran se simți fe-

ricit de gestul acesta.

— Eşti un înger! îi zise el.

Pe când se cufundau amândoi în această convorbire sentimentală, locul pe care-l străbăteau devenise şi mai sălbatic şi mai pustiu ca până atunci. Orizontul îndepărtat dispăruse, trecătoarea pe unde se strecură trăsura se îngustase iar vegetația pipernicită a munților făcuse loc pe nesimțite unei păduri de juni stufoşi, împestrițată ici şi colo cu blocuri uriaşe de stânci prăvălite din înălțimea culmilor. Deodată surugiul se întoarse:

— Domnule marchiz, zise el într-o franțuzească stricată, s-a înnoptat şi drumul e cât se poate de primejdios. Săptămâna trecută, banditul Giuseppe, cu banda lui, a oprit chiar aici doi englezi. Aveți arme cu dumneavoastră?

Tânărul tresări, apoi întinse mâna spre unul din buzunarele trăsurii şi scoase o pereche de pistoale. Servitorul agățat pe scară avea un altul.

— Acum dă bice cailor şi porneşte în goana mare! strigă marchizul.

La numele de Giuseppe, tânăra femeie făcuse o mişcare bruscă şi o paloare neaşteptată i

se întipări pe față. Călătorul socoti că schimbarea aceasta se datora emoției ce neapărat trebuia s-o pricinuiască unei femei vestea unui atac probabil al acestor bandiți care au bântuit totdeauna drumurile Italiei.

— Leona, zise el cu dragoste, nu-ți fie teamă de nimic, dacă s-ar întâmpla o nenorocire, asta ar fi că eu aş muri apărându-te pe tine.

Tânăra femeie clătină din cap cu un aer de încredere, pe când trăsura continua să alerge în goana mare.

Noaptea se apropia, soarele apusese după creştetul munților, întunericul se cobora în vale şi crepusculul, acest vestitor al ivirii stelelor, începea să dea fiecărui obiect apropiat sau depărtat o formă nehotărâtă şi ciudată.

Marchizul Gontran de Lacy (acesta era numele său) încărcase cele două pistoale, apoi îşi aşează în față şi la îndemână un pumnal cu lama triunghiulară, pe care-l adusese din Indii.

Omul aceste era de un curaj fără seamăn. El şi-ar fi jucat viața pe o singură carte şi întâmplările pline de peripeții ce nasc din neprevă-

zutul călătoriilor îi plăceau la nebunie. Totuşi, acum simți o oarecare teamă. Aruncase o căutătură furişe spre Leona.

Deodată se văzu o lumină la douăzeci de paşi, într-un desiş de pe marginea drumului. Un glonte şuieră şi unul din cei patru cai înhămați la trăsură se prăvăli la pământ, atins de moarte. Atunci, la focul armei, marchizul îşi regăsi toată energia, tot aşa cum mirosul prafului de puşcă şi sunetul trompetei aţâţă şi fac pe cai să necheze în toiul unei lupte.

— Culcă-te în fundul trăsurii, zise el Leonei, gloanțele nu te vor putea atinge acolo.

El sări jos cu iuțeala sprintenă a unui tigru, cu pumnalul în dinți, un pistol în fiecare mână, întovărăşit de servitor, un fost soldat ce slujise sub ordinele lui. În aceeaşi clipă doi oameni ieşiră dintr-un tufiş. Unul sta gata să tragă, pe când celălalt avea încă arma fumegândă la umăr.

— Domnule străin, strigă acesta din urmă, vă rog să nu trageți, pentru că aş dori să vorbesc ceva cu dumneavoastră.

— Ce vrei? se răsti Gontran.

Banditul se apropie la o distanță respectuoa-

să şi salută cu o politeţe desăvârşită.

— Domnule, zise el, mă numesc Giuseppe şi cred că numele meu nu vă e necunoscut.

— Te înşeli.

Atunci, fiindcă senioria voastră nu mă cunoaşte, am să-i dau câteva lămuriri.

— Te ascult, vorbeşte.

— Domnule, continuă banditul, sunt napolitan de origine, bandit de profesie, artist de plăcere şi poet din capriciu. Îmi plac operele de la San Carlo şi Scala, compun în momentele de răgaz versuri foarte frumoase pe care apoi le cânt acompaniindu-mă singur. Restul timpului opresc şi jefuiesc călătorii la drumul mare.

— Domnule bandit, răspunse cu răceală Gontran de Lacy, eu cred că şi cu mine se va întâmpla acelaşi lucru, adică nu m-ai oprit ca să-mi reciţi versuri şi să-mi ceri noutăţi despre o primadonă oarecare.

— Negreşit că nu, Excelenţă.

— Atunci, ce doreşti?

— Punga dumneavoastră, monseniore, dacă aveţi bunătatea să mi-o daţi.

— Şi dacă mi-o apăr?

— Viața dumneavoastră, seniore.

Banditul fluieră într-un chip cu totul particular şi deodată din tufişurile vecine, din fiecare bloc de stâncă, din trunchiul fiecărui copac, ieşiră bandiții înarmați care veniră să se înşire respectuoşi în jurul şefului lor.

— Vedeți, Excelență, zise banditul, compania e cam numeroasă.

Dacă Gontran ar fi fost singur s-ar fi apărat cu înverşunare, dar se gândea că odată mort, Leona ar rămâne în mâinile bandiților.

— Cât îți trebuie? întrebă el pe Giuseppe.

În momentul acesta, frumoasa călătoare îşi scoase capul printre perdelele trăsurii. Giuseppe nu putu să-şi stăpânească un strigăt.

— Marchiza! murmură el.

La strigătul şi numele acesta, Gontran tresări.

— Ce înseamnă asta? exclamă el cu mândrie.

— Ah! Iertați-mă, Excelență! Credeam că am plăcerea...

— Dumneata o cunoşti pe doamna?

— Hei, şi încă foarte intim!

Leona coborî din trăsură şi merse spre

Gontran.

— Omul acesta e un mincinos neruşinat, zise ea arătând cu degetul pe Giuseppe, eu nu l-am văzut niciodată.

— Iertați-mă, doamnă, replică banditul. Nu mă disprețuiați astfel, pe vremea când locuiați în Florența.

Gontran se îngălbeni la această destăinuire şi o privi pe Leona cu groază, dar aceasta păstra o linişte disprețuitoare şi superbă.

— Domnule bandit, zise ea zâmbind, memoria dumitale te înşală şi eşti victima unei greşeli nostime. Eu n-am locuit niciodată în Florența, n-am fost niciodată marchiză şi acum te văd pentru prima oară în viața mea.

Şi zicând acestea, ea-l fixă pe bandit cu o privire mai mult decât impunătoare.

— Atunci m-am înşelat, zise acesta redevenind iarăşi respectuos şi plin de politețe; vă cer mii de scuze, doamnă.

Leona aruncă spre Gontran o privire triumfătoare şi acesta respiră uşurat.

— Acum, prietene, zise ea cu un ton rece, dăi aurul omului acesta şi să ne urmăm drumul.

— Aveți puțină răbdare, doamnă, căci nu va fi atât de lesne. Vă închipuiți oare că eu mă voi mulțumi cu câteva sute de napoleoni, mai ales acum, când e vorba de răscumpărarea dumneavoastră, de răscumpărarea unei femei ce seamănă atât de bine cu cea dintâi iubire a mea, căci eu v-am luat drept dânsa?

Gontran se înfioră şi ridică pistolul la înălțimea frunții banditului.

— Domnule, îi zise Giuseppe, dacă mă vei omorî, tot îți vor rămâne treizeci de potrivnici care, ca şi mine, vor găsi pe doamna foarte frumoasă.

Marchizul păli şi pistolul îi scăpă din mână.

— Să vedem, îi zise el, sunt la dispoziția dumitale. Ce sumă ceri?

— Un bărbat ce călătoreşte cu diligența în tovărăşia unei femei frumoase, trebuie să fie bogat. Numele dumneavoastră, vă rog!

— Marchizul de Lacy.

— De origine vendéeană, nu-i aşa?

— Mă cunoşti, aşadar?

— Domnule, răspunse curtenitor Giuseppe, eu îmi fac afacerile cu multă grijă şi fără să cruț ceva. Am un corespondent la Paris. Când

un om de seamă pleacă din Franța spre Italia, eu primesc numaidecât un duplicat al paşaportului său şi un dosar conținând indicații exacte asupra dispoziției sale, asupra caracterului, relațiilor de familie şi cifra averii.

— După aceea? zise cu răceală marchizul.

— Dumneavoastră aveați aproape treizeci de mii de livre rentă. Acum un an. Azi nu vă mai rămân decât douăzeci de mii. Ați cheltuit puțin cam nebuneşte o sumă rotundă de două sute de mii de franci, ca să satisfaceți capriciile doamnei.

Zicând aceste cuvinte, Giuseppe se înclină adânc în fața Leonei.

— De altminteri, adăugă el cu o curtenie puțin cam batjocoritoare, mărturisesc că doamna merita acest sacrificiu şi chiar mai mult. Cât despre mine, care nu sunt decât un bandit, aş cumpăra bucuros cu o sută de mii de franci inima unei femei ca dânsa.

Gontran se cutremură.

— Dar, sfârşi banditul, eu sunt, la urma urmelor, un om de treabă şi am să vă las să alegeți. Cedați-mi mie doamna sau îmi semnați

un cec de o sută de mii de franci.

— O sută de mii de franci! exclamă tânărul pălind. Eşti nebun!

— Pentru ce?

— Dar înseamnă, atunci, că îmi ceri toată averea.

— Nicidecum! Vă mai rămân încă o sută de mii de franci. Suma e mică, dar e de-ajuns când iubeşti. Vă veți cumpăra la douăzeci de leghe de Paris o căsuță unde veți găzdui pe doamna. Cunoaşteți aria:

O căsuță şi inima ta
Mi-s de-ajuns...

Marchizul turba de mânie şi privea când pe bandit, care sta nepăsător, când pe Leona, încremenită de cuvintele lui Giuseppe. Ce era de făcut? O clipă îi fulgeră ideea de a ucide pe tânăra-i însoțitoare şi de a se apăra în cele din urmă cu disperare, atât îi părea de ruşinos să se lase jefuit în chipul acesta. Dar Leona era atât de frumoasă!

— La urma urmelor, zise Giuseppe curmându-şi reflexiile şi grăbit să ajungă la o concluzie, dacă aş avea un sfat să vă dau, ar fi

ca să-mi lăsați mie pe doamna. Veți regăsi la Paris un alt idol şi eu aş fi la rându-mi cel mai fericit bandit din lume, căci doamna seamănă de minune cu marchiza cunoscută de mine. Fantezia aceasta mă va costa o sută de mii de franci, dar nu-i nimic, nu banii fac fericirea.

— Taci, mizerabile! strigă Gontran, galben de mânie. Fură-mă, dar nu insulta femeia pe care o iubesc. Îți voi da cei o sută de mii de franci.

— Foarte frumos, murmură banditul. Dacă aş fi femeie şi un bărbat ar face un asemenea sacrificiu, cred că l-aş iubi.

Şi Giuseppe aruncă o privire şireată spre Leona, al cărei chip rămăsese nepăsător. Gontran de Lacy se hotărâse într-o clipă. El se ruina, dar o salva pe Leona, şi iubirea acesteia nu era oare fericirea lui supremă? Banditul îi întinse o hârtie zicându-i:

— Iată, domnule, o poliță în alb a casei Massei & Co., bancheri din Neapole, asupra firmei Rotschild din Paris. Vă rog s-o iscăliți.

Gontran semnă după ce scrisese foarte citeț *una sută mii franci*.

— Acum, Excelență, adăugă banditul, nu-mi

mai rămâne decât să vă mulțumesc şi să vă rog a vă urca în trăsură.

Giuseppe oferi cu galanterie mâna Leonei care-şi reocupă locul în diligență. Tânăra femeie se înclină pe jumătate şi şopti la urechea banditului:

— La Paris, peste opt zile.

— Voi fi acolo, răspunse el din privire.

Gontran nu văzuse şi nu auzise nimic, dar simțea că inima îi îngheață. Trăsura porni în galop, lăsând calul mort în mijlocul drumului.

— Leona, zise atunci marchizul, cu o tristețe aproape solemnă, te iubesc.

— Oh! ştiu, răspunse ea. Dumneata eşti nobil şi bun, Gontran.

— Îmi juri însă că omul acela a mințit şi că nu l-ai mai văzut niciodată?

— Îți jur, răspunse ea netulburată.

Şi femeia aceasta mințea!

Capitolul II – Lovitura de trăsnet

Trecuse o lună de la cele întâmplate şi domnul de Lacy se întoarse cu Leona la Paris. Marchizul îşi regăsise liniştea. Cei o sută de

mii de franci ai banditului fuseseră plătiți, dar nimeni nu ştia prin ce catastrofă se năruise deodată situația lui Gontran.

Domnul de Lacy avea un unchi celibatar şi foarte bogat, cavalerul de Lacy. Acesta se bucura de un venit de şaizeci de mii de franci ce-i aduceau moşiile sale de la Poitu şi Bocage. Gontran era moştenitorul lui. Cavalerul împlinea şaptezeci şi opt de ani. Marchizul, de îndată ce ajunse la Paris, îşi făcu deci următoarea socoteală: „Unchiul meu e bătrân şi paralitic, el poate să mai trăiască cel mult patru sau cinci ani. Aveam până acum douăzeci de mii de franci venit, dar ca s-o fac fericită pe Leona nu-mi va ajunge, va trebui să mă ating şi de capital. Peste patru, cinci ani voi avea moştenirea, aşa că pot s-o fac.”

Dragostea Leonei era întreaga viață a lui Gontran. Visul lui de mâine şi fericirea prezentă.

El o instalase cu multă cochetărie într-un mic apartament din strada Port-Mahon, unde rămânea zile întregi, căci rupsese orice legături cu lumea, numai ca să se refugieze în această

iubire şi să se cufunde cu totul în ea.

Cu toate acestea, fruntea tinerei femei se întunecase încet-încet de la întoarcerea lor. Zâmbetul acela pe care Gontran îl lua drept unul de dragoste, revenea tot mai rar. Femeia aceasta era uneori de o tristețe pronunțată şi când el o întreba care e pricina, ea ridica din umeri fără să răspundă.

Gontran intrase treptat în acea fază a pasiunii care se numeşte chinul dragostei. Era gelos ca o umbră, de un gând, de un mister. Câteodată îi revenea amintirea banditului şi atunci el suferea în chip îngrozitor.

De multe ori şi sub felurite pretexte, Leona pleca de acasă. Gontran nu cuteza s-o urmărească ştiind că o asemenea încercare ar fi revoltat-o. De câteva zile, ea se îmbufna fără motiv şi certurile deveneau tot mai dese. Amorul era acum un adevărat chin.

Într-o dimineață, marchizul veni pe la orele zece. Leona nu era acasă. Lucrul i se păru ciudat pentru că iubita lui se scula rareori înainte de amiază. Totuşi, de câteva zile, neregularitatea şi violența caracterului sporiseră într-atâta la tânăra femeie, încât Gontran găsi o scuză la

această absență de acasă şi-ți dădu lui însuşi mii de pretexte, unele mai neverosimile ca altele, ca să-şi dovedească sieşi că Leona trebuise să iasă neapărat înainte de amiază.

Fără să se mai oprească în sufragerie, marchizul trecu prin salon şi pătrunse într-un budoar mic tapetat cu mătase cenuşie, plin de mobile vopsite cu lac şi împodobite cu mii de nimicuri costisitoare, cu acele fantezii luxoase puse la modă de Aspasiile din vremea noastră.

Marchizul merse drept spre o masă de toaletă, luă de acolo un bilet pecetluit cu grijă, desfăcu plicul şi se lungi alene pe canapeaua din fața focului. Dar îşi pierdu numaidecât înfățişarea nepăsătoare şi sări în sus deodată după ce citise primele rânduri ale scrisorii.

— E cu neputință! strigă el. Aceasta nu poate să se întâmple şi nici nu se va întâmpla!

Buzele marchizului se învinețiseră de emoție, fruntea îi era palidă, iar vinele gâtului i se umflară şi se învinețeau pe măsură ce continua cititul acelei scrisori. În cele din urmă, când sfârşi, el o mototoli cu furie, apoi o rupse în bucăți pe care le risipi pe covorul budoaru-

lui. După aceea trase cu putere de cordonul unei sonerii şi chemă pe frumoasa cameristă Manon.

— Tu trebuie şi ştii unde e stăpâna ta! îi zise el. Ştii şi îmi vei spune.

— Vă jur, domnule marchiz...

— Nu jura, căci e de prisos. Sunt aici, în portmoneu, douăzeci şi cinci de poli de aur; ia-i şi mărturiseşte.

Manon întinse frumoasele-i degete roze spre portmoneu, îl luă cu delicateţe şi răspunse:

— Fără îndoială că doamna mă va da afară, dar am încredere în bunătatea domnului marchiz că o să-mi găsească alt post. Aflaţi, dar, că doamna e la Paris, în strada Richelieu, nr. 60...

Un fulger de gelozie şi furie trecu prin ochii tânărului.

— Leona mă înşală! răcni el.

Servitoarea ridică uşor din umeri, cu un aer ce însemna: „Oare n-o fi bănuit niciodată?”

— Oh! reluă marchizul mânios, dacă un alt bărbat a îndrăznit să-mi fure inima Leonei, omul acela se poate socoti ca şi mort.

Şi ridicându-se deodată, el se repezi spre uşa

apartamentului.

— Domnule, strigă servitoarea, veți cere să vorbiți acolo cu contele Giuseppe, un senior napolitan.

La vorbele acestea, o sudoare de gheață îmbroboni fruntea marchizului.

El se întoarse în apartament, luă de acolo un pumnal, un suvenir din Italia pe care-l dăduse Leonei – căreia îi plăceau armele, stiletele încrustate ai aur şi argint, precum şi frumoasele pistoale cu mânerul de fildeş.

Gontran de Lacy se urcă apoi în cabrioletă şi ceru să fie condus în strada Richelieu. Birjarul porni ca vântul şi peste câteva minute tânărul intra în odaia portăresei de la nr. 60, unde ceru să vadă pe contele Giuseppe.

— Contele a plecat, i se răspunse.

— Plecat!

— Acum o oră.

— Singur?

— Nu, cu o doamnă.

Un răcnet de turbare îi scăpă lui Gontran.

— Oh! murmură el, a plecat cu ea!

— Domnule, îi zise portăreasa, sunteți poate

marchizul de Lacy?

— Da. Ce doreşti?

— Uite o scrisoare pe care doamna care a plecat cu contele a lăsat-o pentru dumneavoastră. Gontran desfăcu plicul şi citi pe nerăsuflate:

„Scumpul meu,

Deoarece e cu putință ca Manon să nu-mi păstreze secretul, îmi iau sarcina de a-i scrie ca să-ți dau un sfat. Plec şi nu trebuie să mă urmăreşti.

Dumneata mă iubeşti. Eu nu pot, vai, să spun acelaşi lucru! Iubirea se naşte din întâmplare. Dar întâmplarea nu mi-a îngăduit niciodată să te iubesc. Eu am în inimă o singură iubire. Iubirea aceasta, ca o lumină cerească a risipit furtunile şi restriştea vieții mele.

Eu eram marchiză odinioară şi am devenit o aventurieră. Dumneata erai bogat. Eu am nevoie de bani, de lux, de găteli. Ca să te ademenesc, am jucat comedia dragostei, dar nu te iubeam deloc.

Omul pe care-l iubesc, pe care l-am iubit întotdeauna, e banditul Giuseppe. El e bogat şi s-a

împăcat acum cu guvernul celor două Sicilii. Ne vom întoarce la Neapole, unde se va căsători cu mine. Acolo vom trăi fericiți.

Adio, scumpe marchiz, uită-mă şi îngăduie-mi să rămân prietena dumitale.

Fostă Marchiză del Piowo.

PS. În legătură cu acestea, află că unchiul dumitale, cavalerul de Lacy pe care speri să-l moşteneşti, a făcut un testament în favoarea vărului dumitale, baronul de Bartholot. Legătura noastră mâhnise foarte mult pe bietul bătrân."

Post-scriptumul acestei scrisori explica purtarea Leonei: Gontran era ruinat şi ea nu mai putea să-l iubească.

Domnul de Lacy se împletici în loc ca un om lovit de trăsnet şi căzu pe spate. Îşi pierduse cunoştința.

Capitolul III – Om sau diavol? Revelații teribile

Când îşi reveni era culcat în pat, pradă unor friguri grozave. Fusese adus în strada Port-Mahon, în apartamentul acela unde amintirea Leonei era atât de vie.

Gontran crezu o clipă că avusese un vis îngrozitor şi chemă:

— Leona! dragă Leona!

Leona nu se ivi deloc, dar se deschise o uşă şi un bărbat, pe care marchizul nu-l văzuse niciodată, înaintă spre el.

— Cum de vă aflați aici? îl întrebă el.

Gontran îl privi pe omul acela cu o mirare adâncă. Chiar de nu i s-ar fi părut aşa de ciudat ca un necunoscut să se găsească instalat lângă el şi să-i vorbească pe un ton familiar şi aproape respectuos, înfățişarea ciudată a acestui bărbat ar fi pricinuit marchizului surpriza cea mai mare.

Omul acela era înalt, slab, bătrân după aparență, deşi avea una din acele înfățişări asupra cărora timpul nu-şi întipăreşte urmele decât într-un mod nedesăvârşit. Păru-i negru, presărat ici şi colo cu câte un firişor de argint,

era tăiat drept în sus; ochii lui, adânciți în fundul capului, scânteiau în chip posomorât trădând o energie aspră; buza-i mică avea un zâmbet batjocoritor în care se oglindea un dispreț adânc pentru toate lucrurile şi dezamăgirile fără număr ale vieții. Omul acesta era îmbrăcat în negru şi redingota lui, încheiată milităreşte, avea la butonieră un trandafir.

— Cine sunteți dumneavoastră, domnule? îl întrebă Gontran, pe când necunoscutul lua loc într-un fotoliu, la capătul patului.

— Domnule, răspunse el, nu mă cunoaşteți deloc şi numele meu nu va trezi niciun ecou în amintirile dumneavoastră. Eu sunt colonelul Leon.

Gontran făcu un gest care însemna: iată, pentru prima oară aud pronunțându-se numele acesta.

— Domnule, urmă necunoscutul, aveam oarecare avere şi am intrat în viața civilă. Nu m-ați văzut niciodată, eu însă vă cunosc de multă vreme. Un secret pe care nu vi-l pot încredința face ca să mă interesez de persoana dumnea-

voastră. De opt zile stau la căpătâiul dumneavoastră.

— De opt zile! strigă Gontran.

— De opt zile, domnule, de când sunteți în pat şi pentru prima oară vă deşteptați fără friguri.

— Ah! Dumnezeule! murmură Gontran. Aşadar, n-am visat!?

— Nu, domnule.

— Leona?

— Leona a plecat cu banditul Giuseppe. Peste o lună ea va fi soția lui.

Gontran scoase un țipăt. Necunoscutul îi luă mâna şi i-o strânse cu căldură.

— Domnule, continuă el, v-am spus că mă interesez de persoana dumneavoastră. De ce? O veți afla mai târziu. Să nu-mi spuneți nimic, pentru că ştiu totul mai bine decât dumneavoastră.

— Mai bine ca mine?

— Da, negreşit.

— Dar, domnule...

— Dovada o aveți în faptul că am să vă spun ceea ce era Leona şi ce existență ați dus împreună cu ea.

Uimirea marchizului întrecuse orice margine.

— Aşadar, sunteți diavolul?

— Nu. Eu sunt colonelul Leon, un om în carne şi oase.

— Atunci, eşti vrăjitor?

— Nicidecum. Ascultați-mă.

Curiozitatea care puse stăpânire atunci pe Gontran de Lacy fu atât de mare, că el se resemnă să-l asculte pe colonel.

— Marchize, continuă cu familiaritate acesta, sunt cincisprezece luni de atunci: dumneata te întorceai din Indii şi Parisul ți se părea foarte plictisitor. Erai bogat, aveai deci dreptul să te plictiseşti. Într-o seară, la un supeu între prieteni, ai întâlnit-o pe Leona.

— E adevărat, murmură Gontran.

— Femeia aceasta era de o frumusețe drăcească şi fatală. Un zâmbet de dezamăgire flutura pe buzele ei. De la prima vedere ghiceai că suferise mult. Aceasta era de-ajuns ca să ademenească pe un bărbat cu imaginația înflăcărată ca a dumitale. Dumneata ai iubit-o de la prima vedere. Leona era la Paris de

cincisprezece zile, unde venise singură. Nimeni nu o cunoştea. Era bogată sau săracă, fiică din popor sau marchiză? Nimeni nu ştia. Dumneata te-ai oferit să-i alini chinurile ce-o rodeau şi ea primi mângâierile dumitale. Te rugă să n-o întrebi nimic în privința trecutului şi dumneata nu te-ai gândit niciodată la asta. Ea ți-a vorbit de Italia şi ați plecat împreună într-acolo...

— Toate aceste sunt adevărate.

— Timp de un an, domnule, ai fost omul cel mai fericit din lume, risipindu-ți averea la fiecare zâmbet ce ți-l dăruia Leona. Dumneata o iubeai şi te-ai încrezut în dragostea ei.

— Oh! Ea m-a iubit!

Colonelul ridică din umeri.

— Aşteaptă, zise el, vei vedea...

Şi continuă în linişte:

— N-ai observat adesea, în timpul acestei luni de miere, treceri ciudate de la o stare la alta, schimbări neaşteptate la femeia aceasta? De obicei foarte distinsă, inteligentă, aristocrată şi artistă totodată, vorbind limbajul ducese-lor şi acela al marilor artişti, nu se uita ea pe sine câteodată?

Gontran tresări.

— Ce vrei să spui?

— N-ai văzut uneori, în vreo seară, de pildă, la ieşirea de la un supeu, că ducesa dispare făcând loc fiicei din popor şi aristocratei aventuriere, limbajul elegant reapărând în îngerul decăzut şi reabilitat?

— Da, murmură Gontran.

— Ah! Dacă ai fi avut sânge rece, atunci ai fi văzut bine că femeia aceasta nu te iubea şi că ea nu era decât o intrigantă iscusită. Mai întâi a căutat în dumneata un soţ, iar în cele din urmă a visat ceva mai îndrăzneţ şi mai îngrozitor... Ai fost oprit pe unul din drumurile Abruzzilor, nu-i aşa?

— Da, zise Gontran.

— Şi ai semnat un cec de o sută de mii de franci?

— Pe care i-am plătit.

— Comedie, marchize, adevărată comedie! Giuseppe şi Leona erau înţeleşi: îşi scriau unul altuia.

— Dar e groaznic! strigă Gontran.

— Spun adevărul, marchize, îţi voi da dova-

da. Uite...

Colonelul deschise un portofel, scoase o bucată de hârtie mototolită, umplută cu un scris mărunt.

Gontran îşi aruncă lacom ochii pe ea şi recunoscu scrisul Leonei. Erau câteva rânduri, scrise din Neapole şi indicând banditului Giuseppe ziua şi ora când trăsura marchizului va trece prin Abruzzi.

Părul lui Gontran se zbârlise la destăinuirea unei asemenea perfidii şi bietul tânăr se uita năucit la colonel.

— Acum, reluă acesta din urmă, am să-ți spun ce era Leona. Acum zece ani era florăreasă în Florența şi iubea pe Giuseppe acesta, care nu era decât un simplu hoț de buzunare. Un bătrân senior, marchizul del Piowo se îndrăgosti de ea şi o făcu marchiză. Peste un an Leona rămase văduvă şi bogată. Ea se gândi să se mărite cu banditul Giuseppe, pe care tot îl mai iubea, dar acesta înaintase în grad – devenise asasin. Poliția napolitană pusese mâna pe el şi marchiza, spre a-l scăpa din ghearele ei, se ruină. Atunci, femeia aceasta deveni ceea ce ştii, părăsi Florența şi veni la Paris. Aco-

lo ai întâlnit-o dumneata. Giuseppe îşi organizase o bandă în Abruzzi. În curând apăru zvonul că el ar fi fost ucis într-o întâlnire cu soldații napolitani. De aici disperarea şi tristețea aceea pronunțată ce se vedeau pe fruntea Leonei când ai întâlnit-o. Abia la Genova află ea că Giuseppe era tot în viață. Restul îl ştii.

— Domnule, murmură Gontran, tot ceea ce-mi destăinui e îngrozitor şi cu toate acestea...

— Îți ghicesc gândul, îl întrerupse colonelul. Vrei să spui că, cu toate acestea, dumneata o mai iubeşti, o iubeşti mereu.

Gontran suspină.

— Ce vrei, zise colonelul cu multă linişte, viciul atrage întotdeauna. Leona e un monstru, dar dumneata o iubeşti tocmai fiindcă ai pierdut-o şi ea nu te mai iubeşte. Dacă te-ar fi iubit, ai fi disprețuit-o.

— Poate...

— Dar ea nu te va iubi, fiindcă ultima dumitale speranță de a-ți reface averea s-a spulberat. Cavalerul de Lacy te-a dezmoştenit.

— Domnule, zise cu răceală marchizul, o iubesc pe Leona pentru trădarea ei aşa cum o

iubeam şi acum opt zile pentru dragostea ei închipuită. Dacă peste o lună nu sunt vindecat de patima aceasta fatală, am să mă omor.

Colonelul tăcu.

— Ah! continuă Gontran cu furie, mi-aş da viața ca să fiu iubit de ea o singură oră. Aveai dreptate, domnule, viciul te farmecă mai mult ca virtutea. E un fel de abis către care mergi în chip fatal şi cu capul plecat.

— Ei, bine, zise colonelul, nu te omorî încă, mai aşteaptă. Dacă peste opt zile nu mai ai nădejde să scapi de pasiunea aceasta nenorocită, vino miercuri la balul de la operă şi la miezul nopții să fii în foaier. Vei întâlni acolo, poate, un bărbat care-ți va spune ce trebuie să faci spre a fi iubit de Leona.

— Cine e bărbatul acesta? întrebă cu asprime marchizul.

— Eu, răspunse colonelul.

— Dar, în sfârşit, domnule, îmi veți explica secretul acestei ciudate simpatii pe care ți-o inspir eu!?

— Domnule, răspunse colonelul ridicându-se, dumneata eşti un om curajos, eşti un dibaci mânuitor al spadei, dar îți apleci fruntea sub

povara unui destin fatal. Cu patru oameni ca dumneata, eu m-aş încumeta să cuceresc lumea. Aceasta e tot ce-ți pot spune. La revedere, pe miercurea viitoare.

Şi omul acesta ciudat plecă, lăsându-l pe marchiz pradă celor mai stranii presupuneri.

Capitolul IV – Francmasoneria Spadei

Trecură opt zile. Ceea ce suferi Gontran de Lacy în timpul acesta, nimeni n-ar putea s-o spună. Colonelul avusese dreptate: atracția viciului e mult mai grozavă decât aceea a virtuții. Dragostea ce-o inspira Leona, femeia misterioasă, putea să aibă un leac; dragostea ce o inspira Leona, intriganta neruşinată, era de nevindecat.

Gontran rămase opt zile în apartamentul din strada Port-Mahon, îngenuncheat şi plângând în fața fiecărui suvenir pe care-l săruta ca pe o relicvă, vorbind despre ea cu Manon, din careşi făcuse o confidentă.

Avea şi momente în care îl încălzeau speranțe nebune... Ultimele cuvinte ale colonelului îi

reveneau în minte fără încetare; mai ales noaptea, când i se părea că le vede întipărite cu litere de foc pe pereții camerei lui, sau ziua, zugrăvite cu litere negre pe ferestre. Omul acela avea un mijloc de a mişca inima Leonei şi-i oferea mijlocul acesta…

În tot timpul acestor opt zile număra orele care îl despărțeau de întâlnirea aceea ciudată ce-o avea cu colonelul şi se întreba ce târg ruşinos sau fatal îi va propune omul acela – şi instinctele cinstite ale gentilomului se revoltau. Dar atunci, umbra Leonei se ridica înaintea lui; îşi apleca fruntea murmurând:

— Cred că aş fi devenit hoț şi asasin dacă acesta ar fi fost prețul ca femeia asta să mă iubească.

Marchizul era atins de acel rău fără leac pe care italienii îl numesc furia amorului.

Joi, în ziua balului, pe la orele 9 dimineața, Gontran primi prin poştă un bilet cu acest cuprins:

„Dacă marchizul de Lacy nu s-a vindecat, dacă va crede nimerit să vină spre a-şi căuta leacul la balul de la Operă, să ia o mască şi un

domino şi să-şi agațe la umărul stâng o panglică verde.”

Biletul nu era iscălit.

— Mă voi duce! murmură Gontran. Vreau să fiu iubit de Leona.

Şi într-adevăr, tânărul acesta care avea moartea în suflet, se duse la balul Operei şi timp de câteva minute rătăci prin foaier ca un om în căutarea sufletului său.

La miezul nopții, cineva îl atinse pe umăr. El se întoarse şi se găsi față în față cu o mască ai cărei ochi scânteiau ca doi cărbuni aprinşi.

— Ei bine? i se zise în şoaptă.

Gontran recunoscu vocea colonelului.

— Tot mai suferi?

— Mai mult chiar decât în chinurile iadului.

— Ce ai putea da în schimbul iubirii ei?

— Totul, chiar şi sufletul meu!

— Gândeşte-te bine la asta, e mult...

Gontran se înfioră.

— Oare îmi vei propune o crimă? întrebă el cu vocea stinsă.

— Poate.

— Niciodată!

— Bine. În cazul acesta, adio!

— Aşteaptă... un cuvânt! murmură el înspăimântat. Nu poți să-mi spui acum ce-mi ceri în schimb?

— Domnule, zise cu răceală colonelul, dumneata o iubeşti pe Leona şi eşti ruinat. Dacă nu dobândeşti iubirea acestei femei, negreşit că te vei omorî...

— Da, ți-o jur!

— Poate chiar în seara asta, poate mâine...

— Cred..

— Ei bine! Ascultă-mă atunci. Pot, în schimbul condițiilor ce-ți voi propune, să-ți redobândesc dragostea Leonei şi să te fac să intri în posesia moştenirii cavalerului de Lacy. Leona te va iubi cu patimă, cu nebunie, cum o iubeşti şi dumneata. Femeia aceasta fără inimă va căpăta groază şi dezgust de iubirea ei pentru Giuseppe.

Gontran asculta înfiorat şi fiecare din cuvintele colonelului îi pătrundea în inimă ca un pumnal înroşit în foc.

— Cavalerul de Lacy îți va cere iertare pentru că s-a gândit să te dezmoştenească şi-ți va

face o pensie de treizeci de mii de franci până la moartea lui, după care vei deveni legatarul lui universal...

— Continuă, domnule... murmură marchizul, cuprins de amețeală.

— Nu vei pierde nimic din considerația de care te bucuri în lume, vei fi pururea în ochii ei un gentilom desăvârşit şi pentru ceea ce îți voi cere eu, nu există pedeapsă în lege...

— Oh! Diavole! şopti marchizul, tu mă ispiteşti...

— Acum, sfârşi colonelul, jură-mi că, dacă nu-mi vei primi condițiile, îți vei zbura creierii îndată ce vei ajunge acasă. Nu vreau ca un om în viață să cunoască secretul meu, dacă nu mi-e complice.

— Pe cuvântul meu de nobil! răspunse Gontran. Jur!

— Foarte bine! Urmează-mă!

Colonelul ieşi din teatru, schimbă un semn misterios cu patru sau cinci persoane îmbrăcate în dominouri, ce aveau la umăr câte un nod de panglică de diferite culori şi se sui împreună cu Gontran într-un cupeu. Caii porniră

în galop.

Geamurile de la cupeu erau murdare, astfel că Gontran nu putu să vadă unde îl duce colonelul. Cupeul merse vreo douăzeci de minute, apoi se opri brusc.

Colonelul deschise uşa şi Gontran recunoscu că erau într-o uliță întunecată, aşa cum pe vremuri erau multe prin împrejurimile Palatului Regal. Marchizul coborî şi se văzu în fața unei porți ce răspundea într-o alee întunecată, la capătul căreia pâlpâia lumina tremurătoare a unei lămpi.

— Pe aici, îi zise colonelul.

Gontran îl urmă şi urcă cele vreo treizeci de trepte ale unei scări înguste şi dărăpănate. Apoi călăuza lui îl împinse spre o altă uşă şi atunci marchizul se găsi într-un salonaş, luminat de două lămpi cu abajur, cu perdelele ferestrelor trase cu multă grijă. Acolo colonelul îşi scoase dominoul şi zise lui Gontran:

— Rămâi mascat.

Două lovituri discrete răsunară în uşa pe care colonelul avusese grijă s-o închidă. Când o deschise, intră un bărbat în domino. Colonelul şi noul venit schimbară un salut tainic.

— Vă rog, luați loc, domnule, îi zise colonelul.

Alte cinci dominouri sosiră la rând, schimbară cu colonelul acelaşi salut şi ocupară câte un scaun. Atunci ciudatul personaj trase zăvorul.

— Acum suntem toți, le zise el.

După aceea deschise o a doua uşă şi invită cu un gest pe noii veniți să-l urmeze. O altă încăpere se oferi atunci privirilor lui Gontran de Lacy. Era un salonaş tapetat cu catifea roşie. Pe pereți atârnau spade de diferite forme, încrucişate două câte două şi peste ele aşezate câte o mască şi o mănuşă. Ai fi zis că e o sală de arme. În mijloc se afla o masă ticsită cu hârtii, dintre care cele mai multe aveau câte o etichetă. În jurul mesei erau orânduite şase fotolii. Un al şaptelea era destinat preşedintelui adunării. Colonelul luă loc într-însul aşezându-se în fața mesei.

Numai el era nemascat şi în ținută de oraş printre toți oamenii aceia îmbrăcați în dominouri şi cu fața acoperită de o mască. O tăcere solemnă domnea printre aceşti şase bărbați care nu se cunoşteau deloc şi care ascultau

parcă de o chemare misterioasă.

Colonelul îi rugă cu un gest politicos să se aşeze lângă el şi luă atunci cuvântul în termenii următori:

— Domnilor, niciunul din dumneavoastră nu cunoaşte scopul acestei întruniri; măştile ce vă acoperă chipul nu vă îngăduie să ştiți dacă vă cunoaşteți unul pe altul şi fiecare din dumneavoastră a venit aici ascultând de un îndemn puternic, deşi de natură deosebită pentru fiecare. Numai eu, domnilor, vă cunosc pe toți şi ştiu în amănunțime secretul vieții voastre intime.

Printre dumneavoastră e un gentilom ruinat şi îndrăgostit la nebunie de o aventurieră; un fiu pe care mama-i vitregă l-a făcut să-şi piardă averea părintească; un ofițer care a fugit de sub drapel ca să împlinească una din acele datorii misterioase pe care legea marțială nu le îngăduie de fel. În mai puțin de o lună, acesta va trece în fața unui consiliu de război, dacă generalul care comandă în Africa corpul de armată căruia îi aparține, va avea timpul să se înapoieze în Franța.

Un al patrulea, urmă colonelul, îşi va zbura

creierii dacă nu plăteşte o datorie la cărți de o sută de mii de franci. E ruinat cu totul şi suma nu poate fi găsită nicăieri. Şi ceea ce e mai rău, nenorocitul a trişat la joc. Din fericire, lucrurile acestea nu se dovedesc niciodată.

Al cincilea, domnilor, s-a nenorocit într-o seară, acum câțiva ani: a falsificat o poliță. Cu toate acestea, avea un nume frumos; dar târât de viața pariziană, jocul, femeile, a ajuns aici. Polița fu retrasă înainte de scadență, dar un valet necredincios a furat-o. Dacă falsul cădea în mâinile unui judecător de instrucție, autorul ar fi fost trimis să-şi poarte în temniță coroana-i de baron.

În sfârşit, domnilor, ultimul dintre dumneavoastră e un avocat; are talent şi ambiție, însă e chinuit de dorința arzătoare de a purta un nume care nu e al lui: numele acesta i-l poate da numai un singur om; dar ca să ajungă acolo sunt munți întregi de piedici de trecut şi fără aceasta avocatul e un om compromis. Ar putea ajunge departe cu două rânduri scrise de aceea persoană, dar rândurile acestea s-au rătăcit.

Colonelul tăcu şi-şi privi oaspeții. Rămaseră toți nemişcați sub măştile lor şi ar fi fost greu de ştiut care era avocatul, ofițerul dezertor sau falsificatorul.

— Vedeți, domnilor, reluă colonelul, cunosc povestea fiecăruia dintre dumneavoastră, ştiu chiar şi mai mult decât v-ați putea închipui, am dovada că legături ascunse vă unesc pe unii cu alții, fără să ştiți. Fără să vă cunoaşteți, frecventați aceeaşi lume, pasiunile dumneavoastră se împletesc într-un chip misterios, un interes comun v-ar strânge laolaltă în caz de nevoie şi vă bucurați cu toții într-un gând aproape egal de o ştiință temută, aceea a armelor.

Oaspeții colonelului schimbară câte o privire ciudată.

— Or, continuă acesta, trebuie să vă spun acum şi povestea mea, care de altminteri e foarte scurtă. Eram colonel în 1815. Restaurarea regalității m-a silit să reintru în viața civilă. Mi-am petrecut cincisprezece ani de zile visând una din acele asociații de oameni tari, cărora nimic nu li se împotriveşte, asociația tainică, temută, tribunalul secret în care s-au

făcut cu toții soldații unei cauze misterioase: interesul fiecăruia servit de către toți, interesul tuturor servit de fiecare. Un poet, un fabulist a istorisit povestea unui mănunchi de săgeți pe care le sfărâmai în parte, una câte una şi care rezistau, strânse la un loc, la orice sforțare. Un romancier a scris o poveste stranie, *Cei treisprezece*, pe care eu m-am gândit s-o transpun din domeniul fanteziei, în acel al vieții reale. Domnilor, eu vreau să pun bazele unei francmasonerii a spadei. Un om ucis în mod cinstit în duel e uneori o piedică pe care o răstorni şi care asigură liniştea şi averea mai multor persoane. Aş putea, domnilor – sfârşi colonelul – să vă dezvolt planurile mele în mod mult mai amănunțit, dar lucrul acesta e de prisos; cel puțin pentru moment. Asociația nu există încă. Dumneavoastră sunteți necunoscuți unii altora, liberi să refuzați sau să primiți. Cu toate acestea, fiecare din dumneavoastră trebuie să ştie primejdia către care mergem. Temnița îl aşteaptă pe unul, dezonoarea e rezervată altuia, al treilea va fi împuşcat, al patrulea nu-şi va plăti datoriile la

cărți, se va interzice celui de al cincilea să poarte numele ce l-a furat. Cât despre al şaselea, acesta e un om corect dar îl roade o pasiune fatală şi am cuvântul său că-şi va zbura creierii în zorii zilei, dacă refuză să între în asociația noastră. Precum vedeți, vă am pe toți în mână.

Un zâmbet de triumf trecu pe buzele colonelului, pe când oaspeții săi tremurau.

— Acum, zise el, acela sau aceia dintre dumneavoastră care nu vor să intre în asociația noastră, să se retragă.

Fu un moment de şovăire generală. Toți bărbații aceia pe care o crimă misterioasă sau o pasiune fatală îi strânsese acolo, măsurară cu o privire adâncimea prăpastiei. Dar niciunul nu se mişcă.

— Ştiam, murmură colonelul, că sunteți toți ai mei, precum şi eu sunt al dumneavoastră.

Se uită la pendula de pe cămin.

— Vă dau cinci minute de gândire, le zise el.

Cele cinci minute trecură şi tăcerea ce domnea în salon era atât de solemnă încât se auzeau lămurit bătăile cadențate ale pendulei.

Gontran de Lacy, omul curat, şovăi multă

vreme, dar amintirea Leonei îl urmărea cu înverşunare; el înțelesese că Leona l-ar iubi şi această speranță fatală îi poruncea să rămână acolo. De altminteri, dacă nu primea, trebuia să moară conform jurământului ce făcuse – şi viața are rădăcini atât de puternice, ademeniri atât de ciudate când e încununată cu aureola tinereții şi a iubirii.

Cele cinci minute se scurseră şi nimeni nu-şi părăsi fotoliul.

— Haide! zise colonelul, văd că asociația noastră e întemeiată: jos măştile, domnilor camarazi de arme. Trebuie să ne cunoaştem cu toții, fiindcă suntem legați unul de altul. Jos măştile!

Vocea acestui om era impunătoare. El fu ascultat. Măştile căzură şi cei şase cavaleri se priviră cu groază.

Capitolul V – Pactul de sânge

Cele cinci personaje încă necunoscute cititorilor noştri şi care se demascaseră meritată, fără îndoială, câteva cuvinte lămuritoare.

Cel dintâi era un bărbat de aproape treizeci de ani, înalt de statură, cu fața smolită, scoasă în evidență prin nişte mustăți negre şi dese. Era frumos. De o frumusețe militărească, iar cicatricea ce o avea pe frunte dovedea că văzuse inamicul de foarte aproape. Bineînțeles, era ofițerul dezertor şi se numea Hector Lemblin. Era un ofițer cu viitor, care-şi datora epoleții de căpitan de stat major meritului său personal şi nicidecum naşterii sale, căci era fiul unui mic negustor din Rouen.

Al doilea era un tânăr blond, slăbuț, puțin cam palid din cauza nopților pariziene şi se numea vicontele de Renneville. Era un jucător nenorocit.

Al treilea, avocatul, era un bărbat de douăzeci şi nouă de ani, cu fruntea gânditoare şi brăzdată de cutele prea timpurii ale muncii şi ambiției, cu buzele subțiri şi nervoase, cu privirea arzătoare, dar de o stranie fixitate. El purta un nume de împrumut: i se zicea în lume Emmanuel de Flars-Montgory.

Ultimul reprezentant direct al acestui nume nobil, marchizul de Flars-Montgory, îl adoptase pe tânărul Emmanuel şi trebuia să-i lase

averea lui, dar bătrânul gentilom era pătruns de prejudecata aceea de rasă care dă totul, afară de numele său şi, dacă în gând îşi lăsa averea fiului adoptiv, el nu înțelegea defel să-i transmită şi numele printr-o ordonanță regală. Totuşi, Emmanuel îşi zicea de Flars-Montgory şi bătrânul îi îngăduia aceasta din slăbiciune. Însă marchizul putea să moară dintr-o zi într-alta şi atunci nepotul lui, baronul de Flars-Ruvigny, ar izbuti să dobândească prin ordonanță judiciară ca moştenitorul defunctului să-şi reia numele de Chalambel, nume destul de urât pentru un om care avea oarecare trecere în lume. De pildă, s-ar putea crede că dacă domnul de Flars-Ruvigny, care n-avea copii, ar muri înaintea marchizului, acesta din urmă ar adopta pe Emmanuel Chalambel.

Al patrulea personaj fusese un prieten intim al lui Gontran de Lacy. Acesta era baronul de Mort-Dieu, ultimul cu numele acesta vendéean, slăvit în întreg ținutul Bocage. Baronul avea o sută de mii de franci datorii, căci mama lui vitregă îi furase averea rămasă de la

tatăl lui, dând-o unui nepot al ei, căpitan de spahii în Africa. Numai dacă ar fi murit căpitanul, doamna de Mort-Dieu putea să-şi schimbe părerea şi să dea baronului ceea ce-i furase tatălui.

Al cincilea, în sfârşit, era un bărbat de treizeci şi cinci de ani şi rezuma tipul desăvârşit ce se numeşte parizian de viață. Fiecare cută a frunții lui indica o furtună apropiată sau petrecută de curând; zâmbetul amar ce-i arcuia buzele spunea că el golise până la fund cupa dezamăgirii şi că pentru el viața socială se rezuma la o țesătură de prejudecăți de care un om de spirit trebuia să se lepede fără niciun scrupul.

Micul cavaler, aşa îl numeau în lumea galantă şi uşuratică de la Operă, era unul din acei bărbați cărora numai întâmplarea le cârmuieşte existența şi care sunt, după împrejurări, hărăziți cu toate virtuțile şi capabili de orice crimă. El mergea drept spre țintă, nu privea niciodată înapoi şi colonelul, care ştia tot folosul ce l-ar putea trage după urma lui, îi rezerva locotenența acestei asociații al cărei întemeietor era el.

Cavalerul d'Asti era înalt, de o vigoare herculeană şi avea o îndemânare uimitoare la toate exerciţiile gimnastice. Chipul lui, pălit de viaţa neordonată a Parisului, era de o frumuseţe energică şi caracteristică, în stare să seducă orice femeie nestatornică. Era o fire aspră, muşcătoare, tăioasă şi lua în râs totul şi pe toată lumea. Ai fi zis că-i un Mefisto de lumea mare şi frumos ca Alcibiade.

Cavalerul nu era încă ruinat, deşi ştirbise dinainte mai multe moşteniri care trebuiau să-i revină, dar viaţa nesocotită şi de petreceri pe care o ducea nu putea să se mulţumească cu venitul de 20.000 de franci şi i se refuzase o verişoară de care era îndrăgostit, domnişoara de Pous, fiindcă unchiul lui, baronul de Pous, voia un ginere bogat de cel puţin un milion.

Cei cinci oaspeţi ai colonelului se cunoşteau, în mare parte, după nume. Însă numai el ţinea firul intrigilor felurite care îi legau unii de alţii şi, după ce i-a numit pe rând, el desfăcu o foaie de hârtie zicându-le:

— Îngăduiţi-mi acum, domnilor, să vă citesc statutul asociaţiei noastre, care se compune

din patru articole.

Cei şase spadasini erau demascați şi se recunoscuseră, îşi ştiau toată tăria şi slăbiciunea vieții lor şi, înainte de a fi semnate statutele, ei erau puşi în neputința de a mai şovăi. Ascultară, deci, cu luare-aminte:

— *Articolul întâi*, zise colonelul: *S-a fondat o asociație de şapte persoane cu denumirea de „Asociația spadei”.*

Articolul al doilea: Spadasinii îşi aparțin unii altora şi trebuie să uite de orice simpatie personală în folosul asociației, dacă va fi nevoie.

Articolul al treilea: Şeful unic al asociației, şef absolut şi ale cărui puteri vor fi nelimitate, e colonelul Leon, fondatorul ei.

Articolul al patrulea şi ultimul: Membrul care ar vrea, mai curând sau mai târziu, să se retragă din asociație, va fi obligat să se bată succesiv cu cei şase asociați. Deşi spada e singura armă de care se vor folosi, ei vor purta întotdeauna şi un pumnal care, la nevoie va fi o armă de apărare sau de atac şi dacă împrejurările o cer, ei vor folosi pistolul.

Colonelul tăcu şi-şi privi camarazii.

— Semnați, domnilor, le zise el.

El luă un condei pe care-l întinse lui Gontran. Acesta păli uşor, dar iscăli. Cei cinci spadasini semnară şi jurară după el.

— Acum, domnilor, reluă colonelul, Asociația e întemeiată şi trebuie să funcționeze numai-decât. Eu sunt şeful dumneavoastră pentru anul acesta. Eu conduc şi dumneavoastră lucrați. Dumneavoastră executați şi eu ordon. Niciunul din dumneavoastră n-are dreptul să-mi discute voința, căci ea e expresia interesului general. În noaptea aceasta ne vom despărți. Mâine, fiecare din dumneavoastră va primi instrucțiuni în privința măsurilor ce trebuie luate contra primejdiei ce amenință pe unul dintre noi.

Vorbind astfel, colonelul se uita la Gontran.

— Domnule de Lacy, urmă el, am jurat că Leona te va iubi. Te vom ajuta pe dumneata cel dintâi, căci pasiunile de soiul aceleia care te mistuie pe dumneata nu pot aştepta.

Acestea zise, colonelul se ridică.

— Domnilor, zise el, astăzi e bal la Operă. Înapoiați-vă acolo, dacă aceasta vă e dorința.

Şedința se ridică.

Cei cinci asociați ai marchizului de Lacy ieşi-ră unul după altul şi nu mai rămase în sala de consiliu decât colonelul, care-şi puse iarăşi dominoul, şi Gontran, încă buimăcit de ceea ce văzuse şi auzise.

— Visez, murmură el.

— Nu, zise colonelul, nu visezi, eşti treaz, marchize.

Gontran îşi duse mâna la frunte.

— Am jurat, îşi zise el cu un fior de spaimă, de acum nu mai sunt stăpân pe mine.

— Leona îți va aparține însă, răspunse colonelul.

La numele acesta, domnul Lacy avu o clipă de amețeală.

— Aveți dreptate, zise el, Leona cu orice preț, Leona sau moartea.

Colonelul răspunse liniştit şi rece.

— Cu toate acestea, reluă marchizul, piro-nind asupra lui o privire arzătoare, dacă m-ați înşela, colonele?

— Cum înțelegeți dumneavoastră? întrebă acesta cu răceală.

— Dacă nu v-ați putea ține făgăduiala?

— Mi-o voi ține!

— Dar, în sfârşit, să presupunem...

— Marchize, zise colonelul, în caz de neizbândă, adică dacă voi da greş, ai putea să te retragi din asociație, dar aceasta nu ți-ar sluji la nimic.

— Credeți?

Şi Gontran tresări.

— Da, zise colonelul, dacă nu vă înapoiem pe Leona, veți muri; dacă mă ascultați, vă veți înapoia acum acasă.

— Pentru ce?

— Ca să te pregăteşti de plecare. Amândoi vom porni mâine la drum; mâine, în zorii zilei.

— Şi unde mergem?

— În căutarea Leonei!

Capitolul VI – Dialog între crimă şi viciu

Neapole se deşteptă în ziua aceea în zgomotul cântecelor de lazzaroni şi murmurul mulțimii ce se îngrămădea în jurul unei biserici, o mulțime înflăcărată şi curioasă ca orice aglo-

meraţie pusă în mişcare de un spectacol neaşteptat. Un foarte respectat senior, contele Giuseppe de la Pulcinella se însura. De o lună acesta era omul zilei şi viaţa lui aventuroasă, trecând din gură în gură şi urcând din stradă în interiorul palatelor, luase proporţiile unei epopei.

Contele se trăgea dintr-o familie nobilă, dar trufaşă, care nu se deprinsese niciodată cu munca. El fusese când lazzarone, când poet, şi regele îi zicea vărul meu. Într-o seară fusese surprins sub balcon de către un bărbat gelos şi atunci el ucisese pe soţul înşelat. Actul acesta destul de simplu îl trăise cu poliţia regelui şi fusese nevoit să se expatrieze.

Aici epopeea devenea o legendă şi lua culorile misterioase ale unei tradiţii ossianice. Vreme de zece ani nu se ştiu, la drept vorbind, ce se întâmplase cu contele lazzarone. După unii, fusese căpetenie de hoţi şi nu era altul decât banditul Giuseppe care despuia călătorii prin munţii Abruzzi; după alţii, trăise în Franţa şi acolo se făcuse celebru prin mii de extravaganţe şi dueluri numeroase.

Apoi, într-o zi, a fost văzut reapărând la Ne-

apole, îmbrăcat cu multă eleganță, având trăsură, cai de călărit şi servitori numeroşi.

Contele reapăruse în tovărăşia unei tinere şi frumoase femei îmbrăcate în negru, pe jumătate în doliu – doliu după un soț bătrân, a cărui amintire nu împiedica deloc o dragoste nouă. Ea părea să-l iubească pe Giuseppe şi trebuia să se mărite cu el la expirarea celor douăsprezece luni destinate doliului după soțul dintâi. Or, cele douăsprezece luni se împliniseră şi contele Giuseppe de la Pulcinella se căsătorea acum cu marchiza Leona, văduva marchizului del Piowo, femeie pe atât de virtuoasă pe cât de frumoasă şi a cărei purtare, se zicea, fusese întotdeauna fără prihană.

La uşa bisericii şi la colțurile străzilor învecinate, poposeau trăsuri numeroase şi în mijlocul lor se vedea o trăsură de călătorie, la care erau înhămați şase cai falnici, călăreți à la Daumont, surugii în livrea stacojie. Era trăsura de poştă a contelui. El voia să unească obiceiurile englezeşti cu moda italiană.

Dacă, pentru a face concesie acesteia din urmă, se căsătorise ziua-n amiaza mare, cel

puțin voia să-şi ascundă luna de miere în umbra unui cuib tainic, într-unul din acele misterioase castele înconjurate de verdeață, tăcute, departe de oraşe, unde bogații şi fericiții din lumea aceasta se duc să-şi tăinuiască clipele de iubire.

Contele plecă la Pulcinella, o moşie vândută pe vremuri de părintele său şi pe care o răscumpărase acum. Domeniul era situat în Abruzzi, pe coasta mării Adriatice, de unde din turnurile castelului se putea zări întinderea nemărginită şi albastră.

Pulcinella era o locuință feudală, asupra căreia circulau cele mai înfiorătoare legende. În evul mediu, zidurile ei înăbuşiseră, se zice, suspinele de agonie ale unui castelan întemnițat. În vremea din urmă, turnurile-i în ruină adăpostise o ceată de bandiți, care îşi stabilise acolo cartierul general. Dar bandiții, îmbogățiți de pe urma jafurilor, dispăruseră într-o bună zi.

Atunci, contele răscumpărase Pulcinella şi o restaurase. El se gândea să-şi petreacă acolo vara, climatul fiind mai puțin arzător ca cel din Neapole.

La prânz, noii căsătoriți ieşiseră din biserică urmați de mulțimea elegantă a invitaților, în zgomotul aplauzelor acelui norod de lazzaroni, pentru care orice întâmplare e un prilej de veselie.

Contele era un cavaler frumos în toată puterea cuvântului. Purta un costum napolitan de modă veche, care se potrivea de minune cu înfățişarea lui, şi arunca poporului bani cu nepăsarea trufaşă a unui mare senior.

Noua contesă era strălucitoare. Totuşi, un privitor mai atent ar fi observat o cută de tristețe şi de vagă nelinişte pe fruntea ei albă ca de fildeş. Era, oare, fericirea cea care o făcea atât de visătoare?

Contele şi contesa se urcară în trăsură şi înapoiară cu un gest toate saluturile ce li se adresau, mulțumind pentru urările de fericire ce le arunca fiecare ca un adis. Apoi patru servitori în livrele scumpe şi călări se aşezară de o parte şi de alta a cupeului şi acesta porni în goana cailor pe străzile Neapolelui.

Niciunul dintre invitații la biserică nu însoțeau pe nobilii căsătoriți. Aceştia urmau să

călătorească singuri, numai cu servitorul lor.

Cu toate cele douăzeci şi cinci de leghe care despărțeau Neapole de Pulcinella, trăsura mergea atât de iute încât putea să ajungă la castel înainte de miezul nopții şi contele dădu-se ordin ca toți oamenii de acolo să fie sculați, ca să-l primească.

După ce trăsura străbătu mahalalele şi o porni pe câmpia întinsă, contele se întoarse către femeia sa şi începu să râdă:

— Ce zi, frumoasa mea, nu-i aşa că ne-am jucat bine rolul?

— De minune.

— Primesc să fiu spânzurat, dacă se va găsi un singur napolitan care să nu te considere drept cea mai curată şi cea mai virtuoasă dintre femei.

— Dar ştii că riscai să ți se pună ştreangul de gât...

— Din fericire, răspunse contele Giuseppe, banditul nu mai există. Nu mai e în lume decât nobilul conte Giuseppe de la Pulcinella, gentilom desăvârşit, bogat şi căsătorit cu o femeie cinstită, nobila marchiză del Piowo.

Leona confirmă cu o înclinare din cap.

— Ce viață încântătoare vom avea de-acum! urmă fostul bandit, îngâmfându-se. Suntem bogați, căci meseria mea a fost bănoasă şi cei o sută de mii de franci ai dobitocului acela de marchiz au contribuit la sporirea averii noastre.

Leona răspunse printr-un hohot de râs şi-şi privi soțul. Pentru prima oară omul acesta, pe care ea îl adorase ca asasin, i se părea caraghios în hainele acelea de mare senior.

— E ciudat lucru, murmură ea, dar am păcatul de a fi artistă, ceea ce mă face să cred că tu pierzi în poezie tot ce ai dobândit din naştere.

Giuseppe îşi muşcă buzele.

— Eşti nebună, îi zise el. Ți-ar plăcea mai bine să-mi reiau puşca şi să colind drumurile?

— De ce nu? Viața adevărată e aceea plină de peripeții şi de primejdii.

Contele ridică din umeri.

— De ce, zise el cu dispreț, nu mă sfătuieşti să-mi adun iarăşi banda şi să transform Pulcinella, din castel onorabil, într-un cuib de tâlhari?

— Ar fi mai pitoresc şi mai poetic!

— Ei! draga mea, pitorescul şi poezia nu se întâlnesc la un loc, decât la Operă, în existența bandiților.

La rându-i, Leona îşi muşcă şi ea buzele.

— Crezi, continuă Giuseppe, că eu am trăit zece ani din viața aceasta de primejdii numai de dragul poeziei, şi că purtam o puşcă pe umăr, un pumnal şi pistoale la brâu numai ca să realizez tipul desăvârşit al haiducului?

Leona îşi muşcă din nou buzele, de astă dată până la sânge şi nu mai răspunse.

— Pe onoarea mea! urmă cu neruşinare haiducul, femeile sunt capricioase şi peste măsură de ciudate. Mai să cred că, dacă aş fi avut un milion şi aş fi dus o existență cinstită, nu m-ai fi iubit!

— Nu! replică Leona cu răceală. E adevărat, crima exercită o atracție, şi am fost şi eu victima ei. Dar, pare că, în ce te priveşte, m-am înşelat. Hei! dragul meu – urmă ea cu dispreț – dacă ar fi trebuit să iubesc un om cinstit şi bogat, acesta era Gontran de Lacy. Era aproape un erou de roman şi el a făcut nerozia să-mi cumpere iubirea cu prețul averii sale. Dacă m-ar fi ucis pentru ca dumneata să nu mă ai

vie, aş fi murit iubindu-l!

Şi după această mărturisire, Leona se tolăni în fundul trăsurii, închizând ochii ca şi cum ar fi încercat să doarmă, dar în realitate ca să nu-şi mai vadă bărbatul care-i părea din ce în ce mai caraghios în îmbrăcămintea aceea de mare senior.

Trăsura merse toată ziua şi către seară ajunse în trecătorile cele mai pustii şi mai sălbatice ale Abruzzilor, care duceau la Pulcinella. Aspra poezie a munților, urcând pe neaşteptate holdelor cultivate şi zâmbitoare, dădu tinerei femei puțin din emoțiile violente care se potriveau atât de bine firii sale de artistă şi totodată de preoteasă a viciului.

Ea îşi reaminti întâlnirea cu bandiții, spaima lui Gontran tremurând pentru ea – şi simți o usturătoare părere de rău a trecutului. Ar fi voit ca omul care sta alături de ea să fie tot Gontran, şi pe neaşteptate, Giuseppe cu bandiții săi să se arunce asupra lor din tufişurile de pe marginea drumului. Iluzie deşartă! Giuseppe se făcuse acum om cinstit. Tovarăşii lui, îmbogățiți, îl imitaseră. Abruzzii, cu toată în-

fățişarea lor înfiorătoare, erau de-acum tot atât de singuri, tot atât de liniştiți pentru călători, ca şi orice drum din Caux sau din Bourgonia-de-Jos. Starea aceasta ar fi deznădăjduit şi pe femeia cea mai puțin setoasă de emoții!

Trăsura mergea tot cu repeziciune, aflându-se în munți. Se însera şi ultimele raze ale soarelui apuneau după piscul munților din depărtare; întunericul se cobora în văi şi în curând lucrurile luară o formă nehotărâtă.

Contele Giuseppe ațipise cu nepăsarea unui gentilom pe care priveliştile acelea nu-l ademeneau decât foarte puțin. Leona îşi zicea că banditul devenit rentier era îngrozitor de vulgar...

Capitolul VII – O lovitură de teatru

Deodată, un fulger lumină un punct al şoselei, un glonte se auzi şuierând şi, întocmai ca acum o lună şi chiar în acelaşi loc, un cal de la trăsuri se prăbuşi lovit de moarte. Contele se deşteptă tresărind.

— Mii de draci! strigă el. Asta are haz! Şi cu

toate acestea, nu mai sunt bandiți pe aici!

Leona sărise în sus de bucurie.

— Ia-ți pistoalele, zise ea, şi apără-te!

— Ei, aş! răspunse el, la ce bun? E poate vreunul din foştii mei camarazi care-şi continuă meseria şi ne ia drept nişte englezi. Din fericire, cred că mă va recunoaşte.

Dar, alte două gloanțe şuierară pe la urechile contelui şi caii celor doi lachei se rostogoliră în praf, târând cu ei şi pe călăreți. În acelaşi timp, din tufişurile vecine, din râpe şi de pe creste o duzină de oameni năvăliră spre trăsură, strigând în italieneşte:

— Predați-vă, sau sunteți morți.

— Hei! Amici! răspunse Giuseppe care nu găsi de cuviință să-şi ducă mâna la unul din buzunarele trăsurii, unde erau închise pistoalele. Nu mă recunoaşteți? Eu sunt contele Giuseppe... Apropiați-vă...

Unul dintre bandiți înaintă, salutând cu o înclinare adâncă:

— Ah! Excelență, îngână el, mii de scuze. Ni se anunțase azi dimineață trecerea pe aici a unui prinț german. Toți am crezut că era el!

— Giacomo! strigi Giuseppe încremenit, locotenentul meu!

— Da, căpitane!

— Tu, banditule!

— Ai fost şi dumneata aşa ceva.

— Dar tu eşti bogat, mi se pare, de când am făcut împărțeala!

— Da, aşa e...

— Atunci, ce înseamnă asta?

— Mă plictiseam, Excelență.

— Şi ți-ai reluat meseria?

— Precum vedeți.

— Şi acum tu comanzi oamenii mei, tâlharule?

— Nu eu, Excelență.

— Cum? Oare ați numit un alt căpitan?

— Ai spus-o chiar dumneata: eu sunt tot locotenent şi nimic mai mult.

— Ei, bine! murmură contele, sunt foarte încântat de toate acestea, dar tu vei fi cauza că ajung cu două ceasuri mai târziu acasă. Mi-ai omorât un cal.

— Chipurile, ca să mai râdem, Excelență.

— În cazul acesta, ajută surugiilor să taie curelele şi să urce din nou pe cai şi... bună seara!

— Iertați-mă, Excelență, dar n-am înțeles.

— Cum?

— Drace! Când ai avut cinstea să serveşti sub ordinele căpitanului Giuseppe, ştii bine că nu se lasă un călător să-şi continue drumul fără a vorbi puțin cu el.

— Puşlama! strigă contele, ai cuteza să mă opreşti?

— Eu nu, Excelență.

— Dar cine, atunci?

— Căpitanul!

— Eu sunt căpitanul.

— Nu mai eşti!

— Ei, bine! Unde-i căpitanul tău?

— Uite-mă!! zise o voce, la sunetul căreia Leona tresări.

Un bărbat mascat se apropiase de trăsură, el înainta îndrăzneț, cu puşca într-o mână, un pumnal într-alta şi când fu la doi paşi de conte, îşi lepădă masca.

— Mă recunoşti acum? îl întrebă el.

Leona scoase un țipăt.

— Gontran! îngână ea.

Giuseppe păli şi murmură cu o voce sugru-

mată de spaimă:

— Marchizul!

— Iată rolurile schimbate, *domnule conte de operetă*, zise în zeflemea Gontran de Lacy. De-acum, avem de-a face amândoi!

Capitolul VIII – Răzbunarea leoaicei

Gontran de Lacy, căci era chiar el, ridică pistolul la înălțimea frunții banditului şi îi zise:

— Dacă faci o mişcare, eşti mort! Acum ascultă-mă!

Banditul, care-şi pusese adeseori viața în joc pentru jefuirea unui călător, acum că se îmbogățise, se făcuse laş, simțea cum părul i se zbârleşte.

— Eram bogat, începu Gontran şi iubeam această femeie.

Şi cu un gest de dispreț, el arătă pe Leona, emoționată şi tremurând la vederea lui.

— Femeia aceasta te iubeşte pe tine, bandit ticălos, şi în înțelegere cu ea, mi-ai furat averea. Am vrut să fiu şi eu iubit de ea şi m-am făcut bandit. Tu, însă ai luat lucrurile prea în serios: din hoț şi asasin ce erai, ai vrut să imiți

pe omul cinstit. Eu am făcut cu totul altceva. Am jurat să-ți iau înapoi, prin aceleaşi mijloace, aurul şi femeia pe care am iubit-o. Am adunat banda risipită, m-am pus în fruntea ei şi prin aclamație, am fost ales căpitan, fiindcă eram curajos. Astăzi, sunt căpitanul Gontran, şi nicidecum marchizul de Lacy, precum şi tu care nu mai eşti astăzi decât contele Giuseppe de la Pulcinella.

Contele tremura şi nu răspundea nimic.

— Eu, continuă Gontran, sunt sărac, m-am făcut bandit şi cum femeia pe care, mulțumită aurului meu, ai luat-o de soție, mi-a aparținut, m-am hotărât să-mi recapăt banii şi femeia. Acum mă înțelegi?

Şi vorbind astfel, Gontran avea un glas înfiorător.

— Am dreptate, doamnă? continuă el, adresându-se Leonei. Fă-mi, te rog, plăcerea şi spune-mi părerea dumitale.

Leona tăcu, dar aruncă lui Gontran o privire ce părea că spune: „De ce n-ai fost întotdeauna astfel?”

— Totuşi, reluă Gontran, eu sunt mai sincer

decât tine. Aş putea să te ucid sau să te fac să ispăşeşti, cum ai făcut-o şi tu cu mine, căci viața ta stă în țeava pistolului meu, dar vreau mai bine să-ți las dreptul a te apăra. Unul din oamenii mei are două spade şi două pistoale: alege-ți arma ce-ți convine. Leona va fi prețul luptei noastre.

Dinții contelui clănțăniră de groază.

— Haide! Nu e vreme de pierdut, urmă Gontran, care-l apucă de braț, trăgându-l cu sila afară din trăsură. Alege!

— Îndurare! murmură banditul.

Gontran se întoarse către Leona, şi-i zise cu răceală:

— Într-adevăr, doamnă, n-ai noroc, de data aceasta ai iubit un laş!

Leona răcni ca o panteră rănită. Ea se repezi spre soțul ei, cu ochii injectați de sânge, cu buzele spumegând, şi-i strigă:

— Ucide-l pe omul acesta, mizerabile! Ucide-l!

Giuseppe era palid şi păstra tăcerea aceea mortală, ce naşte din groază.

Florentina smulse o spadă din mâinile banditului care ținea armele şi vru s-o dea contelui.

Acesta o luă, dar îi scăpă şi căzu cu greutate la pământ.

— Oh! Laşule!! Mizerabilule! Nemernicule! strigă ea cu turbare. Şi luând spada, ea atinse cu o lovitură faţa omului ce-şi uitase meseria de bandit.

Insulta aceasta dădu oarecare energie contelui Giuseppe. El smulse la rându-i spada din mâinile Leonei şi cu un răcnet de fiară se repezi spre Gontran.

Marchizul îl aştepţi fără teamă şi-l primi cu îndemânarea aceea straşnică a unui luptător trecut prin multe încercări. De două ori napolitanul fu dezarmat şi spada lui Gontran îl atinse la piept.

— Viaţa ta îmi aparţine, îi zise el.

— Ei bine! urlă Leona. Ucide-l!

— Lasă! zise Gontran cu dispreţ, nu cer dinte pentru dinte, ci voi fi mai mărinimos decât tine. Tu mi-ai furat înapoi şi una şi alta. Vreau însă să te las să alegi între avere şi aceea ce-o iubeam şi aş putea să-ţi reiau.

Leona tremura de mânie, aruncând în acelaşi timp o privire de ură lui Gontran şi una de

dispreț lui Giuseppe.

— Alege, urmă marchizul: Leona sau averea. Redă-mi pe cea dintâi; sau de nu, semnează-mi un cec de patru sute de mii de franci către bancherul tău din Neapole.

— Niciodată! strigă banditul, ia-ți femeia!

— Aşadar, preferi să fii bogat?

— Da.

— Şi să renunți la Leona?

Banditul consimți cu un semn din cap.

— Vezi, doamnă, zise Gontran, contele Giuseppe te stimează mai puțin decât cei patru sute de mii de franci, pe când eu te-aş fi plătit cu un imperiu!

Şi Gontran, cu un gest, strigă napolitanului:

— Pleacă, nemernicule!

Dar, pe când contele făcu primul pas, Leona se repezi asupra unuia din bandiți, îi smulse un pistol de la brâu, îl încărcă cu o iuțeală de fulger, ochi pe soțul ei şi trase. Giuseppe căzu atins de moarte.

Atunci Leona aruncă arma şi se întoarse spre Gontran:

— M-am răzbunat! îi zise ea. Acum fă cu mine ce vrei!

— Doamnă, răspunse cu politețe marchizul, am să vă conduc la castelul dumneavoastră de la Pulcinella, unde trebuia să petreceți vara. Vă rog să urcați în trăsură.

Capitolul IX – Spre ispăşire

Sub forma-i politicoasă, invitația aceasta ascundea nu tocmai bine tonul poruncitor al unui ordin. Leona se supuse.

Femeia aceasta ciudată, care avea groază de slăbiciunea unui bărbat, simțea mereu nevoia de a fi dominată. Gontran îngenuncheat în fața ei iubind-o cu pasiune, uitându-şi pentru ea tot curajul, nu-l inspirase decât o mare indiferență; dar acelaşi bărbat, schimbat pe neaşteptate, devenind bandit din dragoste şi vorbindu-i cu dispreț, trebuia, de bună seamă, să apară mult mai mare în ochii ei. El poruncea şi ea îl asculta cu o voluptate sălbatică.

Ea urcă în trăsură, pe când Gontran, încălecând calul unuia din lachei, se aşează în dreptul uşii, cu pistolul în mână.

— Porniți! strigă el surugiilor.

Banditul Giacomo imitase pe marchiz şi călărea în dreptul uşii celeilalte. Surugii ştiau din experienţă că nu trebuie să te împotriveşti briganzilor.

Teama le dădu curaj; ei săriră în şa şi trăsura porni în galop, escortată de Gontran şi locotenentul lui. Valeţii rămaseră prizonieri în mâinile celorlalţi bandiţi, care se grăbiră să arunce într-o văgăună cadavrul fostului lor căpitan.

— Doamnă, zise Gontran, după ce galopase câteva minute fără să scoată o vorbă, aveţi într-adevăr noroc.

Leona tresări şi-l privi lung.

— Dacă domnul conte ar fi fost curajos şi s-ar fi bătut cu mine, ar fi putut să mă ucidă şi în cazul acesta...

Gontran se întrerupse, o fixă şi începu să râdă.

— În cazul acesta? întreabă ea.

— În cazul acesta, sfârşi el netulburat, Giacomo ţi-ar fi zburat creierii pe loc!

Ea se cutremură şi îngână:

— Oare ce fel de om eşti dumneata?

Cuvintele acestea erau mărturisirea unei

admirației sălbatice.

— Din fericire, continuă el, nu s-a întâmplat nimic; şi cel mai de plâns în toate acestea sunt eu, căci am iubit o femeie nedemnă de mine, fiindcă ea mă prefera unui laş.

Un fulger de mânie scânteie în ochii Leonei.

— Nu prea eşti generos, îi zise ea. Mai bine ucide-mă decât să mă umileşti.

— Bine, rânji Gontran, dacă te-aş omorî acum, ai fi prea fericită; n-ai mai avea timp să suferi.

Ea se înfioră.

— Viața de bandit, urmă Gontran, are bucurii pe care nu le bănuiam eu, craiul parizian. Emoțiile luptei, primejdia ce te aşteaptă la fiecare pas, supunerea oarbă a oamenilor care ți-au încredințat comanda, acțiunile nocturne, urgiile subterane... Oh! contesă, toate acestea îşi au şi răsplata!

Florentina se uita la Gontran şi pentru prima oară îi mărturisea că bărbatul acesta avea frumusețea captivantă a unui erou de roman. O reacție uşoară se săvârşea în ea; Gontran lua, puțin câte puțin, locul lui Giuseppe şi

aventuriera se întreba cum putuse să trăiască un an întreg cu un asemenea om, fără să-l pătrundă.

Era o ironie ascunsă în cuvintele lui Gontran.

— Dumneata m-ai călcat în picioare, continuă el, m-ai trădat, m-ai chinuit... Am jurat însă să mă răzbun, căci te urăsc acum aşa cum leul urăşte şarpele care l-a muşcat, otrăvindu-l cu veninul său. Dacă m-ai fi iubit, dragostea dumitale ar fi fost răzbunarea mea, dacă m-ai fi urât, neputința în care ai fi fost de a mă zdrobi şi datoria de a mă supune în orice clipă m-ar fi înnebunit de bucurie.

Leona înțelegea că sunase pentru ea ceasul ispăşirii. Totuşi, apriga natură a acestei ciudate femei fu destul de tare ca să se stăpânească. Ea continuă să exerseze zâmbetul ei demonic.

— Haide!! zise ea, poți să-mi expui acum planul dumitale de răzbunare, lucrul acesta mă va înveseli.

— Nu-l vei cunoaşte deloc. Nesiguranța în care vei pluti e deja un chin.

— Într-adevăr, dumneata mă înspăimânți... te gândeşti cumva să mă faci să mor de foa-

me?

— Nicidecum! De foame poți muri în mai puțin de opt zile şi ispăşirea dumitale ar însemna o glumă, dacă ar fi atât de scurtă. Îți rezerv ceva mai mult...

— Oh! îşi zise Leona, va fi neîndurător. Şi dinții îi clănțăniră de groază, pe când buzele-i continuau să zâmbească.

— Numai să nu-mi devină drag, îşi zise ea tulburată.

În timpul acesta, trăsura continuă să meargă, urcând în trap, povârnişurile munților, ca să coboare şi să se înfunde, puțin după aceea, în adâncul văilor. Acolo, era regatul luptelor de noapte, al jafurilor şi incendiilor. Deodată trăsura ajunse pe o ridicătură şi se înălță peste un şir neîntrerupt de văgăuni adânci, de piscuri scorojite, de păduri întunecate şi dese.

— Priveşte! zise Gontran. Uite, draga mea, cuibul visurilor tale.

Vorbind astfel, el întinse mâna şi arătă Leonei o stâncă răsărind din ultimele zvârcoliri ale Abruzzilor, urcând anevoie şi drept în sus, către cer, şi susținând o clădire jalnică a

cărei construcție feudală redeştepta în suflet amintirile cele mai înfiorătoare ale Evului Mediu.

Era Pulcinella.

Câteva lumini risipite ici şi colo, la cele două fațade, o luminau ca un far. La o leghe de acolo, spre răsărit, lumina scânteia pe un orizont nemărginit şi albastru. Niciodată o vizuină de bandiți, un cuib de vulturi sau de şoimi nu fuseseră aşezate mai bine. Susținută drept în sus de cele trei laturi, stânca ce slujea de bază vechiului castel se sprijinea spre nord de o pădure de brazi în amfiteatru, iar un drum îngust, destul de bun pentru trăsuri, conducea printr-un urcuş râpos şi întretăiat de unghiuri bruşte până la poarta clădirii.

Leona contempla cu o emoție nouă locuința aceea posomorâtă unde avea să trăiască prizonieră şi se întreba dacă tocmai acolo se gândise Giuseppe să-şi petreacă vilegiatura, când renunțase la viața-i de bandit. Mirarea ei spori şi mai mult când, apropiindu-se, văzu că sumbrul castel, departe de a fi restaurat, părea dimpotrivă că păstrează urmele unui incendiu şi-şi înălța spre ceruri turnurile-i dă-

râmate şi lipsite de orice acoperământ. Un singur corp de clădiri rămăsese neatins, deşi flăcările îi mânjiseră zidurile.

Gontran ghici uimirea Leonei şi-i zise:

— Dacă bietul conte Giuseppe ar fi trăit trei ceasuri mai mult şi ar fi venit până aici, ar fi strigat ca un nebun, crezând că visează. El restaurase Pulcinella şi făcuse o vilă asemănătoare cu acelea din Bièvre sau din Montmorency. Dumneata ai fi murit de plictiseală, draga mea. Dar eu am prevăzut totul, am ars totul şi am dărâmat totul, ca să redau castelului înfăţişarea aceea ruinată care subjugă imaginaţia unei femei ca dumneata. Aceasta e o atenţie de care sper că-mi vei fi recunoscătoare. Nu mai e de locuit aici, decât apartamentul dumitale. Restul are drept acoperiş cerul.

În momentul acesta, trăsura se opri la intrarea castelului Pulcinella.

Capitolul X – Prizonieră pe viaţă

Pulcinella se compunea din patru corpuri de

locuințe, unite între ele, în mijlocul unei curți mari, prin nişte turnuri pătrate care reaminteau primele timpuri feudale. Din cele patru turnuri, trei erau dărâmate şi razele lunii alunecau printre zidurile crăpate şi vârfurile lor lipsite de acoperiş. Focul nu cruțase decât un corp de case, acela care domina marea în depărtare. Curtea era presărată cu dărâmături, astfel că trăsura nu putu pătrunde înăuntru.

— Vă rog să-mi luați brațul, doamnă, zise Gontran deschizând uşa şi îngăduiți-mi să vă conduc în sala de primire a castelului.

Leonei i se strângea inima de durere: i se păru că ruinele acelea îi vor fi chiar mormântul. Cu toate, acestea trufia ei neîmblânzită nu-i îngăduia să ceară iertare şi ar fi murit mai degrabă în clipa aceea decât să se sprijine de brațul lui Gontran.

— Arătați-mi drumul, zise ea; am să vă urmez.

Gontran luă o torță din mâna unui surugiu şi călăuzi pe Leona printre dărâmături; o linişte de mormânt domnea pretutindeni şi, de n-ar fi strălucit ici-colo câte o lumină, ai fi jurat că nu locuieşte nicio ființă omenească pe acolo.

Gontran străbătu curtea şi se opri în faţa unei uşi de stejar care închidea pe dinafară singurul corp de clădiri locuit. El bătu, uşa se deschise răsucindu-se pe ţâţâni cu un scârţâit jalnic şi lăsă să se vadă un coridor abia luminat de o flacără roşiatică. Leona auzi răsunând în depărtare voci de oameni veseli care petreceau.

— Haide, îi zise Gontran, am să te prezint prietenilor noştri.

Ca toate fiinţele stăpânite de viciu, Leona avea un amestec de curaj, de îndrăzneală şi spaimă, ce-o cuprindea uneori fără veste. În momentul acesta ea tremura şi-i era frică de Gontran.

El o târî până în pragul unei săli mari, de unde porneau râsetele şi vocile zgomotoase ce se auziseră de la intrare. Priveliştea ce se oferi atunci ochilor florentinei fu stranie şi totodată măreaţă.

Sala în care pătrunsese păstra înfăţişarea rece şi simplă a unei alte epoci. O spoială roşie acoperea pereţii. În ungherele acestor pereţi erau pironite, în nişte mâini de fier, torţe de

răşină care îi proiectau lumina lor jalnică în această sală tapetată în stacojiu. În mijloc, unii stând jos, alții culcați pe pământ, în jurul unei mese pline cu sticle goale şi pahare, şapte sau opt bărbați, îmbrăcați ca țăranii calabrezi, râdeau şi cântau.

La vederea lui Gontran ținând pe Leona de braț, ei tăcură deodată şi se ridicară cu o spaimă respectuoasă.

— Căpitanul! murmurară ei.

— Tăcere! zise Gontran cu mânie. În loc să beți, amintiți-vă mai bine că avem de făcut ceva foarte greu, chiar în noaptea aceasta...

Briganzii luară o înfățişare de supunere.

— Ieşiți! le porunci căpitanul, care fu ascultat numaidecât.

După aceea el se întoarse spre Leona, care era foarte palidă.

— Ei, dragă prietenă, zise el, ce crezi acum de punerea în scenă?

— E minunată! rânji florentina silindu-se să glumească.

— Bun! n-ai văzut încă nimic, dar ai timp. Când te vei deprinde puțin cu lucrurile de pe aici, te voi lua şi într-o expediție. Acum trebu-

ie să-mi îngădui să te conduc în camera dumitale.

Gontran ridică o bucată din tapetul stacojiu şi apăsă pe un resort ascuns în căptuşeala de lemn a pereților; o uşă se deschise, un val de lumină şi o adiere stranie de parfum, ajunse până la Leona, amețind-o.

— Vino, vino, îi zise el.

Şi o introduse într-a doua încăpere, mult mai mică decât cea dintâi şi cu totul deosebită de aceasta. Era o odăiță încântătoare de dormit, tapetată cu mătase de culoarea mărgăritarului, cu mobile lustruite, împodobită în cele patru colțuri cu coşuri pline cu florile cele mai rare şi mai parfumate şi luminată în chip plăcut de nişte lămpi cu globul de alabastru, care împrăştiau asupra tuturor obiectelor o lumină ciudată. Leona scoase un țipăt de uimire. Două frumoase etajere de palisandru atârnate una în fața alteia, susțineau nişte vase de porțelan de China şi mii de nimicuri costisitoare pe care luxul modern al femeilor le-a scos la modă. O altă etajeră era plină cu cărți, romane la modă şi volume de poezii.

În mijlocul camerei o măsuță rotundă avea pe ea albume, o cutie cu acuarele, ceară de pecetluit, albastră şi parfumată. Pe pereți atârnau tablouri frumoase, opere ale celor mai bune peneluri ale şcolii noastre modeme.

— Vezi, doamnă, zise Gontran, temnița dumitale va fi cât se poate de plăcută. Vei putea să te distrezi şi să-ți reaminteşti puțin Parisul...

— Aşadar, sunt prizonieră? întrebă ea cu dispreț.

— Da.

— Şi pentru multă vreme?

— Pentru totdeauna! răspunse el cu răceală.

Ea se cutremură şi-şi aplecă fruntea; era condamnată. Ce chin îngrozitor ascundeau deci pentru ea florile şi parfumurile acelea?

Gontran strigă:

— Giacomo! masa pentru contesă!...

Ca şi cum bagheta unui vrăjitor ar fi dirijat ordinele ce le dădea marchizul, Giacomo se ivi în aceeaşi clipă aducând în fața lui, o măsuță încărcată cu un supeu bogat şi o sticlă cu vin tămâios. După aceea, Gontran urmat de Giacomo ieşi.

Tânăra femeie se lăsă să cadă pe un scaun şi auzi scârțâind ivărul şi cheia uşii întorcându-se de două ori în broască. Într-adevăr, acum era prizonieră!

Cu toată firea-i aprinsă şi energia ei, Leona se îndoi în cele din urmă sub greutatea atâtor emoții încercate în câteva ore. Cu capul în palme, cu ochii pe jumătate închişi, ea uită să se mai atingă de mâncarea ce i-o servise Giacomo şi începu să se gândească la starea ei.

Gontran de Lacy, omul acesta de care ea îşi bătuse joc în mod aşa de crud, pe care-l disprețuia încă în urmă cu câteva ceasuri, începea să-i inspire un sentiment straniu de ură şi simpatie tainică. Omul acesta, altădată la picioarele ei, încetase de a o mai iubi şi-i vorbea acum ca un stăpân, cu un ton disprețuitor. Acest din urmă gând aprindea o mânie grozavă în inima florentinei: la rândul ei era şi ea umilită, călcată în picioare – şi omul pe care-l chinuise cu atâta cruzime avea s-o chinuiască la rândul lui.

— Oh! murmură ea cu aprindere, nu vreau să-l iubesc! nu vreau! mai curând să mor.

Apoi se sculă. Supunându-se acelui simțământ înnăscut în inima tuturor acelora a căror libertate e îngrădită, ea avu speranța nesocotită de a putea găsi o scăpare, o uşă secretă, un mijloc de fugă oarecare. Şi timp de zece minute se plimbă prin închisoarea aurită, cercetând pereții cu pumnul, spumegând, cu ochii injectați de sânge, asemenea unei fiare care-şi străbate în toate chipurile cuşca şi muşcă grilajul cu furie.

Ea se îndreptă spre uşă şi o zgudui cu putere. Dar atunci uşa se deschise şi apăru Giacomo.

— Doamnă, îi zise acesta cu un glas răstit, căpitanul mi-a poruncii să vă zbor creierii dacă veți încerca să fugiți!

Şi trânti uşa la loc.

— Oh! murmură ea, se poate să nu-l fi cunoscut pe omul acesta? Are o inimă de bronz.

Şi se lăsă să cadă iarăşi pe scaun, frângându-şi mâinile de durere.

Capitolul XI – În puterea tigrului

Restul nopții se scurse pentru Leona fără nicio clipă de somn. Dar exaltării ei crescânde

îi urmase o descurajare fără seamăn, o slăbire a întregii ființe: leşinase. Când îşi reveni în simțiri, glasuri şi paşi răsunau în sala de alături. Paşii erau grăbiți, vocile furtunoase şi dominate de aceea a lui Gontran.

Leona se târî spre uşă cu o curiozitate aprinsă, lipindu-şi urechea de unul din panouri.

— Căpitane, zicea o voce, italienii ăştia sunt nişte laşi.

— O ştiu, răspunse Gontran. Toți, începând cu fostul lor şef Giuseppe, sunt nişte miei!

— Ei sunt buni, cel mult, să tragă dintr-un adăpost un foc de armă asupra unui poştalion fricos; dacă acesta li se împotriveşte, atunci fug. Dacă n-aş fi avut cu mine pe cei trei nemți şi încă doi francezi ce i-am adus din Paris, englezii ne-ar fi scăpat!

— Cum s-a întâmplat asta? întrebă Gontran.

Leona, care trăgea cu urechea, asculta cu o bucurie sălbatică, cum răsuna vocea răspicată a marchizului.

— Englezii erau trei, trei gentlemeni foarte curajoşi, care împreună cu cei doi lachei ai lor s-au apărat cu înverşunare. Ei ne-au omorât

trei oameni şi Giacomo, care ne aducea ajutoare, a fost rănit la umăr. E un om nefolositor de acum; şi e păcat, căci el era singurul bărbat într-adevăr energic pe care l-am avut printre toți italienii noştri.

— În cazul acesta e un om mort, zise cu răceală Gontran, şi cel mai nimerit lucru e să scăpăm de el; la ce bun să hrănim o gură nefolositoare?

Leona tresări auzind ultimele cuvinte. Femeia aceasta, care iubise un asasin, începu să tremure la vorbele lui Gontran.

— E un monstru! îşi zise ea cu naivitate şi fără să se mai gândească la viața-i din trecut.

— Isprăveşte-ți povestea! strigă marchizul mânios. Ce s-a întâmplat?

— Îți spuneam, deci, căpitane, reluă vocea ce se exprima în franțuzeşte, că englezii s-au apărat cu înverşunare şi, fără carabinele noastre şi întăririle ce ni le-a adus Giacomo, n-am fi ieşit învingători. Italienii ăştia fugeau ca potârnichile.

— În sfârşit, stărui Gontran, au murit?

— Da, ăştia trei.

— Şi cei doi lachei?

— De asemenea, căpitane.

— Ce sumă de bani era în trăsură?

— Zău! nici n-am avut timpul să numărăm; e aici un portmoneu ticsit cu bancnote şi o geantă plină cu aur: iată-le!

Leona, care abia-şi ținea respirația, auzi zgomotul sonor şi metalic al monedelor aruncate pe masă, aşezate apoi în grămezi şi numărate cu grijă.

— Haide! murmură ea, nobilul marchiz de Lacy e fără îndoială un hoț la drumul mare!

Deodată, alți paşi răsunară în sală – şi paşii aceştia erau greoi ca ai unor oameni ce duc o povară. În acelaşi timp, Leona auzi nişte gemete înăbuşite şi recunoscu vocea lui Giacomo.

— Ei bine! Neică, i se adresă Gontran, ți s-a întâmplat o nenorocire?

— Ah! căpitane, îngăimă italianul, sunt un om pierdut. Cred că am să mor!

— Şi chirurgul ce zice? întrebă Gontran.

— Iată-l, căpitane, i se răspunse în franțuzeşte.

— Scapă-mi-l, te rog, pe omul acesta.

Urmă o clipă de tăcere, apoi aceeaşi voce mormăi:

— Pierdut!

— Va muri? întrebă Gontran.

— Nu, dar nu va mai avea decât un braț; pe celălalt trebuie să i-l amputăm.

— Ei! zise Gontran, un om fără un braț e un corp fără suflet.

Leona se cutremură până în măduva oaselor. Ea auzi zgomotul sec ce-l făcu resortul unui pistol ce se încărca. Giacomo scoase un țipăt de groază, urmat de o detunătură... apoi tăcere...

Înlemnită de spaimă, Leona căzu pe spate, pe parchetul camerei sale.

Când deschise ochii, se făcuse linişte în sala de alături. Nicio voce, niciun zgomot nu se auzea de acolo. Se uită atunci la lumânările aşezate pe căminul camerei de dormit şi văzu că acestea se arseseră pe trei sferturi: fără îndoială că se scurseseră mai multe ceasuri de când îşi pierduse cunoştința.

Leona îşi simțea capul greu, pieptul apăsat şi era în prada unei ciudate indispoziții. Se trânti pe un scaun şi încercă să-şi adune gândurile.

Toate întâmplările din ajun îi reveniră atunci în minte.

De la indiferență la ură şi de la ură la iubire nu-i decât un pas. Leona înțelese că-şi iubea călăul şi că-l iubea cu patima sălbatică a unui suflet care nu mai cunoaşte niciun frâu moral! Ruşinea înfrângerii sale i se păru în clipa aceea o ispăşire necesară; se simțea înlănțuită de mâini şi de picioare, aruncată la picioarele bărbatului acesta schimbat în tigru şi inima ei prăpădită tresări de o beție necunoscută până atunci.

Dacă Gontran ar fi intrat în momentul acela ca s-o ucidă, ea ar fi primit moartea în genunchi şi zâmbind. Dar Gontran nu se arătă deloc. Un necunoscut intră aducând prizonierei mâncarea de dimineață.

— Unde-i Giacomo? întrebă ea tot sperând că fusese jucăria unui vis.

Aceasta era ultima sforțare ce o mai încerca ea ca să se scuture de iubirea aceea arzătoare ce-i năpădise toată ființa.

— A murit! răspunse banditul. Căpitanul a văzut că nu se mai poate vindeca şi l-a omo-

rât...

Leona ceru să-l vadă pe Gontran. Acesta, însă, era plecat în munți. Banditul însărcinat cu paza prizonierei se retrase.

Ziua trecu cu multă încetineală. Gontran nu se ivi deloc. Leona simțea o dorință arzătoare de a-l vedea. Seara apăru acelaşi bandit, schimbă lumânările arse, servi dejunul Leonei, refuză cu un semn din cap să răspundă la întrebările ei şi se retrase.

Chinul Leonei nu mai cunoştea margini. Voia să-l vadă pe Gontran, să-i vorbească, să i se supună, să cadă în genunchi înaintea lui ca o sclavă înaintea stăpânului. Speranța însă îi fu zadarnică. Gontran nu veni.

În timpul nopții auzi câteva zgomote confuze în camera de alături, dar urechea ei atentă nu deosebi deloc vocea aceea care o făcea să tresară şi să-i bată inima cu înfrigurare.

Atunci, în prada unei exaltări nebune, ea se aşează să-i scrie. I se părea că în chipul acesta vorbeşte aievea cu el. Îi scrise deci o lungă şi înflăcărată scrisoare. Apoi, când temnicerul veni a doua zi dimineață, ea îi dădu scrisoarea.

În cele din urmă, cedând unei porniri neînfrânate, ea începu şi cheme şi să strige, zguduind cu o furie nestăpânită tăbliile de lemn ale uşii.

Deodată se auziră voci şi şoapte în camera banditilor şi ea ascultă strania convorbire ce avea loc în italieneşte:

— Într-adevăr, căpitanul nostru e cât se poate de egoist, zicea o voce, şi se poartă cu noi ca şi cu nişte lachei. Ne răsplăteşte bine; dar când e vorba de plăceri, şi le păstrează numai pentru el.

— Da, zău! răspunse o altă voce. Nu-i e de ajuns doamna aceasta frumoasă pe care a răpit-o fostului nostru căpitan Giuseppe şi pe care o ține închisă ca pe un tezaur, ci vrea acum să pună mâna şi pe englezoaica blondă pe care am prins-o noi azi-noapte...

— Ei! reluă cel care vorbise primul, se vede că şi englezoaica e frumoasă!

Leona asculta palidă şi gâfâind; viermele geloziei începea să-i roadă inima. Apoi, puțin câte puțin, se îndepărtară vocile şi ea nu mai auzi nimic.

Ceea ce suferi din clipa aceea e cu neputință de spus. Când veni temnicerul, biata femeie căzu în genunchi în fața lui:

— Dă-mi un cuțit, îi zise ea, căci vreau să mor. Dacă ai iubit şi tu, dacă ai suferit, vei înțelege chinurile mele, ai milă de mine!

— Mă duc să-l văd pe căpitan, răspunse banditul mişcat şi lăsând Leonei o rază de speranță.

Numai dacă Gontran nu va fi un tigru şi dacă banditul îi va spune întocmai cuvintele ei deznădăjduite, fără îndoială că va veni. Şi într-adevăr, puțin după aceea el se ivi în prag.

La vederea lui, Leona scoase unul din acele strigăte de bucurie în care iubirea unei femei bubuie ca un tunet şi alergă spre el cu brațele întinse; dar Gontran o opri cu un gest.

— Ce vreți de la mine, doamnă? o întrebă el.

— Vreau să vă rog să puneți odată capăt chinurilor mele.

— Suferiți? o întrebă Gontran pe un ton batjocoritor.

— Ca în iad.

— Şi care-i răul de care suferiți?

Ea pironi asupra lui privirea aceea magneti-

că şi adâncă care-l făcuse să tresară de atâtea ori de o fericire negrăită. Apoi îngenunche umilită în faţa lui şi, luându-i mâna:

— Uite, zise ea, punându-i-o pe inimă, eşti răzbunat îndeajuns?

Marchizul tresări, dar înfăţişarea lui rămase rece.

— Te înşeli, zise el, nu pe mine mă iubeşti, ci pe Giuseppe!

— Ba nu! strigă ea cu mânie şi dezgust, te iubesc într-adevăr şi mi-e groază de dumneata şi de mine. De mine, mai întâi, care am atins ultimele margini ale crimei şi ale decăderii; de mine, pe care iubirea unui bărbat aşa cum erai dumneata putea s-o reabiliteze; şi care am disprețuit, am călcat în picioare pe bărbatul acesta.

— Bun! zise Gontran, dar ce rost crezi că mai are acum iubirea dumitale?

Şi surâsul lui era atât de crud, încât Leona îşi ieşi din fire. Scoase un ţipăt, îşi aruncă braţele în jurul gâtului lui, înlănţuindu-l cu patimă:

— Da, da, te iubesc! repeta ea...

Astfel, în clipa aceea, fiinţa aceasta decăzută

şi fără inimă dovedea o dată mai mult că suferea din instinct influența celor mai rele pasiuni. Ea era fermecată, dominată de energia atotputernică a lui Gontran, precum fiara stă plecată sub privirea îmblânzitorului.

Capitolul XII – Umbra lui Banco

A doua zi, Gontran şi Leona părăseau Pulcinella, iar două zile mai târziu ai fi putut să-i vezi, mână în mână, pe puntea unui vapor ce se îndrepta spre Franța.

Gontran, în timpul celor cinci zile de drum, uită prin ce întâmplare grozavă dobândise iarăşi iubirea Leonei. Dar, în momentul când cei doi călători coborau pe cheiul Marsiliei, se ivi un bărbat în fața lor, a cărui vedere îl făcu pe marchiz să tresară şi să se îngălbenească:

Era colonelul. Acesta îl luă de braț şi-i zise:

— Ei bine! eşti mulțumit de comedia asta? Cei trei camarazi care te-au însoțit şi-au făcut datoria de minune, nu-i aşa?

— E adevărat, colonele.

— Nu ți-am spus încă totul: Cavalerul de Lacy, unchiul dumitale, nu te-a dezmoştenit...

Gontran tresări.

— El făcuse un testament în favoarea lui Georges de Lacy, vărul dumitale primar, şi testamentul acesta te ruina, urmă colonelul; dar moartea neaşteptată a lui Georges a schimbat şi hotărârile bătrânului.

— Cum? Georges a murit? exclamă marchizul.

— Acum opt zile.

— Vai, atât de tânăr!...

— Astăzi, mor oameni la orice vârstă. El s-a certat la ieşirea de la un bal mascat cu un bărbat pe care-l cunoşti, căpitanul Hector Lemblin, şi a doua zi a fost ucis cu o lovitură de spadă. Odată Georges de Lacy mort, cavalerul s-a văzut silit să facă un al doilea testament. Dumneata eşti legatarul lui universal! Iată-te acum bogat şi iubit, din ruinat şi părăsit cum erai mai înainte!

Gontran era alb ca un spectru.

— Dumnezeule! murmură el, ce vei mai cere de la mine acum?

— Foarte puțin lucru, deocamdată.

Colonelul întinse mâna spre port şi arătă un

vapor ce ancora tocmai în momentul acela.

— Uite, zise el, Minos vine din Alger.

— Ei, şi?

— Minos are pe bordul lui chiar pe generalul acela căruia Hector Lemblin îi fusese aghiotant şi care se întoarce în Franța special ca să facă să fie împuşcat. Generalul are motive temeinice pentru aceasta. Căpitanul îşi iubeşte metresa şi pentru ea a dezertat el din fața inamicului. Înțelegi?

— Nu încă, murmură Gontran emoționat.

— Dumneata eşti unul dintre cei mai buni mânuitori de spadă pe care îi avem, zise cu răceală colonelul.

Marchizul îngălbenise ca un mort.

— Cum se numeşte generalul acesta? întrebă el.

— Pe legea mea, are un nume nobil; şi dacă moare, cum n-are copii, Emmanuel Chalambel, unul dintr-ai noştri, ar putea, în sfârşit, să se numească într-o zi marchizul de Flars-Montgomery.

— Numele lui? repetă Gontran căruia i se zbârlise părul.

— Generalul baron de Flars-Ruvigny, şeful

familiei ieşită din al doilea frate şi singura piedică adevărată la adoptarea avocatului Chalambel...

— Cel mai bun prieten al tatălui meu! strigă Gontran. Oh! niciodată!

— Prea bine! zise cu răceală colonelul; ştii, însă, că membrii Asociației Spadei n-au dreptul şi aleagă ceea ce trebuie făcut. Vei ucide pe baron, căci trebuie! De altminteri, ai jurat şi ai semnat!...

Capitolul XIII – Cele două gemene

Acțiunea noastră va înfățişa pe rând mai multe drame. Prin sine însăşi, ea e mai puțin povestea celor şapte membri ai Asociației fondate de colonel, decât a victimelor lor; şi ca să urmărim pas cu pas evenimentele, ca să descurcăm firul nenumăratelor intrigi trebuie adeseori să facem un pas înapoi şi să ne întoarcem la vremurile când eroii noştri n-aveau încă în mână puterea colectivă şi temută a Asociației. Deci, vom arunca o privire retrospectivă asupra celor care au precedat în-

tâmplările ce le-am povestit până acum.

Plecând din Auvergne, ca să se ducă la Clamercy, călătorul poate să aleagă, după plac, două drumuri. Cel dintâi, trecând prin Courson, duce la Conlanges, ultima Capitală a districtului Yonnei; al doilea merge în susul râului ce dă numele ținutului pe care-l udă; şi urmând mereu valea, merge să întâlnească la Coulanges podul care desparte Nièvre de l'Yonne.

Valea aceasta a Yonnei e fără îndoială una dintre cele mai încântătoare, mai rodnice şi mai pitoreşti din ținuturile Burgundiei şi din Morvan. Din distanță în distanță şi aproape din leghe în leghe răsare câte un sat drăguț pe malul apei, pe jumătate afundat în iarba câmpiilor străjuite de plopi, iar acoperişurile rezemate pe un şir neîntrerupt de dealuri, la poalele cărora înroşesc strugurii; iar creştetul lor e împodobit cu păduri în care toamna se aud zilnic răsunând fanfare zgomotoase, ale căror sunete trezesc un entuziasm atât de dulce în inima oricărui iubitor de vânătoare! Ici-colo, se înalță un castel, uneori în ruină, alteori locuit de vreun vlăstar al acelei vestite no-

bilimi burgunde care a jucat un rol atât de mare în istorie.

Epoca nouă a făcut loc secolului industrial! De atunci, gentilomul de pe malurile Yonnei s-a făcut agricultor şi podgorean, dar a rămas tot vânător. Vânătoarea este acel al şaizeci şi unulea strămoş cerut odinioară ca să poți merge la Malta!

Or, pe malurile acestui frumos râu al Yonnei, între Chatel-le-Censair şi Coulanges şi pe partea dreaptă, la oarecare depărtare de Méry, turistul ce merge să viziteze vestitele stânci de la Saussois n-ar putea trece nepăsător pe lângă un castel drăguț, în stilul Renaşterii, înconjurat de un parc mare şi clădit la poalele uneia din acele întinse păduri, care leagă adevărata Burgundie de Morvan – această Scoție în miniatură din mijlocul Franței!

Castelul acesta, vândut astăzi şi profanat de banda neagră, aparținea încă, la începutul povestirii noastre, baronului de Chastenay, fost soldat în garda lui Ludovic al XV-lea, general de divizie pe vremea Imperiului şi, în ultimul timp, membru în Consiliul general al

departamentului Yonnei.

Familia de Chastenay nu era de obârşie burgundă. Ei veniseră din Blois către sfârşitul domniei lui Ludovic al XV-lea şi se coborau din baronul Fleur-de-Mai de Chastenay, acela care arestă pe Fonquet la Ingrande. Acest baron Fleur-de-Mai se căsătorise cu domnişoara de Mailly, a cărei familie avea în Burgundia cele două domenii, Mailly-la-Ville şi Mailly-le-Château. La stingerea ramurii primilor născuți din familia Mailly-le-Château, veniră să se stabilească în Burgundia.

Or, micul castel locuit de actualul baron de Chastenay, la început simplu pavilion de vânătoare prin pitorescul poziției sale, silise pe stăpânii lui să plece de la Mailly-le-Château, situat la două leghe de acolo. Baronul de Chastenay se căsătorise foarte târziu. Soția lui, fosta domnişoară de Mallevert, de origine bretonă, murise la naşterea a două fete gemene, Martha şi Camilla.

Martha era brună, zveltă, fruntea ei era împodobită cu un păr negru şi des, iar buzele aveau culoarea rumenă a cireşelor de iunie.

Camilla era blondă ca un heruvim şi din

ochii ei mari şi albaştri țâşnea o privire de o dulceață îngerească. Era mică şi plăpândă şi avea drăgălăşenia îndărătnică şi zvăpăiată a unui copil.

Domnul de Chastenay îşi petrecea iarna la Paris, în hotelul din strada Verneuil, iar restul anului la Bellevue; acesta era numele castelului burgund. El nu voise niciodată să se despartă de fiicele sale. Martha şi sora ei primiseră aici educația care, la începutul povestirii noastre, era desăvârşită din toate punctele de vedere.

La optsprezece ani, cele două gemene erau bune muzicante, pictau de minune, scriau cu eleganță şi călăreau. Amândouă erau frumoase şi fiecare trebuia să aducă viitorului soț câte o zestre de cel puțin treizeci de mii de livre. Dar, ca şi avarul ce nu se înduplecă să se despartă de comoara lui, bătrânul gentilom se arăta prea puțin grăbit să-şi mărite fiicele şi era atât de anevoios la alegerea unui ginere, încât toți pretendenții fuseseră refuzați pe rând.

Martha şi Camilla îşi iubeau tatăl şi aveau,

una față de cealaltă, afecțiunea aceea arzătoare şi naivă ce şi-o nutresc în ascuns gemenii. Țăranii din vecinătatea castelului Bellevue, cărora pe timpul Restaurării Regalității baronul le dăduse ajutoare însemnate, zâmbeau cu admirație când le vedeau pe aceste copile trecând pururea vesele şi zglobii, care păreau că se îngrijesc foarte puțin de restul lumii, din clipa când primăvara le aducea pe malurile Yonnei sau le îngăduia să se joace în libertate pe sub umbrarele parcului. Dragostea tatălui şi afecțiunea lor frățească le era de-ajuns.

Totuşi, în anul acela, când trăsura de poştă a baronului, venind din Paris, se opri la poarta parcului Bellevue, un observator mai minuțios ar fi văzut o uşoară umbră de melancolie pe fruntea Marthei; el ar fi ghicit, poate, unul din acele secrete ale inimii care, aruncă în suflet o tristețe copleşitoare. Zilele se scurseră, tristețea neînțeleasă a Marthei spori şi, pe cale indirectă, chipul îmbujorat al Camillei se întunecă. Fata fu în curând năpădită de melancolia în prada căreia se zbătea şi sora ei. Primăverii îi urmă vara; apoi, căldurilor de august, serile răcoroase şi adierile îmbălsămate de septem-

brie. Răul făcuse progrese grozave în Martha: biata copilă îşi pierduse culorile vii ale obrajilor şi un uşor cearcăn vânăt umbrise încet-încet ochii ei negri şi frumoşi.

O singură persoană, orbită în iubirea sa, nu-şi dădea seama de această grozavă schimbare; acesta era tatăl, bătrânul baron de Chastenay. Cât despre oamenii castelului, aceştia murmurau cu toții:

— De bună seamă că domnişoara Martha are o mâhnire foarte mare, de s-a schimbat într-atâta!

Într-o seară, cele două fete rătăceau mână în mână pe malul Yonnei, vorbind în şoaptă, când un factor rural trecu pe acolo salutându-le cu respect:

— Domnişoarelor, le zise bătrânul, am să vă dau o veste bună.

— Ah! zise Martha, distrată, despre ce e vorba, Jeane?

— Astă-seară veți avea o vizită la Bellevue...

Martha tresări.

— Pe legea mea! un ofițer frumos, continuă factorul, un general precum se zice. El s-a

oprit la Coulanges, unde a sosit cu diligenta de astă-noapte; şi m-a însărcinat să anunț sosirea sa domnului baron, dându-mi şi o scrisoare pentru domnia sa.

— Cum se numeşte ofițerul acesta? întrebă Camilla cu însuflețire.

— Ah! domnişoară, răspunse factorul, despre aceasta nu ştiu nimic, decât că e baron, după cât mi se pare, întocmai ca şi domnul, tatăl dumneavoastră...

Martha respiră, şi Camilla, căreia sprâncenele i se încruntaseră, lăsă să-i alunece un zâmbet pe buze. Factorul salută pe cele două fete şi-şi urmă drumul spre castel.

— Biata Martha! murmură Camilla strângând mâna surorii sale.

Martha suspină şi o lacrimă străluci ca un rubin pe marginea pleoapelor sale.

— Îl iubeai, aşadar? întrebă Camilla emoționată.

— Ah! răspunse Martha cu un glas deznădăjduit, ridicând ochii spre cer.

— Ce vrei? urmă fata, era cu neputință! un biet locotenent fără nume, fără avere. Tatăl nostru n-ar fi consimțit niciodată şi ar fi murit

de durere...

— Dumnezeule! zise Martha, ai cărei ochi se umplură de lacrimi, nu era oare curajos, frumos, plin de ambiție?

— Copilă ce eşti! răspunse Camilla, tatăl nostru a visat pentru noi o soartă strălucită. El vrea ca tu să te căsătoreşti cu un bărbat bogat.

Martha plângea şi nu răspunse nimic.

— Domnişoarelor, strigă o voce în depărtare, poftiți! Domnul baron doreşte să vă vadă.

Ele recunoscură vocea unui bătrân servitor al casei şi apucară drumul castelului prin parc. Martha în prada unei emoții violente, Camilla suferind de durerea Marthei.

Baronul de Chastenay îşi aştepta fiicele într-un salonaş de vară, situat la parterul clădirii.

Baronul era un bărbat de aproape şaptezeci de ani, zdravăn încă, cu fruntea împodobită de un minunat păr alb. Înfățişarea lui era blândă şi impunătoare totodată şi inspira din prima clipă o dragoste respectuoasă.

Capitolul XIV – Idila tragică

În momentul când cele două fete intrară în salonaşul de vară, domnul de Chastenay îşi sfârşea de citit gazetele ce i le adusese factorul şi avea încă la îndemână scrisoarea care, însoțită de gazete, îi venise din Coulanges.

— Copila mea, zise el sărutând-o pe Martha pe frunte, tu vei fi favorita mea pe ziua de azi; vino şi stai lângă mine, aici, în fotoliul acesta...

Vorbind astfel, baronul zâmbea Camillei şi parcă voia să dezmintă prin aceasta cuvintele ce spusese. Martha se aşeză şi atunci bătrânul îi luă mâna:

— Ştii, domnişoară, îi zise el aruncându-i una din acele priviri încântătoare cu care numai părinții îşi învăluie fiicele, că ai opt-sprezece ani împliniți?

— Ei, da! tată, zise Martha tresărind.

— Şi că nici tu, nici sora ta nu puteți rămâne toată viața fete?

O paloare de moarte se răspândi pe fruntea largă a Marthei la cuvintele acestea.

— Dar, continuă bătrânul, eu sunt puțin ca avarii aceia care, siliți să înapoieze comorile ce le-au strâns o viață întreagă, le păstrează

cât mai mult cu putință şi nu vor să le piardă decât încetul cu încetul.

Martha asculta cu capul plecat.

— Când cineva are două mărgăritare ca voi, comorile mele, urmă bunul părinte zâmbind, nu le măriți pe amândouă deodată. Aşadar, eu îmi voi păstra pe cea mai mică, pe Camilla, când mă vei părăsi tu, copilă scumpă.

— Trebuie, aşadar, să te părăsesc, tată? întrebă Martha tremurând.

— Da, răspunse baronul, căci viitorul tău soț soseşte chiar în seara asta.

— Soțul meu?

— Prietenul meu, generalul baron de Ruvigny, a cărui familie a fost întotdeauna strâns legată de a noastră.

Martha încremenise. Baronul se înşelă în privința emoției sale.

— Haide, îi zise el, du-te în camera ta. Ştiu că nu se anunță căsătoria unei fete fără ca ea să nu tresară şi să nu se tulbure; îi trebuie timp ca să se gândească. De altminteri, copila mea, dacă generalul nu-ți place, eu nu mă voi împotrivi deloc voinței tale...

Martha fugi, aproape nebună de groază şi o clipă i se păru că o să moară. Ea petrecuse vara trecută în Blois, la o soră a tatălui ei şi de la şederea aceasta dăinuia taina inimii sale.

Vicontesa de Marol – acesta era numele mătuşii – locuia într-un castel din împrejurimile orăşelului Blois şi ducea acolo luxul acela mare al bogătaşilor provinciali. Ea primea multă lume la masă şi singurul ei fiu, tânărul marchiz de Marol, un tânăr pasionat, invită pe toți vânătorii din împrejurimi la adunările mamei sale.

Or, printre oaspeții de o clipă ai castelului, pe care Martha îi întâlnise la mătuşa ei, se găsea şi un tânăr ofițer, un locotenent de stat-major, pe atât de frumos pe cât de curajos, pe atât de curajos pe cât şi de sărac şi neavând altă moştenire de aşteptat decât nesiguranța întâmplărilor de mâine.

El făcu Marthei o curte plină de respect. Aceasta îl iubi şi ea, dar cei doi tineri îşi dădură seama că nimic nu era mai cu neputință ca unirea lor. Locotenentul nu avea avere, Martha trebuia să aibă într-o zi o rentă de aproape şaizeci de mii de franci, ea aparținea lumii

aristocrate şi acela pe care-l iubea purta un nume burghez şi se numea Hector Lemblin. Niciodată baronul de Chastenay n-ar fi consimțit la o asemenea alianță şi cei doi tineri înțeleseră lucrul acesta. Atunci Hector jură că va pleca în Africa şi că acolo îşi va croi un drum atât de repede şi de strălucit încât Martha nu-i va mai fi refuzată. Martha jură de asemenea să-l aştepte şi să refuze cu încăpățânate toate partidele ce i s-ar prezenta.

Se înțelege deci lesne emoția violentă ce o năpădi pe tânăra fată când auzi pe tatăl ei spunându-şi dorința. Timp de câteva ore ea fu în prada unui fel de delir şi se închise în camera ei, nevoind să primească nici pe Camilla, confidenta ei, aceea care singură îi cunoştea toate tainele. Apoi, acestei exaltări peste măsură de mare, îi urmă deodată o descurajare grozavă şi Martha se găsi în starea aceea curioasă a acelora care aşteaptă moartea şi n-au curajul de a merge în întâmpinarea ei. Tocmai atunci intră şi Camilla.

Blonda Camilla, pe când bătrânu-i tată îşi trecea cu dragoste mâna prin părul ei, se apu-

case să citească ziarele şi deodată se îngălbenise, înăbuşindu-şi cu greu o exclamație de uimire dureroasă. Ziarul pe care îl luase cuprindea următorul fapt divers:

„În ultima ciocnire a soldaților noştri cu Kabylii, glorioasa armată franceză a suferit una din pierderile cele mai dureroase. Locotenentul de stat-major, Hector Lemblin, se număra printre cei morți. Ofițerul Lemblin era unul dintre cei mai bravi şi mai valoroşi ofițeri ai noştri.”

Camilla intră cu ziarul în mână în camera Marthei.

— Scumpa mea soră, murmură ea, acela pe care tu îl iubeai, nu mai este şi nu va mai face pe bietul nostru tată să moară de durerea de a fi silit să te dea după el.

Martha în culmea deznădejdii chemă moartea în ajutor; moartea însă nu veni deloc. Ea trăi; după o lună de la cele întâmplate mai sus, se căsătorea cu generalul baron de Ruvigny.

Capitolul XV – Barca misterioasă

Trecuse o lună, zi cu zi, de când domnişoara Martha de Chastenay se căsătorise cu baronul de Flars-Ruvigny, general de divizie în disponibilitate. Căsătoria fusese celebrată la Bellevue, fără nicio pompă, numai în prezența unui număr restrâns de rude şi prieteni.

Generalul mai stătuse opt sau zece zile la Bellevue apoi plecase cu tânăra-i soție la proprietatea lui din Ruvigny, situată în Normandia, între Dieppe şi Havre, pe coasta Canalului Mânecii.

Ruvigny era un ținut străvechi şi feudal care păstrase întipărirea aceea severă şi înfățişarea jalnică a castelelor din Evul Mediu, când nobilimea se înconjura cu toate mijloacele de apărare ce le putea oferi natura şi arta întrunite la un loc. Castelul era cocoțat pe o stâncă înaltă din fața mării, asaltată de două ori pe zi de fluxul apei. Din înălțimea turnurilor, ochiul întristat privea în depărtări, pe mare: monotonă şi măreață privelişte, mereu schimbătoare şi mereu aceeaşi!

Din partea opusă, privirea îmbrățișa una din acele câmpii normande, roditoare şi neschimbate, nemărginite de covoare de pământ negru şi verdeață, împestrițate ici-colo cu pomi şi semănate din loc în loc cu ferme pe care le încercuia o îndoită perdea de fagi sau de ulmi.

Inima Marthei, această inimă atât de dezamăgită, se strânsese de durere când intrase în locuința aceasta tristă şi rece, opera celor dintâi baroni normanzi, cuib de cormorani clădit pe vârful stâncilor, cu săli nesfârşite, prin ale căror uşi abia răzbeau plângerile crivățului iernii. Mobilier dintr-o altă epocă, tapete posomorâte şi veştejite, portrete de familie înnegrite şi severe, coridoare întunecoase şi pline de ecouri înfricoşătoare, scări cu treptele de piatră bătătorite de trecerea atâtor generații, – tristețe şi singurătate pretutindeni! Şi apoi, primprejur, câmpiile acelea posomorâte şi despădurite, în contrast cu locurile zâmbitoare, păduri bogate şi râurile curgătoare din ținuturile burgunde.

Martha, căreia odinioară viața îi zâmbea ca o dimineață de primăvară, se întrebă, sosind la Ruvigny, dacă nu cumva trecea acolo însuşi

pragul mormântului.

Generalul era un bărbat de patruzeci şi cinci de ani, atât de robust şi puternic încât abia părea să aibă treizeci şi cinci. Avea acea înfățişare elegantă şi impunătoare a gentilomului crescut la şcoala înaltă, dar rămas tot soldat în ciuda oricăror transformări. Viața la țară era singura existență cu putință pentru domnul de Ruvigny.

Disponibilizat după propria-i cerere, cu şase luni mai înainte, ca să aibă timpul să se căsătorească, generalul ceruse cu stăruință, de câteva zile, numirea sa la un comandament în Africa, nesinchisindu-se că-şi părăsea soția după o aşa scurtă lună de miere.

Domnul de Ruvigny se căsătorise fiindcă, după principiile lui de nobil, datora un moştenitor rasei sale. În sfârşit, crezuse un moment că lipsea ceva vieții lui şi că acest ceva era o femeie, dar afară de aceasta, el nu vedea pentru sine niciun motiv ca să mai rămână în Franța.

Cu toate acestea, o iubea pe Martha. Frumusețea strălucitoare a acestei femei, grațiile şi

mai ales tristețea, căreia el era departe de a-i bănui pricina, făcuse asupra lui o impresie adâncă şi dacă întâmplarea l-ar fi aruncat cu de-a sila în viața privată, el s-ar fi socotit, de bună seamă, cel mai fericit dintre oameni. De la venirea lui în Ruvigny, unde în cinci ani nu apăruse decât o singură dată, generalul socotise o datorie să-şi aranjeze afacerile, să reînnoiască îngrădirea proprietății şi să facă unele reparații grabnice castelului, din care mai multe corpuri de locuințe amenințau cu ruina. Apoi, treburile acestea odată împlinite, el o lăsase pe Martha la Ruvigny şi plecase la Paris ca să vadă pe Ministrul de război.

Rămasă singură la castel, tânăra baroană înțelese atunci imensitatea sacrificiului ce-l făcuse pentru tatăl ei, căsătorindu-se cu baronul, în prezența acestei naturi jalnice, sub cerul de plumb şi înghețat, în locuința aceea posomorâtă, urmărită neîncetat de umbra lui Hector, căzut pe câmpul de bătălie, Martha socotise sărmana-i viață pierdută pentru totdeauna şi în câteva zile fusese doborâtă de nostalgia aceea fatală ce năpădeşte pe exilați, mai cu seamă când cercul afecțiunilor lor e

mărginit pentru totdeauna.

Înconjurată de servitori tăcuți, incapabili să înțeleagă suferințele izolării sale, fără niciunul din vecinii aceia care ajută o femeie tânără să îndure monotonia vieții de castel, Martha, de la plecarea generalului, îşi petrecea zilele stând în balconul castelului care domina marea. De la balconul acesta, o scară învârtită conducea de-a dreptul la stâncile de pe malul mării, pe când o cărare croită drept în sus în granit şi tăiată în scări neregulate le unea cu malul.

Vămile puseseră acolo o santinelă, ființă pierdută în pustietatea aceea, paznic pururea de veghe şi agățat între pământ şi cer.

Tânăra baroneasă, care încerca un fel de plăcere sălbatică în contemplarea oceanului şi mişcătoarea lui privelişte, sfârşi prin a se interesa fără să vrea de soarta acestui om, din care civilizația făcuse un paria şi pe care ea îl vedea toată viața nemişcat pe o stâncă, privind cea mai mică luntre ce trecea în larg sau încerca să se apropie de uscat.

Scara ce conducea de la terasă la postul vă-

mii fusese construită cu vreo douăzeci de ani înainte pentru înlesnirea locuitorilor din castel care se duceau până la mal în timpul refluxului, ca să scoată apă de mare sau să pescuiască acolo stridii şi raci. Se întâmpla câteodată Marthei să coboare scările acestea până la postul grănicerului şi să vorbească cu el, cu naiva curiozitate a unui copil. Aceasta era singura ei distracție.

Grănicerul acesta avea un camarad de serviciu, şi ambii se schimbau după câte douăzeci şi patru de ore de gardă. Unul era tată de familie, a cărui neînsemnată leafă nu ajungea să hrănească o femeie şi trei copii mici. Tânăra baroană aflase acestea chiar din gura lui şi într-o seară ea îi strecură în mână două monezi de aur. A doua zi, trimise haine copiilor, pe jumătate goi, şi vesti pe mama lor că poate să vină fără nicio teamă la castel, ori de câte ori avea nevoie de ceva.

Vameşul stima foarte mult pe tânăra baroană şi se socotea cel mai fericit om când ea avu bunătatea a coborî până la ghereta lui să-i vorbească. Vrednicul om ghicise, cu intuiția aceea naivă a omului simplu, că femeia aceas-

ta tânără, osândită astfel la singurătate, era roasă de una din acele mâhniri, acele dureri pe care nimeni nu e în stare să le vindece şi adeseori, în bunătatea simplă a inimii lui, se întrebase cum ar putea uşura suferința aceea misterioasă.

Într-o seară, Martin – acesta era numele lui – era la post, scrutând marea cu ochiu-i pătrunzător. Era către sfârşitul lui noiembrie. Cerul normand era tulbure şi rece. Oceanul, de asemenea, avea culoarea aceea plumburie ce oboseşte şi întristează privirea. Vânturile dinspre răsărit suflau cu putere, împingând talazurile spre țărm cu un zgomot jalnic.

Deodată, vameşul tresări. La luminile aproape stinse ale amurgului, el zări o barcă plutind spre coastă cu toată iuțeala. Ce scop o mâna oare într-acolo? Nu puteau să fie pescari, şi noaptea nu era încă atât de neagră pentru ca Martin să creadă că sunt nişte contrabandişti îndrăzneți. Totuşi, supunându-se datoriei, el îşi înarmă carabina coborând cu repeziciune poteca şi ajunse la țărm. Unul era un pescar din Fécamp, destul de cunoscut de Martin, şi

fără îndoială cel mai îndrăzneț marinar din partea locului. Celălalt era un bărbat de aproape treizeci de ani, cu fața pe jumătate ascunsă de marginile largi ale unei pălării de Catalonia, înfăşurat din cap până în picioare într-o manta şi a cărui înfățişare războinică, precum şi mustățile ridicate, vesteau de departe profesia lui de militar.

— Cine-i acolo? întrebă vameşul.

— Prieteni! răspunse necunoscutul.

După care el privi cu luare aminte pe Martin, zicându-i:

— Nu suntem contrabandişti. Urcă în barcă, dacă doreşti, şi vei vedea că nu avem nimic înăuntru.

— Cred, domnule ofițer.

Necunoscutul tresări.

— Dumneata ai fost soldat? întrebă el.

— Da, domnule ofițer, am fost soldat în artilerie.

— Prietene, reluă ofițerul, – care era într-adevăr un ofițer – dacă ți-aş cere să-mi faci un serviciu, care n-ar stânjeni deloc datoria dumitale, l-ai face? Eu sunt ofițer, precum ai şi ghicit.

— Dacă serviciul cerut nu mă sileşte să-mi părăsesc postul...

— Nicidecum.

— Atunci, domnule ofițer, sunt la ordinele dumneavoastră.

Necunoscutul trase pe Martin la câțiva paşi de o parte şi-i zise în şoaptă:

— Al cui e castelul ce se vede colo, pe stâncă?

— Al generalului baron de Ruvigny.

— El e aici, acum?

— Nu, generatul e la Paris.

— Şi... baroana? întrebă ofițerul cu o voce schimbată.

— Baroana e la Ruvigny.

— Dumneata o cunoşti?

— Dacă o cunosc! murmură vameşul. Ah! biata femeie, ea e binefăcătoarea copiilor mei!

— Ei bine! reluă ofițerul, trebuie să ne faci, amice, un mare serviciu, mie şi ei.

— Ei? Oh! în cazul acesta vorbiți, domnule ofițer.

— Să-i duci scrisoarea asta.

— Când?

— Chiar în seara asta.

— Numaidecât?

— Da, şi să i-o dai numai ei, fără să vadă altcineva.

— E ca şi făcut, domnule ofițer.

Necunoscutul vru, odată cu scrisoarea să strecoare şi o pungă în mâna vameşului, dar acesta o respinse cu mândrie:

— Nu, nu, zise el, păstrați-o, domnule ofițer, datorez încă prea mult doamnei.

Necunoscutul adăugă cu o voce schimbată:

— Înapoiază-te repede, te aştept aici.

Martin urcă într-un suflet poteca la capătul căreia era scara ce ducea la balconul castelului. Se făcuse noapte, o noapte friguroasă de Normandia.

Castelul de Ruvigny aproape nu se distingea în întuneric iar servitorii baronului se strânseseră în jurul focului din bucătăria cea mare unde câte unul mai isteț din partea locului se pregătea – golind un pahar de cidru – să povestească vreo legendă înfricoşătoare din vremurile de altădată.

În timpul acesta, Martha sta în balcon, cu capul sprijinit pe mâini şi asculta plescăitul valurilor în pietriş, zgomotul acela sălbatic şi

monoton care se potrivea atât de bine cu melancolia sufletului ei. Ea zărise prin ceața înserării barca îndreptându-se spre mal şi, cu toate că priveliştea aceasta nu mai era nouă pentru ea, un fior ciudat îi cuprinse inima şi fără să vrea, stăpânită de o curiozitate tainică, urmărise din ochi şi cu multă luare aminte luntrea aceea mititică pe care un val mai furios, putea dintr-un moment într-altul s-o sfărâme de o stâncă. Apoi barca atinsese uscatul şi Martha începuse să respire.

Dar refluxul crepuscular al mării nu mai lumina coasta şi întunericul domnea atât de nepătruns pe țărm încât biata femeie nu putuse desluşi câți oameni erau în barcă. Ea îl văzuse pe Martin coborând şi atâta tot.

Mugetul mării o împiedica pe Martha să audă ce se petrece pe țărm. Cu toate acestea urechea ei desluşi zgomotul unor paşi, apoi ochii-i deprinşi cu întunericul văzură că se iveşte o siluetă pe prima treaptă a scării de la balcon.

Atunci, ea tresări şi simți că inima-i bate să se rupă sub greutatea unei emoții necunoscute. Oare barca aceasta îi aducea o veste? Mar-

tin, vameşul, era în faţa ei cu chipiul în mână. Vrednicul soldat, în aspra simplitate a sufletului său, ghicise că aducea tinerei castelane una din acele veşti neaşteptate care te pot omorî de bucurie şi în cele cinci minute cât urcase de la ţărm la balcon cugetase la mijlocul cel mai nimerit de a pregăti dinainte pe baroană spre a evita o prea mare emoţie.

— Dumneata eşti, Martin? îl întrebă Martha, a cărei voce tremura.

— Da, doamnă baroană.

— Ai nevoie de mine?

— Da şi nu, doamnă...

— Ce înseamnă cuvintele acestea?

Vameşul se aşează lângă ea cu familiaritatea aceea respectuoasă a inferiorilor şi îndrăzni să ia în mâinile sale aspre, mâna delicată a Marthei.

— Doamnă baroană, murmură el emoţionat, sunteţi atât de bună încât toată lumea trebuie să vă iubească...

Martha se prefăcu că n-aude aceste vorbe. Ea crezu că vameşul voia să-i ceară un serviciu mai însemnat şi atunci respiră uşurată.

— Am un tată şi o soră, murmură baroana,

fără să se gândească a-şi scoate mâna pe care bunul om o strângea într-a sa.

— Nu aveți oare decât pe aceste două ființe care vă iubesc? stărui el.

— Soțul meu... îngână ea.

— Şi pe urmă?

Martha se cutremură.

La rându-i, Martin se înfioră şi el.

— Doamnă, murmură el din ce în ce mai mişcat, nu sunt decât un om de nimic, dar ați fost pentru copii mei atât de bună ca şi sfânta noastră patroană, Maica Domnului, şi dacă n-aş pregeta să ucid ca pe un câine pe acela care ar îndrăzni să nu vă respecte, voi fi tot aşa de mut ca şi mormântul dacă ați avea nevoie de un prieten căruia să-i împărtăşiți mâhnirea dumneavoastră tainică...

La rândul ei Martha strânse în tăcere mâna vameşului.

— Martin, zise ea, eşti un suflet bun şi dacă aş avea nevoie să-mi deschid inima unui prieten, acela n-ai fi decât dumneata. Dar, sfârşi ea cu o voce zdrobită, nu mai am secrete...

— Doamnă, o rugă vameşul, în numele ceru-

lui spuneți-mi adevărul! N-ați iubit niciodată?

La cuvintele acestea neașteptate, Martha se înfioră ca frunzele acelea moarte pe care le poartă suflul nemilos al vântului de toamnă.

— Oh, taci! taci! murmură ea cu voce înăbușită de groază, taci!

— Bucuria nu ucide, doamnă.

Martha simți că amețește.

— Bucuria! zise ea înfiorându-se. Nu mai e aici nicio bucurie pentru mine!

— Poate că da...

Doamna de Ruvigny uită, oare, că în momentul acela avea drept confident pe un biet vameș, sau avu în omul acesta încrederea oarbă și fără margini a unei inimi care întâlnește o altă inimă plină de ecouri generoase?

— E mort...

— Mort spuneți dumneavoastră? întrebă Martin, care deodată crezu că ghicește o parte a adevărului.

— În Africa... pe câmpul de luptă... sfârși Martha cu voce stinsă.

— Doamnă, murmură Martin, am fost și eu soldat și acum sunt în viață, nu-i așa?

— Da, răspunse ea uimită oarecum, neprice-

până ce voia să spună.

— Ei bine! M-au lăsat ca mort pe un câmp de luptă şi au trimis un anunț de deces familiei mele, surorile şi fratele meu au purtat doliu, iar preotul satului a rostit rugăciuni pentru odihna sufletului meu.

— Cerule! murmură Martha, vrei oare să mă omori?

— Speraţi, zise vameşul, speraţi doamnă!

Şi apoi adăugă cu însufleţire:

— Barca aceea care sosi adineauri...

Martha tremura şi era aproape să leşine. Sângele nu-i mai circula prin vine, o sudoare de gheaţă îi îmbrobonise fruntea, iar mâna îi tremura în mâinile vameşului.

— În barca aceasta, continuă Martin, erau doi bărbaţi...

Martha se împletici...

— Curaj, doamnă, curaj! murmură vameşul, nu mai tremuraţi... unul din ei era un ofiţer.

Baroana îşi înăbuşi cu greu un ţipăt.

— Şi dânsul mi-a dat scrisoarea aceasta, sfârşi soldatul, sprijinind-o pe Martha pe jumătate moartă. Citiţi, doamnă, citiţi-o...

Ochii rătăciți ai baroanei căzură pe iscălitura scrisorii şi atunci ea scoase un nou țipăt, dar acesta era un țipăt de bucurie: era scrisul lui... deci, nu murise!

Cu mâna-i tremurătoare ea desfăcu scrisoarea şi citi cu nesaț aceste câteva cuvinte:

„Martha, iubirea mea, viața mea, Dumnezeu n-a vrut să ne despartă. Lăsat printre cei morți sub focul inamicului, am supraviețuit. Prizonier al arabilor, am fugit. Dragostea dumitale a fost talismanul meu!

Martha, iubita mea, trebuie să te văd, trebuie! Nu mă respinge...

Acela căruia viața dumitale e iarăşi viața lui întreagă.

Hector”

Capitolul XVI – Amanții tragici

Se petrecu atunci în inima şi în spiritul baroanei un lucru straniu, de nepriceput. Bucuria n-o ucise şi ea putu să evoce dulcile amintiri ale trecutului. Între ceasul de acum şi acela când pentru ultima oară îl văzuse pe Hector

Lemblin, atunci când plecau spre Africa şi ducea cu sine jurămintele ei, se făcuse o legătură. Timpul scurs în intervalul acesta dispăruse; căsătoria ei, baronul, numele nou ce-l purta, – ea uită totul spre a nu se mai gândi decât la ea.

Şi femeia aceasta, mai acum câteva clipe doborâtă de emoție şi pe care o vorbă ar fi putut-o ucide, se ridica tânără şi puternică, cu fericirea strălucindu-i în ochi.

— Unde e el? Unde e?

— Veniți cu mine, zise Martin, luând-o iarăşi de mână. Jos, la țărm, vă aşteaptă...

Îmbrățişarea celor doi amanți fu lungă şi pătimaşă. Pescarul şi vameşul, retraşi respectuoşi de-o parte, auziră cuvinte înăbuşite, suspine şi gemete adânci.

Dar deodată sună clipa deşteptării, deşteptare solemnă şi grozavă ce se încovoia sub povara aducerilor aminte.

— Căsătorită! strigă ofițerul, căruia o furie neaşteptată îi sugrumă vocea.

Martha aplecă capul şi scoase un țipăt.

— Căsătorită! Căsătorită! repetă el în aprin-

derea deznădejdii.

Martha îşi adusese aminte. Ea nu se mai numea domnişoara de Chastenay: era acum baroana de Ruvigny.

— Oh! zise ea, iartă-mă, Hector, iartă-mă, căci eu te-am crezut pierdut pentru totdeauna.

Şi Martha ridică ochii spre cer cu o expresie de speranță înflăcărată.

Hector Lemblin se sculă tăcut şi rece ca un om ce ia o hotărâre solemnă.

Întunericul nopții era de nepătruns, oceanul mugea la picioarele stâncilor. Sălbatica măreție a locului, furtuna ce urla în depărtare, vocea bubuitoare a valurilor întârziate, totul parcă voia să înconjoare cu o aspră şi înfiorătoare poezie ultima întrevedere a celor doi logodnici de odinioară.

— Martha, zise ofițerul, la optsprezece ani, oricât de zdrobită ar fi ea de soartă, o femeie frumoasă şi adorată nu trebuie să renunțe la viață. Adio... şi uită-mă.

— Aş putea să mai trăiesc, acum, după ce te-am revăzut? strigă ea.

— Ei bine! zise el într-o pornire neaşteptată de pasiune, vrei tu să schimbi acum rostul

destinelor noastre?

Ea se înfioră şi-l privi lung.

— Vrei, continuă el, să faci din durerile noastre o bucurie fără sfârşit, din viața noastră zdrobită o veşnicie de fericiri, din infernul chinurilor noastre de ieri paradisul desfătărilor de mâine?

— Vorbeşte! murmură ea cutremurându-se.

El întinse mâna în zare. O lumină slabă scânteia în mijlocul mării, la suprafața valurilor.

— Vezi lumina aceea? e felinarul unei corăbii ce pleacă în America. Vezi barca aceea? ea m-a adus singur şi tot ea poate să ne ducă pe amândoi pe bordul acelei corăbii. Vrei să fugi cu mine?

— Să fug? strigă ea îngrozită.

— Da, continuă el înflăcărându-se. Vom merge la capătul pământului şi vom fi uniți înaintea lui Dumnezeu, care vede iubirea noastră.

Dar atunci o furtună îndurerată se ridică parcă în fața Marthei; era umbra unui bătrân în doliu, sprijinit de o fată tânără înecată în lacrimi şi rugându-se lui Dumnezeu. Perechea

tristă şi mâhnită plângând pe ruina unui nume nobil, plecarea grabnică şi speriată a îngerului casei părinteşti, care îşi ia zborul îngrozit de spaimă, în ziua când dezonoarea atinge cu aripa-i fatală acoperişul unei case.

— Tatăl meu!... sora mea!... murmură ea.

Ispititorul înțelese că nu va triumfa niciodată asupra unei asemenea ocrotiri.

— Adio, deci, reluă el, adio pentru totdeauna...

Apoi, adresându-se pescarului şi sărind în barcă, strigă:

— Haide, vâsleşte, să plecăm!

Atunci sărmanul vameş luă în brațe pe baroana de Ruvigny şi o duse la castel.

Niciunul din oamenii castelului nu părăsise bucătăria unde un povestitor neobosit istorisea o legendă atrăgătoare şi grozavă şi nimeni nu bănuia scena dureroasă de pe țărm. Când femeile doamnei de Ruvigny intrară în camera ei ca s-o dezbrace, o găsiră culcată. Amintirea tatălui şi surorii sale îi biruise dragostea şi cameristele nici nu bănuiră că erau aproape să-şi piardă stăpâna pentru totdeauna.

* * *

A doua zi, Martha îşi părăsi apartamentul liniştită şi resemnată. Ea voia să-l uite pe Hector, voia să-şi iubească soțul şi să ispăşească, printr-o viață plină de virtute şi renunțare, singura greşeală a tinereții sale. Biata femeie se rugase toată noaptea şi rugăciunea turnase în sufletu-i abătut puțin din balsamul acela alinător care te face să uiți durerile înălțând spiritul şi sufletul spre ceruri. Plecarea domnului de Ruvigny îi fusese la început destul de indiferentă. Acum îi dorea înapoierea din toată inima şi în acelaşi timp ar fi vrut să ştie îndepărtat pentru totdeauna vaporul care trebuise să-l aducă pe Hector.

Ea îşi petrecu ziua singură în balcon, scrutând în depărtare singurătatea oceanului şi tremurând ori de câte ori o pânză albă spinteca zarea. Dar pânza trecea pierzându-se în albastrul oceanului şi fără îndoială că vaporul era deja departe.

La două sute de paşi mai jos de balcon ea vedea pe vameş stând nemişcat la postul lui. Nu

mai era însă Martin, ci camaradul acestuia. Martha aştepta cu nerăbdare schimbarea gărzii. Avea nevoie să-l vadă pe Martin şi să vorbească cu el aşa cum se vorbeşte cu un prieten. Era ultima jertfă ce o mai făcea iubirii sale.

Se înseră şi vameşul plecă. Un altul se ivi la capătul potecii ce ducea din sat la post şi veni să-l înlocuiască pe camaradul care se îndepărtase. Atunci, inima Marthei bătu cu putere şi coborî sprintenă ca o căprioară, mergând spre vameşul ce sta cu spatele spre ea. La zgomotul paşilor acesta se întoarse. Martha scoase un țipăt. Nu era Martin. Omul pe care-l avea în fața ei, omul acesta care purta uniforma grănicerilor şi ținea în mână o carabină era Hector Lemblin.

— Dumneata? strigă ea îngrozită.

— Am vrut să mă omor, răspunse el, dar am simțit că n-aş fi avut tăria aceasta decât după ce te-aş mai fi văzut o dată.

— Dumnezeule! Dumnezeule! murmură ea, îți făgăduisem cu toate acestea că am să uit...

— Martha, reluă Hector, eu ți-am tulburat viața, iartă-mă şi uită-mă... încearcă să fii feri-

citã.

— Hector!

— Oh! zise el cu glasul unei hotărâri supreme, viața fără iubire e un pământ fără soare. Mai bine întunericul şi noaptea. Mă voi ucide rostind numele tău, Martha: mă voi ucide acolo, pe stâncile acelea. La noapte, valurile îmi vor duce corpul departe şi vor spăla urmele sângelui meu. Adio, Martha.

— Nu, nu vreau să mori şi nu vei muri... căci te iubesc, murmură ea cu voce stinsă.

Capitolul XVII – Rivalii

Într-o dimineață se auzi zgomotul unei diligențe în curtea castelului de Ruvigny. Generalul se înapoia după o absență de trei săptămâni.

Era unul din acele caractere cinstite şi cavalereşti care nu bănuiesc niciodată răul. El luă pe femeia sa în brațe tot aşa cum ar fi făcut şi cu un copil. Pentru prima oară încerca şi el o tresărire de bucurie la vederea ei. Martha nu-i păruse niciodată atât de frumoasă. Se aşeză

deci alături de ea pe o canapea.

— Scumpă copilă, îi zise el, acum opt zile ceream cu stăruință numirea mea la un comandament în Africa şi iată că astăzi îmi pare rău că am obținut-o, căci va trebui să te părăsesc pentru multă vreme.

— Dumnezeule! zise Martha, trebuie să pleci?

— În cel mult trei zile.

— În cel mult trei zile! repetă Martha, e îngrozitor!

— Sunt acum de părerea ta, scumpa mea, omul e un smintit când îşi nesocoteşte fericirea ca să alerge după himera aceea care se numeşte ambiție. Dar, ce vrei? Aşa e făcut el, bucuriile căminului nu-i ajung, uită că o femeie ca tine înseamnă raiul pe pământ şi caută zgomot, onoruri, glorie. Femeia unui soldat, copila mea, are o viață numai de remuşcări şi de sacrificii. Ştiam lucrul acesta luându-te de soție şi aveam nechibzuința de a crede, în egoismul meu, că sacrificiile nu vor fi împărtăşite; dar, văd astăzi că despărțirea asta, pe care dragostea de profesiunea mea mă făcuse s-o doresc, îmi va fi crudă şi dureroasă, voi duce

pretutindeni imaginea ta în adâncul inimii mele şi imaginea asta va fi talismanul meu.

Era în cuvintele de iubire ale generalului, în vocea aceasta gravă şi afectuoasă ce pornea dintr-o inimă nobilă, în atitudinea acestui om ajuns în pragul bătrâneții şi care îngenunchea înaintea unei femei de douăzeci de ani, ceva aproape solemn. Martha plângea. Generalul puse lacrimile acestea pe seama mâhnirii ce i-o pricinuia plecarea lui apropiată şi se grăbi să ia un ton mai vesel.

— Scumpa mea copilă, îi zise el, trebuie să te fi plictisit în castelul acesta bătrân, dar liniş-teşte-te, mâhnirile tale se vor sfârşi, căci nu vreau să te condamn a petrece şi iarna în sin-gurătatea asta. Pe când mă aflam la Paris, m-am ocupat şi de tine. Am restaurat complet micul nostru hotel din strada Babilon, apar-tamentul tău de acolo e încântător şi ți-am făcut din el un adevărat cuib de porumbiță. Vei fi acolo la doi paşi de tatăl tău, vei putea să-l vezi, pe el, pe sora ta, în toate zilele şi îți las libertatea deplină pe tot timpul iernii. Hai-de, şterge lacrimile frumoşilor tăi ochi şi mân-

gâie-te înainte de plecarea unui bătrân ursuz care ar fi fost mai înțelept să-şi dea demisia ca să nu te mai părăsească. Oare se plânge la douăzeci de ani? Când cineva se numeşte baroana de Ruvigny, are oarecare îndatoriri față de lume. Îți vei deschide uşile saloanelor şi vei primi pe prietenii celor două familii ale noastre. Averea ta îți îngăduie aceasta. Distrează-te, fii frumoasă, înconjurată de admiratori, admirată, fii una din adevăratele regine ale lumii elegante. Şi apoi, sfârşi el emoționat, a doua zi după un bal, când picioruşele tale vor fi obosite de vals, când în urechi vor înceta de a mai răsuna murmurele măgulitoare ale mulțimii, pe când zorii zilei vor stinge lumânările pe jumătate arse, gândeşte-te puțin şi la mine, la acest bătrân soldat pe care datoria şi dragostea de patrie îl rețin în lagăr şi care îți va trimite sufletul şi gândurile sale în orice clipă, prin aerul prăfuit al câmpului de luptă şi al nopților înstelate din munții Atlas.

Martha nu se mai putu stăpâni şi aruncându-se de gâtul soțului ei, murmură printre sughițuri:

— Oh! Dumneata eşti nobil şi bun şi voi ruga

pe Dumnezeu ca să-mi dea o viață destul de lungă ca s-o facă pe a dumitale cea mai fericită dintre toate.

În momentul acela, ea îşi iubea soțul!

Generalul îşi pierdu cumpătul. Omul acesta pe care gloanțele şi tunul îl lăsaseră totdeauna rece, începu să tremure ca un copil şi în pieptul lui de voinic inima îi bătu cum bate inima unui îndrăgostit de douăzeci de ani.

În seara aceea, Martin vameşul dădu locotenentului Hector Lemblin, chiar în momentul când baronul de Ruvigny pleca spre Paris cu tânăra-i soție, scrisoarea următoare:

„Domnul de Ruvigny a sosit azi-dimineață. Omul acesta are o inimă de aur şi mă iubeşte cu tot sufletul. L-am văzut la genunchii mei, sărutându-mi mâinile şi vorbindu-mi de iubire. Trebuie să mă uiți, precum te voi uita şi eu. Dumnezeu îmi va da tăria necesară. Trebuie să ne spunem un adio veşnic... trebuie!

Nu te voi mai vedea niciodată.

Martha.”

* * *

Trei zile după aceea, la intrarea în micul hotel din strada Babilonului sta o diligență şi doi servitori încărcau cuferele generalului. Domnul de Ruvigny era lângă tânăra-i soție, ținându-i amândouă mâinile într-ale sale şi şoptindu-i cuvinte drăgăstoase:

— Ei! zise el la un moment, sunt ceasurile nouă şi văd că noul meu ofițer de ordonanță întârzie. Ah! am uitat să-ți spun că ieri căpitanul de Lescot şi-a trimis demisia Ministerului de Război. De ce? Nimeni nu ştie, nici chiar eu. L-am înlocuit, aşadar, cu un ofițer tot atât de distins, căpitan numai de două zile; numirea lui a apărut în Monitorul de astăzi... căpitanul Lemblin.

Martha se înfioră şi păli.

— Căpitanul Lemblin, continuă generalul fără să observe tulburarea subită a soției sale, a mai servit în Algeria, vorbeşte limba arabă şi cred că-mi va aduce servicii însemnate.

În momentul când generalul sfârşea, se auzi clopotul ce anunța sosirea unui străin.

— Fără îndoială că e el, zise domnul de

Ruvigny.

Martha simți că genunchii i se înmoaie şi înalță spre cer o rugăciune, cerându-i tăria de a îndura această cumplită şi ultimă încercare.

Puțin după aceea, uşa se deschise şi căpitanul intră. Era în ținută de ofițer de ordonanță, pe umeri cu o manta de ploaie, încălțat cu cizme de călărie şi fără epoleți. Era puțin cam palid, dar chipul lui ars de soarele african nu trăda nicio emoție şi salută pe baroană cu politețea aceea indiferentă ce se adresează femeii văzute pentru prima oară. Dumnezeu, fără îndoială, se îndurase de Martha ascultându-i rugăciunea, căci în momentul acela suprem ea îşi stăpâni atât de bine emoția încât ochiul cel mai ager n-ar fi putut spune că omul acesta căruia îi înapoia salutul nu era un necunoscut pentru ea...

— Doamnă baroană, zise generalul, dă-mi voie să-ți prezint pe căpitanul Lemblin, ofițerul meu de ordonanță.

Hector se înclină pentru a doua oară.

— Ei bine, căpitane, eşti gata? continuă generatul.

— Da, domnule general.

— Vei dejuna repede cu mine, peste o oră trebuie să fim pe drum.

În momentul acesta, un servitor care venise să ceară câteva ordine generalului îl făcu pe acesta să nu observe o clipă şi îngădui lui Hector să se apropie de baroană ca să-i spună în şoaptă:

— Iertați-mă! Acum mă depărtez de dumneavoastră pentru totdeauna. Adio, doamnă, v-am ascultat.

După un ceas, generalul baron de Ruvigny îmbrățişa cu căldură pe tânăra-i soție, îşi ştergea pe furiş o lacrimă şi se urca în trăsură cu căpitanul Hector Lemblin. Apoi diligența pornea din loc şi ieşea în galop din curtea castelului.

Martha fusese tare până la capăt. Ea nici nu pălise, nici nu tremurase în timpul acestei ore de groază, dar când se găsi în fine singură, atunci toată energia aceea închipuită o părăsi; ea izbucni în sughițuri, căzu în genunchi, îşi împreună mâinile şi rugăciunea-i fu atât de fierbinte, încât îngerul ce-i asculta pocăința lăsă să cadă asupră-i, din înaltul cerului, o

lacrimă de înduioşare.

Capitolul XVIII – Un şantaj

Aproape o lună de la cele ce am povestit mai sus, un corp de armată francez se îndrepta spre unul din punctele cele mai pustii ale munților Atlas. În urma acestui corp venea generalul baron de Ruvigny.

După trei nopți şi trei zile de marş, trupele se opriră într-o vale a cărei poziție permitea să se stabilească un lagăr. Generalul avea ordin să nu mai înainteze, dar să trimită înainte o sută de călăreți însărcinați să observe exact mişcările inamicului.

Odată luate aceste măsuri, generalul descălecă şi se retrase în cortul său spre a se sfătui acolo cu statul major în privința alegerii ofițerului care trebuia să comande detaşamentul. Alegerea era anevoioasă, căci trebuia găsit un om care să aibă cunoştința exactă a ținutului, să vorbească limba arabă, – ceea ce era foarte rar – şi să fie de un curaj fără seamăn ca să rişte totul. Un singur ofițer întrunea toate

aceste calități, căpitanul Hector Lemblin, care fusese prizonier la arabi vreme de mai multe luni. Generalul îl chemă numaidecât.

— Căpitane, îi zise el, vei lua comanda unui escadron de vânători.

Întinzându-i un plic pecetluit, adăugă:

— Uite şi instrucțiunile pe care va trebui să le urmezi întocmai. Dar, când cineva porneşte într-o expediție ca aceea ce ți-o încredințez, oricât de brav ar fi, e cu neputință să nu simtă nevoia de a avea o ultimă veste din partea celor dragi.

Hector tresări.

— Curierul din Alger mi-aduce scrisorile acestea din Franța, sosite cu ultimul vapor. Poate că acolo e ceva şi pentru dumneata, căpitane.

— Nu cred, domnule general.

— De ce nu?

— Pentru că nu am decât rude foarte îndepărtate.

— Cum? niciun prieten… nicio prietenă?

Şi generalul deschise un sac mare de piele şi scoase din toate scrisorile, citind adresele şi făcând astfel slujba unui vagmistru.

— Vezi că te-ai înşelat? zise el deodată.

Şi întinse lui Hector o scrisoare a cărei scriere rotundă şi tremurată îi era necunoscută. Hector fu sigur la început că nu văzuse niciodată scrierea aceea, dar tresări şi căzu deodată în prada uneia din acele presimțiri tulburătoare a cărei pricină va rămâne pururea de neexplicat.

Cu acel instinct al inimii care nu părăseşte niciodată pe cei ce iubesc, căpitanul ghicise că scrisoarea îi venea de la Martha. Dar atât de mare era puterea de stăpânire pe care omul acesta o avea asupra lui însuşi, că luă scrisoarea fără s-o deschidă şi răspunse generalului:

— Ştiu ce este.

Căpitanul salută şi trecu în cortul de alături. Atunci, îngălbenind, Hector deschise scrisoarea cu o mână înfrigurată. Inima lui nu-l înşelase; era o scrisoare de la Martha, care-şi mascase scrisul cu dibăcie.

Palpitând şi cu sudoarea pe frunte, căpitanul citi rândurile de mai jos, scrise de mâna tremurătoare a bietei femei care trebuie să fi fost sub imperiul unei emoții grozave:

„Hector, dacă nu mă scapi numaidecât, sunt pierdută. Aceasta ar însemna ruşinea, disperarea... moartea bătrânului meu tată... dezonoarea surorii mele... disprețul lumii... infernul! Hector! Hector! fie-ți milă... în numele cerului, şi numele mamei dumitale, scapă-mă! Sunt pe jumătate nebună de groază şi nu ştiu cum să-ți spun ce s-a petrecut aici, acum douăzeci şi patru de ore.

Ascultă-mă, Hector. Ieri stăteam în genunchi şi mă rugam lui Dumnezeu, aşa precum mă rog în fiecare zi. Mă rugam pentru el... mă rugam pentru dumneata şi ceream cerului îndurarea de a şterge din inima dumitale amintirea mea... Atunci intră un om care ceru să-mi vorbească numaidecât. Nu-l văzusem niciodată şi înfățişarea lui îmi păru respingătoare. Era bine îmbrăcat, avea apucături frumoase şi salută cu respect. Şi totuşi, am simțit cum îmi îngheață inima privindu-l, căci mi se părea o reptilă.

— „Ce doriți, domnule?" îl întrebai eu înspăimântată.

— „O jumătate de oră de convorbire cu dumneavoastră, doamnă."

— „Dar nu vă cunosc.”

— „Nici eu, doamnă, iar scrisoarea aceasta o cunoaşteți fără îndoială.”

Şi necunoscutul îmi puse în față scrisoarea aceea înmuiată cu lacrimile mele, în care eu îți ceream în genunchi să mă uiți; şi pe când îl priveam buimăcită, întrebându-mă dacă nu eram jucăria unui vis îngrozitor; el adăugă:

— „Scrisoarea aceasta, doamnă, căpitanul Lemblin n-a luat-o cu sine, căci se putea să fie ucis. El a închis-o însă cu grijă într-o casetă lăsată în strada Victoriei şi ea a fost furată din caseta aceea căreia i s-a forțat broasca.”

Ascultam pe omul acesta ca un condamnat ce trebuie să-şi asculte sentința de moarte şi nu găseam niciun cuvânt, niciun gest. Încremenisem ca o statuie.

— „Doamnă, continuă el. Parisul e oraşul cu o sută de mii de industrii şi eu mă îndeletnicesc cu găsirea scrisorilor compromițătoare. Profesiunea aceasta e destul de bănoasă.”

Ghicii pe omul acesta şi crezui că el voia să-mi vândă scrisoarea pentru o sumă oarecare. Luai deci de pe cămin o pungă plină cu aur şi i-o

aruncai.

El începu să râdă şi râsul lui îmi smulse un țipăt de frică.

— „Doamnă baroană, glumeşti fără îndoială, îmi zise el liniştit. O asemenea scrisoare are o valoare neînchipuit de mare.”

— „Neînchipuit de mare!” exclamai eu în culmea neliniştii.

— „Fireşte, urmă el. Generalul baron de Ruvigny va plăti suma aceasta, dar pe doamna baroană o va costa mult mai puțin.”

Atunci, omul mi-a şoptit la ureche o cifră... ce întrece orice margine. Da, Hector, o cifră pe care nu îndrăznesc s-o scriu. De unde să iau banii aceştia? Am crezut că înnebunesc.

— „Ştiu bine, îmi zise el, că suma e cam mare şi nu se poate găsi atât de iute, dar voi aştepta. Astăzi suntem în 10... voi avea onoarea să mă prezint din nou în ziua de 25. La amiază. Dacă la această dată doamna baroană nu va putea face rost de suma respectivă, unul din asociații mei va pleca chiar în seara aceea în Algeria, unde va negocia afacerea aceasta cu însuşi generalul baron de Ruvigny.”

Şi demonul acesta m-a lăsat nebună, dispera-

tă, Hector, şi abia multă vreme după plecarea lui am putut să-mi dau seama de grozava mea situație. De unde să iau suma aceasta? Cui s-o cer? Am douăzeci şi cinci de mii de franci în diamante şi zece mii din pensia trimestrială ce mi-o face generalul. Sub ce pretext să împrumut? Mi-ar trebui autorizația soțului meu, şi n-o am. Tatăl meu a plecat la Bellevue, acum două zile. Şi apoi cum să-i spun: „Îmi trebuie o sută de mii de franci?" Nu rămâi decât dumneata, Hector, care mă poți salva. Deci, vino, aleargă, zboară, nu pierde nicio clipă! Omul acesta se va ține de cuvânt.

Simt că mintea mi se rătăceşte... Hector, Hector, dacă nu vii, sunt pierdută! Şi tatăl meu mă va blestema!"

Aici se oprea scrisoarea doamnei de Ruvigny şi ea mai purta urma lacrimilor arzătoare cu care fusese udată.

Căpitanul rămase năucit şi se întreba şi el dacă nu cumva era jucăria unui vis urât. Dar scrisoarea era acolo, o ținea în mâinile-i nervoase şi o recitea.

— Oh! strigă el în cele din urmă, o voi scăpa!

El privi data scrisorii: făcuse opt zile de la Paris până în lagăr. Căpitanul nu mai avea decât şapte înaintea lui. Şapte zile ca să ajungă la Paris, şapte zile ca să găsească o sută de mii de franci!

Locul unde se găsea era cam la douăzeci şi cinci de leghe de port. Îi trebuiau trei zile ca să ajungă la Marsilia şi două de la Marsilia la Paris.

— Voi sosi! murmură el, trebuie să sosesc la timp!

Dar atunci, Hector Lemblin îşi aminti că nu putea să plece fără să ceară un concediu şi îşi dădu seama că generalul nu-i va da acest concediu tocmai în momentul unei expediții, în ajunul unei lupte.

Îi venea aproape să înnebunească. În momentul acela, se auzi tropotul unui cal la intrarea cortului. Era acela pe care el trebuia să-l călărească în expediția ce o comanda şi acum venise ora, trebuia să se supună glasului datoriei, trebuia să plece.

— Ei bine! murmură el, voi dezerta!

La cuvântul acesta teribil de dezertare, căpi-

tanul se înfioră fără voie: să dezerteze! Adică să-şi părăsească postul ca un laş, să întoarcă spatele inamicului, să-şi necinstească epoleții, să acopere cu o pată de neşters, cu un stigmat veşnic, viața aceasta de cinste şi de bravură care primise botezul de sânge, să piară de moartea trădătorilor după ce ar îndura suplici-ul fără nume al degradării. Şi totuşi, căpitanul trebuia să se dezonoreze sau să lase să ajungă la destinație scrisoarea aceea fatală care va fi sentința de moarte a Marthei de Chastenay.

— Ce-mi pasă de degradarea mea! îi zise el cu toată pornirea dragostei lui. Ce-mi pasă că mor de moartea trădătorilor, – dacă ea trebuie să fie salvată?!

Capitolul XIX – Dezertorul

Zece minute după aceea, Hector Lemblin încălecase şi ieşea din lagăr în fruntea escadronului pe care-l comanda. Era noapte, una din acele nopți africane, splendide şi posomorâte în acelaşi timp, cu stele scânteietoare şi fără

lună, când nu mai auzi nimic la câțiva paşi, pe pământ, cu toate că sus cerul e senin. Micul convoi pătrunsese într-o vale care, după numeroase întortocheri, dădea într-o câmpie nemărginită. Ca să fugă, căpitanul nu trebuia decât să aştepte intrarea coloanei în câmpia aceasta.

Tot escadronul era călare, cu oameni doi câte doi şi cu locotenent în frunte. Hector mergea în ultimul rând, cot la cot cu un subofițer care mai servise sub ordinele lui şi care, cu un an înainte, îl văzuse străpuns de gloanțe pe un câmp de luptă.

Deodată, în momentul când valea făcea o cotitură bruscă, după care tot escadronul avea să dispară, o inspirație subită străfulgeră creierul lui Hector.

„Soldatul care călăreşte lângă mine, îşi zise el, aproape că a adormit în şa, astfel că eu am să mă dau jos. Calul, ca toți caii de cavalerie, va continua să meargă lângă al lui, păsându-i prea puțin dacă va găsi şaua goală: când soldatul se va trezi, va da alarma şi va spune că adormise. Atunci se va presupune că, înghețând de frig, am căzut leşinat pe marginea

drumului şi vor trimite să mă caute. Bineînțeles, nu mă vor găsi şi vor crede că arabii m-au asasinat şi mi-au aruncat trupul în vreun mărăciniş.”

Deci, Hector se lăsă să alunece jos şi se întâmplă ceea ce prevăzuse: calul său îşi continuă drumul alături de acela al soldatului.

Căpitanul, se ştie, cunoştea foarte bine ținutul. El aflase că la trei leghe de acolo, în munți, va găsi un trib de arabi nomazi aşezați lângă o fântână şi se îndreptă spre tabăra lor, pe jos, strecurându-se din tufiş în tufiş şi oprindu-se la cel mai mic zgomot. Nu de arabi se temea el, ci de soldații francezi care l-ar fi putut întâlni. Către zorii zilei ajunse în tabără. Un arab de santinelă îndreptă arma spre el:

— Stai! îi strigă Hector în limba arabă, sunt un prieten şi vin singur.

Arabul lăsă arma jos şi căpitanul şi-o aruncă pe a lui. Mişcarea aceasta era de ajuns ca să-i permită să ajungă în tabără fără să fi primit un glonț drept în piept.

Hector ştia că un om e sfânt pentru un arab din clipa când el i-a călcat cortul. Pătrunse

aşadar în sala căpeteniei tribului, pe care-l găsi curățându-şi armele şi-i zise:

— Vin şi sunt la dispoziția ta, am încredere în tine.

— Vorbeşte, răspunse şeful. Dacă ți-e foame, iată un pilaf; dacă ți-e sete, ai aici lapte de capră.

Arabul e de o cinste neînchipuit de mare ori de câte ori te adresezi imaginației sau inimii sale.

— Vreau să cer un serviciu mult mai mare, îi zise Hector. Trebuie ca tu să-mi dai posibilitatea de a mă duce să închid ochii tatălui meu care moare acum, chemându-şi fiul.

— Unde-i tatăl tău?

— În Franța.

— Atunci, pentru ce n-ai luat drumul obişnuit şi nu te-ai adresat camarazilor tăi?

— Fiindcă şeful meu, răspunse Hector, mi-a refuzat permisiunea de a-mi părăsi tovarăşii de arme. Îmi trebuie un cal şi o manta cum au oamenii tăi. Toate acestea ți le voi plăti.

Hector avea la el două sute de napoleoni închişi într-un chimir de piele. Dădu zece din ei şefului arab care rămăsese orbit de strălucirea

aurului şi-i vându un cal şi un costum indigen.

Două zile după aceea, căpitanul Hector Lemblin, deghizat în arab, sosea în portul Bougie şi se îmbarca pe o corabie din Malta pentru Marsilia.

Pierduse o zi. Era cu neputință să străbată în douăzeci şi patru de ore cele o sută de leghe care îl despărțeau de Paris. Dar el spera că mizerabilul posesor al scrisorii fatale va mai aştepta încă o zi şi în cazul acesta tot mai avea timp să ajungă.

Plecă şi, după cincizeci de ore, intra în strada Babilon la baroană.

* * *

Erau orele zece seara, în ziua de 25 ale lunii. Martha sta singură, culcată pe o canapea, într-o nesimțire grozavă care abia-i îngădui să recunoască pe Hector, când acesta se ivi în fața ei.

— Iată-mă! strigă el. Martha, eşti salvată!

Ea clătină din cap cu o tristețe ce înspăimântă pe căpitan.

— Nu, zise ea, e prea târziu! Sunt pierdută!

— Prea târziu?

Şi cuvintele acestea scăpară din gura lui Hector ca un răcnet.

— Da, reluă ea, e prea târziu... el a venit... Azi dimineață... te aşteptam încă. L-am rugat pe omul acesta, am căzut în genunchi în fața lui, i-am luat mâinile... înțelegi Hector? Eu să iau mâinile acestui mizerabil! El însă a fost neînduplecat, neînduplecat! „Adio doamnă, mi-a zis în cele din urmă. Peste un ceas plec în Alger”. Atunci, sfârşi Martha abia trăgându-şi sufletul, mi-am pierdut cunoştința!

Un fulger de mânie scânteie în ochii căpitanului.

— Ei bine! strigă el, îl voi ajunge în drum, căci Dumnezeu îmi va da aripi şi dacă soseşte înaintea mea, voi avea tot timpul să-l ucid înainte de a înmâna scrisoarea fatală. Oh! îl voi recunoaşte dintr-o mie pe omul acesta pe care nu l-am văzut niciodată!

Şi căpitanul lăsă pe Martha fără să se fi gândit măcar să-i atingă mâna şi ieşi înnebunit de furie. La sosire, el îşi trimisese trăsura înapoi, ca să între în hotel ca un simplu vizitator, şi fu

silit astfel să meargă pe jos până la gară.

Capitolul XX – „Deus est machina”

La zece ore, seara, strada Babilon era pustie şi întunecată. Hector porni la drum şi în timpul acesta se gândea, cu liniştea aceea subită ce naşte din supraexcitarea facultăților mintale, la grozava lui situație.

Trebuia să se întoarcă numaidecât în Africa, să-l întâlnească pe general care, la ora aceea îl credea negreşit dezertor, să împiedice pe un necunoscut să ajungă la el, – admițând că necunoscutul acela n-ar fi făcut drumul mai iute ca el, – şi în acest din urmă şi grozav caz, nu era oare moartea – fără niciun folos pentru Martha – ce se ducea el s-o caute?

Deodată, Hector se izbi cu putere de un om ce mergea în sens invers, pe lângă zid.

— Dobitocule! zise cu bruschețe trecătorul.

— Dobitoc eşti tu! răspunse Hector furios.

Atunci trecătorul îl apucă de braț, zicându-i:

— Mă insultați, domnule!

— Se poate! Lasă-mă în pace. N-am timp de

vorbă, sunt grăbit.

— Domnule, reluă cu răceală necunoscutul dumneata m-ai lovit şi cred că ai avea timpul să-ți ceri scuze.

— Scuze?

— Sau de nu, mă faci să cred că eşti un laş!

Şi trecătorul strânse cu putere brațul lui Hector.

— Domnule, zise căpitanul, lasă-mă, căci de aş avea timp ți-aş răsplăti nesocotința de acum...

— Ah! rânji necunoscutul, astfel îmi vorbeşti acum! Ei bine! În cazul acesta te socot drept laş până când îmi vei da satisfacție. Şi eu sunt militar!

Hector se cutremură. Să se bată, însemna a-şi pierde timpul, care nu mai era al lui. Să se expună a fi ucis. Atunci cine o mai poate salva pe Martha? El luă la rându-i brațul trecătorului, îl trase la lumina unui felinar, şi-i zise:

— Domnule, priveşte-mă în față: am eu aerul unui laş?

— Nu.

— Cu toate acestea, nu pot să mă bat cu dumneata.

— Ah! ah! Şi pentru ce?

— Viața nu mai e a mea.

— A cui e, oare, atunci?

— A unei femei pe care o iubesc.

— Domnul e căsătorit? întrebă în zeflemea necunoscutul.

Hector îşi privea şi el adversarul şi tresări văzând un bărbat destul de copt, cu zâmbetul rece şi batjocoritor. Omul acesta era îmbrăcat în negru şi la butonieră avea rozeta de ofițer al Legiunii de Onoare.

— Domnule, zise el, îmi dați cuvântul de onoare, că nimic din ceea ce am să vă spun nu va ieşi vreodată din gura dumneavoastră? Numai cu prețul acesta vă pot dovedi că nu sunt laş şi să vă explic de ce mi-e cu neputință să mă bat.

— Vă dau cuvântul meu, vorbiți.

— Numele dumneavoastră, domnule?

— Colonelul Leon, ofițer demisionat.

— Ei bine! Domnule, urmă Hector, chiar acum ies de la o femeie pe care am iubit-o. O scrisoare a acestei femei, adresată mie, a căzut în mâinile unui mizerabil care a vrut să i-o

vândă pe o sumă fantastică. Ea a cerut un răgaz şi mi-a scris. Scrisoarea aceasta mi-a venit în Africa, în toiul expediției, în ajunul unei bătălii. Am dezertat, mi-am necinstit epoleții, am străbătut o distanță de cinci sute de leghe fără să mă opresc – şi am sosit prea târziu. Termenul de păsuire expirase de câteva ceasuri şi acum trebuie să plec numaidecât ca să-l ajung pe mizerabilul ce duce scrisoarea soțului acestei femei.

Colonelul ascultase cu răceală istorisirea lui Hector.

— Domnule, îi zise el, nu veți ajunge la timp, sunteți deja trecut ca dezertor şi admițând că nu veți fi arestat în Franța, veți fi însă arestat imediat ce veți pune iarăşi piciorul pe pământul Africii.

Hector se înfioră.

— Deci, scrisoarea va sosi. Totuşi, ați făcut bine împiedicându-vă de mine şi să-mi încredințați în cele din urmă secretul dumneavoastră.

— De ce?

— Fiindcă eu pot să vă scap, pe dumneavoastră şi pe ea.

Tonul colonelului era liniştit şi anunța o convingere deplină.

— Dumneavoastră? strigă Hector. Cine sunteți oare?

— V-am spus: mi se zice colonelul Leon şi atâta tot.

— Dar ceea ce-mi făgăduiți e cu neputință!

— Dacă vreți să vă convingeți de contrariul, sunt la dispoziția dumneavoastră.

— Atunci, vorbiți.

Colonelul îşi scoase ceasornicul:

— E aproape ora unsprezece. Întoarceți-vă la persoana pe care ați părăsit-o şi spuneți-i că e scăpată. Apoi, la miezul nopții veniți la balul de la Operă, în domino şi cu un nod de panglică verde la umăr. Acolo veți afla cum pot să-mi țin făgăduiala.

— Domnule, murmură Hector tremurând, ştiți că veți comite mişelia cea mai mare bătându-vă joc de mine?

Momentul era solemn, chipul colonelului grav şi plin de demnitate.

Hector rămase convins.

Capitolul XXI – O catastrofă sufletească

Astfel, în urma acestei întâlniri, căpitanul Hector Lemblin se duse la balul de la Operă, în domino, cu un nod de panglică verde la umăr şi luă parte la adunarea spadasinilor, când depuse în mâinile colonelului Leon jurământul care-l lega pe viață şi pe moarte cu teribilele statute ale Asociației.

Acum, ca să urmărim evenimentele acestei istorisiri, trebuie să ne transportăm cu o lună în urmă, în Africa.

Noaptea cobora din înălțimile Atlasului pe pământul acela african, unde cursese deja atâta sânge nobil; santinelele de cavalerie îşi reocupaseră porturile de noapte, soldații dormeau îmbrăcați sub corturi şi cea mai adâncă tăcere domnea în tabără.

Generalul era singur; era singur şi trist, cu fruntea gânditoare plecată şi sta în fața unei mese pe care era întinsă o hartă de război întocmită de curând de serviciul geniului. Dar ochii lui încetaseră de multă vreme să mai vadă; gândul generalului, părăsind pământul Africii, se lăsase dus pe aripile visului, peste mări, acolo unde se desfăşura orizontul senin

al patriei sale. La ora aceea, cu ochii pe jumătate închişi, în penumbra cortului abia luminat, domnul de Ruvigny călătorea cu mintea în Franța şi parcă-şi recapitula cu o voluptate amară ultimele trei luni ale vieții sale.

Mai întâi, ochii generalului vedeau Burgundia, la Bellevue, acel frumos castel clădit pe malurile Yonnei. Acolo stătea el între un bătrân şi o fată tânără; şi fata aceea îi zâmbea cu zâmbetul care cucereşte inimile, iar sufletul lui înăsprit de emoțiile războiului tresărea de o fericire necunoscută.

Apoi, gândul generalului, străbătând spațiul, se oprea în Normandia, la castelul acela posomorât şi trist, pierdut la poalele stâncilor, între marea nesfârşită şi câmpiile acelea monotone, unde pomii înfloresc sub un cer întotdeauna înnorat şi cenuşiu.

Acolo o revedea pe tânăra fată, tot melancolică, tot visătoare, şi el atribuia tristețea şi reveria ei acelor prime mâhniri ale femeii pentru care un soț înlocuieşte deodată chipurile iubite ale familiei.

Şi generalul îşi amintea în timpul acesta că o

văzuse pălind de emoție când îi vestise plecarea şi, la amintirea aceasta, inima-i bătu să se rupă.

Apoi, iarăşi părăsind pământul Normandiei înceţoşate, domnul de Ruvigny se întorcea atunci la Paris, în oraşul vârtejului, al plăcerilor, Babilonul modern, unde cele mai sfinte lucruri găsesc totdeauna oameni care să le pângărească; la Paris, mocirla unde viciul şi virtutea merg cot la cot fără întrerupere şi unde ademenirea împrumută forme felurite.

Generalul vedea hotelul pe care-l restaurase şi împodobise înadins pentru tânăra-i soție, aşa precum alcyonul se despoaie de pene ca să clădească un cuib albei lui logodnice, şi el tremura scuturat de un fior necunoscut. Hotelul acesta era luminat pentru o serbare; în curte se îngrămădeau echipaje luxoase şi o lume întreagă de lachei; la etajul de sus dansa lumea elegantă, o elită îmbrăcată în catifea şi mătăsuri, a cărei regină era Martha.

Şi cum orice regină are o curte, generalul vedea fluturând în mijlocul ei un roi de tineri, cu limbajul îndulcit de mii de vorbe măgulitoare, lupi înfometați dând târcoale casei ce

adăpostea onoarea soldatului.

Şi atunci i se urcă un val de sânge la inimă; omul acesta care se luptase ziua întreagă şi care murea de singurătate, ar fi vrut să străbată spațiul şi să între la soția lui. Generalul era gelos, nu că se îndoia de virtutea Marthei, ci fiindcă el avea patruzeci şi cinci de ani, iar ea numai nouăsprezece.

Baronul de Flars-Ruvigny începuse să-şi iubească soția cum iubesc oamenii aceia al căror creier s-a încălzit multă vreme la soarele tropicelor, a căror inimă, multă vreme fecioară, nu iubise până atunci decât gloria şi care visează să îngenuncheze mângâietori şi supuşi – ei, cei aspri şi puternici – în fața unei fete plăpânde şi blonde ca un vis.

Un zgomot uşor se auzi la uşa cortului şi domnul de Ruvigny ridică capul.

— Domnule general, zise un ofițer tânăr, salutând.

— Ei, ce este? întrebă cu bruschețe Ruvigny.

— Un pluton de vânători a pus stăpânire pe o tabără şi a luat de acolo câțiva prizonieri.

— Foarte bine! unde sunt?

— În tabără, domnule general. Dar faptul acesta are puțină însemnătate. Unul din arabii prizonieri a început să vorbească pe drum cu locotenentul care comanda plutonul şi care cunoaşte bine limba arabă şi i-a dat informații foarte ciudate, care par să fie în legătură cu dispariția misterioasă a căpitanului Lemblin.

La numele acesta, domnul de Ruvigny tresări.

— Cum? zise el, arabul acesta e posibil să ştie ce s-a întâmplat cu nefericitul căpitan?

— Da, domnule general, cel puțin după aparențe.

— Căpitanul era un ofițer de elită, urmă generalul; oamenii pe care îi comanda l-au văzut închizând drumul în trecătoarea pe unde se scurgea trupa sa. Călărețul care mergea alături de el adormise; când s-a deşteptat, căpitanul nu mai era, iar şaua calului era goală căci calul urmase singur coloana. Ce s-a întâmplat cu el? A adormit şi a căzut în spatele unor tufişuri, sau l-au omorât arabii?

Aghiotantul se uită țintă la general.

— Să vedem, zise domnul de Ruvigny, dând ascultare inferiorului, ce ai să-mi spui?

— Dacă ne luăm după informațiile date de arab, un ofițer francez s-a prezentat în tabăra al cărui şef era arabul acesta. Ofițerul acesta era singur, pe jos şi părea sleit de oboseală. El a invocat ospitalitatea arabă, punându-se sub ocrotirea şefului, apoi a cerut haine pe care le-a plătit şi, ajutat de această deghizare, şi-a continuat drumul spre mare. Arabul susține că s-ar fi îmbarcat pentru Franța.

— E cu neputință! strigă generalul.

Aghiotantul tăcea.

— Trimite-mi pe arabul acesta, porunci domnul de Ruvigny.

Ofițerul salută şi se pregătea să execute ordinul, când un nou personaj se ivi în pragul cortului.

Era un bărbat cam de treizeci şi cinci de ani, cu barba mare şi purtând uniforma de fantezie adoptată în Africa de turiştii pe care o misiune ştiințifică îi atrăsese pentru scurtă vreme la armată.

— Iertați-mă, domnule general, zise omul acesta salutând milităreşte.

Domnul de Ruvigny răspunse la salut şi-i fă-

cu semn să între, cu toate că nu-l mai văzuse niciodată.

— Ce doriți, domnule? îl întrebă el.

— Domnule general, răspunse necunoscutul, pot să vă dau veşti despre căpitanul Lemblin.

Generatul tresări brusc.

— Ei! exclamă el. Atunci veți dezminți un zvon calomniator, nu-i aşa? Spuneți-mi că e mort, că l-au asasinat arabii, spuneți-mi, în sfârşit, domnule, că Hector Lemblin n-a putut dezerta!

— Domnule general, zise străinul, vreți să-mi acordați o convorbire între patru ochi?

Domnul de Ruvigny făcu un semn, aghiotantul ieşi, recomandând soldatului de strajă de la intrarea cortului, să nu lase pe nimeni să între.

Atunci necunoscutul se aşează cu o familiaritate ce jigni pe general şi unul din acele zâmbete prin care se trădează însemnătatea ce un om e sigur că o are, flutură pe buzele lui.

— Domnule general, destăinuirile ce am să vă fac sunt de o mare gravitate, încât sunt silit să vă cer cuvântul de onoare...

— În ce privință? întrebă generalul.

— Că voi scăpa de aici teafăr, orice s-ar întâmpla!

— Vă dau cuvântul meu, răspunse generalul, care încruntă sprâncenele fără să vrea, întrebându-se în sine ce infamie avea să-i mai destăinuie şi omul acesta.

— Bine! zise necunoscutul.

Şi luă poza unui povestitor ce căuta să stea cât mai tihnit şi continuă:

— Căpitanul Lemblin nu e mort, domnule general!

— Cum spuneți, domnule?

— Căpitanul a dezertat.

— E cu neputință!

— Nimic mai adevărat ca asta, domnule general.

— Domnule, îmi trebuie o dovadă.

— Pe care o veți avea, domnule general, dacă doriți să mă ascultați.

— Vorbiți, domnule.

— Căpitanul a dezertat fiindcă un motiv imperios îl chema în Franța şi orele îi erau numărate.

La aceste vorbe o uimire adâncă se zugrăvi

pe chipul domnului de Ruvigny.

— Hector Lemblin, urmă necunoscutul, lăsase în Franța una din acele afecțiuni care stăpânesc viața întreagă a unui om şi pentru care se sacrifică totul: datorie, familie, patrie...

— Destul, domnule! exclamă generalul mişcat de o vagă presimțire.

— Femeia aceasta era în primejdie şi i-a scris căpitanului.

— Ah! zise domnul de Ruvigny, aducându-şi aminte deodată de o scrisoare sosită în tabără cu un ceas înainte de plecarea lui.

— Întocmai.

— Înțeleg acum fuga aceasta, domnule. Dar de unde ştiți toate acestea. Sunteți un prieten al căpitanului, sau veniți să vă adresați sincerității mele ca să încerc a-l scăpa de soarta tristă ce-l aşteaptă?

Necunoscutul scutură din cap şi generalul tresări văzând că pe buzele lui flutură un zâmbet batjocoritor.

— Domnule general, îi zise el, căpitanul Lemblin m-a făcut să sufăr una din acele insulte pe care valuri de sânge sunt neputincioase ca s-o spele şi am jurat să fac cu onoa-

rea lui ceea ce a făcut el cu a mea. Vedeți, deci, bine că nici nu mă gândesc să-l scap.

— Ce voiți atunci? întrebă generalul încruntând sprâncenele.

— Puțin îmi pasă, domnule general, de părerea ce vă veți face despre mine: eu mă răzbun!

— Şi? zise scurt domnul de Ruvigny.

— Socotisem, zise cu răceală necunoscutul, că dacă femeia pe care-o iubea îl chema în ajutor, el va părăsi totul... şi am izbutit să sustrag de la un prieten al meu singura scrisoare pe care femeia aceasta nesocotită i-o scrisese.

— Dar e o ticăloşie! strigă generalul.

— Mă răzbun! răspunse străinul cu nepăsare.

Generalul pironi o privire plină de dispreț asupra interlocutorului său.

— Domnule, îi zise el, ai făcut foarte bine cerându-mi adineauri cuvântul de onoare că vei scăpa teafăr de aici...

Necunoscutul ridică din umeri.

— Căci, urmă generalul cu un dispreț de gheață, te-aş fi pus numaidecât la zid...

Necunoscutul zâmbi ca omul căruia nu-i pa-

să de amenințări şi care le prevăzuse dinainte.

— Dar, reluă generalul, ceea ce nu înțeleg eu e faptul că ai venit să-mi spui tocmai mie povestea asta!

— Poate că vă interesează...

— Oh! Foarte puțin.

Totuşi, domnul de Ruvigny simți un fior de teamă, el, omul brav şi trecut prin atâtea primejdii – văzând pe necunoscutul acesta că-l privea țintă:

— Adevărat? credeți că povestea căpitanului Lemblin nu vă interesează?

— Domnule!

— Domnule general, dumneavoastră îl cunoaşteți pe soț.

— Eu?

Şi în acest singur cuvânt, smuls de mirarea ce-l cuprinsese, fu şi o urmă de amenințare.

— V-am spus-o, continuă cu răceală necunoscutul, dumneavoastră îl cunoaşteți pe soț, îl cunoaşteți foarte bine şi, fiindcă trebuie să-i dau scrisoarea...

— Ei bine! strigă domnul de Ruvigny ieşinduşi din fire, adresează-i-te lui!

— Chiar aceasta o să fac, articulă uşor necu-

noscutul.

Niciodată strălucirea fulgerului brăzdând norii, niciodată un cutremur zguduind cu putere pământul, niciodată Vezuviul înghițind două cetăți sub valuri de lavă arzătoare n-ar fi produs generalului o senzație asemănătoare aceleia ce-o simți auzind cum îi răsună în urechi aceste patru cuvinte:

— Chiar aceasta o să fac, spuse necunoscutul.

Aşadar, el era soțul!

O clipă el ridică asupra acestui om o privire zăpăcită şi prostească, o clipă se crezu jucăria unui vis şi-şi privi interlocutorul ca pe unul din acele personaje fantastice, tovarăşe ale visurilor rele care se aşază noaptea la căpătâiul nostru şi ne tulbură somnul.

Apoi, deodată, un fel de muget scăpă din adâncul pieptului său, un fulger îi scăpără din ochi şi generalul, sculându-se, apucă pistolul şi încărcându-l îl îndreptă spre fruntea necunoscutului.

— Domnule, îi zise el cu o linişte ce ar fi înspăimântat şi pe oamenii cei mai curajoşi, cred că am să-mi nesocotesc onoarea şi am să

calc în picioare jurământul ce ți-am făcut adineauri; cred că am să te ucid!

Necunoscutul nici nu clipi, el scoase din buzunar un portmoneu, din portmoneul acesta o scrisoare şi o puse cu răceală sub ochii generalului. Domnul de Ruvigny scăpă pistolul jos şi aruncă o privire lacomă pe conținutul acelei scrisori.

El scoase un strigăt de turbare, un răcnet de fiară ce nu-şi mai găseşte puii lăsați dimineața în vizuină, acel strigăt al naufragiaților atunci când corabia e gata să se sfărâme de coastele unei stânci.

După aceea citi scrisoarea cu luare aminte, cu o reculegere groaznică, părând că silabiseşte fiecare cuvânt. O citi de la un capăt la altul până la semnătură, căci nesocotita femeie îşi scrisese numele întreg. Apoi, citi adresa de pe plicul scrisorii, dovadă că fusese într-adevăr destinată căpitanului Hector Lemblin.

Atunci domnul de Ruvigny îşi pierdu cumpătul. Se sculă şi se învârti câteva minute ca un tigru în cuşca lui, înfigându-şi unghiile nervoase în piept, cu fața scăldată într-o sudoare de gheață, cu buzele strânse, cu părul zbârlit.

Apoi, deodată, se întoarse spre omul acesta care lăsase să cadă trăsnetul pe capul lui, îl străpunse cu o privire arzătoare de dispreț, de ură, şi cu un gest arătându-i uşa cortului:

— Ieşi! îi zise el, ieşi mizerabile!

Omul acesta cu inima de oțel, pe care soldații lui îl porecliseră „leul”, căzu atunci în genunchi ca un condamnat ce-şi aşteaptă moartea; două şiroaie de lacrimi i se rostogoliră din ochi şi murmură cu o voce sugrumată:

— Oh! Martha.. Martha... tu, pe care te iubeam atâta!

Capitolul XXII – Provocarea

Trei zile ucigătoare se scurseră atunci pentru general, pe puntea acelui vapor unde, nemişcat cu fața spre orizontul ce-i ascundea Franța, el îşi plimba privirea îndurerată pe imensitatea mărilor! Chinurile nemaiauzite ce le îndură în timpul acestor trei zile de nemişcare silită, închis în sine însuşi, încercând să zâmbească celorlalți pasageri care îl înconjurau cu respectul lor şi neputând să-i alunge pentru o

clipă din minte gândul care-l tortura – oh! chinurile acestea sunt cu neputință de exprimat.

Viața lui viitoare se înfățișa de acum posomorâtă şi tristă ca şi marea nesfârşită pe care aluneca corabia pe care se afla el.

Un moment, generalul Ruvigny se căi că plecase din Africa, unde ar fi putut fi ucis la cea dintâi ciocnire cu inamicul. Dar, în curând, un gând aprig de răzbunare îi domină şovăirea.

— Îmi trebuie viața acestui om! îşi zise el.

Şi, sub stăpânirea acestei dorințe arzătoare, domnul de Ruvigny socoti cu nelinişte ceasurile, minutele, secundele din timpul acestei călătorii ucigătoare şi nădăjdui că vaporul *Minos* va intra în portul Marsiliei destul de curând ca să-i fie cu putință să-şi scoată paşaportul pe care, după obicei, căpitanul trebuie să-l trimită îndată ce a sosit la comisariatul oraşului, şi să plece apoi numaidecât.

Generalul se înşelase însă în prevederi. *Minos* ajunse la Marsilia într-o duminică, zi în care toate administrațiile sunt închise, şi fu nevoit să se resemneze a nu pleca spre Paris decât a doua zi dimineață. Îşi trimise, deci,

bagajele la hotelul „Împăraților”, cel mai bun din Marsilia şi scoase un strigăt de uimire văzându-se oprit chiar la intrare de cineva cunoscut. Era un bărbat de vreo treizeci şi cinci de ani, în costum de călătorie, şi care întinse vesel mâna generalului.

— Cum? zise el. Dumneata eşti, dragă baroane? Cavalerul d’Asti?

— El însuşi, răspunse acesta înclinându-se.

Cavalerul, precum ştim, luase parte la prima întrunire a celor şapte spadasini şi făcea şi el parte din misterioasa şi temuta Asociație. El şi generalul se cunoscuseră demult, la Paris şi în Nevers, pe vremea când acesta din urmă stătea la o rudă al lui, marchizul de Flars-Montgory, care era vecin cu un unchi al cavalerului d’Asti, unde acesta îşi petrecuse copilăria. În starea abătută în care se găsea, generalul socoti drept o fericire întâlnirea cu cavalerul. Putea, deci, să-şi mai uite durerea, schimbând câteva cuvinte cu una din aceste cunoştințe care devin aproape prieteni, când eşti departe de Paris.

— Unde te duci? îl întrebă el.

— La Paris, domnul general.

— Şi de unde vii?

— Din Italia.

Generalul simți un fel de mulțumire dureroasă închipuindu-şi că poate cavalerul nu ştia de căsătoria lui, căci i se părea că şi ochiul cel mai indiferent putea să-i citească dezonoarea scrisă cu litere de foc pe fruntea lui. Şi, într-adevăr, d'Asti avu discreția să nu-l întrebe pe domnul de Ruvigny motivul care-l aducea la Paris.

— Când plecați? îl întrebă generalul.

— Mâine dimineață, cu trăsura mea.

Domnul de Ruvigny tresări de bucurie.

— Ei bine! zise el, îmi vei da şi mie un loc până la Paris.

Generalului îi era groază de singurătate căci simțea că ar înnebuni de durere dacă drumul de la Alger la Marsilia ar dura opt zile şi se bucura de favoarea aceasta a întâmplării care-i dădea un tovarăş de călătorie până la Paris.

Cavalerul d'Asti şi generalul luară masa împreună. În ciuda obiceiurilor sale aristocratice, domnul de Ruvigny încercă să găsească o uitare momentană în fundul unui pahar cu

şampanie şi izbuti pe jumătate.

De altminteri, cavalerul era vesel, glumeț, sceptic; la contactul cu spiritul lui tăios, inima cea mai mâhnită găsea o anumită filosofic, cel puțin pentru câteva secunde.

Ce era de făcut o seară întreagă în provincie? Întrebarea pusă astfel, domnul d'Asti propuse generalului să-l ducă la teatru. Se juca în seara aceea „Semiramida", cu artişti italieni. Generalul primi cu plăcere.

— Am reținut dinainte două fotolii de orchestră, zise cavalerul, deoarece eram sigur că mă vei însoți.

Vorbind astfel, domnul d'Asti îşi luă pălăria şi dădu cu familiaritate brațul generalului pe care-l conduse la Teatrul cel Mare.

Pe trotuar, în fața hotelului, un servitor salutase pe furiş pe domnul d'Asti, care se aplecă în grabă la urechea lui:

— La Teatrul cel Mare, şopti el.

Pe când generalul şi însoțitorul său coborau strada principală, care e una din mândriile marsiliezilor, servitorul o urca în sens contrar şi dispăru curând după colțul străzii Saint Lo-

uis.

Domnul de Ruvigny mergea încovoiat sub povara durerii sale; el intră la spectacol şi ajunse la locurile rezervate cu pasul acela şovăielnic al unui om căruia lucrurile înconjurătoare îi sunt indiferente şi pe care-l roade o nelinişte grozavă. Apoi îşi plimbă peste sala care era plină şi pe scena unde în momentul acela apărea toată trupa, privirea aceea mohorâtă şi fără viață a omului închis în sine.

Dar în curând, influența misterioasă a muzicii lucră asupra nervilor şi spiritului său pe care-l învăluise parcă o ceață deasă, astfel că domnul de Ruvigny simți acea reacție dulce şi melancolică ce pune adeseori stăpânire, în asemenea împrejurări, pe sufletele cele mai tulburate.

Pe nesimțite pleoapele domnului de Ruvigny se umeziră, inima-i bătu cu înverşunare şi se gândi la Martha. O revăzu frumoasă şi curată şi atunci crezu că visase.

Deodată, un nume pronunțat în spatele lui îi răsună la ureche şi domnul de Ruvigny se întoarse cu iuțeală, ca şi cum ar fi fost muşcat în inimă, şi se uită la cei doi bărbați aşezați la

spatele lui.

Dintre ei, unul putea să aibă cincizeci de ani, era îmbrăcat în haine negre, la butonieră purta rozeta de ofițer al Legiunii de Onoare şi părea că aruncă pe scenă o privire mai mult distratră. Celălalt avea douăzeci şi opt sau treizeci de ani. Acesta era foarte palid şi generalului i se păru că trăsăturile lui ascundeau pe jumătate o figură pe care-o mai văzuse cândva.

— Aşadar, întrebă domnul cu rozeta, continuând să privească într-ascuns pe prima cântăreață, l-ai văzut pe sărmanul Lemblin?

La numele acesta, generalul se întorsese, pe când un fior de mânie şi ruşine îl zgudui.

— L-am lăsat la Paris, omul cel mai fericit din lume, răspunse tânărul care ținea ochii în jos.

Inima generalului bătea să se rupă şi asculta cu fruntea scăldată de sudoare. Cât despre domnul d'Asti, acesta se uita la femeile din sală.

— Bietul Hector Lemblin! reluă bărbatul cu rozeta, după spusele dumitale se vede că a

făcut o mare prostie.

Generalului îi trecu un fior de gheață prin inimă.

— La drept vorbind, aşa e răspunse tânărul.

Şi el vorbea mai degrabă cu tonul unui şcolar care recită o lecție învățată, decât acela al unui bărbat povestind o întâmplare oarecare.

Dar generalul era prea mişcat ca să-şi mai dea seama.

— Aşadar, a dezertat?

— Da.

— Şi a venit la Paris?

— Da, domnule colonel. Acolo îl aştepta o femeie.

— E frumoasă?

— Eu am văzut-o numai o dată.

Dacă orchestra ar fi tăcut în momentul acela, s-ar fi auzit bătăile inimii domnului de Ruvigny.

— Ei, şi care e părerea dumitale?

— O găsesc adorabilă.

— Ştii numele ei?

La întrebarea aceasta generalul simți că ameţeşte. Dacă ar fi fost în uniformă, de bună seamă că şi-ar fi trecut sabia prin corpul tână-

rului, mai înainte ca numele întrebat să fi ieşit de pe buzele lui:

— Baroana de Ruvigny.

În momentul în care tânărul pronunța aceste ultime cuvinte, cortina căzu şi generalul, întorcându-se, îl apucă de braț zicându-i:

— Domnule, sunteți bun să mă urmați?

Paloarea nervoasă ce se aşternuse pe fruntea domnului de Ruvigny era grozavă şi s-ar fi văzut lesne că în momentul acela era în stare să-şi sugrume interlocutorul, dacă acesta ar fi refuzat să-l urmeze.

Tânărul înclină capul în semn că primeşte şi-l însoți pe general.

Amândoi, de altfel, erau urmați la oarecare distanță; unul de către domnul cu rozeta şi celălalt de cavalerul d'Asti, care păreau să fi ghicit rolul ce aveau să-l joace în curând...

Atunci generalul îşi trase adversarul într-un colț,

— Domnule, îi zise el, dumneavoastră cunoaşteți un secret care, ajuns la urechile mele e o sentință de moarte.

Şi, lovindu-l cu mănuşa, generalul adăugă:

— Eu sunt baronul de Ruvigny.

— Foarte bine, domnule, răspunse necunoscutul palid ca un mort de ruşinea ce suferise şi retrăgându-se cu un pas înapoi, – pe mâine la orele şapte, în spatele grădinii Plantelor, pe malul Jarretului. Fiindcă eu sunt cel insultat, am dreptul să aleg armele.

Apoi îşi aruncă cartea de vizită la picioarele generalului, luă braţul personajului cu rozeta, părăsi foaierul şi dispăru.

Generalul alergă atunci la d'Asti, după ce luase de jos cartea de vizită fără s-o citească.

— Cavalere, zise el, mă bat mâine dimineaţă la orele şapte, pe viaţă şi pe moarte. Dumneata eşti martorul meu. Nu mă întreba nimic, nu-mi cere nimic. E un secret grozav între mine şi adversarul meu.

Abia atunci, domnul de Ruvigny îşi aruncă ochii pe cartea de vizită a adversarului şi citi:

— Marchizul Gontran de Lacy!

— Gontran de Lacy! strigă el, fiul celui mai bun prieten al meu, fiul omului căruia îi datorez faptul că de trei ori mi-a scăpat viaţa... Oh!...

Şi generalul se învârti pe călcâie ca un om

lovit de trăsnet şi se sprijini de domnul d'Asti, ca să nu cadă.

— Haide, murmură el cu o voce înăbuşită, să ieşim de aici. Cred că am să înnebunesc!

Capitolul XXIII – Hipnoza crimei

Pe când generalul ieşea de la teatru, dând braţul cavalerului d'Asti, Gontran de Lacy, căci el era, se îndepărta de asemenea în tovărăşia colonelului Leon, pe care cititorii l-au recunoscut, fără îndoială.

Ei se îndreptară spre străzile Sainte şi Paradis, până la un hotel situat în colţul străzii Bonaparte, unde intrară amândoi.

Gontran se îndreptă atunci spre etajul de sus, pătrunse într-un apartament foarte confortabil, pe care-l ocupa din dimineaţa aceea cu Leona, şi se opri într-un salon ce dădea în camera lui de dormit.

Leona, la un semn al lui, trecu în această din urmă încăpere şi-l lăsă singur cu colonelul.

Gontran era foarte palid, gesturile nervoase iar privirea rătăcită spuneau limpede neliniş-

tea în prada căreia era.

Colonelul era rece şi nepăsător, ca un om mulțumit de sine însuşi. El fredona chiar printre dinți sfârşitul ultimului act din „Semiramida”.

— Colonele, zise atunci domnul de Lacy trântindu-se pe o canapea, ştii că am comis ceva mai mult chiar decât o infamie?

— Ce să facem, aşa e voia fatalității!

Şi colonelul ridică cu resemnare din umeri.

— Să-l ucid, urmă Gontran, n-ar însemna oare să necinstesc memoria tatălui meu?

— E drept, răspunse cu răceală colonelul, dar n-ai observat că ori de câte ori sentimentele frumoase se amestecă cu banalitatea vieții noastre, nu facem decât prostii?

— Ei, şi atunci? exclamă Gontran.

— Atunci, dragul meu, dacă te vei lăsa ademenit de fraze asupra prieteniei, respectului strămoşilor sau mai ştiu eu ce, vei sfârşi prin a avea neîncetat lacrimi în ochi, lacrimile te vor enerva, nervii te vor împiedica să dormi, mâine brațele îți vor tremura, vei vedea totul în negru – şi te vei omorî. Iată la ce slujeşte poezia.

Şi colonelul începu să zâmbească.

— Aşadar, să mă bat?

— Aşa îmi închipui. Întâi că nu vei vrea să păstrezi pe obraz urma mănuşii generalului şi apoi nu vei prefera să te baţi cu cei şase Cavaleri ai Spadei!

— Oh! Ce ticăloşie! se gândi Gontran.

— Dragul meu, urmă pe un ton compătimitor, dumneata nu eşti încă un om tare şi-mi pari plin de scrupule şi prejudecăţi, însă fii sigur că te vei lepăda de toate acestea cu timpul...

Gontran nu răspunse, ci îşi plecă ochii în pământ, ca un criminal ce-şi ascultă sentinţa la moarte.

— Până atunci, dragă prietene, urmă colonelul, dacă vrei să mă asculţi, te vei aşeza în pat şi vei dormi, lăsându-mi mie grija de a te deştepta. Mă duc între timp să cumpăr o pereche de spade şi să reţin o trăsură. Noapte bună.

Şi colonelul ieşi fredonându-şi mereu aria.

Gontran rămase multă vreme nemişcat, aproape încremenit. El simţea, în sfârşit, apăsarea strivitoare a acestei Asociaţii, căreia i se

dăduse ca s-o redobândească pe Leona şi înțelegea acum că-şi schimbase libertatea pe o sclavie veşnică şi că se făcuse instrumentul complicilor săi, aşa precum ei fuseseră, altădată, ai lui.

Când marchizul intră în camera de alături, o găsi pe Leona în picioare, cu privirea liniştită şi cu un zâmbet de dragoste fluturându-i pe buze.

— Dumnezeule! strigă ea. Oare ce ai, de eşti aşa de palid?

— De, răspunse el cu un glas sec, am făcut o socoteală.

— O socoteală? întrebă ea mirată.

— Da, am calculat cât mă va costa iubirea ce am avut-o pentru dumneata, căci, adăugă el cu un zâmbet trist, n-am plătit încă nimic până acum.

După aceea el întoarse spatele Leonei, rămasă nedumerită, şi se trânti pe canapea, hotărât să doarmă îmbrăcat.

El dormi, fiindcă un om brav chiar suferind de insomnie, va dormi oricând în ajunul unei întâlniri pe teren dar somnul îi fu greu, agitat, plin de viziuni groaznice şi amestecat cu vor-

be fără şir cu fraze întretăiate, pe care Leona le asculta înfiorată.

El se trezi de mai multe ori şi adormi în cele din urmă. În sfârşit, în zorii zilei, colonelul bătu încet la uşă. Gontran se sculă numaidecât, îşi adună într-o clipă amintirile, avu groază de el însuşi şi de rolul pe care avea să-l joace şi, sub înrâurirea neaşteptată a unui gând eroic, îşi zise:

— Am să mă omor, e mai drept aşa!

Apoi, deschise uşa colonelului.

— Cum! îi zise acesta. Eşti nebun? N-ai dormit?

Gontran ridică din umeri.

— Ba da, răspunse el, dar am uitat să mă dezbrac.

— Prostie, dragul meu. Uite, eşti palid, nervii îți sunt agitați. Asta ar putea să te coste foarte scump.

— Hei, ce-mi pasă!

— Bine, zise colonelul cu nepăsare, asta nu va fi treaba noastră.

După aceea, el reluă cu un ton mai blând şi aproape afectuos:

— Când eşti gentilom, dragul meu, te duci la duel ca şi la bal, în haine de sărbătoare. Deci, găteşte-te puțin, schimbă-ți rufele, înlocuieşte-ți fracul cu o redingotă, pune-ți un pantalon larg şi pantofi, fie chiar cei mai rupți. Ghetele nu-s bune pe teren. Am luat de la Zavué nişte spade minunate. Garda e în bună stare şi sunt foarte uşoare la mânuit. Încearcă-le.

Şi colonelul întinse una lui Gontran, care o mânui şi o făcu să şuiere fără să vrea. Apoi, marchizul ascultând sfatul colonelului, îşi schimbă îmbrăcămintea şi când fu gata, în convingerea ce şi-o făcuse că n-o va mai revedea, se duse s-o contemple pe Leona.

Aceasta dormea şi i se păru mai frumoasă ca oricând. Gontran fu cuprins de amețeală, simți că dragostea de viață îl năpădea acum mai puternic şi mai înrădăcinat ca oricând şi vru să trăiască spre a mai fi iubit. Colonelul îl luă de braț şi ambii ieşiră fără zgomot din apartament, atât de uşor încât Leona nu se deşteptă.

O trăsură aştepta în stradă. Gontran şi colonelul se urcară în ea, ascunseră săbiile sub una din perne şi strigară birjarului:

— La Grădina Plantelor!

Trăsura porni, gonind în trap mare pe străzile încă pustii.

În ciuda limpezimii obişnuite a cerului provensal, o ceață deasă se târa până aproape de pământ şi era un frig prea timpuriu pentru anotimpul acela. Era una din acele zile în care duelul părea fără îndoială lucrul cel mai nesocotit şi mai caraghios din lume. Nu te bați cu toată inima decât la soare.

Când trăsura se opri în fața Grădinii Plantelor, iar marchizul şi colonelul coborâră ca să caute țărmul Jarretului, râulețul acesta care e singura apă curgătoare a marsiliezilor, Gontran simți că-l străbate un fior rece şi se înfăşură în manta...

— Bine! îi zise colonelul, ce vei face când va trebui să te dezbraci?

— Ştii, răspunse Gontran, ridicând din umeri, că asemenea glume nu mi se potrivesc niciodată. Sunt foarte sensibil la frig – şi atâta tot. Şi apoi, adăugă el cu un zâmbet trist, nu m-am bătut niciodată pe o vreme cețoasă.

— Tot poet! zise colonelul disprețuitor.

Coborâră până la malul râului ca să aleagă un loc mai potrivit pe nisip. Curând după aceea văzură pe general, urmat la câțiva paşi de cavalerul d'Asti.

— Cavalerul e minunat în rolul lui, murmură colonelul. S-ar zice că nu ne-a văzut niciodată.

Generalul era îmbrăcat într-o redingotă încheiată milităreşte până la gât şi cu un pantalon cenuşiu şi strâmt.

Mersul lui sigur şi trufaş dovedea că-şi regăsise liniştea obişnuită în faţa primejdiei. Cu toate acestea, era foarte palid şi o mâhnire adâncă i se zugrăvea pe faţă. El salută pe colonel şi pe Gontran apoi, în loc să rămână în urmă, după obicei, pe când martorii se vor înţelege între ei, el merse drept către marchiz şi-i zise:

— Domnule, sunteţi într-adevăr marchizul Gontran de Lacy, care a comandat un regiment în timpul războiului din Spania?

Gontran tresări la aceste vorbe şi paloarea lui crescu:

— Da, răspunse el.

— Domnule, reluă generalul, tatăl dumneavoastră era prietenul meu intim şi de trei ori

mi-a salvat viața pe un câmp de luptă.

Domnul de Lacy suferea îngrozitor în timp ce vorbea generalul.

— Priviți-mă, domnule, urmă domnul de Ruvigny, am patruzeci şi cinci de ani, dintre care treizeci de serviciu, douăzeci de campanii, optsprezece răni şi am omorât trei oameni în duel. Am aerul unui laş?

— Nu, zise Gontran căruia inima îi bătea să se rupă şi simțea apăsând asupra lui ochiul calm şi stăpânitor al colonelului.

— Ei bine! reluă domnul de Ruvigny, vreți să-mi jurați că nu veți mai pronunța niciodată în viața dumneavoastră numele pe care-l ştiți legat de acela al nemernicului de Lemblin – şi vă cer numaidecât scuze... căci, sfârşi generalul emoționat, nu pot să ucid pe fiul prietenului meu!

Oh! dacă marchizul de Lacy ar fi fost liber, cum s-ar fi aruncat la genunchii omului acesta nobil, atât de nefericit şi atât de bun! Cum i-ar fi luat amândouă mâinile într-ale sale şi i-ar fi cerut iertare!... Dar Gontran nu-şi mai aparținea, el era de acum încolo brațul executor al

misterioasei Asociații şi voința lui nu mai avea nicio greutate în balanța în care atârna la ora aceea soarta generalului.

Cuprins de amețeală, Gontran întoarse capul şi ridică o privire rugătoare spre colonel.

Acesta era liniştit, rece şi neînduplecat iar privirea lui zicea limpede:

— „Trebuie să te bați, ai jurat!”

Şi Gontran răspunse, fără să îndrăznească a-l privi pe general în față:

— Domnule, dumneavoastră m-ați lovit, deci nu voi primi scuzele dumneavoastră în niciun caz. Vă rog să luați spada.

Un suspin păru că sfâşie pieptul generalului, apoi el se întoarse spre cavaler care-şi păstra atitudinea unui martor ce n-are de riscat decât viața altuia:

— Fatalitatea vrea astfel! murmură el.

Şi se îndepărtă de Gontran care se apropie de colonel, zicându-i:

— Omul acesta, pe care vrei să-l omor, face de o mie de ori mai mult decât căpitanul dumitale, Hector Lemblin.

— Bine, răspunse colonelul, lucrul acesta îl ştiu, dar căpitanul e unul de-ai noştri. Dacă

generalul era în locul său, trebuia să-l ucizi pe Lemblin, fără niciun scrupul.

Apoi colonelul adăugă cu glas tare:

— Domnilor, dezbrăcați-vă!

Pe când cei doi adversari se dezbrăcau, cavalerul şi colonelul măsurau spadele şi le trăgeau la sorți. Soarta favorizã pe Gontran. El urma să se bată cu spadele cumpărate de la Zavué şi nu cu acelea ale generalului.

— Haideți, domnilor!... În gardă!

Acestea fură cele două semnale pe care colonelul le pronunță, pe când cei doi adversari erau gata să încrucişeze fierul. Le rosti cu voce liniştită – şi ca să zicem aşa, metalică, – o voce care da omului acesta aparența unui ceasornic ale cărui bătăi sunt toate regulate şi precise.

Punând sabia în mâna lui Gontran, colonelul îi şoptise la ureche:

— Dacă te vei lăsa ucis, atunci toată truda pentru recucerirea Leonei a fost de prisos!

Cuvintele acestea avură asupra lui Gontran o influență magnetică. Între el şi omul acesta, căruia avea să-i verse sângele şi fusese priete-

nul tatălui său, el văzu ridicându-se imaginea seducătoare şi plină de farmec a Leonei. El crezu că-i simte privirea aceea întunecată şi adâncă ce-i da fiori de dragoste şi nu mai avu în față decât un om a cărui spadă îi amenința pieptul şi pe care trebuia să-l omoare, dacă voia să mai trăiască alături de Leona.

Generalul fusese în prima lui tinerețe, la vârsta aceea ce s-ar numi mai bine vârsta dueluri-lor, un minunat mânuitor de spadă, cu care mulatrul Saint-Georges s-ar fi mândrit avându-l ca elev.

Dar trecuse multă vreme de când îndeletni-ciri mai nobile îl făcuseră să renunțe la sălile de arme şi să părăsească această luptă nele-giuită ce se cheamă duel, pentru splendorile glorioase şi primejdiile eroice ale câmpului de luptă.

Astfel că muşchii şi genunchii săi nu mai aveau acea elasticitate necesară scrimei; mâ-na, devenită greoaie, era leneşă la evitarea loviturilor şi prea uşoară la ripostă. Şi apoi, dacă un om s-a bătut vreodată împotriva voin-ței sale, mâhnit că are drept adversar un copil pe care-l iubeşte, acesta a fost el.

Toate lucrurile acestea, strânse laolaltă, trebuiau să-i asigure lui Gontran, a cărui viață se scursese numai în sălile de arme, o superioritate de netăgăduit. Şi cu toate acestea, amândoi şovăiră multă vreme până să-şi apropie săbiile. Mâinile le tremurau şi s-ar fi zis că inima le conducea spada, atât de nesigur era vârful acestei arme.

— Leona... murmură colonelul pentru a doua oară la urechea lui Gontran.

Numele acesta îl însufleți din nou şi fu ca o sentință de moarte pentru general, pe care el începu să-l încolțească, silindu-l să se dea înapoi cu câțiva paşi şi să se apere cu aceeaşi energie.

Din clipa aceea se produse în Gontran de Lacy fenomenul acela destul de obişnuit la oamenii cu firea prea înflăcărată; un val de sânge i se urcă în inimă injectându-i ochii; sentimentul primejdiei se manifestă la el într-un mod grozav, deveni furios şi uită, poate, totul, până şi numele adversarului său!

Atunci, pentru cei doi martori fu un spectacol solemn şi cumplit; fără să vrea, nervii le

fură zguduiți în fața luptei înverşunate între cei doi bărbați, – făcuți să se stimeze şi să se iubească unul pe altul, şi dintre care unul trebuia să moară în curând...

Generalul, de asemenea, uitase numele lui Gontran şi nu mai avea înaintea decât pe omul care rostise numele soției sale şi care-i ştia dezonoarea.

Trecură numai zece minute, – un veac! – în timpul cărora fierul atingând fierul, respirațiile amestecate, ochi în ochi, cei doi adversari frământară în picioare nisipul din jurul lor, înaintând şi retrăgându-se alternativ.

Deodată generalul scoase un oftat şi atunci spada scăpă din mâinile lui Gontran. Marchizul văzu ca prin ceață pe domnul de Ruvigny încă în picioare, dar țeapăn, palid şi ducându-şi mâna stângă la piept, pe când cavalerul alerga spre el ca să-l sprijine.

— Mi-e frig... îngână generalul şi se prăbuşi în brațele lui d'Asti.

Spada lui Gontran atinsese diafragma pieptului, lovindu-l de moarte pe baronul de Ruvigny.

Atunci colonelul se apropie, dând deodată

chipului său o expresie de tristețe şi durere pe care ochii pe jumătate stinşi ai generalului putură încă s-o mai vadă.

— Cavalere, murmură domnul de Ruvigny, adresându-se lui d'Asti... vă veți duce la Montgory... să vedeți pe Flars... vărul meu...

— Da, răspunse acesta cu un semn şi simulând o durere adâncă.

— Îi veți spune... că Ruvigny a murit... Montgory n-are copii... şi cum familia lui Flars nu trebuie să se stingă...

Generalul nu putu să sfârşească; un val de sânge îl năpădi pe gură; făcu un semn de adio cu mâna şi închise ochii în mijlocul unei violente şi supreme zvârcoliri. Generalul murise!

Atunci cavalerul şi colonelul se uitară unul la altul.

— Bravo cavalere! îi zise colonelul. Văd că eşti un om pe care te poți bizui!

— Ştiu, răspunse acesta cu o îngâmfare nerușinată.

— Nu văd nicio piedică, urmă colonelul, ca să nu îndepliniți ultima dorință a generalului, dar numai să vă aduceți aminte că nu marchi-

zul Gontran de Lacy l-a ucis...

— Dar cine, atunci?

— Un ofițer neînsemnat, căpitanul Lambert... Înțelegeți?

— Da, răspunse cu răceală cavalerul d'Asti.

Colonelul se întoarse şi aruncă atunci o privire spre Gontran.

Acesta rămăsese tot în picioare, chiar în locul unde urechea-i fusese izbită de suspinul de moarte al generalului. El se uita prosteşte la sabia-i căzută la pământ şi semăna cu asasinul acela care, cuprins de remuşcări tocmai în momentul crimei, îşi aruncă pumnalul şi îşi întoarce privirea de la victima care-şi trage sufletul, nemaiavând nici puterea, nici curajul să fugă.

— Mai fricos ca un iepure! murmuri colonelul ridicând din umeri.

Capitolul XXIV – Spectrul Ignominiei

Trecuseră cincisprezece zile de când domnul baron de Flars Ruvigny, general de divizie, fusese ucis în duel la Marsilia, de către marchizul Gontran de Lacy.

Acesta se înapoiase la Paris, ducând cu el şi pe Leona, şi se instalase iarăşi în apartamentul acela din strada Port-Mahon, unde trăise ceasuri atât de fericite atunci când mai credea încă în ea.

Ciudățeniile şi misterele sufletului omenesc sunt de nepătruns. Gontran îşi jucase onoarea, îşi angajase libertatea şi ucisese pe cel mai bun prieten al tatălui său, ca să recucerească pe femeia aceasta. El o vedea acum la picioare, cu mâinile împreunate, cerşind o privire, un zâmbet şi Gontran îşi întorcea capul cu groază şi dezgust.

Domnul de Lacy aducând-o pe Leona în strada Port-Mahon, voise să se vindece de fatala şi ruşinoasa-i dragoste; şi nu se înşelase. Regăsindu-se în apartamentul acela unde totul îi înfățişa o amintire, Gontran avea neîncetat în suflet trădarea Leonei, istorisirea colonelului şi acele opt zile de nebunie furioasă care se scurseseră după plecarea banditului Giuseppe şi a aventurierei. El începuse atunci s-o privească cu scârba aceea amestecată cu curiozitatea ce o simțim când încercăm să pătrun-

dem o prăpastie căreia ceața i-a ascuns multă vreme adâncimea.

Studia perversitatea aceea ascunsă sub cea mai seducătoare aparență; şi dacă nu se săturase încă de frumusețea-i suverană şi dacă mai era în prada acelei furii a iubirii, când inima nu mai vorbeşte, – furie a simțurilor şi a imaginației, – cel puțin presimțea ora apropiată în care Leona nu va mai fi pentru el decât jucăria aceea neînsemnată ce o respingi disprețuitor cu piciorul când a sosit ceasul saturației.

De altminteri, iubindu-l pe marchiz, dându-ise ca o sclavă, Leona îşi pierduse privirea dominatoare care odinioară îl apleca pe Gontran la genunchii ei; fulgerul acela al răului, cel mai strălucitor, fără îndoială, care încununa altădată fruntea ei, se stinsese; zâmbetul acela ascuțit şi tăios ca o lamă de pumnal se şterse-se, ca să facă loc zâmbetului searbăd al iubirii fanatice. Farmecul orbitor ce-l legase pe Gontran de picioarele idolului său se rupsese.

Remuşcările pătrundeau puțin câte puțin în adâncul inimii domnului de Lacy, remuşcările acelea răzbunătoare care ne mustră că am

plătit cu un preț atât de mare fericirea ce dispare prea curând în ochii noştri dezamăgiți.

Ca să răscumpere pe femeia aceasta care acum începea să-i devină nesuferită, el coborâse din sferele luminoase şi artistice ale unei vieți nobile, până atunci fără pată, în văgăunile unei Asociații unde piciorul aluneca, prin întuneric, pe noroiul însângerat al crimei; el consimțise să joace o comedie infamă, un rol de bandit, se făcuse complicele şi amicul oamenilor care, cu toții, aveau un păcat pe conştiință, – el, a cărui viață cinstită putuse să desfidă soarele cel mare al opiniei publice. În sfârşit, el îşi mânjise mâinile cu sângele generalului.

Şi, din ziua aceea, un spectru i se aşeza noaptea la căpătâi, îl însoțea pretutindeni şi părea că-l veştejeşte cu un zâmbet de dispreț, numindu-l asasin.

Uneori, pe marchiz îl năpădeau nişte friguri cumplite: atunci el căuta un cuțit şi în clipele acelea îl chinuia gândul de a ucide pe Leona. Aceasta, care nu-l lăsa singur niciodată, ghicea hotărârea lui şi atunci îi cădea în genunchi:

— Loveşte-mă! zicea ea.

Gontran, dezarmat, arunca cuțitul departe de el şi-şi ascundea capul în palme, ca şi cum lumea întreagă şi-ar fi ațintit ochii asupra lui şi ar fi putut să vadă cum roşeața ruşinii i se aşternea pe frunte.

Viața acestor două ființe, legate de acum încolo printr-o fatalitate grozavă, devenise de nesuferit pentru Gontran, dureroasă şi deznădăjduită pentru Leona. Iubirea ce se reazemă pe dispreț şi ură e un chin fără nume.

Pe de altă parte, deşi Leona avusese groază de banditul Giuseppe, care-şi luase rolul în serios făcându-se om cinstit, Gontran ridica din umeri cu milă văzând că femeia aceasta îl iubeşte la nebunie, dezbrăcată de scepticismul acela rece care altădată îi arcuia în chip batjocoritor buzele, lepădând acum aparența aceea de depravare mondenă, pierzând pe nesimțite până şi ultimele licăriri, acel geniu al răului care-l subjugase cu atâta violență în ziua când aflase fuga acestui monstru şi îngrozitoarea ei poveste.

De la înapoierea lor, Leona nu se arătase nicăieri, nici la Operă – unde avea o lojă – nici la

Longchamp, unde primele zile ale lui aprilie adunau lumea elegantă a Parisului. Fericirea mult sperată de ea, visul ei ar fi fost să iasă măcar un ceas, într-o seară, la brațul lui Gontran; să facă în doi o plimbare pe bulevarde, în mijlocul acelei mulțimi zgomotoase printre care fericiții şi nefericiții trec deopotrivă de nevăzuți.

Dar ea nu îndrăznea să-i ceară lui Gontran o asemenea favoare, iar acesta părea prea puțin dispus să consimtă la aşa ceva.

Dacă el o mai iubea pe Leona, roşea destul de această nenorocită legătură ca să nu mai vrea s-o desfăşoare şi în ochii lumii.

Din ziua în care o cunoscuse pe Leona, Gontran dispăruse aproape pentru toți prietenii lui, rudele şi simplele cunoştințe. La prima-i înapoiere din Italia el nu văzuse pe nimeni şi se închisese în strada Port-Mahon. Se ştie cum intrase în Asociația Spadasinilor şi cum părăsise iarăşi Parisul. Prin urmare, în momentul când îl găsim instalat din nou în strada Port-Mahon, Gontran nu era la Paris pentru nimeni.

În lumea aristocrată a străzilor Varenne, Grenelle şi Lille, mii de zvonuri mai mult sau mai puțin vagi circulau pe seama dispariției lui. Unde era? La drept vorbind, nu ştia nimeni. În Italia, ziceau unii; în Spania, afirmau alții. Nimeni nu-l întâlnise şi urmele lui se pierduseră pentru membrii Jokey-Clubului, unde altădată nu lipsea în nicio seară.

Domnul de Lacy decăzuse în proprii lui ochi şi se părea că Universul întreg trebuia să-i citească dezonoarea pe frunte. Abia obişnuit puțin cu crima, el se ascundea, în loc să înfrunte lumina zilei şi cine ştie câtă vreme ar fi rămas în starea aceasta de nesimțire morală dacă o întâmplare cu totul nouă n-ar fi răsărit în mijlocul vieții îndeajuns de chinuită. Într-o dimineață i se aduse biletul următor:

„Dragă marchize,

Principiul real şi unic al vieții este mişcarea. Odihna ucide pe om. Iată cincisprezece zile de când te-ai lăsat în brațele acelui farniente al iubirii şi ne-ai uitat în aşa fel pe toți, de parcă Asociația nici nu mai există pentru dumneata.

Or, scumpe marchize, Asociația există şi are

nevoie de dumneata, care eşti unul din membrii ei cei mai bravi, cei mai inteligenți şi cei mai devotați – după cum sper că voi putea spune în curând.

Vino, deci, chiar diseară, la orele şase, să iei masa împreună cu un bătrân care-ți va da unele instrucțiuni şi care, aşteptându-te, îți strânge amândouă mâinile.

Colonelul Leon.”

Gontran scăpă scrisoarea din mână.

— Iarăşi? murmură el, iarăşi un asasinat sau vreo crimă de făptuit! vreun prieten bătrân al tatălui meu care vrea, poate, să mă ucidă. Mai bine moartea!

Când marchizul Gontran de Lacy îşi regăsi cumpătul, nu se mai gândi să moară. El îşi aplecă fruntea ca un om învins care şi-a sacrificat onoarea. Aparținea de acum încolo Asociației Spadei, cu trup şi suflet şi, la ora şase, el se duse la colonelul care-l aştepta.

De când se formase Asociația Spadasinilor, colonelul se mutase din apartamentul acela mic, situat într-o străduță îngustă, unde l-am

văzut primind pentru prima oară pe membrii acestei Asociații. El simțise nevoia de a-şi aşeza viața particulară la lumina soarelui, cel puțin în aparență, şi venise să ocupe în strada Helder un vast şi plăcut apartament la etajul întâi.

Primi pe Gontran într-un fumoar drăguț, decorat în stil oriental şi împodobit cu covoare de India, pe care atârnau tulpini mlădioase de orez. Colonelul parcă nu mai era omul bătrân pe care-l cunoşteam; nu mai era personajul acela grav, îmbrăcat în haine negre, care fondase Asociația Spadasinilor, ci un om brav şi voios care gusta viața aşa cum se soarbe o ceaşcă de cafea şi găsise totul aranjat de minune în lume, zâmbind cu un zâmbet binevoitor şi naiv, care îl linişti puțin pe domnul de Lacy.

— Marchize, zise colonelul, iată primăvara, adierile de mai, diminețile scăldate de soare şi, pe o asemenea vreme, şederea la Paris începe a fi nesuferită. Cât despre mine, nu mai aud fără emoție plesnetul unui bici sau uruitul unei trăsuri şi aş vrea mult să fiu în locul dumitale.

— De ce?

— Fiindcă dumneata vei părăsi chiar în seara asta Parisul acesta plictisitor, deja plin de praf, şi vei porni cu toată iuțeala pe un frumos drum de țară. Noaptea călătoria e minunată, visarea ce-o procură e delicioasă.

— Colonele, îl întrerupse Gontran, îmi plac prea puțin poeziile pastorale şi ți-aş fi recunoscător dacă ai binevoi să te explici.

— Ce vrei să spui?

— Nimic mai simplu. De ce trebuie să plec? Unde mă duc?

— Te vei duce la Nevers, în Clamecy, şi de la Clamecy într-un sat cu numele de Saint-Pierre, unde îl vei găsi pe unul de-ai noştri, cavalerul d'Asti.

— Oare ce crimă trebuie să mai comit?

— Ah! dragă, zise colonelul, n-ai înțeles tocmai bine. Nu mai e vorba de crimă în însărcinarea dumitale de-acum, precum nu e în aceea a unui inspector al unei societăți de asigurări pe viață. Cavalerul d'Asti e la țară şi se plictiseşte venind singur, el doreşte foarte mult un tovarăş şi s-a gândit la dumneata.

Asta-i totul.

— Lasă! zise Gontran. Mă iei drept un copil?

— Se poate, urmă colonelul, ca el să-ți dea vreo însărcinare delicată; dar, fii liniştit, însărcinarea aceasta nu va avea nimic neplăcut.

— Ah! zise Gontran respirând uşurat, mă poți asigura de asta?

— Drace! crezi oare că Asociația noastră nu lucrează decât cu spada? Oamenii tari ca voi, dragul meu, trebuie să cânte şi pe altă strună.

— Dar, în sfârşit, spune-mi despre ce e vorba.

— Ei! răspunse colonelul, tocmai ăsta e secretul lui d'Asti.

— Domnul colonel e servit! se auzi în momentul acela o voce la intrarea fumoarului.

— Haide să mâncăm, zise cu voioşie colonelul. Trăsura dumitale va veni să te ia de aici la orele şapte şi jumătate.

— Cum! nu-mi vei lăsa nici timpul să mă întorc acasă?

— E de prisos.

— Dar Leona?

— Ei bine! îi vei scrie câteva cuvinte, vestindo că trebuie să faci un drum de opt zile.

Ordinele colonelului erau atât de hotărâte, încât domnul de Lacy fu nevoit să asculte. El scrise Leonei anunțându-i plecarea şi, la orele şapte şi jumătate, se urca în trăsură strigând surugiului:

— Spre Nevers!

Capitolul XXV – Prințesa Nebunului

După două zile de la plecarea lui la Paris, marchizul Gontran de Lacy ajunsese la marginea pădurilor din acea parte a Neversului, ce se numeşte Morvan.

Motivul misterios al călătoriei sale, motiv pe care nu-l ştia încă şi pe care numai cavalerul d'Asti trebuia să i-l explice, predispusese pe marchiz la visarea aceea posomorâtă ce năpădeşte adeseori pe călători atunci când o putere necunoscută îi mână spre un scop necunoscut. Gontran îşi jucase cu nesocotință onoarea vieții sale pentru o pasiune ce timpul ar fi fost de-ajuns ca să i-o smulgă din inimă; îşi vânduse libertatea pentru o iubire nebună şi iubirea aceasta se stingea, iar el trebuia să

rămână de-a pururi sclav. Gândul acesta grozav îi amintea fără încetare că se făcuse un instrument orb în mâinile Asociației în care intrase fără să chibzuiască.

„Cavalerul îți va da instrucțiuni” îi zisese colonelul.

Şi Gontran pornise la drum, făcând şaizeci de leghe cu diligența, singur, absorbit în neagra-i melancolie şi aruncând câte o privire tristă – prin fereastra trăsurii – peste locurile mişcătoare şi cu privelişti felurite pe care le străbătea în goană.

Trăsura se opri într-un oraş al departamentului Nièvre, ce se numeşte Clamecy, şi de unde mergi de-a dreptul la Morvan. De acolo marchizul trebuia să ia un cal ca să se ducă la Saint-Pierre, satul unde urma să aştepte vizita cavalerului d’Asti. Gontran căută să afle ce distanță îl despărțea de Saint-Pierre.

— Domnule, i se răspunse, sunteți cam la şase leghe depărtare. Ziua, domnule, aceasta se poate face în trei ceasuri, presupunând că aveți un cal bun, dar noaptea e cu totul altceva şi, dacă nu veți lua o călăuză bună, care să vă conducă prin pădure şi să vă treacă

Jarretul pe la un loc bun, riscați să vă pierdeți şi să rătăciți prin pădure toată noaptea.

— Atunci, căutați-mi o călăuză, zise Gontran.

— Domnul, zise stăpânul calului cu o politețe smerită, ar face mai bine să aştepte până mâine dimineață. A plouat mult în zilele din urmă; apa a crescut, drumurile sunt desfundate pretutindeni şi e într-adevăr primejdios să porniți la drum noaptea.

Dar Gontran era grăbit ca şi cum ar fi fost vorba de o întâlnire amoroasă. El voia să ştie, să ştie cât mai curând ce nou serviciu avea să-i mai ceară grozava Asociație şi răspunse sec omului ce-i închiriase calul:

— Trebuie să ajung chiar în seara asta la Saint-Pierre. Puneți şaua pe cel mai bun cal din grajdul dumneavoastră şi găsiți-mi o călăuză, ca să pot pleca numaidecât.

Gontran vorbea cu tonul acela răspicat care nu admite discuție. Patronul se închină. Domnul de Lacy trecu în sala de mese a hanului şi dejună acolo în grabă, pe când un servitor îi luase cele două bagaje şi le încărcase pe şa. Câteva minute după aceea patronul se întoar-

se.

— Domnule, zise el, am căutat în toate părțile o călăuză, nimeni nu vrea, însă, să plece la drum pe vremea aceasta, căci se arată furtună la orizont şi se pare că râul Yonne a ieşit din albie chiar în locul unde trebuie trecut vadul ca să puteți merge la Saint-Pierre.

— Voi merge fără călăuză, răspunse Gontran nesinchisindu-se de mutra încremenită a hangiului.

— Nu văd decât un singur om care să poată însoți pe domnul, dacă n-aveți cumva vreo superstiție.

— Ce vrei să spui cu asta? întrebă marchizul intrigat de cuvintele acestea misterioase.

— În ținuturile noastre, răspunse el, oamenii din popor sunt superstițioşi şi cred că a porni la drum cu un „nevinovat” înseamnă nenorocire.

— Dar ce este un nevinovat?

— E un fel de idiot. Acela despre care vorbesc e un flăcău cu numele de Nicon, născut la Châtel-Censoir, un sat din departamentul vecin. Băiatul acesta, domnule, e o fire ciudată; se zice chiar că e vrăjitor.

Gontran ridică din umeri.

— Cerşeşte ca să poată întreţine o mamă oarbă. Într-o zi pleacă la Auxerre, cere de pomană pe tot drumul, face ocolul oraşului şi se întoarce să se culce la Châtel. A doua zi pleacă la Clamecy şi face acelaşi lucru ca la Auxerre; şi tot anul, pe căldură ori pe frig, oricât de păcătoasă vreme ar fi, el pleacă o zi la Auxerre şi a doua la Clamecy. Totdeauna e pe drum.

— Nevoia îl îndeamnă să facă aşa?

— Oh! exclamă hangiul, el câştigă mai mult decât cel mai bun lucrător. De altminteri, toată lumea îi dă şi face comisioane de minune.

— E idiot din naştere?

— Nu, domnule, a fost soldat. Acum doi ani şi-a sfârşit stagiul şi când s-a întors de la regiment, era atât de zdravăn şi de teafăr, că s-a făcut pândar. Dar câteva luni după aceea, fără să se ştie de ce, şi-a pierdut mintea şi de atunci nu-i mai stă gura şi te ameţeşte cu vorbe fără şir. Rău, însă, nu face nimănui şi nebunia lui stă în faptul că se crede iubit de o prinţesă.

Gontran începu să zâmbească.

— Ei bine! zise el, omul acesta va putea să-mi

slujească de călăuză.

— De rătăcit nu poate să vă rătăcească, pentru că idiotul, ca să meargă la Châtel-Censoir, e nevoit să treacă prin Saint-Pierre.

— Unde-i băiatul acesta?

— E la bucătărie, unde i se dă de mâncare ca să-l mai liniştim.

— Să-l vedem, zise Gontran părăsind sala de mâncare, ca să intre în bucătăria hanului.

Sub bolta căminului, în jurul unui foc mare de vreascuri şi butuci de vie, marchizul văzu atunci o ființă stranie, ce merită de bună seamă câteva rânduri lămurite.

Ghemuit în felul pisicilor, cu coatele pe genunchi şi bărbia sprijinită în mâna stângă, acest ciudat personaj pironise pe jăratic o privire îngrozitor de fixă.

Un păr des, de un blond roşcat şi foarte lung, cădea în bucle încâlcite pe umerii lui acoperiți cu o bluză albastră, numai zdrențe, aşa cum poartă țăranii din Burgundia şi Nevers. Lucru straniu: pe când părul îi era roşu, barba de un castaniu închis şi foarte lungă sfârşea prin a da înfățişării sale o întipărire de ciudățenie sălbatică ce izbi pe marchiz.

— Haide, Nicon, îi strigă hangiul; ridică-te, băiete!

Idiotul întoarse uşor capul şi pironi asupra lui Gontran privirea aceea tulbure şi fixă a nebunilor.

— Uite un domn care vrea să facă un drum cu tine, urmă hangiul.

Idiotul se uita mereu la Gontran şi nu scotea o vorbă. Apoi, se sculă deodată – şi marchizul îşi dădu seama atunci că era de statură uriaşă, deşi slăbiciunea îi era mare – şi-şi căută bastonul ce-l pusese cu grijă într-un colț. În sfârşit, fără să pronunțe un cuvânt, fără să se mai uite la marchiz, el se pregăti de plecare şi ieşi din han.

— Urmați-l, zise hangiul lui Gontran, poate că va vorbi pe drum. La ora asta are vedenii.

La uşa hanului un argat ținea de căpăstru calul înfrânat şi cu şaua pe el. Gontran încălecă şi urmă pe ciudatul lui tovarăş.

Era încă ziuă, dar noaptea se apropia cu paşi repezi şi Gontran se lăsă cuprins iarăşi de visarea lui încăpățânată, cât dură primul ceas de drum.

Nebunul mergea voiniceşte înainte, cu bastonul în mână şi cu un pas atât de zorit, încât marchizul trebui să iuțească trapul mărunt al calului său. Din când în când îşi da pe spate părul care în mers îi cădea pe frunte. Apoi îşi continua drumul, fără să pară a-şi da seama că, la câțiva paşi, îl urma un călăreț.

În curând cei doi drumeți ieşiră din câmpie ca să între sub bolta uneia din acele păduri nesfârşite care acoperă ținutul nivernez şi se întind de la marginile Clamecy-ului până la cei dintâi stejari din Morvan.

În momentul acesta se făcuse noapte de-a binelea şi de aici încolo domnul de Lacy fu nevoit să se bizuie pe calul său care urma pas cu pas pe idiot. Acesta, – ca şi cum n-ar fi aşteptat decât întunericul pădurilor ca să rupă deodată cu viața reală şi să-şi reînceapă visul straniu pe care hangiul i-l întrerupsese atât de brusc, – se întoarse deodată spre marchiz, căruia îi zise râzând:

— Oare n-o s-o vedem pe prințesă în noaptea asta?

Râsul nebunului era mai mult un rânjet înfiorător şi jalnic, care-l făcu pe Gontran să tre-

sară.

— Despre care prințesă vorbeşti? îl întrebă el.

— Ei, domnule! prințesa care mă iubeşte!

— Ah! Ah! zise Gontran râzând la rându-i, eşti iubit de o prințesă, băiatule?

Uriaşul trecu în dreapta calului, sprijini cu familiaritate mâna pe şa şi murmură:

— Sst! e ceva secret, însă vreau să vi-l povestesc şi dumneavoastră; cred că veți fi discret, nu-i aşa?

— Îți făgăduiesc chiar.

— Foarte bine, răspunse cu gravitate nebunul. Închipuiți-vă, urmă el, că acolo, departe de tot – şi arătă cu mâna spre fundul pădurii – e un castel frumos pe care-l locuieşte prințesa mea, o prințesă frumoasă şi care, fără îndoială, e mai bogată decât regele Franței...

— Şi te iubeşte prințesa asta?

— La nebunie, domnule!

— Ți-a spus-o chiar ea?

— Hm! făcu el cu un aer încrezut... Da, într-o zi când, luând-o în brațe, am trecut cu ea râul şi mi-a spus că ar vrea să fie nevasta mea!

— Oh! murmură Gontran, care aruncă spre nebun o privire compătimitoare.

— Dar tatăl ei, prințul, se opune...

— Mizerabilul! zise Gontran prefăcându-se indignat.

— Ah! domnule, continuă lunatecul cu un ton melancolic, asta numai din cauză că prințul e zgârcit... da, cât se poate de zgârcit...

— Şi vrea un ginere bogat, nu?

— Chiar aşa, domnule, dar trebuie să ştiți că şi eu sunt aproape pe punctul de a deveni bogat...

— Tu?

— Da, domnule. De doi ani adun o comoară şi când voi strânge suma necesară, prințul nu-mi va mai refuza fiica.

Idiotul vorbea cu un ton convins, care-l făcea pe Gontran să zâmbească.

— Cu ce meserie îți aduni tu comoara aceasta?

— Mă duc pe la ceilalți boieri, vecinii mei, şi ei îmi dau în fiecare zi câteva monede, pe care le adaug la celelalte.

Sărmanul nebun numea „boieri” pe țăranii şi hangii cărora le cerea de pomană pe drum.

— Cât îți trebuie, oare, pentru ca prințul să-ți acorde mâna fiicei sale?

— O sută de scuzi, domnule...

Gontran îşi stăpâni cu greu un hohot de râs zicându-şi în sine:

„De bună seamă că prințesa despre care vorbeşte e vreo văcăriță din satul lui”.

Şi marchizul căzu iarăşi în visarea-i de mai înainte, lăsând frâul liber pe gâtul calului, care continua să urmeze pe vagabond printre tufele şi desişurile în mijlocul cărora şerpuia cărarea, căci Nicon părăsise drumul obişnuit ca să ia un altul mai scurt.

Drumul acesta prin pădure, prin întuneric, în noaptea aceea liniştită, când totul tăcea prevestind parcă o furtună apropiată – totul îmbrăcase un înveliş de poezie posomorâtă, căreia nebunul sfârşea să-i imprime un reflex fantastic în istorisirea dragostei lui.

Nicon tăcuse, căci Gontran încetase să-l mai întrebe. El fredona numai un refren popular. Marchizul visa. Ei merseră astfel aproape două ceasuri, ieşind din adâncul crângului ca să străbată un luminiş în mijlocul căruia domnul

de Lacy putea să cerceteze cerul.

Cerul era posomorât şi oferea privirii imaginea surprinzătoare a unei cupole de aramă fără cea mai mică încreţitură; se ghicea că, peste puţin, norii se vor rupe vărsând torente de ploaie, şi Gontran se uită la ceas.

— E ora opt, îşi zise el: iată, deci, două ceasuri de când mergem şi hangiul mi-a spus că peste trei ceasuri voi ajunge la Saint-Pierre. Cred că n-o să mă apuce ploaia.

Un fulger spintecă atunci bolta de plumb a cerului şi zgomotul unui tunet zgudui ecourile adormite ale pădurilor. Nebunul răspunse printr-un hohot de râs.

— Ah! ah! zise el, prinţesa a făcut bine trecând râul astăzi, la lumina zilei.

— Aşadar, ea a trecut apa? întrebă marchizul încântat că vede pe idiot reîncepându-şi flecăreala.

— Azi-dimineaţă, răspunse el.

— Şi... unde se ducea?

El ridică din umeri, vrând parcă să spună:

— Nu ştiu.

— Era singură?

— Da, pe calul ei negru, urmată de doi câini.

La cuvintele acestea, Gontran îşi aminti una din cele mai frumoase creaţii ale lui Alberd de Dreux; şi renunţând la ideea că prinţesa era o văcăriţă, el se întreba dacă nu este mai curând o tânără frumoasă doamnă de prin castelele învecinate, de care se îndrăgostise bietul ne-bun. Din clipa aceea, curiozitatea marchizului fu aţâţată şi începu să-l întrebe iarăşi pe idiot:

— Dânsa a vorbit cu tine, nu-i aşa?

— Da, domnule, şi Nicon a fost fericit în ziua aceea.

— Aşadar, s-a purtat drăguţ cu tine?

— Mi-a dat o monedă de aur zicându-mi: „Ţine, sărmanul meu Nicon, adaugă asta la comoara ta şi împlineşte-o cât mai iute ca să mă poţi lua de soţie”. Apoi a dat pinteni calu-lui şi mi-a zâmbit, întorcând capul.

Nebunul îşi duse ambele mâini la inimă şi murmură:

— Aici e... zâmbetul ei!

— Bietul om! îşi zise Gontran.

Un alt fulger urmă celui dintâi, apoi câteva picături mari de ploaie apărură pe frunzele pomilor din jurul lui Gontran.

— Suntem departe? întrebă el pe nebun.

Acesta întinse mâna:

— Ascultați! zise el.

Gontran aplecă urechea şi auzi un murmur surd în depărtare, ca zgomotul unui curs de apă crescut pe neaşteptate şi zbătându-se să iasă din matcă.

— E apa! apa! strigă nebunul râzând din nou.

Atunci el îşi iuți mersul îngânând iarăşi refrenul de adineauri. O luă la fugă şi Gontran fu nevoit să îndemne calul şi o luă la trap.

Murmurul, din surd cum era, devenea țiuitor şi cărăruia ce-o urmau călătorii luase deodată o înclinare repede, semn neîndoios că râul era prin apropiere. Într-adevăr, domnul de Lacy zări în curând în fața lui o lumină slabă, aceea a cerului care scotea în relief arborii pădurii şi, puțin după aceea, nebunul se opri locului.

La lumina unui fulger, Gontran cuprinse atunci cu o singură privire locul unde se afla. Erau pe o mică ridicătură de stânci, străbătută de o potecă ce ieşea din pădure ca să coboare în două povârnişuri repezi până la malul râului; în locul acela se putea trece în vad. Pe cele

două maluri ale apei se vedeau ridicându-se păduri întinse şi ochiul ar fi căutat zadarnic, în susul sau în josul răului, o casă, o lumină, ceva, în sfârşit, care să dovedească vecinătatea oamenilor în locul acesta cu înfățişare sălbatică şi tristă.

Râul se umflase de ploile din ajun. El târa după sine, cu valurile-i mocirloase, din limpezi cum erau de obicei, trunchiuri de copaci dezrădăcinați şi se izbea cu furie de pereții stâncilor, unde se oprise nebunul încremenit de priveliştea aceasta neaşteptată.

— Apa e foarte repede, murmură el, şi nu se mai poate trece.

După aceea porni de-a lungul stâncilor, făcând marchizului semn să-l urmeze.

Plecând din Clamecy, Gontran se silise să ajungă la Saint-Pierre, căci dorea să-l vadă pe cavalerul d'Asti cât mai curând şi să afle de la acesta secretul călătoriei sale; dar în drum, poezia sălbatică a furtunii şi a pădurilor îl fermecase şi primi cu oarecare mulțumire această piedică de netrecut, această creştere de apă care-i îngăduia să rătăcească o oră mai

mult în nesiguranță şi să nu ştie ce nelegiuire trebuia să îndeplinească în curând. Domnul de Lacy semăna în momentul acela condamnatului la moarte, căruia un accident neprevăzut îi întârzie supliciul, văzându-se astfel stăpân pe câteva ceasuri de viață neaşteptată...

Nebunul urma cursul apei şi domnul de Lacy se putu convinge că el căuta şi avea să găsească un adăpost împotriva ploii, căci stâncile se ridicau treptat în dreapta lui şi în curând el văzu oprindu-se în fața uneia scorburoase, un fel de peşteră puțin adâncă dar destul de înaltă, unde putu să între chiar călare.

O grămadă de buruieni şi foi uscate cu care era presărat pământul dădură de veste lui Gontran că ciobanii şi vânătorii aveau obiceiul să caute acolo un pat de odihnă. Văzu cum idiotul se aşează liniştit în aceeaşi atitudine ce-o avusese la Clamecy, lângă focul din han şi pironind asupra râului – fără să se mai gândească la el – privirea aceea fixă şi scânteietoare cu care străpungea, cu câteva ceasuri mai înainte jăraticul căminului. Visul lui de dragoste îl cuprinse iarăşi...

Capitolul XXVI – Amazoana în primejdie

Gontran sări jos, îşi priponi calul şi, hotărât să aştepte trecerea furtunii se aşeză alături de nebun, care nici nu se mai gândea la el.

Furtuna se dezlănțui în toată măreția ei şi tunetele găseau pe malurile stâncoase ale Yonnei ecouri sonore şi îndepărtate care făceau pe nebun să râdă, părând că redeşteaptă în el o amintire plăcută. Gontran încercă să-l întrebe din nou şi-i atinse umărul cu degetul.

— Hei, amice! îi zise el, dar nu-mi mai vorbeşti de prințesa ta?

— Ha! ha! ha! răspunse idiotul, râzând cu mare poftă. Ea o fi trecut înapoi astăzi... pe când nu era încă întuneric... şi a făcut bine... căci...

Aici el se opri un moment, ca şi cum ar fi căutat să-şi adune amintirile risipite şi pe jumătate şterse.

— Cu toate acestea ploua ca şi acum, zise el, şi apa era foarte mare în ziua când am trecut-o pe umerii mei... şi dânsa mă strângea cu

atâta dragoste. Ah! Nicon a fost într-adevăr tare şi înota de parcă purta o pană... Ploaia, ploaia... şi tunetul... oh! tunetul!

Şi nebunul continua să râdă amestecându-şi râsul cu vorbe fără şir, dar din care domnul de Lacy înțelese limpede că trebuie să fi fost o noapte asemănătoare când trecuse el râul, ducându-şi prințesa pe umeri şi că poate din noaptea aceea data nebunia lui.

— Vedeți, domnule, reluă nebunul după câteva minute de tăcere încăpățânată, dacă prințesa ar trece iarăşi acum, şi eu aş avea-o aşa, pe umeri, oh! atunci...

— Şi ce ai face?

— Aş răpi-o!

Şi nebunul schiță un zâmbet care-l făcu pe Gontran să tresară, dovedindu-i că uriaşul era în stare să-şi pună forța herculeană în slujba nebuniei şi patimii lui.

— Aş răpi-o, vedeți, urmă el, şi după ce aş duce-o la mine, va trebui negreşit ca prințul, tatăl ei...

Sprâncenele nebunului se încruntară în chip amenințător.

— Dar, îl întrerupse Gontran, de vreme ce tu

strângi o comoară, n-ar fi mai cuminte să aştepți?

— Trebuie să aştept prea mult... murmură el.

— Cât ai strâns până acum?

— O sută patruzeci de franci.

— Îți lipsesc, aşadar, o sută şaizeci?

— Da, zise nebunul cu un zâmbet trist.

El îşi scoase din buzunar o pungă de piele şi deschizând-o i-o arătă lui Gontran. Punga aceasta era plină cu monede de toate felurile: scuzi de câte cinci franci, piese mici şi albe, bani de aramă, iar printre ei se vedea strălucind cu un reflex roşcat, napoleonul dăruit de prințesă. Domnul de Lacy se uită lung la bietul nebun care strângea bani din dragoste. Îi fu milă de el şi se simți mişcat.

— Uite, zise el, vreau ca tu să fii fericit şi prințesa să te ia de bărbat.

Şi lăsă să cadă opt ludovici în chimirul unsuros al lui Nicon.

Acesta scoase un strigăt de bucurie, se sculă dintr-o săritură şi, învârtindu-se pe călcâie se uită nedumerit la Gontran.

— Aşadar, sunteți un rege? întrebă el.

— Da, răspunse marchizul zâmbind.

— O sută de scuzi! Tocmai o sută de scuzi care îmi trebuiau! strigă nebunul, începând să joace asemenea unei fiare care vede deschizându-se uşa cuştii şi care, înainte de a se repezi afară, spre a-şi recăpăta libertatea, îşi încearcă elasticitatea muşchilor. El dansa râzând şi cântând, sunându-şi chimirul. Era un spectacol într-adevăr fantastic, care ar fi reamintit creațiile cele mai ciudate ale picturii şi operele poeților germani, dansul acela nesăbuit, hohotele de râs sălbatic, bucuria smintită a acestui uriaş cu părul roşu, cu barba încâlcită care țopăia în peşteră, în zgomotul țiuitor al râului ce se rostogolea pe stânci, în lumina roşiatică a fulgerelor ce spintecau văzduhul fără încetare, proiectând lumina lor înfiorătoare pe locul acela pustiu. Gontran nu mai ştia pe ce lume e şi crezu că stă de față la înscenarea vreunei sinistre balade germane.

Deodată, în mijlocul pădurii din susul apei, într-un moment pe când tunetul încetase, răsună un zgomot. Nebunul se opri pe neaşteptate şi – asemenea câinelui de vânătoare rătăcind şi urlând prin codru, care-şi apleacă fără

veste urechea, crezând că aude cele dintâi note ale fanfarei spânzuratului – el încetă să mai cânte şi să râdă şi-şi lungi gâtul ca să asculte. Se auzea un lătrat în fundul pădurii de pe marginea apei şi cu lătratul acesta se amestecase zgomotul galopului unui cal. Noaptea era întunecoasă, dar fulgerele care urmau cu repeziciune unul după altul îngăduiră domnului de Lacy să vadă deodată un călăreț sau mai degrabă o amazoană care ieşi din pădure, chiar în locul unde stătuse el, pe ridicătura de stânci, şi care se opri brusc la malul râului, văzându-l atât de crescut. În acelaşi timp, doi câini ieşiră din pădure după ea şi unul reîncepu să urle.

— Ea el strigă nebunul, care văzuse totul.

Dar amazoana luase o hotărâre şi-şi îmboldea calul în apă, încrezându-se prosteşte în puterea musculară a genunchilor săi ca să taie curentul şi să treacă râul în linie dreaptă. Gontran şi nebunul scoaseră în acelaşi timp un țipăt de groază. Acest țipăt, amazoana nu-l auzi şi calul ei se afundă în apă, începând să înoate cu putere. Dar curentul era repede, atât

de repede că în mijlocul Yonnei calul nechează de durere, simțindu-se luat de apă.

Atunci, la rându-i, amazoana scoase un țipăt atât de pătrunzător încât răsună la urechea marchizului de Lacy şi a nebunului care răspunseră printr-o exclamație sălbatică; şi mai înainte ca Gontran să se gândească a lua o hotărâre spre a veni în ajutorul amazoanei, el văzu cum nebunul se repede din înălțimea stâncii, se afundă în râu, reapare în mijlocul apei şi se agață de trunchiul unei sălcii împinsă chiar în albia Yonnei de pescarii şi plutaşii care aveau obiceiul să se slujească de ea ca de un odgon.

Odată agățat, nebunul aşteaptă... aşteaptă ca animalul, pe care-l luase curentul, să treacă la înălțimea lui... Iar în timpul acesta, Gontran, la lumina fulgerelor, mut, nemişcat, fără respirație, fără glas, asculta țipetele de disperare ale tinerei fete amestecându-se cu urletele trăsnetului şi murmurul apei şi se uita îngrozit la idiot, care pândea trecerea calului şi a amazoanei ca o pasăre de pradă ce-şi aşteaptă victima. Fulgerul lumină o clipă privelişte a aceasta, apoi se stinse şi totul recăzu în întu-

neric, iar domnul de Lacy simți atunci că inima-i bate cu înverşunare şi aşteptă cu nerăbdare un nou fulger.

Deodată, prin întuneric el auzi un strigăt, un strigăt mai pătrunzător ca celelalte, apoi strigătul acesta fu urmat de o exclamație de triumf, răguşită şi sălbatică... şi fulgerul străluci iarăşi.

Atunci Gontran putu să-l vadă pe nebun, tot agățat cu o mână de trunchiul sălciei, iar cu cealaltă apucase pe amazoană de talie şi o ridicase din şa, pe când calul continua să plutească în voia valurilor. Se făcu întuneric din nou. Domnul de Lacy nu mai văzu nimic, nu mai auzi nimic timp de câteva secunde care i se părură o veşnicie întreagă şi abia la fulgerul următor putu să-l vadă pe nebun. Acesta luase amazoana pe umeri, ținând-o cu o mână şi înotând cu cealaltă şi atât îi era de mare puterea că el tăia aproape în linie dreaptă curentul vijelios ce târa calul.

Domnul de Lacy nu mai respira.

Nebunul înota cu energia sălbatică a unei lupoaice ce-şi salvează puiul şi ar vrea să pu-

nă, între ea şi haita îndârjită ce o fugăreşte, lărgimea unui fluviu. El înota scoțând uneori un strigăt de triumf şi în curând atinse malul, urcă stâncile cu agilitatea unei pisici şi puse amazoana muribundă pe buruienile presărate prin peşteră.

Abia atunci îl zări aceasta pe Gontran, iar marchizul, cu ajutorul luminii înfiorătoare a focului ceresc care făcea să urmeze neîncetat lumină după întuneric, putu s-o învăluie cu privirea.

Femeia pe care Nicon idiotul o scăpase de la o moarte sigură era o fată tânără, una din acele copile blonde cum au visat numai poeții.

Înaltă, zveltă, minunat de frumoasă, ea-l făcu pe Gontran să tresară. Acesta crezu că nu văzuse niciodată o ființă atât de desăvârşită, atât de suavă, ideală. Putea să aibă nouăsprezece sau douăzeci de ani şi, lucru rar, avea nişte ochi mari şi negri, în ciuda părului de un blond cenuşiu, iar buzele-i erau roşii ca acelea ale unei spaniole.

Domnul de Lacy credea că visează, întrebându-se dacă mitologia păgână nu era chiar o realitate şi dacă n-avea înaintea ochi-

lor pe zeița apei ce se rostogolea la picioarele sale. Noroc că îmbrăcămintea tinerei fete îi arăta că avea de-a face cu o ființă omenească. Ea purta o rochie de călărie de postav verde închis, încheiată în față şi lăsând să se vadă colțurile brodate ale unui foarte scump guleraş de dantelă de Malines.

Nebunul se apleca cu nesaț asupra chipului ei şi o sorbea cu privirea.

Gontran văzu că fata tremura, nu însă la gândul primejdiei prin care trecuse, ci la acela al primejdiei mai mari, poate, ce-o aştepta, şi-şi ridică ochii asupra lui implorându-i ajutorul, căci spaima îi înghețase vocea şi-i paralizase mişcările.

Tot ceea ce se întâmplase, adică nebunul smulgând fata de pe cal, ducând-o la mal, aşezând-o cu grijă pe culcuşul de ramuri de sub stâncă şi îngenunchind lângă ea, curajul lui triumfător – toate acestea se petrecuseră atât de repede, încât domnul de Lacy, orbit încă de frumusețea aceea minunată, întrevăzută la lumina unui fulger, n-avusese timpul să pronunțe niciun cuvânt, nici să facă un pas spre

amazoană ca s-o liniştească. Idiotul, care nici nu se mai uitase la Gontran, care nu-şi mai amintea de el, ca şi când n-ar fi existat, idiotul luă iarăşi în braţe amazoana înţepenită de spaimă şi se repezi dintr-o săritură afară din peşteră strigând:

— E a mea!... a mea!... a mea! Am cei o sută de scuzi!... Prinţesa e a mea... vreau s-o iau de nevastă!...

Un ţipăt înăbuşit scăpă atunci din gura crispată a sărmanei fecioare. Nebunul începuse să alerge, ducând-o în braţele-i robuste şi scoţând exclamaţii de bucurie sălbatică. Domnul de Lacy se repezi după el.

— Stai, mizerabile! strigă el. Stai!... stai!

Dar nebunul alerga mereu cu o repeziciune uimitoare, urcând malul râului şi apropiindu-se în trecere de marginea prăpastiei, formată de stâncile de deasupra apei.

Conştiinţa de primejdie în care se afla amazoana, îndoi puterile lui Gontran şi în câteva minute el ajunsese pe răpitor, strângându-l cu mâna-i de fier.

— E a mea! răcnea nebunul, a mea! Am, de acum, suta de scuzi!...

Tânăra fată se zbătea în brațele uriaşului şi striga lui Gontran:

— Scăpați-mă!. Scăpați-mă din mâinile acestui mizerabil!

Pe când era în armată, marchizul de Lacy trecea drept un ofițer dintre cei mai voinici şi era cel mai îndemânatic la toate exercițiile gimnastice, cu toată statura lui mijlocie şi talia delicată şi plăpândă ca aceea a unei femei.

Deşi uriaşul era cu un cap mai înalt ca el şi la cea dintâi vedere s-ar fi putut crede că-i va fi lui Gontran cu neputință să smulgă victima din mâinile adversarului său, Nicon primi un pumn atât de zdravăn în cap încât, amețit cu totul, el deschise brațele şi lăsă fata să alunece jos. Aceasta, din fericire, îşi mai păstrase puțin cumpăt şi se depărtă cu câțiva paşi. Atunci, cei doi bărbați se măsurară cu o privire. Mânia şi pasiunea îndoiră forța herculeană a nebunului care sări asupra lui Gontran cu furia sălbatică a unei fiare.

— E a mea! urlă el, e a mea!

Gontran evită lovitura sărind în lături, apoi repezindu-se la rându-i asupra uriaşului, îl

înlănțui ca o reptilă încercând să-l doboare. Fu atunci o luptă cu adevărat homerică, cei doi bărbați contopindu-şi respirațiile, unindu-şi brațele într-o strânsoare de fier şi căutând în tăcere să se sugrume, luptă în care dreptatea se silea să învingă forța, îndemânarea şi sângele rece să triumfe asupra puterii bestiale. O luptă grozavă dată pe creasta unei stânci, deasupra unei ape clocotinde, cu valurile spumoase, în mijlocul unui loc jalnic, sub biciuirea uraganului, la lumina fulgerelor şi sub revărsarea ploii ce spăla neîncetat această arenă de stânci unde ei se zbăteau de moarte.

Amazoana, înghețată de spaimă, nu mai avea puterea să facă un pas sau să scoată un țipăt; biata fată asista mută la această luptă, uitând primejdia în care se găsea ea însăşi dacă nebunul triumfa, spre a nu se mai gândi decât la primejdia mult mai mare ce-l amenința pe eliberatorul ei: îngenunchease şi se ruga cu căldură pentru el...

Cât ținu lupta aceasta? Un veac, pentru tânăra fată; în realitate, însă, câteva minute. Îndemânarea şi dreptatea triumfară în cele din urmă asupra violenței neînfrânate; Gontran

îşi trase încet-încet adversarul spre marginea stâncii, se desfăcu brusc de el şi îl aruncă în apa care, în locul acela era adâncă de vreo treizeci de paşi. Idiotul scoase un țipăt, dispăru sub valuri apoi fu văzut reapărând în mijlocul curentului, împotriva căruia se zbătea cu energie.

— O să se întoarcă... o să se întoarcă, murmura tânăra fată a cărei spaimă, risipită un moment prin înfrângerea nebunului, începea acum să se redeştepte.

— O! nu vă mai temeți de nimic, zise Gontran luând-o în brațele sale puternice, nu vă temeți de nimic.

Şi tot atât de voinic ca şi idiotul, el începu să alerge, ducând amazoana spre peşteră, unde o aşează pe ramurile uscate, după ce o înfăşurase în mantaua sa.

Atunci domnul de Lacy puse mâna pe şa, căci calul era tot legat la intrarea peşterii, luă doua pistoale, le încărcă şi, aşezându-se lângă tânăra fată zise:

— Iată cu ce o să-l primim acum.

— Oh! nu-l ucideți! exclamă ea cu un senti-

ment în care mila şi spaima erau amestecate.

— Aceasta nu mai depinde de mine.

În momentul acesta nebunul, izbutind să ajungă la mal, se cățără pe peretele stâncii şi se ivi la douăzeci de paşi. Dar răceala apei îi potolise simțurile şi-şi dădu seama că în timpul luptei hainele i se sfâşiaseră şi că-şi lăsase chimirul în fundul râului.

Atunci se întâmplă la el o reacție ciudată. Stăpân un moment pe suma aceea care, în nebunia lui, o socotea de ajuns ca să aibă dreptul, de a se însura cu pretinsa prințesă, el se simțea iarăşi nedemn de ea, dându-şi seama că cei o sută de scuzi nu-i mai avea în mână, şi precum cu câteva minute înainte se socotise atât de tare încât nimic nu trebuia să-i reziste tot aşa acum, supunându-se uneia din acele tranziții bruşte al căror subiect e nebunia, el se socoti slab şi fără apărare, asemenea unui copil şi începu să plângă murmurând:

— Mi-am pierdut comoara... am pierdut-o!

Se târî în genunchi până la intrarea peşterii, văitându-se şi gemând mereu; iar Gontran, care se pregătea să-şi descarce pistolul dacă ar fi încercat cumva să se apropie iarăşi de fată,

socoti că bietul nebun nu mai era periculos, când îl auzi că îngână printre suspine:

— Va trebui să reîncep a cerşi iarăşi... şi să cerşesc multă vreme... până să pot lua prințesa de nevastă... Doamne! Doamne!

— Bietul om! zise ea cu o voce plină de milă.

— Adio! îi strigă atunci nebunul cu o voce jalnică; adio şi iubiți-mă întotdeauna!...

El se ridică şi plecă trist, în susul râului, lăsând să-i scape uneori o exclamație dureroasă, alteori un hohot de râs înfiorător.

Apoi sări în apă, înotând spre malul celălalt unde în curând cei doi oaspeți ai peşterii îl văzură dispărând sub copacii din pădure.

Atunci Gontran şi tânăra fată se priviră în tăcere şi poate că amândoi, deşi respirau mai în voie, îşi simțiră inimile bătându-le cu putere, sub povara dulce a unor emoții noi, necunoscută până atunci.

Capitolul XXVII – O întâlnire neaşteptată

Un bărbat de vreo douăzeci şi şapte de ani, fie cu inima liberă sau nu, nu poate sta în tim-

pul unei nopți furtunoase şi într-un ținut pustiu alături de o fată tânără, atât de frumoasă precum era amazoana (şi pe care el o scăpase de la cea mai grozavă primejdie), fără să nu încerce una din acele emoții plăcute care trădează slăbiciunea omenească.

Gontran plecase din Paris iubind-o încă pe Leona. E adevărat că, în situația aceasta nehotărâtă, când pe cenuşa caldă a unei iubiri gata să se stingă e atât de uşor să încolțească o nouă dragoste, el sărise în ajutorul amazoanei mânat numai de instinctele nobile şi cinstite ale firii sale cavalereşti, spre a o scăpa de furia brutală a nebunului. Nu e, însă, mai puțin adevărat că şi frumusețea neasemuită a tinerei fete, întrevăzută o clipă, îi îndoise forțele şi-i asigurase izbânda.

Este, de altfel, un farmec atât de dulce în necunoscut! – şi necunoscutul pentru el nu era decât fecioara aceasta, a cărei existență i-o destăinuiseră la început cuvintele fără şir ale unui nebun, pe care o văzuse trecând adineauri pe cal, urmată de doi câini, asemeni unei eroine a lui Walter Scott, pe care, în sfârşit, o scăpase de dezonoare, după cum nebunul o

scăpase de moarte. Necunoscutul era pentru dânsul mândra fecioară căreia nu-i cunoştea nici numele şi pe care o vedea pentru prima şi, poate, pentru ultima oară.

Cât despre fată, ea era plămădită din aluatul acela din care ies toate femeile şi, tot ca şi ele, era gata să se entuziasmeze pentru forță, curaj, splendorile unei nopți furtunoase şi pentru această aspră şi cumplită poezie a misterului ce parcă voia să arunce vălu-i de nepătruns peste întâmplările ce se desfăşuraseră până atunci.

De altminteri, marchizul Gontran de Lacy era frumos şi el, având frumusețea aceea energică şi trufaşă despre care s-ar spune că e apanajul raselor aristocrate.

Ei rămăseseră un moment tăcuți şi cu inimile apăsate, ascultând ultimele mugete ale furtunii care începea să se potolească, plescăitul râului în albia-i de pietriş şi zgomotul monoton al ploii ce cădea în picături mari şi grăbite pe stâncă.

Gontran rupse cel dintâi tăcerea.

— Domnişoară, îi zise el cu voce tremurătoa-

re, mulțumesc Providenței că m-a adus în ajutorul dumneavoastră.

— Ah! domnule, răspunse ea înfiorată şi cu un accent în care se trădau parcă temeri noi, n-aş fi bănuit niciodată atâta îndrăzneală din partea lui.

Şi cum îi fu teamă de a lăsa lui Gontran cea mai mică îndoială asupra situației ei în lumea aceasta, fecioara se grăbi să adauge:

— Locuiesc, împreună cu tatăl meu, în castelul des Portes, o proprietate situată la două leghe de aici, în susul Yonnei; pe malul celălalt, în partea aceea către marginea de miazăzi a pădurii de unde m-ați văzut ieşind, e castelul uneia din mătuşile mele la care fusesem azi-dimineață. În ținutul nostru, domnule, căci fără îndoială sunteți străin...

— Da, domnişoară...

— În ținutul nostru, urmă ea, drumurile sunt totdeauna sigure şi baronul, tatăl meu, nu vede nicio piedică în a mă lăsa să plec singură, urmată de câinii mei, ca să mă duc de la Portes la Begue, unde e castelul mătuşii mele. Bietul animal care-şi găsi sfârşitul în Yonne, era un minunat cal de rasă din Limoges, care

străbătea în două ceasuri cele şapte leghe ce despart cele două castele. Dimineaţă, tatăl meu a încălecat ca să se ducă la vânătoare cu unul din vecinii noştri şi mi-a dat voie să-mi petrec ziua la Begue. Plouase mult în noaptea trecută, cu toate acestea râul putea fi trecut prin vad şi în momentul când am atins malul opus m-am întâlnit cu Nicon, idiotul, căruia i-am dat de pomană ca de obicei.

— Ştiu aceasta, zise Gontran surâzând, căci mi-a spus-o chiar el pe drum.

— Ah! şopti ea cu mirare.

Apoi continuându-şi istorisirea:

— În cursul zilei a plouat iarăşi, dar făgăduisem tatălui meu să mă întorc chiar în seara asta la Portes. Cu toate stăruinţele mătuşii mele, care voia să mă reţină, temându-se de furtună, am pornit la drum îndată ce s-a sfârşit masa. Căci, adăugă fata cu oarecare îndrăzneală ce-i şedea de minune şi-l încântă pe Gontran, nu sunt nici fricoasă, nici aşa de plăpândă, domnule. Mi-e frică puţin de furtună, dar nu mă sperii de strigoi. Restul, sfârşi ea zâmbind, îl ştiţi...

— Dar, întrebă marchizul, a cărui ureche era fermecată de vocea aceea melodioasă şi dulce, îmi veți da voie, domnişoară, să vă mai pun o întrebare?

— Vorbiți, domnule.

— Nebunul... idiotul acela...

— Ah! Înțeleg, zise ea stăpânindu-şi un gest de spaimă. Vreți să cunoaşteți pricina nebuniei lui, nu-i aşa?

— Mărturisesc că e foarte ciudată.

— Nicon, reluă tânăra fată, a înnebunit din dragoste pentru mine. Oh! domnule, zise ea cu un aer trist, sunt foarte nenorocită din cauza asta şi, dacă l-aş putea vindeca...

Gontran auzi cum tânăra fată suspina şi poate că în umbră îşi ştergea o lacrimă.

— Închipuiți-vă, urmă ea, că era un biet țăran întors de la oaste. Tatăl lui fusese multă vreme fermier la noi. În copilăria mea, Nicon cutreiera pădurile şi trecea drept un vânător iscusit. Tatăl meu îl lua la castel în calitate de paznic şi noi eram departe de a ne aştepta la ciudata pasiune ce bietul băiat o nutrea pentru mine. Pasiunea aceasta, pe care respectul îl silea să şi-o ascundă în adâncul inimii, cres-

cu cu timpul. Într-o zi, tatăl meu vâna în pădurea pe care o vedeți de cealaltă parte a râului. Un mistreț trecu apa. Eu urmăream vânătoarea. Calul meu se repezi în urma câinilor şi eu sosii cea dintâi la locul unde animalul fusese încolțit. Mistrețul, care se apăra cu înverşunare, dădu calului meu o lovitură cu râtul, care îl răsturnă. Eram pierdută dacă Nicon n-ar fi sosit la timp ca să-l culce la pământ cu un foc de armă. Atunci, bietul băiat, care era scăldat de sudoare, mă luă pe umeri şi trecu din nou râul, apa ajungându-i până la brâu. Emoția îi pricinui nişte friguri puternice, căzu la pat chiar în seara aceea şi-l crezurăm pierdut. Îngrijirile noastre îl scăpară, dar nebunia se dădu pe față. El îşi închipui că tatăl meu era prinț şi că el însuşi era de viță nobilă. Într-o zi, îl văzurăm intrând în sala de mâncare, la ora mesei, ducându-se spre tatăl meu şi zicându-i:

— „Domnule, m-am prezentat la dumneavoastră ca o simplă slugă şi dumneavoastră m-ați luat drept un om de condiție proastă, dar adevărul este că eu sunt un prinț.”

Şi cum noi izbucnirăm în râs, el urmă fără

să-şi piardă cumpătul:

— „Sunt un prinț despuiat de moştenirea lui, dar sper s-o redobândesc într-o zi. Iubesc pe prințesa, fiica dumneavoastră, şi dacă doriți să mi-o dați de soție…”

— „Ei bine, principe, răspunse tatăl meu care vedea bine că sărmanul băiat nu era în minți-le lui, când vei fi iarăşi bogat, vom vedea…”

De atunci, sărmanul nebun se duce pe rând la Auxerre şi la Clamecy, închipuindu-şi că o sută de scuzi alcătuiesc o avere enormă şi că, odată strânsă suma aceasta, va putea să se însoare cu mine.

Pe când tânăra fată istorisea lui Gontran această stranie poveste, noaptea se scurgea cu repeziciune, iar furtuna se îndepărtase.

— Domnişoară, zise atunci marchizul, ploaia a încetat: dați-mi voie să vă pun calul meu la dispoziție, fie pentru a vă întoarce la mătuşa dumneavoastră, fie pentru a căuta o punte în susul sau în josul râului şi îngăduiți-mi să fiu cavalerul dumneavoastră până la ziuă.

— Fie, domnule, răspunse ea după o scurtă ezitare, dar vă pun o condiție…

— Mai bine zis, un ordin, domnişoară.

— Mă veți însoți până la Portes, unde chiar tatăl meu vă va mulțumi.

— Domnişoară...

— Dar, reluă ea cu aprindere, poate că şi dumneavoastră sunteți grăbit...

— Eu mă duc la Saint-Pierre, răspunse Gontran. Am cerut o călăuză la Clamecy, unde mi-am lăsat trăsura şi nu mi-au putut da decât pe idiot...

— Ah! zise ea zâmbind, înțeleg acum de ce erați acolo.

— Dar, se grăbi să adauge Gontran, n-am niciun motiv ca să ajung mai curând sau mai târziu.

— Dacă apa n-ar fi crescut atât şi s-ar fi putut trece pe acolo unde este de obicei un vad, zise ea, am fi traversat la Saint-Pierre, ducându-ne de-a dreptul la Portes, dar acum trebuie să urcăm malul aproape o leghe ca să găsim un pod. De altminteri, domnule, adăugă amazoana zâmbind, de la Portes până la Saint-Pierre nu-i decât o jumătate de leghe şi veți putea să vă duceți acolo după ce veți lua masa la castel, ceea ce cred că nu veți refuza.

— Primesc, răspunse Gontran, fermecat de glasul fecioarei.

Un vânt dinspre miazănoapte spulberă norii şi în curând cei doi oaspeți ai peşterii văzură ivindu-se un colț de cer albastru, iar o rază de lună se desprinse alunecând pe cele două maluri ale râului, pe care le însenină cu lumina ei tremurătoare.

Atunci, ochii lui Gontran căutară din nou chipul încântător al tovarăşei sale, învăluindu-l cu o privire. Ea era frumoasă ca un înger şi un zâmbet aproape visător ce-i flutura pe buze, urmase acelei expresii de spaimă ce întristaseră figura ei răzvrătită, în momentul când Gontran o zărise pentru prima oară. Ca şi seniorii de odinioară, el îi făcu un scăunel din genunchiul său pe care ea abia îl atinse – şi sări sprintenă în şa.

— Diana şi Jupiter, zise ea, vorbind de cei doi ogari, au fost mai norocoşi decât bietul meu Vulcan, calul; ei au trecut apa şi la ora asta sunt la Portes, unde fără îndoială, adăugă ea îngrijorată, că vor fi dat alarma. Bietul meu tată o să creadă că m-am înecat.

— Atunci să ne grăbim să-l liniştim, zise

Gontran.

El luă calul de frâu şi începu să meargă alături de tânăra călăreață, care-i arăta cu degetul drumul de urmat.

Fu o cursă plăcută, de două ceasuri, pe care marchizul de Lacy o făcu în tovărăşia acestei seducătoare ființe care ciripea ca o pasăre, aruncând în răcoarea nopții sclipirile unui spirit atât de natural şi vesel, încât era cu neputință să nu recunoşti numaidecât în ea pe fata crescută la Paris, care nu-şi petrecea la țară decât sezonul de toamnă.

În mai puțin de o oră, cerul se înseninase. O adiere îmbălsămată de parfumul ramurilor apleca vârfurile arborilor încărcați de ploaie; noaptea era caldă, asemeni unei nopți de vară, deşi era abia la sfârşitul lui aprilie şi domnul de Lacy uită până într-atât lumea întreagă, încât se întreba dacă fusese vreodată atât de fericit.

Amazoana avusese delicatețea de a nu pune lui Gontran niciuna din acele întrebări indiscrete care caracterizează atât de bine firea curioasă şi micimile vieții de provincie. Deşi

Saint-Pierre, locul unde se ducea el, nu era decât la o jumătate de leghe, departe de Portes, iar acolo erau numai țărani, ea nu socotise nimerit să-l întrebe ce motiv îl aducea acolo, întrebare ce o provincială ar fi pus-o, fără îndoială. Ceea ce făcu ca în scurgerea acestor două ceasuri, pe când călătorii noştri ajungeau la podul aruncat peste Yonne, Gontran şi fata să vorbească de Paris, de ultimele baluri, ultimele concerte, menținând convorbirea pe terenul acesta neutru, al generalităților, unde numai parizienii sunt în largul lor.

Zorii zilei îi ajunseră în momentul când treceau peste râul Yonne.

— Iată şi Portes, zise fata întinzând mâna spre miază-noapte – ceea ce dovedi lui Gontran că ei, spre a găsi un pod, ocoliră chiar drumul ce-l aveau de făcut ca să ajungă la Saint-Pierre.

Marchizul se opri uimit la intrarea unei văi în mijlocul căreia se ridica un castel frumos, de structură feudală, dar restaurat de curând.

Cu toate că Nevers nu mai e o provincie de podgorii, valea despre care vorbim avea înşi-

ruite pe coasta celor două lanțuri de coline ale sale, al căror creştet era acoperit de o pădure, vii frumoase, cu vițe verzi, galbene sau de un roşu auriu. Două sate drăguțe erau aşezate unul în fața altuia pe cele două maluri ale Yonnei, care-şi şerpuiau apele albăstrui chiar prin mijlocul văii. Ici-colo, o moară fura scurgerea râului şi amesteca plescăitul apei cu tic-tac-ul monoton al sitelor de cernut. Din depărtare în depărtare, o fermă albă şi curățică se ivea în câmpia încinsă cu un gard dublu de plopi care îşi profilau umbra lor deopotrivă de regulată pe o pajişte unde păşteau vacile acelea roşcate ori pătate cu negru şi alb, care sunt mândria oricărui fermier născut între Nevers şi Clamecy. Un parc de treizeci de pogoane înconjura castelul des Portes, care-i scotea acoperişurile de ardezie şi turnurile albe pe deasupra frunzişului ulmilor şi stejarilor săi seculari.

— Iată Saint-Pierre, rosti la un moment dat amazoana, arătând dincolo de castel un sat alb şi cochet, aşezat pe malul râului.

— Ah! zise Gontran distrat.

— Dar, reluă ea zâmbind, pe când marchizul îl admira, stai, uite un călăreț care iese din castel şi vine în întâmpinarea noastră. E cavalerul. Fără îndoială că tatăl meu îl trimite la Begue, ca să afle ce s-a întâmplat cu mine.

Gontran tresări la titlul acesta de *cavaler* şi pironi o privire arzătoare pe călărețul care venea în galop spre ei, apoi simți că sângele îi îngheață în vine, iar inima-i bătea să se rupă, când în cavalerul aflat numai la douăzeci de paşi îl recunoscu pe domnul d'Asti, locotenentul temutului şef al Asociației. Cavalerul scoase un strigăt de mirare la vederea amazoanei care înainta însoțită de Gontran.

— Ah! zise el, iată ceva mai mult decât bizar.

— Cavalerul...

— Marchizul...

— Cum? întrebă amazoana zâmbind, vă cunoaşteți?

— Suntem prieteni intimi, răspunse cavalerul pe fața căruia se întipărise o satisfacție diabolică.

— Ei bine! zise tânăra fată, în cazul acesta, cavalere, mulțumeşte domnului pentru serviciul ce mi l-a făcut. Eram pierdută fără dân-

sul...

— Dragă verişoară, zise atunci cavalerul fără s-o întrebe ce fel de primejdie i se întâmplase, dă-mi voie să-ți prezint pe amicul meu, marchizul Gontran de Lacy...

— Cum? striga amazoana, domnul este acela pe care-l aşteptam în fiecare zi?

Şi cum mirarea lui Gontran nu mai cunoştea margini, cavalerul adăugă:

— Dragă prietene, cunoşteam firea ta puțin cam sălbatică, ştiam că de doi sau trei ani – şi aceasta, Dumnezeu ştie de ce – ai jurat să trăieşti departe de lume şi eram convins că dacă-ți scriam să vii să mă întâlneşti la baronul de Pons, unchiul meu, ca să vânăm vreo cincisprezece zile, m-ai fi refuzat. Am preferat, deci, bunul meu prieten să-ți scriu că locuiam singur într-un pavilion de vânătoare la Saint-Pierre, fiind sigur că vei primi apoi invitația mea şi rezervându-mi, pe de altă pane, dreptul de a învinge scrupulele tale.

— Sunt învins, zise cu politețe marchizul, salutând pe tânăra fată.

Atunci, amazoana descălecă, luă brațul văru-

lui ei şi, în scurtul drum ce-i mai rămânea de făcut ca să ajungă la castel, ea îi povesti întâmplările dramatice din cursul nopții.

Gontran îi urma la câțiva paşi. Era posomorât şi gânditor, căci el îşi aducea acum aminte că d'Asti îşi iubea verişoara, domnişoara de Pons, şi ghicea oarecum rolul tragic ce i-l încredințase Asociația în drama aceasta uriaşă pe care numai ea o pusese la cale.

Capitolul XXVIII – O intrigă infamă

Baronul de Pons, cu care vom face cunoştință în curând, se culcase liniştit în ajun, încredințat că fiica lui rămăsese la Begue, la vicontesa d'Oisy, sora sa; el recomandase cavalerului d'Asti să încalece în zorii zilei şi să se ducă înaintea verişoarei sale. Astfel că atunci când cavalerul, domnişoara de Pons şi Gontran sosiră la Portes, baronul tot dormea, obosit după o lungă zi de vânătoare; iar fiica lui, socotind că e mai nimerit să nu-l deştepte, se retrase în camera ei, lăsându-i singuri pe cavaler şi pe Gontran.

Domnul d'Asti luă atunci pe marchiz de braț

şi ducându-l în parc îi zise:

— Îți cer iertare, dragul meu, că te-am tutuit adineauri în fața verişoarei mele; trebuia să las să se creadă că ne leagă o lungă intimitate, ca să pot explica astfel venirea dumitale aici...

— E sigur, murmură marchizul, că venirea aceasta e destul de curioasă, dar cred că mi-o vei explica.

— Fii liniştit.

— Colonelul, urmă Gontran cu o voce înfrigurată, mi-a ordonat – şi el apăsă pe cuvântul acesta cu un zâmbet ironic – să vin aici...

— Sst! zise cavalerul, vei afla totul şi vei vedea că ceea ce aşteaptă Asociația de la dumneata nu e tocmai aşa de greu.

Domnul d'Asti oferi o țigară lui Gontran, făcându-l să stea jos, pe un aşternut de iarbă. În locul acesta era cu neputință ca discuția lor să fie auzită.

— Dragul meu, reluă cavalerul, mai întâi de toate dă-mi voie să-ți fac... cum să zic?... să vedem... un fel de curs de morală... de filosofie practică, dacă vrei...

Gontran se uita nedumerit la cavaler. Acesta

îşi luă o atitudine comodă şi, privindu-şi interlocutorul, urmă:

— Ce vârstă ai?

— Douăzeci şi opt de ani.

— E tocmai vârsta când un bărbat sau devine tare, sau nu va mai fi niciodată un om tare...

— Ce vrei să spui cu asta?

Cavalerul îşi scutură cu degetul scrumul ţigării şi reluă:

— Ascultă teoria mea: noi trăim într-un veac în care totul merge cu o iuţeală nemaipomenită, până şi bătrâneţea... Părinţii noştri erau tineri la cincizeci de ani, noi suntem prăpădiţi la patruzeci. Ca să trăieşti, adică să te bucuri de viaţă, trebuie să fii bogat la treizeci de ani, istovit la treizeci şi cinci, fără inimă la patruzeci. Viaţa se compune dintr-un fapt şi câteva cuvinte. Cuvintele mari sunt puse înainte şi ascund faptul, precum în asediu lucrările trupei de geniu maschează bateriile artileriei care trebuie să semene moartea. Cuvintele mari, dragul meu, se cheamă umanitate, familie, societate, prietenie, cavalerism, abnegaţie, devotament, patriotism sau mai ştiu eu cum! Faptul se numeşte egoism. Egoismul, dragă

prietene, e piatra filosofală a căutătorilor de aur, geniul căutătorilor de glorie, gloria oamenilor care aleargă după geniu, noblețea mitocănimii şi mitocănimea nobleței.

Gontran se uită încremenit la cavaler.

— Adeseori, urmă domnul d'Asti, e câte un calcul în adâncul unei acțiuni sublime şi calculul acesta se traduce, de obicei, printr-un drug de metal prețios a cărui grosime variază după pofta calculatorului. Egoismul este deci suveranul, stăpânul absolut, tiranul antic al lumii noastre; sufletul, viața, inteligența şi nervii lui sunt banii! Omul care nu-i egoist, e un copil bătrân, un nebun ori un lunatec; egoistul care nu izbuteşte să-şi strângă avere e un neghiob pe care l-aş numi bucuros o cifră fără soț în această adunare uriaşă a omenirii. Egoistul devenit bogat e un om puternic; omul puternic are dreptul să fie generos şi devotat când vrea, copilăros când îi place, virtuos şi bun față de toată lumea, tot aşa precum un jocheu bogat ar putea să încalece pentru plăcerea lui...

Gontran asculta pe cavaler cu mirarea aceea lacomă şi curioasă a omului în urechea şi

ochii căruia se desfăşoară pentru prima oară sintaxa ciudată a unei limbi necunoscute.

— Inima, bunul meu prieten, e o piesă falsă, iar scrupulele sunt banii de aramă. Să ne gândim la noi, mai întâi, şi apoi vom vedea. Or, dragă marchize, văd că te poticneşti în fața însărcinărilor din care Asociația noastră ne face o datorie.

Gontran îl întrerupse pe însoțitorul său cu un gest şi-i zise melancolic:

— Aşadar, nu regreți deloc jurământul acela care ne leagă unii de alții?

— Nicidecum!

— Şi dacă ar fi vorba de refacerea situației?

— Dar, dragul meu, uiți că eu sunt ruinat, că vreau să mă însor cu o moştenitoare bogată şi să auresc din nou blazonul familiei d'Asti?

— Eu, zise cu tristețe Gontran, am acceptat teribilul pact al colonelului doar fiindcă o iubeam pe Leona la nebunie. Acum o urăsc.

— Dar uiți că unchiul dumitale te-a dezmoştenit. Mulțumită nouă...

— Fie! dar toate acestea le-am plătit dinainte şi iată, poate, de ce, adăugă marchizul cu melancolie, nu mă îndeamnă inima la lucru.

Cavalerul ridică din umeri.

— Marchize, zise el, cu numele, cu titlul şi vârsta dumitale, douăzeci de mii de franci venit înseamnă mizeria. Când Asociația noastră îți va da o sută de mii, vei recăpăta curajul...

Cuvintele acestea îl puseră pe gânduri pe Gontran, care nu răspunse nimic.

— Mă întorc la teoria mea, continuă cavalerul d'Asti. Când eşti pe drum, n-ai dreptul să te opreşti ori să întorci capul când la dreapta, când la stânga. Trebuie să ajungi. Cei dintâi paşi sunt anevoioşi, dar se fac mergând. La a treia însărcinare ce ți se va da, vei merge cu fruntea sus şi inima voioasă...

— Ce vârstă ai? întrebă la rându-i Gontran.

— Treizeci şi cinci de ani, adică un unchiaş față de dumneata.

Gontran tresări văzându-l zâmbind pe stricatul acesta fără suflet şi fără inimă.

— Unde vrei să ajungi? întrebă el.

— Aici, răspunse cavalerul; când scopul e serios, mijloacele interesează mai puțin. Noi te-am servit, acum e rândul dumitale şi ne ser-

veşti pe noi.

— În sfârşit, îmi vei spune ce se aşteaptă de la mine?

— Negreşit că da.

— Colonelul mi-a dat cuvântul său că nu va fi vorba de duel.

— A avut dreptate.

Gontran tremură fără să vrea văzând cum flutura pe buzele cavalerului zâmbetul mefistofelic al oamenilor care nu se dau înapoi din faţa nici unei primejdii.

— Cum ţi se pare verişoara mea, dragă marchize?

— Încântătoare, răspunse acesta.

— Ei bine! atunci sarcina dumitale va fi uşoară.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Ai auzit vorbindu-se de marchizul de Flars-Montgory?

— Tatăl adoptiv al lui Emmanuel Chalambel?

— Tocmai.

— Rudă cu nefericitul general de Ruvigny?

— Chiar aşa?

— De ce îmi faci întrebarea asta?

— Fiindcă marchizul de Montgory a cerut

mâna domnişoarei Margareta de Pons, verişoara mea...

Gontran se înfioră şi simți cum sângele îi năvălea în inimă.

— Şi unchiul meu, baronul de Pons, i-a acordat-o.

Gontran îngălbeni.

— Or, zise cu răceală cavalerul, dacă această căsătorie va avea loc, Emmanuel va fi dezmoştenit şi nu va purta niciodată nobilul nume de Flars-Montgory.

— Şi? întrebă Gontran neliniştit.

— Asociația şi-a pus toată nădejdea în dumneata, ca să te faci iubit de Margareta, s-o captivezi; la nevoie, chiar s-o răpeşti.

Gontran se cutremură sub povara unei emoții necunoscute.

— Ce vrei, dragul meu! sfârşi cavalerul d'Asti fără tulburare – îmi iubesc de multă vreme verişoara, dar ea nu mă place deloc şi, de altminteri, unchiul meu n-ar vrea să audă vorbindu-se de mine ca ginere.

— Atunci, eu am să fiu... zise Gontran cu o voce tremurătoare.

— Ah! dragă, mergi prea departe. Fă-te iubit mai întâi...

Un zâmbet drăcesc flutură pe buzele cavalerului şi domnul de Lacy se înfioră până în măduva oaselor, simțind că zâmbetul acela îi pătrundea în adâncul inimii ca lama rece a unui stilet napolitan...

Capitolul XXIX – Un neam care se stinge

Să ne fie îngăduit, înainte de a merge mai departe, să facem un pas înapoi şi să arătăm rostul prezenței cavalerului d'Asti la Portes.

Din vârful celor mai înalte turnuri ale castelului, dincolo de vale, un ochi pătrunzător ar fi putut descoperi o clădire cu înfățişarea posomorâtă, pe jumătate cocoțată pe un deluşor, cu fața povârnită spre râu, într-un loc strâns într-un pat de stânci de granit şi înconjurată de un peisaj tot atât de posomorât, tot atât de sever la înfățişare, pe cât e de cochet şi drăguț acela care împrejmuieşte Portes.

Clădirea aceasta e Montgory, vechea locuință feudală clădită la întoarcerea primei cruciade, spânzurată ca un cuib de vulturi între cer şi

pământ, străjuită pe de lături cu turnuri solide şi crenelate, străpunsă de ferestre tăiate în ogive şi împodobite cu vitralii colorate. Montgory n-a vrut să se modernizeze ca Portes şi a rămas tot castelul posomorât al celor dintâi baroni.

Numai interiorul a suferit din veac în veac câteva rare schimbări de mobilier şi picturi.

Această rasă mândră a Flarsilor, împărțită în două ramuri, familiile Montgory şi Ruvigny, iubea prea puțin luxul modern şi întotdeauna se găsea cu două domnii în urmă la fiecare epocă nouă a monarhiei. Flarsii se arătaseră la curtea lui Henric al IV-lea cu tunica scurtă tăiată la mâneci şi pălăria cu pene de pe vremea lui Francisc şi au fost văzuți apărând la Versailles, sub Ludovic al XIV-lea, cu gulerul şi haina strâmtă până la genunchi, cum se purta pe vremea lui Henric al IV-lea.

Ultimul marchiz de Flars-Montgory era, ca şi părinții lui, înapoiat cu cel puțin două veacuri, dacă nu în privința costumului – deşi păstrase pantalonii scurți până la genunchi şi peruca – cel puțin în privința ideilor. Aghiotant al

A.S.R., Principele de Condé, aghiotant, pe vremea emigrării, al regilor Ludovic al XII-lea şi Carol al X-lea, domnul de Montgory se întorsese la castelul său din Nevers după o absență de douăzeci şi cinci de ani şi se mulțumise să-şi reaşeze armele la fațada castelului, să repare turnurile, să reintre în posesia pământurilor sale în toată accepțiunea feudală a cuvântului, apoi se înapoiase la Paris, unde îl reținea slujba ce o avea la curtea regelui.

Casa lui de Flars la Paris, situată în strada Mademoiselle, era o locuință tot atât de grandioasă, tot atât de tristă ca şi Montgory. Stilul, mobilierul, tapetele fiecărei încăperi ne aminteau domnia lui Ludovic al XIV-lea. Locuința aceasta fusese respectată în întregime, ca şi castelul.

Domnul de Montgory nu se însurase niciodată. O cumplită dezamăgire din dragoste, încercată în prima lui tinerețe, îl făcuse să aibă groază de căsătorie şi lăsă astfel pe ramura mai mică a familiei sale toată grija ca să continue numele de Flars. De când cu revoluția din iulie, domnul de Montgory se retrăsese la Nevers, unde stătea tot anul, imitat în aceasta

şi de vecinul său, baronul de Pons, care nu consimțea să plece la Paris, pe la mijlocul lui decembrie, decât cu condiția să se întoarcă la Portes în primele zile ale lui aprilie.

Domnul de Pons era văduv şi singura-i afecțiune erau cei doi copii ai săi, fiul, locotenent de marină, şi fiica Margareta-Armanda de Pons, încântătoare făptură de nouăsprezece ani, de o frumusețe orbitoare şi care inspirase o pasiune puternică vărului ei, cavalerul d'Asti.

Domnul de Flars-Montgory se afla, deci, la Nevers, când primi acolo vizita cavalerului d'Asti. Marchizul aştepta cu nerăbdare noutăți din partea fiului său adoptiv, Emmanuel Chalambel. De unde se născuse această afecțiune aproape părintească ce-o nutrea el pentru tânărul avocat şi cum putuse domnul de Flars-Montgory, cu ideile lui aristocratice, să facă un testament în favoarea lui, despuind astfel a doua ramură a familiei sale? Aceasta nu putea s-o spună nimeni, atât în Pons, cât şi în Nevers.

Emmanuel era de naştere mediocră, dar se

spune că tatăl lui făcuse marchizului un serviciu de mare însemnătate pe vremea revoluției. Câțiva răuvoitori pretindeau că acesta cunoscuse foarte intim pe doamna Chalambel, mama, care fusese femeie frumoasă în prima ei tinerețe şi atunci afecțiunea marchizului pentru fiu avea oarecum o explicație. Dar, în sfârşit, toate zvonurile acestea erau mai mult sau mai puțin adevărate şi nu se ştia sigur decât un lucru, acela că afară de castelul de Montgory, leagănul familiei de Flars, care trebuia să revină ramurii mai mici, averea marchizului va trece asupra lui Emmanuel.

Plăcerile lumii, grija reputației lui născânde la barou reținеau pe tânărul avocat la Paris. El venea rar să petreacă câteva zile în vechiul castel şi când nu era acolo, de Flars aştepta scrisorile lui cu cea mai vie nerăbdare.

Or, într-o dimineață, pe la orele opt sau nouă, domnul marchiz de Flars-Montgory, în cizme de călărie, cu biciul de vânătoare în mână şi cornul pe umăr, cobora în curtea castelului, unde îl aşteptau trăsurile.

Douăzeci din câinii aceia mari de Vendée, cu părul lung şi aspru, cei mai buni ogari, urlau

de nerăbdare sub biciul servitorilor călări; un minunat cal de rasă englez, frământându-se în mâinile unui valet, în aşteptarea călăreţului, începu să necheze de bucurie când îl văzu ivindu-se.

Domnul de Montgory era un bătrân superb, de şaizeci şi cinci de ani, a cărui mândră şi frumoasă ţinută spunea limpede ce sânge generos cursese în vinele acestei rase eroice, al cărei ultim vlăstar era el.

Puterea domnului de Montgory era herculeană, cu toată vârsta lui înaintată, şi niciun tânăr n-ar fi putut să petreacă zile întregi călare, ca el, să vâneze pe jos de dimineaţa până seara şi să aibă unele din acele dibăcii cărora oamenii din generaţia dinaintea noastră au binevoit să-i ducă secretul în pământ.

Domnul de Montgory purta o pădure de păr alb, pieptănat cu multă îngrijire; barba tot aşa de albă şi pe care o avea destul de lungă, încadra una din cele mai nobile, mai senine şi mai impunătoare figuri ce s-ar putea închipui.

Buzele subţiri, nasul acvilin, fruntea lată, ochii semeţi, totul anunţa în el rasa sinceră,

transmiterea directă a sângelui cuceritorilor Galiei, în toată curățenia lui, fără alt amestec.

Domnul de Montgory, în mijlocul veacului al XIX-lea, întrunea tipul desăvârşit şi corect al francilor din timpul lui Pharamond şi Clovis.

Marchizul, cu un gest prietenesc, răspunse la salutul respectuos al oamenilor săi, apropiindu-se de cal şi, înainte de a pune piciorul în scară, mângâie cu mâna coama lucitoare a frumosului animal.

— Bună ziua, Attila, bună ziua... zicea el zâmbind cu bunătate, pe când nobilul animal pironea asupra lui ochii-i mari, scânteietori de mândrie şi inteligență.

În momentul acesta, tropotul unui cal răsună afară pe stânca sonoră în care se tăiase o potecă pentru urcat din fundul văii la castel. Domnul de Montgory, întorcându-şi capul, văzu ivindu-se sub bolta bătrânei porți a castelului un călăreț plin de praf, al cărui cal înglodat în noroi până la burtă şi alb de spumă dovedea că făcuse o cursă mare.

— Cavalerul d'Asti! strigă marchizul alergând spre cavaler, căci era chiar acesta şi el recunoscuse numaidecât pe nepotul bătrânu-

lui său prieten, domnul de Pons.

— Eu însumi, domnule marchiz, răspunse cavalerul descălecând.

Cavalerul d'Asti, pe care marchizul îl cunoscuse de copil şi pe care-l tutuia, avea pe chip întipărită o tristeţe solemnă care-l izbi pe domnul de Montgory.

— Pentru Dumnezeu! Cavalere, ce ai, de unde vii? S-ar zice că ai făcut cu calul douăzeci şi cinci de leghe...

— Treizeci, de ieri şi până azi, răspunse domnul d'Asti.

— Şi de unde vii, oare?

— De la Marsilia, într-adins ca să vă văd.

Domnul de Montgory tresări; el crezuse că noul sosit avea să-i vestească o nenorocire întâmplată fiului său adoptiv.

— Emmanuel? întrebă dânsul cu însufleţire.

— L-am lăsat la Paris acum douăsprezece zile, sănătos, zdravăn.

Marchizul respiră uşurat.

— Dar, reluă cavalerul, trebuie să am cu dumneavoastră, domnule marchiz, o convorbire între patru ochi.

Şi chipul cavalerului era din ce în ce mai trist şi mai solemn.

Domnul de Montgory fu izbit de aceasta şi, luând pe cavaler de mână, îl făcu să urce scara de piatră cu balustrada de fier care se ridica în trepte măreţe de jos până în vârful castelului, împinse o uşă dinaintea lui, la etajul întâi, străbătură un şir de săli întinse cu înfăţişarea seculară şi tristă, unde numai trecutul părea că vieţuieşte, şi-l introduse în cele din urmă în salonul pe care el îl numea camera de rugăciune, ca să păstreze limbajul cavaleresc. Era o încăpere spaţioasă, cu tapiserii şi goblenuri, ai cărei pereţi erau supraîncărcate cu trofee de război şi trofee de vânătoare, ale cărei mobile de stejar înnegrit datau de pe timpul Renaşterii şi în mijlocul căreia se vedea aşezat un pat pe o estradă cu coloane răsucite, cu perdele de mătase, având pe ele armele familiei, ultimele rămăşiţe ale acestui veac în care părea că totul luase dimensiuni homerice.

Un scăunel de rugăciune, ale cărui trepte erau acoperite cu stofă de mătase cusută cu argint, era aşezat între cele două ferestre, dea-

supra unei oglinzi de Veneția şi o carte de rugăciuni, cu stampe colorate, deschisă pe un pupitru, dovedeau că domnul de Montgory îşi făcea acolo rugăciunile de dimineață şi cele de seară.

Marchizul se aşează în fotoliu, arătă un scaun cavalerului şi aşteptă ca acesta să-şi explice scopul vizitei.

— Domnule marchiz, zise atunci cavalerul, am plecat din Paris acum cincisprezece zile, ca să mă duc în Italia. M-am oprit în drum la Marsilia şi întâmplarea a vrut să trag la hotelul unde tocmai sosise şi generalul baron de Flars-Ruvigny, vărul dumneavoastră.

La numele acesta, marchizul tresări şi chipul lui exprimă o nemulțumire vizibilă, pe când o cută de dispreț i se ivi în colțul buzelor.

— Nu cred, cavalere, că prea cinstitul meu văr Ruvigny să-ți fi dat vreo însărcinare pentru mine. Revoluția din iulie ne-a despărțit pentru totdeauna; acum, e o prăpastie între noi...

— Iertați-mă, răspunse cavalerul, a cărui voce înceată şi gravă părea acum însuflețită de o

melancolie adâncă; cu toate acestea, e chiar aşa, domnule marchiz, şi dacă veți binevoi să mă ascultați...

— Vorbeşte, zise marchizul fredonând o arie.

— Generalul tocmai venea din Africa, când ne-am întâlnit şi am luat masa împreună. Eram zdrobit de oboseală şi urma să mă culc devreme. Generalul, care părea îngrijorat – el, a cărui fire era de obicei atât de veselă – dimpotrivă, pretextă nevoia de a lua puțin aer şi ieşi. După o plimbare de un ceas prin port, se înapoie în camera mea şi mă deşteptă din somn..

Cavalerul se opri, uitându-se lung la marchiz. Domnul de Montgory asculta povestirea cu o luare aminte curioasă şi-l rugă cu un gest să urmeze.

— Generalul era palid; privirea înfrigurată a ochilor săi mă îngrozi.

— „Dumnezeule! i-am zis eu, ce aveți?”

— „Ah! îmi răspunse el, am fost insultat în ceea ce am mai scump, insultat atât de grav, încât trebuie să-l ucid pe omul acesta...”

— „Numele lui?” întrebai eu.

El îmi arătă o carte de vizită şi atunci citii:

„Căpitanul Lambert”. Numele acesta îmi era necunoscut. Am vrut să-l întreb pe general, dar el mă opri deodată:

— „Dumnezeu singur, zise el, trebuie să ştie cuvântul infam cu care omul acesta mi-a pătat onoarea; mă voi bate mâine dimineață, în zorii zilei, şi dumneata îmi vei fi martor.”

Cavalerul se opri iarăşi. Domnul de Montgory asculta şi inima începu să-i bată sub greutatea unei grozave emoții. Totuşi, atât de mare era mândria de rasă a omului acesta, încât gândul că Flars nu putea să moară într-o întâlnire nu-i venise niciodată.

— A doua zi, urmă cavalerul, părăsirăm hotelul înainte de a se face ziuă îndreptându-ne spre locul de întâlnire. Adversarii noştri veniseră acolo mai înainte. Căpitanul Lambert, care era tânăr, era asistat de un bărbat cam de vreo cincizeci de ani. După saluturile obişnuite traserăm spadele la sorți, le măsurarăm şi cei doi adversari se puseră în gardă.

Cavalerul se întrerupse din nou. Domnul de Montgory se ridicase în picioare, palid ca un cadavru.

— Pe urmă? întrebă el, pe urmă?

— Generalul, care era un minunat mânuitor, dar avea în fața lui un adversar demn de el, îşi pierdu sângele rece şi atacă cu furie. Căpitanul ripostă, apoi auzirăm un țipăt. Generalul lăsase să-i cadă spada, ducându-şi mâna stângă la piept. „Mi-e frig”, îmi zise el, pe când îl țineam în brațele mele, „mor... Duceți-vă la Montgory, vedeți acolo pe Flars şi spuneți-i: Ruvigny a murit, Montgory n-are copii şi cum familia de Flars nu trebuie să se stingă...”

Cavalerul tăcu, uitându-se țintă la marchiz.

Asemenea unui stejar uriaş pe care l-a dezrădăcinat un torent, săpând pământul sub el, dar care rămâne în picioare şi se clatină câteva secunde în spațiu înainte de a se prăbuşi la pământ, domnul de Flars-Montgory se împletici o clipă în loc şi cavalerul fu atunci martorul unei dureri fără izbucniri şi fără lacrimi, durere tăcută, grozavă. Dacă generalul ar fi avut un copil, domnul de Montgory ar fi vărsat pentru acest văr, care nu fusese vrednic în ochii lui, o lacrimă de compătimire şi cu asta ar fi socotit că şi-a plătit tributul de durere. Dar generalul murea fără să lase copii...

Marchizul se împletici, răsucindu-se pe călcâie, apoi cavalerul îl văzu căzând în genunchi, scoțând un țipăt puternic. În bătrânul acesta, aplecat adineauri ca un copac dezrădăcinat de furtună, cu mâinile ridicate spre cer, el crezu că vede personificarea sufletului încarnat al oricărei rase eroice, revoltându-se la gândul că ceasul din urmă îi sună fără îndurare. El stătu multă vreme îngenuncheat, cu mâinile împreunate, cu ochii întorşi spre cadrele înnegrite ale vestitei rase a Flarsilor, care împodobeau pereții camerei de rugăciune, uitându-l pe cavaler, uitând Universul întreg, spre a nu-şi aminti decât un singur lucru, gândul ucigător şi grozav: rasa lui se stingea!

Multă vreme bătrânul francez, în genunchi şi nemişcat, păru că se întreține cu acei tăcuți strămoşi, coborât unul câte unul în mormânt, cu rugăciunea pe buze ca soldații creştini, cu ochii îndreptați spre viitorul îndepărtat unde ei crezuseră că-şi văd rasa perpetuându-se.

Şi apoi, deodată, se ridică cu trufie strigând:

— Dumnezeule, Tu, pe care te-au slujit părinții mei; tu, pentru care primul baron din nea-

mul meu s-a dus să moară în cruciade, fă o minune şi nu îngădui ca ultimul marchiz de Flars, bătrânul acesta de şaizeci şi cinci de ani, să moară fără a lăsa un vlăstar, ci ajută-l să se însoare în pragul mormântului, să aibă un fiu din sângele lui, un copil ce se va numi Flars, ca şi el, şi-i va continua neamul!...

Şi, ca şi cum o voce tainică, voce coborâtă din cer sau urcată din mormântul întredeschis al părinților săi, voce profetică şi solemnă i-ar fi răspuns afirmativ, bătrânul ridică privirea-i trufaşă şi, cu capul aruncat cu demnitate pe spate, cu ochii pâlpâind de tot orgoliul rasei sale, strigă:

— Nu te teme de nimic, Flars nu se va stinge!

Capitolul XXX – Socoteala stricată

Or, aproape la aceeaşi oră când cavalerul d'Asti, plin de praf, intra în curtea castelului de Montgory şi îl urma pe marchiz în camera de rugăciune ca să-i vestească, aşa după cum îi convenea lui – căci trebuie să se fi observat inexactitatea versiunii lui – sfârşitul tragic al generalului baron de Ruvigny, o trăsură de

vânătoare alerga în trapul mare a doi cai viguroşi de Normandia pe drumul ce şerpuieşte de-a lungul râului şi duce din Portes la secularul castel de Flars.

Trăsura aceasta, în forma acelora ce se numesc bricuri, era condusă de un bărbat cam de cincizeci şi cinci de ani, care, după îmbrăcăminte, se arăta a fi un nobil de la țară şi care, cu tot părul lui încărunțit, avea o înfățişare foarte robustă.

O duzină de câini erau aşezați în furgonul trăsurii; un servitor călare, galopând alături pe marginea drumului, ținea o iapă superbă de Limoges, minunat cal de vânătoare, cu capul mic şi adus, cu ochii arzători, picioarele subțiri şi nervoase şi care trebuia să facă minuni prin desişurile şi codrii din Nevers.

Bătrânul gentilom biciuia cu o mână viguroasă caii care mergeau bine şi ajunse în mai puțin de o oră la marginea unei păduri, între Portes şi Montgory, care se prelungea la răsărit pe o întindere de mai multe leghe şi acoperea lanțul de coline ce formau țărmul drept al Yonnei.

În locul acesta pădurea era străbătută de una din acele cărări mari de vânătoare cum sunt, din distanță în distanță în, mai toate pădurile aranjate pentru vânat şi cărarea aceasta era la jumătatea drumului dintre Portes şi Montgory.

— Ah! zise gentilomul dând frâiele senatorului care sta alături de el, sunt cel dintâi la întâlnire şi e destul de curios, pentru că ora fixată a trecut demult. E de acum unsprezece şi întâlnirea era hotărâtă pentru ora zece. Oare Montgory să fi intrat în pădure fără a-l fi observat? Se vede că servitorii lui erau aceia care treceau azi pe aici...

Baronul de Pons, căci el era, vâna în toate zilele cu domnul de Flars-Montgory şi putea, la drept vorbind, să se mire de lipsa aceasta de punctualitate, căci, în materie de vânătoare marchizul era de o mare exactitate.

Baronul îşi luă cornul şi sună chemarea la întâlnire. Niciun corn nu-i dădu răspunsul, dar văzu ivindu-se aproape numaidecât, prin desiş, doi oameni în livreaua de vânătoare a marchizului, un argat călare şi un servitor ținând de funie copoiul cu care cerceta pădu-

rea.

— Iată raportul, zise baronul punând piciorul în scară şi încălecând. Ce i s-o fi întâmplat, oare, lui Montgory?

El sună din nou: niciun răspuns!

— Hei, Brocardeau! strigă baronul argatului, nu cumva s-a schimbat ora de întâlnire?

— Nu, domnule baron, şi e aproape un ceas de când aşteptăm pe domnul marchiz. Avem de prins un cerb de şapte ani şi trebuie să încercăm şi ogarii englezeşti pe care domnul marchiz i-a primit ieri din Poitu...

— Straniu! gândi domnul de Pons, Montgory a fost întotdeauna exact...

El sună pentru a treia oară cu şi mai multă însufleţire din corn, sunet care se putea auzi şi de la Montgory şi, cum numai ecoul îi răspunse, foarte îngrijorat, baronul se gândi că poate domnul de Montgory era bolnav şi dădu pinteni calului, îndreptându-se spre castelul vecinului său.

Miss Arabelle, aşa se numea iapa, plecă în galop şi străbătu într-un sfert de oră leghea care despărţea castelul de locul de întâlnire;

ea urcă în trap mare povârnişul în pantă foarte repede ce ducea la platforma stâncii şi nu se opri decât în curtea clădirii feudale, unde domnul de Pons zări câinii pregătiți, calul marchizului înşeuat şi tropăind de nerăbdare, apoi, într-un colț al curții, alt cal, străin, necunoscut baronului, alb de spumă şi plin de noroi până la burtă – semne neîndoioase ale drumului lung ce-l făcuse.

Vederea acestui cal îl intrigă pe baron.

— Unde-i stăpânul tău? întrebă el pe unul din servitori.

— Domnul marchiz, răspunse acesta, pusese deja piciorul în scară şi eram gata de plecare, când tocmai sosi un străin…

Servitorul arătă calul cu degetul.

— Cine e?

— Nu-l cunosc, răspunse servitorul care, de curând în serviciul marchizului, nu văzuse niciodată pe cavalerul d’Asti. Domnul marchiz a urcat cu dânsul în camera de rugăciune, unde s-a închis şi n-a mai ieşit de acolo. Îl aşteptăm.

Îmboldit de o presimțire dureroasă, domnul de Pons aruncă frâul servitorului, urcă cu re-

peziciune scara şi pătrunse brusc în camera de rugăciune, chiar în momentul când, în prada exaltării lui cavalereşti, domnul de Flars Montgory jura strămoşilor săi să le continue neamul.

Uimirea baronului fu mare la vederea nepotului său pe care-l credea la Paris şi-l regăsea mut, nemişcat, într-un costum ce dovedea că făcuse un drum lung şi păstrând figura aceea tristă şi solemnă pe care-o socotise nimerită cu împrejurarea.

— Tu, aici? strigă el.

Domnul de Pons avea raporturi cât se poate de reci cu nepotul său pe care-l ştia ruinat, mai ales de când cavalerul ceruse mâna fiicei sale, pe care el, de altfel, se grăbi să i-o refuze.

— Dragă unchiule, răspunse cavalerul cu linişte şi demnitate, am îndeplinit o foarte tristă însărcinare pe lângă domnul marchiz de Montgory. I-am adus ultimul adio al vărului său, generalul baron de Ruvigny, mort în braţele mele.

— Mort! exclamă domnul de Pons ca trăsnit de această veste.

— Ucis în duel.

Baronul se uită la prietenul lui, bătrânul marchiz de Montgory.

Acesta îşi reluă atitudinea aceea liniştită, solemnă, dureros de mândră a acelora care, zguduiți un moment de uraganul fatalității, se ridică şi-l sfidă cu privirea. El luă mâna domnului de Pons şi-i zise:

— Ruvigny a fost de multe ori nedrept cu mine şi poate nu i-aş fi iertat aceasta niciodată, dar era un Flars, ca şi mine, şi trebuia să continue neamul nostru.

Domnul de Pons aplecă capul şi înțelese deznădejdea marchizului.

— Ruvigny a murit, reluă încet marchizul; şi dacă Montgory ar muri astăzi, cu el s-ar stinge şi numele nostru.

Domnul de Pons tăcea.

— Ei bine! reluă marchizul de Montgory, aceasta nu se poate şi nu trebuie să se întâmple!

Baronul fixă pe marchiz cu o privire întrebătoare: îi cerea explicația acestor ultime cuvinte.

Domnul de Montgory urmă:

— Sunt bătrân, dar am o avere de şase milioane; cred că voi găsi o domnişoară de viță veche care va primi să mă ia de soț.

Un nor trecu pe fruntea baronului; în acelaşi timp, un gând luminos şi straniu îi fulgeră prin creier, gând în care bătrânul gentilom uită că tinerețea e sacrificată în chip nemilos când ți se dă ca tovarăşă bătrânețea şi neamintindu-şi decât cei treizeci de ani de prietenie ce-l legau de domnul de Montgory, el zise acestuia cu însuflețire:

— Marchize, un cuvânt!

— Vorbeşte, baroane.

— Familia de Pons e poate mai puțin nobilă ca aceea de Flars, dar ea datează de pe vremea cruciadelor. Margareta-Armanda de Pons, fiica mea, are nouăsprezece ani, e frumoasă şi va avea cincizeci de mii de livre venit în ziua căsătoriei ei. Vrei dumneata, prietene, să-mi faci onoarea de a primi mâna ei?

Domnul de Flars Montgory avu o clipă de amețeală şi i se păru că visează.

În ajun chiar, bătrânul gentilom privea pe Margareta cu un zâmbet de admirație părin-

tească şi-i zicea:

— Ştii tu, micuța mea... că eşti frumoasă de te-ar invidia şi Venus şi dacă eu aş avea treizeci de ani în loc de şaizeci şi cinci, aş vrea să cuceresc lumea ca s-o pun la picioarele tale şi să te fac regina ei?

Dar vârsta pasiunilor trecuse pentru marchiz; el nu se mai gândea deloc la căsătorie şi, cu două zile mai înainte, ar fi râs în nas aceluia care i-ar fi dat sfatul de a se însura cu Margareta de Pons.

Ei bine! la ora aceea, la propunerea baronului, i se păru că vede trecându-i prin față cel mai frumos silf în fața aceasta strălucitoare de tinerețe şi frumusețe, în îngerul acesta cu privirea atât de curată, atât de nobilă şi nevinovată; şi bărbatul de douăzeci şi cinci de ani renăştea pe neaşteptate din cenuşa sa, sângele răcit al bătrânului începea să clocotească deodată; de Flars se înfioră din cap până în picioare, ca şi cum ar fi fost străbătut de un curent electric şi, cu o flacără ciudată în ochi, răspunse baronului:

— Primesc, dragul meu, primesc!

Cavalerul d'Asti, tot nemişcat într-un colț al

camerei, încremenise de ceea ce văzuse şi auzise şi crezu un moment că se afla în prada unui vis îngrozitor. Dar d'Asti era unul din oamenii aceia tari care s-au deprins să lupte necurmat şi pe care lovitura cea mai violentă îi lasă tot în picioare şi gata la ripostă.

Cavalerul îşi zise mai întâi:

„Iată că Asociația a făcut o treabă frumoasă. Ca să-l salveze pe Hector Lemblin, ea a ucis pe general; omorând pe general, a dezmoştenit pe Emmanuel şi acum mi-o smulge din mână pe aceea pe care o priveam ca pe soția mea viitoare! Ei bine, fiindcă Asociația a amestecat cărțile, tot ea le va descurca. Îmi voi pierde numele în lupta aceasta, sau Margareta va fi soția mea – şi nu a acestui bătrân care, în plin secol al XIX-lea, se gândeşte să-şi eternizeze neamul! Mare nenorocire dacă s-ar stinge familia de Flars!..."

Şi pe loc paloarea cavalerului se risipi, liniştea îi reveni în suflet şi se uită la unchiul lui cu aerul cel mai naiv şi mai mulțumit din lume.

— Într-adevăr, îi zise el. Sunt fericit, dragă unchiule, că mi-ai refuzat mâna verişoarei

mele. Căci eu n-aş fi putut să fac niciodată familiei noastre onoarea ce i-o face domnul marchiz de Flars-Montgory.

Ura tainică a baronului se risipi în faţa acestor cuvinte pline de umilinţă ce-i veneau tocmai de la nepotul său.

— Frumos ai vorbit! exclamă domnul de Pons. Spre a te despăgubi, îţi vom căuta o moştenitoare.

— Ah! răspunse cavalerul, care voia cu orice preţ să pară sincer în renunţarea lui, plăteşte-mi numai datoriile, dragă unchiule, un fleac: douăzeci şi cinci sau treizeci de mii de franci.

— S-a făcut! zise marchizul, ghicind răspunsul baronului care încuviinţă cu un semn din cap.

— Şi apoi... vru să urmeze cavalerul.

— Ce mai e? întrebă neliniştit domnul de Pons.

— Invitaţi-mă la nunta verişoarei mele, zise domnul d'Asti râzând.

Un zâmbet flutură pe buzele baronului.

— Dragul meu, tu ştii că întotdeauna casa mea va fi şi a ta; prin urmare, foloseşte-te de acest aviz.

Apoi baronul se întoarse spre bătrânu-i prieten:

— Marchize, zise el, violenta şi neaşteptata emoție ce ai încercat-o necesită pentru dumneata puțin aer curat. Trebuia să vânăm astăzi, pentru plăcerea noastră, nu-i aşa? Haide să vânăm acum pentru sănătatea dumitale!

— Primesc, răspunse marchizul.

— Mâine, continuă baronul, vei veni la Portes ca să-mi ceri oficial mâna domnişoarei Margareta-Armanda de Pons, fiica mea.

Vorbind astfel, domnul de Pons părea că se îngrijeşte foarte puțin ca să ceară dinainte părerea fiicei sale în privința acestei uniri.

— Cât despre tine, dragul meu, adăugă baronul adresându-se cavalerului, dacă vrei să mă asculți, te-aş sfătui să urci pe cal, să mergi la Portes ca să o saluți pe verişoara ta şi să-ți schimbi costumul; apoi te vei instala acolo.

— Eşti bunătatea personificată, dragă unchiule, răspunse cavalerul.

O oră după aceea, cavalerul sosea la Portes, unde afla că domnişoara de Pons ieşise călare însoțită de cei doi ogari ai ei. Se instală în

apartamentul pe care-l mai ocupase odinioară la castel şi, aşezându-se la o măsuță, compuse scrisoarea următoare:

Domnului colonel Leon – Paris

„Scumpe domnule colonel,

Ai avut întrucâtva dreptate numindu-mă locotenentul dumitale. Cred că sunt, după dumneata, cel mai capabil din onorata noastră Asociație şi chipul cum am asistat pe bietul general trebuie să ți-o fi dovedit.

Ştii că generalul, murind, mi-a încredințat o misiune delicată. M-am achitat de ea cu toată râvna, sperând să mă împac astfel cu unchiul meu şi să mă introduc iarăşi pe lângă scumpami verişoară, care, mă tem, va continua să se uite la mine cu un dispreț suveran.

Dar iată, dragă colonele, că frumoasele isprăvi ce le-am făcut până acum se întorc împotrivă-ne în chipul cel mai jalnic. Bătrânul marchiz şi-a pierdut mințile; el, care-şi ura ruda, socotindu-l drept un nelegiuit, plânge acum lacrimi de sânge stingerea rasei sale şi vrea să se însoare din nou. Or, cu cine vrea să se însoa-

re? Cu verişoara mea!

Iată, deci, că moştenirea prietenului nostru Emmanuel zboară, servitorul dumitale (eu) e de faţă la ruinarea celor mai scumpe speranţe ale sale şi toate acestea sunt rezultatul acelui mic serviciu ce l-am adus celuilalt prieten al nostru, Hector Lemblin, care se va căsători peste zece luni cu doamna baroană de Ruvigny.

Cu toate acestea, dragă colonele, cum numai neghiobii îşi pierd orice nădejde după cea dintâi înfrângere, am chibzuit şi iată fructul reflexiilor mele: cu ajutorul Asociaţiei, Chalambel se va numi Montgory, iar cavalerul d'Asti se va căsători într-o zi sau alta cu domnişoara de Pons, verişoara lui. Pune-ţi toată nădejdea în mine, dacă îmi trimiţi ajutorul de care am nevoie.

Prietenul nostru, Gontran de Lacy, e frumos ca Antinous din vechime. Gândindu-mă la el, am găsit un foarte frumos plan de luptă. Trimite-mi-l. Ştiu că iubitul marchiz e om de onoare, dar avem dreptul să-i pretindem orice misiune. Fă-l să plece numaidecât cu însărcinarea de a se duce în Nevers şi acolo să se oprească într-un sat cu numele de Saint-Pierre, unde va aş-

tepta sosirea mea. Dacă face nazuri, asigură-l că nu va trebui să ucidă pe nimeni şi că nu i se cere decât ceva lesne şi plăcut de făcut…

După care, dragă colonele, dă-ne, lui şi mie, un concediu nelimitat, arde scrisoarea aceasta şi îți strâng mâna.

Cavalerul d'Asti".

Seara, fumându-şi țigara în parc, la brațul unchiului său, cavalerul zicea acestuia:

— Mi-ai spus, nu-i aşa, că locuința dumitale a redevenit a mea…

— Da, dragul meu.

— Îți va fi, oare, neplăcut să primesc aici un prieten pe care-l iubesc ca pe un frate şi care e un vânător pasionat?

— Numele lui? întrebă baronul.

— Marchizul Gontran de Lacy.

— Hei! zise baronul, l-am cunoscut pe tatăl lui şi poartă unul din cele mai frumoase nume.

— E, precum ți-am spus, un vânător pasionat.

— Cu atât mai bine!

— Aşadar, pot să-l invit?

— Numaidecât, dacă vrei.

— Îți mulțumesc, unchiule, răspunse cavalerul; am să-i scriu chiar mâine şi voi avea în el pe cel mai bun frate întru Sfântul Hubert (patronul vânătorilor) pe care l-am cunoscut vreodată.

Şi cavalerul se porni pe râs...

Capitolul XXXI – Tinerețea sacrificată ambiției

A doua zi după ce domnul de Pons oferise mâna fiicei sale marchizului de Flars-Montgory, domnişoara de Pons era acasă, în apartamentul ce-l ocupa la castelul des Portes şi pe care-i plăcuse să-l împodobească cu o cochetărie într-adevăr artistică, încât de departe simțeai acolo prezența unei pariziene. Să ne fie îngăduit a schița în câteva linii povestea acestei fete încântătoare, destinate de către tatăl ei să meargă a-şi trăi zilele în bătrânul castel de Montgory, lângă un soț de aproape şaizeci de ani, care socotea căsătoria doar un mijloc de a perpetua o viață nobilă.

Margareta îşi pierduse mama din leagăn şi copilăria ei fu încredințată grijii unei mătuşi, sora domnului Pons, vicontesa d'Oisy.

Vicontesa, văduvă de mult timp, fusese, la vremea ei, femeia cea mai excentrică. Născută în timpul Revoluției şi mai în vârstă ca baronul, fratele ei, doamna d'Oisy îşi petrecuse tinerețea într-un castel din Poitu, unde citise foarte multe romane cavalereşti, care contribuiseră mult să exalte în ea o imaginație destul de aprinsă.

Doamna d'Oisy era una din femeile acelea care se lipesc lesne de lucrurile cele mai ciudate, cele mai excentrice din lume, regretă seniorii şi cavalerii rătăcitori, concursurile de arme şi întrecerile la fugă şi îşi petrec viața căutând o pasiune romantică.

În educația ce-o dădu nepoatei sale se resimțise puțin din ideile vicontesei. Margareta învață să călărească, îi plăceau câinii, vânătoarea şi toate exercițiile violente. La dânsa, moralul se contură de asemenea, în educația aceasta fizică: curând, tânăra fată avu un caracter independent şi mândru şi arătă chiar oarecare aversiune pentru căsătorie.

Totuşi, viața pariziană, vârtejul lumii, beția acelor serbări unde ea strălucea printre cele mai frumoase şi care se reînnoiau în fiecare zi, schimbară în curând gusturile domnişoarei Pons.

Margaretei îi plăceau artele şi luxul. Ea admira în chip foarte naiv toate lucrurile frumoase din lumea aceasta şi înțelesese că singura existență într-adevăr fericită ce-o poate visa o femeie stă în căsătorie. Dar, ca toate femeile inteligente, când inima e lipsită de orice înclinare, ea era ambițioasă pentru acest necunoscut căruia îi va purta într-o zi numele, singurul chip al femeilor de a fi ambițioase.

O avere mare, un nume nobil, o situație înaltă în armată sau diplomație, toate acestea trebuiau aceluia pe care domnişoara de Pons ar fi consimțit să-l ia de soț; şi dacă tatăl ei nu s-ar fi însărcinat să-l înlăture pe văr, cavalerul d'Asti, Margareta i-ar fi refuzat ea însăşi mâna.

Unele fete, în timpul adolescenței, îşi făuresc câte un vis de aur: un bărbat tânăr, frumos, sărac dar mândru, iubitor şi curajos.

Altele – şi Margareta făcea parte dintre acestea – visează cu totul dimpotrivă: tânăr sau bătrân, frumos ori urât, puțin le pasă; numai ca bărbatul acesta să aibă un nume sonor, un castel străvechi, o trăsură cu blazonul familiei şi să se bucure de admirația respectuoasă a mulțimii.

Margareta nu întâlnise niciodată un bărbat la vederea căruia să-i tresară inima, ea simțea chiar un fel de dispreț pentru tinerii înfumurați pe care îi vedea fluturând în jurul ei prin saloanele pariziene. Cavalerul reprezenta destul de bine tipul desăvârşit al fantelui.

Poate că în ambiția aceasta a tinerei fete era puțin şi din dorințele fireşti ale femeilor superioare care le fac să viseze o dominare fără margini. Margareta visa să întâlnească unul din bărbații aceia tari, în fața voinței cărora totul se pleacă, cărora li se admiră forța şi puterea, ca să-l domine ea la rându-i, să impună acestei voințe de fier voința-i de copil, să facă să se plece această forță şi putere cu un zâmbet de pe buzele sale, cu o privire din ochii ei frumoşi.

Până atunci, domnişoara de Pons nu găsise

încă, dar aştepta cu resemnare; şi în ziua aceea, pe la orele zece dimineața, ea îşi făcea toaleta în budoar, aruncând în oglindă o privire întrebătoare, pe când încerca o rochie de călărie ce-o primise din Paris. Budoarul Margaretei era o capodoperă de gust ales şi de luxoasă simplitate. Niciodată o porumbiță cu aripile ce seamănă unui văl alb n-avusese un cuib mai frumos, niciodată un amant poet şi milionar – o minune! – nu şi-ar fi închipuit, pentru femeia ce-ar iubi-o, o mai dulce ascunzătoare. Pereții erau tapetați cu o stofă cenuşie-deschisă, cu reflexe aurii zglobii ale soarelui.

Dimineața era minunată şi luminoasă, cum sunt toate diminețile de primăvară în centrul Franței.

Deja pâcla aceea albastră şi transparentă, care seamănă unui văl de mătase şi e prevestitoarea zilelor frumoase, plutea nehotărâtă pe coastele dealurilor îndepărtate. Arborii verzi, cu ajutorul razelor soarelui ce alunecau prin frunzişul lor născând, îşi amestecau umbrele cu iarba încă rumenă a parcului. Câteva picături de rouă împodobeau cu ciucuri marginea

frunzelor întredeschise, scânteind ca nişte diamante. Păsările cântau refrenul cel mai vesel.

Margareta se simțea atât de fericită în ziua aceea, încât avu parcă o presimțire vagă; bărbatul visat de atâta vreme avea să se ivească de undeva, – bărbatul acesta atât de bogat şi puternic care se va supune ca un copil înaintea celor mai mici capricii ale ei.

Două bătăi discrete răsunând în uşa budoarului o făcură să tresară.

— Intră! strigă ea.

Uşa se deschise şi Margareta, uimită, văzu în fața ei pe marchizul Montgory, zâmbind şi în haine de ceremonie.

Domnul de Montgory îşi tăiase barba şi, întinerit astfel, avea desigur cincisprezece ani mai puțin – atât îi era talia de dreaptă şi mlădioasă, iar fața plină şi îmbujorată.

Costumul lui cam demodat ca formă, avea totuşi o eleganță desăvârşită, care se potrivea de minune vârstei sale înaintate. La butoniera hainei sale albastre se deschidea roza multicoloră a ordinelor numeroase cu care era decorat. Domnul de Montgory fusese ambasador şi

general de cavalerie.

Marchizul luă pe Margareta de mână, o duse până la canapea şi se aşează alături de ea.

— Amica mea, zise el, am venit să-ți cer un sfat.

— Mie! exclamă Margareta, pironind asupra bătrânului o privire adâncă şi pătrunzătoare.

— Dumitale, prietenă.

Margareta, învățată să fie tutuită de bătrânul marchiz, nu păru deloc supărată de acest dumneata şi punându-şi bărbia în palmă, aşteptă mărturisirea.

— Îți par foarte bătrân, nu-i aşa? întrebă bătrânul aruncând fetei o ochire plină de foc, însoțită de un zâmbet dintre cele mai curtenitoare.

— Ba nu, răspunse fata, care făcea pe naiva.

— Aş vrea să mă căsătoresc.

— Şi?

Margareta lasă să-i scape exclamația aceasta cu un aer nevinovat, care-l vrăji pe domnul de Montgory.

„Nu ghiceşte absolut nimic”, îşi zise el.

— Să te căsătoreşti! reluă ea. La drept vor-

bind, de ce nu?

Marchizul tresări de bucurie şi găsi pe domnişoara de Pons mai încântătoare ca oricând.

— Căci, urmă ea, trebuie să te plictiseşti mult singur, în castelul dumitale de la Montgory.

— De moarte! răspunse bătrânul. Dar am şaizeci de ani, prietenă dragă, şi deşi voi avea trei sute de mii de livre rentă, deşi numele meu e unul dintre cele mai nobile ale foburgului Saint-Germain din Paris şi am ocupat poziții înalte sub monarhie... cine ştie... dacă o femeie tânără...

Bătrânul se opri. Domnişoara de Pons tăcea.

Margareta ghicise numaidecât: dacă domnul de Montgory voia într-adevăr să se însoare, femeia la care se gândea nu va fi alta decât ea. Apoi, cu repeziciunea aceea minunată de concepție şi execuție pe care-o aduc femeile în lucrurile serioase ale vieții, această blondă şi naivă fecioară de nouăsprezece ani îşi puse limpede întrebarea: „Mă voi căsători sau nu cu marchizul?” Chibzui iute şi, prefăcându-se că se află în mare încurcătură, se hotărî chiar în clipa aceea.

„Pe cine căutam eu? îşi zise ea: un bărbat

bogat, cu nume mare, caracter superior şi ocupând una din acele situații înalte care aşează pe o femeie în primul rang al lumii. Domnul de Montgory are trei sute de mii de livre, e marchiz şi fost ambasador. Dacă se produce o schimbare în politică, el va fi ministru, – iată tot atâtea argumente ca să i se scuze vârsta. De altminteri, adaugă ea în gând, învăluind cu o privire pe acest frumos şi robust bătrân, el are o înfățişare nobilă şi nu seamănă deloc cu tinerii aceia astmatici, care îşi petrec viața în grajduri sau joacă la cărți, prin cluburi, zestrea soțiilor lor.”

— Ei, bine? prietenă dragă, întrebă marchizul, văzând că Margareta tăcea.

Ea ridică o privire plină de nevinovăție şi răspunse.

— Vezi…

— Nu cred să fii o femeie atât de dificilă.

— Crezi?

Margareta făcea o mutră atât de naivă, încât părea că nici nu bănuieşte că marchizul îi cerea altceva decât un simplu sfat.

— Aşadar, drăguța mea, nu mă găseşti prea

bătrân? Crezi că o femeie tânără ar trăi bucuroasă la Montgory?

— În timpul verii, da – răspunse Margareta.

Domnişoara de Pons redacta, în chipul acesta, primul articol al pactului conjugal.

— Ah! zise domnul de Montgory, dispus să acorde toate concesiile, desigur că nu am să îngrop o femeie tânără pentru tot timpul iernii la Montgory.

— Aşa! exclamă Margareta pe tonul cel mai nevinovat din lume. Doamna marchiză de Montgory va putea fi liberă de a-şi deschide saloanele de iarnă, de a avea o lojă la Operă şi la Comedia Franceză, de a patrona câteva opere de binefacere şi de a se arăta uneori la Longchamp?

Domnişoara de Pons forma acest al doilea articol al pactului conjugal cu un zâmbet atât de fermecător; domnul de Montgory îşi pierdu capul. El îşi dădu seama că din primul ceas de convieţuire va trebui să-i treacă ei sceptrul autorităţii, totuşi furcile caudine păreau atât de atrăgătoare.

— Aşadar, zise el, mă sfătuieşti să mă însor?

— Fireşte!

— Tatăl dumitale e de aceeaşi părere cu dumneata.

— Tatăl meu?

— Vin tocmai le la el.

— Mergeți împreună la vânătoare?

— Nicidecum.

Expresia de candoare de pe figura domnişoarei Pons rămânea neschimbată.

— Ah! zise ea. Ați fost la tatăl meu?

— Da, drăguța mea. Şi el mi-a destăinuit un secret.

— Cum aşa? întrebă ea, făcând pe mirata.

— Dânsul are de gând să te mărite.

— Pe mine! Ah! Ce nebunie!

— Cum? Doar n-ai trecut, încă, de vârsta măritişului! întrebă domnul de Montgory zâmbind şăgalnic.

— A, domnule marchiz, zise ea, sunt bătrână, bătrână ca o cronică. Merg pe douăzeci de ani!

Zâmbetul şi privirea care însoțiră aceste cuvinte ar fi fost demne şi de Celimena. Domnul de Montgory îngenunche cavalereşte la picioarele Margaretei, care nu se împotrivi, luă o mână pe care dânsa i-o lăsă de bună voie, o

duse la buzele lui, fără a întâmpina vreo rezistență.

— Aşadar, ai consimți să te numeşti marchiza de Montgory? întrebă el.

— Nu zic nu – răspunse ea, plecând sfioasă ochii la pământ.

Erau două luni de când domnişoara de Pons pierduse o rudă îndepărtată şi de aceea se hotărî ca nunta să aibă loc abia după terminarea doliului, care dura trei luni.

Hotărârea aceasta fu luată în urma intervenției domnului cavaler d'Asti, care ținea mult la stricta observare a convențiilor sociale.

În chipul acesta, cavalerul mai avea răgaz o lună de zile; când marchizul Gontran de Lacy a sosit din Paris, trecuseră de-acum zece zile de când domnişoara de Pons promisese mâna ei domnului marchiz de Flars-Montgory.

În ajunul acestei sosiri, cavalerul zise ruşinoasei sale verişoare pe un ton fățarnic:

— Marchizul de Flars e minunat de zdravăn.

— Găseşti? întrebă ea.

— Are şaizeci şi cinci de ani şi nu pare nici de cincizeci.

— Aşa e.

Şi domnişoara de Pons se uită țintă la vărul ei, căutând să-i ghicească gândul.

— Un om cu o asemenea constituție, urmă cavalerul, ori moare fulgerat de un atac de apoplexie, ori îşi serbează centenarul.

Margareta se înfioră.

— Dacă te măriți cu el...

— E ca şi făcut, zise ea.

— Aş, în ce priveşte căsătoria, nu se poate spune niciodată că e făcută, până nu ai primit binecuvântarea preotului.

— Fie şi aşa! Ei, şi dacă mă mărit cu el?

— Rişti să îmbătrâneşti împreună cu el. El va muri legănându-şi nepoții.

Domnişoara de Pons îşi muşcă buzele aruncând o privire piezişă de ură vărului ei. Cavalerul avea aerul să-i spună că totul nu era din partea ei decât un calcul murdar, bazat pe vârsta înaintată a marchizului.

— Dar, se grăbi el să adauge, cine ştie? Niciodată nu s-a putut şti... Toată înțelepciunea omenească şi enigma căsătoriei tale, scumpă verişoară, sunt cuprinse în aceste câteva cuvinte.

Şi un zâmbet atât de batjocoritor flutură pe buzele subțiri ale cavalerului, că domnişoara de Pons tresări şi un fior o străbătu.

* * *

Acum să ne întoarcem la povestea noastră, acolo unde am întrerupt-o. Eram la sosirea la Portes a domnişoarei de Pons, însoțită de domnul de Lacy. Puțin mai târziu, l-am lăsat pe acesta în parc vorbind cu cavalerul, care-l făcea să priceapă ce aşteaptă de la el teribila Asociație a Spadasinilor.

Capitolul XXXII – Calcul, dragoste şi sete de răzbunare

„Scumpul meu colonel,

Gontran e aici de o săptămână. Mulțumesc că mi l-ai trimis numaidecât. Mulțumesc, mai ales, că nu i-ai comunicat nimic, cu toate că, din prima mea scrisoare, desigur că ai ghicit pe jumătate planul meu.

Scumpul meu colonel, sunt convins că Gontran va înşela cele mai frumoase speranțe

ale noastre. El nu va fi niciodată altceva decât o slugă molatecă pentru opera noastră, un tovarăş sfios care va ezita şi va căuta mai întâi să se dea în lături de la orice însărcinare, chit că lucrează apoi sub imboldul imperios al datoriei.

Omul acesta a fost un ofițer strălucit, un leu care nu se da înapoi de la nimic, un duelist care trăgea spada pentru un cuvânt de nimic, un nebun care ar fi ucis o lume întreagă ca să placă unei femei, un blazat incurabil în dragostea lui nenorocită pentru Leona. Cu asemenea antecedente eram îndrituiți să ne aşteptăm la ceva mai bun din partea marchizului. Ei bine, neam înşelat: Gontran care ucidea un om pentru un fleac, care prefera trădare după trădare din partea femeilor, se va topi de milă, se va pune la adăpostul vorbelor umflate şi al sentimentelor nobile, dacă ar fi vorba numai de suprimarea unei pensionare neînsemnate.

Lui Gontran îi lipseşte sentimentul asociației, – aici e buba.

Dar, la urma urmei, orice s-ar întâmpla, trebuie să mă servesc de el aşa cum e. Dar el nu va

afla nimic despre rolul ce-l joacă, decât după ce vom fi la deznodământul dramei. În chipul acesta nu va trebui să mă tem de opunerea lui şi de slăbiciunea lui de caracter.

Ceea ce am prevăzut, s-a realizat: Gontran e iubit de verişoara mea, domnişoara de Pons. El a întâlnit-o într-o noapte, a scăpat-o din nu ştiu ce primejdie şi, ca o fecioară binecrescută şi recunoscătoare, Margareta a încuviinţat inimii sale să bată ceva mai iute.

Până acum răul nu este aşa de mare. Margareta e o femeie cu judecată, la care mintea stăpâneşte inima. Creierul ei încăpăţânat e plin de ambiţie şi ea şi-a băgat în cap să ajungă marchiză de Flars-Montgory. Dacă aş avea un venit de trei sute de mii de livre şi aş fi ambasador ea s-ar gândi să se mărite chiar cu mine, fără să mă iubească mai mult decât îl iubeşte pe bătrânul marchiz şi fără să renunţe la dragostea ei pentru Gontran.

Margareta e o fată deşteaptă. Dragostea aceasta abia înmugurită nu e încă împărtăşită cu desăvârşire. Gontran e, în dragoste, ca şi în celelalte direcţii, un om nehotărât. Margareta i-a plăcut, de cum a văzut-o, a fost vrăjit, dar eu

i-am spus că ea trebuie să se mărite cu marchizul; şi omul nostru şi-a impus pe dată un rol nobil de indiferență şi abnegație.

Rolul acesta nu mă sperie pe mine. Margareta e prea frumoasă ca să-i poată rezista cineva multă vreme; în zadar va încerca Gontran să-i opună amintirea Leonei.

À propos de Leona, scumpul meu colonel, se prea poate să am nevoie de ea, şi în cazul acesta îți voi mai scrie.

O strângere de mână şi la revedere,

Cavalerul d'Asti"

Margareta de Pons către doamna de Lerme:

„Scumpa mea Octavia,

Pentru că ai ajuns baroneasă, trebuie să ştii o mulțime de lucruri pe care eu le bănuiesc numai pe departe şi tu ai să mă lămureşti.

Îți aminteşti, încă de acum doi ani, de pensionarul nostru? – Pensionarul acela din strada Clichy, unde aveam o grădină vastă, cu copaci bătrâni sub care, în serile de vară, făceam planuri aşa de frumoase şi visam la viitorul nos-

tru?

Pentru femei se pare că viitorul e sinonim cu căsătoria. Bărbații care fac legile au hotărât aşa. O femeie trebuie să se mărite, mai curând ori mai târziu, silită sau de bună voie, ea trebuie să-şi aleagă sau să primească, altcineva să-i aleagă un tovarăş, un bărbat, un stăpân, un fel de administrator al averii sale, al cărui nume ea îl va purta şi care-i va face o situație în societate. E trist!

Stabilind căsătoria, bărbatul a constatat veşnica inferioritate a femeii. Îți mai aminteşti, scumpa mea Octavia, că fiecare din noi privea în chip diferit şi personal acest mare sacrificiu?

Tu ai fost întotdeauna cam romantică şi visai un cavaler frumos, oacheş, bine făcut, un fel de erou de roman spaniol, nu prea țineai la bogăție, ba îmi spuneai chiar, în privința asta, că dragostea nu se simte cu adevărat decât într-o colibă. Mi se pare că visul tău s-a realizat, excepție făcând acest din urmă capitol: domnul de Lerme are treizeci de ani, e foarte frumos, se spune că te iubeşte la nebunie, dar e bogat... şi asta trebuie să te contrarieze foarte mult.

Ce spui de asta?

Draga mea, ai să socoți, poate, că eu glumesc, dar te înşeli, scrisoarea mea e foarte serioasă şi-ți scriu cu scopul ca tu să mă lămureşti. E posibilă dragostea în căsătorie? Este ea necesară?

Şi mai întâi de toate: există, oare, dragoste?

Ai să mă găseşti prea sceptică, dar ce să fac? Aşa e felul meu, să-mi bat joc de toate; şi de n-ar fi aşa, nu ți-aş putea face următoarea dublă mărturisire: mai întâi că am un soț în perspectivă, şi apoi că am un amorez.

Primul, dragă prietenă, personifică destul de bine bărbatul pe care-l visam întotdeauna: în vârstă, avere mare, o moşie întinsă – singura avere care mai miroase a aristocrație, nume vechi, coroană de marchiz, amintiri glorioase lăsate în armată şi în diplomație. Un om care a avut pe vremuri dueluri, aventuri, pentru care două femei s-au bătut cu pistolul la Bois de Boulogne; un bărbat care e amorezat de mine şi pe care-l voi putea conduce după placul meu – cu evantaiul în mână, în loc de bețişor.

Acum să-ți vorbesc şi de îndrăgostitul meu. El e aşa cum ți l-ai fi dorit tu de bărbat, dacă n-ai

fi întâlnit pe domnul de Lerme. Douăzeci şi şapte sau douăzeci şi opt de ani, statură înaltă şi robustă, faţă fermecătoare, feminină aproape, aşa de delicate şi de reglate îi sunt trăsăturile, dacă n-ar fi umbrite de o mustaţă fină, neagră – care era nelipsită în toate visurile tale de pensi-on. Privirea-i e melancolică şi blândă, dar poate la nevoie să te săgeteze ca fulgerul.

Amorezul meu a fost ofiţer; astăzi se mulţumeşte să fie marchiz, să aibă o rentă mizerabilă de douăzeci de mii de livre şi să aştepte nu ştiu ce moştenire. E un prieten al lui Hipolit, vărul meu, cavalerul d'Asti, acel nerod care îşi pusese în gând să mă ia de nevastă şi avusese îndrăz-neala să-mi ceară mâna.

Ei bine, cavalerul se afla la Portes, el mi-a prezentat pe domnul de Lacy – acesta e numele îndrăgostitului meu, – şi domnul de Lacy e de o săptămână cavalerul meu, după ce fusese sal-vatorul meu.

Zău, nu mă pot stăpâni şi trebuie să-ţi pove-stesc întâmplarea asta; poate că în chipul acesta vei putea vedea mai lămurit ca mine ce se pe-trece în fundul inimioarei mele!

(Şi Margareta descrise doamnei Lerme întâmplările acelei nopți furtunoase, când Gontran o scăpase de brutalitatea idiotului, apoi tânăra fată urmă):

Înțelegi, draga mea. Nu-s o matroană, ci o guvernantă bătrână, atât de puțin romantică şi atât de realistă, acum mă ştii, şi pe cale de a mă căsători, după o matură chibzuială şi fără nicio repulsie, cu fruntea sus şi fața zâmbitoare, cu un bărbat de şaizeci de ani.

Dar am petrecut o noapte întreagă într-o cavernă, la marginea unui puhoi sălbatic în zgomotul furtunii, la lumina fulgerelor, alături de un tânăr care m-a salvat şi care păstra față de mine cel mai adânc şi riguros respect şi nu m-am putut opri de a fi puțin emoționată.

Cred că emoția mea a fost împărtăşită. În timpul călătoriei nocturne întreprinsă după potolirea furtunii, m-am aşteptat de multe ori să-l văd căzând la genunchii mei şi făcându-mi o declarație în toată regula.

N-ai decât să te încrunți, de vrei, dar îți spun că n-aş fi fost nicidecum supărată. Dar nu s-a

întâmplat nimic. Amorezul meu n-a încetat nicio clipă de a fi respectuos. Dar ochii i-au fost mai puțin cuminți ca graiul şi cred că s-a simțit foarte fericit când a aflat numele meu şi că are să locuiască sub acelaşi acoperiş cu mine. Hipolit crapă de necaz. Eu sunt încântată!

Scumpa mea Octavia, tu, care eşti femeie măritată, să-mi spui dacă e rău să arunc din când în când îndrăgostitului meu o privim încurajatoare.

Mi se pare că-l iubesc puțin. De altfel, oricând voi putea pune capăt acestei copilării. Dar, sunt neliniştită. Ce-aş face dacă, odată ajunsă marchiză, m-aş căi de pasul fericit? Dacă m-aş mai gândi şi atunci la amorezul meu? Dacă l-aş iubi? Dă-mi un sfat.

A ta Margareta”

Scrisoarea aceasta a fost adresată doamnei de Lerme cu vreo trei zile înainte ca domnul d’Asti să-i fi scris colonelului Leon.

Dar, după trei zile, domnişoara de Pons scrise din nou prietenei sale:

„Scumpa mea Octavia,

E tare supărător că poşta asta e aşa de încetă. Dacă aş avea răspunsul tău, aş fi liniştită şi mai puțin furioasă.

Da, draga mea, sunt grozav de furioasă. Mor de necaz, turbez şi cred că dacă asta mai durează, am să devin rea.

Domnul de Lacy nu e un om, e un monstru! Nu e un nobil, e un fățarnic, e un barbar, o ființă fără inimă şi fără blândețe în el.

Închipuie-ți... Ah! sunt aşa de disperată că nu ştiu de unde să încep. Bine! Ascultă! Imaginează-ți că la început se părea că-mi face curte. Credeam că era îndrăgostit de mine din prima zi. Mă privea cu coada ochiului, ofta... Când fixam privirea asupra lui, mi se părea că tresare... şi credeam că mă iubeşte.

Femeile sunt nebune, dragă; ele cred în dragostea bărbaților. Când îl vedeam trist, abătut, simțeam o milă mare pentru el: sărmanul băiat, îmi ziceam, mă iubeşte... şi se gândeşte că mă voi mărita cu marchizul. Eram tare înduioşată, inima plângea în mine şi mă uitam cu delicatețe.

Proastă mai eram! El n-a stat mult pe gân-

duri: era pe cale să se îndrăgostească de mine, s-a oprit în mijlocul drumului şi a renunțat la mine cu abnegația cea mai eroică. A devenit cât se poate de rece şi de indiferent, îndată ce-a aflat că trebuie să mă căsătoresc cu domnul de Montgory.

Dar, vezi, eu vreau să mă răzbun! vreau să-l umilesc, să-l torturez... Am de gând să grăbesc nunta, pentru ca şi el să fie de față! Ah, cum am să-mi bat joc de el!

Domnul de Montgory ne-a poftit joia viitoare la masă, în castelul său – aş spune „al nostru", dacă n-aş fi aşa de mânioasă. Domnul de Lacy a venit la el. Am să fiu de o cochetărie desăvârşită față de viitorul meu soț. El va turba de necaz! Scumpa mea Octavia, acum, mai mult ca oricând, am nevoie de sfaturile tale şi dacă nu-mi vii în ajutor, aş putea să-mi pierd capul. Scrie-mi curând, foarte curând.

Margareta"

În aceeaşi zi, această scrisoare a fost expediată la Paris; totodată, cavalerul primi de la colonelul Leon rândurile ce urmează:

„Scumpul meu Cavaler,

Leona e de partea noastră şi ea ne va servi cu ochii închişi, cu tot devotamentul. Ştii sau poate nu ştii că Gontran a plecat din Paris fără s-o vadă. I-am permis să-i lase Leonei numai două rânduri prin care să-i comunice că trebuie să plece undeva pentru câteva zile. După ce am primit scrisoarea dumitale m-am dus s-o văd pe Leona, căci mi se părea că ți-am ghicit gândul. Leoaica era disperată:

— „Gontran a plecat", mi-a zis ea.

— „Ştiu."

— „Atunci, poate ştii şi unde s-a dus?"

— „Da."

Ea a îngenunchiat înaintea mea, ca să mă îndouplece să vorbesc.

— „Drăguțo, i-am zis, Gontran nu te mai iubeşte."

La auzul acestor cuvinte, femeia dinaintea mea se înfurie:

— „Minți," a zbierat ea.

— „E, totuşi, aşa cum ți-am spus."

— „O, dacă ar fi adevărat!"

— „Ți-o voi dovedi."

— „Când?”

— „Peste o săptămână.”

— „De ce nu imediat?”

— „E imposibil.”

— „Aşadar... el mă înşală?” m-a întrebat ea furioasă.

— „Da.”

— „Iubeşte pe alta?”

— „Poate.”

Dragul meu, femeia aceasta e adevărata personificare a geniului rău în toată pustiitoarea lui oroare.

— „Vai! îmi zise ea, şi faţa ei, vocea, privirea ei aveau ceva straniu, – vai! Şi eu care sfârşisem prin a-l iubi; eu, care-l mai iubesc şi acum!”

— „Ei bine, copila mea, trebuie să te resemnezi.”

— „Crezi?”

Şi ea rânji la pronunţarea acestui cuvânt.

— „Trebuie să renunţi la el!”

— „Niciodată!”

Am înălţat din umeri.

— „Ei bine, zbieră ea, dacă e nevoie, voi redeveni Leona de altădată, dar Gontran nu mă va părăsi. Nu va iubi pe alta; mai degrabă o voi

ucide.”

Eram încântat auzind-o vorbind astfel şi am înțeles imediat că, la nevoie, Leona ne-ar putea fi foarte utilă.

— „Ăău? i-am zis. Ai fi în stare să te răzbuni?”

Drept orice răspuns, ea mă fulgeră cu privirea.

— „Ascultă, am să-ți spun adevărul, am continuat eu. Gontran e pe cale să se însoare. El vrea să contracteze o căsătorie proastă, care îndurerează pe toți prietenii lui. Dacă vrei să obții recunoştința tuturor acelora care îl iubesc, vei împiedica această căsătorie.”

— „O, asta ți-o jur... Dar unde e el?”

— „Asta nu ți-o pot spune.”

— „De ce?”

— „E un secret.”

— „Nu mă înşeli?” îmi zise ea privindu-mă cu neîncredere.

— „Ascultă, i-am răspuns. Când voi veni la dumneata, îți voi aduce dovada celor ce ți-am afirmat; dar atunci...”

— „Atunci?”

Şi ea m-a privit țintă.

— „Atunci mă vei asculta, nu-i aşa? Şi vei face orice îți voi cere?”

— „Ți-o jur.”

— „În acest caz, la revedere.”

Ea mi-a întins mâna şi în ochii ei am citit că la nevoie ea va fi roaba mea, dacă Gontran va fi prețul robiei sale. Dragul meu, când femeile astea se încăpățânează să iubească, ele seamănă cu leoaicele deşertului.

Aşadar, Leona e a noastră cu trupul şi cu sufletul şi aştept ordinele dumitale, ca să le pun în acțiune.

Până atunci, scumpul meu locotenent, nu dormita şi gândeşte-te că Camarazii Spadei îți sunt devotați, după cum şi dumneata le eşti lor.

Cu ambele mâini ți le strâng pe ale dumitale.

Colonel Leon”

Cavalerul citi scrisoarea aceasta cu atenție şi un zâmbet se ivi pe buzele sale.

„Până acum n-aveam încă nevoie de Leona, murmură el. Dar şi asta va veni. Acum, frumoasa şi disprețuitoarea mea Margareta, vom vedea care din noi doi va învinge!”

Dacă domnişoara de Pons ar fi văzut pe vă-

rul ei pe când vorbea astfel, ea s-ar fi cutremurat.

Capitolul XXXIII – Săgețile lui Eros

După cum s-a putut vedea în scrisorile precedente, domnul de Lacy se afla de câteva zile la Portes, unde fusese foarte bine primit de baron. Cavalerul păstră față de el un mutism complet în ce privea planurile lui diabolice, şi Gontran se lăsă prins de mrejele dragostei ce resimțea pentru frumoasa Margareta de Pons. Dar, într-o seară, domnul d'Asti îl luă de braț.

— Vino, îi zise el, să fumăm câte o țigară în camera dumitale. Am să-ți spun ceva.

Invitația aceasta ascundea o poruncă, un ordin al Asociației, al cărei suflet era colonelul şi al cărei braț executor era cavalerul.

Gontran bănuia aceasta şi îl urmă fără a răspunde.

— Frumosul meu prieten, îi zise cavalerul, ai pornit-o bine... foarte bine...

— Ce vrei să spui cu asta?

— De câteva zile te observ şi sunt încântat de

dumneata.

Şi cavalerul rânji răutăcios.

— Explică-te!... murmură Gontran.

— Imediat. Iubeşti pe verişoara mea.

Gontran roşi ca un şcolar prins asupra greşelii.

— Bine! zise cavalerul. Nu văd în asta niciun inconvenient, mai ales că tocmai acesta a fost scopul aducerii dumitale de la Paris. Dar trebuie să-ți atrag atenția că acela ce urmăreşte un scop, trebuie să admită şi mijloacele.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Ai să înțelegi numaidecât scopul meu, răspunse cavalerul; cel mai bun mijloc de a te face iubit de o femeie, e să te prefaci că nu ții la ea, că aproape nu te interesează.

Gontran tresări.

— Dacă adori o femeie, urmă cavalerul, dacă stai în genunchi înaintea ei, dacă-i arăți mii de atenții, te alegi cu indiferența, dacă nu chiar cu disprețul acesteia.

— Dar eu nu stau în genunchi înaintea domnişoarei de Pons!

— E drept; dar ochii dumitale îi fac de dimineață până seara aceeaşi declarație elocventă.

Dacă te ia de braț, suspini; eşti fericit dacă te apucă ploaia la vânătoare şi te poți întoarce mai devreme. În fine, dragul meu, eşti amorezat nebun şi nu faci bine.

Gontran nu răspunse.

— Căci, urmă d'Asti, n-ai decât s-o iubeşti pe verişoara mea cât pofteşti; dar dacă ea nu te iubeşte, tot se va mărita cu domnul de Montgory. Asta-i foarte limpede.

— Dar ce trebuie să fac, ca ea să mă iubească?

— Tocmai contrariul celor ce ai făcut până acum. Femeilor le place să le faci să-ți simtă autoritatea. Dacă stăm să le ascultăm toate văicărelile, toate migrenele şi nevralgiile lor, apoi să ştii că nu prea au stimă pentru noi. Dacă vrei să fii iubit de Margareta, prefă-te că n-o iubeşti. Stai de dimineața până seara la vânătoare, vorbeşte puțin, culcă-te devreme, n-o acompania la pian decât după ce te roagă cu stăruință şi scapă din când în când câte un compliment naiv despre tinerețea şi mâna bună a bătrânului ei logodnic: nu va trece nicio săptămână şi vei îi iubit.

— Şi atunci? întrebă Gontran.

— Atunci, răspunse cavalerul, spun că are să-ți ofere mână ei...

— Cum! exclamă domnul de Lacy, care nu înțelegea.

— De altfel, chiar dacă ea ți-ar oferi mâna, tatăl ei te va refuza.

— De ce?

— Crezi că un om de seama unchiului meu se sinchiseşte de dragoste? El şi-a dat cuvântul marchizului şi şi-l va ține.

— Atunci, la ce bun să mă fac iubit de ea? întrebă Gontran, căutând să pătrundă urzeala de infamii țesută de creierul cavalerului.

— Ah! eşti naiv ca un prunc la sânul mamei! strigă cavalerul. Domnul de Pons, unchiul meu, e hotărât să-şi țină cuvântul dat; dar, dacă fiica sa fuge cu un seducător...

— În acest caz, va trebui să mă însor cu ea.

— Nicidecum.

— Cavalere... uiți că e vorba de o rudă apropiată a dumitale!

— Scumpul meu, răspunse cavalerul cu mult sânge rece, eu ştiu ce datorez familiei mele în ocazii solemne. Dacă scumpa mea verişoară,

domnişoara de Pons, ar fi răpită, aş porni în urmărirea seducătorului ei.

— Glumeşti, mi se pare!

— Nu-mi arde de glumă. Şi odată ce voi da de seducător, îmi voi lua înapoi verişoara.

— Şi apoi? întrebă Gontran nedumerit.

— Şi pentru a spăla ruşinea familiei mele, maş căsători cu ea şi cu zestrea ei de cincizeci de mii de livre rentă... Iar unchiul meu va fi foarte fericit de a mă avea de ginere.

El se învârti pe călcâie şi plecă lăsându-l pe Gontran uluit de cele ce auzise.

Din ziua aceea domnul de Lacy, care ghicise pe jumătate planurile mişeleşti ale cavalerului, căută să smulgă din inima sa dragostea născândă ce o resimțea pentru Margareta. El uitase lecția primită în parc şi socoti că o indiferență afectivă o va înstrăina pentru totdeauna pe domnişoara de Pons. Aşa că urma întocmai sfaturile cavalerului, dar nu spre a se face iubit de ea; dimpotrivă, spre a obține indiferența sau chiar aversiunea ei. Firea cinstită a lui Gontran nu-i îngăduia să ajungă un seducător mizerabil, care fuge noaptea din

casa în care a fost primit ca un musafir, luând cu el fericirea şi bucuria gazdei.

Scrisoarea Margaretei către doamna de Lerme ne-a arătat ce prost izbutise Gontran.

Cocheta fată se simțise jignită de răceala lui Gontran, care înlocuise deodată afecțiunea lui; şi de la ciudă la dragoste nu e decât un pas.

O înlănțuire de întâmplări neînsemnate în aparență o făcură pe domnişoara de Pons să facă acel pas.

Marchizul de Montgory, spunea cavalerul în scrisoarea către colonel, *ne-a invitat joi seara la masă*.

Ziua de joi sosi, iar gazda şi musafirii din Portes porniră spre vechiul castel din Flars.

Ca toți părinții puțin prevăzători, domnul de Pons nu avea încredere în aşa-zisa reuniune a nepotului său şi căuta să nu-l lase niciodată singur cu fiica sa; dimpotrivă, nu-l supăra s-o vadă sprijinindu-se de brațul lui Gontran. De aceea, la plecare, când Margareta îşi exprimă dorința de a merge călare la Montgory şi întrebându-l pe vărul ei dacă n-o însoțea, domnul de Pons se grăbi să răspundă:

— Cavalerul d’Asti va merge cu mine, cu tră-

sura. Vreau ca el să mâne calul meu englezesc, care-i prea iute pentru mine. Dar dacă domnul de Lacy vrea să-l înlocuiască…

Şi el zâmbi prieteneşte lui Gontran, fără să observe roşeața ce acoperise fața Margaretei. Dacă însuşi cavalerul ar fi pregătit plecarea, n-ar fi putut aranja lucrurile mai bine.

Două drumuri duceau la Montgory: unul bun pentru trăsuri de-a lungul gârlei; celălalt, repede, râpos, pe lângă stâncii, trecea prin mijlocul pădurii şi domina mereu peisajele cele mai încântătoare. Margareta alese drumul acesta din urmă; pe când tatăl ei şi cavalerul, care mergeau cu trăsura, erau nevoiți să apuce pe cel dintâi, căci poteca râpelor nu era bună pentru vehicule.

Când încălecă pe cal spre a o însoți pe tânăra fată, domnul de Lacy avu acea presimțire vagă care stăpâneşte pe acei care încearcă să se împotrivească pornirilor lor şi pe care soarta îi atrage fără voie în vâltoare.

„Aşa vrea fatalitatea, se gândea el. Mai curând ori mai târziu voi deveni amorezat nebun după Margareta.”

Domnişoara de Pons acceptase cu bucurie, dar în acelaşi timp şi cu necaz, combinația aceasta a tatălui ei, care-i dădea pe Gontran tovarăş. Mai întâi resimțise bucurie, căci oricât de tare ar fi o femeie, ea nu ştie întotdeauna să citească lămurit ce se petrece în inima ei; apoi îi era şi necaz, căci se temea de indiferența şi răceala lui Gontran tot aşa cum s-ar fi temut de mărturisirile cele mai pătimaşe.

Pe când încăleca, domnul de Lacy avea o mutră aşa de liniştită, aşa de senină, că ea fu cuprinsă de o iritare febrilă şi cu o mână nervoasă dădu bici calului ei. Calul necheză de durere, se ridică în două picioare, apoi sări şi porni cu iuțeala fulgerului.

Gontran, fie că se înspăimântă fără voie, fie că dorea s-o urmeze, – mână şi el calul şi încercă s-o ajungă. Margareta zburda ca o săgeată pe vârful stâncilor, zâmbind prăpăstiilor şi îmbiindu-şi calul cu acea îndrăzneală care caracterizează femeile în momentele lor de surescitare cerebrală.

Margareta era furioasă din pricina răcelii domnului de Lacy. Ea galopa nebuneşte, căutând să-i dovedească că nu se sinchiseşte de

tovărăşia lui. Voia în acelaşi timp să-l facă să tremure pentru viața ei, când o va vedea în primejdie. Inima tinerei fete palpita de emoție, când auzi în urma ei tropotul calului lui Gontran. Ea întoarse pe jumătate capul, îl privi cu coada ochiului, pricepu că el voia cu orice preț s-o ajungă şi – cu toate că se bucura – îşi grăbi încă mersul, aşa, numai de plăcerea de a-l chinui pe bărbatul drag.

Calul Margaretei era superior celui al marchizului şi oricât s-ar fi căznit acesta din urmă, tot n-ar fi ajuns-o dacă Margareta nu şi-ar fi oprit brusc animalul, care se ridică în două picioare. Gontran bănui că fetei i se întâmplase un accident şi-şi iuți mersul, aşa că numai în câteva clipe se şi afla lângă ea.

Margareta şedea țeapănă şi nemişcată în şa, cu cravaşa întinsă spre dâra albă a potecii care, la o depărtare de câteva sute de metri, se pierdea în inima pădurii; ea părea în prada unei emoții violente şi neaşteptate. Gontran îşi îndreptă şi el privirea spre potecă şi zări un om înalt care venea înspre ei, cântând un cântec țărănesc şi dând din brațe într-un chip

ciudat şi grotesc. El recunoscu pe Nicon, idiotul de la Châtel-Censoir. Şi pricepu imediat spaima Margaretei, care-şi amintise desigur acea noapte teribilă când el, Gontran, o scăpase din mâinile acestui nebun.

— Nu vă temeți domnişoară zise el. Sunt, doar, aici.

Ea se întoarse repede şi scoase un strigăt, aruncându-i o privire fulgerătoare. Ochii ei nu mai reflectau nici urmă de necaz, ci păreau că-i spun:

— Mersi! Mersi că ai venit în ajutorul meu.

Gontran mână calul înainte şi-l opri alături de cel al Margaretei.

— N-am altă armă decât cravaşa, îi zise el; dar dacă-i furios, am să-l răstorn cu calul; nu trebuie să vă temeți de nimic..

Idiotul sălta şi cânta apropiindu-se tot mai mult de ei; apoi deodată îi zări şi se opri în loc, îşi trecu mână peste frunte ca şi cum ar fi voit să-şi amintească ceva. Gontran se postase înaintea Margaretei, gata să-l răstoarne şi să treacă cu calul peste el. Idiotul însă îl privea cu o curiozitate naivă şi sfârşi prin a-i spune:

— Era apă, nu-i aşa? Multă apă.

Nenorocitul îşi amintea de baia cam rece pe care marchizul îl silise s-o facă fără voie şi desigur că-şi frământa creierii ca să-şi aducă aminte cu ce prilej şi din ce cauză. Deodată o zări pe Margareta, pe care Gontran şi calul lui o ascundeau pe jumătate:

— Ah! prințesa... prințesa! zise el.

Şi începu iarăşi să cânte şi să joace, în culmea bucuriei. Apoi, după obiceiul lui, împreună mâinile şi ceru de pomană. Tânăra fată îi aruncă o monedă de aur şi dând pinteni calul se îndepărtă în galop. Gontran făcu la fel.

Cerşetorul rămase o clipă uluit de această plecare neaşteptată apoi, lăsând capul pe piept, o lacrimă îi curse din ochi şi porni trist mai departe, murmurând:

— Prințesa nu mă mai iubeşte!

Margareta galopa înainte până ce socoti că distanța între ea şi idiot era destul de mare. Apoi îşi încetini mersul şi se întoarse spre Gontran.

— Ah! ce spaimă am tras! exclamă ea, uitându-se țintă la el.

Observă că era palid şi paloarea aceasta, ca-

re trădă emoția lui, o încântă pe tânăra fată a cărei inimă începu iarăşi să palpite. Şi acum, ca şi în ziua când se îndreptau amândoi spre Portes, cei doi tineri mergeau încet, la pas, aspirând parfumul tare al florilor de câmp, ascultând murmurele armonioase care se ridicau de pe pământ spre cer, uitând de timpul care fugea, de locul de întâlnire şi de ținta lor. Erau atât de cufundați în gândurile lor, că nu îndrăzneau să schimbe o vorbă.

„Poate că mă iubeşte?” se gândea Margareta de Pons.

Ei merseră aşa, încet, cale lungă şi nu recăpătară simțul realității decât atunci când turnurile castelului Montgory se iviră deodată îndărătul arborilor.

— Ah! zise Margareta. Am ajuns!

Gontran tresări.

— Şi desigur că nu vom fi primii.

— Credeți? întrebă marchizul, care era cu gândul aiurea.

— Desigur! răspunse Margareta. E adevărat că poteca e mai scurtă ca drumul pentru trăsuri; noi am mers aşa de încet, că tata şi cu vărul meu trebuie să fi ajuns înaintea noastră.

Deodată Margareta se făcu roşie şi-şi plecă ochii în jos.

— Domnul de Montgory poate că e îngrijorat, murmura ea.

La auzul acestui nume, Gontran tresări, simți că i se ridică la inimă un val de sânge şi-l sufocă. Margareta îl văzu îngălbenind.

— Iertați-mă, domnişoară, am uitat că veți deveni în curând marchiza de Flars-Montgory.

Margaretei îi era teamă de această tulburare, de această paloare subită. Ea înțelese că Gontran o iubea cu furie, cu disperare. Iar Gontran uită rolul infam ce-i destinase cavalerului, uită răceala şi rezerva ce zadarnic îşi impusese şi se uită cu ochi pătimaşi la tânăra fecioară, ochi care îi spuneau mai bine ca vorbele cele mai elocvente câtă dragoste nemărginită îi insuflase ea.

Umbra nefastă a Leonei se ştergea, în sfârşit, din inima domnului de Lacy.

Capitolul XXXIV – Strigătul inimii

Margareta de Pons, către marchiza de

Lerme.

„Scumpa mea prietenă,

Am aşteptat zadarnic un răspuns la scrisorile ce ți-am scris. Păstrezi față de mine o mutenie încăpățânată. Care e cauza? Nu ştiu. Şi am atâta nevoie de sfaturile tale! Căci mica ta Margareta, care se socotea atât de tare, a băgat acum de seamă că e foarte slabă.

Cu ce să încep? Am să-ți spun atâtea, să-ți povestesc atâtea întâmplări.

Îți scriu la miezul nopții. Nu ştiu dacă aceasta e ora stafiilor şi a criminalilor; ştiu însă că e aceea a amorezaților.

Azi am fost la masă la Montgory! Ah! scumpa mea, ce cuib neplăcut!

Până azi n-am fost decât rareori la viitorul meu soț; şi n-avea această calitate impunătoare. Cum nu vedeam în el decât un prieten al tatălui meu, găseam foarte firesc ca acest om din altă vreme să se înconjoare cu amintirile trecutului, să locuiască într-un castel vechi şi să joace şi el rolul unuia din portretele de familie coborând pentru moment din cadru. Dar azi!... Ah! scumpa mea, plânge-mă, căci inima mi s-a

înfiorat când am trecut pe sub bolta porții celei mari cu frontonul împodobit cu armele marchizului şi care duce în ceea ce se numea altădată curtea de onoare.

Locuință veche şi bărbat bătrân: iată soarta mea.

De-ai şti cât e de trist acest cuib al dragostei, cum miroase a mucegai acest castel feudal în care ultimul din neamul Montgory îşi instalase orgoliul rasei şi titlurile de noblețe! Sunt tapete vechi, aşa de ofilite, ca o pajişte în luna noiembrie, parchete putrezite pe care rişti să-ți scrânteşti picioarele, coridoare umede în care urlă vântul, galerii întunecoase vizitate de strigoi.

Dacă va trebui să locuiesc acolo, numai după şase luni voi fi moartă de spaimă şi de plictiseală.

Închipuie-ți, scumpa mea, că bunul marchiz a voit să ameţească pe tânăra lui soție prin întreaga grandoare a trecutului, unită cu toată plictiseala prezentului. Masa a fost servită în sala de onoare, – o încăpere vastă, pe pereții căreia sunt înşirați în cadre vechi toți defuncții Montgory, cu cuiraselor lor, ori cu hainele lor

de sărbătoare şi care păreau că zâmbesc, văzând cum mănâncă urmaşii lor. Cel mai tânăr dintre lacheii care ne serveau era cel puțin de o vârstă cu stăpânul său. Mai lipsea doar ca seniorul suveran din Montgory să cheme un trubadur care să ne cânte o baladă. Tatăl meu, care suferă de nobilomanie, găsea toate astea încântătoare.

Dar sunt o nebună! Eu râd, iar inima îmi plânge... plânge, scumpa mea Octavia, căci sunt câteva ore de când!...

Dar, am să-ți mărturisesc totul: sunt câteva ore de când am ghicit ce-i cu mine, am înțeles, am citit lămurit în adâncul inimii mele... îl iubesc! DA, iubesc la nebunie, iubesc cu patimă pe domnul de Lacy; îl iubesc cum n-ar trebui să-l iubesc... şi – inima îmi bate, mai să-mi sară din piept la această mărturisire – şi el mă iubeşte... am ghicit-o!

Am văzut în ochii lui o fulgerare de gelozie teribilă, când logodnicul meu m-a sărutat pe frunte... Ce să fac? Ce să fac?

Tata mă adoră; dar e sclavul cuvântului dat şi al prieteniei sale. El va fi de neînduplecat.

Consolează-mă, Octavia. Scrie-mi curând.

De astă dată Margareta ta e în primejdie.”

Capitolul XXXV – Decizia supremă

Gontran şi Margareta se iubeau; dar nu cutezau încă să şi-o mărturisească, deşi privirea lor şi sunetul emoționat al vocilor erau mărturisirea cea mai elocventă.

Cavalerul d’Asti stătea pitit într-un colț al scenei şi urmărea progresele repezi ale dragostei lor şi veghea ca baronul de Pons să nu bănuiască nimic. În acelaşi timp, marchizul de Flars-Montgory făcea în vechiul său castel preparativele necesare pentru nuntă.

Din cele povestite până acum despre domnul de Montgory, cititorul va fi înțeles că fiecare act important din viață avea pentru el un caracter solemn. Marchizul era din acei oameni pentru care prezentul e pentru ei în funcție de trecut şi se conformează în toate actele lor tradiției. Răposatul marchiz de Flars-Montgory, tatăl său, se căsătorise acum trei sferturi de veac în acelaşi castel vechi. Actualul marchiz voia să-l imite pe tatăl său şi să se

cunune şi el la Montgory. Ca şi odinioară, slujba de la cununie se va oficia în capela castelului şi ea va fi urmată de o serbare splendidă, la care vor fi invitați toți nobilii din împrejurimi.

Marchizul scrisese aceste vorbe bătrânei ducese d'A..., care-i era prietenă de patruzeci de ani, şi o rugă să se îngrijească ea de cadourile pe care el trebuia să le facă miresei. Apoi aduse în taină vreo douăzeci de lucrători ca să restaureze, să întinerească, să mobileze după gustul modern o aripă a castelului, care avea să fie locuită de doamna. Şi bătrânul, devenit deodată îndrăgostit, număra zilele care îl mai despărțeau de realizarea fericirii lui; zilele acestea i se păreau că trec prea încet, în vreme ce Margareta şi Gontran socoteau că se scurg prea repede.

Nu o dată se gândise Gontran să-l provoace la duel, ca astfel să-l omoare pe acest bătrân care-şi tăia partea leului. Dar de fiecare dată simți privirea rece şi batjocoritoare a cavalerului ațintită asupra sa, şi privirea aceasta îi umplea inima de o spaimă secretă. Atunci el nu mai simțea oroare de căsătoria Margaretei,

ci de planurile întunecoase ale acestui om, a cărui sinceritate cinică ascundea desigur o trădare sinistră.

Mii de gânduri nebune îi treceau prin minte. Într-o seară, pe când se întorceau de la Montgory, Margareta se conformase dorinței tatălui ei şi se aşează alături de el în trăsură, lăsându-şi calul pe seama domnului d'Asti, care călărea la stânga trăsurii, în vreme ce Gontran călărea la dreapta ei. După vreo douăzeci de minute călăreții se găseau alături, în urma trăsurii.

— Ei, marchize, la ce visezi? întrebă d'Asti.

Gontran tresări şi răspunse...

— Eu? Nu visez!

— Bine! zise cavalerul râzând. Mă prind că dacă ai pune această întrebare verişoarei Margareta, ea mi-ar răspunde la fel.

Domnul de Lacy se cutremură de un fior şi nu răspunse nimic.

— O iubeşti pe Margareta, urmă cavalerul; o iubeşti, marchize, şi ea te iubeşte...

— Pe mine? întrebă acesta cu voce emoționată.

— Chiar pe dumneata! De altfel, nu e greu de văzut.

Gontran înălță din umeri.

— Scumpul meu, urmă cavalerul, ştii bine că dacă ar fi aşa – ca să-ți fac pe plac, mai admit o umbră de îndoială – dacă ar fi aşa, zic, aş fi foarte mulțumit.

Gontran se uită țintă la cavaler.

— Ah! făcu el pe un ton bizar.

— Dragostea voastră e o piedică în căsătoria Margaretei cu marchizul de Montgory, urmă cavalerul d'Asti: prin urmare, trebuie să-mi pară bine, căci căsătoria marchizului ar ruina pe amicul nostru Emmanuel.

— Înțeleg, răspunse Gontran. Şi este singura dumitale dorință.

— Pardon, răspunse cavalerul. Ți-am mai spus că dacă domnul de Montgory nu se căsătoreşte cu verişoara mea, eu voi fi acela...

Vocea cavalerului era aşa de liniştită, atât de rece, atât de sigură, că domnul de Lacy fu cuprins de o furie subită şi căută în tocul de la brâu un revolver ca să zboare creierii acestui om care cuteza să spună că se va însura cu Margareta.

— Scumpul meu, răspunse Lacy în sfârşit cu o voce în care ironia se amesteca cu mânia, trebuie să admiți că de opt zile persişti într-o glumă ciudată.

— Cum aşa? Ce crezi?

— Susții că o iubesc pe domnişoara de Pons.

— Da.

— Şi că dânsa mă iubeşte.

— Fără doar şi poate.

— Ei bine? Dacă ar fi aşa?

— Ți-am mai spus: aş fi încântat.

— Dar atunci, eu aş fi acela care ar lua-o de soție.

— Dumneata? Nu!

— Şi de ce, mă rog?

— Pentru că eu sunt acela care vreau să mă însor cu ea, iar dumneata trebuie să mă ajuți, după cum şi eu te-am ajutat. Nu suntem noi frați de cruce?

Gontran scrâşni din dinți de mânie.

— Dacă ea mă iubeşte aşa de mult ca să nu se mărite cu marchizul, urmă el, mă va iubi tot aşa de mult ca să refuze şi mâna dumitale?

— Vorbe, vorbe! răspunse cavalerul. Te vin-

deci aşa de iute de la prima dragoste! De va fi nevoie, voi aştepta...

La auzul acestor cuvinte marchizul – întocmai ca un mistreț care, sătul de fugă, se întoarce şi ține piept câinilor – îl privi pe cavaler drept în față şi acesta văzu în ochii lui atâta energie, o hotărâre atât de fermă, că se înfioră.

— Domnule, zise marchizul, a cărui voce rece şi măsurată părea că dezminte enervarea-i lăuntrică, eşti aşa de bun să-mi răspunzi la întrebare? Crezi că dacă aş cere unchiului dumitale, domnul de Pons, mână fiicei sale, el mi-o va refuza?

— Desigur. Unchiul meu e, în primul rând, sclavul cuvântului dat de el domnului de Montgory. Apoi, el ține la o avere mare şi dumneata nu eşti bogat.

— Şi cu toate astea, reluă Gontran, să ştii, domnule, că mi-am băgat în cap să mă însor cu domnişoara de Pons.

Cavalerul înălță din umeri.

— E un proiect imposibil de realizat, zise el; şi vei renunța la el.

— De ce?

— Mai întâi că Margareta nu are decât nouă-sprezece ani, că mai trebuie să mai aştepți doi ani până să fie majoră şi că până peste doi ani probabil se vor mai întâmpla multe lucruri.

— Şi apoi? întrebă Gontran, pe care liniştea cavalerului îl irita la culme.

— Apoi, urmă acesta, ştii prea bine că şi eu mi-am pus în gând să mă însor cu ea.

— Asta nu se va întâmpla, răspunse Gontran.

— De ce?

— Pentru că o iubesc pe Margareta.

— În cazul acesta, răpeşte-o! E singurul lucru pe care-l poți face pentru a împiedica măritişul ei cu domnul de Montgory.

Fraza aceasta din urmă, rostită cu dispreț de cavaler, îl făcu pe Gontran să tresară.

— Scumpul meu, urmă domnul d'Asti, ştii că ziua nunții e fixată de azi într-o săptămână; nu mai ai vreme de pierdut.

Ajunseră la castel. Gontran şi Margareta erau mai tăcuți ca de obicei; domnul de Pons, însă, nu o remarca, pentru că asculta cu mult interes o poveste de vânătoare spusă de cavaler.

Îndată după masă, Margareta se ridică spre a se retrage în camera ei. Trecând pe lângă Gontran, îl auzi şoptind următoarele cuvinte:

„În numele fericirii dumneavoastră, în numele vieții mele, vă rog să veniți la orele zece, în seră!”

La Portes, stingerea se dădea foarte devreme. Domnul de Pons dădea pilda, retrăgându-se la orele nouă. Apoi se culcau şi servitorii, după obiceiul sănătos de la țară, ca a doua zi să poată fi în picioare de dimineață. În primele zile ale şederii lui Gontran la Portes, nu rămâneau în salon decât Margareta, cavalerul şi el. De la o vreme, şi Margareta se retrăgea imediat după tatăl ei, iar Gontran se ducea în parc, uneori însoțit de d’Asti; de cele mai multe ori, însă, singur.

În seara aceea, d’Asti se plânse de durere de cap şi se duse în camera lui, aşa că pe la orele nouă şi jumătate, când Gontran se înapoia, el nu mai văzu lumină la ferestrele cavalerului.

Domnul de Lacy cunoştea foarte bine întreg planul castelului şi ar fi putut merge cu ochii închişi de la primul etaj la cel din urmă. Sera era o clădire izolată, legată de clădirea princi-

pală printr-un coridor la capătul căruia se afla o scară îngustă turnată. Scara aceasta fusese construită spre a satisface un capriciu al domnişoarei de Pons, care iubea şi îngrijea florile şi petrecea adeseori în seră dimineţile ceţoase de toamnă. Mulţumită acestei scări, Margareta nu mai trebuia să coboare în curte şi s-o străbată în toată lungimea ei ca să ajungă în seră.

Domnul de Lacy străbătu coridorul, urcă scara pe furiş, apoi coborî în seră şi se piti după un ghiveci de portocal. Uşa care lega sera de castel rămânea deschisă ziua şi noaptea.

Toată lumea din castel dormea când orologiul bătu orele zece. Nemişcat, Gontran o aştepta pe Margareta. Pe măsură ce minutele treceau, inima lui bătea mai tare; se temea că poate nu va veni.

Dar, peste puţin, se auzi un foşnet uşor pe scară şi tânăra fată apăru.

Cei doi îndrăgostiţi se luaseră de mână şi se uitară unul la altul, tăcuţi şi emoţionaţi, timp de câteva secunde.

— Iată-mă! zise, în sfârşit, Margareta.

— Mulţumesc că aţi venit... răspunse

Gontran, lipind respectuos buzele pe mână ei.

— Domnule, zise tânăra fată încercând zadarnic să-şi stăpânească emoția. Aveți să-mi spuneți ceva foarte serios, nu-i aşa?

— Margareta... murmură domnul de Lacy, te-ai gândit la viitor?

Ea tresări.

— Ce voiți să-mi spuneți cu asta? întrebă ea.

— Vorbesc de viitorul apropiat care te aşteaptă... de această căsătorie...

— Ah! niciodată ea nu va avea loc! Chiar mâine voi vorbi cu tatăl meu... mă voi arunca la picioarele lui... îl voi implora...

— Tatăl dumitale va fi neînduplecat.

— Ei bine, mă voi revolta... îi voi refuza pe domnul de Montgory.

— Margareta, reluă Gontran; nu există decât un singur mijloc ca să scapi de nenorocirea care te ameninţă.

— Care? întrebă ea.

— Fuga.

Cuvântul acesta fu ca o lovitură de trăsnet. Să spui unei tinere din cea mai bună clasă socială, crescută după principiile cele mai austere, să-i spui să fugă din casa părintească, din

căminul familial unde s-a scurs copilăria ei, unde a stat leagănul în care a văzut lumina zilei, să-i spui: „Vei fugi în noaptea aceasta, fără ca servitorii care te-au văzut crescând să-ți sărute mână, fără să depui o sărutare pioasă pe părul cărunt al tatălui, pentru care eşti bucuria şi mândria, speranța viitorului, cârja bătrâneților... Vei fugi, făcând să dispară urmele paşilor tăi şi nu te vei odihni nici zi nici noapte până nu vei ajunge pe pământul străin, unde răpitorii sunt la adăpostul legilor...” Nu avea, oare, acest singur cuvânt – „fuga” – darul de a răzvrăti simțul de cinstire al femeii care roşeşte de orice mijloace piezişe, de toate acțiunile care se ascund în întuneric?

Gontran pricepuse că tulburase adânc sufletul Margaretei.

El îngenunche înaintea ei:

— Margareta, şopti el, te iubesc şi aş fi cel mai fericit dintre muritori, dacă ai consimți să accepți numele meu... Spune, vrei?

— Da... răspunse ea încet.

— Ei bine, atunci vino... să fugim... reluă el cu înflăcărare. Aici, fericirea noastră e impo-

sibilă... vom trece în Anglia.

— Tatăl meu e bun, murmură Margareta; el nu va voi nenorocirea fetei lui.

— O, tatăl dumitale nu e singurul obstacol.

— Nu ştiu să mai existe şi altul, răspunse ea cu naivitate.

Gontran tresări. Îi era teamă să nu-i scape secretul Asociației.

— Margareta, zise el, crezi că sunt om de onoare?

— Cred, răspunse ea.

— Dacă-ți afirm ceva, mă vei crede pe cuvânt?

— Ți-o jur.

— Ei bine! ascultă-mă. O primejdie mare ne amenință pe amândoi, pe dumneata încă mai mult ca pe mine... Dacă rămânem aici, fericirea noastră va fi pe veci zdrobită, dragostea noastră va fi nimicită.

— Dar spune-mi, întrebă Margareta, care sunt aceşti duşmani, aceste primejdii?

— Vai! nu ți-o pot spune, murmură Gontran. Margareta, acesta e un secret între mine şi Dumnezeu şi secretul acesta nu-mi aparține.

Şi cum ea făcu un gest şi scoase un strigăt de

mirare, el îşi puse mâna pe inimă şi zise:

— Crede-mă... te iubesc şi-ți spun adevărul.

— Să fugim? şopti Margareta disperată... Să fug de la tatăl meu... se poate oare? O, nu, niciodată!

— Atunci, răspunse el cu tristețe, rămâi cu bine, Margareta. Eu voi pleca mâine, căci nu vreau să fiu unealta nenorocirilor dumitale viitoare.

— Dar ce tot vorbeşti? întreba ea.

— Căsătoreşte-te cu domnul de Montgory, urmă marchizul, poate că vei fi fericită.

— Doamne, Dumnezeule! Simt că înnebunesc, exclamă tânăra fată în culmea disperării.

— Adio, Margareta! repetă Gontran făcând un pas înapoi.

— Gontran! zise ea – şi toată dragostea ei răsuna în acest singur cuvânt. Vorbeşte... porunceşte... te iubesc...

— Ei bine, zise Gontran. Trebuie să fugim chiar mâine.

— Dar cum?

— Mâine, la miezul nopții, totul va fi pregă-

tit.

Margareta fugi, înăbuşind un oftat. Dragostea ei învinsese pietatea filială.

Gontran, însă, redevenise deodată omul de acțiune, care înfruntă pe față piedicile şi-şi deschide un drum pentru a-şi ajunge ținta. Margareta îi făgăduise că-l va urma; aşadar, nu mai avea decât un lucru de făcut: să-şi asigure fuga.

Capitolul XXXVI – Femeia misterioasă şi coliba puşcăriaşului

În zilele de vânătoare cafeaua se lua, la Portes, dimineața, la orele nouă; în celelalte zile, la zece. Cum baronul vâna în acea zi, el era în sufragerie pe la opt şi jumătate.

— Unchiule, zise cavalerul d'Asti intrând la braț cu Gontran. Prietenul nostru ne părăseşte pentru patruzeci şi opt de ore.

— Cum aşa? întrebă baronul mirat.

Margareta, care intra în clipa aceasta, făcu un gest de uimire. Tânăra fată era foarte palidă, ochii ei obosiți, buzele-i decolorate destăinuiau teribilele emoții prin care trecuse în

noaptea precedentă.

— Cum! Ne părăseşti domnule? întrebă ea cu voce emoționată, lucru ce nu-i scăpă cavalerului.

— Da, răspunse d'Asti. Prietenul meu de Lacy se duce să viziteze castelul Follein şi e foarte probabil că va petrece acolo noaptea. Eu îl sfătuiesc chiar să meargă până la Chastellux, o altă minune arheologică.

— Poate voi merge şi acolo, zise Gontran.

În acelaşi timp o privi pe Margareta şi ochii lui grăiau: „Mint, ca să ne asigurăm mai bine fuga"

Domnul de Pons găsea foarte firească această excursie proiectată de Gontran; el se aşează voios la masă şi vorbi comesenilor de apropiata căsătorie a Margaretei.

— Aşadar, unchiule, e lucru hotărât? întrebă cu fățărnicie domnul d'Asti. Margareta va deveni marchiza de Flars-Montgory?

— Cum, *hotărât*? exclamă domnul de Pons. Nici regele n-ar schimba nimic.

— Aş!

— Dragă nepoate, zise cu asprime baronul;

când un om ca mine şi-a dat cuvântul, nici Dumnezeu însuşi nu l-ar putea împiedica să şi-l țină.

Gontran şi Margareta schimbară o privire care însemna: „Nu mai trebuie să şovăim”.

Cavalerul se aştepta la acest răspuns al baronului şi-l provocase pentru a învinge definitiv nehotărârea bănuită a Margaretei.

Domnul de Pons mâncă în grabă. El era deacum încălțat cu cizmele cu pinteni.

— Vii? întrebă el pe cavaler.

— Bucuros, unchiule.

— Vremea e minunată.

Apoi, adresându-se lui Gontran:

— Calea spre Follein e tot în direcția lui Montgory; vino odată cu noi.

Apoi, domnul de Pons sărută fruntea fiicei sale.

— Şi tu, zise el, vei rămâne singurică acasă?

— Eu, răspunse Margareta, voi călări şi voi trece să văd ce face mătuşa din C...

Pe când cavalerul şi domnul de Pons ieşeau din odaie, Gontran avusese vreme să se întoarcă spre tânăra fată şi să-i şoptească:

— Diseară... la zece... la capătul parcului...

mă voi îngriji de toate.

Margareta păli, dar făcu un semn afirmativ. Gontran îl urmă pe cavaler şi pe baron.

După un ceas, cei trei călăreți ajunseră la răspântia unde trebuiau să se despartă. Domnul de Pons şi cavalerul o luară la stânga; Gontran apucă spre dreapta şi dispăru curând după copaci, căci drumul spre Follein o apuca prin pădure.

Dar după ce înaintă câtva timp astfel ca o distantă destul de mare să-l despartă de tovarăşii săi, marchizul se întoarse, porni în galop, ajunse la malul Yonnei şi trecu apa. Apoi apucă spre Nevers şi galopă până la Clamecy, unde ajunse pe la orele două de după masă.

El se îndreptă spre han.

Gontran încă nu-şi făcuse un plan bine chibzuit; prima lui grijă, însă, era să găsească cu orice preț o diligență şi cai, ca să fugă chiar în acea seară şi să fie la treizeci de leghe departe de Portes, înainte ca baronul să bănuiască ceva.

Pe o bancă de lângă uşa hanului şedea cu picioarele încrucişate un lacheu voinic, al cărui

aspect parizian, mutră obraznică şi fizionomie de pungaş îl surprinse pe domnul de Lacy. Gontran zări în acelaşi timp, sub şopron, o trăsură frumoasă şi solidă, ale cărei roți pline de noroi dovedeau că servise de curând. Lacheul, îmbrăcat cu o livrea de călătorie, purta parcă pe fața lui inscripția: „Sunt de închiriat ori de vânzare”. Felul cum îl privi pe marchiz, îl hotărî pe acesta să i se adreseze pe loc:

— Ascultă, trăsura aceea e a dumitale?

Lacheul salută ca un om deprins să înțeleagă multe numai din câteva cuvinte.

— Nu e tocmai a mea, răspunse el, dar e ca şi cum ar fi.

Privirea lui Gontran deveni foarte semnificativă şi se aținti asupra lacheului.

— Domnule, zise acesta, sunt servitorul unei cucoane care pleacă la moşia ei, la cinci leghe de aici. Am poruncă să mă întorc mâine seară cu trăsura la Paris.

— Mâine seară, se gândi Gontran. E cam târziu! Dar, ce are a face!

Apoi continuă mai mult în şoaptă:

— Ai vrea să câştigi cincizeci de poli?

— Mai e vorbă! răspunse valetul. Şi ce trebu-

ie să fac pentru asta?

— În primul rând, să mă aştepți cu trăsura mâine seară într-un loc pe care ți-l voi indica.

— Bine. Şi apoi?

— Apoi, zise Gontran, ne vei duce la Paris cu iuțeala vântului.

Lacheul începu să zâmbească ca un om care a priceput cum stau lucrurile.

În acest moment, perdelele de la o fereastră a primului etaj fură binişor desfăcute şi nişte ochi curioşi de femeie îl examinară pe domnul de Lacy, pe când descăleca şi valetul se grăbea să apuce calul de căpăstru. Apoi perdeaua fu închisă la loc. Gontran însă nu ridicase capul în sus. El intră în han şi descusu cu dibăcie pe hangiu, căutând să afle ceva despre femeia care pleacă la țară.

— E o femeie foarte frumoasă, răspunse acesta. O femeie îmbrăcată în negru, care se duce nu ştiu unde. N-a voit să-şi spună numele. De aseară, de când a sosit, nici nu s-a mai arătat; mâncarea i se serveşte în odaie.

— Şi nu ştii cum o cheamă?

— Nu, domnule. Dar, adaugă hangiul clipind

şiret din ochi, mie îmi face impresia unei femei care a fugit de la bărbatul său.

„La urma urmei, gândea domnul de Lacy, ce mă interesează pe mine?”

De când era în vizită la Portes, Gontran înaintase uneori prin pădurile care se întindeau pe celălalt mal al Yonnei, în direcția localității Clamecy. Îşi aminti că văzuse la marginea acestor păduri o colibă de pădurari. Rememoră mutra vicleană şi fasoanele slugarnice ale omului care şedea pe pragul colibei şi ale unei femei bătrâne, cu toate că alăpta un prunc, zdrențăroasă ca şi bărbatul ei şi cerşind cu priviri umilite. Domnul de Pons, care-l însoțise pe Gontran, aruncase câțiva gologani în pălăria omului şi trecuse înainte, întorcând capul de scârbă.

— Oamenii aceştia nu trebuie să fie miluiți, îi zisese el lui Gontran după ce se îndepărtaseră puțin. Sunt doi ticăloşi. Bărbatul a ieşit din puşcărie; femeia, după ce a dus un trai care a scandalizat întreg ținutul, a sfârşit prin a se mărita cu acest netrebnic. Când au nevoie de câte ceva, ei vin la Portes, dar sunt convins că pentru câțiva gologani ar fi în stare să dea foc

castelului.

Gontran îşi aminti vorbele acestea. El îşi mai aminti că la vreo două sute de paşi departe de colibă trece un drum bun pentru trăsuri, care duce de la P... la Clamecy. Marchizul luă repede o hotărâre. Se întoarse la lacheu şi-i zise:

— Mâine seară vei apuca pe drumul ce duce de la Clamecy la P... şi vei poposi la intrarea pădurii, la vreo două sute de metri departe de o colibă de cărbunar, numită coliba puşcăriaşului.

— Bine! răspunse lacheul. Am înțeles. Totul va fi pregătit.

— Marchizul nu mai avea nimic de făcut la Clamecy. El încălecă şi plecă. Mai avea de făcut cinci leghe până să ajungă la Portes.

În clipa când Gontran puse piciorul pe scară, perdelele de la camera din primul cat se despărțiră din nou şi acelaşi cap de femeie apăru după geam şi schimbă o privire semnificativă cu lacheul.

Domnul de Lacy plecă în galop şi după două ore ajunse la marginea codrilor din Marvan. În momentul când intră în pădure, urechea lui

fu izbită de un cântec monoton şi ciudat. Apoi zări în depărtare o formă uriaşă, mergând cu paşi grăbiți printre copaci. Îl recunoscu pe Nicon, idiotul, care se întorcea la Châtel-Censoir. Nebunul, auzind galopul unui cal în urma lui, se opri şi rămase în loc, spre a lăsa pe călăreț să treacă.

— Hi, hi! rânjea el zgomotos. E prințul.

El îşi scoase pălăria şi o întinse.

Gontran îi aruncă un gologan şi-şi văzu de drum. Idiotul porni şi el. Apoi stăpânit de un vag instinct de curiozitate, caracteristic nebunilor, el îşi iuți mersul şi urmări pe marchiz, spre a vedea unde se duce. Gontran, care se îndrepta spre coliba puşcăriaşului, părăsise poteca bătătorită. Curiozitatea lui Nicon se mări şi-i dictă acea prudență şireată care e privilegiul nebunilor. Acum el nu mai cânta şi în loc să facă paşi mari şi tropăitori ca de obicei, se zgribuli ca maimuțele şi-l urmări pe marchiz strecurându-se printre copaci, când târându-se ca un şarpe, când sărind ca o maimuță, dar gata oricând să stea nemişcat şi pitit după un tufiş când călărețul s-ar fi oprit ori s-ar fi întors.

Marchizul se opri la uşa cărbunarului. Nebunul se ascunse în mărăciniş, se întinse pe burtă şi zâmbi prosteşte.

La auzul tropotului de cal, cărbunarul şi nevasta sa, care tocmai cinau, ieşiră în grabă şi, zărindu-l pe Gontran, îl salutară cu obişnuita lor slugărnicie.

— Sunteți singuri? întrebă marchizul, descălecând şi intrând în colibă.

— Da, răspunse hidoasa pereche.

Gontran închise uşa, apoi aținti asupra bărbatului privirea-i limpede.

— Ai stat la închisoare, începu el. Lumea de aici te disprețuieşte, nimeni nu-ți dă de lucru decât pe un preț de nimic şi de ai putea, adică dacă ai avea bani, ai pleca imediat din locurile astea, nu-i aşa?

— Da, domnule, răspunse nenorocitul, dar suntem atât de săraci!

— Eu îți voi da banii de care ai nevoie, zise Gontran.

Ochii omului scăpărară şi Gontran pricepu că e departe de a se căi; nemernicul ar fi dispus să-şi reînceapă viața criminală, numai să

capete bani.

— Fii pe pace, îi zise el. Pentru cei douăzeci şi cinci de poli ce-ți ofer, eu nu-ți cer decât un mic serviciu.

— Ca să câştig douăzeci şi cinci de poli, răspunse cărbunarul, aş face orice mi s-ar cere.

— Foarte frumos, zise Gontran. Peste câteva ore mă voi întoarce şi atunci vei afla ceea ce-ți cer.

Apoi încălecă şi zise puşcăriaşului arătându-i tocurile şeii, din care se zăreau pistoalele:

— Dacă mă trădezi...

— Țin mai mult la cei douăzeci şi cinci de poli, răspunse omul.

Gontran porni iarăşi la drum. Atunci nebunul care stătuse tăcut în tufiş, se ridică, sări cu agilitatea unei pisici şi-l urmări din nou pe marchiz.

Înnoptase. Era o noapte întunecoasă şi fără lună, o noapte de vară cu cerul de culoarea plumbului.

Nicio adiere nu mângâia copacii, pădurea era tăcută şi se auzea din depărtare şi cel mai mic zgomot, cântecul unui cioban întârziat, ori strigătul unei fiare în adâncul desişurilor.

Domnul de Lacy înainta cu multă băgare se seamă, ca să-şi amintească drumul la întoarcere, şi se îndrepta instinctiv înspre parc, la capătul căruia trebuia să se întâlnească cu Margareta.

Când ajunse la îngrăditură, orologiul pastelului bătea tocmai ora zece.

Gontran îşi legă calul de un copac, apoi se strecură prin una din deschizăturile gardului în parc, se îndreptă spre banca de verdeață unde în ajun îngenunchease înaintea Margaretei şi aşteptă cu multă îngrijorare pe tânăra fată.

Capitolul XXXVII – Răpirea

Fusese pentru domnişoara de Pons o zi plină de chin şi de remuşcări, de şovăieli, de groază. Să fugă, asta însemna să-şi rişte fericirea întregii sale vieți, să-l distrugă pe bătrânul ei tată pe care-l iubea atât de mult, să uite toată pudoarea şi curățenia femeii şi să se lase stăpânită numai de patimă. Dar dacă refuza să-l urmeze pe Gontran, pe mult iubitul ei

Gontran, asta însemna să-l piardă pentru totdeauna şi, prin forța lucrurilor, silită de o voință de fier, să ajungă soția bătrânului care o va închide pentru totdeauna în castelul acela unde fiecare zgomot va avea un ecou lugubru, unde cântecul cel mai vesel se va preface în bocet de mort... Şi apoi, ea făgăduise... jurase...

Pe măsură ce soarele cobora la asfințit, Margareta se înfiora tot mai mult! Ar fi vrut ca tatăl şi vărul ei să se întoarcă... Dar ei trebuiau să petreacă noaptea la Montgory; şi la orele zece Gontran o va aştepta la capătul parcului.

Înnoptă. Margareta se aşează la un birou şi scrise tatălui său o scrisoare lungă, udată din belşug de lacrimile ei. În această scrisoare ea îi cerea iertare, îi mărturisea dragostea ei şi durerea ei, scârba ce-i insufla domnul de Montgory. Ea îl implora pe domnul de Pons să n-o blesteme; îi cerea în genunchi încuviințarea de a-şi lega viața de alesul inimii sale, de bărbatul pe care-l iubea mai mult ca însăşi viața. Şi pe când scria, vremea trecea şi în castel nu răsuna niciun zgomot de paşi ori de voci, iar baronul nu se întorcea.

Ah! dacă în timp ce uda hârtia cu lacrimile ei de adio, iubitul ei tată s-ar fi înapoiat, cum s-ar fi aruncat în brațele lui, cum l-ar fi îmbrățişat strigându-i:

— Ascultă-mă, tată, apără-mă de mine însămi!

Dar scrisoarea fu terminată şi domnul de Pons nu se ivea.

Atunci Margareta se resemnă să fugă, imaginea bărbatului iubit apăru înaintea ei, imaginea tatălui absent se şterse.

Aşa voia soarta. Margareta trebuia să-l urmeze pe Gontran.

Deodată ceasul bătu zece. Ea scoase un țipăt ca şi cum ar fi lovit-o cineva în inimă.

— El mă aşteaptă, murmură ea.

Şi se sculă ascultând de o forță tainică, ce părea c-o atrage spre răpitorul ei. Aruncă un şal pe umeri şi lăsă pe sobă, deschisă, scrisoarea pentru tatăl ei.

După ce ieşi din budoarul ei, Margareta străbătu sala cea mai mare, numită la castel sala strămoşilor, unde erau atârnate portretele de familie. Tânăra fată aruncă o privire înspăi-

mântată şi rugătoare spre aceste chipuri ale străbunilor; şi în emoția ei, i se păru că pânzele acelea mute se mişcau în cadrele lor, că ochii le scânteiau de mânie, că buzele li se mişcau rostind blesteme. Şi, nebună de groază, fugi.

Poate că ar mai fi şovăit, dacă ar fi întâlnit în calea ei unul din bătrânii servitori cu capetele cărunte, care constituie o parte integrantă a familiei şi au oarecum dreptul de a dojeni cu blândețe pe tinerii lor stăpâni spre a-i rechema la datorie, când aceştia sunt pe cale de a o uita. Dar atât scara, cât şi vestibulul şi curtea erau pustii, iar portița parcului era larg deschisă. Margareta socotea că a înnebunit şi ea pierdu cunoştința existenței şi acțiunilor sale.

Ea fugea, mânată de misterioasa putere magnetică, fără să-şi mai dea seama încotro se ducea şi ce căuta.

Deodată se auzi un strigăt de bucurie, două brațe o cuprinseră, o ridicară vânjos. Ea simți o inimă bătând lângă inima ei.

Gontran o purtă ca pe un copil şi o urcă pe cal. Margareta închise ochii şi crezu că visează.

Domnul de Lacy dădu pinteni calului; animalul nechează de durere şi porni în galop, ducând pe răpitor şi prada lui. Margareta leşinase.

Când domnişoara de Pons îşi reveni în simțiri, aerul rece al nopții îi înțepa obrazul şi calul mai galopa încă printre copaci, întocmai ca armăsarul din balada germană, care o ducea pe Leonora şi pe amantul ei mort.

În depărtare se zărea o slabă licărire printre copaci şi se părea că lumina aceea era farul care-l conducea pe răpitor. Margareta deschise ochii, recunoscu fața lui Gontran aplecată spre ea cu o expresie de dragoste nespusă şi recăpătă simțul realității.

— Tatăl meu, sărmanul meu tată! murmură ea.

— Mai târziu ne vom întoarce la el, răspunse Gontran strângând-o cu patimă în brațele sale... Ne vom întoarce şi el va binecuvânta fericirea şi venirea noastră.

Margareta suspină şi două lacrimi alunecară pe obrajii ei.

Calul continuă să galopeze. În sfârşit, se opri

la uşa unei colibe. Fostul ocnaş şi soția lui îi aşteptau. La vederea fetei ei schimbară o privire de înțelegere apoi, la un semn al lui Gontran, se îndepărtară. Domnul de Lacy voia s-o cruțe pe Margareta de ruşinea de a roşi în fața acestor ticăloşi.

— Iartă-mă că te-am adus aici, dar trebuie numaidecât să rămânem aici până mâine seară, – trebuie! Abia mâine noapte ne va aştepta o diligență la marginea pădurii şi ne va duce la Paris.

Domnişoara de Pons privea cu nedumerire locuința aceea sărăcăcioasă care luase deodată locul frumosului ei budoar unde-şi petrecea zilele ploioase. Ochii i se umplură de lacrimi. Dar Gontran era în genunchi înaintea ei. Gontran o ruga şi o implora, el vorbea un limbaj înflăcărat, o privea cu o dragoste nețărmurită. De altfel nu era, oare, prea târziu ca să se mai poată întoarce?

— Margareta, zise Gontran, eşti un înger şi vei rămâne curată ca un înger până în ceasul când Dumnezeu, prin glasul unui preot, te va face soția mea: până atunci, să mă socoți ca pe un frate.

Şi domnul de Lacy o lăsă pe tânăra fată singură în camera sărăcăcioasă, iar el se culcă îmbrăcat pe o bancă. Cei doi pădurari se mulțumiră cu un culcuş de frunze uscate şi paie.

Capitolul XXXVIII – Visul bătrânului marchiz

Pe când domnişoara de Pons şi seducătorul ei stăteau ascunşi în casa pădurarului şi aşteptau cu nerăbdare şi nelinişte să treacă noaptea şi ziua până la plecarea lor definitivă, baronul, împreună cu nepotul său, cavalerul d'Asti, înnoptau la Montgory.

Primul, obosit după o zi de vânătoare şi liniştit ca un om complet fericit, adormise buştean. Al doilea, însă, în loc să se culce, se furişase pe o portiță care ducea din castel în pădurea care domina clădirea în direcția răsăritului.

Era pe la miezul nopții. Toată lumea din castel dormea şi d'Asti era sigur că nimeni nu va observa lipsa lui. El apucă pe poteca din pădure, adică pe drumul muntos ce duce de la Portes de Montgory, pe unde o luaseră acum

câteva zile domnul de Lacy şi Margareta.

După ce umblă cale de vreun ceas şi mai bine, cavalerul se opri, puse două degete între buze şi fluieră într-un chip deosebit de asemănător cu semnalul Şuanilor pe vremea răscoalelor din Vendée. După câteva clipe se auzi un fluierat identic, venind din vale. Atunci domnul d'Asti se aşează pe o piatră de la marginea drumului şi aşteptă.

În locul în care se afla el, poteca trecea aproape de creasta unor stânci înalte şi sta pieziş peste cursul Yonnei.

Din mijlocul stâncilor mai venea o potecă îngustă pe care treceau mai mult pădurarii şi păstorii. În curând cavalerul văzu înaintând pe această potecă şi venind spre el un om care fluiera un cântec de vânătoare.

— Julien! strigă domnul d'Asti.

— Eu sunt! răspunse noul venit şi dintr-o săritură ajunse lângă cavaler.

Dacă domnul de Lacy ar fi fost de față, ar fi recunoscut pe lacheul din Clamecy, care trebuia să-l ducă a doua zi cu diligența.

— E ceva nou? întrebă d'Asti.

— Da, domnule.

— Ce anume?

— A sosit în galop din Clamecy.

— L-ai văzut?

— Desigur. Mi-a făgăduit cincizeci de poli, dacă-i procur diligența.

— Când?

— Mâine seară.

— Unde trebuie să-l aştepți?

— La intrarea în pădurea care se întinde de-a lungul drumului ce duce de la Portes la Clamecy.

— Ah, minunat! zise cavalerul. Am noroc. Totul se împlineşte tocmai după prevederile mele.

Un zâmbet răutăcios se ivi pe buzele cavalerului.

— Dar ea? întrebă el.

— Aşteaptă numai semnalul, ca să se înfățişeze la castel.

— Foarte bine! Poate să vină mâine de dimineață, la nouă fix.

— Acum e miezul nopții, zise lacheul. Am să ajung la Clamecy tocmai în zorii zilei.

— Pleacă numaidecât!

Lacheul salută, coborî poteca, iar cavalerul, care apucase şi el drumul înapoi spre castel, auzi în curând ropotul unui cal ce se îndepărta în galop.

— Ah! scumpul meu marchiz, murmură batjocoritor domnul d'Asti, am să pun mâna pe femeia pe care o vreau, cu toată dragostea voastră. Sărman nebun! Tu n-ai putea să te măsori cu mine decât cu spada-n mână şi nu mă tem de această alternativă, pentru că aparții Asociației; şi lupii nu se mănâncă între ei.

Cavalerul se întoarse la castel. Pe când domnul de Pons dormea dus, iar nepotul său făcea în gând tot soiul de planuri cu zestrea de un milion pe care Margareta avea s-o aducă soțului ei, bătrânul marchiz de Flars-Montgory nu putea să ațipească.

La bătrânețe, pasiunea e mai teribilă ca aceea din floarea vârstei. Timp de patruzeci de ani domnul de Montgory avusese scârbă de căsătorie şi nu prea făcuse caz de femei. Dar acum îşi luase în serios rolul de soț; începuse s-o iubească pe Margareta cu o patimă nebună. Devenise şi gelos, gelos până şi de umbra lui. El număra nopțile şi zilele care îl mai des-

părțeau de fericirea lui, după cum prizonierul socoteşte orele care îl mai despart de libertate. Aceasta era pricina insomniei domnului de Montgory; el visa cu ochii deschişi, se lăsa stăpânit de fel de fel de iluzii, întocmai ca un băiețel amorezat. Dar pe la orele patru dimineața, după ce savurase din plin perspectiva viitoarei sale fericiri, domnul de Montgory resimți un fel de toropeală copleşitoare şi adormi.

Somnul însă îi era agitat. În loc să continue visurile fermecătoare trăite cu ochii deschişi, în mintea lui se prindeau acum imaginile cele mai funeste. În somn bătrânul amorezat se vedea hodorogit şi chinuit de nevasta sa fermecătoare prin tinerețe şi frumusețe. El se vedea în tristul castel unde venise să-şi ascundă comoara de toți ochii lacomi; se revedea singur, părăsit, lângă căminu-i singuratec, cu capul plecat, cu durerea şi ruşinea în inimă. Ea fugise... fugise pentru totdeauna, fugise cu un seducător frumos, care o zăpăcise cu vorba lui caldă; părăsise fără părere de rău castelul acesta, unde soțul ei se prăpădea de deznădej-

de. La această ultimă viziune, marchizul de Montgory se trezi tremurând, cu părul vâlvoi, cu fruntea udă de sudoare.

Mijea de ziuă, prin castel se auzeau, de acum, fel de fel de zgomote înăbuşite, iar argaţii făceau pregătirile de vânătoare.

Domnul de Montgory se sculă, deschise fereastra, scoase capu-i înfierbântat în aerul răcoros de dimineaţă, apoi începu să se îmbrace pentru vânătoare.

— Am avut un vis oribil – murmură el. Din fericire, Margareta e tot atât de cuminte pe cât e de frumoasă... şi eu voi fi cel mai fericit dintre bărbaţi.

Trebuia să ia masa împreună cu logodnica sa, de aceea domnul de Montgory îşi făcuse toaleta cu mai multă grijă ca de obicei. Se încălţă cu cizme mari de călărie, dar ceruse valetului jacheta grena comandată în Anglia. Jacheta aceasta, lucrată cu mâini îndemânatice de cel mai vestit croitor din Londra, fusese admirată de toată societatea Rallie-Bourgogne, din care domnul de Montgory făcea parte.

Bătrânul vânător mai pusese şi pantalonii albi din piele de căprioară; chemă bărbierul

să-i frizeze părul cărunt şi să-i cănească mustața. Astfel dichisit, domnul de Montgory se duse la musafirii săi care îl aşteptau în curte, unde fuseseră aduşi şi caii.

Cavalerul, de a cărui plimbare nocturnă nu ştia nimeni din castel, spunea că a dormit buştean şi se arăta foarte vesel. Baronul părea cam îngrijorat.

— Dar ce ai, unchiule, întrebă d'Asti în momentul când apăru marchizul.

— Nici eu nu ştiu, răspunse domnul de Pons. Dar mi-e inima grea şi le văd toate în negru... Am presimțirea că mi se va întâmpla o nenorocire.

Domnul de Montgory se cutremură fără voie, dar nu zise nicio vorbă.

— Goneşte gândurile negre, unchiule! zise cavalerul cu un ton serios. Dumneata, unchiule, eşti omul cel mai fericit din lume şi nu ştiu ce rău ți s-ar putea întâmpla.

— Ştiți ce? zise baronul. Să mergem la Portes! Nu-mi pot reveni: am visat-o rău pe Margareta!

Un fior străbătu din nou pe marchiz.

— În vis, o căutam zadarnic pe Margareta... n-o puteam găsi.

Domnul de Montgory fu cuprins de o adevărată groază şi se aruncă în şa, sprinten ca un tânăr.

„Oh! oh! se gândea domnul d'Asti. Văd că teoria prezentului se adevereşte."

Cei trei călători apucară în galop pe drumul spre Portes, unde ajunseră în mai puțin de o oră.

Domnul de Pons se înfioră când zări la poarta castelului, zgribulit pe ultima treaptă a peronului, pe Nicon idiotul. Acesta îşi trecu mâinile prin pletele lungi şi roşii, se uită la baron şi la tovarăşii săi şi începu să râdă zgomotos.

— Hi! hi! hi! făcu el. Iată părinții... tatăl şi îndrăgostitul prințesei. Iată-i! Dar n-o vor avea... niciunul nici celălalt! Nu! Nu!

Idiotul scoase din buzunar o pungă de piele în care zăngăneau câțiva gologani.

— Nici eu n-o voi avea... adaugă el cu tristețe. Celălalt o va avea.

— Sărmanul nebun! murmură domnul de Montgory.

— Nu e aşa de nebun pe cât se pare, observă

cavalerul.

— De ce?

— Pentru că, urmă d'Asti râzând, el a priceput că pentru a te însura cu o femeie, fie ea țărancă ori prințesă, trebuie să ai bani.

Şi ei trecură înainte aruncând câte o piesă în pălăria cerşetorului.

Pentru a explica prezența matinală a lui Nicon la Portes, trebuie să ne amintim că în ajun el îl urmărise pe Gontran de la coliba pădurarului până la locul din parc, unde domnul de Lacy îşi lăsase calul. Atunci, pentru a doua oară, cerşetorul s-a ascuns la câțiva paşi şi a aşteptat. După câteva minute, l-a văzut pe Gontran înapoindu-se şi purtând ceva alb în brațe; îl văzuse încălecând şi îndepărtându-se în galop...

În creierul bietului nebun se făcuse o slabă lumină; el ghicise, înțelesese totul... Ar fi voit să strige ajutor, dar niciun sunet nu-i ieşea din gură; ar fi voit să fugă după răpitor, dar picioarele nu-l ajutau şi el rămase nemişcat, mut, încremenit de emoție. Apoi nebunia îi revenise; şi odată cu revenirea demenței,

pierduse şi conştiința faptului ce se petrecuse în fața lui. Puterile îi reveniră şi el apucă pe drumul spre castel cântând o melodie stranie.

Se îndreptase spre bucătărie, unde i se dăduse o mâncare stranie; apoi – amintindu-şi poate în chip foarte vag că altădată casa aceasta era şi adăpostul lui – el nu plecă imediat, după cum obişnuia să facă, ci se aşeză lângă foc, apoi pe pragul uşii, unde rămase câteva ore, în loc să apuce înapoi pe drumul spre Châtel-Censoir. Slugile profitaseră de accesul de melancolie al nenorocitului, ca să-l îmbete, ceea ce nu era greu. Acum, pe lângă starea lui de demență, mai era şi amețit şi aceasta îl împiedicase de a-şi mai continua drumul, căci nu se mai putea ține pe picioare.

— Are să doarmă aici! răspunse intendentul baronului. Să-l duceți să se culce în poiană.

Şi Nicon dormi alături de câini; a doua zi de dimineață se sculă dezmeticit. Dar înainte de a pleca înapoi în sat, se aşeză pe treptele peronului, căznindu-se să-şi reamintească ceea ce se petrecuse în ajun. Şi e foarte probabil că-şi amintise, căci întâmpină pe cavaler şi pe domnul de Montgory cu vorbele melancolice

şi batjocoritoare:

— N-o vor avea... Niciunul... nici celălalt... Şi nici eu n-o voi avea.

Capitolul XXXIX – Îngerul morții

Când pătrunse în vestibulul castelului, domnul de Pons, pe care presimțirile rele nu-l părăsiseră, simți că inima i se strânge de durere şi întrebă imediat pe primul servitor pe care-l întâlni:

— S-a sculat domnişoara?

— Nu, domnule baron. Încă n-am văzut-o azi.

Baronul încruntă din sprâncene şi murmură:

— Să fie, oare, bolnavă? Ea se deşteaptă totdeauna la orele opt şi acum e nouă.

Tocmai trecea camerista Margaretei. Repetă întrebarea.

— Domnişoara încă n-a sunat, îi zise ea.

Domnul de Pons, în prada gândurilor cele mai rele, spuse nepotului său să-l conducă pe domnul de Montgory în salon, iar el urcă în grabă în camera fiicei sale. Bătu la uşă şi nu

primi niciun răspuns. Un fior străbătu trupul sărmanului tată, care se temea să nu se fi întâmplat vreo nenorocire. Văzând cheia în uşă, deschise şi intră. Camera era goală... patul neatins.

— Margareta! strigă el, unde eşti?

Deschise uşa budoarului, a frumosului budoar care semăna cu un cuib de turturică. Budoarul era şi el pustiu. Dar pe sobă era o scrisoare, pe care domnul de Pons o apucă, o citi cu înfrigurare, apoi o scăpă din mână.

Baronul rămase o clipă nemişcat, ca trăsnit, cu privirea ațintită pe acea scrisoare de adio a copilei sale. Apoi scoase un țipăt... țipătul leoaicei căreia i s-au furat puii şi care-şi găseşte vizuina pustie. La țipătul acesta, care răsună ca un blestem prin tot castelul, servitorii veniră în fugă; şi în urma lor, marchizul de Montgory cu cavalerul.

Toți se opriră în prag, înmărmuriți la vederea bătrânului care sta nemişcat, cu privirea rătăcită, cu mâinile împreunate.

Cavalerul d'Asti, singurul care pricepea durerea care împietrise pe domnul de Pons, se apropie de el, strigând:

— Pentru Dumnezeu, unchiule... ce ai?

Vocea lui era emoționată, tremurătoare... şi era palid ca şi cum ar fi fost îndrăgostit de acest unchi pentru care pregătise mişeleşte lovitura de moarte.

— Uite, citeşte... murmură bătrânul întinzându-i scrisoarea, pe care o ridicase de jos şi pe care fixase din nou privirea-i speriată.

Cavalerul luă scrisoarea, o citi şi exclamă:

— Ce infamie!

Domnul de Montgory, care nu pricepea încă nimic din ceea ce vedea, smulse scrisoarea din mâinile cavalerului şi o citi la rândul său.

Domnul marchiz de Flars-Montgory era unul din acei oameni care, după ce în viața lor ținuseră piept destinului nemilos, sunt hărăziți să moară de o moarte absurdă. Abia aruncase ochii pe scrisoarea aceasta – în care Margareta mărturisea dragostea ei pentru Gontran şi repulsia ce o simțea pentru acest bătrân pe care crezuse la început că-l va putea lua de bărbat, şi în care îşi lua cu înduioşare rămas bun de la tatăl ei – şi pricepu totul... Margare-

ta, pe care o iubea, era pierdută pentru el; Margareta va fi soția altuia... şi Flars se va stinge fără urmaşi...

Figura bătrânului, din palidă ca a unui cadavru, se făcu acum de culoare roşie-liliachie; vinele tâmplelor i se umflară, ochii i se roteau în orbite şi apoi deveniră înspăimântători de țepeni. Marchizul făcu un pas înapoi, întinse brațele, scoase un țipăt înăbuşit şi căzu pe spate pe parchet.

Marchizul de Flars-Montgory, ultimul reprezentant al unui neam eroic, murise trăsnit de apoplexie... murise sub ochii bătrânului său prieten, pe a cărui fiică o iubea şi care semăna şi el cu una din acele statui triste şi disperate pe care popoarele antice le puneau la uşa templelor ridicate zeilor Infernului.

Pe când toți căutau să dea ajutor marchizului, a cărui moarte fusese atât de fulgerătoare încât nimeni nu putea să o creadă, d'Asti luă mâna domnului de Pons şi îi zise:

— Unchiule... unchiule, ascultă... Gontran e nobil... Gontran e bogat... Gontran e un gentleman... el va trebui s-o ia pe Margareta de soție... şi, cu ajutorul lui Dumnezeu, cinstea

noastră nu va fi pătată!

Dar, ca şi cum soarta ar fi voit să dezmintă cuvintele cavalerului, uşa se deschise în clipa aceasta şi o femeie intră în odaie.

Femeia aceasta purta haine cernite, era palidă şi tristă, cum sunt reprezentate femeile părăsite. Femeia aceasta trecu prin mijlocul servitorilor uluiți, se împiedică aproape de cadavrul cald, încă, al marchizului şi se apropie de nenorocitul tată:

— Domnule baron, zise ea, am auzit rostindu-se aici un cuvânt care mi-a dat dezlegarea celor ce se petrec. Fiica dumneavoastră a fost sedusă, răpită de marchizul Gontran de Lacy. Eu am venit să unesc durerea mea cu a voastră, să alătur răzbunarea mea de a voastră.

Femeia aceasta era încovoiată şi tremurătoare înaintea domnului de Pons, care recăpătase în momentul acesta energia teribilă a deznădejdii şi întrebă:

— Dar cine sunteți, doamnă, de vorbiți ca să ne unim durerea şi răzbunarea?

— Domnule, răspunse femeia cernită ple-

când ochii în jos, dar cu vocea hotărâtă şi gravă, sunt o biată fată, sedusă ca şi fiica dumneavoastră, răpită ca şi ea, luată în taină în căsătorie şi ținută ascunsă de ochii lumii... sunt o femeie trădată, părăsită, repudiată...

Ea se opri şi se uită la baron, ca şi cum ar fi voit să-i pătrundă cu ultimele cuvinte inima, aşa cum ar face tăişul rece al unui pumnal:

— Eu sunt, termină ea, marchiza Gontran de Lacy!

— Dumnezeule! murmură cavalerul.

— E însurat! exclamă baronul buimăcit şi împleticindu-se ca un om beat.

— Bine ai jucat Leona! murmură în acelaşi timp domnul d'Asti (şi, cu privirea, o felicita pe aventurieră); căci ea apăruse aşa, pe neaşteptate ca să-şi joace rolul ce-i încredințase colonelul Leon şi temuta Asociație.

O linişte înfiorătoare se coborî în sala aceasta, peste cadavrul sărmanului marchiz, peste tatăl care vedea necinstea plângând numele lui, peste bătrânii servitori care aflau în acelaşi timp fuga tinerei lor stăpâne şi nefericirea ei ireparabilă. Apoi urmă o explozie de murmure, de amenințări de moarte la adresa răpi-

torului. Tatăl, zdrobit sufleteşte, se înălță, ochii îi fulgerau, şi strigă cu voce plină de ură:

— Ah! Vai lui! Nenorocire lui! Cu mână mea îl voi ucide!

— Nu, unchiule, răspunse cavalerul d'Asti. Eu, nepotul dumitale, sunt acela care trebuie să răzbune cinstea noastră!

Domnul d'Asti luă o atitudine războinică şi indignată, care înşelă toată lumea. Dar în sală apăruse un personaj nou; şi acesta, în loc să râdă zgomotos cum îi era obiceiul, avea o atitudine gânditoare şi reculeasă, ca omul care evocă o amintire îndepărtată, în care ar putea găsi dezlegarea misterului întâmplărilor la care asistă fără a le pricepe. Era Nicon, idiotul. El îşi purta privirea leneşă şi visătoare de la unul la celălalt din cei prezenți, de la fața disperată a domnului de Pons până la masca imobilă a marchizului de Montgory şi, ca şi cum ar fi priceput, în sfârşit, el rosti:

— Ah! Ah! tatăl şi îndrăgostitul prințesei... îndrăgostitul e mort... tatăl furios... Prințesa a plecat...

Şi cum nimeni nu băgă în seamă vorbele idi-

otului, el adaugă:

— Dar eu ştiu unde e ea.

— Ştii? exclamă cavalerul d'Asti. Atunci, să încălecăm iute, unchiule, iute, iute!

— Da... ieri... noaptea... au plecat, urmă idiotul, concentrându-şi amintirile. Au plecat... Ea e la puşcăriaş.

La auzul acestui nume, un murmur de groază trecu printre cei de față.

— Veniți! Veniți! urmă idiotul. Vă voi duce acolo!

— Să plecăm, unchiule, să plecăm, repetă cavalerul.

Capitolul XL – Triumful infamiei

Gontran şi Margareta aşteptau în coliba puşcăriaşului să se lumineze de ziuă. Gontran se întinsese, îmbrăcat cum era, pe o bancă, la colțul vetrei. Margareta se odihnea în singurul pat din magherniță.

Tânăra fată petrecuse o noapte oribilă şi simțea chinuri infernale, la trei leghe departe de casa părintească, de frumoasa casă albă în care-şi petrecuse copilăria, ocrotită de privi-

rea iubitoare a bătrânului ei tată, nemaiputându-se întoarce niciodată acolo; că de acum înainte va rătăci prin lumea mare, mânată numai de dragostea ei.

Margareta nu închise ochii, toată noaptea. Domnul de Lacy, însă, rupt de oboseală şi zdrobit de emoțiile prin care trecuse în cursul zilei, adormi adânc, într-un somn greu şi agitat de visuri urâte.

Se făcuse demult ziuă şi soarele pătrundea cu raze aurii în colibă, când el se deşteptă. Margareta era în picioare, pe prag, palidă, tristă, resemnată şi uitându-se cu dragoste la domnul de Lacy. De acum înainte, el însemna pentru dânsa viitorul, lumea toată!

— Ah! murmură Margareta... ce noapte! Ce noapte oribilă!

Ea-l înconjură pe Gontran cu brațele şi urmă:

— Hai! Să fugim! Să fugim imediat! Căci altfel nu voi mai avea puterea să mă îndepărtez de sărmanul meu tată!

Domnul de Lacy se tulbură.

— Dar e imposibil! murmură el. Trebuie să aşteptăm... să mai aşteptăm încă... diligența

nu va sosi decât spre seară.

Deodată, înainte ca Margareta să fi putut spune vreo vorbă, se auziră paşi grăbiți apropiindu-se de uşa colibei şi puşcăriaşul care, conform poruncii lui Gontran, veghease din ajun, intră înspăimântat şi zise:

— Domnule... domnule... se aud tropote de cai prin pădure... sunteți urmăriți.

Margareta scoase un țipăt şi se refugie în fundul colibei, palidă, disperată, crezând că vede de acum înaintea ei fața tristă şi mânioasă a bătrânului ei tată pe care-l părăsise.

Domnul de Lacy rămase nemişcat, întocmai ca soldatul care aşteaptă vitejeşte pe duşman. El sta cu brațele încrucişate, hotărât să țină piept omului care va veni să-i ceară înapoi copila şi să-i spună:

— E curată... Am respectat-o... dar ea-mi aparține, vreau să fie a mea.

Zgomotul cailor se apropia şi printre copacii înalți răsuna un murmur înăbuşit.

Deodată se văzu o umbră pe prag; o femeie apăru... Gontran scoase un țipăt şi făcu un pas înapoi: Leona stătea înaintea lui, linişti tă, rece, cu disprețul pe buze.

La vederea acestei femei pe care nu o cunoştea, dar care-l zdrobea cu privirea pe Gontran, domnişoara de Pons fu cuprinsă de acea înfiorare ce o provoacă vederea unei reptile şi se dădu şi ea înapoi, după cum făcuse şi Gontran.

Leona nu rămase pe prag. Ea se duse de-a dreptul la Margareta, fără să adreseze măcar o vorbă domnului de Lacy şi zise tinerei fete:

— Domnişoară, se vede să n-aţi ştiut ce cursă infamă v-a întins soţul meu!

— Soţul ei? exclamă Margareta în culmea nedumeririi.

— Sunt marchiza Gontran de Lacy!

Şi vocea acestei femei, care mințea, suna aşa de adevărat, în gesturile, în privirea ei era o autoritate atât de poruncitoare, că Gontran rămase ca trăsnit de atâta îndrăzneală, iar Margareta se întreba dacă nu cumva e prada unui coşmar.

În scurta clipă de tăcere ce se făcu între aceste trei persoane înmărmurite ca nişte statui, doi bărbaţi năvăliră în colibă: baronul de Pons şi cavalerul. Baronul avea o înfăţişare teribilă. Faţa-i era roşie de indignare, ochii îi fulgerau;

el se ținea drept şi țeapăn şi se părea că vigoarea tinereții îi revenise acestui moşneag, al cărui cămin şi a cărui familie fuseseră terfelite.

Cavalerul era grav şi demn, ca omul căruia i s-a încredințat o misiune de înaltă moralitate şi de ispăşire solemnă.

Baronul se îndreptă spre Gontran, care sta tot nemişcat şi împietrit:

— Mizerabile! zbieră bătrânul, ridicând cravaşa asupra lui.

Dar o mână opri mâna baronului gata să lovească; Margareta se puse între tată şi seducător.

Tot orgoliul jignit al rasei sale umpluse inima şi se răspândise pe figura tinerei fete; domnişoara de Pons îl străpunse pe Gontran cu o privire, înaintea căreia el trebui să plece capul la pământ.

— Tată, zise ea cu voce gravă şi tremurând de indignare, nu lovi pe omul acesta.

Şi uitându-se la d'Asti, ea adăugă:

— Domnule, dați brațul marchizului de Lacy şi ieşiți!

Margareta luă brațul tatălui său şi-l trase

afară din colibă.

Cavalerul se aplecă la urechea lui Gontran şi-i zise:

— De ce dracului iei şi dumneata lucrurile aşa de serios?!

Cavalerul ieşi, lăsându-l pe Gontran tot nelinişţit şi trăsnit; el se duse la baron şi lăsându-se în genunchi înaintea lui, îi zise cu gravitate:

— Unchiule, niciun minut nu trebuie să fie mânjită onoarea numelui de Pons; vrei să-mi faci cinstea de a-mi acorda mână domnişoarei de Pons, verişoara mea?

Margareta scoase un țipăt – țipătul naufragiatului gata să fie înghițit de valuri şi care vede apărând înaintea lui stânca salvatoare. Cu un gest spontan ea întinse mână şi zise:

— Ai o inimă nobilă... toată viața mea ți-o voi închina şi te voi iubi!

„Bietul Gontran! murmură cavalerul. Bietul Gontran.”

După o săptămână, Gontran se înapoie la Paris, cu inima plină de necaz şi de deznădejde. El reluă jugu-i fatal care avea numele de Leona. Acum nu mai avea puterea să se elibe-

reze de el...

Capitolul XLI – Dureri intime

Trebuie să ne întoarcem cu câteva luni în urmă, la o epocă în care colonelul Leon nu se gândea încă să întemeieze Asociația Camarazilor Spadei.

E nevoie să vorbim de trecut pentru priceperea povestirii noastre.

La începutul iernii anului 1837, baronul de Mort-Dieu părăsise locuința de la țară spre a se instala în Paris, cu toate că era de acum luna decembrie. Baronul de Mort-Dieu locuia la moşia cu acelaşi nume, situată în fundul provinciei Berry, între localitățile La Châtre şi Châteauroux. Mort-Dieu nu era un castel gotic, ci o clădire frumoasă, reconstruită după gustul modern, înconjurată cu un parc englezesc şi mobilată, decorată şi împodobită cu o vilă din împrejurimile Parisului.

Baronul de Mort-Dieu petrecea mare parte din an pe moşia sa; unii spuneau că din mizantropie, alții susțineau că pentru a fi mai multă vreme singur cu tânăra lui soție. Dom-

nul de Mort-Dieu, reînsurat de aproape doi ani, era un bărbat de vreo cincizeci şi cinci ori cincizeci şi şase de ani, hărăzit să trăiască o viață lungă, judecând după părul lui aproape negru, talia înaltă şi dreaptă ca un plop. Dar un observator mai conştiincios ar fi putut dezminți această aparență de sănătate şi tinerețe târzie. La o examinare mai amănunțită, ar fi zărit, ici şi colo, pe fața totdeauna palidă a baronului, zbârcituri adânci tăiate de frământările vieții, brazde neşterse, săpate de durere şi a căror cauză s-ar fi putut căuta în privirea-i tristă, fără lumină, din care uneori scăpăra o scânteie de furie concentrată, dar spre a se stinge numaidecât. Un medic nu i-ar fi dat domnului de Mort-Dieu mai mult de două luni de viață; omul acesta care părea că va ajunge la adânci bătrânețe, avea să se stingă deodată fără zgomot, fără zbucium, ca o candelă lipsită de ulei.

Într-o seară de decembrie, aproape de Crăciun, domnul baron de Mort-Dieu şedea lângă soba marelui salon din conacul său; privirea-i era ațintită pe jarul din sobă, capul îl ținea

înclinat cu tristețe, gândurile-i erau purtate în trecutul vieții sale şi nu vedea acolo decât ruină şi dezolare. Lângă el şedea baroneasa, cu un lucru în mână, şi-l privea pe furiş cu dragoste şi durere.

Doamna de Mort-Dieu era o femeie de vreo treizeci de ani, înaltă, brună, cu ochii albaştri şi cu părul negru ca pana corbului, cu buzele roşii şi cu un zâmbet trist şi fermecător. Fața ei avea trăsături foarte fine şi trăda un amestec ciudat de virilitate şi de blândețe îngerească.

Doamna de Mort-Dieu era una din acele femei cu inima de aur, cu voința energică şi curajoasă, care par născute pentru a îndeplini pe pământ o misiune, care îşi urmăresc ținta fără teamă şi fără şovăire. Era a cincea fiică a unui nobil breton de Mort-Dieu. Se pare că pentru familia ei căsătoria aceasta a fost o afacere rentabilă, cum se face fără ruşine în societatea modernă. Ea, însă, ascultă de o atracție misterioasă, de o simpatie tainică ce-i inspira acest om trist şi zdrobit, a cărui viață părea să fi fost frământată de tot felul de vijelii.

Baroneasa se căsătorise cu bătrânul ei soț

din devotament, căci în inimile fetelor nobile din Bretania mai trăieşte poezia sfântă şi caritatea. Ea convieţuise zece ani cu acest bătrân chinuit de o durere tainică şi timp de zece ani ea-l înconjurase cu griji, cu atenţii, consimţind să trăiască la ţară, veşnic singură cu el – cu el, care nu vorbea ore întregi şi părea chinuit de remuşcări grozave.

Iarna, în luna ianuarie, când domnul de Mort-Dieu îşi părăsea moşia şi se muta la Paris, ea rămânea aici închisă într-un palat vast şi sobru din strada Saint-Dominique; ei nu primeau decât puţini musafiri şi la ocazii rare; în palatul acesta nu se aprindeau niciodată candelabrele de sărbătoare, nu răsuna niciodată vreo orchestră zgomotoasă de bal. Doamna de Mort-Dieu nu se plângea niciodată de această izolare. Ea se deprinsese cu această viaţă de abnegaţie şi de devotament şi niciodată nu scăpa din gura ei un murmur de revoltă, fruntea nu i se încrunta niciodată de mânie; niciun minut nu dispărea de pe buzele ei zâmbetul trist şi blând, când bătrânul ei soţ o privea.

Baronul, care fixa de multă vreme jăratecul din sobă şi era dus pe gânduri, ridică deodată capul şi aținti asupra soției sale privirea-i abătută.

— Aurelia, zise el, vino de te aşază aici, lângă mine; am să-ți vorbesc ceva.

Ea se ridică zâmbitoare, îşi apropie scaunul de fotoliul lui, îi întinse fruntea albă pe care el o sărută părinteşte şi puse mâna ei într-a lui.

— Copila mea, zise baronul, de multă vreme tot amân să-ți vorbesc de ce-mi apasă sufletul. Dar acuma... trebuie să o fac... nu vreau să mai aştept... moartea va veni.

— Doamne! zise ea înspăimântată la auzul acestui cuvânt pe care el îl rostea fără cea mai mică tulburare în grai.

— O simt, zise el liniştit. Dar nu e vorba de asta. Ascultă-mă...

Domnul de Mort-Dieu se uită cu o privire atât de plină de dragoste la soția sa, ca şi cum ar fi vrut să-i mulțumească pentru cei zece ani de devotament.

— Aurelia dragă, zise el, înainte de toate te rog să mă ierți că ți-am încătuşat tinerețea, viața-ți care putea fi plină de bucurie şi de un

viitor frumos dacă te măritai cu altcineva; cu existența mea tristă şi deşartă, cu bătrânețea mea prematură...

— Nu mai vorbi aşa, dragul meu, murmură baroneasa; nu sunt, oare, alături de tine, cea mai fericită femeie?

El îi strânse mână şi pe buzele lui flutură un zâmbet uşor, plin de recunoştință.

— Eşti bună, zise el. Eşti nobilă şi bună asemenea îngerilor şi Domnul te va răsplăti. Aurelia dragă, ştii, oare, că atunci când te-am luat de soție nu credeam să mai trăiesc mai mult de şase luni, atât de rău mă chinuia durerea sufletească?

Ea-l privi cu un fel de spaimă şi ochii ei parcă spuneau:

„Aşadar, ai suferit atât de mult?”

— Da! răspunse el clătinând din cap, căci îi înțelese privirea.

Apoi adăugă:

— Copila mea, socoteam că sunt atins mortal, şi când m-am căsătorit cu tine, speram să te las curând văduvă, bogată şi într-o situație în care o femeie frumoasă şi virtuoasă ca tine

are putință de a găsi fericirea într-o altă unire.

— Dragul meu, dragă... murmură baroneasa tulburată, pentru numele lui Dumnezeu, nu mai vorbi astfel! Fericirea pentru mine e că te-am putut păstra în viață, că am trăit lângă tine şi că vei mai trăi astfel. Ah! dragul meu, adaugă ea înconjurându-i gâtul cu frumosul ei braț, te voi mai păstra mult, multă vreme, căci voi avea grijă de tine... voi veghea asupra zilelor tale.

O lacrimă se ivi în ochii bătrânului.

— Eşti un înger! zise el.

— Te iubesc... răspunse ea.

— Ei bine! reluă el. Ascultă-mă!

Ea puse ambele mâini într-ale lui şi el i le sărută cu evlavie.

— Scumpă copilă, zise el, nu ştii că, înainte de a mă însura cu tine, cu multă vreme înainte, inima mea bătuse la vederea surorii tale mai mari.

— Sora mea! exclamă baroneasa mirată.

— Da, sora ta, doamna de Verne, moartă acum, şi al cărei unic fiu e ofițer în armata Africană.

Şi cum doamna de Mort-Dieu continua să-şi

arate uimirea, baronul urmă:

— O, lasă-mă, Aurelia dragă, o să-ți spun această poveste ciudată şi vei vedea cât de scumpă mi-a fost ființa ta, încă înainte de a-mi fi fost îngăduit să-ți ofer numele meu.

Doamna de Mort-Dieu îl ascultă pe soțul ei cu acea atenție exclusivă şi curioasă, cum numai femeile caste ştiu să asculte..

— După Teroare, a urmat regimul mai blând al Conducerii şi câțiva emigranți, sătui de pâinea exilului, începură să se întoarcă pe furiş în Franța. Tatăl tău, domnul de Verne, şi eu, eram dintre aceştia. Tatăl meu, cavaler de Kargas, se înapoia; părintele a cinci copii, patru fete şi un băiat, se întorcea – ca şi mine, ca şi majoritatea dintre noi – fără avere, căci toate bunurile noastre fuseseră confiscate şi vândute sub regimul Convenției. Domnul de Verne, mai fericit, găsise la întoarcerea sa un intendent credincios şi cinstit care-i cumpărase domeniile, se prefăcuse că împărtăşeşte ideile republicane cele mai exaltate şi înşelă astfel opinia publică, păstrând întinsele moşii ale stăpânului său, spre a i le restitui de îndată ce

împrejurările politice o vor îngădui. Eu şi domnul Verne eram de douăzeci şi cinci de ani; tatăl tău avea patruzeci. Tu nu veniseşi încă pe lume şi sora ta Malvina avea de acum şaisprezece ani. Ştii ce frumoasă era ea. Începusem s-o iubesc cu patimă şi voiam să-i cer mâna, când am observat că şi de Verne o iubeşte. De Verne era bogat; eu, însă, eram sărac; el era frumos şi spiritual, cum îi place oricărei femei. Am înțeles că Malvina va fi fericită cu el, eu am rămas în umbră şi am cerut virtuții severe a devotamentului să-mi dea puterea de a lupta împotriva deznădejdii mele. De Verne s-a căsătorit cu Malvina. Ştii cât de fericită a fost. Dar nu ştii, draga mea, că te-am luat de nevastă numai pentru că erai – cel puțin în ochii lumii – mătuşa acestui Octav de Verne, care-şi face serviciul în Africa.

— Ce vrei să zici cu asta? întrebă baroneasa, a cărei uimire creştea tot mai mult.

— Stai, să vezi. Timp de câteva luni, credeam că voi muri de disperarea de a fi renunțat la Malvina. Apoi soarta mi-a adus în cale una din acele femei care exercită o influență fatală şi diabolică asupra vieții bărbaților. Femeia ace-

ea a fost soția mea, a fost baroneasa de Mort-Dieu, cu care m-am însurat doi ani după nunta Malvinei şi pe care începui s-o iubesc cu aceeaşi tărie şi patimă cum o iubeam pe sora ta. Dar vai, draga mea, prima dragoste nu e la fel ca a doua. Prima rezistă mai mult în cap decât în inimă, şi de ea te vindeci. A doua stă numai în inimă şi ea te ucide. O iubeam pe doamna de Mort-Dieu după cum îngerii trebuie să iubească pe Domnul nostru Iisus Christos, cum nu se iubeşte decât o dată în viață. O iubeam aşa de mult, încât mă socoteam fericit că renunțasem la Malvina.

Domnul de Mort-Dieu îşi trecu mână peste fruntea palidă şi zbârcită, ca şi cum ar fi încercat să alunge o viziune oribilă.

— Ah! zise el, timp de doi ani fericirea noastră semăna cu a celor puțin aleşi. Doamna de Mort-Dieu dădu viață unui copil şi între femeia aceasta şi leagănul pruncului, eu mă socoteam cel mai norocos dintre muritori.

Deodată baronul se opri, apoi se scula, se îndreptă spre un scrin pe care-l deschise şi din care scoase un pachet voluminos de hârtii pe-

cetluite cu grijă.

— Uite, zise el întorcându-se către soția sa, acesta e testamentul meu. Acest testament te instituie moştenitoarea întregii mele averi, cu obligația ca la rândul tău să laşi această avere lui Octav de Verne, locotenent în regimentul de vânătoare din Africa şi toată viața ta să-i plăteşti o pensie anuală de douăsprezece mii de franci. Iată de ce te-am luat de soție, Aurelia dragă.

Doamna de Mort-Dieu scoase un țipăt.

— Dar eşti nebun! exclamă ea. Ai un fiu, un fiu care-ți poartă numele şi care e moştenitorul tău legitim.

— Draga mea, te înşeli, răspunse baronul a cărui voce părea că ia o intonație batjocoritoare şi deznădăjduită. Eu nu am niciun fiu din sângele meu. Da, există undeva în lume un fiu care se numeşte cavalerul de Mort-Dieu, care la moartea mea va purta titlul de baron; un om pe care lumea îl va numi fiul meu.

— Atunci? întrebă baroneasa nedumerită.

— Ei bine!! urmă baronul. Tot n-ai înțeles că a venit o zi când dezonoarea şi-a întins aripa-i sinistră peste casa mea; că femeia aceea, în

dragostea căreia credeam, mă trăda în taină şi leagănul asupra căruia mă aplecam cu emoție conținea fructul crimei şi dovada vie a nenorocirii mele? Nicio glumă omenească n-ar putea povesti cât am suferit eu în aceşti douăzeci de ani, cât a ținut acest supliciu îngrozitor; nimeni nu poate înțelege câtă stăpânire de mine însumi mi-a trebuit, cât a trebuit să-mi respect numele ca să nu pot ucide pe femeia aceasta şi pe copilul ei. Dar în sfârşit ea a murit: fiul ei a plecat din casa mea. Atunci am răsuflat după cum răsuflă un condamnat nevinovat, ținut multă vreme în tovărăşia unui criminal, de a cărui prezență scapă în sfârşit. Când m-am văzut singur, am respirat uşurat şi m-am servit de pretextul vulgar al taților ai căror fii comit nebuniile tinereții, pentru a închide pentru totdeauna acestui străin uşa casei mele. I-am înmânat întreaga avere a mamei sale, pe care până azi a mâncat-o pe trei sferturi. Cât despre averea mea, aceea care mi-a fost înapoiată la întoarcerea regelui şi s-a mărit încă prin diferite moşteniri, el n-o va avea niciodată.

Doamna de Mort-Dieu îl asculta pe soțul ei cu capul plecat, cu ochii plini de lacrimi. Abia acum pricepea ea cât a trebuit să sufere omul acesta, care a trăit fără dragoste şi fără fiu, între o femeie şi copilul altuia. Dar ea nu-şi explica, încă, pentru ce îl alesese el pe Octav de Verne ca moştenitor.

— Dar n-ai, oare, rude mai directe ca nepotul meu? întrebă ea.

— Mai ascultă-mă puțin, draga mea, şi vei pricepe totul. De Verne rămăsese prietenul meu, iar Malvina pe care o iubeam atât, îmi devenise ca o soră. Pe vremea imperiului noi trăiam şi unii şi alții la Paris, căci nu era încă prudent ca să ne întoarcem la moşiile noastre. Ne vedeam în fiecare zi. Când m-a lovit nenorocirea care mi-a zdrobit viața, mâinile lor prieteneşti m-au sprijinit. Numai ei au cunoscut dezonoarea mea, numai ei mi-au insuflat curajul de a nu-mi pune capăt zilelor. Ei bine! Ei erau căsătoriți de cinci ani şi din unirea lor nu se născuse niciun prunc în a cărei privire să se oglindească zâmbetul părinților.

Într-o seară am venit la ei. În mantaua mea gemea un copil. I-am zis: „Soră dragă, nu

aveai copii; ți-am adus eu unul. Adoptă-l, căci e al meu.” Vei fi ghicit, Aurelia dragă, că pruncul era fructul unei legături ascunse, în care soțul batjocorit, nenorocit, căutase mângâiere sau cel puțin uitarea momentană a durerilor sale. Nevoit să-l despartă de mama lui care niciodată nu i-ar fi putut da un nume, l-am adus la sora ta şi am rugat-o să-i dea numele ei. Sora ta a primit pe noul născut, iar soțul ei, prietenul meu, ca şi dânsa, nu mai putea de bucurie. La întoarcerea dintr-o călătorie în Italia, domnul şi doamna de Verne au înscris în registrele stării civile un copil despre care au declarat că e al lor şi care a fost botezat cu numele de Octav de Verne… Acum ai înțeles?

— Înțeleg, murmură baroneasa de Mort-Dieu.

— Taina a fost păstrată, urmă bătrânul. Nici măcar Octav nu ştie că e fiul meu; dar tu o ştii şi-i vei transmite moştenirea de la tatăl său.

— Ți-o jur, murmură baroneasa de Mort-Dieu.

După două luni, baronul de Mort-Dieu, a cărui viață fusese un lung martiriu, îşi dădu su-

fletul în brațele nobilei şi sfintei femei care-i închinase cu atâta abnegație şi dragoste toată tinerețea ei. El muri cu ochii ațintiți spre zarea îndepărtată care adăpostea pe adevăratul fiu din sângele său; muri cu mâna în mâna baronesei care-i jură din nou că omul care se va numi baronul de Mort-Dieu nu va pune niciodată stăpânire pe moşia ce o lăsa.

Baronul se folosise de acele subterfugii ce nu pot fi atinse de lege, pentru a sustrage aşa zisului său fiu averea sa. Vânzări simulate, dezmoştenirea pentru partea din averea de care tatăl poate dispune după bunul său plac, totul fusese prevăzut, totul se găsea în regulă. Noul baron de Mort-Dieu, turbat de mânie, atacă testamentul şi pierdu procesul la toate instanțele. Şi desigur că el ar fi pierdut orice speranță de a recăpăta vreodată această moştenire de care se socotea despuiat pe nedrept, dacă Asociația Camarazilor Spadei nu s-ar fi fondat la un an după moartea baronului de Mort-Dieu.

* * *

Într-o dimineață, câteva zile după drama ce se desfăşurase la Montgory şi la Portes, pe când cavalerul d'Asti se însura cu verişoara sa, domnişoara de Pons, colonelul Leon veni la baron pe care-l găsi stând la masă cu Emmanuel Chalambel, zis Montgory.

— Domnule, zise colonelul acestuia din urmă, cum găseşti că funcționează mica noastră societate? Mulțumită ei, generalul de Ruvigny a decedat, marchizul de Montgory s-a stins de pe urma unei căsătorii ce nu s-a făcut şi nimeni nu se va gândi să-ți tăgăduiască numele de Flars-Montgory, la care râvneai.

— E drept, scumpul meu colonel, răspunse avocatul, care se şi consolase de moartea tatălui său adoptiv. Îți datorez elogii şi mulțumiri.

— Asta în primul rând, răspunse scurt colonelul. Apoi trebuie să ne răsplăteşti prin serviciile tale, atât pe mine, cât şi Asociația.

— Ce trebuie să fac? Sunt gata.

— Trebuie să te însori.

— Cum aşa? întrebă Emmanuel. Vorbeşte mai lămurit.

— Trebuie să te însori cu o femeie fără avere,

după ce te vei face iubit de ea; şi asta ți-e foarte uşor, pentru că eşti un bărbat frumos.

— Aşa! Fără avere... dar ce-mi pasă! Eu am peste trei sute de mii de livre rentă.

— Cu atât mai bine, că nu trebuie să ții la zestre. Dar dacă spun că e fără avere, mă înşel. Femeia ce-ți aleg e foarte bogată; dar averea e furată altuia şi ea trebuie s-o înapoieze.

Emmanuel se uită cu nedumerire la colonel.

— Femeia aceasta, urmă colonelul cu vocea liniştită, este baroneasa de Mort-Dieu, mama vitregă a domnului baron, gazda noastră. Ea n-are decât treizeci de ani, e virtuoasă şi frumoasă, dar are mare slăbiciune pentru un nemernic de nepot al ei, de care, însă, o vom scăpa mai curând. M-ai înțeles, baroane?

— Da! răspunse baronul printr-un gest.

— Dragul meu, zise colonelul pe un ton batjocoritor, de trăia generalul, toată viața te-ai fi numit Chalambel.

— Aşa-i! murmură avocatul plecând capul.

— Şi dacă domnul de Flars-Montgory s-ar fi însurat cu domnişoara de Pons, azi n-ai avea un franc.

Emmanuel plecă capul ca un om hotărât să

asculte.

Vedem că teribila Asociație caută să lupte împotriva ultimei dorințe a baronului de Mort-Dieu. Văduva lui, care sta retrasă în casa ei şi-şi plângea bătrânul soț, nu bănuia furtuna ce se rătăcea în zare şi care amenința în acelaşi timp şi pacea sufletului ei şi viața protejatului nepot.

Capitolul XLII – Un ordin sinistru

Colonelul Leon, către căpitanul Hector Lemblin.

„Scumpul meu căpitan,

Până să se sfârşească doliul baronesei Marta de Flars-Ruvigny, iată ce ai de făcut şi ce aşteaptă Asociația de la dumneata. Există pe undeva un colonel de vânători din Africa, cu numele de Verne, cu care noi suntem îndreptățiți să ne răfuim. Cred că m-ai înțeles! Cunoşti Algeria şi baronul de Ruvigny nu mai e printre noi ca să te poată învinui de dezertare.

Adio!

Colonelul Leon.

P.S. Locotenentul de Verne, de care e vorba, e unul din cei mai buni țintaşi ai armatei.”

Capitolul XLIII – Strigoiul

O lună după plecarea scrisorii transcrise mai sus, un ofițer, a cărui față pârlită trebuie să fi fost mulți ani în şir expusă arşiței soarelui african, sosi singur şi înarmat numai cu un iatagan la porțile oraşului Constantina[1], ocupat de curând de armata franceză şi pe ale cărei ziduri fâlfâia drapelul tricolor. Omul acesta era îmbrăcat cu o uniformă zdrențuită, iar pe cap avea un turban de lână roşie. Probabil că umblase mai multe zile desculț prin nisip, căci picioarele îi erau însângerate şi zgâriate de mărăcini. Fața-i exprima durerea şi boala, ochii îi erau strânşi şi înfrigurați, barba încâlcită, aşa că nimeni n-ar mai fi recunoscut în omul acesta pe acela care cu patru

[1] Constantina – oraş în provincia Sevilia, Andaluzia, Spania.

luni în urmă fusese unul din cei mai străluciți ofițeri ai armatei.

Omul se îndrepta spre cartierul improvizat, unde erau adăpostiți vânătorii africani şi întrebă pe soldatul ce sta de planton:

— Nu mă cunoşti?

— Nu... nu... domnule ofițer, răspunse soldatul, care după zdrențele ce purta omul, ghicea că trebuie să fi avut un grad.

— Sunt căpitanul Lemblin, răspunse el.

— Căpitanul Lemblin, exclamă soldatul aiurit, dumneata?

— Eu.

— Nu se poate.

— De ce?

— Pentru că el a murit.

— Şi a reînviat, răspunse ofițerul; şi trecu pragul clădirii maure prefăcute în cazarmă.

Câțiva ofițeri supravegheau instituția în curte. Căpitanul se duse la ei, le adresă aceeaşi întrebare şi sfârşi prin a se face cunoscut.

Ne amintim de zvonurile de dezertare care se răspândiseră în urma dispariției subite a căpitanului. Dar când îl văzură reapărând pe

Hector Lemblin cu hainele zdrențuite, cu fața suptă de chinurile captivității, chiar şi cei mai porniți contra lui se înmuiară şi dezertorul fu primit ca un frate de arme, care fusese multă vreme prizonier şi care nu izbutise să evadeze decât prin adevărate minuni de inteligență, de energie şi de sânge rece.

Căpitanul combinase o poveste întreagă, pe care o spunea cu multă linişte şi pe care toată lumea o credea. Numai unul singur, un locotenent, se uita drept în fața căpitanului:

— Ştii, îi zise el, că există pe lumea asta un om care seamănă aşa de bine cu dumneata că oricine ar jura că eşti chiar dumneata.

— Ce glumă e asta, de Verne? întrebă Hector şi fără voie se cutremură sub privirea fixă şi rece a locotenentului.

— Nu e o glumă.

— Dar ce vrei să zici?

— Spun că există pe undeva un om care-ți seamănă aşa de bine, că l-am luat drept dumneata!

— Aşadar, l-ai văzut?

— L-am văzut!

— Cum aşa?

— L-am întâlnit într-o seară.

— Unde? întrebă iute căpitanul.

— Acum două luni, la Paris, pe strada Vivienne; era în ajunul plecării mele, căci avem un concediu de numai câteva zile.

— E foarte ciudat! murmură căpitanul, care se înapoiase în Africa anume spre a-i căuta gâlceavă locotenentului de Verne şi care vedea că i se prezintă o ocazie minunată. Prilejul acesta, însă, nu prea era pe placul lui, căci făcea să se nască o bănuială teribilă.

— Aşa-i, e foarte ciudat! reluă de Verne. E atât de ciudat că trebuie să te văd întorcându-te în acest hal de plâns, încât mă îndoiesc de identitatea dumitale cu persoana întâlnită la Paris.

— Dar ai fi putut să-mi vorbeşti.

— Omul acela m-a evitat cu prudență.

— Domnule... zise căpitanul.

— De ce te superi, că doar nu erai dumneata!

— Aşa-i, dar...

— Ah! făcu colonelul cu impertinență, există şi un *dar*...

— Tocmai.

— Ei bine, ce e?

— Domnule, zise foarte liniştit căpitanul, se poate că există un om care seamănă cu mine; se pare că l-ai întâlnit; dar să-mi dai voie să mă îndoiesc de asta.

— Mă insulți!

— Şi apoi, cu ce gând ai venit să povesteşti fraților mei de arme această ciudată istorie tocmai în clipa când le destăinuiesc chinurile captivității mele la Arabi? Doar numai cu intenția de a face să plutească asupra persoanei mele o bănuială odioasă!?...

— Domnule, răspunse cu sânge rece de Verne, aş vrea să ne mai întâlnim.

— Sper şi eu, domnule.

— Ce ai zice dacă ne-am găsi mâine, în zorii zilei, la marginea oraşului?

— Cum vrei.

— Dar bine, domnilor! exclamară câțiva ofițeri venind între ei.

— Lăsați, fraților, răspunse Hector. Domnul de Verne merită o lecție şi o va căpăta.

Atunci locotenentul se apropie de căpitan şi-i zise în şoaptă;

— Eşti un mizerabil! Am dovada dezertării

tale şi aş putea să refuz a mă bate cu un astfel de om; dar din respect pentru uniforma ce o porți, accept. Dar să ştii că e un duel pe viață şi pe moarte.

— Pe moarte! repetă căpitanul, galben de ruşine şi de mânie.

Capitolul XLIV – Pe viață şi pe moarte

Căpitanul Hector Lemblin avu o noapte foarte agitată. Cuvintele locotenentului de Verne erau de natură să zdruncine încrederea în povestea captivității sale; iar îndoiala însemna pentru el dezonoarea. Trebuia deci cu orice preț să ucidă pe omul acesta, nu numai pentru a executa sentința misterioasă a Asociației, dar şi spre a înlătura un martor misterios al dezertării sale. Locotenentul de Verne făcuse parte din expediția comandată de el, şi în timpul căreia fugise.

Mânia e un rău sfetnic când e vorba de duel. Dimineața îl găsi pe Hector Lemblin treaz, în prada unor friguri nervoase. Toată noaptea nu închisese ochii. El se îmbrăcă în grabă, se

duse să caute pe ofițerul care trebuia să-i fie martor şi porni în grabă spre marginea oraşului. Locotenentul Octav de Verne şi martorul lui se aflau la fața locului. Locotenentul era pe atât de liniştit, pe cât era de agitat adversarul lui. Se salutară schimbând o privire de ură şi imediat îşi scoaseră hainele.

— Ne-am înțeles că ne batem pe viață şi pe moarte?

— Desigur! răspunse Octav de Verne. Şi ai face bine să mă omori, căci ai scăpa de ultimul martor al infamiei comise. Soldatul care mergea alături de dumneata, în seara fugii dumitale, a fost ucis de un glonte la ultimul asediu.

Aceste ultime cuvinte exasperară la culme pe căpitan. De Verne cunoştea tot secretul lui, de Verne trebuia să dispară.

Cei doi adversari se atacară cu furie. Amândoi erau stăpâni pe ştiința spadei, unul însă poseda superioritatea sângelui rece, pe când celălalt se lăsa stăpânit de furie. Lupta fu scurtă, Hector Lemblin atacă fără pauză, nevoind să se apere; De Verne însă rămânea în defensivă şi nu părea zorit să atace. Ba, la un moment dat, făcu chiar câțiva paşi înapoi.

— Laşule! îi strigă căpitanul, dai înapoi.

— Da, răspunse locotenentul. Mă dau înapoi, ca să pot sări mai bine.

Şi întinzând braţul în momentul când Hector Lemblin se descoperi, el sări înainte şi străpunse pieptul căpitanului cu o puternică lovitură dreaptă. Hector Lemblin căzu jos scoţând un ţipăt.

— Pe legea mea, murmură locotenentul, mi se pare să s-a sfârşit cu el.

— A dat ortul popii! zise în acelaşi timp santinela care privise lupta de sus, de pe zid.

Atât Octav de Verne, cât şi santinela se înşelau. Un medic chemat în grabă, îl examină pe căpitan şi declară că se poate să scape, dar că va trebui să stea câteva luni la pat.

Capitolul XLV – Răzbunarea muribundului

Trei zile după acest duel, Octav de Verne, surmenat din pricina serviciului, îşi dădu demisia şi plecă în Franţa. Înainte de a părăsi Constantina, el socoti cu cale să se conformeze regulii cavalereşti, care obligă pe învingător

de a se interesa de starea învinsului, şi se duse la Hector Lemblin. Căpitanul mai era încă între viață şi moarte; dar, la vederea lui Octav de Verne, el simți acea linişte proprie oamenilor în agonie care se mai agață şi se cramponează deodată de un rest de viață pentru a se răzbuna.

— Domnule, – îi zise el încet, după ce, cu privirea, îl rugase să se aplece spre el, ca şi cum ar fi voit să-i mărturisească un secret – domnule, aveai dreptate... am dezertat... chiar pe mine m-ai întâlnit la Paris, pe strada Vivienne.

Locotenentul îl privi pe Hector, uimit de această destăinuire.

— Dar n-aş voi să mor cu gândul că mă socoți un mişel şi laş. Am dezertat pentru o cauză atât de imperioasă... atât de sfântă... Ascultă, domnule, urmă Hector apucând mâna adversarului său, nu vei refuza unui muribund de a executa ultima lui dorință.

— Vorbeşte, domnule, te ascult.

— Te duci la Paris?

— Da.

— Ei bine, promite-mi, jură-mi că te vei duce în strada Helder 25, la prietenul meu. colone-

lul Leon, un ofițer în retragere.

— Mă voi duce, domnule.

— Îi vei povesti duelul nostru, răpirea mea, şi-i vei spune că te-am însărcinat că-i ceri lămuriri asupra purtării mele... Atunci, domnule, vei putea judeca dacă, deşi am dezertat, sunt un mişel...

— Fie, domnule, zise Octav, voi merge.

— Mi-o juri?

— Ți-o jur.

Şi tânărul întinse cu loialitate mână căpitanului, care o strânse convulsiv.

— Imbecil! murmură căpitanul, pe când locotenentul de Verne se îndepărta. În chipul acesta mă scuteşti de a scrie colonelului şi singur îți vei iscăli sentința de moarte. Dacă mor, cel puțin voi muri răzbunat... n-ai să supraviețuieşti mult morții mele.

La gândul acesta, un zâmbet drăcesc luminează fața crispată a căpitanului şi el se întrebă care din Camarazii Spadei va primi sarcina de a-l răzbuna.

Capitolul XLVI – În gura lupului

Octav de Verne părăsise Constantina şi Spania. Ajunse la Marsilia şi de aici plecă cu diligența la Paris.

Trei zile mai târziu, locotenentul, credincios cuvântului dat, se prezentă în strada Helder şi dădu cartea sa de vizită servitorului colonelului Leon.

Colonelul, îmbrăcat cu un halat de molton bleu, cu papuci calzi şi frumoşi în picioare, cu o havană în gură, terminase tocmai dejunu-i copios şi-şi făcea siesta lângă sobă, când i se aduse cartea de vizită a locotenentului. Colonelul simți o amețeală, ca şi cum o prăpastie s-ar fi deschis pe neaşteptate la picioarele lui.

Abia cu zece minute mai înainte colonelul se gândise că la ora aceea locotenentul de Verne era desigur mort şi baroneasa de Mort-Dieu, mătuşa sa va trebui să-şi caute un alt moştenitor. Şi acum i se aducea cartea de vizită a aceluia pe care-l socotise mort.

Aşadar, căpitanul Hector Lemblin fusese ucis!

La urma urmei, aceasta se prea putea şi colonelul nu s-ar fi tulburat aşa de mult din pri-

cina asta. Dar vizita domnului de Verne, pe care colonelul nu-l cunoştea, pe care nu-l văzuse niciodată, era un mister pentru el... Un gând teribil îi fulgeră prin cap.

— Lemblin ne va fi trădat! se gândi el. Poate că înainte de moarte a vorbit şi locotenentul de Verne vine să mă ameninţe cu urmărirea justiţiei.

Bănuiala aceasta neliniştea mult sufletul şefului Camarazilor Spadei, dar cu toate că inima îi palpita mai tare ca de obicei, faţa lui rămânea neschimbată.

— Introdu-l de domnul de Verne! zise el servitorului, hotărât să ţină piept furtunii şi gata la orice.

Tânărul locotenent intră şi-l salută pe colonel. Figura zâmbitoare şi calmă a tânărului îl linişti imediat pe colonel.

„Desigur că nu ştie nimic!” se gândea el.

— Domnule, zise Octav aşezându-se pe scaunul pe care colonelul îl indicase cu politeţe, sunteţi amicul căpitanului Hector Lemblin?

— Da, răspunse colonelul. Îmi aduceţi veşti de la el?

— Vai, domnule, veşti rele...

— Dumnezeule, a murit? întrebă cu naivitate colonelul.

— Nu, dar e grav rănit.

Colonelul respiră.

— Desigur că a fost rănit la asediul Constantinei?

— Nu, domnule, în duel.

— S-a bătut în duel... cu...

— Cu mine, răspunse Octav.

— Cu dumneavoastră?

— Ne-am luat la ceartă şi apoi am avut nefericirea de a-l lovi drept în piept.

— Dar cred, domnule, că mai e oarecare speranță de salvare? întrebă colonelul, care căuta să-şi explice pentru ce de Verne venise să-i facă această mărturisire.

— Să sperăm!... Domnule, reluă locotenentul după o mică pauză, mi-am înaintat demisia din armată şi înainte de plecare am fost să-l văd pe căpitan.. El m-a însărcinat cu o misiune pe lângă dumneavoastră.

Cuvintele acestea fură ca o dâră de lumină pentru colonel.

„Văd, că l-am judecat rău pe căpitan, îşi zise

colonelul. Dacă a fost prost şi s-a lăsat să fie ucis pe trei sferturi, a avut cel puțin mintea să-şi repare greşeala, trimițându-mi cocoşelul acesta... Acum înțeleg totul.”

— De ce anume misiune e vorba?

Apoi colonelul se uită la Verne cu o uimire vădită.

— Căpitanul, răspunse Octav, mi-a afirmat că-mi veți da lămuriri asupra dezertării sale.

La auzul acestor cuvinte colonelul tresări, temându-se de o cursă. Dar fața tânărului era atât de senină şi glasul atât de sincer, că temerile şefului Spadasinilor se risipiră pe dată.

— Domnule, se adresă el lui Octav, şi eu am purtat uniforma timp de treizeci de ani şi pe cinstea acestei uniforme vă jur că Lemblin a fost sclavul unei sfinte datorii, atunci când a părăsit postul său de luptă. Trebuia să salveze ființa care i-a fost mai scumpă pe lume; iar de ar fi cerut un concediu, ar fi pierdut-o pe vecie. Secretul acesta nu-mi aparține şi nu vă pot spune mai mult.

— Asta-mi ajunge, răspunse cu sinceritate de Verne. Nu pot face acum altceva decât să re-

gret duelul pe care l-am avut cu căpitanul.

Şi locotenentul se sculă, salută pe colonel şi plecă mulțumit de explicația căpătată.

Capitolul XLVII – Pregătirea asasinatului

Huruitul roților trăsurii cu care venise locotenentul de Verne se stinse abia după colțul străzii şi colonelul apucă tocul şi compuse următoarea scrisoare pentru domnul d'Asti:

„Scumpul meu Cavaler,

Dobitocul de Hector Lemblin, pe care-l însărcinasem să-l amuțească pe micul de Verne a fost prins în capcană. Nu e mort, dar nici teafăr şi multă vreme nu va mai putea fi de niciun folos. Mă văd deci nevoit să-ți tulbur luna de miere, recomandându-ți pe frumosul locotenent, care e la Paris şi abia a plecat de la mine. Nici eu, nici Emmanuel, care are de gând să se însoare cu baroneasa, nici Mort-Dieu nu ne putem lupta cu el. Numai Gontran şi dumneata vă puteți însărcina cu asta... Dar ştii bine că Gontran, în urma aventurii cu răpirea aceea şi-a cam pierdut mințile şi de aceea nu socot să ne

servim de el. Nu se poate ca numai dânsul să le facă pe toate.

De aceea te rog, scumpul meu, să vii numaidecât la Paris. Desparte-te de tânăra nevastă, pretextează nişte cumpărături de cai, ori nunta unuia din prietenii tăi, cum vrei. Dar nu uita că te aştept să vii în cel mult patruzeci şi opt de ore după primirea acestei scrisori. Se pare că de Verne e de prima forță în spadă.

Ar fi mai bine, poate, să te angajezi astfel ca dumneata să ai dreptul de a alege arma şi să ceri pistolul, căci eşti un țintaş straşnic.

Te aştept, scumpul meu, şi până atunci te salut cu prietenie,

Colonelul Leon.”

După ce îndoi şi puse în plic scrisoarea aceasta, colonelul îşi zise:

„Bietul de Verne n-are noroc. El mi-a venit plocon, ca d’Asti să-i poată trage un singur glonte în piept. O soartă omenească!”

Capitolul XLVIII – Surpriza

La moartea lor, domnul şi doamna de Verne lăsaseră fiului lor adoptiv – care, de altfel, se credea copilul lor legitim – o rentă de vreo douăzeci de mii de franci. Averea aceasta, plus pensiunea de douăsprezece mii franci ce-i plătea doamna de Mort-Dieu, ar fi permis tânărului ofițer să ducă o viață luxoasă de fecior de bani gata care-şi plimbă prin Paris lenea şi plictiseala. Într-un interval de opt-sprezece luni, Octav de Verne a avut de plâns moartea tatălui şi mamei sale şi, după ei, ace-ea a baronului de Mort-Dieu; aşadar, el nu dispunea decât de puțină vreme de renta de treizeci şi două de mii de franci şi oricine va înțelege că nu s-a putut hotărî să demisioneze din armată decât după cucerirea Constantinei, care încheia expediția din care făcuse parte.

Octav se întoarse la Paris, hotărât să ducă o viață pe cât va putea mai plăcută. El închiriase un apartament mare şi frumos în strada Vic-toriei, pe care-l mobilase şi împodobise cu mult gust. Apoi închiriase un grajd mare, în care adăpostea trei cai, şi un şopron destul de mare ca să încapă două trăsuri.

Un grom englez, o bucătăreasă, adevărat geniu în arta culinară şi un fecior fuseseră angajați ca să execute ordinele tânărului crai.

Octav avea de gând să cineze acasă şi să dejuneze la Café de Paris.

Apartamentul, grajdurile, slugile, totul era gata într-o săptămână şi eroul nostru inaugură recepția sa în lumea chefliilor pierzând o mie de poli la bacara. Numai într-o săptămână el se împrieteni cu vreo jumătate de duzină de tineri drăguți şi trândavi ca şi el, iar la sfârşitul unei petreceri ce dăduse în cinstea noilor săi prieteni, unul din ei, care-l şi tutuia, îi făcu următorul compliment:

— De Verne, dragă, eşti un om desăvârşit, caii tăi sunt de rasă, vinurile tale sunt bune, pierzi la joc cu eleganță, croitorul tău merită toată lauda. Nu-ți mai lipseşte decât un duel cu pistolul şi o amantă.

— Foarte bine, răspunse Octav înclinându-se. Amanta o mai înțeleg, dar la ce bun duelul? M-am bătut până acum de şaptesprezece ori şi am omorât cinci oameni.

— Nu e mult, dar tot e satisfăcător, zise unul

din comeseni, golind cu nepăsare un pahar de şampanie.

— Te-ai bătut vreodată cu pistolul? întrebă primul interlocutor.

— Niciodată.

— Ei bine, scumpule, îți trebuie un duel cu pistolul, asta e indispensabil. Ştiu bine că spada e arma nobilului, dar ofițerul care părăseşte serviciul militar nu poate intra în viața civilă fără a-i accepta obiceiurile.

— Fie, răspunse flegmatic Octav. La prima ocazie mă voi bate cu pistolul. Acum să vorbim de celălalt articol.

— Asta e mai gravă, răspunse mentorul. Metresa unui om ca tine, scumpul meu, nu trebuie să fie nici tânără, nici bătrână, puțin blazată, spirituală, fără a fi limbută ca o provincială: trebuie să fie din lumea bună, dar să nu mai facă parte dintr-însa, dacă bărbații s-au sfâşiat între dânşii din cauza ei; afacerea e minunată. Tu nu trebuie s-o iubeşti, dar să fii foarte prevăzător şi plin de atenție față de ea.

— Minunat! răspunse Octav văd că, după părerea ta, asta face parte din instalația mea.

— Desigur.

— Dar unde să găsim această Phoenix?

— Ei, e cam greu, dar o vom găsi.

— Stați! zise unul, am pus mână pe această pasăre.

— Cum o cheamă, întrebară ceilalți.

— Domnilor, urmă pe un ton grav cel cu ideea, ați cunoscut cu toți pe Gontran de Lacy?

— Fireşte.

— Şi pe Leona lui?

— Leona! Da, da!

— Ei bine, domnilor, Gontran se face om aşezat. De trei zile am în serviciul meu pe fostul grom al Leonei şi el mi-a spus că luna lor de miere s-a schimbat în una de fiere.

— Pe legea mea, zise mentorul noului crai, să ştii, scumpule, că aici ți se oferă un prilej minunat de a căpăta o metresă şi în acelaşi timp de a te duela cu pistolul.

— Vom vedea, răspunse liniştit Octav. Dar cine-i Leona asta?

— Nu se ştie.

— Cum aşa?

— E o femeie de douăzeci şi cinci de ani, brună ca o andaluză, spirituală şi muşcătoare,

fără inimă, ca o statuie, capricioasă ca Sfinxul.

— Bine, zise domnul de Verne, simt că o iubesc pe Leona.

— Dar, obiectă unul din cei prezenți, Leona nu s-a despărțit încă de Gontran de Lacy.

— I-o vom răpi! răspunse liniştit tânărul zănatec.

— Bravo! strigară cei din jurul mesei, bravo, de Verne!

— Domnilor, răspunse noul crai, de ieri mi-am reținut o lojă la Opera Italiană. Care din voi vrea să vină să asculte „Cenerentola?”

— Eu, eu, răspunseră mai multe voci.

— Atunci haideți, zise Octav.

Şi el plecă la Operă, urmat de patru din invitații săi, între care era şi sfetnicul de adineauri.

Cântă o primadonă celebră, şi tot ce avea Parisul mai elegant era adunat în sala Ventadour.

Într-o lojă situată drept în fața lojei lui Gontran, era un om singur şi îmbrăcat în negru. El fixa loja lui de Verne cu multă impertinență.

— Hei, hei, zise mentorul către Octav. Scum-

pul meu, mi se pare că omul de colo ştie să tragă cu pistolul.

— Cum? întrebă Octav.

— Se uită cam cu obrăznicie la noi. Ce zici?

— Drace, zise de Verne, şi mie mi se pare aşa. Dar ce facem cu Gontran?

— Ah! răspunse mentorul, se poate ca Gontran să ți-o cedeze pe Leona şi să-ți mai strângă şi mâna, pe deasupra, cu recunoştință, după cum trebuie să facă un om binecrescut, când îl scapi de o povară.

— Crezi?

— Şi apoi, chiar dacă se supără, cine ştie dacă nu va alege spada, căci el a fost ofițer în garda regală.

— Aşa-i. Judecata ta e foarte logică. De aceea mă duc să întreb ce părere are domnul acela despre duelul cu pistolul.

Domnul de Verne aşteptă pauza, apoi îşi părăsi loja şi se duse de bătu la uşa lojei ocupată numai de domnul îmbrăcat în negru.

— Domnule, îi zise Octav. Domnul de Blagny, aici de față, şi care e prietenul meu, mi-a comunicat un paradox şi aş vrea ca dumneata să

judeci dacă are dreptate.

Domnul îmbrăcat în negru se înclină politicos.

— Te ascult, domnule, zise el.

— Amicul meu, urmă Octav, susține că un ofițer care demisionează din armată, care se bucură de o rentă de treizeci şi două de mii de franci, trebuie – după ce şi-a cumpărat un grajd şi şi-a aranjat casa – să-şi procure o metresă titrată şi să aibă un duel cu pistolul.

— Se poate ca omul să aibă dreptate, răspunse omul în negru.

— Pe prima sunt pe cale de a pune mâna, urmă Octav, dar…

— Am înțeles, o cauți pe a doua.

— Întocmai.

Şi domnul de Verne se uită cu dispreț la interlocutorul său.

— Domnule, îi răspunse acesta, nimic nu e mai uşor decât să provoci ceartă, când ai o mutră aşa de impertinentă şi respingătoare ca dumneata.

— Foarte bine, domnule, răspunse Octav, văd că eşti mai spiritual de cum te arăta haina şi că înțelegi repede…

— Aşa-i, domnule.

— Aşadar, nu-ți displace pistolul?

— Nicidecum.

— Cu atât mai bine. Căci m-am săturat de duelurile cu spada; şi cu toate că-mi displaci tot aşa de mult cum spui că şi eu îți displac, tot nu-ți pot oferi altă satisfacție decât aceea ce-ți propun.

— Foarte bine, domnule, răspunse politicos omul îmbrăcat în negru, îmi ajunge să-ți trimit un glonte în cap, la rădăcină nasului, ca să fiu mulțumit.

După aceasta, ambii adversari se salutară.

— Domnule, reluă Octav întinzându-i cartea de vizită, eu sunt Octav de Verne, fost locotenent la vânătorii de Africa şi locuiesc în strada Victoire.

— Eu, răspunse necunoscutul luând cartea de vizită şi întinzându-i-o pe a sa, mă numesc cavalerul d'Asti şi locuiesc în strada Taitbout.

Amândoi se înclinară încă o dată.

— Aşadar, domnule, isprăvi Octav, ne vom găsi mâine, la orele şapte, în Bois-de-Boulogne, lângă Poarta Dauphine.

— Ne-am înțeles, domnule.

Schimbară un ultim salut şi domnul de Verne se îndepărtă. După câtva timp, cavalerul d'Asti, căci chiar el era, părăsi loja sa şi se duse la colonelul Leon.

— S-a agățat de momeală, zise el. Mâine, la orele şapte, în Bois-de-Boulogne. A ales pistolul. Acum îmi trebuie un martor.

— Ia pe primul venit. Asta n-are nicio importantă, zise cu nepăsare şeful teribilei asociații.

Domnul d'Asti se întoarse în apartamentul său de bancher, pe care-l reținuse încă până la renovarea palatului socrului său şi se exersă să tragă cu pistolul. De Verne sta încă în lojă şi flecărea cu prietenii săi.

— Cum aşa! spunea unul din tineri, e cavalerul d'Asti?

— Da.

— E un om la modă, pe legea mea! Şi trece drept un bun țintaş.

— Ei şi?! zise cu nepăsare Octav.

— A avut multe aventuri de dragoste în lumea mare şi în lumea teatrului.

— E un om de casă foarte bună.

— Plin de datorii, dar distins.

— În fine, e un om cu care cineva poate să se bată.

— Domnilor, zise mentorul, acum că am recăpătat sângele rece, trebuie să mărturisim că am comis o imprudență.

— Cum aşa?

— Octav l-a provocat pe cavaler, fără să-l întrebe mai întâi cum îl cheamă.

— Apropo, întrebă mentorul pe Octav, tragi bine cu pistolul?

— Nu ştiu.

— Cum! Nu ştii?

— N-am încercat niciodată.

— Ei drăcie, dar atunci...

— Atunci, cavalerul d'Asti e ca şi mort, răspunse liniştit de Verne. O simt în vârful degetelor. De câte ori m-a mâncat palma stângă în ajunul unui duel, l-am ucis a doua zi pe adversarul meu. Eu sunt superstițios.

Domnul de Verne aşteptă sfârşitul reprezentației, apoi se duse acasă împreună cu mentorul său, care rămase la el peste noapte. Porunci gromului să-l aştepte cu trăsura la orele şase fix.

La ora indicată, Octav era în picioare. Îşi făcu cu minuțiozitate toaleta, îşi încheie haina până la guler, acoperind cu grijă cămaşa-i albă, lanțul, ceasul şi orice ar fi putut fi luate ca punct de ochit. Apoi se urcă în trăsură, fluierând o melodie din Cerentola, pe când prietenul său examina cu multă băgare de seamă bateriile pistoalelor.

Calul englezesc al lui Octav făcu numai în douăzeci de minute drumul din strada Victoire până la Bois-de-Boulogne şi domnul de Verne sosi primul la întâlnire.

— Scumpul meu, îi zise atunci mentorul, d'Asti trage foarte bine, iar tu desigur că tragi prost. Voi aranja lucrurile astfel ca hazardul să joace un mare rol în duelul acesta: e singurul mijloc de a echilibra situația. Te vei bate la cincisprezece paşi.

— Bine! zise Octav. La cinsprezece paşi nu se poate să ținteşti prost: îl voi ucide.

— Da, dacă tu eşti acela care tragi mai întâi. Dar, eşti pierdut dacă el trage întâi, fie la cincisprezece paji, fie la treizeci.

Mentorul fu întrerupt de uruitul unei trăsuri. Un cupeu sosea în goana mare. El se opri

la vreo douăzeci de metri de Poarta Dauphine şi doi oameni coborâră. Unul era cavalerul d'Asti, celălalt era un om mai matur cu mustață groasă şi cu o panglică roşie la butonieră.

— Domnilor, zise cavalerul salutând, dați-mi voie să vă prezint pe maiorul Heurtant, martorul meu.

Acesta din urmă, ca un om deprins cu astfel de afaceri, salută mai întâi pe Octav şi pe martorul său, apoi se apropie de mentor şi-i zise:

— Domnule, cred că trebuie să reglăm condițiile.

Mentorul se înclină.

— Afacerea nu s-ar putea aranja altfel? întrebă domnul Heurtant, numai ca să fie cu cugetul împăcat.

— Nu.

— Foarte bine. Care e părerea dumneavoastră în ce priveşte distanța, numărul loviturilor, etc.?

— Pricina gâlcevii nefiind, în fond, foarte gravă, eu socot că e suficient să se schimbe două gloanțe, chiar dacă ele n-au niciun efect.

— Bine! zise Heurtant. Şi distanța?

— Între cincisprezece şi douăzeci de paşi.

— Fie.

— Vom trage la sorți pistoalele şi apoi prioritatea împuşcăturii.

— Foarte bine, zise Heurtant.

Cei doi adversari şi martorii lor lăsară trăsurile la intrarea în pădure şi se îndreptară spre locul izolat numit Pré-Catelan, care a fost transformat mai târziu într-o grădină minunată, dar care pe atunci era acoperită cu buruieni şi cu stufişuri şi era foarte potrivit pentru un duel.

Pe când combatanții stăteau deoparte, maiorul Heurtant şi mentorul aruncară o monedă de aur.

— Pentru pistoale, zise mentorul.

— Cap! răspunse maiorul.

Moneda căzu pe partea ce arăta capul regelui Louis-Philippe.

— Foarte bine! zise mentorul, soarta e împotriva noastră: domnul d'Asti se va bate cu pistoalele sale. Să vedem cine va trage primul.

Maiorul, la rândul său, aruncă piesa în aer.

— Pajură! zise martorul lui Octav.

— E cap! răspunse maiorul: d'Asti va trage

mai întâi.

— Ah! drăcia dracului, bolborosi mentorul; îmi pare rău că am fost cam uşuratic în această împrejurare, căci adversarul trage de minune, se serveşte de pistoalele lui şi tot el trage mai întâi... iată trei pricini pentru care de Verne va fi țeapăn peste zece minute. Drace! drace! şi când mă gândesc că eu sunt mai toată cauza acestor întâmplări... Dar, mai ştii?

Cei doi campioni fură postați la douăzeci de paşi, cu încuviințarea de a mai înainta fiecare cinci paşi, ceea ce reducea distanța la zece paşi.

Maiorul încărcă cu multă conştiinciozitate armele, supravegheat de maiorul lui Octav, apoi puse un pistol în mâinile cavalerului, zicându-i:

— Dumneata tragi primul.

— Foarte bine, răspunse acesta. Atunci, s-a sfârşit cu el!

Mentorul îl imită pe maior şi-i înmână lui Octav arma.

— Ştii că riscul e de partea ta.

— Ştiu ce înseamnă asta, răspunse tânărul

zâmbind.

Şi luă poziție militărească, continuând să-şi fumeze țigara şi ținând țeava pistolului la înălțimea tâmplei sale.

Maiorul şi mentorul se îndepărtară cu zece paşi; primul numără până la trei.

— Domnule, zise batjocoritor cavalerul, îți făgăduisem un glonte în frunte, dar mi-ar fi ruşine să pocesc un băiat atât de drăguț ca dumneata; am să-ți țintesc inima.

Cavalerul întinse brațul, ochi, apăsă pe trăgaci şi împuşcă.

Dar domnul de Verne nu se clinti, nu făcu nicio singură mişcare, nu se împletici şi adversarul său rămase uluit şi ruşinat de stângăcia sa.

— Zău! domnule! răspunse de Verne schimbându-şi atitudinea şi ridicând la rândul său brațul. Când cineva e aşa de sigur de el, nu ia coatele drept regiunea inimii. Glontele dumitale mi-a zgâriat pielea... şi e păcat.

Şi domnul de Verne trase, iar cavalerul căzu jos lovit de un glonț în gât.

— Omul acesta, zise mentorul redevenit vesel, dacă nu face cunoştință cu cealaltă lume,

se va alege cu muțenia pentru restul zilelor sale.

Când colonelul Leon află cele petrecute, scoase un țipăt de mânie:

— Cum?! zise el. Doi oameni uciși sau ca și răpuși de acest țânc?! N-aș fi crezut niciodată că tineretul ăsta va fi așa de greu de expediat din lumea asta!

Și colonelul căzu pe gânduri.

— Asociația ce am înfiripat, își urmă el monologul, nu e o glumă și ea trebuie să triumfe cu orice preț. Căpitanul și cavalerul sunt scoși din luptă. Emmanuel nu poate ucide nepotul, pentru că trebuie să se însoare cu mătușa. Mort-Dieu, încă și mai puțin. Au rămas numai judecătorul și Gontran! Dar judecătorul e plecat, l-am trimis la o depărtare de două sute de leghe de aici... Ei, termină colonelul, n-am ce-i face! Domnul de Lacy îl va răpune pe domnul de Verne.

Un zâmbet îi apăru pe buze, pe când un gând drăcesc îi flutura mintea.

— Și va ucide pe propria-i socoteală, adăugă

el. În chipul acesta se va bate voios. La lucru, Leona!

Capitolul XLIX – O înscenare infernală

Să ne întoarcem acum la marchizul Gontran de Lacy, pe care l-am lăsat atât de abătut şi de disperat după apariția Leonei şi despărțirea lui de domnişoara de Pons.

Un om zdrobit sufleteşte devine slab şi neputincios ca un copil. Italianca se folosi de starea aceasta de prostrație pentru a-l lua pe Gontran înapoi la Paris şi să exercite iarăşi asupra lui ascendentul fatal pe care-l avusese atâta vreme şi căruia îi datora toate nenorocirile vieții sale.

Câtva timp Gontran fu asemenea celor smintiți care se complac în monotonie, fără să se sinchisească de viața şi de zgomotul din jurul lor. Rumega durerea-i nemărginită şi amintirea Margaretei pe veci pierdută pentru el... Apoi avu acces de febră violentă şi de delir ca pe vremea când fusese părăsit de Leona. Acestei stări agitate îi urmă alta de acalmie şi el plecă fruntea ca omul resemnat să-şi suporte

crudul destin.

Dar din aceea zi Leona îi devenise odioasă. Zadarnic îl înconjura cu dragostea, cu grijile, cu dezmierdările ei; zadarnic se trudea ea să reîncingă focul potolit al patimii ce-l inspirase odată. Gontran întorcea spre ea privirea-i disprețuitoare şi Leona răgea ca o leoaică lovită de moarte. Viața acestor două ființe legate de soartă prin acelaşi lanț de infami, le devenise nesuferită amândurora, dar niciunul, nici altul nu aveau curajul de a sfărâma acest lanț.

Aceasta era situația când colonelul Leon veni în strada Port-Mahon. Gontran era plecat; abătut şi mut ca de obicei, se dusese să se mai distreze puțin în atmosfera bulevardelor. Leona îl aştepta cu fruntea încrețită, cu ochiul mânios, în atitudinea indignată a femeii care vede că dragostea ei e disprețuită şi călcată în picioare.

— Ah! zise ea. Vii să mi-l răpeşti pentru a doua oară?

Colonelul zâmbi şi luă loc pe un scaun.

— Nu, răspunse el. Îți aduc mijlocul să-i mai întețeşti patima.

— Dumneata?

— Eu.

Ea-l privi cu ochi scânteietori.

— Ah! oftă ea. Dacă ce spui, ar fi adevărat!

— Ei, atunci?

— Ei, cred, că aş fi în stare să comit orice crimă.

— Asta o ştiu prea bine! răspunse colonelul cu impertinență; noi doi, eu şi dumneata, suntem făcuți ca să ne înțelegem.

— Vorbeşte, zise Leona, te ascult.

— Draga mea, începu colonelul, Gontran nu te mai iubeşte şi eu nu cunosc decât un singur mijloc de a-i reaprinde dragostea potolită.

— Şi aceasta e...

— Gelozia.

Leona îl privi pe colonel.

— Nu înțeleg, răspunse ea.

— Atunci, ascultă-mă şi vei pricepe. Dragostea, zise el, are la bază egoismul, şi e ciudat că aici cauza supraviețuieşte efectului, dar ai fi disperat dacă a doua zi ai întâlni-o la braț cu altcineva.

— Te înțeleg, îl întrerupse Leona. Ai dreptate: dacă îmi bat joc de Gontran, el mă va iubi;

dacă-l părăsesc, va face nebunii spre a mă recuceri.

— Întocmai.

Aventuriera se înalță deodată, se apropie de oglindă şi se examină cu privirea limpede şi sigură a femeilor, asemănătoare unui general care-şi mai trece în grabă trupele în revistă înainte de a porni la atac. Ea voia să se încredințeze dacă mai era încă frumoasă. Apoi i se zugrăvi pe față zâmbetul batjocoritor şi blazat al Leonei de altădată, al intrigantei fără suflet şi fără pudoare, acel zâmbet care-l înspăimântase pe Gontran. În sfârşit, ea zise colonelului:

— Da, recunosc, eram nebună! Uitasem că dragostea omoară dragostea şi că niciodată ambele părți nu iubesc în acelaşi timp.

În sufletul ei se desfăşură o reacție violentă şi aventuriera se lepădă şi de ultima rămăşiță a femeii iubitoare. Deodată începură să se perinde înaintea ei zile lungi pline de suferință înăbuşită pe care le trăise de când îl iubea pe Gontran. Ea roşi, resimțea o scârbă adâncă de ea însăşi când îşi amintea lacrimile, zbuciumul, accesele ei de deznădejde şi de gelozie şi

femeia disprețuită era însetată de răzbunare. Mai iubea încă, tot îl mai iubea pe Gontran; dar ea voia să inverseze rolurile, să-i plătească chin pentru chin şi să facă din el sclavul ei, precum dânsa fusese roaba lui.

Colonelul rămase în admirație în fața acestui geniu al răului şi al corupției.

— Vezi, zise florentina după o pauză în care creierul ei pervers născocise una din acele drame sumbre, în care viața omului e nesocotită şi pe care le urzesc femeile fatale; vezi, nu mi-ai spus încă nimic, dar eu te-am înțeles. Cunosc taina Asociației voastre; Gontran m-a pus pe cale s-o ghicesc; câteva cuvinte ce ți-au scăpat au întărit pe deplin convingerea mea. Eu nu vă voi trăda, căci eu iubesc răul, după cum un mare artist îşi iubeşte arta. Ei bine! Vreau să vă servesc. Pentru a mă recuceri, Gontran vi s-a vândut cu trupul şi cu sufletul. Îl credeam puternic, dar a fost un nătâng. Dragostea mea a murit şi acum îl pot judeca fără părtinire. Voi i-ați fost de folos şi el e acum sclavul vostru. L-ați pus să ucidă un om la Marsilia, să răpească o fecioară în ținutul Nivemais.

— Drăguța mea, o întrerupse colonelul, prea ştii multe. Acum va trebui să fii unealta noastră, căci acei care îmi cunosc secretul, ori sunt oamenii mei, ori o sfârşesc prost.

— Vă voi servi. Aveți acum nevoie de o nouă crimă; Gontran trebuie să facă o nouă victimă, dar cam stați pe gânduri pentru că nu aveți toată încrederea în el.

— Aşa e...

— Vă temeți ca spada să nu tremure în mână lui, dacă voi i-o veți da, nu-i aşa?

— Şi asta-i adevărat.

— Bine, urmă Leona, acum înțeleg. Aveți dreptate, Gontran e sătul de viață; el se va supune, dar va căuta să fie omorât.

— De asta mă tem.

— Dacă însă o întâmplare neprevăzută, o împrejurare în aparență străină de voința voastră şi chiar de dorințele voastre i-ar aduce înainte victima pe care de mai înainte ați însemnat-o pentru jertfă, atunci ar ajunge o vorbă, un gest pentru ca în sufletul lui să se deştepte războinicul care pornea la atac ca la o sărbătoare. Şi atunci mâna lui nu va tremu-

ra, vârful spadei sale va căuta inima adversarului şi veți avea jertfa dorită. Am ghicit bine? întrebă ea.

— Eşti o femeie genială, zise colonelul entuziasmat.

— Şi eu voi fi aceea care voi provoca această împrejurare, urmă ea cu zâmbetul infernal pe buze. Eu îl voi înarma împotriva acestei victime, a cărei existență nici n-o bănuieşte azi; eu îi voi întărâta gelozia sau cel puțin vanitatea.

— O, geniu al răului! Eşti sublimă! exclamă colonelul cu admirație.

— Mersi, răspunse Leona. Şi se privi iarăşi în oglindă. Sunt încă destul de frumoasă, ca bărbații să se încaiere pentru mine... Care e numele victimei?

— Octav de Verne.

— Unde locuieşte?

— Strada Victoire. Dar, urmă colonelul, lasămă să-ți spun planul.

— Fie! Ce trebuie să fac?

— În primul rând, să părăseşti casa asta.

— Când?

— Imediat.

— Fără să-i scriu lui Gontran?

— Nu e nevoie. Peste trei zile, tot Parisul îți va cunoaşte aventura. Când tot Parisul va şti, o va afla şi Gontran.

— Foarte bine! Te ascult.

— Ți-am închiriat pe timp de opt zile o locuință în Chaussée-d'Antin. Am să te conduc acolo. Diseară vei veni cu mine la Operă. Ți-l voi arăta pe domnul de Verne. Haide!

După numai zece minute, Leona îşi strânse o parte din lucrurile ei şi părăsi casa din strada Port-Mahon, pentru a se instala în strada Chaussée-d'Antin.

Când Gontran se întoarse acasă, el nici nu întrebă unde e Leona. Se făcu seară. Leona nu se arătă nici în ziua aceea, nici a doua zi.

— Înțeleg, îşi zicea Gontran cu nepăsare. S-a resemnat, în sfârşit. Traiul nostru comun ajunsese un supliciu. A voit să scape de el. Bine a făcut. E o uşurare pentru mine.

Ziua care urmă plecării florentinei i se păru lui Gontran mai scurtă ca celelalte. Făcu o plimbare în pădure, seara se duse la teatru şi nu se întoarse acasă decât la miezul nopții.

Abia atunci, mai mult din obişnuinţă, el întrebă pe feciorul său dacă n-au sosit ceva ştiri de la Leona.

— N-a sosit nimic! răspunse servitorul.

Leona luase cu ea şi pe Lustina, camerista ei; şi niciuna, nici alta nu destăinuiseră nimic feciorului.

Gontran se culcă şi adormi, visând-o pe Margareta de Pons.

A doua zi, însă, simţi un gol în jurul său. Nu plecă de acasă, vremea i se părea lungă.

— Femeia aceasta, îşi zicea el, pentru care mi-am sacrificat mai întâi averea şi apoi cinstea, o voi vedea peste o săptămână la braţul unui nou amant, căruia îi va povesti păţania mea. Am fost ridicol şi prost!

Odată învins de gândurile astea, Gontran suferi în chip invers reacţia resimţită de Leona. Disprețul lui se schimbă şi urlă de furie, gândindu-se că o dragoste nouă o va diviniza iarăşi pe creatura aceasta care fusese, pe rând, idolul şi sclava lui.

Şi bărbatul, abătut, se înălţă, ochii lui stinşi începură să lucească, o scânteie din geniul răului pe care-l admirase în Leona se aprinse

şi în sufletul lui.

„Ce înseamnă o crimă mai mult ori mai puțin? îşi zise el zâmbind cu amărăciune. E mult de când s-a sfârşit cu loialul şi bravul marchiz de Lacy, a fost înlocuit de un spadasin... careşi pleacă fruntea înaintea fierului roşu al destinului.”

Din momentul acesta, Gontran era hotărât s-o găsească cu orice preț pe Leona şi se duse la colonelul Leon.

— Prietene, îi zise el, eu servesc Asociația; deci şi Asociația e datoare să mă servească pe mine.

— Se înțelege de la sine, răspunse liniştit colonelul. Noi suntem ai dumitale cu trupul şi cu sufletul. Ce doreşti?

— Vreau s-o regăsesc pe Leona.

— Pe Leona! exclamă colonelul cu o mirare prefăcută, dar unde e ea?

— Nu ştiu.

— Ei bine, răspunse colonelul însoțindu-l până la uşă, peste douăzeci şi patru de ore vei şti unde se află Leona.

După plecarea lui Gontran, colonelul se

afundă în gânduri. Era seară, cerul era ceţos, cum e adeseori la Paris. Bărbatul acesta cu privirea adâncă şi sclipitoare, cu fruntea plesuvă, pe faţa căruia se vedeau urmele adânci ale unei vieţi agitate de patimile cele mai sălbatice şi roasă de viermele ambiţiei, începu să umble neliniştit prin odaie.

Oricine l-ar fi văzut în clipa aceea, ar fi socotit că are înaintea sa una din acele măreţe personificări ale Răului, care nu se dau înapoi de la nicio piedică pentru a-şi ajunge ţinta – ţinta falnică sau diabolică.

— Biata Leona! şoptea el. Ea singură e mai tare ca tot mănunchiul acesta de nătângi. Numai eu sunt puternic în toată această Asociaţie, care e opera mea şi pe care am constituit-o numai pentru folosul meu.

Şi înălţă din umeri cu dispreţ:

— Idioţilor! murmură el. Pe toţi v-am servit, pe toţi vă voi mai servi încă şi multă vreme veţi uita că sunteţi sclavii mei; dar ora încheierii socotelilor va sosi, şi atunci vom vedea care din noi, eu ori voi, va păstra unealta. Îmi aparţineţi prin viciile voastre şi prin situaţia voastră socială, îmi aparţineţi prin crimele

voastre şi niciunul din voi n-ar avea posibilitatea să mă trădeze, pe câte vreme eu... O! eu o voi rupe cu voi oricând şi mă voi duce să trăiesc în altă parte viața de belşug şi chiar de fericire pe care nimeni nu mi-o va putea discuta.

Rămase tăcut câteva clipe.

— Ciudățenia sorții! reluă el. Chiar şi Satana ar râde dacă ar şti că eu îngrămădesc crimă peste crimă şi răscolesc toată murdăria aceasta numai pentru a îmbogăți o ființă pe care o iubesc, după cum un tată trebuie să-şi iubească copilul.

La aceste cuvinte, expresia de cruzime sălbatecă care îi fusese până atunci răspândită pe toată fața dispăru, o lacrimă de duioşie apăru în ochii tigrului.

— O, fiul meu! exclamă el – şi cuvintele acestea exprimau toată sensibilitatea şi tot avântul călduros al unei inimi de tată.

Dar asta nu ținu decât o clipă. Tatăl dispăru şi banditul reapăru neînduplecat şi trufaş.

— Sărmana Leona, rânji el, ce păcat că ea cunoaşte secretul meu. Viciile ei îmi plăceau,

dar o asemenea femeie e primejdioasă dacă n-o ai la mână. Dragoste, orgoliu, groază de moarte, grijă de opinia publică, toate astea nu există pentru ea... ea nu se teme de nimic! Ah! De-ar fi mamă! Dar ea nu e! Şi zău, odată ce cunoaşte taina mea, e mai bine s-o las în voia sorții.

Aceste din urmă cuvinte erau însoțite de un zâmbet care conținea sentința la moarte a Leonei.

Sentință fără drept de apel, irevocabilă ca şi Destinul – al cărui braț executor era omul acesta.

Capitolul L – Cucerirea

Iată ce se întâmplase chiar în seara dispariției Leonei.

După ce părăsise strada Port-Mahon, italianca îl urmă pe colonel, care o conduse în strada Chaussée-d'Antin, într-un apartament luxos, mobilat cu gust şi ale cărui ferestre dădeau într-o grădină mare. În curte se afla un cupeu elegant, la dispoziția tinerei femei.

— Nu vei ieşi din casă decât seara şi numai

în trăsură, îi zise colonelul. Nu trebuie să te expui la o întâlnire cu Gontran, până ce intriga comediei nu va fi bine înnodată. Totul depinde de punerea în scenă. Diseară vei merge la Operă şi vei fi voalată ca să nu fii văzută de nimeni. Uite biletul pentru o lojă de avanscenă, în care nu vei fi expusă privirilor din sală loja domnului de Verne e vizavi.

— Foarte bine! zise Leona. Cred că ghicesc restul. Dacă loja rămâne goală, eu rămân voalată, dacă se umple...

— Nu, răspunse colonelul, tocmai pe dos.

— Ah, minunat, înțeleg... el va şti că eu sunt acolo...

— Tocmai.

— Şi va deveni curios?

— Ai ghicit.

— Or, urmă italianca, de la curiozitate la dragoste, de la dragoste la nebunie...

— Nu e decât un pas, completă colonelul.

Apoi o lăsă pe Leona să se instaleze în noua-i locuință, după ce mai întâi o sfătui să se îmbrace toată în negru, când se va duce la Operă, căci această culoare scoate şi mai mult în evi-

dență frumusețea ei.

Domnul de Verne îl vizitase pe colonel şi acesta era dator să-i întoarcă vizita. Aşa că, părea foarte firesc ca el să vină la fostul locotenent. Trecuse o lună de când de Verne se întorsese la Paris.

Se ştie că în ajun îl împuşcase în gât pe cavalerul d'Asti şi avusese şi el coastele puțin atinse de glonțul adversarului. Rana aceasta era însă aşa de uşoară, că el socotise inutil de a sta la pat. Îmbrăcat cu haina de casă, în cap cu o tichie de catifea, sta întins pe canapeaua din fumoarul său şi flecărea cu doi din noii săi prieteni, când intră colonelul.

— Bine ați venit, domnule, îi zise el vizitatorului. Ați aflat cum îi merge domnului Lemblin?

— Chiar am primit veşti de la el, e în afară de orice primejdie, dar convalescența va fi lungă.

— Cu atât mai rău.

Domnul de Verne se întoarse spre unul din prietenii săi.

— Dar celălalt? întrebă el.

— Ah! răspunse acesta. Rana cavalerului e aşa de gravă, că medicul nu răspunde de ni-

mic. Tot gâtlejul îi e găurit.

— Probabil că vorbiți de un prieten al dumneavoastră care a fost rănit? întrebă cu naivitate colonelul.

— Vai, nu, domnule. Nu e un prieten al meu, ci e un alt adversar. Am o mână nenorocită.

— Cum aşa, v-ați mai bătut?

— Ieri dimineață, la Pré-Catelan.

— Cu cine?

— Cu cavalerul d'Asti.

— Nu-l cunosc, răspunse colonelul, dar am mai auzit pomenindu-se numele acesta.

— Ne-am certat la Opera Italiană.

— Fără îndoială că pentru un fleac.

— Aşa e, cum spuneți.

— Atunci îmi închipui ce-a fost: era vorba de o femeie.

— De astă dată, nu, domnule colonel, vă înşelați. Motivul era şi mai neînsemnat. Amicii mei susțineau că-mi mai lipsea o metresă şi un duel cu pistolul. Trebuia să mai treacă puțin timp ca s-o găsesc pe prima, dar un duel e atât de uşor de provocat. Am văzut un domn care mă fixa cu binoclul, i-am cerut explicații şi

atâta tot.

— Domnule, zise colonelul cu admirație, vă amintiți vremurile frumoase, de prin anul 1815, când erau regulat câte trei dueluri pe săptămână între bonapartişti şi regalişti! Dar metresa ați găsit-o?

— Încă nu, dar sunt pe cale...

— O cunoaşteți pe Leona?

— Am văzut-o. E chiar aşa de frumoasă după cum se spune?

— E fermecătoare, murmură colonelul cu entuziasm.

— Şi inteligentă?

— E diavolul în persoană, dar...

Colonelul se opri.

— Ce înseamnă acest dar? întrebă domnul de Verne.

— Leona nu e liberă. E iubită de marchizul Gontran de Lacy, care a făcut adevărate nebunii pentru dânsa.

— Foarte bine, i-o voi răpi.

— Dragă domnule, obiectă colonelul, eu îl cunosc pe domnul de Lacy. E capabil să se expună la moarte pentru a-şi păstra o femeie, chiar dacă n-ar ține la ea.

— Îl voi omorî, răspunse cu nepăsare de Verne.

Apoi adăugă:

— Unde aş putea-o întâlni pe Leona?

— La Operă, în fiecare seară.

— Singură?

— Mai întotdeauna.

— Diseară voi merge la Operă.

— De obicei ea ocupă ultima lojă din avanscena din dreapta.

— Se potriveşte de minune. Căci acum o săptămână eu am închiriat loja din stânga, tocmai în faţa acesteia.

— Dar ea e totdeauna voalată, adăugă colonelul, care era încântat că poate da toate aceste amănunte.

— Drace! Şi nu-şi ridică voalul?

— Niciodată. Domnul de Lacy, care nu suferă muzica, dar nu vrea s-o oprească de a merge la Operă, i-a interzis-o, e gelos ca un tigru.

— Ei bine, domnule, răspunse de Verne cu mult sânge rece, mă prind că ea va ridica voalul pentru mine.

Domnul de Verne mai vorbi câtva timp de

lucruri neimportante, apoi colonelul plecă şi se duse drept la Leona, spre a-i da instrucțiuni noi.

Fix la ora opt, Octav de Verne era la Operă şi se instală în lojă împreună cu cei doi prieteni care au fost de față la vizita colonelului. Privirea lui căută imediat loja ce-i indicase colonelul, dar ea era goală.

Octav aşteptă plin de nerăbdare. Trecu un ceas şi nu veni nimeni.

Aşteptarea aceasta excită şi mai mult nerăbdarea tânărului zvăpăiat.

— Nu va veni, murmură el decepționat. N-am noroc.

— Nu-i nimic, îi zise unul din prieteni. Ai s-o vezi mâine.

— Nu cumva te-ai amorezat de-o femeie pe care nici n-ai văzut-o încă? întrebă al doilea. Poate că ai s-o găseşti urâtă.

De Verne voia să răspundă, când uşa lojii se deschise.

Tânărul simți o emoție nespusă.

— Iat-o, murmură el.

Într-adevăr, o femeie îmbrăcată în negru, înaltă, zveltă, se aşează singură în fața lojei şi

uşa se închise imediat.

Era voalată şi încă într-un văl atât de des, că deşi o observa cu atenție prin binoclu, de Verne nu putea să zărească nicio trăsătură a feței sale.

El o fixă multă vreme, sperând că prin încăpățânarea aceasta o va face să-şi ridice voalul. Dar Leona părea că nici nu observă că e obiectul unei atenții încordate şi ținea tot timpul ochii ațintiți spre scenă.

— Pe legea mea! murmură tânărul, ea îşi va scoate voalul, să nu-mi mai ziceți pe nume.

Scoase un carnet şi scrise cu creionul următorul bilet:

„Doamnă,

Vă cunosc fără să vă fi văzut vreodată; de un ceas vă privesc şi vă iubesc la nebunie. Ridicați-vă voalul pentru cinci minute şi tot avutul meu e la dispoziția dumneavoastră. Nici nu mi s-ar părea destul de scump pentru o asemenea fericire.

Îngenunchez la picioarele dumneavoastră şi vă implor,

Octav de Verne.”

O garderobieră îi duse biletul.

Leona îl luă, îl citi fără să ridice ochii spre loja domnului de Verne, apoi răspunse pe o foaie din carnetul ei:

„Imposibil! Viața mi-e în joc!”

— Colonelul a avut dreptate, murmură de Verne, palid de mânie. Domnul de Lacy e tiranul acestei femei.

Odată ce un bărbat şi-a luat rolul de ocrotitor şi acuză pe un altul că tiranizează o femeie frumoasă, bărbatul acesta e capabil de cele mai mari nebunii.

Domnul de Verne îşi puse pe inimă biletul Leonei, ieşi din lojă şi se duse şi bătu în uşa aceleia pe care o ocupa ea.

— Intră! strigă florentina.

La vederea domnului de Verne, ea scoase un țipăt uşor de surprindere amestecată cu puțină spaimă, care sfârşi prin a-l convinge pe locotenent, că ea era victima furiilor geloase ale lui Gontran.

— Pentru numele lui Dumnezeu, domnule, plecați de aici, plecați! zise ea.

— Doamnă, murmură de Verne, dacă mi-o cereți, mă voi supune; dar, plecând de aici, îmi voi zbura creierii.

— Domnule! imploră Leona.

— Doamnă, reluă el, e adevărat că nu aveți voie să scoateți voalul?

— Da, zise ea, sub pedeapsa cu moartea.

— Şi unde e călăul? întrebă el pe un ton amenințător.

— Domnule, murmură Leona, plecați, vă rog. Sunt iubită de un om care, dacă vă găseşte aici, mă omoară şi apoi vă omoară şi pe dumneavoastră.

— Să vă omoare când eu sunt aici? strigă de Verne, parodiind, fără să ştie, un vers celebru din Ruy Blas. De asta să nu vă temeți, doamnă!

Şi ofițerul căută cu un gest plin de noblețe spada, care de câtăva vreme nu-i mai atârna pe sold. Apoi uitându-se la Leona, el adăugă:

— Îl iubiți? Dacă-l iubiți, doamnă, eu mă retrag.

— Îl iubeam odată, murmură ea.

— Şi acum?

— Acum mi-e scârbă de el.

Domnul de Verne scoase un strigăt de bucurie.

— În cazul acesta, zise el, mă voi aşeza aici lângă dumneavoastră, voi petrece seara alături de dumneavoastră, apoi vă voi conduce acasă şi mă voi culca la uşa dumneavoastră, întocmai ca balaurul care păzeşte o comoară. Şi dacă el cutează să vină...

Leona nu răspunse. Octav se aşează lângă ea. Leona nu-l mai rugă să plece. Cu o privire foarte elocventă el o imploră să-şi scoată voalul şi ea consimți.

Domnul de Verne rămase amețit de frumusețea Leonei şi murmură:

— Acum să nu vă mai temeți, sunt capabil să vă apăr eu singur împotriva unei armate întregi.

La sfârşitul spectacolului, Octav îi oferi Leonei brațul şi ea îl acceptă. El o conduse astfel până la trăsura lui şi în momentul când închidea portița cupeului, strigă vizitiului:

— Strada Victoire!

— Pe legea mea, murmurară cei doi prieteni

care îl însoțiseră pe Verne la Operă şi care erau încântați de felul cum el o cucerise şi o răpise pe Leona, băiatul acesta va ajunge departe... dacă Dumnezeu îi va dărui zile.

Capitolul LI – Între cei doi rivali

Ne amintim că trecuseră trei zile de la plecarea neaşteptată a Leonei, când Gontran, împins de dorința subită de a o revedea, se duse la colonel, spre a cere ajutorul Asociației.

Marchizul se întoarse acasă foarte liniştit şi cu hotărârea nestrămutată de a o ucide pe florentină.

Gontran ajunsese în stadiul când o condamna cu sânge rece pe Leona, după cum se condamna şi disprețuia pe sine însuşi. Asemenea criminalilor care caută să nimicească urmele crimei lor, domnul de Lacy îşi zicea că Leona, care era prima cauză a ticăloşiei lui, trebuia să moară. Hotărârea aceasta se fixase aşa de bine în sufletul marchizului, ea luase un caracter atât de precis, încât îşi alese un pumnal pentru execuție şi apoi aşteptă în linişte ca să

primească informațiile pe care i le făgăduise colonelul.

Acesta se ținu de cuvânt. După douăzeci şi patru de ore, Gontran primi următorul bilet:

„Leona a părăsit sâmbătă strada Port-Mahon. S-a instalat în strada Chaussée-d'Antin, într-un apartament închiriat cu două zile mai înainte de un necunoscut. Seara s-a dus la Operă. A fost vizitată în loja ei de un tânăr la modă de câteva zile, numit Octav de Verne. Junele acesta i-a oferit brațul şi ea l-a acceptat.

Leona nu s-a întors în casa din strada Chaussée-d'Antin decât a doua zi."

* * *

— M-a trădat! murmură Gontran, ai cărui ochi scăpărau de mânie.

Arabii deşertului îşi povestesc prin corturi istoria unei cavale neasemuite pe care niciun cal n-o putea întrece în fugă. Stăpânul ei n-ar fi dat-o nici pentru întregul Imperiu al Marocului, dacă i s-ar fi oferit acest schimb. Într-o noapte, un hoț pătrunse în cort, tăie priponul

frumosului animal, îl încălecă şi dispăru. Arabul se trezi la auzul tropotului cavalei. El înțelese că ar fi fost o osteneală zadarnică să alerge după hoț, căci nobilul animal era mai iute decât vântul pustiului. Cu toate acestea, el porni la drum, luându-se după urmele lăsate pe nisip de copitele cavalei. El umblă astfel timp de o lună şi ajunse, în sfârşit, în satul arabului hoț. Acesta, în convingerea că nu mai avea de ce să se teamă, căci o distanță destul de mare îl despărțea de păgubaş, legase calul la umbra unui palmier din mijlocul duarului, îşi făcu abluțiunile prescrise de Coran şi apoi se culcă. Arabul jefuit îl surprinse pe când dormea şi-l ucise. Apoi se duse la iapa sa şi-i zise:

— Pentru că un alt bărbat, în afară de mine, a încălecat pe spinarea ta, picioarele tale nu vor mai călca nisipul deşertului – şi împlântă iataganul său în gâtul cavalei şi o ucise după cum îl ucisese şi pe răpitorul ei.

— Ei bine! isprăvi Gontran, voi face şi eu la fel ca arabul. Voi ucide pe seducător şi pe femeia răpită.

* * *

Biletul colonelului mai avea următorul post-scriptum:

„Domnul de Verne locuieşte în strada Victoire nr. 15. Leona prânzeşte de obicei la el.”

Gontran se uită la ceas. Era ora şase.

— De minune! îşi zise el. Să ne punem pe lucru.

Şi el se duse pe jos în strada Victoire şi trimise domnului de Verne cartea sa de vizită. Acesta era la masă, singur cu Leona; şi Gontran îngălbeni de mânie, când văzu femeia aceasta, pe care o iubise atât, stând față în față cu rivalul său. Dar cu nicio explicație, cu niciun gest el nu-şi trădă emoția şi rămase rece, politicos, om de lume.

— Domnule, zise el, salutând pe de Verne şi Leona, ca şi cum ar vedea-o acum pentru prima dată, domnule, cred că am onoarea de a fi cunoscut de dumneavoastră, cel puțin după nume.

— Într-adevăr, răspunse de Verne pe acelaşi ton politicos şi glacial.

Aceşti doi bărbaţi, care se salutau şi-şi vorbeau astfel cu zâmbetul pe buze, schimbaseră de acum o privire plină de ură, care era ca începutul unui război de exterminare.

— Domnule, reluă Gontran, fără să se aşeze pe scaunul ce-i oferea de Verne, daţi-mi voie să vă pun o întrebare indiscretă.

— Vorbiţi, domnule, nimic nu poate fi indiscret din partea dumneavoastră.

— De când o iubiţi pe doamna?

Şi Gontran o arătă cu mână pe Leona.

— De trei zile, răspunse domnul Verne.

— Bine, domnule. Şi o iubiţi mult?

— Cu patimă. Aş disputa-o unui rege, dacă un rege m-ar invidia pentru ea.

— În acest caz, domnule, reluă Gontran păstrându-şi sângele rece şi zâmbetul, nu-mi veţi refuza o plimbare mâine la orele şapte dimineaţa, în Bois-de-Boulogne?

— Nu văd niciun inconvenient pentru asta, domnule.

— Veţi aduce pistoalele şi spadele dumnea-

voastră de duel.

Domnul de Verne îşi exprimă printr-un gest mirarea ce-i provoca cererea a două feluri de arme.

— Domnule, îi zise Gontran, mai întâi vom schimba câte un glonte. Dacă niciunul din noi nu moare, ne vom bate cu spada până vom obține acest rezultat.

— Înțeleg şi primesc, zise de Verne cu nepăsare.

Acum, Gontran se uită la Leona:

— Doamnă, îi zise el, cum dumneavoastră sunteți prețul duelului, e drept ca să păstrați neutralitatea. Nu puteți rămâne aici. Aveți un apartament în strada Chaussée-d'Antin, vă rog să binevoiți a merge acolo.

Tonul şi gestul lui Gontran erau tot aşa de poruncitoare ca şi în ziua aceea, în regiunea Abruzzilor, când smulsese pe Leona din ghearele banditului Giuseppe, devenit mare senior. Leona îşi aminti scena; şi puterea de fascinare pe care Gontran o avea asupra ei (şi care slăbise puțin prin influența colonelului) deveni mai mare ca oricând şi ea se sculă supusă, umilă, ca o leoaică îmblânzită.

— Leona! zbieră de Verne, nu vei pleca, nu vreau.

Leona continua să înainteze încet spre uşă.

Atunci de Verne îşi pierdu mintea şi alergă să-i țină calea zbierând:

— Nu vei ieşi de aici!

— Lăsați-o, domnule, cred că nu voiți să fiți temnicerul acestei femei?

— Femeia asta este a mea! strigă de Verne.

— După ce mă veți omorî, domnule; dar până atunci, nu!

— Dacă e aşa, am aici nişte arme... dacă voiți, ne putem bate pe loc...

Gontran înălță din umeri.

— Domnule, uitați că nici eu, nici dumneavoastră n-avem martori, că suntem aici, la dumneavoastră, şi că aş putea fi acuzat de a vă fi asasinat. Mâine! Mâine!

Şi cu un semn poruncitor marchizul îi făcu semn Leonei să iasă şi el plecă în urma ei, lăsându-l pe Octav de Verne turbat de mânie.

În stradă, Leona se întoarse spre domnul de Lacy, îi aruncă o privire rugătoare şi zise:

— Gontran, am fost nebună! Ah! de ai şti!

— Doamnă, nu vreau să ştiu nimic, răspunse el.

— Ia-mi braţul.

Ea se rezemă de el tremurând. Merseră împreună în strada Chaussée-d'Antin, fără a schimba o singură vorbă. Când se opri la uşă, Leona voi să-l implore din nou pe Gontran s-o asculte. Dar el îi închise gura cu un gest imperios, şi-i zise:

— Ţi-am spus, că nu vreau să ştiu nimic. Intră în casă. Îţi interzic de a pleca undeva.

Şi domnul de Lacy se duse la colonel.

— Mâine de dimineaţă, în pădure, îi zise el. Spada şi pistolul. Vei fi martorul meu.

— Nu, îi răspunse colonelul. Mâine vei afla de ce nu-ţi pot fi martor. Dar am la îndemână alţi martori.

— Leona e acasă la ea, reluă Gontran.

— Tot îi menţii condamnarea?

— E irevocabilă. Mâine, la ora asta, femeia aceasta trebuie să fie moartă.

— Asta te priveşte. Dar să-mi dai voie să-ţi recomand câteva măsuri de precauţie. Ştiu că Leona trebuie să moară, eu spun că ea trebuie să se sinucidă, aşa trebuie să creadă lumea.

— Ai dreptate, răspunse Gontran cu vocea unui magistrat care rosteşte o sentință de moarte. Dar mai întâi vreau să-l ucid pe de Verne.

— Şi eu sunt de părerea asta, zise colonelul.

Dacă Gontran ar fi vrut s-o asculte pe Leona, poate că nu s-ar fi bătut în duel a doua zi.

Capitolul LII – Călătorul misterios

Orăşelele din provincie sunt dornice de tot felul de ştiri şi cauza acestei curiozități setoase e numai lipsa de ocupație.

În orăşelul B... din departamentul Indre, era mare vâlvă atât în cercurile burgheze, cât şi în cele aristocrate, în casa primarului şi a subprefectului, ca şi în aceea a controlorului financiar: sosise un străin. O diligență poposise la hanul „Vulturul Roşu”, cel mai de soi oraş, şi din diligență coborâse un tânăr de vreo douăzeci şi şapte de ani, frumos şi bine făcut, cu o înfățişare distinsă şi căruia doi lachei, îmbrăcați cu livrele bogate, îi spuneau mereu „domnule marchiz”. Titlul lui îl ştia toată lumea,

dar nimeni nu-i cunoştea numele.

Ce caută acest călător la B...? Tocmai asta nu ştia nimeni şi fiecare căuta să şi-o explice în alt chip. După unii, el era un turist, un mare senior care călătorea să se distreze, alții îl socoteau un agent diplomatic. Burghezia, pe atunci foarte democratică, fu indispusă de titlul lui de nobil. În societatea nobilă, la vicontesa de Cardoune, un îndrăzneț cutează săşi spună părerea şi asta dădu loc la o discuție furtunoasă.

— Doamnelor şi domnilor, zise cavalerul de Liauville, un tinerel care trecea drept foarte şugubăț, eu mă prind că necunoscutul acesta se duce la Mort-Dieu.

— La Mort-Dieu! strigară cu oroare cei de față, ca şi cum s-ar fi pronunțat un nume lovit de anatemă.

— Nu încape îndoială! zise cavalerul.

— Şi ce să facă acolo? întrebă baroana de Liauville, mama tânărului.

— Spre a se căsători cu doamna de Mort-Dieu, al cărui doliu s-a terminat acum trei luni.

Cuvintele acestea fură primite cu exclamări-

le cele mai stranii şi care nu ar putea fi înțelese dacă n-am spune câteva cuvinte despre situația tinerei văduve în societatea nobilă din B...

Se ştie că răposatul baron de Mort-Dieu avusese o viață tristă şi chinuită. Femeia culpabilă, copilul bastard făcuseră să-i fie scârbă de propria lui casă. Cât a trăit prima doamnă de Mort-Dieu, baronul nu şedea la moşie decât atâta timp cât soția lui lipsea de acolo, iar mai toată vara călătorea. În lipsa lui, baroana, căreia îi plăceau petrecerile, zgomotul, avea casa deschisă, primea şi ospăta nobilimea din împrejurimi, care o socotea o femeie încântătoare. Pe baron, însă, îl numea maniac şi original şi la moartea baronesei cu toții o jeliră. De atunci reşedința baronului, care nu mai pleca din Mort-Dieu, deveni tristă şi întunecată ca şi el: nu mai erau recepții de gală, nu se mai dădeau baluri prin minunatul parc, nu se mai pomenea de petreceri nocturne prin luncă.

Pe când mai trăia soția lui, baronul nu se bucura de stima concetățenilor săi. După moartea ei, toți începură să-l deteste.

Dar într-o zi se zvoni că el se recăsătoreşte, că se însoară cu o fată de optsprezece ani, spirituală şi frumoasă, şi se nădăjduia că ea va readuce viața, mişcarea, soarele în această casă care avea aparența unui cavou. Vechii prieteni ai primei baronese tresăriră de bucurie la gândul că vremurile frumoase aveau să se întoarcă la Mort-Dieu. Dar aşteptările lor fură amarnic înşelate. Baronul nu înştiință pe nimeni de căsătoria lui şi n-o prezentă nicăieri pe tânăra lui soție. Toată lumea îl dezaprobă şi-l învinovăți de gelozie. Dar anii treceau şi purtarea soților nu se schimba. În luna februarie ei se duceau la Paris, ca la sfârşitul lui mai să se întoarcă la Mort-Dieu, imitând astfel pe englezi şi o parte din aristocrația franceză, care petrece toată toamna şi luna ianuarie la țară şi se înapoiază la oraş abia după închiderea sezonului de vânătoare.

Se scurseră zece ani fără ca baroana de Mort-Dieu să fie văzută undeva. Chiar din al doilea an al căsătoriei sale, ea avea atâția duşmani câte conace şi vile erau prin vecinătate.

În sfârşit se stinse domnul de Mort-Dieu.

Când vestea aceasta fii cunoscută în B... toată lumea respiră. Se spunea acum că baroana era tot atât de bună, spirituală şi încântătoare pe cât era de frumoasă şi că trăise o viață de martir alături de bătrânul ei soț. Acum sunase în sfârşit şi pentru ea ora libertății şi viața şi veselia vor reintra iarăşi la Mort-Dieu.

Pe atunci baroana nu avea mai mult de douăzeci şi opt de ani. Socoteau cu toții că ea se va remărita şi toate mamele care aveau băieți de însurat luară poziție de atac. Mare, însă fu uimirea şi chiar indignarea în târguşorul B... când se cunoscu că doamna de Mort-Dieu nu avea de gând să-şi schimbe întru nimic existența ei şi că voia să trăiască şi de acum înainte în singurătate.

Vizitatorii fură primiți cu politețe, dar cu atâta răceală, că pricepură că văduva nu avea intenția să continue relațiile sociale cu ei. Atunci se află şi conținutul testamentului lăsat de baron. Domnul de Mort-Dieu, care se folosise de toate chichițele legii pentru a dezmoşteni pe fiul său, cavalerul de Mort-Dieu, în favoarea soției sale, fu socotit un ticălos şi un

degenerat. Doamna de Mort-Dieu, care se bucura fără mustrare de cuget de această avere uzurpată, căpătă reputația unei femei pierdute. Lucrul deveni şi mai grav când domnul de Verne, obținând un concediu, veni pentru opt zile la Mort-Dieu şi rămase acolo singur cu mătuşa lui, care nu avea decât vreo cinci ani mai mult ca el. De atunci, doamna de Mort-Dieu fu victima tuturor calomniilor şi osândită la disprețul opiniei publice.

Aşa se explică uimirea şi indignarea produse de explicația tânărului de Liauville.

— Nu se poate! asta e imposibil! Nimeni nu se însoară cu o femeie cum e baroana de Mort-Dieu!

Acest strigăt din inimă fusese scos de o mamă care se hrănise multă vreme cu nădejdea de a-şi însura fiul, tânărul viconte Katharsis d'Hurtepoil, cu tânăra şi frumoasa văduvă şi fusese înşelată în speranțele ei.

Într-un cuvânt, tot orăşelul B... era în fierbere în seara aceea şi fiecare dădea alt tâlc prezenței străinului.

Tânărul călător venise cu diligența din Paris şi trăsese la hanul „Vulturul Roşu", unde pa-

tronul şi slugile erau buimăciți, căci ei nu prea aveau ocazia să găzduiască oaspeți de un atare rang.

Hangiul deretica prin bucătărie, ajutat de tot personalul său. Îndată ce străinul se aşează la masă în camera sa, unde ceruse să fie servit, vecinii şi alți curioşi năvăliră în bucătărie şi în cârciuma hanului, dornici să afle numele musafirului şi scopul călătoriei lui. Erau nerăbdători să afle ceva despre personalitatea lui, ca toți micii burghezi din provincie care adoră spionajul şi ar intra în poliția secretă numai aşa, de plăcere.

Cei doi lachei care îl însoțeau fură supuşi unui interogatoriu amănunțit, suciți şi răsuciți în fel şi chip. Dar, desigur că ei primiseră ordine precise, căci, cu toată dibăcia şi persistenta răbdătoare, a curioşilor, rămaseră muți şi nu lăsară să le scape nici numele stăpânului lor, nici locul unde se ducea. Pe la miezul nopții, toți bunii provinciali îşi frământau încă zadarnic creierul şi nu înaintau cu niciun pas spre dezlegarea enigmei, în vreme ce călătorul dormea foarte liniştit.

Abia a doua zi, pe la orele două, diligența fu din nou pregătită de drum. Străinul ieşi din han şi urcă în trăsură. Era un tânăr de vreo douăzeci şi şapte ori douăzeci şi opt de ani, înalt, zvelt, cu fața plăcută şi cu acea distincție căpătată dacă nu din naştere, în orice caz printr-o bună educație. El aruncă o privire impertinentă şi discretă asupra mulțimii curioşilor care înconjurau trăsura, apoi făcu poştalionului un semn cu mâna. Omul biciui caii şi trăsura plecă în galop mare.

După două ceasuri, tânărul călător trecea în goana cailor prin câmpia departamentului Berry, câmpie imensă, acoperită cu bălării şi cu buruieni, mărginită în zare de păduri dese şi pipernicite, semănată numai ici-colo, la distanțe mari, de o colibă ori de un cătun sărăcăcios, uneori brăzdată de un pârâiaş. Avea o înfățişare tristă şi părăsită, adeseori acoperită de un cer cenuşiu şi înnourat, tăcută ca un mormânt, populată numai de păsări sălbatice, de şoldani care se hrănesc cu buruieni şi de turme slabe, păzite de câte un ciobănaş cu ochii trişti şi arşi de friguri, cu trupul slab acoperit cu zdrențe.

— Dumnezeule, murmură călătorul cuprinzând cu privirea-i toată pustietatea aceasta, cât e de trist şi dezolant! Dacă femeia pe care vor să mi-o dea de nevastă locuieşte în Tebaida asta, mă revolt.

Îşi aprinse filosoficeşte o ţigară, apoi strigă pe poştalion:

— Ei, prietene!

— Cu ce vă pot servi, domnule? răspunse poştalionul, măgulit că tânărul i se adresase.

— Unde ne aflăm?

— La o leghe depărtare de Mort-Dieu, domnule.

— Ce e Mort-Dieu?

— Castelul doamnei baronese.

— Bine, n-o cunosc, dar nu are a face.

Poştalionul zâmbi cu naivitate, ca şi cum ar fi voit să zică: „Nu ştiu cum poate cineva să n-o cunoască pe doamna baroană.”

— Şi, urmă călătorul, până acolo nu dăm de vreun sat, de un han ori de o casă?

— Nu, domnule.

— Nici măcar de un popas de poştă?

— Popasul e dincolo de Mort-Dieu.

— Aşa că, de ni s-ar întâmpla un accident...

Poştalionul zâmbi cu încredere în sine:

— Cu mine, niciodată!

— Dar, în sfârşit, dacă ne-am răsturna cu trăsura, dacă m-aş îmbolnăvi, dacă aş fi rănit, unde aş fi transportat?

— La Mort-Dieu, domnule, dacă n-am voi să vă lăsăm în drum, se grăbi să adauge poştalionul. Să nu vă fie teamă, domnule, cu mine nu vi se întâmplă niciun accident, niciodată nu mi s-a răsturnat trăsura, niciodată n-am avut vreun călător bolnav.

— Ei bine, prietene, zise călătorul cu mult sânge rece, toate lucrurile trebuie să aibă un început.

— Cum aşa? întrebă poştalionul nedumerit.

— Cât câştigi cu meşteşugul tău?

— Nouăzeci de franci pe lună, domnule.

— Atunci, ți-ar părea bine să câştigi douăzeci şi cinci de poli într-un ceas?

— Ehei! Numai de s-ar putea...

— Se poate; şi încă foarte lesne.

— Ce trebuie să fee?

— Ceva foarte simplu: la o depărtare de un sfert de leghe de Mort-Dieu, să răstorni cu tră-

sura, aşa ca aceasta să se strice, iar eu să nu fiu prea stâlcit.

— O, ce idee! exclamă poştalionul uluit.

— Sunt englez, răspunse flegmatic călătorul, sigur că acest singur cuvânt va închide gura poştalionului.

Căci în Franța toți poştalionii, conducătorii diligențelor, birjarii, funcționarii căilor ferate ştiu că *englez* e sinonim cu *original* şi capabil de orice excentricitate.

— La un sfert de leghe departe de Mort-Dieu, ai înțeles? reluă tânărul.

— Bine, domnule.

— Dar să ştii: nu cumva să povesteşti cuiva de această întâmplare!

— Bine! răspunse poştalionul. Voi fi mut!

Călătorul îşi deschise portofelul, scoase un bilet de cinci sute de franci şi i-l întinse.

— Dacă peste trei luni voi fi sigur că nimeni în lume, afară de tine şi de mine, nu ştie că m-ai răsturnat de bună voie, vei căpăta încă un bilet la fel ca ăsta.

Poştalionul credea că visează ori duce în trăsură un rege deghizat.

Călătorul se uită ta ceas. Era ora opt. Se înnopta. Era o noapte de vară întunecoasă, cu mii de stele scânteietoare, dar fără lună; la o distanță oarecare se zăreau nişte coline împădurite, care închideau vasta câmpie descrisă mai sus.

La poalele acestor coline se iveau turnulețele şi fațada castelului Mort-Dieu, pe care poştalionul le arătă cu vârful piciorului.

— Foarte bine, zise tânărul. Mai mergi vreo zece minute şi apoi să mă răstorni.

Capitolul LIII – Lupul în stână

Pe când persoana care suscitase aşa de mult curiozitatea trândavilor din localitatea B... îşi continua călătoria, doamna baroană, cum o numea poştalionul, era singură la Mort-Dieu.

Aurelia de Mort-Dieu, de un an de zile văduva baronului cu acelaşi nume, era îmbrăcată în negru şi tristă cum numai arareori sunt văduvele. Sta în marele salon în care auzise destăinuirea teribilă a domnului de Mort-Dieu, singură lângă focul în care-i plăcea lui să scormonească, lăsându-se prădă visurilor tris-

te. Lângă baroană era o măsură cu un candelabru cu două braţe şi o carte deschisă.

Cartea era *L'Imitation* de Jésus Christ. Baroana citea, din când în când, însă părăsea lectura şi rămânea tristă şi îngândurată; şi câte o lacrimă lucea în frumoşii ei ochi.

Doamna de Mort-Dieu îşi jelea soţul cu acelaşi foc ca în primele zile ale văduviei sale. Ea îl iubise pe bărbatul acela bătrân cu o dragoste respectuoasă şi marcată de frică, şi voia să trăiască şi de acum înainte numai cu amintirea aceasta.

Soţul acela care a murit zâmbindu-i, inima aceea chinuită ale cărei dureri ea le potolise, bătrânul acela de a cărui existenţă tristă ea încătuşase cu atâta devotament tinereţea ei, era singura afecţiune a vieţii sale, singurul regret al sufletului său, singurul semn ce lega de pământ îngerul acesta care aspira să se întoarcă în cer.

Doamna de Mort-Dieu era un adevărat înger. După moartea soţului ei, ea s-ar fi retras într-o mânăstire, dacă el n-ar fi rugat-o cu limbă de moarte să vegheze peste acel copil misterios

care era unicul lui fiu; şi pentru ea dorințele soțului ei erau ca nişte ordine.

De acum înainte, adevărata şi singura țintă a vieții doamnei de Mort-Dieu era să protejeze de departe pe acest tânăr nebunatic şi să-i păstreze neatinsă averea ce-i era destinată.

După moartea baronului, Octav de Verne venise la mătuşă. Ea îl rugase să părăsească serviciul militar şi se ştie că locotenentul vânătorilor din Africa se grăbise să urmeze acest sfat. Afecțiunea baroanei pentru tânăr era înduioşătoare şi nemărginită, ca un fel de ataşament moştenit. Toată viața voia să i-o consacre lui. În dragostea ei pentru fiu îl venera pe tatăl lui şi dincolo de mormânt. Gândul acesta o susținea pe baroană în toate suferințele ei şi o oprea de a căuta odihna şi liniştea în fundul unei mânăstiri, unde o atrăgeau izolarea şi exaltarea ideilor ei religioase.

De când murise soțul ei, baroana nu mai părăsise departamentul Berry şi renunțase de a mai petrece iarna la Paris. Singurul eveniment care întrerupea din când în când monotonia vieții ei de la țară, era sosirea unei scrisori de la domnul de Verne, care-i scria destul de re-

gulat. Zilele se scurgeau şi ea părea că trăieşte în afară de viața pământească, căci putea să se refugieze într-o amintire şi să se mulțumească cu o speranță. Amintirea era prietenul, soțul mort; speranța era copilul adoptiv, al cărui viitor trebuia să fie strălucit.

După cum am mai spus, trecuse un an de la moartea baronului şi văduva, cu inima îndurerată, stătea într-un colț al vastului salon din castelul Mort-Dieu şi citea *L'Imitation* de Jésus Christ, întrerupându-şi uneori lectura spre a arunca o privire tristă la tabloul defunctului, pe care se răsfrângea toată lumina celor două lumânări de pe masă.

Deodată se auzi un zgomot neobişnuit de paşi şi de voci prin coridoare şi prin curțile interioare, zgomot care smulseră tânăra femeie de la preocupările ei negre.

De atâta vreme locuința vastă a ultimului Mort-Dieu era pustie şi tăcută, locuită numai de o văduvă cernită şi de slugi mute care-i împărtăşeau durerea, aşa că la auzul zgomotului baroana tresări fără voie şi îndreptă privirea spre uşa care fusese deschisă de un bătrân

intendent cu părul cărunt.

— Ce e, Iosif? întrebă ea.

— Scuzați-mă, doamnă baroană, că vă deranjez, răspunse intendentul, dar s-a întâmplat un accident grav aproape de castel.

— Un accident? întrebă ea speriată. Dar ce e, Doamne?

— Un poştalion s-a răsturnat la cotitura drumului. Călătorul care era înăuntru nu e rănit rău, dar e contuzionat şi a leşinat. Oamenii lui, cărora nu li s-a întâmplat nimic, l-au transportat aici cu ajutorul poştalionului şi cer ospitalitate.

Baroana se sculase în grabă.

— Iute! zise ea. Să-i dăm ajutor călătorului. Mort-Dieu e casa nenorocirii şi uşa ei nu e niciodată închisă.

Când marchizul Emanuel Chalambel de Montgory îşi reveni din aşa-zisul leşin, căci călătorul nu era altcineva decât fiul adoptiv al răposatului marchiz de Flars, el se găsea culcat în pat, într-o cameră din Mort-Dieu. Peste el era aplecată fața îngrijorată a baroanei, care tocmai observase cât de tânăr era musafirul acesta pe care i-l aducea soarta.

Lupul intrase în stână.

Capitolul LIV – Asaltul

Emmanuel, către colonelul Leon:

„Scumpul meu colonel,

Iată o săptămână de când sunt la Mort-Dieu. Vezi că mi-am jucat bine rolul. Am ştiut să mă răstorn cât se poate de elegant chiar la uşa baroanei, m-au transportat leşinat la ea şi mai sunt încă reținut aici de dureri imaginare care înduioşează grozav pe frumoasa mea gazdă. Sunt minunat de palid, încă n-am părăsit patul. Un medic de țară, un măgar grav cu cravată albă, a declarat în chip solemn că ar fi periculos să mă transporte aiurea şi spunea că nu-mi voi putea continua drumul decât abia peste o săptămână.

Acum, scumpul meu colonel, iată istoricul şederii mele la Mort-Dieu şi o schiță biografică a baroanei:

Am sosit aici, sau mai bine zis am fost adus, într-o seară, la ora opt. Când m-am trezit dintr-

un leşin lung, am început să examinez locul unde mă aflam şi persoanele care mă înconjurau.

M-au culcat pe un pat, într-o spațioasă cameră de culcare, mobilată după gustul modern, dar a cărei zugrăveală ştearsă arăta că ea nu mai era locuită de multă vreme.

Am zărit la căpătâiul meu pe cei doi servitori aduşi de mine din Paris şi care îmi sunt foarte devotați, trei sau patru slugi din castel şi în mijlocul lor însăşi doamna de Mort-Dieu, a cărui față îngrijorată arăta interesul ce-i trezea situația mea.

Doamna de Mort-Dieu poate să aibă vreo treizeci de ani, dar e aşa frumoasă că nu mă priveşte vârsta şi cred că vă voi fi recunoscător că v-ați gândit la mine. Sunt pe câmpul de luptă, bătălia va fi lungă şi înverşunată şi izbânda e îndoielnică.

Închipuie-ți că am un rival. Rivalul acesta este un mort: mortul acesta nu e altul decât răposatul baron. Când defunctul s-a recăsătorit, trecuse demult de patruzeci de ani; nevasta lui avea optsprezece. Dacă ar fi fost gras, cu fața roşcovană, cu filosofia veselă răzbunând decep-

țiile vieții, dacă în loc să se înmormânteze cu tânăra lui soție pe acest domeniu vast şi trist, despărțiți de restul lumii printr-o pustietate de şase leghe, baronul şi-ar fi deschis saloanele din Paris, ar fi primit multă lume, ar fi dat baluri, ar fi călătorit şi ar fi procurat acestei copile toate plăcerile, toate desfătările bogăției – atunci e incontestabil că doamna de Mort-Dieu nu s-ar fi socotit o femeie jertfită unui moşneag şi a cărei tinerețe e un necurmat martiriu, a cărei maturitate nu va avea alte amintiri decât regrete eterne. Aşa sunt femeile!

Dar, după ce s-a însurat, baronul n-a schimbat întru nimic existența lui sumbră şi mizantropică, a osândit-o pe femeia aceasta de optsprezece ani să trăiască iarna în fundul unui palat pustiu şi vara în timpul acela trist al Berry-ului; i-a arătat tot timpul o mutră veştejită şi disperată, niciodată un zâmbet, niciodată o privire duioasă. Atunci, ea se porni să-l iubească, după cum femeile iubesc tot ce suferă ori pare că suferă. Bătrânul acesta morocănos a ajuns în ochii ei un martir, martirul acesta cu fruntea pală şi cu ochiul stins a devenit cel mai seducă-

tor bărbat. Asta-i regula generală în dragoste, scumpul meu colonel, sănătatea nu face cât o gastrită; dacă ai pune pe o femeie să aleagă între Antinous cel voinic şi un poet ofticos, ea l-ar alege pe acesta din urmă.

Deci, doamna de Mort-Dieu l-a iubit, l-a adorat pe soțul ei. După ce a murit, l-a jelit, îl mai jeleşte încă şi umbra lui conține pentru dânsa perfecțiunile cele mai rare. Scumpul meu, un soț mort e cel mai de temut dintre amanți. Văduvă remăritată trădează cu el, ziua şi noaptea, pe noul ei soț; ca să-i placă lui, îl ucide pe cel viu încetul cu încetul.

Cu toate astea, scumpul meu colonel, am şi făcut un pas înainte. Doamna de Mort-Dieu e atât de convinsă de starea mea de boală, că ea însăşi m-a rugat să nu mă gândesc încă la plecare şi ca o femeie binecrescută, crede că e datoria ei să-mi țină de urât o bună parte din zi.

Cu toate că e foarte pioasă, baroana e femeie din lumea mare şi nu plictiseşte pe nimeni cu bigotismul ei. Ea a citit mult, îi plac poeții, artele plastice şi pictează ea însăşi cu mult talent. Cred că suferă fără voie şi, poate fără să-şi dea seama, e sub influența misterioasă la care sunt

supuşi acei care trăiesc în singurătate.

Oricât de învăluită e în durerea ei, doamna de Mort-Dieu a început să găsească plăcere în conversaţiile noastre. Nu-i pomenesc de dragoste, Doamne fereşte! Asta ar însemna s-o sperii. Dar îi citesc versuri, versuri din Victor Hugo şi Lamartine. Peste două zile voi încerca ceva din Alfred de Musset şi voi risca Namouna. Mi se pare că de patruzeci şi opt de ore baroana nu mai e aşa tristă. Veselia mea îi smulge uneori un zâmbet. Ieri am văzut-o roşind când a observat c-o privesc. Încă o săptămână, şi poate că mă va iubi.

Acestea sunt afacerile inimii. Acum, scumpul meu colonel, îţi voi vorbi de ceva grav şi-ţi voi încredinţa un secret aflat din întâmplare.

Seara, după ce stăpâna casei se retrage, un intendent bătrân şi limbut vine adeseori să-mi ţină de urât. L-am întrebat de traiul de toate zilele al răposatului său stăpân şi el mi-a destăinuit ceva straniu. Timp de douăzeci de ani domnul de Mort-Dieu a suferit de o gelozie retrospectivă. Prima lui soţie îl înşelase. Baronul, prietenul nostru, nu e fiul lui. De aici vine aver-

siunea lui, de aici testamentul care-l dezmoşteneşte în favoarea baroanei, căci, să mă crezi, aceasta din urmă era incapabilă să pună fără drept mâna pe averea ce-i lăsase soțul ei. Acum, mai bănuiesc ceva, ba am aproape o certitudine: doamna de Mort-Dieu avea o soră mai mare, doamna de Verne, mama tinerelului nostru. Această doamnă de Verne fusese adorată de baron. Eu cred, scumpul meu colonel, că din toate astea putem trage concluzia că doamna de Mort-Dieu e numai executoarea testamentară secretă a soțului ei.

Gândeşte-te şi chibzuieşte. Peste trei zile îți voi mai scrie.

Întotdeauna al dumitale Emmanuel.”

Emmanuel, către Colonel (scrisoarea a II-a):

„Victorie, scumpul meu colonel! Baroana mă iubeşte!

Dar să nu te bucuri prea repede, căci văduvele pioase seamănă cu fortărețele înconjurate cu trei rânduri de ziduri. Crezi că ai pătruns printr-o spărtură, şi dai de un nou meterez. Ascultă ce s-a întâmplat:

Azi se împlinesc cinsprezece zile de când am venit la Mort-Dieu. Ieri, pentru prima dată, m-am dat jos din pat şi am vorbit de plecare. Poate că-s închipuit, dar mi s-a părut că la auzul acestui cuvânt baroana a îngălbenit. Cu toate astea, n-a făcut nicio obiecție.

Pentru prima dată, am prânzit cu frumoasa mea gazdă, într-un salonaş de la parter ce dă spre parc, căci până atunci mi se servea mâncarea separat, în camera mea.

Era ora şase. Cele două ferestre mari deschise lăsau să pătrundă până la noi parfumurile îmbătătoare ale pădurii, murmurul vântului de prin copaci, o rază piezişă a soarelui ce apunea şi cântecul trist al unei pitulici ascunse în crengile înflorite ale unui abanos. Era ceasul nimerit pentru a vorbi de dragoste. Am fost foarte îndrăzneț, îndrăzneț până la nebunie.

Eram singuri. M-am ridicat grav, cu un zâmbet trist cum îl au eroii romanelor sau ai melodramelor şi am ațintit asupra baroanei o privire ce voia să fie cutezătoare şi sfioasă în acelaşi timp.

— „Doamnă, i-am zis apropiindu-mă, credeți

că există iertare pentru toți vinovații?”

— „O, Doamne, ce întrebare urâcioasă! zise ea. Aşadar, cunoaşteți culpabili?”

— „Cunosc un criminal!”

— „Dumnezeule sfinte!”

— „Un criminal, care, în ceasul în care ne aflăm, nu ştie ce pedeapsă merită.”

— „Vai, domnule, murmură baroana, pe jumătate zâmbitoare, pe jumătate îngrijorată. Ce înseamnă gluma asta?”

— „Nu glumesc deloc, doamnă!”

— „Dar... despre ce e vorba? Vinovatul acesta... criminalul acesta...”

— „Sunt eu.”

— „Dumneavoastră?”

— „Eu, doamnă. M-am făcut vinovat... față de dumneavoastră.”

— „Față de mine! Ah! şi cum, mă rog?”

— „Doamnă, începui cu foc, ce ați spune de un bărbat care de trei ani de zile se tot gândeşte cum să ajungă până la o femeie?”

— „Dar, domnule...”

— „Ascultați-mă, vă implor. Într-o seară, la Paris, sunt trei ani de atunci, ați intrat într-o biserică tocmai în momentul când eu ieşeam.

Frumusețea dumneavoastră tristă şi gravă a produs asupra mea o impresie ciudată.”

Când am pronunțat aceste cuvinte, am văzut că baroana îngălbeneşte.

Restul îl ghiceşti, scumpul meu colonel. I-am mărturisit dragostea mea, am căutat s-o încredințez c-o iubesc de trei ani şi că m-am expus morții, numai ca să ajung până la ea.

Şi ştii că femeia iartă întotdeauna asemenea greşeli. Doamna de Mort-Dieu a devenit gravă, dar ochii ei nu erau mânioşi şi mi-a zis cu o tulburare tristă, dar fără a fi iritată:

— „Domnule, am jurat să fiu veşnic cernită. Îl jelesc pe cel mai bun şi mai nobil dintre bărbați şi vreau să rămân credincioasă memoriei mele. Vă iert nebuniile făcute, cu condiția să vă scuzați – căci stați la picioarele mele – şi să plecați chiar mâine.”

Ea tremura pe când rostea ultimele cuvinte. M-am retras şi m-am culcat, aşteptând ziua următoare.

La ora cinci m-am sculat. Voi pleca ori nu voi pleca? Asta-i problema, cum spun englezii, şi las pe seama evenimentelor rezolvarea.

Întotdeauna şi în totul al dumitale,
Emmanuel.”

Capitolul LV – Încă un adversar suprimat

Plecând de la colonel, domnul de Lacy se întoarse acasă. Se trânti pe o canapea şi începu să cugete cu acel înspăimântător sânge rece, pe care trebuie că l-a avut Fernando Cortez când şi-a incendiat corăbiile şi de pe coasta Americii privea nemărginitul ocean care-l despărțea pentru totdeauna de lumea creştină şi civilizată.

Gontran era într-o situație aproape identică.

— Am ars totul în jurul meu, mormăi el. Pentru Leona am pierdut, pe rând, liniştea mea, averea, cinstea. Pactul sângelui m-a legat cu ițele sale de nedesfăcut. Dacă aş dori să părăsesc lumea aceasta păcătoasă în care m-a aruncat dragostea mea nebună, ca să mă întorc în lumea cinstită, n-aş mai putea-o face. Lumea îşi poate schimba părerea ce o are despre tine, dar față de propria-ți conştiință nu te poți reabilita. Dacă ai pierdut stima pentru tine însuți, n-o mai găseşti niciodată.

Un fulger de mânie trecu prin privirea lui tristă şi aţintită în pământ.

— Leona, îşi spunea el, e prima cauză a scârbei mele. Femeia asta a făcut din marchizul de Lacy, aristocrat onorabil şi respectat, un asasin mârşav, al cărui braţ se înarmează în umbră ca să lovească un soţ trădat, în folosul mizerabilului care l-a necinstit; femeia aceasta nu putea fi în siguranţă decât ocrotită de dragostea ce-mi inspira. Dragostea se stinge, Leona e pierdută. Îi mai las douăzeci şi patru de ore ca să-şi ia rămas bun de la lume. Cât despre celălalt...

La aceste cuvinte, domnul de Lacy se sculă, deschise un dulap şi scoase o cutie cu pistoale şi o pereche de spade pentru duel, închise cu grijă în tecile lor. El inspectă armele pe rând, cu grija minuţioasă cu care duelistul de profesie pune în mişcare bateria unui pistol, spre a calcula distanţa mai mare sau mai mică a piedicii şi spre a încerca flexibilitatea oţelului unei spade.

— Domnul de Verne, zise el cu răceală, e un om mort. Îl iubeam pe general, el era priete-

nul tatălui meu; şi cu toate acestea, tot l-am ucis.. Acesta mi-e indiferent, chiar îl urăsc. Mutra lui obraznică mi-a displăcut. Şi-apoi, singur şi-a iscălit sentința, atunci când a voit s-o împiedice pe Leona să plece.

Gontran aşează pistoalele şi spadele pe o masă, se dezbrăcă şi-şi puse o haină de casă. După aceea începu să scrie nişte scrisori fără importanță, iar nu bilete funebre – cum obişnuieşte să scrie corect şi cu mână fermă omul care a doua zi urmează să-şi rişte viața; un fel de rămas bun fățarnic, cărora nu le dă crezare şi nu le aruncă în poştă, căci numai aceia care nu iau nicio poziție în fața morții se lasă a fi omorâți.

Marchizul ducea, ce e drept, la Paris, o viață retrasă şi fără relații sociale, dar mai avea ceva neamuri prin provincie şi o dată pe lună schimba o scrisoare cu nişte unchi bătrâni şi cu o bunică oarbă. El le scrise şi acum, dar prin nicio frază nu lăsa să se întrevadă ce primejdie îl păştea a doua zi.

După aceea, domnul de Lacy luă un cuțit de fildeş, tăie foile unui roman nou şi citi până la miezul nopții. La douăsprezece adormi cu li-

nişte a unui judecător care a rostit o sentință dreaptă. Mijloacele de execuție le lăsa pe seama colonelului.

La ora şase, doi domni cu mustața groasă şi un barbişon după care se recunoşteau pe atunci ofițerii în retragere, bătură în uşă şi-şi arătară cărțile de vizită.

— Maiorul Verner, colonelul Percelin, citi Gontran, pe care servitorul său îl trezise. Probabil că ăştia sunt martorii mei.

Ceru ca vizitatorii să fie invitați în salon, iar el se îmbrăcă.

— Domnule, îi zise maiorul Verner salutându-l, eu şi domnul am fost pe vremuri camarazi de arme ai colonelului Leon.

Gontran se înclină.

— Aseară, urmă domnul Verner, colonelul a venit la noi, ne-a spus că vă iubeşte ca pe fiul lui şi ne-a rugat să vă facem un mic serviciu. Suntem la dispoziția dumneavoastră.

— Mulțumesc, domnilor, răspunse Gontran. Şi primesc bucuros. Am o afacere gravă şi poate misterioasă, care nu se poate termina

decât cu moarte de om, aşa că nişte tineri uşuratici şi limbuți nu mi-ar fi convenit. Am rugat pe colonel, care nu mă poate asista, să-mi caute doi martori. Domnilor, adăugă Gontran înclinându-se surâzător, văd că va trebui să-i mulțumesc pentru minunatul tact.

Cei doi martori salutară, apoi colonelul Percelin aruncă o privire la arme.

— Pistolul? întrebă el.

— Mai întâi pistolul, apoi spada.

— Ah! Ah! mormăi maiorul, aşa-mi place. Ăsta e un duel ca pe vremurile cele bune şi nu se aseamănă cu întâlnirile tinerilor de pe bulevarde, care schimbă un glonte de plută de la o depărtare de şaizeci de paşi şi la întoarcere se cinstesc cu câte un lichior.

— Locul şi ora? întrebă maiorul.

— Pădurea, la Poarta Maillot, ora şapte, răspunse Gontran.

— Foarte bine! E abia şase. Avem destulă vreme.

— Domnilor, sunt gata.

Gontran poruncise să se înhame calul la trăsură. Calul englezesc tropăia de nerăbdare, înhămat la o trăsură americană, în care servi-

torul pusese de-acum cutia şi spadele. Cei doi ofițeri se aşezară lângă marchiz, care apucă hățurile, dădu bici calului şi porni ca o săgeată.

Gontran sosi primul la întâlnire, dar nu aşteptă multă vreme. De la poarta Maillot, unde se oprise, el văzu un cupeu escortat de un călăreț. Omul acesta era domnul de Verne, care călărea lângă trăsura cu martorii săi şi-şi fuma țigara cu o linişte deplină.

— Iată, zise Gontran, omul acesta nu ştie că e primejdios să călărească înainte de a se bate cu pistolul. Brațul nu-şi reia calmul, mâna a căpătat o tremurătură nervoasă.

Zicând acestea, el mai biciui calul şi duse pe martorii săi la oarecare distanță. Aici el coborî şi dădu hățurile gromului său, care-l însoțise.

— Domnule marchiz, zise atunci maiorul Verner, pe când colonelul Percelin scotea pistoalele şi spadele din trăsură, să ne permiteți să vă punem o întrebare, măcar de formă.

— Vorbiți, domnilor.

— În primul rând: cu cine vă bateți?

— Cu domnul Octav de Verne, ofițer de vână-

tori în rezervă.

— Foarte bine. De ce vă bateți?

— Domnilor, răspunse Gontran zâmbind, domnul de Verne şi eu am vânat în aceleaşi locuri, dar eu eram proprietarul şi dumnealui hoțul.

— Am înțeles! răspunse colonelul zâmbind şi el. Cu toate acestea, socotiți afacerea atât de gravă ca să motiveze un duel de moarte?

— Asta e părerea mea. Întotdeauna am aprobat pe regii Franței care au înființat pedeapsa cu moartea pentru hoții de vânat. De altfel, adăugă domnul de Lacy surâzând şi urmându-şi metafora, vânatul furat era o minune.

— Foarte bine, murmură maiorul. Asta ne ajunge.

— În ce priveşte condițiile, urmă Gontran, dumneavoastră domnilor, aveți dreptul să le fixați, căci eu sunt cel ofensat. Două împuşcături la douăzeci de paşi, dacă voiți; în urmă, dacă unul din noi nu e mort sau scos din luptă, vine rândul spadei.

Cei doi martori se înclinară şi Gontran se aşează liniştit pe o piatră acoperită cu muşchi,

iar ei se duseră în întâmpinarea martorilor domnului de Verne.

În momentul acesta, primele raze ale soarelui apăreau şi lunecau printre vârfurile copacilor şi cădeau peste iarba verde şi scurtă. Păsările se sculau prin tufişuri, aerul era răcoros, cerul albastru ca pe coasta Mediteranei şi niciun zgomot supărător al marelui oraş nu răzbătea până aici.

Domnul de Lacy admiră toată frumusețea acestei dimineți de primăvară şi şopti:

— E minunat! Acum, cel puțin, timpul nu e noros şi rece ca la Marsilia, când cu afacerea cu generalul; şi când va muri, domnul de Verne îşi va putea închipui că a venit la o întâlnire de dragoste. De altfel, termină el cu un râs amarnic, îmi pare bine că azi mă bat pe propria mea socoteală.

Trăsura lângă care călătorea domnul de Verne se opri la vreo douăzeci de paşi de aceea a marchizului. Înăuntru erau martorii tânărului, dintre care unul îl mai secondase şi în duelul cu cavalerul d'Asti. Pe când domnul de Verne, fără se gândească la urmările acestui

nou duel, făcea fel de fel de curbe cu calul său şi sufla rotocoale de fum albastru din țigara sa, cei doi martori vorbeau serios şi îngrijorați:

— Dragă Victor, spunea cel mai tânăr, sub pretext că eşti cel mai bătrân dintre noi, ne pui să facem prostie după prostie. De tine se poate spune că tinerețea ți-e foarte lungă, durează şi dincolo de vârsta de patruzeci de ani şi îşi bate joc de părul tău cărunt.

— Uf, făcu mentorul. Iar îmi faci reproşuri pentru o singură glumă.

— O glumă care ar fi putut costa viața prietenului nostru şi care a trântit la pat pe un membru al nobilimii.

— O, ăsta nu e decât un amănunt.

— Tu l-ai convins pe de Verne că are nevoie de un duel cu pistolul. De Verne e cam uşuratic, el te-a crezut pe cuvânt. Pe urmă, l-ai sfătuit s-o cucerească pe Leona, cu binele ori cu forța, şi el iarăşi ți-a urmat sfatul. Şi de asta facem noi, acum, această plimbare matinală.

— Ei, până acum nu s-a întâmplat nimic rău.

— Dar peste un ceas…

— Cine ştie!

— Dragul meu, n-ai auzit ce ne-a spus domnul de Verne? Domnul de Lacy vrea o luptă pe viață şi pe moarte, mai întâi cu pistolul şi apoi, de va fi nevoie, cu spada. E un duel de sălbatici.

— Ei, răspunse mentorul plictisit, cu atât mai rău pentru el; de Verne îl va ucide.

— Ori va fi ucis.

— Ce vorbeşti! răspunse cu nerăbdare bătrânul zvăpăiat. Priveşte-l! cum poate să fie ucis un om aşa de calm, aşa de stăpân pe sine?

— Taci, răspunse al doilea martor, priveşte, mai bine, acolo, la trunchiul copacului, unde stă marchizul de Lacy şi-şi fumează țigara. Şi el e tot aşa de liniştit ca şi adversarul său. Cu toate astea unul din ei va fi mort peste un ceas.

Trăsura se opri. Cei doi martori coborâră şi se îndreptară spre martorii lui Gontran, care veneau spre ei. În acelaşi timp, domnul de Verne descălecă, îşi legă calul de un copac, îşi aprinse încă o țigară şi aşteptă sfârşitul convorbirii scurte şi necesare, pe care martorii o au întotdeauna între ei.

— Domnilor, zise maiorul, se pare că afacerea nu s-a putut aranja.

— Afacerile de onoare nu se aranjează niciodată pe terenul de duel, răspunse înțepat mentorul.

— Nu, zise şi celălalt martor al domnului de Verne, dar se mai pot uşura condițiile.

— Nu înțeleg, răspunse colonelul pe un ton înțepat.

— Pentru o ceartă atât de neînsemnată ca aceea dintre domnii adversari, urmă împăciuitorul, eu socot că e suficient un duel cu pistolul, ori unul cu spada până la prima rănire.

— Imposibil! răspunse maiorul. De Verne şi domnul de Lacy vor să se bată pe viață şi pe moarte.

Nu mai era loc pentru nicio discuție. Martorii se salutară şi apoi discutară condițiile luptei. Mai întâi se traseră la sorți spadele, şi domnul de Lacy ieşi cel dintâi. Cu pistoalele trebuiau să tragă fiecare câte două focuri, fiecare avea să se servească de propriile sale arme.

Conveniră ca adversarii să stea la douăzeci de paşi depărtare unul de celălalt, fără dreptul

de a înainta, ori a se da înapoi şi, la un semnal dat, să tragă câte două focuri unul asupra celuilalt.

La un semn al martorilor respectivi, Gontran şi domnul de Verne, care stătuseră la o parte, se apropiară şi schimbară un salut ceremonios.

În clipa aceea, domnul de Verne simți un fior misterios, pe care nu şi-l putea explica şi mentorul lui îl văzu îngălbenind.

— Dar ce ai? îl întrebă acesta. Nu ți-e bine?

— Nu, răspunse Octav, dar am observat ceva ciudat.

— Ce?

— De câte ori m-am duelat – şi asta am făcut-o de optsprezece ori într-un interval de zece ore – am simțit o mâncărime în palma stângă în momentul când luam spada; ăsta era un semn bun: adversarul meu rămânea mort, ori grav rănit.

— A! Şi?

— Ei bine, azi nu simt mâncărimea, şi asta mă contrariază.

— Ce prostie!

— Zău! murmură domnul de Verne zâmbind visător, se poate să fiu omorât!

Mentorul înălță din umeri, celălalt martor, însă, se uită pe furiş la el şi i se păru că vede pe fața lui strigătul morții.

„Sărman prieten!” se gândea el.

Domnul de Verne era, însă, prea brav. Cu voință înăbuşi presimțirea aceasta. El luă pistoalele din mâna martorului său şi se aşează în fața lui Gontran, la distanța indicată.

Cei doi adversari stăteau cu capul sus, cu pistolul în mână, calmi şi mândri amândoi şi aşteptau cele trei semnale obişnuite care fură date de colonelul Percelin. Cele două focuri se auziră în acelaşi timp, iar cei doi duelişti rămăseseră în picioare.

„Mâncărimea n-a venit, se gândea domnul de Verne, mână mi-a tremurat.”

Într-adevăr, gloanțele lui atinseseră părul lui Gontran, iar acela al marchizului îi găurise pălăria, la două degete de țeastă. Amândoi ochiseră capul.

„Drace! îşi zicea în acelaşi timp domnul de Lacy, e evident, trag prost; eu, care, altădată, împuşcam un porumbel la şaizeci de paşi, n-

am nimerit pe un om la douăzeci. Am să ochesc inima, e mai sigur”

Şi înainte ca domnul de Verne să fi ripostat, Gontran trase pentru a doua oară şi brațul lui Octav căzu mort de-a lungul trupului, lăsând să-i scape arma încărcată.

— E ruşinos! murmură domnul de Lacy furios; în loc să-l ucid, i-am împuşcat brațul.

Şi el se apropie de domnul de Verne, la care alergau şi martorii.

— Domnule, zise el, sunt un neîndemânatic şi vă rog să mă iertați. Dacă, cel puțin, v-aş fi împuşcat brațul stâng, n-ar fi fost aşa de rău, căci am fi putut continua lupta cu spada.

— Liniştiți-vă, domnule, răspunse de Verne zâmbind cu toată grozava durere ce resimțea, eu mânuiesc spada cu mână stângă şi sper să vă omor ca să vă mângâi de zdrobirea brațului.

Domnul de Verne ceru o spadă şi se aşează imediat în poziție; brațul drept îi atârna în jos, însângerat.

— Domnilor, strigară martorii, care voiau să intervină şi să pună capăt acestei lupte sălba-

tice; domnilor, destul!

— Nu, nu, răspunse domnul de Verne, brațul mă doare grozav şi trebuie să mă iau cu alt gând. Să începem, domnule, să începem.

Gontran îşi luă spada, luă poziția şi apoi începu între aceşti doi bărbați, deveniți duşmani neîmpăcați din pricina unei femei, o luptă înverşunată, fără cruțare şi pe care numai moartea o putea opri. Domnul de Verne se lupta ca un om nebun de durere, dar dorința de a-l ucide pe adversar îl stăpânea aşa de mult, că nu uita niciuna din tainele duelului. De altfel, el era stângaci şi numai faptul acesta ar fi încurcat pe un duelist mai puțin destoinic ca domnul de Lacy.

Gontran, însă, era aşa de liniştit, ca şi cum ar fi stat la masa de bacara de la Jockey-Club, sau ar fi arătat, în sala de arme, o lovitură nouă venită din Italia, țara loviturilor secrete.

Gontran nu se lupta ca un om enervat şi mânios, ci cu hotărâre rece, fermă, irevocabilă de a-l ucide pe domnul de Verne. El părea că execută o sentință legală.

Timp de zece minute, cu tăişurile încrucişate, amândoi înaintau şi se dădeau înapoi, uzând

de toate şiretlicurile, de ripostele cele mai fulgerătoare, ochi în ochi, cu buzele strânse, învârtindu-se într-un spațiu strâmt, ca doi lei despărțiți prin nişte zăbrele de fier şi care caută să se încaiere. Martorilor le dăduseră sudorile şi inima nu le mai bătea de groază.

Deodată, domnul de Verne scoase un țipăt, se împletici, scăpă spada şi duse mână la inimă, se mai clătină puțin ca un om trăsnit, apoi se prăbuşi pe spate murmurând:

— S-a sfârşit cu mine!

Într-adevăr, era mort. Gontran îi dăduse în piept acea lovituri dreaptă, cunoscută în sălile de arme sub numele de lovitura lui Jean-Louis.

Atunci, domnul de Lacy îşi încrucişă brațele şi murmură:

— Arabul căruia i se furase iapa a urmărit mai întâi pe hoț şi l-a răpus; după aceea a omorât şi iapa. Ține-te bine, Leona!

În acelaşi timp, mentorul spuse:

— Ciudat lucru. Dacă ar fi simțit mâncărimea, l-ar fi ucis pe marchiz. Oamenii superstițioşi nu fac decât prostii. Dacă îi abate ceva,

apoi s-a isprăvit!

Capitolul LVI – Sancțiunea sângeroasă

Să ne întoarcem la Leona, pe care am lăsat-o ieşind din casă, în urma poruncii lui Gontran. Femeile de felul florentinei sunt nemiloase față de bărbatul care le iubeşte în genunchi, tremurând, docil, respectuos şi gata să le satisfacă cele mai ridicole capricii. Pe un asemenea bărbat ele îl disprețuiesc, îl înşală, îşi bat joc de el şi-l calcă în picioare. Dacă le-ar veni bine, l-ar arăta cu degetul, ca să-l expună râsului lumii întregi. Pe acela, însă, care le vorbeşte ca stăpân, care porunceşte scurt, imperios, care pentru o singură vorbă le-ar ucide fără să clipească din ochi, pe acela ele îl iubesc cu patimă şi-i suportă tirania cu o tainică voluptate. Leona îl disprețuise şi râsese de Gontran amorezat şi credul, de Gontran care avea încredere în dânsa. Ea adorase pe Gontran banditul, care se luptase pentru ea şi o furase infamului Giuseppe.

Apoi, ascultând de sfaturile perfide ale colonelului, ea începuse iarăşi să nesocotească pe

omul acesta care avusese slăbiciunea să renunțe la propria-i personalitate şi libertate, din dragoste pentru ea. Apoi simțise o nevoie tainică de răzbunare la amintirea chinurilor ce suferise de când Gontran n-o mai iubea; şi această nevoie de răzbunare o făcuse să fugă şi să meargă la domnul de Verne.

Dar când Gontran a reapărut deodată, palid de mânie, frumos de indignare, când a venit s-o caute în strada Victoriei ca şi cum ar fi reclamat pe o sclavă, când Gontran a aruncat cu dispreț mănuşa în obrazul lui Octav zicându-i: „Pe mâine!”, atunci el s-a reînălțat dintr-odată pe piedestalul pe care ea i-l ridicase în inimă.

Ea ieşise din casa domnului de Verne ca un câine docil care vine când îl fluieri, umilită, îl urmase pe Gontran fericită de mânia lui şi gata să moară, dacă el ar fi voit, numai de i-ar fi îngăduit să moară sub ochii lui. Odată mai mult tigroaica era îmblânzită şi sclava îşi relua jugul.

Ea resimți atunci o furie puternică împotriva colonelului şi, fără să-i spună lui Gontran (dar ne amintim că Gontran îi astupase gura cu

asprime şi-i poruncise să intre în casă), Leona petrecu o noapte de chin şi de emoții stranii pe care le provoca imaginația ei vie şi meridională.

Ba tremura pentru viața mult iubitului ei Gontran, pe care-l vedea murind în duel a doua zi şi atunci făcea tot soiul de jurăminte solemne, cu acea pietate superstițioasă a italienilor, cărora pericolul le insuflă o credință trecătoare, ba se gândea că Gontran va fi neîndurat în răzbunarea sa şi nu-i va ierta această nouă trădare; atunci o cuprindea un fel de groază amestecată cu o bucurie superstițioasă şi se vedea îngenunchind, aşteptând moartea din mâinile omului pe care-l disprețuise – toată existența dramatică şi sumbră a aventurierei titrate şi bogate: amestecul acela de lux şi de mizerie, de aplauze şi de infamii secrete, adorația şi disprețul mulțimii, bărbații încăierându-se pentru unul din zâmbetele ei, bărbați morți blestemând-o; Florența şi palatul de marmură şi aur unde o instalase capriciul unui nobil senil şi atât de degenerat că i-a dat şi numele lui, apoi banditul Pepe, Abruzzi, Gontran, teribilele scene de la castelul

Pulcinella; într-un cuvânt, toată viața acestei femei stranii, viață splendidă şi lugubră totodată, tot traiul acesta se perindă numai într-o oră pe dinaintea ochilor fascinați ai Leonei.

Acestei amintiri teribile, în care-i apăruse tot trecutul, îi urmă deodată o emoție bizară şi ea căzu pe spate scoțând un țipăt ca şi cum ar fi fost lovită în acelaşi timp la cap şi la inimă. Visul era atât de real, că ea nu-şi mai putea da seama dacă dormea ori era trează, dacă era încă printre cei vii sau dacă aparținea, de acum, imperiului umbrelor. În delirul ei văzuse, ori i se păruse că vede reflectându-se în oglindă o figură contractată şi sinistră, un zâmbet care părea să fie un verdict de moarte, un deget amenințător îndreptându-se spre ea şi două buze palide şi subțiri murmurând fraza teribilă:

— Vei muri!

Ea se întoarse şi văzu o parte din perete lunecând la o parte, descoperind o intrare şi în acea uşă apărând un om. Omul acela era palid şi sinistru, un zâmbet care părea o sentință de moarte flutura pe buzele lui şi el mergea drept

la Leona, după cum călăul se apropie de condamnat. Leona scoase un țipăt, numai unul în care păreau că se amestecă dragostea ei, groaza ei, o spaimă nedescrisă şi o nădejde nebună. Omul acesta care intra mut şi calm ca statuia destinului fatal, era marchizul Gontran de Lacy.

Ce s-a petrecut în acea noapte? Nimeni n-a ştiut. A doua zi strada Chaussée-d'Antin era plină de curioşi. Leona fusese găsită moartă în budoarul ei. O scrisoare era pe măsuță:

„Astăzi, 25 iunie 18... – dictase Gontran cu o liniște care a stins ultima nădejde a Leonei, după cum vântul nopții stinge lumina slabă a unui oaspete – astăzi am fost cauza funestă a unui duel între domnul Gontran de Lacy şi domnul Octav de Verne pe care-l iubeam..."

Ziarele publicară numai următorul fapt divers:

„Noaptea trecută, nu se ştie exact la ce oră, o femeie celebră în lumea pariziană s-a sinucis de bunăvoie. Într-o scrisoare de câteva rânduri, ea

spune că se omoară din cauza unei mari nenorociri în dragoste.”

Capitolul LVII – Triumful inimii

Pe când se povesteau la Paris evenimentele amintite, Emmanuel, fiul adoptiv al defunctului marchiz de Flars, tot mai era încă la Mort-Dieu; el scrisese colonelului acea scrisoare în care-i povestise emoțiile baroanei şi felul cum primise ea declarația lui de dragoste.

În momentul când termina scrisoarea, ceasul bătea ora nouă.

— Haide, zise el, nu trebuie să mai ezit, ar fi de prost-gust să rămân, când ea mi-a zis să plec. De altfel, absența nu face decât să mărească o patimă născândă.

Emmanuel coborî din camera lui şi întrebă dacă baroana se trezise. Nu putea să plece fără să-i sărute mâna.

— Doamna baroană, i se răspunse, a plecat demult, călare.

— Dar unde s-a dus? întrebă tânărul care bănuia că ea a vrut să scape de scena despăr-

ținii.

Nimeni nu ştia. Ea apucase pe drumul spre Châteaurou, fără a lăsa vreun răspuns.

— Nu se poate să plec fără a o mai vedea o dată, se gândea Emmanuel. Voi aştepta până se întoarce.

În vremea aceasta, baroana călărea în goana mare, fără nicio țintă, aşa, la voia întâmplării.

În ajun, când doamna de Mort-Dieu văzuse un bărbat la picioarele ei, inima i se înfiorase. Era adorată de un bărbat tânăr şi frumos, cu vorba înflăcărată şi seducătoare, ea nu fusese iubită decât de un bătrân posac şi gâlcevitor.

Dacă în sufletul virgin al unei femei de treizeci de ani se trezeşte într-o bună zi şi dorința de a fi iubită, dorința aceasta devine arzătoare şi o consumă. Doamna de Mort-Dieu petrecuse o noapte agitată, noapte de luptă, când inima se războia cu mintea, când femeia aceasta, resemnată la o viață retrasă, la o izolare completă, începu să gândească cum că existau prin lume alte femei mai puțin frumoase, mai puțin invidiate ca ea, şi care la brațul unui soț tânăr străbăteau fericite prin vâltoarea amețitoare a vieții mondene şi luxoase. Sărmana

femeie, a cărei tinerețe fusese tristă, visă timp de câteva ore o viață de plăceri şi de bucurii: femeia de treizeci de ani se trezi la viață. Acum, mai că-i părea rău că-i ceruse lui Emmanuel să plece.

Dar dimineața, când se crăpă de ziuă, când se duse la fereastră ca să-şi răcorească în aerul dimineții fruntea-i arzătoare, se petrecu o reacție în sufletul ei. Din odaia ei se zărea, cale de un sfert de leghe, cimitirul satului, acel modest câmp de pace unde bărbatul ei îşi dormea somnul de veci la umbra unei cruci mari, care se înălța printre crucile modeste dimprejur, după cum şi castelul domină colinele. Vederea acelei cruci îi aminti tinerei femei jurământul ce-l făcuse soțului său în agonie, îşi aminti şi de existența tânărului peste viața căruia trebuia să vegheze ca o mamă şi căruia trebuia să-i transmită intactă averea pe care i-o lăsase răposatul, ca un depozit sfânt.

Era o dimineață splendidă de vară, păsările cântau prin copaci, câmpia era verde şi zefirul parfumat; doamnei de Mort-Dieu i se părea că adevărata fericire pentru dânsa era acolo,

între amintirile din trecut şi speranţele ei viitoare concentrate pe capul lui Octav de Verne, în singurătatea aceea unde Dumnezeu îi trimitea câte o rază de soare, un cântec de păsărică, un parfum de clematită şi de iasomie, unde se desfăşura înaintea ochilor ei un pasaj verde mărginit de pădurile cele mari, la umbra cărora se refugiază sufletele visătoare şi inimile îndurerate.

Şi ea renunţă la Emmanuel. Iar pentru ca hotărârea ei să nu se zdruncine, voi să evite o ultimă întrevedere şi porni călare, fără să ştie unde se duce, dar hotărâtă să nu se întoarcă la Mort-Dieu decât abia după-masă. După ce urmase câtva timp drumul spre Châteaurou, ea apucă apoi pe un drum de-a curmezişul. Cărarea aceasta mărginită de o parte de un zid vechi acoperit cu iederă şi cu plante parazitare, şerpuia de cealaltă parte de-a lungul unui râu pe al cărui mal se înălţau sălcii bătrâne şi melancolice şi ducea la o moară, cale de-o leghe de la Mort-Dieu. Calul nu mai mergea în trap, ci înainta cu paşi leneşi. Călăreaţa îl lăsă în voie; ea păru mulţumită de mersul acesta domol, care se potrivea cu starea ei visătoare.

Drumul şi apa erau paralele, ele părăsiră în curând câmpia şi apucară pe sinuozitățile unei văi mici, sălbatice şi încântătoare. Valea era acoperită cu o pădure deasă şi de nu s-ar fi auzit la capătul ei zgomotul morii, te-ai fi putut crede aici într-o singurătate completă, căci nicăieri nu se zărea urmă de om, ori de munca lui. Apoi, deodată, valea forma o ultimă cotitură şi atunci se zări, în mijlocul unui desiş de sălcii plângătoare şi de ulmi, o căscioară albă înconjurată de o mică pajişte împestrițată toată cu volburi albastre şi margarete albe. Era moara.

La sosirea baroanei, morarul sta călare pe o cracă de ulm şi curăța copacul de ramurile uscate şi de omizi, morăreasa sta în prag, iar cei doi copii ai lor, doi plozi cu părul zbârlit, cu fețele arse de soare, cu ochii vii, se rostogoleau prin iarba verde.

La vederea castelanei, morarul coborî din copac, iar morăreasa îi ieşi în întâmpinare.

Amândoi erau tineri şi frumoşi, de acea frumusețe robustă şi pârlită de aerul tare, de câmp, şi ei se iubeau cum se iubesc două inimi

naive şi cinstite. Moara lor îi hrănea, copiii erau toată bucuria lor, dragostea lor le făcea viața plină.

Doamna de Mort-Dieu rămase două ceasuri în mijlocul acestei fericiri paşnice. Ea îi invidia şi pentru prima dată se gândi la fericirea nemărginită a maternității şi se căia acum că renunțase de bunăvoie la dragostea pe care în ajun Emmanuel o depusese la picioarele ei.

Când porni înapoi spre castel, era aşa de puțin sigură de ea însăşi şi se temea aşa de mult să nu cedeze, că dorea din tot sufletul să nu-l regăsească. Dorință zadarnică. În momentul când trecu poarta parcului, ea zări la capătul aleii diligența lui Emmanuel, care aştepta în fața peronului. El nu plecase.

Baroana se făcu albă ca varul şi parcă tot sângele i se strânse în inima care începu să bată furtunos.

— Doamne, Dumnezeule! murmură ea, dă-mi curajul necesar!

Emmanuel se şi apropiase de ea şi îi spunea cu o voce care o tulbură şi mai tare:

— Am voit să vă mai văd pentru ultima dată.

El îi oferi brațul, ea-l luă, şi în mână sa care o

strângea uşor, Emmanuel simți că mâna baronesei tremura. Amândoi intrară în castel tăcuți, emoționați şi fără să schimbe o vorbă se duseră în budoarul în care doamna de Mort-Dieu stătea de obicei. Pe o măsuță era o scrisoare cu marginile îndoite. Factorul o adusese de dimineață.

La vederea acestei scrisori, care desigur că ascundea nişte vesti teribile în plicul cernit, doamna de Mort-Dieu se înfioră şi deveni şi mai palidă. Ea deschise scrisoarea, se uită la iscălitura pe care nu o cunoştea, apoi o citi repede şi scoase un țipăt, țipătul unei mame care află că moartea i-a răpit copilul. Apoi ea căzu jos leşinată şi scrisoarea fatală îi căzu din mână: epistola aceea scrisă de un prieten al domnului de Verne anunța baroanei moartea nefericitului tânăr ucis în duel de către marchizul Gontran de Lacy.

* * *

Timp de o săptămână baroana de Mort-Dieu plutise între viață şi moarte şi în tot timpul

acesta Emmanuel veghease la căpătâiul ei. Apoi tinerețea şi puterea răpuseră durerea. Ea-şi reveni şi când aruncă o privire deznădăjduită asupra viitorului în care nu mai avea pe nimeni de iubit – pentru că singura ființă asupra căreia concentrase toată afecțiunea ei nu mai era – ea-l zări pe Emmanuel îngenuncheat lângă patul ei, sărutându-i mâna şi şoptind:

— Sunteți nobilă şi frumoasă şi vreți să renunțați la viață la treizeci de ani. Nu vreți a-mi îngădui să prefac o existență cenuşie într-o fericire nemărginită?

Inima tinerei femei tresări şi grăi în locul ei; ea nu-şi mai retrase mâna pe care tânărul o acoperea cu sărutări fierbinți.

* * *

După câteva zile, colonelul Leon primea următoarea scrisoare:

„Scumpul meu colonel,

Peste o săptămână mă căsătoresc cu doamna baroană de Mort-Dieu. Când i-am înşirat ave-

rea, eu am tăinuit un milion. Milionul acesta îl voi da bietului baron, care nu e Mort-Dieu decât cu numele, dumneata o ştii prea bine, căci ai pus să-l ucidă pe acela în vinele căruia curgea într-adevăr ultima picătură de sânge a acestei vițe de nobili. Vezi, cum triumfă Asociația! Dacă răposatul baron de Mort-Dieu s-ar trezi din mormântul său, nu prea ar fi mulțumit să vadă că aşa-zisul său fiu va fi stăpân pe o rentă de cincizeci de mii de franci.

De altfel, scumpul meu colonel, eu o iubesc pe baroană şi simt că am toate motivele pentru a fi un soț fericit.

Al dumitale,

Emmanuel”

Capitolul LVIII – Puiul tigrului

A doua zi după înmormântarea Leonei, fără pompă şi fără zgomot, la cimitirul Montmartre, în prezența câtorva indiferenți, colonelul se trezi vesel, sări din pat sprinten ca un băiețandru şi se îmbrăcă cu multă grijă. S-ar fi zis că a întinerit cu douăzeci de ani şi se duce du-

pă cuceriri.

— Jean, zise el servitorului care era la el şi valet şi grom, să înhami pe Abanos la tilbury[2] şi să spui bucătarului că nu mănânc acasă.

— La ce oră doriți să plecați? întrebă valetul.

— Imediat.

Jean plecă. Colonelul se tolăni într-un fotoliu lângă foc şi aprinse o țigară.

— Ei, mi se pare că de trei luni de zile cam neglijez afacerile mele personale pentru afacerile Asociației. Până azi, eu, şeful, am rămas în umbră pentru a înlesni calea celorlalți domni.

Colonelul începu să zâmbească.

— Răbdare! Va veni şi ceasul meu şi cu toții vor plăti scump şi exact.

Colonelul trase din țigară, suflă fumul în rotogoale mici, albăstrui, şi urmă:

— Fiecare om are patimile şi afecțiunile lui. Cei şase pungaşi pe care i-am înrolat sub steagul Spadei erau robii viciilor lor; Gontran o iubea pe Leona, Lemblin pe Marthe de

---

[2] Tilbury – tip de şaretă de lux, construită în ateliere din oraşul englez Tilbury.

Ruvigny şi visa moştenirea generalului, Chalambel voia să fie marchiz de Montgory, Renneville visa să meargă să câştige la Baden ceea ce pierduse în cluburile din Paris, d'Asti voia să se însoare cu verişoara sa şi Mort-Dieu visa stăpânirea milionului pe care i-l furase tatăl său. Or, Lemblin, Gontran, Chalambel şi d'Asti şi-au ajuns ținta, mai rămân Mort-Dieu şi Renneville. Pe acesta din urmă îl vom însura şi Mort-Dieu îşi va lua înapoi milionul din lăzile lui Chalambel. Atunci, domnii mei, sfârşi colonelul cu zâmbetul său teribil şi misterios, şeful ligii voastre, omul plin de abnegație care încă n-a cerut partea sa, v-o va cere şi, pe legea mea, va fi partea leului!

— Tilbury-ul e gata, zise Jean din prag, întrerupând astfel monologul stăpânului său.

Colonelul se sculă, îşi luă pardesiul, mănuşile şi pălăria şi coborî cântând în curte, unde Abanos, un minunat cal englezesc, gâfâia de nerăbdare umplându-şi zăbala cu spumă. Şeful Camarazilor Spadei luă hățurile, trosni cu biciul, pe când Jean se urca pe băncuța din spate. Nobilul Abanos plecă cu iuțeala unei

săgeți şi coti la colțul străzii Helder. Era ora zece.

Dimineața era splendidă şi bulevardul plin de lume care se plimba. Calul colonelului era aşa de frumos, tilbury-ul era aşa de uşor şi de elegant, că trecătorii se opreau pentru a arunca o privire de admirație ori de invidie fericitului posesor al unui asemenea echipaj. Colonelul purta o haină albastră, cu nasturi de aur şi un pardesiu de alpaca alb, cum cerea moda de atunci.

Marea îndemânare cu care mână calul, dădea o mare distincție întregii sale înfățişări.

— Uite un fante bătrân, care are desigur rente frumoase! murmurară câțiva pietoni de pe trotuarul bulevardului Capucines.

Colonelul ajunse la Champs-Élysées, trecu răspântia, cârmi pe strada Chaillot, mai merse vreo zece minute şi apucă pe ulicioara îngustă formată din zidurile grădinilor de plante mari, din care cele mai multe au dispărut acum. La capătul acestei ulicioare se înălța, între curte şi grădină, o căsuță albă, cu obloane verzi, cu acoperişul în formă de terasă, ca la castelele italieneşti. Nu era un palat, era un mic pavili-

on drăguț, un fel de reşedință misterioasă a unei zâne ori a unei femei.

Trecătorii, care erau cam rari pe aici, se opreau fără voie la grilaj şi priveau curioşi curticica aceasta acoperită cu iarbă, cu zidurile asediate de iederă şi cu o fântână arteziană la mijloc. Se uitau apoi şi la obloanele pe jumătate închise, la servitorul fără livrea care trecea uneori prin curte cu o mutră nepăsătoare, şi admirau sub şopronul deschis din stânga clădirii un frumos faeton cumpărat, desigur, pe un preț măricel.

Cine era ființa misterioasă care locuia în acest paradis uitat, în acest adăpost pierdut în mijlocul unui ocean zgomotos?

Tilbury-ul colonelului se opri în poartă. Imediat se întredeschise o uşă de la parterul pavilionului, un servitor fără livrea sosi în fugă şi deschise marea poartă a curții. Tilbury-ul intră înăuntru.

Servitorul acesta era un bătrân înalt, cu mustață căruntă, iar după ținuta lui bănuiai că era un vechi soldat.

— Bună ziua, bătrânul meu Job, zise colone-

lul a cărui fizionomie aspră şi cam brutală luase în clipa aceasta un aspect blând şi melancolic.

— Să trăiți, domnule colonel! răspunse bătrânul soldat salutând milităreşte.

— Ce face copilul? întrebă colonelul aruncând hățurile lui Jean şi sărind jos.

Job încruntă sprâncenele:

— Rău, zise el.

— Cum rău? întrebă colonelul îngălbenind. Nu cumva e bolnav?

— Trupeşte, nu!

— Dar cum?

Job puse degetul arătător pe fruntea-i încrețită:

— Răul stă aici, zise el, poate şi aici.

Şi mâna bătrânului coborî de pe frunte şi se fixă în dreptul inimii.

— Afurisită treabă! exclamă colonelul. Poate că e amorezat! Ah! Dacă nenorocita care a tulburat fundul sufletului copilului meu nu-şi repară greşeala, vai de ea, cu mine va avea de-a face!

Şi căpetenia Camarazilor Spadei intră repede în casa cea albă, străbătu un mic vestibul cu

pardoseala de marmură şi urcă iute treptele unei scări întortocheate care ducea la primul etaj. Aici, el deschise o uşă şi se opri în pragul unei încăperi care merită s-o descriem scurt.

Era un fel de cabinet de lucru sau, mai degrabă, o cameră de fumat, capitonată cu covoare turceşti, cu patru ferestre care dădeau în grădină şi în curte. Un lux feeric era desfăşurat în împodobirea acestei săli, în care totul amintea de Orient: covoare de Smirna, mobile de lac, cutii din lemn de santal ori de aloe erau puse pe etajerele drăguțe, după cristalurile trumourilor, ghivece cu flori exotice erau înşirate pe pervazurile ferestrelor. În mijloc era un divan rotund acoperit cu stofă la fel ca aceea de pe pereți; pe pereți atârnau tablouri iscălite de pictori renumiți; între ferestre erau două panoplii, una cu arme de vânătoare, alta cu arme indiene, arabe, persane şi turceşti. Era cea mai frumoasă cameră de fumat pe care ar fi putut-o visa vreodată un om.

Colonelul se opri în prag şi examină cu o privire vădit afectuoasă o persoană pe care o zărea pe jumătate culcată pe divan. Era un

tânăr de vreo douăzeci de ani, blond şi delicat, cu privirea melancolică, cu fața de crin, cu mâini de ceară, un tânăr aşa de frumos şi de gingaş că te întrebai dacă nu era o femeie tânără care se ascundea sub hainele celuilalt sex.

În clipa când colonelul intră, tânărul îmbrăcat cu o haină de casă de catifea neagră, sta pe jumătate culcat pe divan, cu privirea-i azurie ațintită pe florile covorului şi atât de cufundat în visare, că nu auzi zgomotul făcut la deschiderea uşii.

— Ce palid e! murmură colonelul şi inima începu să-i bată cu putere.

El se apropie în vârful picioarelor şi îngenunche lângă tânăr, strigându-l pe nume şi cuprinzându-l în brațe cum ar fi făcut o mamă.

— Armand, zise el, dând vocii sale, de obicei poruncitoare şi aspră, un accent de nespusă duioşie.

Tânărul se trezi din visarea sa şi zâmbi.

— Bună ziua, tată, zise el, ce bun eşti că ai venit să-ți vezi băiatul.

— Dragul tatei! murmură bătrânul soldat

aşezându-se lângă tânăr. Te-am cam neglijat de o vreme încoace, dar să mă ierți... am avut treabă... am călătorit...

— Ai călătorit, tată?

— Da, puiule.

— O, de ce nu m-ai luat cu tine?

Colonelul tresări.

— Nu se putea, răspunse el.

— Şi mie mi-ar plăcea să călătoresc, urmă tânărul cu tristețe. E atât de bine să mai schimbi aerul.

— Nu-ți place aici, dragul tatei?

— Am fost fericit aici.

— Dar acum? întrebă colonelul, a cărui voce tremura de emoție.

— Ah, acum... tată... acum...

Armand oftă şi colonelul văzu că ochii i se umpleau de lacrimi.

— Drace, drace! strigă el. Ce ai şi cine te-a necăjit?

Lacrimile izvorâră din ochii tânărului şi căzură pe mâna colonelului care scoase un țipăt, ca şi cum l-ar fi ars. El îngenunche din nou, privind copilul cu ochi rugători, luând mâinile

mici într-ale lui.

— Vorbeşte... spune-mi, care-i suferința ta şi de ce suferi? Se vede că tu nu ştii cine sunt eu. Nu ştii că tatăl tău va zdrobi, cum zdrobeşte un şarpe veninos, pe omul ori pe femeia care te-a făcut să plângi?

— Tată, şopti copilul, de o lună de zile sufăr un chin nespus, de ieri mi-a intrat moartea în suflet.

— Vorbeşte odată, dragul tatei! Spune-mi, te implor, se ruga colonelul disperat şi săruta mâinile albe ale lui Armand.

— Ascultă, tată, de o lună de zile iubesc o femeie, o iubesc cu înflăcărare, cu sfințenie, cu toată puterea sufletului meu... aş muri bucuros pentru ea. Ei bine, femeia aceea nu mă iubeşte.

— Te va iubi, pe viul Dumnezeu!

— Ea iubeşte pe altcineva...

— Îl voi omorî.

Colonelul rosti aceste trei cuvinte cu atâta sânge rece, că Armand se înfioră.

— Dar ea m-a insultat... m-a lovit cu mănuşa, urmă Armand plângând cu sughițuri.

Colonelul devenise palid ca un mort.

— Te-a lovit? strigă el.

— Da... cu mănuşa.

— Dar unde?... când?...

— Ieri... la balul ei.

— La balul ei? Cum o cheamă? Spune-mi numele ei şi o voi ucide.

— O iubesc! urmă Armand. O iubesc şi o urăsc.

— Numele! Numele ei! repetă colonelul furios ca o fiară.

— Baroana de Sainte-Luce, şopti el încet, ca şi cum n-ar mai fi avut puterea să vorbească.

Colonelul înălțase întreaga-i statură de atlet, el încrucişase brațele pe piept, privirea o ținea ațintită în pământ, buzele-i erau vinete, nările dilatate de furie, lovi cu piciorul şi murmură:

— Am auzit de multe ori numele acestei femei. Ba am şi văzut-o: e blondă, mică, albă şi are ochi negri. Am auzit, chiar, că ea ascunde plăceri misterioase sub un nume nobil şi o existență austeră, că e un demon căruia îi place să aducă moarte în inimile pe care le încătuşează, că e blazată şi lipsită de suflet şi că se joacă cu patima dragostei, după cum tigrul se

joacă cu prada lui. Şi femeia aceasta mi-a captivat copilul!

„Ei bine! urmă colonelul, ne vom măsura, doamnă baroană de Sainte-Luce! Vom vedea dacă vei da aşa iute gata pe tată, după cum l-ai dat pe fiu... Între noi doi!”

Apoi colonelul apucă iarăşi mâinile fiului său:

— Cum se numeşte el, omul pe care ea cutează să-l prefere ție?

— Contele Stewan.

— Un rus?

— Da.

— Bine, răspunse colonelul, el e un om mort.

Se aşează iarăşi lângă Armand şi adăugă:

— Spune-mi totul... spovedeşte-te tatălui tău.

Capitolul LIX – O hotărâre sinistră

O oră după aceea, colonelul – care plecase de acasă cu vorba că nu se va înapoia decât seara, căci avusese de gând să meargă la fiul său la masă, la Versailles ori la Saint-Cloud – se întorcea în strada Helder, sumbru, trist, încruntat şi căzu zdrobit pe fotoliul său, unde

fumă combinând planurile lui drăceşti. Omul acesta atât de crunt îşi pierdea capul la gândul că fiul lui adorat suferea.

„Haide! îşi zise el după o clipă de visare şi de nehotărâre. Am făcut eu treburi mai grele, acum ori niciodată trebuie să arăt că eu sunt căpetenia Camarazilor Spadei.”

Colonelul scrise următoarea circulară:

„Colonelul cheamă pe asociații săi la o consfătuire într-o afacere extrem de gravă. Întrunirea va avea loc joia viitoare, la orele opt seara, la cavalerul d’Asti, reținut încă la pat din pricina rănii sale.”

— Doi vor lipsi, îşi zise el. Lemblin, care e în Africa, şi Chalambel, care dă asalt doamnei de Mort-Dieu; dar ceilalți vor veni.

Într-adevăr; ei veniră. Joia următoare, la ora opt seara, patru din Camarazii Spadei, între care se număra şi colonelul Leon, se adunară la cavalerul d’Asti. Acesta era în pat, slăbit încă, dar intrat în convalescență şi bucurându-se de toate facultățile sale intelec-

tuale. Colonelul, care de obicei avea un zâmbet semeț şi batjocoritor pe buze, era în seara aceea întunecat şi îngândurat şi Camarazii Spadei se întrebau în ce dramă îi va încurca el acum.

— Domnilor, începu el cu voce tărăgănată şi tristă, eu sunt şeful vostru şi până acum v-am servit pe voi toți.

— Aşa e, murmură cavalerul.

— Astăzi, urmă colonelul, am venit să vă spun că, la rândul meu, am nevoie de Asociație.

— Suntem la dispoziția dumitale, colonele!

— Domnilor, există pe lumea aceasta, chiar aici la Paris, o ființă pe care o iubesc aşa cum leoaica îşi iubeşte puiul. Ființa aceasta, e toată viața mea, e fiul meu.

Camarazii se priviră cu uimire.

— Da, urmă şeful, am un fiu... un fiu care va ignora totdeauna tainele vieții tatălui său, o ființă bună şi plăpândă pe care n-o puteți vedea fără a o iubi şi care are inima şi cugetul atât de curate cum nu le are decât cea mai curată făptură a lui Dumnezeu. Ei bine, copilul acesta are nevoie de brațele noastre, de

inimile noastre, de toată strădania noastră.

— Îl vom servi! zise cavalerul.

— Marchize, se adresă colonelul lui Gontran, dumneata ai servit până acum suficient Asociația, ca să-ți mai atribui un rol activ într-o afacere personală şi-ți dau toată libertatea.

— O, răspunse Gontran, zâmbind cu amărăciune, ți-am mai spus-o, de acum înainte sunt al dumitale; fă ce vrei, poți să dispui de mine.

— Cunoaşteți pe baroana de Sainte-Luce?

— Da, răspunse cavalerul.

— Şi eu o cunosc, adăugă contele de Renneville.

— Dar dumneata? întrebă colonelul pe domnul de Lacy.

— Am văzut-o o dată.

— Cunoaşteți pe contele Stewan?

— Ataşat la Ambasada Rusă?

— Întocmai.

— Îl cunosc, zise Gontran.

— E prietenul dumitale?

— Nu.

— Aş vrea să te bați cu el.

— De ce nu!?

— Ei bine! răspunse colonelul, baroana de Sainte-Luce şi contele Stewan vor avea de-a face cu Asociația Spadei, pentru că ei aproape mi-au ucis copilul.

Ce s-a mai petrecut apoi între colonel şi cei patru tovarăşi? Ce plan teribil şi misterios au urzit ei?

Aceasta ne-o vor spune numai evenimentele ce vor urma.

La orele zece, colonelul se întoarse acasă şi sună pe valetul său. Ochii bătrânului sclipeau de mânie şi de energie. Tatăl deznădăjduit făcuse loc luptătorului gata să intre în arenă cu tot curajul şi cu toată puterea sa.

Colonelul Leon îşi făcu toaleta cu multă grijă. El îşi prinse pe piept decorații franceze şi străine pe care le primise şi porunci să-i vină cupeul.

— La Operă! zise el vizitiului.

În seara aceea debuta la Academia Regală de Muzică o primadonă celebră la Neapole, Viena şi Milano şi toți diletanții şi eleganții Parisului îşi dăduseră întâlnire la acea reprezentație. Sala era ticsită, nicio lojă nu era goală.

Colonelul luă loc într-o lojă aproape de scenă

şi începu să fixeze cu luare aminte toate lojile pe rând. Deodată, privirea lui încetă de a mai rătăci şi se opri pe loja din fața lui. Acolo stăteau două femei, iar doi bărbați stăteau în spatele lor. Una din aceste femei era blondă, mică, rozăşi albă. Era frumoasă, de o frumusețe stranie şi tulburătoare. Ochii ei negri sclipeau precum ai unei fiare şi nimeni nu putea suporta privirea ei. Ea se juca cu evantaiul, aruncând câte o privire distratăîn lojile înconjurătoare.

Colonelul o examinăcu atenție.

— E chiar dânsa, îşi zise el, o recunosc.

Apoi, privirea lui o părăsi pe baroana de Sainte-Luce, pentru a examina pe unul din bărbații de la spatele ei. Era un om de vreo treizeci de ani, înalt, cu fața pârlită, aproape măslinie: „Rusul acesta seamănăcu un spaniol, îşi zicea colonelul în gând, dar am mai cunoscut doi sau trei la fel.”

Deodată, pe când urma să examineze cu atenție pe contele Stewan, care era un om oacheş la față, colonelul se lovi peste frunte, stăpânit de o amintire îndepărtată:

„Am găsit cheia care-mi va deschide budoarul baroanei, se gândea el. Dacă memoria nu mă înşală, voi fi în curând prietenul intim al contelui”.

Şi colonelul îşi urmă monologul:

„Pe când eram prizonier la ruşi în urma dezastruoasei campanii din 1812, am cunoscut un maior de artilerie care se numea contele Stewanof; şi maiorul acela cu care mă împrietenisem, era înalt, brun şi oacheş la față ca şi acesta; aş putea să jur că e fiul lui.”

Colonelul îşi scoase carnetul, rupse o foaie şi scrise cu creionul:

„Un ofițer superior din vechea armată, care a făcut campania în Rusia şi a fost prizonier de război la Moscova, îşi permite să-l întrebe pe contele Stewan dacă nu e fiul contelui Ştefan Stewanof, pe atunci maior de artilerie, şi care îl onora pe ofițerul francez cu prietenia sa.”

Apoi iscăli biletul, îl împături în patru şi-l trimise contelui printr-o garderobieră.

Dar, înainte de a merge mai departe, e nevoie să facem un pas înapoi şi să povestim exis-

tența misterioasă a acestui fiu pe care-l adora colonelul Leon şi istoria acestui amor care urma să fie începutul unei drame teribile, în care Asociația Camarazilor Spadei avea să dovedească puterea-i ocultă şi mijloacele-i îndrăznețe.

Capitolul LX – Deznodământul unei idile la Moscova

La retragerea din Rusia, în anul 1812, corpul de armată din care făcea parte colonelul Leon şi care se afla în ariergardă fu atacat de un detaşament de cazaci şi lăsă în mâinile acestora un mare număr de prizonieri. Între aceştia se afla şi colonelul Leon. El avea pe atunci treizeci şi doi de ani, iubea viața, era destul de frumos ca să placă femeilor şi se folosea de acest dar, atât cât îi permiteau vicisitudinile şi primejdiile războiului.

Adus la Moscova, colonelul găsi aici o captivitate foarte plăcută şi care aproape că se schimbă într-o ospitalitate prietenească. Prizonier pe cuvânt, el se plimba prin oraş, să

prânzească pe la particulari, locuia unde-i plăcea şi nu era obligat să facă decât un singur lucru: să se prezinte zilnic la directorul poliției militare şi să-i zică: „Iată-mă!”

Colonelul era înalt, bine făcut, avea o figură inteligentă şi marțială, vorbea cu spirit, amesteca în conversația lui putină batjocură, însă fără răutate, şi obținea mare succes în saloanele aristocrației moscovite.

Mai ales femeile îl găseau încântător şi toată lumea ajunsese să-i zică „frumosul Colonel”.

Prizonierul de război, ca orice om care se plictiseşte şi caută distracții, îşi propuse să profite de admirația produsă. El iubea şi se lăsa iubit de cine poftea.

Într-o zi, însă, i se ivi în cale o femeie care făcu să-i palpite inima cum nu mai simțise până atunci. Bărbatul deprins cu fanteziile amoroase de garnizoană, băgă de seamă că iubea cu înfocare şi că era una din acele patimi care stăpânesc viața întreagă.

Femeia aceea se numea Ana Ecaterina şi era fiica generalului, domnul...

Generalul atingea limita maturității. Era un soldat brutal şi aspru, care nu avea nimic din

moravurile politicoase şi amabile ale tinerei aristocrații moscovite, el făcea parte din ceea ce se numea vechea societate rusească.

Ana avea optsprezece ani, era frumoasă şi blândă ca un înger. Crescută de o guvernantă franceză, ea vorbea limba aceasta ca o pariziancă şi avea obiceiurile, gusturile şi moravurile femeilor franceze.

Generalul o idolatriza pe fiica sa, avea pentru ea chiar o afecțiune ciudată şi geloasă, care-l făcea să respingă orice propunere de căsătorie. El o iubea ca un egoist, o iubea pentru el şi obişnuia să spună: „Dacă voi consimți vreodată să mă despart de fiica mea, o voi face numai ca s-o mărit cu un prinț bogat ca un nabab, frumos ca Antinous şi cu un suflet adevărat rusesc, cum îl am eu.”

Când serviciul îl silea pe general să se întoarcă în Caucaz, atunci Ana Ecaterina devenea o sclavă, ale cărei lanțuri o strângeau îndeajuns, cu toate că erau de aur. Prizonieră în palatul părintesc, Ecaterina nu avea voie să iasă decât un ceas ori două pe zi, într-o sanie închisă şi trasă în galop.

Cum s-au întâlnit colonelul şi tânăra fată şi cum şi-au destăinuit sufletul prin graiul ochilor? Cum a pătruns îndrăznețul prizonier de război până la aceea pe care o iubea? Cum au aranjat ei să fie cununați în taină de un preot, duhovnic la un regiment francez, şi prizonier şi el?

A fost un roman misterios, a cărui povestire ar necesita mai multe volume. Într-o zi, Ana Ecaterina constată că avea să devină mamă.

Cei doi soți nu se gândeau decât să fugă, dar lucrul era imposibil, căci colonelul era prizonier. Cu toate astea, el se hotărî să încerce să evadeze şi s-o ia cu dânsul şi pe Ana Ecaterina, spre a o duce în Franța şi a o scăpa pentru totdeauna de mânia părintească.

E imposibil de descris câtă energie, câtă viclenie, câtă răbdare a desfăşurat omul acesta spre a asigura fuga sa şi a tinerei rusoaice. În sfârşit, totul era gata. Colonelul avea un paşaport fals şi uniforma unui ofițer de ordonanță al împăratului. Pe o noapte întunecoasă, o sanie avea să aştepte la poarta lăturalnică a palatului generalului. Cu un cuvânt, salvarea lui şi a tinerei femei părea sigură.

Speranță zadarnică. Groaza, îngrijorarea ce o avea Ana Ecaterina pentru soțul ei şi pentru ea însăşi, neliniştea continuă în care trăia, mărită încă prin faptul că ea cunoştea principiile şi severitatea tatălui ei, grăbiră data naşterii. Paloarea şi țipetele ei trădară marele ei secret.

Ce s-a întâmplat cu ea? Colonelul n-a aflat niciodată. Într-o seară, un necunoscut intră în camera lui, puse pe un scaun un coş şi plecă fără să rostească un cuvânt; înainte ca francezul, amuțit de nedumerire, să-l fi putut întreba ceva, el şi dispăruse.

Colonelul, îmboldit de un presentiment sinistru, deschise coşul: el conținea un copil nou născut şi un paşaport pentru Franța.

A doua zi, doi oameni de la poliție se prezentară la domiciliul lui şi-i porunciră să-l însoțească. Afară aştepta o sanie.

După o săptămână, colonelul trecea granița rusească şi pleca în Franța, ducând în brațe copilul Anei Ecaterina, a cărei soartă i-a rămas pe veci necunoscută.

De atunci a încolțit în sufletul colonelului un

sentiment cu totul nou, sentimentul paternității. El începu să iubească cu patimă, la nebunie copilul scumpei sale Ana Ecaterina, acest fruct al unicului său amor, acest vlăstar plăpând pe care cea mai mică suflare de vânt îl putea ucide.

Colonelul avea atunci treizeci şi patru de ani, avea încredere în viitorul său, visa bastonul de mareşal al Franței, numai cu scopul de a pregăti un viitor strălucit fiului său. Din nefericire pentru el, imperiul francez se prăbuşise cu o săptămână înainte de sosirea sa la granița franceză şi Restaurarea îl trecu pe colonel în rândul celor cu jumătate de soldă. El nu avea avere şi, de când avea un fiu, voia să fie bogat. Omul acesta fu stăpânit de frigurile unei ambiții teribile, el căută aur în toate posibilitățile hazardului.

Fu, pe rând, jucător, industriaş, om de afaceri încurcat întotdeauna în combinațiile cele mai riscante şi mai fantastice; şi în tot timpul cât ținu Restaurația, colonelul Leon oscilă neîncetat între mizerie şi avuție. De ar fi fost singur pe lume, s-ar fi resemnat cu uşurință, s-ar fi retras într-un colț de provincie şi ar fi

trăit onest din jumătatea lui de soldă; dar, fiind tată, voia ca fiul său să aibă un viitor frumos.

Colonelul devenise jucător – nu un jucător de rând, care încearcă sfios norocul şi se lasă doborât de neizbândă – ci un jucător îndrăzneț, cu inima oțelită, cu fața impasibilă, care vorbea ca un stăpân cu soarta şi tocmai de asta obținea favorurile ei. Jocul îi aduse sume enorme. Cu banii aceştia fu crescut copilul, care căpătă o educație strălucită.

Dar omul care-şi pierduse cinstea, înțelese că fiul său nu putea, nu trebuia să cunoască niciodată taina acestei vieți murdare şi îngrozitoare. De aceea, când băiatul împlini cincisprezece ani, colonelul îl încredință unui soldat bătrân, care pe vremuri servise sub ordinele lui şi care ajunsese prietenul său; o fire cinstită şi dreaptă, un suflet devotat, care-l socotea pe colonel demn de respectul său. Copilul fu instalat la Chaillot, în micul pavilion pe care l-am descris. Bătrânul soldat avea însărcinarea să-l supravegheze, satisfăcându-i toate poftele.

Armand, aşa se numea tânărul, avea un cal frumos, englezesc, un grom, un tilbury, o sută de poli pe lună pentru întreținerea casei şi plăcerile sale mărunte. El intră în societate, prezentat de un prieten al colonelului, care-l recomandase ca pe un nepot al său, a cărui familie locuieşte în provincie. Şi obținu multe succese.

La douăzeci de ani, Armand nu părea nici de şaisprezece, căci era foarte blond, plăpând, delicat. El semăna aşa de mult cu mama sa, nefericita Ana Ecaterina, că oricine l-ar fi socotit femeie, dacă s-ar fi îmbrăcat cu hainele sexului frumos. Adeseori, colonelul se pierdea în contemplarea lui şi atunci i se părea că revede femeia pe care o iubise atât de mult.

În ciuda dezordonatei şi ticăloasei sale vieți, colonelul izbutise să păstreze aparențele cinstei. În afacerile industriale în care se băgase, ştiuse să-şi însuşească rolul unui om onest, prigonit de o soartă nemiloasă. Jucător fericit, ştia să-şi ascundă foarte bine beneficiile, ca să nu fie bănuit că scoate din joc toate mijloacele lui de existență.

De altfel, Armand înghițea mai bine de două

treimi din aceste venituri clandestine şi nimeni la Paris nu ştia că el e fiul colonelului. Acesta trăia foarte simplu, ca un holtei şi, până în clipa când a întemeiat Asociația Camarazilor Spadei, locuise într-o casă modestă, într-o ulicioară strâmtă şi întunecoasă, în care am introdus pe cititor la începutul povestirii noastre. Abia atunci s-a mutat el în strada Helder, socotind necesar să ducă iarăşi un trai elegant. Jocul îi aducea destul ca să-şi poată întreține copilul, dar nu ca să adune o avere pentru viitor. Colonelul avusese un scop tainic când întrunise într-un mănunchi pe aceşti şase oameni izolați, care prin Asociație deveniseră puternici.

Dar ce se întâmplase, oare, în existența fericită şi uşoară a tânărului, pe care dragostea tatălui său îl însoțea şi-l ocrotea pretutindeni, ca el să fie deodată atât de disperat? Ce dragoste teribilă îi otrăvise inima tânără?

Aceasta o vom povesti acum, lăsând puțin la o parte pe membrii Asociației şi pe teribilul lor şef.

Capitolul LXI – Dominoul misterios

Blondul şi plăpândul Armand, fiul colonelului, a întâlnit într-un chip romantic şi neverosimil pe baroana de Sainte-Luce şi s-a amorezat de ea.

Carnavalul era pe sfârşite, era în ziua de lăsata secului.

Balul Operei nu mai era locul de întâlnire al bunei societăți, dar unele femei din lumea mare se mai hazardau să se ducă acolo, sub paza dublă a unui cavaler şi a unui riguros incognito.

Armand, care căuta aventuri ca orice tânăr trândav şi plictisit, era în acea seară la bal şi se plimba cam melancolic prin foaier, când privirea lui se opri asupra unui mic domino, aşezat mai la o parte, lângă ceas.

Cu toate că purta mască, Armand ghici că trebuie să fie o ființă încântătoare şi gingaşă, după frumosu-i păr blond-roşcat, care se potriveşte de minune cu o piele rozã şi străvezie şi după mânuța ei delicată, cu gropițe şi culoare diafană, o mână de ducesă.

Partea de sus şi de jos a feței erau dezvelite, numai mijlocul, adică ochii, nasul şi gura erau

ascunse sub mască.

Dar privirea ochilor era atât de înflăcărată, aşa de seducătoare, că tânărul rămase în picioare înaintea dominoului, stăpânit de un sentiment de admirație covârşitoare.

Dominoul sta liniştit; era ca o pisică drăguță, tolănită pe un covor şi aşteptând o privire dezmierdătoare.

Armand trecea în ochii lumii, şi se socotea el singur, un băiat îndrăzneț, cutezător şi care ştia de minune cum să înceapă vorba cu o femeie necunoscută.

Cuceriri prea uşoare îi dădură îndrăzneala aceea de care tinerelul de acum e mai mândru ca de cele mai mari virtuți. Dar, în fața dominoului el îşi pierdu toată siguranța şi ar fi stat ca împietrit, dacă un nou incident n-ar fi venit să rupă vraja stranie pe care acei doi ochi care sclipeau pe după masca de mătase o aveau asupra lui.

Un tânăr, un fante pe care nu-l sedusese privirea semeață a necunoscutei, se aşează foarte familiar lângă dânsa şi-i făcu un compliment banal şi idiot. Atunci micul domino – aseme-

nea unei regine jignite – ridică cu o mână un colț al rochiei sale şi se depărtă de necunoscut, cu cealaltă mână deschise evantaiul şi-l puse între ei ca un scut. Tânărul, ofensat la rândul lui şi socotind că are de a face cu una din acele creaturi care aduc disperarea în sânul familiilor şi risipesc, în vanitatea lor, cele mai mari averi, rostise o vorbă insultătoare.

Dominoul sări în sus ca şi cum ar fi simțit un şarpe lângă el, se înălță în fața insolentului şi-l zdrobi cu privirea, apoi închise evantaiul şi lovi cu el pe tânăr peste obraz. Toate astea se petrecură cu o iuțeală fulgerătoare.

Tânărul lovit scoase un țipăt, dar în acelaşi moment Armand se postă înaintea lui, îl privi țintă şi-i zise liniştit:

— Domnule, eu cunosc pe doamna şi aprob felul cum a răspuns la obrăznicia dumitale. Eu iau lovitura cu evantaiul asupra mea şi dacă vei găsi de cuviință mă vei trage la răspundere.

Şi Armand aruncă cartea lui de vizită în nasul obraznicului şi apoi oferi brațul dominoului. Tânărul se aplecă, luă cartea de vizită şi o vârî în buzunar.

— Bine, murmură Armand, cu ăsta mă voi răfui.

Oricât de disprețuitor şi de mândru ar fi fost dominoul blond, el nu putea refuza brațul lui Armand, care-l apărase împotriva brutalității unui om cam amețit de băutură şi care ar fi putut răspunde cu gesturi violente la lovitura de evantai.

Brațul ei alb şi roz se puse pe brațul lui Armand şi amândoi se depărtară pierzându-se curând prin mulțime.

Era prima dată că fiul colonelului nu-şi regăsea îndrăzneala obişnuită şi pe când inima îi palpita, apăsată de o emoție necunoscută, limba îi căuta zadarnic o frază sau numai un singur cuvânt.

Dominoul blond – vădit emoționat şi el, dar de o emoție cu totul diferită şi pricinuită numai de insulta ce suferise – fu acela care rupse mai întâi tăcerea.

— Vă mulțumesc, domnule, şi nu voi uita niciodată serviciul ce mi-ați făcut.

Vocea necunoscutei era melodioasă şi dulce ca un cântec de pasăre, ea înduioşând inima

tânărului.

— Doamnă... gângăvi el.

— Dar, urmă blonda, cred că nu vă veți bate cu acest mojic.

— De ce nu?

— Ah! Nu se poate!

— Bine, murmură Armand, i-am dat cartea mea. Dacă mi-o trimite înapoi cu unul din prietenii săi, nu voi avea nimic de zis.

Dominoul se uită cu coada ochiului la tânărul protector. Armand era frumos şi avea maniere foarte distinse.

— Cum aşa! reluă necunoscuta, ați fi în stare să vă bateți?

— Desigur.

— Dar nici nu mă cunoaşteți!

Armand îşi regăsi toată îndrăzneala.

— Ce are a face! răspunse el. Vă iubesc.

Un râs argintiu răsună de după mască şi descoperi două şiruri de dinți mici, albi, care îi luară complet mințile lui Armand.

— Ah! murmură dominoul râzând, e foarte nostim.

— Se poate, dar e adevărat.

— Scuzați, tinere cavaler, dar nu m-ați văzut

niciodată.

— Aşa e.

— Şi dacă mi-aş scoate masca...

— Ei, ce-ar fi?

— Aţi avea, poate, o decepţie.

— Nu, doamnă!

— Cine ştie! Dacă-s urâtă?

— Aveţi păr de aur, braţele de alabastru şi o voce de sirenă.

Dominoul continua să râdă, batjocoritor şi indulgent totodată.

— Mi se pare că voi fi nevoită să mai dau o lovitură cu evantaiul.

— Cum aşa?

— Aţi gonit pe hoţ, pentru a-i lua locul.

— O, eu, răspunse Armand, eu nu fur; cerşesc.

— Şi ce cerşiţi?

— O privire.

Dominoul îl privi prin mască.

— Sunteţi mulţumit? întrebă necunoscuta.

— Acum, vreau şi un zâmbet.

— A, e cam mult.

Şi Armand auzi iarăşi râsul argintiu, care pă-

rea că spune:

„Sunteți încântător, dar zadarnic vă pierdeți timpul.”

Atunci, tânărul îşi regăsi toată siguranța, toată îndrăzneala şi spiritul acela uşuratic care umple limbajul galant din Paris, spuse mii de prostii drăgălaşe, ceru imposibilul pentru a obține lucrul cel mai simplu – adică încuviințarea de a revedea pe necunoscută.

El nu iubea încă pe dominoul blond, dar ghicise că e o femeie care face parte dintr-o lume cu totul deosebită de cea care se întâlneşte la balul Operei.

Timp de un ceas, Armand şi dominoul blond rătăciră prin foaier şi prin sală. Dominoul avea un spirit muşcător, care nu cruța ridicolul vieții galante. Răspundea la protestele furioase prin sarcasme nepăsătoare şi sarcasmele acestea surescitau patima născândă a copilului.

Deodată, dominoul se opri la uşa foaierului.

— Adio! zise necunoscuta pe un ton foarte prietenos.

— Mă părăsiți? murmură Armand.

— Este ora patru.

— Ah! Nu se poate...

— Trebuie.

— Dar, se rugă tânărul cu voce schimbată, dați-mi voie să vă însoțesc.

— Vă interzic.

Porunca era rostită fără mânie, dar cu hotărâre.

— Vă voi revedea, cel puțin?

Dominoul clătină din cap.

— Ah! murmură Armand cu disperare, de-aş putea să vă urmez.

— Domnule, răspunse cu răceală necunoscuta, vă rog să-mi spuneți unde să trimit mâine seară după veşti despre dumneavoastră, căci nădăjduiesc că dacă vă bateți cu omul acela, îl veți ucide şi vă veți întoarce teafăr acasă.

Armand scoase un țipăt de bucurie:

— O, zise el, aşadar, vă voi revedea?

— Cine ştie!

Dominoul îşi vârî în mânecă cartea de vizită a lui Armand, îi strânse cu căldură mână şi adăugă, pe când se îndepărta:

— Rămâneți pe loc... o vreau!

Armand, cucerit, aşteptă ca dominoul să dis-

pară şi să părăsească Opera, ca şi el, la rândul său, să plece.

Când ajunse afară, pe bulevard, avu o senzație ciudată: pentru prima dată înțelese ce misterioasă era dragostea. Îşi duse mână la inimă şi simți cum bătea furtunos.

— Cred că o iubesc, murmură el.

Şi plecă pe jos, inspirând cu plăcere aerul răcoros al nopții şi gândindu-se la necunoscuta sa, cu toată imaginația înflăcărată a unui tânăr de douăzeci de ani, care iubeşte pentru prima dată.

Mijea de ziuă, când ajunse la frumoasa lui locuință din Chaillot şi se culcă fără să-i pese de urmările intervențiilor sale la bal în favoarea dominoului blond.

Visurile lui Armand – căci la douăzeci de ani dormi bine, oricât ai fi de îndrăgostit – se învârteau în jurul frumoasei necunoscute şi el ar mai fi visat multă vreme, dacă n-ar fi fost deşteptat de gromul său pe la ora douăsprezece.

— Doi domni doresc să vă vorbească într-o afacere urgentă, zise gromul.

— Ah! pricep, îşi zise Armand. E domnul lo-

vit cu evantaiul, care-mi trimite înapoi cartea de vizită.

El porunci să invite pe cei doi în salon şi se îmbrăcă în grabă.

Capitolul LXII – Pentru o necunoscută

— Domnule, zise unul din vizitatori, salutând pe Armand şi aşezându-se în fotoliul pe care acesta i-l indică, un prieten al nostru, domnul Alfred Daubray, asociatul unui agent de schimb, a avut, cred, onoarea de a vă întâlni noaptea trecută la balul Operei?

— Aşa e, răspunse Armand.

— Şi i-aţi remis cartea dumneavoastră de vizită, nu-i aşa?

În acelaşi timp, vizitatorul îi întinse lui Armand cartea de vizită pe care el o aruncase în nasul mitocanului de la bal.

— Foarte bine, domnilor, ştiu pentru ce aţi venit. Oameni ca noi se înţeleg iute.

Cei doi vizitatori se înclinară, iar cel care vorbise până acum reluă conversaţia.

— Amicul nostru, domnul Alfred Daubray, ar

dori ca afacerea asta să se termine cât mai repede.

— Sunt la ordinele dumneavoastră, domnilor.

— Ce ați zice de o întâlnire pe teren, mâine dimineață?

— Minunat.

— În pădure, la şapte dimineața, în desişul de lângă Poarta Dauphine.

— Foarte bine. Ce armă alegeți?

— Spada, dacă vă convine.

Armand se înclină şi conduse cu multă politețe pe martorii adversarului său. Dar abia plecară aceştia şi un personaj nou dădu buzna în salon. Era bătrânul Job, fostul soldat instalat de colonel pe lângă Armand, mai mult în calitate de tutore decât de intendent.

„Tu răspunzi de viața lui!” îi spusese colonelul, când i-a încredințat copilul său.

Job era roşu de enervare, sprâncenele lui încruntate aproape că se împreunau făcând o zbârcitură adâncă în fruntea-i pleşuvă şi el îşi răsucea mustața căruntă într-un gest nervos.

— Domnule Armand, zise el, aici se petrece ceva neobişnuit.

— Dar ce ai, bunul meu Job?
— Cine sunt domnii aceia?
— Ce-ți pasă?
— Ah, am ghicit! Ai un duel!
— Ei şi?
— Ei şi? Ei bine, eu nu vreau una ca asta şi pace! zbieră bătrânul ursuz.
Armand începu să râdă.
— De ce? întrebă el.
— De ce? De ce?... Pentru că am făgăduit tatălui dumitale.
— Ce i-ai promis?
— Să te păzesc, ca să fii sănătos şi teafăr.
— Şi cine-ți spune că am să mor în duelul ăsta?
— Dar, e cel dintâi... murmură bătrânul dezolat.
— Toate trebuie să aibă un început.
— Nu, nu, domnule Armand, nu te vei bate... eu... eu... bătrânul Job... voi fi acela. Am fost pe vremuri vagmistru de husari!
— Şi, spuse cu seriozitate Armand, când aveai un duel, îi lăsai pe alții să se bată pentru tine?

— Ei, lucrul dracului! mormăi bătrânul soldat, dezarmat de această obiecție ironică.

— În loc să-ți pierzi capul, ai face bine să aduci nişte florete, ca să-mi mai exersez puțin mâna.

Şi Armand făcu timp de două ore scrimă cu bătrânul său profesor. Apoi, spre seară, ceru să i se aducă calul şi se duse să facă o plimbare în pădure, după ce mai întâi scrisese unui prieten al său, că se bizuie pe el pentru a doua zi dimineața.

În timpul lipsei de acasă, bătrânul soldat fu, poate, de douăzeci de ori gata să meargă la colonel şi să-i povestească totul, dar şovăia, căci ştia că acesta din urmă va lăsa pe fiul său să se bată şi va suferi un adevărat martiriu.

— Eu voi fi martorul lui, murmură el; da, şi pe legea mea, de i s-ar întâmpla o nenorocire... Ah! i-aş ucide pe toți: şi pe adversar şi pe martori.

Armand se întoarse acasă, mai exersă un ceas, mâncă şi se băgă în pat. Imediat adormi dus, cum dorm tinerii îndrăgostiți şi bravi. Şi cum îl visa pe dominoul blond, visă aşa de multă vreme, că la orele şase, când sosi prie-

tenul său, un tânăr zvăpăiat, acesta trebui să-l trezească.

— Haide, zise el, scoală şi povesteşte-mi aventura ta.

Armand povesti prietenului său cele petrecute la bal.

— Foarte bine, dar e stupid!

— De ce?

— Pentru că n-ai s-o mai revezi pe femeia pentru care te baţi.

— Ah, taci... strigă Armand, mă faci să înnebunesc!

— Vom vedea.

Convorbirea celor doi tineri fu întreruptă de bătrânul Job, care intră în camera lui Armand.

Fostul soldat purta o redingotă lungă, albastră, încheiată până la bărbie şi împodobită cu panglica roşie a decoraţiei.

Sub braţ ducea două spade de duel, învelite într-un postav verde, purta pălăria lăsată pe o ureche, avea o înfăţişare cu adevărat militărească.

Job îşi luă în serios rolul de martor.

— Domnule Armand, zise el, e ora şase şi

jumătate. Întâlnirea a fost fixată pentru ora şapte. Când te baţi pentru prima dată, trebuie să soseşti cel dintâi pe teren.

Armand îşi termină toaleta şi în câteva clipe fu gata.

Job pusese să înhame caii la cupeu. Armand se urcă în el împreună cu cei doi martori ai săi. După zece minute ajunseră la desişul de lângă Poarta Dauphine. Ei aşteptară pe adversari, care, la rândul lor, nu întârziară.

Pe când martorii măsurau terenul şi trăgeau la sorţi spadele, Armand şi omul lovit cu evantaiul avură tot timpul să se examineze reciproc. Acesta din urmă era un tânăr de vreo douăzeci şi opt de ani, înalt, brun şi subţirel. Armand se gândea că desigur fusese cam cherchelit la bal, căci avea o înfăţişare foarte distinsă şi nu avea nici mutra, nici manierele unui om deprins să insulte femeile.

— Domnule, zise Alfred Daubray în clipa când încrucişa spada cu Armand, dulcineea dumneavoastră are mâini frumoase, dar nu ştie cum să le folosească.

— Scuzaţi, domnule, răspunse Armand, aşezându-se în defensivă, doamna de care

vorbiți nu e dulcineea mea.

— În tot cazul, nu e nici soția, nici sora dumneavoastră, zise domnul Daubray, dând o lovitură frumoasă.

— Desigur că nu, replică Armand parând lovitura, ripostând şi perforând cu eleganță brațul adversarului său.

Bătrânul Job, care zări îndată cămaşa domnului Daubray stropită cu câteva picături de sânge, scoase un strigăt şi se puse între ei:

— Destul, domnilor, zise el, destul!

— Fie, răspunse Daubray, cu toate că ați uitat, domnule, că eu eram cel ofensat şi în consecință se cuvenea ca martorii mei şi nu dumneavoastră să declare onoarea satisfăcută.

— Aşa e, domnule, aşa e, murmură bătrânul soldat, muşcându-şi mustața. Apoi, în şoaptă, adăugă:

— Drace, copilul e brav, dar ar fi putut fi ucis, celălalt se bate mai bine.

Imediat, cei doi tineri îşi dădură mână.

— Acum, domnule, zise domnul Daubray, cred că-mi veți face plăcerea să-mi spuneți numele persoanei care loveşte aşa de bine cu

evantaiul.

— E imposibil, domnule.

— Drace! Un mister...

— Un mister pentru mine, ca şi pentru dumneavoastră: eu n-o cunosc.

— Cum! exclamă domnul Daubray, v-ați bătut pentru o femeie pe care n-o cunoaşteți...

— Speram s-o cunosc, răspunse cu modestie Armand.

Rana domnului Daubray era uşoară, ea fu bandajată imediat. Cei doi adversari îşi strânseră din nou mâna, în vreme ce martorii se salutau. Armand ce întoarse la Chaillot.

Primul duel e ca şi prima întâlnire de dragoste: eşti mândru de el. Când se întoarse acasă, Armand avea senzația de a fi crescut cu o palmă.

Dar la bucuria-i copilărească de a fi făcut, în sfârşit, uz de spadă într-o afacere serioasă, se mai adăuga încă un alt sentiment. După cum iubeşti necunoscutul şi misteriosul, aşa iubea Armand pe dominoul blond care-i pricinuise primul duel.

El îşi amintea cuvintele: „Unde pot trimite după veşti despre dumneata?”

Şi începu să nădăjduiască că dominoul blond va trimite ori va veni după el, să afle rezultatul duelului.

El aştepta cu nerăbdare şi de câte ori răsuna clopoțelul de la intrare, simțea un fior de nădejde. Dar o parte din zi se scurse şi nimeni nu veni.

Atunci îl cuprinse pe Armand un fel de nerăbdare febrilă, îl învinovățea pe domino de ingratitudine şi în loc să renunțe pe loc la această femeie, începu s-o iubească încă şi mai mult, căci e foarte adevărat că patima creşte față de indiferența obiectului iubit. La orele două după amiază nimeni nu sosise încă la Armand. Tânărul era exasperat.

— Ah! îşi zicea el, de ar fi să răscolesc tot Parisul de la un capăt la altul, tot trebuie s-o regăsesc pe femeia aceasta!

Deodată se auzi clopoțelul. Armand alergă la fereastra care dădea în curtea cea mai mică şi văzu intrând un comisionar, comisionarul din colțul străzii, îmbrăcat cu un surtuc de catifea albastră cum e cerul, comisionarul care e valetul ocazional al tuturor acelora care n-au unul

în serviciul lor personal. El ținea o scrisoare în mână.

— E de la ea! murmură el, ghicind după acest mesager vulgar, pe femeia din lumea mare, care nu vrea să se compromită.

Coborî în fuga mare, uitând că un om bine crescut nu trebuie să meargă în întâmpinarea unui servitor.

Comisionarul avea o mutră naivă şi blândă, ca toți copiii departamentului Auvergne.

— Domnul Armand? zise el.

— Eu sunt.

— O scrisoare.

El întinse tânărului un plic mic, care emana un parfum discret şi misterios ca şi emblema sigiliului. Sigiliul, de ceară gris-perle, avea presat pe el figura unui câine de vânătoare culcat într-o atitudine adorabilă, ca şi cum s-ar uita la stăpânul său şi i-ar spune: „Eu sunt discret şi credincios.”

Armand apucă scrisoarea, dar înainte de a o deschide, îi zise comisionarului:

— Din partea cui vii?

— Nu ştiu, răspunse omul cu o mutră stupidă.

— Cine ți-a dat scrisoarea asta?
— Un servitor.
— În ce loc?
— Pe Podul Concordiei.

Şi comisionarul plecă fără să-i lase lui Armand timp să-i mai pună şi alte întrebări.

Armand urcă în camera sa de fumat, înainte de a cuteza să deschidă scrisoarea.

Capitolul LXIII – În cuibul misterului

Pe când ținea între degetele sale scrisoarea, inima lui Armand bătea aşa de tare, că ezită să rupă sigiliul.

Sucea şi răsucea micuțul plic, căutând să ghicească cuprinsul epistolei după adresă, studiind caracteristica scrisului.

Într-adevăr, trăsăturile lunguiețe şi mărunte, corecte şi energice, ca săpate cu dalta, păreau că vestesc siguranța mâinii şi a voinței aceleia care le făcuse (căci era imposibil să nu ghiceşti caracterul femeii) în hârtia aceea englezească, în ceara gris-perle parfumată. Scrisoarea aceasta fusese scrisă fără emoție şi Armand

începu să bănuiască că ea conținea cu siguranță un refuz hotărât, categoric.

În sfârşit, o deschise şi citi următoarele rânduri:

„Scumpul meu Cavaler.

Bărbatul care, ca dumneata, ia apărarea unei femei necunoscute şi mascate şi se bate cavalereşte pentru ea, trebuie să fi citit romane. Cunoşti Povestea celor treisprezece *a domnului de Balzac, nu-i aşa? Şi desigur că-ți amințeşti de Henri de Marsay, care într-o seară a găsit o trăsură pe bulevard, s-a urcat în ea şi a fost condus în taină şi cu ochii legați la* fata cu ochii de aur. *Eu nu sunt fata cu ochii de aur, dar sunt blondă ca şi ea. Deci, dacă vrei să primeşti mulțumirile protejatei dumitale şi recompensa pe care o merită frumoasa dumitale purtare de azi-dimineață, să fii deseară la ora unsprezece pe bulevard, între strada Taitbot şi strada Helder: vei găsi o trăsură, te vei urca în ea, un om se va aşeza lângă dumneata şi-ți va lega ochii.*

Biletul nu era iscălit.

Armand rămase o clipă visător şi sfârşi prin a exclama:

— Voi merge... voi merge... chiar dacă aventura aceasta ar trebui să se termine cu moartea mea...

El aşteptă cu nerăbdare înfrigurată sfârşitul zilei, numărând orele şi minutele. Când se făcu seară, se duse la Teatrul Italian ca să-i treacă mai repede timpul până la întâlnire.

Îşi plimbă privirea nerăbdătoare prin loji, ca şi cum ar fi nădăjduit să vadă ființa încântătoare care de două zile îi stăpânea gândul şi simțirea.

Într-o lojă zări o femeie mică, blondă, de o frumusețe răpitoare. La vederea ei, tresări. Să fie, oare, dominoul?

Era acelaşi păr blond roşcat, aceeaşi talie, aceleaşi mâini mici şi drăgălaşe, dar asta era tot ce văzuse din domino şi era cam riscant să presupună că femeia din fața lui şi aceea pe care n-o văzuse decât mascată, erau una şi aceeaşi ființă.

De altfel, cum să admită că aceea care-i dăduse o întâlnire misterioasă a venit tocmai la

Teatrul Italian, ca să aştepte acolo ora fixată pentru întâlnire?

— Nu e ea, murmură el decepționat.

Acelaşi tânăr care dimineața îi servise drept martor se afla întâmplător în foaier. Armand îl luă de braț, îi arătă femeia blondă şi-l întrebă:

— O cunoşti?

— Da, răspunse prietenul.

— Cum o cheamă?

— Baroana de Sainte-Luce.

— E curios, zise Armand, dar seamănă cu dominoul meu de la Operă. Cel puțin, are aceeaşi talie, aceeaşi culoare a părului, aceleaşi mâini cu gropițe.

— Cu atât mai rău! Pentru că o vei iubi.

— Şi unde e răul?

— Doamna de Sainte-Luce e o femeie pe care e primejdios să o iubeşti.

Armand făcu un gest de uimire.

— Scumpul meu, urmă tânărul, mica baroană, cum i se zice, e una din femeile care la prima vedere par că locuiesc pe pământ, fără să fi pierdut vreuna din virtuțile cereşti, una din acele creaturi eterice care nici n-au atins

tina planetei noastre, al cărui suflet angelic trăieşte perpetuu în spațiu.

— Ei, şi?

— Cu toate astea, scumpul meu, în lumea mare, unde ea ocupă locul unei regine, se povestesc în şoaptă istorii ciudate.

Armand se uită la interlocutorul său cu o nedumerire crescândă.

— Baroana s-a măritat la douăzeci de ani, urmă povestitorul, a luat pe un fante bătrân, unul din acei amorezi încărunțiți, a căror viață a fost un lung triumf. El fusese teroarea soților, consolatorul tuturor femeilor care căutau iluzii şi un suflet înfrățit cu al lor. El profesa chiar nişte teorii stranii față de acest sex slab cu gheare roze. Demult îşi fixase el o părere neclintită asupra căsătoriei. De aceea, când s-a aflat despre căsătoria lui cu domnişoara Berthe de Beaulieu, se glumea şi se spunea: „Iată un om care a făcut prea multe victime în viața sa şi cu toate că are cincizeci de ani, va şti să fie la adăpostul nenorocirii!”

— Drace! zise Armand, asta-mi pare cam paradoxal.

— Ei bine!, după şase luni, bătrânul baron nu mai era decât un sclav; după un an, soția îl trecuse pe al doilea plan în viața ei, după cum se face cu vechile portrete de familie. Azi, a ajuns în halul idioților din antichitate, care pierd până şi calitatea lor de bărbați.

— Dar spune-mi, întrebă Armand, doamna de Sainte-Luce e o femeie depravată?

— Nu, niciodată n-a oferit prilejul de a fi serios criticată. Totuşi...

— Ah! Există un *totuşi*.

— Da! Niciodată nu s-a ştiut de vreo intrigă amoroasă a micii baroane. Dar în societatea din care ea face parte s-au întâmplat succesiv două evenimente pe care, pe drept cuvânt ori nu, lumea le-a pus în legătură cu ea.

Prietenul se aşează pe o banchetă din foaier, ca un om dispus să înceapă o poveste lungă.

— Vorbeşte! zise Armand, care era curios la culme.

— Anul trecut, începu povestitorul, tânărul marchiz de P... era plin de atenții pentru ea şi avea un rival, pe contele Ralph O..., un irlandez foarte frumos, foarte bogat şi foarte la modă. Baroana le zâmbea la amândoi într-un

chip perfect egal, încât era greu să spui că, între ei doi, unul era preferat. Baroana locuieşte într-un palat, la extremitatea străzii Babylone şi ale cărui grădini se întind până la Bulevardul Invalizilor. O portiță se deschide chiar pe bulevard. Într-o noapte de ianuarie s-a găsit cadavrul vicontelui Ralph, la vreo douăzeci de paşi de această portiță. El primise trei lovituri de spadă. Ucigaşul, sau mai bine zis adversarul, dispăruse. Dar, lucru ciudat! În aceeaşi noapte, marchizul de P... îşi zbură creierii în camera sa de fumat.

— Ei da! zise Armand, e ciudat ca un capitol de roman.

— De altfel, urmă povestitorul, portița grădinii era bine închisă şi doamna de Sainte-Luce părea străină de acest dublu şi funest eveniment. Dar s-a vorbit mult de această coincidență bizară şi gurile rele spuneau că marchizul şi vicontele s-au bătut pentru dânsa şi că marchizul, chinuit de remuşcări, s-a sinucis. Trei luni după aceea, la balul Ambasadei Otomane, doamna de Sainte-Luce fu foarte mult remarcată de un tânăr prinț moldovean,

un prinț din poveste, frumos ca Făt-Frumos, mai bogat ca un nabab. Moldoveanul se îndrăgosti de doamna de Sainte-Luce. El o urmărea cu omagiile lui la toate balurile, la toate concertele, la pădure, la Longchamp, în gări, pretutindeni. Baroana rămânea nepăsătoare față de atâta dragoste şi refuza mereu să lase ca prințul să-i fie prezentat în saloanele ei. Dar într-o seară, prințul avu îndrăzneala să pătrundă la ea, travestit, căci baroana dădea un bal mascat.

— Şi ce s-a întâmplat? întrebă Armand.

— Baroana îl recunoscu, cu toate că el purta o barbă lungă de vraci, şi-l primi foarte prieteneşte, dar când plecă de la ea, în trăsură el căpătă o lovitură de pumnal. Oamenii lui o remarcară abia când sosiră acasă. Stăpânul lor îşi dădu sufletul spunând că un necunoscut l-a lovit, cam în felul cum Ravaillac l-a lovit pe Henric al IV-lea, urcându-se pe scara trăsurii. După cele ce ai auzit, dragul meu, eşti liber să gândeşti ce vrei despre doamna de Sainte-Luce; să-mi îngădui, însă, să-ți dau un sfat: dacă te îndrăgosteşti de ea, urcă-te în poştalion şi pleacă. Femeia aceasta inspiră o dragoste

aducătoare de nenorociri.

În acest moment, cei doi tineri se întoarseră în sală şi Armand îndreptă binoclul său asupra lojii baroanei şi o fixă cu o persistență care i-ar fi putut atrage atenția, dar baroana nici nu clipi din ochi.

— Nu e ea! îşi zise el. De altfel, în curând voi şti.

Armand se despărți de prietenul său şi se duse pe bulevard la locul indicat în scrisoarea anonimă. Bătea miezul nopții.

O birjă staționa în stradă, tocmai la o distanță egală de străzile Taitbout şi Helder. Armand observase că, deşi trăsura era cam hodorogită, armăsarii vânjoşi nu păreau a fi de la piață.

— Birjar, strigă în acea clipă un trecător, eşti liber?

— Sunt angajat de la miezul nopții până dimineață, răspunse birjarul, uitându-se cercetător în jurul său:

— Liber? întrebă încet Armand.

— Cum vă numiți?

— Armand.

— Pentru dumneavoastră sunt liber, răspun-

se birjarul.

În aceeaşi clipă, geamul cupeului fu lăsat în jos, uşa se deschise şi Armand zări în trăsură un om mascat. Urcă.

Omul mascat îi legă ochii şi trăsura porni pe bulevard în sus. I-ar fi fost imposibil lui Armand să spună cât a durat această călătorie misterioasă.

Dar, după huruitul roților, el înțelese că a ieşit din Paris şi înainta pe o şosea pietruită. Când birja se opri, el socoti că ar fi parcurs vreo trei leghe.

Omul mascat coborî cel dintâi, dădu lui Armand mâna şi-l ajută să coboare. Apoi îi zise:

— Urmați-mă, domnule, dar dacă vă e dragă viața, nu încercați să vă scoateți legătura de pe ochi; căci de ați face-o, v-aş omorî.

— Foarte bine, răspunse Armand, înaintează, te urmez.

El auzi scârțâind zăvorul şi țâțânile unei porți, apoi simți sub picioare un nisip fin ca acela ce se presară pe potecile unei grădini. Făcu astfel vreo patruzeci de paşi condus de omul care-l ținea de mână.

Apoi auzi deschizându-se o altă uşă şi călău-

za îi zise:

— Aveți de urcat zece trepte.

Armand urcă cele zece trepte şi simți un covor sub picioare. Atunci conducătorul său îl aşează pe un divan.

— Scoateți-vă legătura, zise el.

Armand făcu întocmai, aruncă în jurul său o privire cercetătoare şi curioasă şi rămase uluit.

El se afla într-un budoar drăguț, capitonat cu mătase cenuşie, mobilat cu cochetărie şi distincție, care dovedeau că stăpâna lui era o femeie elegantă; de tavan era atârnată o lampă cu abajur din mătase de China.

Pereții erau împodobiți cu tablouri semnate de artişti mari, ferestrele erau ermetic închise, acoperite cu storuri dese şi cu perdele groase şi pe pervazurile lor erau dispuse jardiniere japoneze cu flori rare.

Armand rămase singur. Omul mascat avusese grijă să dispară, pe când tânărul îşi scotea legătura.

Budoarul era parcă plin de un parfum de voluptate misterioasă, care îmbătă toate simțuri-

le tânărului. Ochii lui se fixară nerăbdători şi speriați pe uşa din fața lui, pe unde socotea că va apărea zâna acestui lăcaş misterios.

Într-adevăr, uşa aceasta se deschise imediat şi eroul nostru simți că tot sângele i se urcă la inimă. Dominoul blond intră în vârful picioruşelor şi se apropie de Armand. Ca şi la balul Operei, el era mascat şi purta acelaşi costum ca atunci.

Când îşi văzu visul cu ochii, Armand redeveni timid şi rămase nemişcat, fără glas, înlemnit. Încântătoarea ființă îi întinse mâinile, şi-i zise numai atât:

— Mersi!

Ea făcea aluzie la duelul de dimineață.

Armand depuse o sărutare pătimaşă pe aceste mâini.

— Ah, vă iubesc! murmură el.

Râsul cristalin şi batjocoritor pe care-l mai auzise răsună iarăşi de sub masca de mătase neagră.

— Sunteți nebun! zise necunoscuta. Un nebun fermecător, care-şi riscă viața pentru un fleac. Dar socot că nu o veți mai face altădată, mi-o veți făgădui.

Vocea dominoului era duioasă şi ademenitoare. Ascultând-o, Armand avea o senzație delicioasă. Cum el continuă să-i acopere mâinile cu sărutări, ea le retrase binişor şi zise:

— V-am adus aici, frumosul meu cavaler, spre a vă mulțumi şi nu pentru a asculta o declarație de dragoste.

— Dar vă iubesc... răspunse Armand cu înflăcărare.

— Se poate. Cu toate că azi-dimineață mi-ați dat o dovadă strălucită, tot n-o cred încă.

Şi dominoul adăugă zâmbind:

— Azi-dimineață am fost în pădure, la douăzeci de paşi de locul luptei, în trăsura mea ascunsă după un grup de copaci. Am văzut totul... şi mi-a fost teamă.

— E adevărat? întrebă Armand cu o bucurie copilărească.

— Foarte adevărat.

Tinerii au, câteodată, cu toată timiditatea lor, o înfumurare năroadă: Armand o dovedi în momentul acela.

— Aşadar, mă iubiți? întrebă el.

Întrebarea aceasta directă şi neaşteptată o

cam încurcă pe necunoscută.

— Nu ştiu, răspunse ea, dar era foarte firesc să mă rog pentru dumneavoastră.

* * *

Armand îngenunche pe covor, la picioarele necunoscutei, îi luă iarăşi mâinile, pe care ea nu se mai gândea să le retragă şi apoi, cu entuziasmul celor douăzeci de ani ai săi, începu să-i descrie dragostea aceasta născută în chip atât de ciudat şi emoțiile delicioase ce resimțea de când ea era stăpâna tuturor gândurilor sale.

— Îndurați-vă, îi zise el, arătați-mi fața pe care o ador.

Dominoul făcu cu capul semn că nu. Armand o implora, dar necunoscuta rămase neînduplecată.

— Dar unde vă voi mai putea vedea? întrebă el cu insistența dezmierdătoare a îndrăgostitului care implora o favoare.

— Ascultați-mă, îi răspunse masca, ridicându-l şi făcându-l să se aşeze pe divan lângă ea. Ascultați-mă. Dumneavoastră credeți

că mă iubiți şi sunt convinsă că în clipa aceasta sunteți de bună-credință.

— O! îngăimă Armand.

— Dar, prietene, dragostea unui bărbat de douăzeci de ani e lucrul cel mai fragil şi mai efemer din lume.

— Ah, nu trebuie să vă gândiți la asta... toată viața vă voi iubi.

— Copile, nu ştii că, în dragoste, cuvântul totdeauna e cel mai înşelător?

— Convingeți-vă, zise el punând una din mâinile dominoului pe inima sa, vedeți cum bate...

— Ştiți că eu nu-mi aparțin? reluă necunoscuta.

Armand tresări.

— Ce vreți să supuneți? întrebă el înspăimântat.

— Eu aparțin societății, acelei societăți nemiloase care batjocoreşte şi izgoneşte femeia slabă care a iubit un ceas. Am un soț, stăpânul căruia femeia îi aparține pe viață cu trupul şi cu sufletul...

— Doamne! Doamne! îngăimă Armand dez-

nădăjduit, dar eu mor de dragul dumneavoastră.

— O credeți, cel mult...

— O, ce dovadă vreți? spuneți, porunciți, mă voi supune.

— Prietene, răspunse dominoul, dragostea nu se dovedeşte decât prin statornicie.

— Ei bine, puneți-o pe a mea la încercare.

— Poate...

Apoi dominoul adăugă cu voce emoționată:

— Aşadar, vreți să mă revedeți?

— Cum mai puteți întreba una ca asta?

— Şi dacă aş consimți... m-ați asculta?

— Orbeşte.

— Ați rostit vorba potrivită, zise dominoul râzând, căci aici nu vă veți întoarce niciodată altfel, decât cu ochii legați.

— Primesc bucuros.

— Iar eu nu voi scoate niciodată masca.

— Ah!

— Preferați s-o scot chiar acum? Dar, atunci, nu mă veți mai revedea niciodată.

— Fie! zise Armand.

— Aşadar, continuă masca cu glas hotărât, nu veți cunoaşte nici numele meu, nici unde

locuiesc şi nu veți vedea fața mea. Cu condiția aceasta voi consimți să vă revăd.

Armand nu răspunse, el îşi lipi numai buzele de fruntea albă a mascatei şi i se păru că necunoscuta e scuturată toată ca de un fior.

El mai stătu multă vreme la genunchii ei, şoptindu-i acele nimicuri fermecătoare, acele prostii spirituale care alcătuiesc limbajul dragostei.

Ea îl asculta zâmbind şi-i ierta mii de nebunii. Dar, deodată, ceasornicul din budoar bătu ora trei dimineața.

— Ridicați-vă, zise necunoscuta, trebuie să ne despărțim.

— Aşa curând, îngăimă el cu un accent de părere de rău, cum trebuie să fi avut Romeo când Julieta îl concedia la primele raze ale aureolei.

— Trebuie, răspunse ea, dar ne vom revedea.

— Când? La ce oră? întrebă el.

Necunoscuta părea că chibzuieşte.

— Azi e joi, sâmbătă seara să fii la aceeaşi oră, în acelaşi loc.

Pe când ea vorbea, Armand îi admira splen-

didul păr, a cărui nuanță amintea întocmai părul blond al doamnei de Sainte-Luce.

— Îmi permiteți să vă pun o întrebare indiscretă? întrebă el.

— Vorbiți.

— O cunoaşteți pe baroana de Sainte-Luce?

Pe când Armand punea această întrebare, el observă cu atenție pe domino, dar acesta nu tresări câtuşi de puțin, el nu manifestă nicio tulburare şi răspunse cu voce liniştită:

— Am întâlnit-o în societate. E o femeie despre care circulă zvonuri bizare şi puțin măgulitoare pentru reputația ei. De aceea sunt fericită că nu am cu ea altă asemănare decât părul care se pare că e de aceeaşi nuanță cu al ei.

„Hotărât că nu e ea” se gândea Armand.

Dominoul blond luă legătura şi o arătă tânărului.

— Veniți, îi zise ea, să vă fac toaleta de călătorie.

Ea-i legă ochii şi adăugă cu voce blândă şi dezmierdătoare:

— Pe sâmbătă! Dar gândiți-vă că, dacă vă scoateți legătura pe drum, viața vă e primejduită.

Armand auzi sunetul unui clopoțel, apoi un mers uşor care se îndepărta, pe când altul mai greoi se apropia. În acelaşi timp se auzi vocea călăuzei sale:

— Veniți, domnule, zise omul mascat luându-l de mână.

Armand fu iarăşi tras de mână de necunoscut şi condus înapoi la trăsură. Aici el luă loc alături de tainicul său însoțitor, care-i reînnoi porunca de a nu-şi scoate legătura sub pedeapsa cu moartea.

Birja merse timp de o oră şi se opri. Omul mascat coborî împreună cu Armand, şi-i zise:

— Când veți auzi că trăsura a cotit la colțul străzii, veți fi liber să vă scoateți legătura.

Îndrăgostitul se supuse de bunăvoie, el rămase nemişcat pe trotuarul străzii până când huruitul trăsurii se stinse în depărtare, apoi îşi dezlegă ochii şi fu surprins să se vadă la poarta căsuței din Chaillot.

Se crăpa de ziuă, păsările începeau să cânte prin bătrânii arbori din grădină şi Armand îl zări pe moş Job, care se sculase şi umbla îngrijorat de-a lungul şi de-a latul ogrăzii acoperite

cu iarbă, căci nu prea se întâmpla ca tânărul lui stăpân să se întoarcă aşa de târziu acasă.

— Ah, domnule Armand, domnule Armand, mormăi el cu glas dojenitor, prea uzezi de tinerețea dumitale, prea mergi repede...

— Aş! răspunse Armand râzând. Sunt fericit, şi asta e mult!

Capitolul LXIV – Jocul diabolic al femeii

Timp de două luni Armand fu omul cel mai fericit din lume. De două ori pe săptămână, la început, de trei ori mai în urmă, frumosul adolescent găsea la colțul străzii Taitbout când o birjă misterioasă, când un cupeu şi totdeauna era şi omul mascat, gata să-i împlânte pumnalul în piept, de ar fi încercat să-şi scoată legătura de la ochi. Timp de două luni Armand fu încântat de acest mister, apoi începu să încolțească în sufletul lui curiozitatea şi el întrebă pe idolul său, de nu-i va arăta vreodată fata.

— Nu, îi răspunse ea răstit, şi ca să vă pedepsesc pentru această dorință, nu vă voi revedea o săptămână.

Degeaba s-a rugat Armand, zadarnic a im-

plorat el, condamnarea lui rămase nestrămutată. Timp de o săptămână misteriosul vehicul nu apăru pe bulevard.

Cum nu-şi putea vedea necunoscuta, Armand simțea nevoia de a vorbi cel puțin cu ea. Până atunci el tăinuise fericirea lui, dar mai curând ori mai târziu se naşte nevoia unui confident, mai ales la oamenii fericiți. Eroul nostru nemaiputându-se stăpâni, se spovedi aceluiaşi prieten care-i servise de martor şi, în aceeaşi seară, îi spuse povestea cu doamna de Sainte-Luce.

— Gluma se îngroaşă, îi zise tânărul. Una din două: ori e urâtă şi asta explică masca, ori ai un rival preferat.

Aceste ultime cuvinte înfipseră în inima lui Armand spinul geloziei. El iubea pentru întâia dată şi pentru prima dată simțea o tristețe nespusă la gândul că altul afară de el putea fi iubit de dânsa.

Spovedania lui Armand avusese loc în ziua a şasea a pedepsei sale.

În ultimele două zile el fu prada unor suferințe groaznice şi făcea fel de fel de presupu-

neri. În fine, sosi ziua a opta. Orele se scurgeau cu o încetineală ucigătoare, dar, în sfârşit, sosi şi aceea a întâlnirii şi bucuria lui Armand fu nespusă când găsi pe bulevard mult dorita birjă. După un ceas, el era la picioarele măştii blonde.

Dar, odată ce demonul geloziei a intrat în inima omului, dragostea nu mai e decât un pretext pentru tot felul de imputări învenina-te. Dominoul blond îl primi pe Armand cu un zâmbet şi-i întinse mână frumoasă, zicându-i:

— V-am iertat!

El ar fi trebuit să fie mulțumit şi să se simtă cel mai fericit om din lume. Dar nu fu astfel, el se plânse, formulă bănuieli şi voi să ştie de ce-i refuza cu atâta încăpățânare să-i arate fața.

De astă dată, masca, în loc să se supere, rămase liniştită şi blândă, şi-i zise cu vocea cea mai melodioasă:

— Prietene dragă, nu ştii, oare, că femeia care a nesocotit lumea şi datoriile ei şi s-a refugiat în dragoste, e atât de ruşinată şi atât de mândră, în acelaşi timp, că ar vrea să-şi şteargă trecutul şi să devină cu totul alta pentru bărbatul pe care-l iubeşte? Nu ştii, oare, fru-

mosul meu indiscret, că m-ai putea întâlni într-un salon unde nu voi fi aceea care te iubeşte, ci o femeie care are un nume în societate, o situație înaltă. Şi atunci?

— Ah! murmură Armand orbit de patimă, credeți că dragostea mea nu e destul de devotată ca să pot fi mut, şi socotiți că-mi voi trăda fericirea în ochii mulțimii?

— Nu, răspunse ea, dar s-ar putea să fiți gelos.

La auzul acestui cuvânt, Armand se cutremură.

— De ce să fiu gelos? întrebă el.

— Pentru că o femeie tânără şi frumoasă – şi eu sunt frumoasă, zise ea cu o cochetărie adorabilă – o astfel de femeie e asediată în societate de un roi de fanți cărora nu le pasă că ar putea compromite şi care nu ştiu că în imediata lor vecinătate este un bărbat pe care nimeni nu-l cunoaşte, care iubeşte pe femeia aceasta şi e iubit de dânsa şi că fiecare cuvânt pe care ei îl spun femeii în şoaptă, pătrunde ca o lamă de pumnal în inima acestui bărbat.

— Ei bine, vă jur că nu voi merge niciodată

acolo unde v-aş putea întâlni.

— Se poate, dar s-ar putea să intervină între noi o ceartă, care fireşte, după câteva zile se va sfârşi cu o împăcare şi atunci, între timp, cine ştie dacă necazul...

Armand o întrerupse cu un gest:

— Ştiți prea bine că sunt sclavul dumneavoastră şi că vă voi asculta întotdeauna.

Necunoscuta nu răspunse, dar devenise visătoare şi îngrijorată, lăsându-şi mâna în aceea a lui Armand. Tânărul socotea că ea va ceda şi simți un fior de bucurie.

— Ei bine, zise ea, mai lasă-mi douăzeci şi patru de ore.

— Şi pe urmă?

— Pe urmă, gelosule urâcios, şopti ea, vei căpăta dovada că sunt frumoasă.

Şi înainte ca el să-i fi putut răspunde, ea îi puse legătura la ochi, şi-i zise:

— Pe mâine.

A doua zi Armand fu la ora obişnuită la întâlnire, dar trăsura nu era acolo. El aşteptă un ceas, două... Noaptea se scurse, dimineața îl apucă plimbându-se pe bulevard, cu picioarele în noroi. Armand se întoarse acasă deznă-

dăjduit şi în prada celor mai negre gânduri.

Să fie bolnavă, ori voia să mai amâne sacrificiul incognito-ului ei?

Ziua întreagă o duse într-o frământare. Când se înnoptă, el alergă pe bulevard. Birja nu venise nici de astă dată şi, ca şi în ajun, Armand aşteptă zadarnic până dimineața. Încă trei nopți Armand mai nădăjduise să găsească trăsura misterioasă care-l ducea la iubita lui. Speranța lui fu mereu înşelată.

După câteva zile, fiul colonelului era pe jumătate nebun şi voia să se sinucidă. Dar primi o scrisoare şi la vederea acestei misive scrisă pe hârtie galbenă ca paiul, ca şi biletul care altădată îl chemase la prima întâlnire, i se opri mână gata să pornească un glonte în pieptul său. *Ea* era aceea care-i scria.

El aruncă arma ucigătoare şi tremurând de nerăbdare, rupse pecetea şi citi:

„Scumpul meu, desigur că ai citit „O mie şi una de nopți”, şi poate că-ți aminteşti de o poveste pe care ți-o voi reîmprospăta şi care, pare-mi-se, se numeşte „Lampa lui Aladin”.

Un geniu veni la un biet servitor al lui Alah şi al Profetului şi-i zise: „Vreau să te fac mai bogat ca Şahul Persiei, gloriosul nostru Suveran. Urmează-mă!”. Persanul se luă după geniu, care-l conduse cu o lampă în mână, în fundul unei peşteri pavată cu rubine şi smaralde şi plină cu pietrele cele mai fine şi cu diamantele cele mai minunate. Persanul, conform poruncii geniului, aduse cu el un sac mare:

„Poți să-l umpli, îi zise geniul, şi să-l iei cu tine.”

Persanul se puse pe lucru, vârî în sacul său atâtea diamante şi rubine câte încăpură, şi geniul adăugă:

„Cu prețul acestei comori poți să-ți cumperi şi un imperiu, dacă asta ți-ar plăcea. Vino.”

Şi el porunci să iasă din peşteră. Persanul se supuse, dar în clipa când avea să iasă la lumina soarelui, el zări un diamant enorm, care-i păru mai frumos ca toate pe care le avea şi zise generosului său conducător:

„Aş vrea să-l iau şi pe ăsta!”

„Imbecilule! strigă geniul furios, lăcomia ta te-a pierdut.”

Şi imediat pereții peşterii se năruită, strivind

pe nesățios sub dărâmăturile lor.

Povestea aceasta, scumpul meu, cam e şi a dumitale. Aveai toată dragostea mea: ce-i mai lipsea, însă, inimii dumitale neîndestulate? Ai vrut să vezi fața mea, şi iată că peştera tainică unde se adăpostea dragostea noastră s-a năruit. Adio!... Nu ne vom revedea niciodată!”

Armand scoase un țipăt de disperare. El apucă iarăşi arma şi voi să termine cu viața.

Dar o mână îi smulse pistolul. Prietenul său, martorul său, confidentul său intrase pe când el citea şi atunci ridică de pe covor scrisoarea care căzuse din mâna nefericitului Armand.

— Nebunule, îi zise el. Vrei să te omori? Astâmpără-te, femeia aceasta nici nu te iubea.

— Dar eu... o iubesc, răspunse Armand.

— Ei bine! o vom regăsi.

Cuvântul acesta fu pentru Armand ceea ce grațierea e pentru osândit în clipa supremă, când urcă scările eşafodului.

— Scumpul meu, zise cu sânge rece interlocutorul lui Armand, dă-mi răgaz opt zile şi eu, care n-am văzut-o niciodată, o voi recunoaşte

şi-ți voi arăta în mulțime pe măscuța ta blondă.

Şi cum Armand îl privea cu nedumerire, el continuă:

— Vrei să-ți istorisesc povestea mea? Ascultă! Iubeam cu înfocare o femeie. Femeia aceasta avea un bărbat, el era rău ca tigrul. O găseam pretutindeni în calea mea, în societate sau mai bine zis, ea mă găsea pretutindeni în urma ei. Preludiile unui vals, un contradans, toate-mi serveau de pretext. Dacă ea se ducea la biserică, mă înființam şi eu, dacă ea ieşea la pădure, mă găseai şi pe mine acolo călare. Cu un cuvânt, în tot locul femeia aceasta putea să mă vadă fixând-o cu admirație şi spunându-i cu ochii cât de mult o iubeam, căci dragostea mea era atât de respectuoasă şi de mare, că nu cutezasem niciodată să i-o declar. Într-o bună zi, bărbatul se înspăimântă de acest om pe care-l găsea pretutindeni în calea sa, admirându-i femeia şi neîndrăznind să i-o mărturisească. El îşi zise că statornicia e arma cea mai teribilă ce se poate întrebuința împotriva inimii omeneşti, oricât ar fi aceasta de tare şi hotărâtă să nu se tulbure, şi el părăsi Parisul, Franța,

Europa, ducându-şi departe comoara sa şi făcând aşa de bine să dispară urma paşilor săi, că la început am renunțat de a regăsi vreodată pe aceea pe care o smulgea de lângă mine. Dar vezi că o iubeam, mă prăpădeam de dragul ei! Făcui socoteala foarte simplă că pământul e un simplu fir de nisip în spațiu şi că în zece ani îl voi putea cerceta cu de-amănuntul. M-am pus deci pe lucru şi după doi ani am regăsit femeia pe care o iubeam pe malurile lacului Ontario, locuind într-o casă indiană.

— Dar bărbatul? întrebă Armand.

— Bărbatul se făcuse plantator, pe urmă murise. Aşadar, am regăsit o văduvă tânără şi frumoasă, cu o avere de milioane şi care părea înduioşată de atâta statornicie. Aş fi putut să mă însor cu ea, dar, vai! – şi asta e morala povestii mele – am căutat-o prea mult ca s-o mai pot iubi. Odată ce-ți ajungi ținta, dorința dispare. În locul bărbatului, măscuța ta blondă avea o mască, masca aceasta reprezenta obstacolul, tirania, dacă vrei. Femeia pe care o iubeam străbătuse oceanul pentru a fugi de mine, a ta n-a părăsit Parisul. Parisul îl scoto-

ceşti în cincisprezece zile, îngăduie-mi numai opt, şi-ți voi arăta fața pe care o iubeşti fără a o cunoaşte, ți-o voi arăta descoperită şi vei înceta de a o mai iubi.

— Niciodată! îngăimă Armand.

— Ascultă, zise prietenul, e o vreme splendidă. E ora patru, să mergem la pădure, poate o vom găsi.

Armand porunci să se înhame frumosul său cal englez la un tilbury nou şi pe care nu-l încercase încă. După douăzeci de minute cei doi prieteni treceau prin Port-Maillot.

Erau orele cinci. Era luna mai şi Bois-de-Boulogne era ca un furnicar cu cele mai elegante echipaje din Paris.

Înainte de a pleca pe la moşii, lumea elegantă voia să se mai arate odată la locul de întâlnire la modă.

— Ciudat lucru, murmură prietenul, aş putea să jur că măscuța blondă şi baroana de Sainte-Luce sunt una şi aceeaşi femeie.

— Imposibil, răspunse Armand, care-şi amintea în ce termeni disprețuitori se exprimase necunoscuta pe seama baroanei.

— Uite, chiar baroana...

Armand simți o înfiorare ciudată şi se temea ca nu cumva să fie ea, căci presimțirile sufletului omenesc sunt inexplicabile.

Într-adevăr, doamna de Sainte-Luce trecea în trăsura-i deschisă, condusă *à la Daumont*, de doi jochei în pantaloni albi şi vestă de catifea orange, brodată cu aur, o livrea excentrică pe care femeia la modă cutezase s-o lanseze în ultimul sezon la Longchamp.

Baroana stătea pe jumătate tolănită, jucându-se cu umbrela şi ascultând vorbele unui tânăr frumos, înalt, cu fața mată, care stătea respectuos pe scaunul din față al trăsurii.

— Iată, doamna de Sainte-Luce, urmă prietenul lui Armand; personajul din trăsură e contele Stewan.

— Cine e contele Stewan? întrebă fiul colonelului, simțind ghimpele geloziei la gândul că dacă măscuța şi baroana erau una şi aceeaşi femeie, un bărbat stătea lângă aceea pe care el o iubea.

— Contele Stewan, îi răspunse prietenul, e un nobil rus, care-şi cheltuieşte la Paris imen-

sele venituri.

— Şi apoi?

— Şi apoi, el o iubeşte pe doamna de Sainte-Luce.

Armand îngălbeni.

— Cum... o iubeşte? întrebă el cu vocea schimbată.

— Ți-am mai spus, dragul meu, că baroana e o femeie pe seama căreia circulă fel de fel de zvonuri. Poate că nici vicontele Ralph, nici marchizul P... nici contele Stewan n-au sărutat niciodată vârful unghiilor ei roze. Poate dimpotrivă. Ei! Iată-te galben ca un mort şi cu toate astea nimic nu dovedeşte până acum – indiferent de bănuielile mele – că baroana ar fi ea...

În clipa aceea tilbury-ul, care cobora aleea cea mare, şi trăsura, care o urca, se încrucişară şi prietenul lui Armand o examină pe baroană cu o privire cercetătoare, pe când tânărul, tot palid şi cu inima palpitând de emoție, o sorbea din ochi.

Doamna de Sainte-Luce, care părea că nu e prea atentă la vorbele contelui Stewan, aruncă o privire nepăsătoare asupra celor doi tineri şi

apoi asupra calului.

— O, ce superb animal, zise ea destul de tare ca Armand şi prietenul său să audă complimentul.

De altfel, nicio emoție în voce ori în privire, nicio mişcare nu-i trăda surprinderea ori tulburarea.

Fruntea ei de fildeş rămânea netedă, mâna-i albă nu încetase de a se juca cu mânerul umbrelei, zâmbetul nu-i dispăruse şi ea înfruntă privirea celor doi tineri cu indiferența femeii deprinsă să fie admirată.

— Sau e foarte tare, murmură prietenul lui Armand, sau nu e ea...

Trăsura ajunse la Poarta Maillot, apoi se întoarse şi reveni pe acelaşi drum şi pentru a doua oară se întâlni cu tilbury-ul.

Baroana rămase tot atât de indiferentă, dar contele Stewan aruncă o privire curioasă asupra tilbury-ului şi privirea aceasta se aținti asupra lui Armand.

— Ah! murmură prietenul. S-a dat de gol!

— Ce vrei să zici? întrebă Armand, pe când tot sângele i se îngrămădi în inimă.

— Vreau să spun că baroana de Sainte-Luce e măscuța ta blondă.

— De unde ştii?

— Am aflat-o din privirea contelui Stewan. Probabil că ea ți-a rostit numele şi el te-a privit cu nişte ochi geloşi şi disprețuitori totodată. Or, cum ți-ar cunoaşte numele dacă n-ar fi ea?

Armand rămase ca trăsnit la auzul acestei deducții atât de logice.

— Dar, murmură el, ea mi-a zis...

Prietenul înălță din umeri.

— Ea e, zise el hotărât.

— Ei bine! O iubesc.

— Atunci, eşti nebun!

— Se poate! Ce are a face?!

— Întoarce-te acasă şi zboară-ți creierii, acum nu te mai opresc. Mai bine să mori, decât să iubeşti pe femeia asta!

— Nu! zise Armand furios, o iubesc şi vreau s-o revăd, vreau ca ea să mă primească.

— Scumpul meu prieten, una din două: ori eu mă înşel, şi în cazul ăsta e o nebunie din partea ta să vrei să pătrunzi la doamna de Sainte-Luce; ori e chiar ea, şi atunci ea poate

pune să te dea afară spunându-ți foarte politicos că nu are plăcerea de a te cunoaşte.

— Îl voi ucide pe omul acesta! scrâşni Armand în culmea exasperării.

— Ar fi cel mai absurd şi prost din toate mijloacele de a ajunge până la ea.

Armand fu însoțit până acasă de prietenul său, care uza de toată elocința lui spre a-l calma şi a-i dovedi că cel mai cuminte ar fi să renunțe la dragostea asta.

Dar Armand iubea. Patima ar putea, oare, să fie rezonabilă? El mai căpătă puțin curaj şi se mai linişti puțin abia după ce prietenul său îi promise în chip solemn că-l va introduce la doamna de Sainte-Luce.

Trecură două zile. Armand suferea de nişte friguri nervoase care îl sileau să rămână în pat. Dragostea lui luase proporția nebuniei, căci el era gelos pe contele Stewan.

Bătrânul Job venise să înştiințeze pe colonel de starea aceasta de exaltare în care se afla scumpul lui copil. Dar Armand se temea să împărtăşească tatălui său durerea sa. El îl implora pe Job să nu meargă în strada Helder.

Moşul nu putu rezista rugăminților tânărului şi se duse într-un colț şi plânse.

În sfârşit, în dimineața zilei a treia, prietenul se întoarse.

— Tot mai vrei s-o vezi pe baroană? întrebă el.

Armand scoase un țipăt.

— Ea dă un bal, un bal costumat. Se va dansa în grădina luminată..

— Voi merge, zise Armand.

— Prietenul nostru Raul R... vine în casa baroanei. El a cerut permisiunea de a te prezenta...

— Şi... zise Armand, ea a refuzat?

— Nu, eşti invitat.

Şi el întinse lui Armand un bilet tipărit pe care numele lui era scris cu mâna.

Pentru îndrăgostiți, de la disperare la nădejde nu e decât un pas. Armand credea că invitația aceasta însemna iertarea.

— Tot mă iubeşte!

Balul avea să fie a doua zi, dar Armand nu mai era bolnav. Reacția trecuse, invitația aceasta îl vindecase.

Capitolul LXV – Femeia fatală

Tânărul însărcinat să-l prezinte pe Armand baroanei de Sainte-Luce, se numea Albert de R... încunoştinţat de dragostea lui Armand şi de ciudata-i aventură. Albert de R... îşi pusese în gând să-l vindece complect pe Armand, la balul la care aveau să participe.

În ziua balului, la orele zece seara, domnul de R... se înfiinţă la vila din Chaillot. Armand încercă un splendid costum de palicar, care-i venea de minune; şi prietenul său, văzându-l, nu se putu stăpâni şi-i spuse:

— Scumpul meu, dacă dominoul dumitale şi doamna de Sainte-Luce au cea mai mică legătură între ele, mă prind că veţi semna o împăcare în toată regula. Eşti încântător. Vom ajunge acolo pe la unsprezece, urmă domnul de R... Acesta e momentul când oamenii bine crescuţi se duc în societate. Eu cred că vei avea un mijloc foarte simplu ca să ştii imediat dacă doamna de Sainte-Luce e aceea pe care o cauţi.

— Cum? întrebă Armand.

— Îi vei fi prezentat. Ea-ți va vorbi.

— Aşa e, zise Armand, vocea o va trăda.

Cei doi tineri se urcară în trăsură şi într-un sfert de oră străbătură distanța dintre Chaillot şi strada Babylone, la capătul căreia se afla palatul. Strada era plină de echipaje şi curtea de lachei galonați.

Domnul de R... luă pe îndrăgostit de braț şi-l conduse la primul etaj, unde era marele salon de bal.

Sala sclipea de lumină şi de costume împestrițate. Mulțimea era aşa de compactă, că Armand şi conducătorul lui trebuiră să aştepte în prag sfârşitul valsului.

— E o poveste din „O mie şi una de nopți”, murmură un tânăr de lângă ei.

— Priviți cum dansează regina, răspunse un altul, arătând cu degetul.

La auzul acestor cuvinte, Armand urmări cu privirea direcția degetului şi zări pe blonda şi gingaşa baroană dansând, cu un avânt irezistibil, la brațul unui cavaler îmbrăcat ienicer şi în care el recunoscu imediat pe contele Stewan.

Pentru a doua oară, fiul colonelului simți

acel sentiment de gelozie nebună care-i făcuse atâta rău în pădure, în ziua în care o întâlnise pe doamna de Sainte-Luce în trăsură cu frumosul rus. După expresia de voluptate de pe fața ei, se vedea că baroana dansează cu desfătare. Se părea că, de când se învârtea palpitând în brațele cavalerului ei, uitase şi de invitați şi de lumea întreagă.

— Cred că acest conte Stewan e un om fericit, zise o voce lângă Armand.

Vocea aceasta era a unui tânăr foarte amorezat de doamna de Sainte-Luce şi mai ales foarte gelos pe conte.

— De ce e aşa de fericit? întrebă un alt tinerel. Pentru că valsează cu baroana? Dar fericirea aceasta îți este şi ție la îndemână, scumpul meu, n-ai decât s-o inviți şi tu.

— O, nu vorbesc de fericirea aceasta.

— Dar de care?

— Ei, ştim noi cum stau lucrurile.

— Scumpe prietene, contele Stewan nu e mai favorizat de baroană, cum sunt eu, ori eşti tu.

— O, sunt sigur.

— Ai dovezi?

— Tocmai asta e. N-am dovezi, dar am convingerea.

Conversația aceasta în şoaptă chinuia inima lui Armand. Pe când asculta, se agăța de o nădejde ciudată:

— Nu e ea, nu se poate să fie ea, îşi zise el.

La sfârşitul valsului, cavalerii îşi conduseră damele la locurile lor şi circulația fu restabilită în marele salon.

— Vino, zise domnul de R... făcându-şi loc prin mulțime, până ajunse la baroană.

Inima lui Armand zvâcnea mai-mai să se spargă şi el mergea împleticindu-se. Toată soarta lui depindea de o singură vorbă.

— Doamnă, zise Albert de R... dați-mi voie să vă prezint pe domnul Armand L.

Un zâmbet încântător de grație şi indiferență apăru pe buzele baroanei. Ea răspunse cu o reverență la salutul timid al lui Armand şi murmură câteva cuvinte, tot jucându-se cu evantaiul.

Cuvintele acestea, întrerupte de mişcările evantaiului, fură pronunțate aşa de încet, că Armand nu putu discerne adevăratul timbru al vocii şi baroana se îndepărtă la brațul cava-

lerului său.

Armand era foarte palid şi desigur că tulburarea lui ar fi fost remarcată într-o societate mai puțin numeroasă.

— Ea e, şopti el domnului de R... nu mai încape nicio îndoială!

— De altfel, e foarte stăpână pe ea, răspunse acesta din urmă, căci ți-a înfruntat privirea cu o linişte nemaipomenită. Ai să dansezi cu ea?

— Da, da, îngăimă Armand, tremurând nervos. Apoi adăugă: Crezi cu adevărat că domnul de Stewan are drepturi asupra ei?

— Scumpul meu, răspunse domnul de R... ca să-ți pot răspunde cu *da* ori cu *nu* la această întrebare, trebuie să fi văzut pe conte îngenunchiat în fața doamnei de Sainte-Luce; şi chiar asta n-ar dovedi decât un lucru, şi anume că el ar fi cedat înflăcăratei sale patimi, pe care ea, însă, nu e nicidecum obligată s-o împărtăşească.

— Aşadar, crezi?

— Nu cred nimic. Poate că da, poate că nu. Vezi că în societate femeia are două feluri de a ascunde o intrigă. Primul e chiar mai vulgar:

el constă în aceea că femeia stă la distanță, ba se preface chiar că resimte oarecare antipatie pentru acel bărbat şi nu-l zâmbeşte decât atunci când nimeni n-o poate surprinde. Toate burghezele din societate s-au servit de acest truc. Al doilea fel e cel puțin mai original şi e acela de care se serveşte baroana, dacă Stewan se bucură de favorurile ei. Ea-l face cavalerul ei în ochii tuturor; şi lumea, care nu e întotdeauna perspicace, îşi zice:

„Dacă el ar fi ceea ce pare să fie, ea nu l-ar afişa astfel, cel mult îşi bate joc de el.”

Domnul de R... se uita la Armand, care era grozav de palid.

— Aşadar, iubeşti mult pe ființa aceasta misterioasă, pe care n-ai văzut-o niciodată la față?

— Mor după ea, răspunse Armand.

— Şi dacă nu e ea?

— Ei bine, voi cerceta lumea întreagă până o voi găsi.

— Şi dacă e ea?

Această întrebare neaşteptată îl înspăimântă pe tânăr.

— Da, insistă domnul de R... dacă e ea, ce vei face?

— Nu ştiu.

— Scumpul meu, ascultă ce-ți spun eu, şi am experiență destul de vastă, mai lesne ai putea ridica şi purta în spinare muntele Atlas, decât să aduci pe o femeie înapoi la omul pe care nu-l iubeşte.

— O! îngăimă Armand, o voi face...

— Uite, omul iubit în prezent e contele Stewan.

— Ei bine, îl voi ucide.

— Ai face o prostie.

— De ce?

— Pentru că e totdeauna de prost gust şi foarte nedrept să te răfuieşti cu un bărbat pentru capriciile unei femei.

În momentul acela, cei doi tineri erau în mijlocul salonului şi văzură pe baroană, care venea în direcția lor. De astă dată, ea era la brațul unui bătrân diplomat.

— Armand se duse la ea şi-i zise:

— Doamnă, voi avea fericirea să dansez cu dumneavoastră primul vals?

Ea răspunse printr-un zâmbet afirmativ, o mică înclinare a capului şi trecu înainte.

Timp de un ceas Armand se plimbă prin sălile de bal ca un suflet chinuit, aşteptând cu multă nerăbdare valsul ce avea să-l danseze cu ea şi o nespusă emoție îl cuprinse la auzul preludiului.

— Haide, curaj! îi şopti la ureche Albert de R...

Armand se apropie de doamna de Sainte-Luce şi-i aminti promisiunea făcută.

— Bucuros, domnule, răspunse ea ridicându-se şi luându-i brațul.

A, de data asta ea vorbise; de astă dată, timbrul vocii sale răsunase distinct şi sonor la urechea lui Armand şi tânărul recunoscu cu emoție vocea la al cărei sunet inima lui tresărise de atâtea ori.

La douăzeci de ani, bărbatul e încă un adevărat copil în ce priveşte chestiunile de sentiment şi, de obicei, el face prostii peste prostii.

La vârsta aceasta nu există diplomație în dragoste. Armand s-ar fi putut preface, ar fi trebuit să caute mai întâi să studieze această femeie şi la urmă să afle dacă el dispăruse cu desăvârşire din inima ei. Dacă ar fi dovedit doamnei de Sainte-Luce c-o cunoaşte şi nu i-ar

fi spus-o, ar fi dat dovadă de mult tact şi bun simț. Poate, dacă ea ar fi vrut să-i supună dragostea la o lungă încercare, ar fi fost dezarmată văzându-l umilit şi pocăit.

Armand, însă, avea douăzeci de ani.. Abia răsunaseră primele măsuri ale valsului şi el porni în dans cu doamna de Sainte-Luce, şoptindu-i la ureche:

— În sfârşit, în sfârşit... tot v-am regăsit!

Ea se plecase pe jumătate pe brațul lui cu o grație fermecătoare şi picioarele ei abia atingeau parchetul în vârtejurile regulate ale valsului.

Cu ochii pe jumătate închişi, ea părea că se lasă cu voluptate dusă de valurile acestui dans vrăjit, singurul care vorbeşte cu adevărat inimii. Dar, deodată, cuvintele lui Armand îi răsunară în ureche.

Atunci, ochii ei pe jumătate închişi se deschiseră cu un fel de curiozitate naivă şi ea-l privi, spunându-i:

— M-ați mai întâlnit undeva, domnule?

Întrebarea aceasta era pusă liniştit, fără mirare, ca venind de la o femeie deprinsă să as-

culte câte o declarație de dragoste la vals şi două la contradans.

— Doamnă, îngăimă Armand, nu vă mai amintiți de balul de la Operă?

— M-am dus o dată acolo, răspunse baroana continuând să valseze, eram cu bărbatul meu, aveam numai şaisprezece ani şi eram curioasă. Oh, ce dezgustătoare e Opera!

— Şi, întrebă Armand, nu v-ați mai dus niciodată?

— Niciodată.

Armand tresări: el înțelese că baroana persista să nege identitatea ei cu măscuța.

— Nu vă e milă de mine? întrebă el cu o voce rugătoare.

— De ce să-mi fie milă? răspunse ea cu o nevinovăție prefăcută, şi de ce nu mi-ar fi milă?

— O, zise Armand, e doar vocea dumneavoastră, e fruntea, părul dumneavoastră, dumneavoastră sunteți!

La aceste cuvinte, doamna de Sainte-Luce se prefăcu că pierde tactul valsului şi se opri, apoi se uită cu mândrie la dansatorul ei şi zise:

— Domnule, mi se pare că sunteți victima

unei erori. V-am văzut în seara asta pentru prima dată; atunci, cum s-ar putea să mă recunoaşteți?

La auzul acestor vorbe ale baroanei, Armand îngălbeni şi inima încetă aproape să-i mai bată. Cu toate astea, pentru el nu mai încăpea nicio îndoială: baroana şi dominoul erau una şi aceeaşi persoană.

Buimăcit de indiferența cu care doamna de Sainte-Luce îi dăduse ultimul răspuns, Armand o privea cu groază: „e un sfinx”, se gândea el. Nu putea rosti nicio vorbă, fu apucat de un fel de nebunie furioasă şi reluând-o pe baroană în brațele sale, începu iarăşi să danseze cu ea, strângând-o cu frenezie.

Dar valsul se sfârşi şi atunci doamna de Sainte-Luce se desfăcu binişor din brațele lui, îi făcu reverența obişnuită a femeii care mulțumeşte dansatorului, apoi în loc de a se duce înapoi la locul său ea luă brațul contelui de Stewan care tocmai trecea pe lângă ea. Toate astea se petrecură cu atâta repeziciune, încât Armand rămase împietrit în mijlocul salonului.

Domnul de R... ghicise cele ce se petrecuseră şi se apropie de el.

— Ei, întrebă el.

— A tăgăduit.

— Bineînțeles.

— Ah! găseşti, îngână el supărat.

— Scumpul meu, răspunse Albert de R... dacă eşti convins că e ea, n-ai decât două lucruri de făcut.

— Care?

— Primul şi, după părerea mea, cel mai cuminte, e s-o ştergem binişor de aici şi să nu ne mai întoarcem. Sunt momente în viață când trebuie să ştii să ştergi din cartea inimii un prieten sau o femeie şi s-o faci în linişte şi demnitate. Şterge din inima dumitale pe doamna de Sainte-Luce şi haide să supăm la Café Anglais. Mâine vei căuta o mângâiere.

— Nu, nu, zise Armand cu ochii arşi de friguri, o iubesc!

— Fie! Atunci, nu văd decât un mijloc de a potoli dragostea ta.

— Care?

— Să-l ucizi pe contele de Stewan şi s-o compromiți rău pe baroană.

— De ce?

— Pentru că, față de o necredincioasă care te-a părăsit, nu-ți rămâne decât un singur lucru de făcut: să faci scandal mare. Femeia e ciudată. Uneori, ea disprețuieşte bărbatul care ține prea mult seama de reputația ei şi e nebună după acela care o trădează ca pe o dezmățată.

— Ei bine! Îl voi ucide pe conte.

— Până atunci, dragul meu, vino să ne plimbăm puțin prin grădină şi să respirăm aerul curat, căci eşti grozav de palid şi lumea a cam început să se uite la tine.

Albert de R... îl duse pe Armand pe aleea în care mulțimea începuse să se răspândească şi care era luminată de nenumărate lampioane venețiene de culori variate.

Apoi îl aşează pe o bancă de verdeață mai lăturalnică şi căută să aducă vorba de altceva decât de subiectul care-i surescitase atât pe Armand.

— La emoțiile mari, spuse acesta, nu e decât un singur leac: singurătatea şi cele mai grave mânii. Lasă-mă singur, aici, o jumătate de oră,

să fiu numai eu, singur cu amintirile mele.

— Fie, răspunse Albert, mă duc să dansez. La revedere!

Albert se îndepărtă. Armand rămase singur.

Partea grădinii unde se afla el era cea mai puțin luminoasă şi mai deasă. Copacii mari formau o alee strâmtă, care ducea la un pavilion situat la capătul opus cu spatele la zidul îngrăditor care despărțea grădina de Bulevardul Invalizilor.

Armand şedea sub un desiş de verdeață. În locul acesta obscuritatea era aşa de mare, că rarii trecători de pe alee nu-l puteau zări, pe când el îi vedea foarte bine.

Dar tânărului nu-i păsa nici de zgomotele serbării care ajungeau atenuate la urechile lui, nici de invitații pe care nu-i cunoştea. Un singur gând îi absorbea întreaga ființă: să-i caute pricină lui Stewan şi să se bată cu el.

Oricât de uşor e să provoci pe cineva, tot e nevoie de un pretext, şi mintea lui Armand era prea tulburată ca să-l poată găsi cu uşurință. El nu-l cunoştea pe conte, nu schimbase cu el nicio vorbă, niciodată, sau vreo privire, şi nu putea să meargă la el să-i spună: „Vreau să

te ucid, pentru că te bucuri de favorurile doamnei de Sainte-Luce.” Contele ar fi putut nega într-un chip foarte politicos.

Pe când Armand îşi frământa astfel creierii, se auziră pe nisip paşi uşori şi tânărul simți parcă o descărcătură electrică. El tresări şi simți cum sângele îi năvăleşte la inimă.

Două umbre îmbrățişate se strecurau printre arbori şi trecură pe lângă Armand, înlemnit şi mut de mânie. Erau baroana şi contele Stewan, care îşi vorbeau în şoaptă. Lui Armand îi veni amețeala. Mâna lui căuta fără voie un pumnal, un cuțit, vreo armă.

Perechea îşi urmă drumul fără măcar să bănuiască prezența unui om în desişul învecinat. Armand îi văzu îndreptându-se spre pavilion.

Atunci, eroul nostru îşi pierdu ultima licărire de rațiune, bruma de sânge rece care-i mai rămăsese.

El uită că grădinile erau pline de lume şi că ceea ce face el putea să se termine cu acte violente.

Inima îi bătea nebuneşte, un val de sânge îi întunecă vederea, o sudoare rece îi curgea de

pe frunte picătură cu picătură. Împleticindu-se ca un om beat, el îi urmărea de departe.

Îi văzu strecurându-se în pavilionul luminat discret şi, cum ei nu traseră uşa în urma lor, pătrunse şi el înăuntru şi se găsi lângă o scară mică în serpentină cu treptele acoperite cu un covor des.

Armand urcă scara, paşii lui nu se auzeau din pricina covorului, zări înaintea lui o uşă întredeschisă, pe unde ieşea o dâră de lumină. El deschise uşa.

Când aruncă o privire în jurul său, el rămase nemişcat, nimicit, trăsnit. Se afla pe pragul misteriosului budoar unde petrecuse atâtea ore fermecătoare la picioarele măscuței blonde: era budoarul cu tapetele orientale, cu divanul circular, cu lămpile cu abajururi de alabastru atârnate de plafon.

Chiar pe locul unde se aşezase cândva dominoul, el o văzu pe doamna de Sainte-Luce, iar la picioarele sale era contele de Stewan şi ținea mâinile ei într-ale lui.

Deodată, baroana scoase un țipăt şi sări în sus, ca şi cum ar fi zărit o arătare înaintea ei. Ea văzuse în pragul budoarului pe Armand,

palid, nemişcat ca o statuie.

— Domnule! Domnule! strigă ea în culmea emoției şi a mâniei.

Armand făcu un pas spre ea, se uită la contele uluit, şi-i zise:

— Domnule, te rog să mă ierți că te-am tulburat, dar dă-mi voie să-ți spun unde te afli.

Vocea lui Armand era răguşită şi vorbele ieşeau răspicate din gâtlejul lui.

— Domnule, strigă la rândul lui contele.

— Ascultă-mă, ascultă... strigă Armand cu vocea aşa de hotărâtă, că nobilul rus se supuse. Vezi budoarul acesta? reluă tânărul. Ei bine, timp de două luni, am venit aici aproape în fiecare seară. Eram adus cu trăsura... cu ochii legați. Eram primit de o femeie mascată. Pe femeia aceea o întâlnisem la balul Operei.

Şi întorcându-se spre baroană, Armand zise cu voce tare:

— Femeia aceea, iat-o!

Doamna de Sainte-Luce scoase din nou un strigăt, un urlet de hienă, un răget de fiară prinsă în cursă, apoi se repezi la Armand şi-l pălmui peste obraz cu mâna-i înmănuşată.

— Eşti un laş! îi zise ea.

Armand se învârti în jurul ei ca un om lovit mortal, apoi se îndreptă spre conte, amenințător, teribil, cu ochii injectați, cu spume la gură:

— Domnule, zise el, am nevoie de tot sângele dumitale, ca să spăl afrontul acesta.

Contele de Stewan, însă, îşi recăpătă sângele rece, îl măsură cu dispreț pe Armand şi răspunse:

— Domnule, eu n-am fericirea de a fi iubit de doamna de Sainte-Luce, după cum desigur că ți-ai închipuit văzându-mă la picioarele sale. O iubesc, e drept şi am cutezat să îngenunchez înaintea ei şi să i-o spun. Felul cum am fost primit şi care mi-a risipit orice nădejde, mie îmi dă dreptul de a deveni apărătorul cinstei ultragiate a baroanei.

Vocea contelui era liniştită, politicoasă. El vorbea cu un zâmbet pe buze, apoi adăugă cu o politețe desăvârşită:

— De altfel, domnule, desigur că eşti victima unei erori şi a unei ciudate asemănări. Doamna de Sainte-Luce e o femeie onestă, care nu primeşte mascată pe un necunoscut în budoarul ei.

Contele oferi baroanei brațul său.

— Veniți, doamnă, zise el. Tânărul acesta, desigur, şi-a ieşit din minți.

— Domnule! zbieră Armand aținându-i furios calea, împiedicându-l să iasă. Ruşii sunt, oare, lipsiți de curaj?

— Ah, domnule, răspunse contele cu sânge rece, dacă mă insulți personal, mă voi bate cu dumneata, dar mai târziu.

— Nu, nu! Imediat!

— Cum crezi una ca asta? Am compromite pe doamna! La revedere, peste cincisprezece zile voi fi la dispoziția dumitale.

Şi contele îl dădu în lături pe Armand şi ieşi la braț cu doamna de Sainte-Luce.

Armand rămase nemişcat, nebun de durere şi de disperare, cu ochii ațintiți pe duşumea, în atitudinea unui om cărui i s-a luat ultima şansă de salvare.

Abia cu un ceas sau două mai târziu, limpezindu-i-se puțin mintea, el se gândi să iasă din pavilionul fatal şi să părăsească această casă blestemată, unde fusese pălmuit de ea.

Albert de R... îl căutase zadarnic pe Armand şi crezându-l plecat, chemase trăsura şi părăsise balul.

A doua zi, colonelul găsi pe scumpul său copil în acea stare de prostație în care l-am văzut la începutul acestei povestiri. El se gândi la teribila Asociație, al cărei şef era, pentru a plăti baroanei, tortură cu tortură şi a o lovi în orgoliul şi în cele mai scumpe afecțiuni ale ei.

Cât despre doamna de Sainte-Luce, balul ei, care ținu până la orele şapte dimineața, era serata de adio pe care o dădea societății sale de iarnă. A doua zi ea plecă la moşia sa din Bretagne, unde-şi petrecea vara, şi unde o vom urma şi noi.

Capitolul LXVI – Taina baroanei

La limita extremă a Finistrului se înălța o foarte înaltă stâncă stearpă şi roşiatică. Ea mărgineşte oceanul, vechiul ocean breton, cu valurile cenuşii încoronate de spumă, cu zgomotul monoton, cu cerul posomorât.

Pe stânca aceasta, dominând marea ca un far, se înălța un vechi castel feudal, a cărui

arhitectură reaminteşte timpurile eroice şi sângeroase ale cruciadelor şi ale primelor războaie cu Anglia.

Văzut din largul mării, castelul acesta are înfățişarea cea mai sumbră şi mai tristă ce-şi poate închipui cineva. Parcă ar fi un cuib de corbi de mare, cu turnurile sale, cu crenelurile înnegrite pe care, nesocotind revoluțiile, fâlfâia o zdreanță de stindard seniorial. Clopotnița sa crăpată şi zidurile acoperite cu muşchi insuflă un fel de groază superstițioasă pescarilor şi marinarilor, care plutesc cât mai departe de mal.

Dinspre uscat, însă, aspectul castelului e cu totul altul; zidul e acoperit cu iederă, pajiştea verde e mărginită de un parc imens cu ulmi seculari şi la capătul ei se vede un peron cu scara uzată.

Razele soarelui, spre asfințit, auresc vitraliile ferestrelor ogivale, iar dincolo de parc, între mare şi o pădure de castani, se desfăşoară o vale frumoasă şi verde, şi un sătuleț cu casele de vălătuci.

Dinspre mare, castelul are aspectul unui

bandit bătrân; dinspre uscat, îți apare ca un unchiaş prietenos, care se încălzeşte la soarele de iarnă. Castelul acesta se numeşte Kerlor şi aici se retrăgea în fiecare vară baroana de Sainte-Luce. Kerlor era un domeniu ce aparținea familiei Beaulieu, de la prima cruciadă.

Domeniul acesta fusese moştenit de o femeie, el aparținuse domnişoarei de Beaulieu, care, neavând niciun frate, îl adusese ca zestre soțului ei, domnului de Sainte-Luce.

Era cam inexplicabil ca o regină la modă, cum era doamna de Sainte-Luce, să aleagă drept reşedință de vară acest castel trist, pierdut la marginea Finisterului, departe de oricare centru mai populat şi lipsit de orice atracție în afară de vânatul şi pescuitul, pe când ea poseda în Tourraine o moşie încântătoare, cea mai frumoasă din întreaga provincie şi cea mai bine învecinată.

Pentru ca doamna de Sainte-Luce să-şi petreacă toată vara la Kerlor, trebuia să fi fost stăpânită de amintiri scumpe din copilărie, sau s-o atragă vreun motiv tainic.

Într-o zi de mai, pe la apusul soarelui, o diligență trasă de cai mari normanzi se opri la

poarta castelului. La pocnetul biciului poştalionilor şi la zurgălăii cailor răspunseră mii de zgomote din interiorul castelului.

Doamna de Sainte-Luce se coborî din trăsură şi văzu venind în fugă spre ea vreo jumătate de duzină de servitori bătrâni, ataşaţi din copilărie de casa stăpânului, cum nu se mai găsesc astăzi decât prin unele provincii îndepărtate, cum e Bretagne. În urma lor se ivi o femeie tânără ducând un copil în braţe.

Femeia aceasta era fiinţa cea mai seducătoare ce-şi poate închipui cineva, şi merită s-o schiţăm în grabă.

Era brună, cu ochi albaştri şi cu părul negru ca abanosul, de statură mijlocie şi cu mâinile şi picioarele extrem de mititele. Era albă ca un crin şi avea zâmbetul visător şi tristă monotonie a oceanului. Ea se numea Ivonaic, prescurtat *Naic* al fiicelor Armoricului.

Naic era sora de lapte a domnişoarei Berthe de Beaulieu, devenită baroană de Sainte-Luce. Era fata unui om care salvase viaţa marchizului de Beaulieu în timpul războiului din Vendée şi care murise respectat şi iubit de toţi,

cu toate că Naic apucase pe un drum prost.

Cu câteva luni înainte de moartea lui Moş Yvon, păzitorul vânatului (aşa era numit tatăl ei), Naic refuzase mâna logodnicului ei, un flăcău din Vames, care o iubea de multă vreme. Apoi, într-o zi, fata fusese văzută cu un sugaci în braţe. Atunci, ţăranii bretoni din împrejurimi şi nevestele lor, care erau buni creştini, au ridicat mâinile spre cer şi au oftat:

— Biata Naic! Desigur că a fost victima vreunui domnişor frumos de la oraş, cum vin uneori la Kerlor. Biata Naic! Bietul Moş Yvon!

Înainte de a păcătui, Naic fusese copilul răsfăţat al întregii văi dominate de castelul Kerlor.

Crescută de Berthe, ea primise aproape aceeaşi educaţie şi nu i se zicea decât domnişoara Naic.

Când i s-a întâmplat nenorocirea, ea a crezut că doamna de Sainte-Luce, căci Berthe era de trei ani măritată, nu va voi s-o mai vadă şi o va goni de la castel. Dar aceasta nu se întâmplă.

Naic rămase prietena Berthei; ba se părea, chiar, că prietenia lor devenise şi mai strânsă

printr-o legătură misterioasă şi tânăra femeie începu să iubească cu patimă copilul dragostei.

Iarna, la Paris, doamna de Sainte-Luce era acea femeie la modă, uşuratică şi fără inimă pentru care se spunea că trei bărbaţi muriseră în chip misterios. La Kerlor, baroana devenea cu totul alta.

Lăsând pe domnul de Sainte-Luce fie la Paris, fie în Tourraine, ea venea şi se osândea de bună voie la o singurătate de şapte luni în acest deşert mărginit de ocean, fără altă societate decât nişte nobili bătrâni din împrejurimi. Aici trăia singură alături de Naic, acoperind cu sărutări copilul acesteia şi uitând, în mijlocul acestor plăceri intime, existenţa-i zgomotoasă din Paris.

Ce legătură misterioasă înlănţuia aceste trei fiinţe, ce anume unea cele două femei în faţa acestui leagăn? Aceasta n-o ştia nimeni.

Naic, cu băieţelul în braţe, alergă spre doamna Sainte-Luce, care se coborâse din trăsură; şi aceasta scoase un strigăt de bucurie şi îmbrăţişă pe rând pe tânăra mamă şi copilul.

Acesta avea aproape patru ani, vorbea limbajul fermecător al copiilor, era gingaş şi rumen, cam pârlit de soare şi cu părul ciufulit.

— Bună ziua, măicuță, zise ea punându-şi brațele durdulii în jurul gâtului baroanei, îmbrățişând-o cu patimă.

Mândra baroană luă cu un gest familiar brațul surorii sale de lapte, dădu cealaltă mână copilului, care se numea Hector, şi intră cu ei în sala cea mare a vechiului castel, unde conform unei vechi tradiții, poate încă de pe vremea feudalității – ea primi plecăciunea servitorilor din Kerlor.

Capitolul LXVII – Calul troian

Dacă, pe dinafară, locuința aceasta austeră îşi păstrase înfățişarea rece şi posomorâtă, pecetea vechimii îndepărtate făcuse, pe dinăuntru, modificări însemnate.

Doamna de Sainte-Luce o restaurase şi, pe alocuri, o aranjase în stil modern. Majoritatea sălilor imense, trist împodobite odinioară cu stejar afumat, cu blănuri negre şi cu tapete din piele cu aurituri trecute, fuseseră întineri-

te, acoperite cu tapete colorate plăcut, mobilate cu gust fin şi luxos – cum sunt elegantele palate din Faubourg, Saint-Germanie.

După ce se odihnise puțin în sala cea mare, doamna de Sainte-Luce se duse cu Naic şi cu micul Hector într-un drăguț budoar, care amintea pavilionul din Paris. Aici, cele două femei se îmbrățişară cu dragoste.

— Buna mea Naic, şopti baroana. Vai! ce lungă mi-a părut iarna! Ştii că sunt cinci luni de când nu ne-am mai văzut?

— Ah! surioară, răspunse Naic, aceste cinci luni mi-au fost şi mie tot aşa de lungi ca şi ție, dar îmbrățişam copilul nostru şi absența îmi părea mai puțin amară.

— În fine, iată-mă lângă tine şi lângă el, urmă doamna de Sainte-Luce, desmierdând cârlionții blonzi ai lui Hector. Dar, adăugă ea, anul acesta vom petrece, vom vedea pe vecinii noştri, voi da serbări la Kerlor.

— Ah, vecinii noştri se tot împuținează, surioară, spuse Naic. Moartea-i seceră unul după altul. Bătrânul cavaler de Kergaz a murit săptămâna trecută, cu opt zile mai înainte s-a

stins baroana de Penhoet şi se zice că domnul d'Urzé e în agonie, în castelul său Urzé-les-Vannes.

— Aşa-i, răspunse baroana, dar ne mai rămâne cel mai apropiat vecin al nostru, bătrânul cavaler de Kérizon. Peste câteva zile vor sosi la el nişte tineri din Paris, între alții şi un tânăr rus, contele de Stewan, mi se pare, pe care l-am cunoscut astă-iarnă, zise doamna de Sainte-Luce cu o foarte bine jucată naivitate. Vei vedea, buna mea Naic, vom avea o întreagă curte. A! era să uit să-ți spun că am căpătat un administrator straşnic şi care are maniere de aristocrat. E un vechi căpitan, un soldat al Imperiului, care trăia aproape în mizerie cu mica lui pensie şi care mi-a oferit serviciile sale. Trebuie să sosească chiar în seara asta.

Cele două femei mai stătură de vorbă câtva timp, până ce clopotul anunță ora mesei. Ele coborâră în sala de mâncare, ținând fiecare câte o mână a copilului, pe care-l aşezară între ele.

Dragostea doamnei Sainte-Luce pentru copilul lui Naic era aproape o adorație şi lumea din Paris s-ar fi mirat de o asemenea afecțiu-

ne, căci baroana era socotită o femeie fără inimă.

Dragostea cu care ea înconjura ființa aceasta plăpândă făcea să dispară zâmbetul crud şi ironic care-i flutura de obicei pe buze, iar în privirea tristă şi duioasă cu care-l dezmierda ai fi putut crede că vezi adorarea unui mame.

Doamna de Sainte-Luce avusese dreptate când anunțase sosirea administratorului ei chiar în acea seară. Pe la orele opt se auzi în curte tropotul unui cal, şi după puțin timp, baroana văzu în pragul sălii de mâncare un om înalt, îmbrăcat cu o redingotă lungă, albastră, împodobită cu o panglică roşie, şi care putea să aibă vreo cincizeci de ani. Omul acesta avea ținuta severă, saluta milităreşte şi trăda de la o poştă pe ofițerul Imperiului. Pentru doamna de Sainte-Luce, el se numea căpitanul Lambert, dar era uşor să recunoşti în dânsul pe colonelul Leon.

Dar, pentru a deveni administratorul baroanei, colonelul lepădase pe omul de societate, înlocuise rozeta de ofițer al Legiunii de Onoare cu o simplă panglică şi adoptase portul

acesta milităresc în care se prezentă stăpânei.

— Doamnă, îi zise el înclinându-se, m-am grăbit şi am terminat în douăzeci şi patru de ore treburile care mă mai reţineau la Paris.

— Domnule administrator, răspunse baroana, desigur că eşti tare flămând şi obosit. Fămi plăcerea să iei masa cu mine. Mâine îmi vei da braţul şi vom vizita castelul şi, apoi, moşia.

Colonelul se înclină şi se aşează la masă, tulburat şi ruşinos.

„Bietul om”, se gândea Naic.

Colonelul vorbea puţin, mâncă mult, dar cu coada ochiului îi observa pe Naic şi copilul ei şi nu-i scăpa niciuna din dezmierdările necurmate ce le căpăta băiatul de la doamna de Sainte-Luce.

Aceasta se retrase din vreme în apartamentul ei şi-l lăsă pe colonel la masă în compania tinerei Naic. După un ceas, Naic se retrase şi ea.

Atunci, rămas singur, colonelul aprinse o ţigară şi se duse să viseze pe terasa vechiului castel, care domina marea. Noaptea era întunecoasă, oceanul arunca zgomotos spre ţărm

valurile sale încununate de spumă, în larg se zărea un vapor legănat de valurile furioase şi din când în când se ivea lumina de la pupa, care apoi dispărea după valuri. Colonelul privea când castelul tăcut, când imensul ocean mâniat; apoi, un zâmbet rece şi crud se ivi pe buzele lui subțiri şi el şopti:

— A, doamnă de Sainte-Luce, n-ai făcut bine că ai introdus în castelul dumitale calul de lemn pe care Ulise l-a adus la Troia şi care în noaptea următoare a scuipat oameni, arme şi foc. Acum, cucoană, ne vom măsura noi doi!

Capitolul LXVIII – Între tigru şi panteră

Trei zile după sosirea sa la Kerlor, falsul căpitan Lambert intrase în funcțiile sale de administrator al moşiilor şi averii doamnei baroane de Sainte-Luce.

Să ne fie îngăduit să povestim cum a obținut el acest serviciu.

L-am lăsat pe colonel la Operă, privind-o pe doamna de Sainte-Luce şi examinând tenul arămiu al contelui de Stewan, care o însoțise

în acea seară la spectacol. Apoi l-am văzut scriind un bilet nobilului rus în care-l întreba dacă el nu era fiul maiorului de artilerie pe care-l cunoscuse bine în timpul captivității.

Biletul, dus de o garderobieră, primi imediat un răspuns:

„Da, eu sunt chiar fiul maiorului Stewan şi sunt cu totul la dispoziția ofițerului francez care l-a cunoscut.”

Imediat colonelul părăsi loja; el era fericit că nu fusese observat de doamna de Sainte-Luce. Aproape în acelaşi timp şi contele părăsi loja baroanei şi îl întâlni pe colonel în foaier.

Tânărul rus şi bătrânul soldat se salutară prieteneşte şi colonelul zise contelui:

— Pe vremuri m-am bucurat de protecția maiorului, contele Stewan, nobilul dumneavoastră tată; asta mă încurajează să mă adresez fiului.

— Domnule colonel, răspunse tânărul rus, vorbiți, eu sunt la ordinele dumneavoastră. Avutul şi spada mea sunt la dispoziția omului care a fost prietenul tatălui meu.

Colonelul luase înfățişarea încurcată a aceluia care ar vrea să se destăinuiască şi nu îndrăzneşte.

— Domnule conte, începu el cu o voce emoționată, mărturisirea mea mă obligă să vă cer, mai întâi, să-mi dați cuvântul dumneavoastră de onoare că-mi veți păstra secretul.

— Vi-l dau, domnule.

— Am să vă povestesc o istorie extrem de ciudată, reluă colonelul cu emoție crescândă, şi vă rog să trecem ceva mai la o parte.

— Veniți, zise contele, care luă brațul colonelului şi-l trase într-un colț al foaierului.

— Domnule, reluă colonelul, la începutul Restaurării am avut o dragoste violentă, o dragoste cum nu simți decât o dată în viață. Am iubit la nebunie o femeie, care a murit demult. Am iubit-o şi am fost iubit de ea. Pe atunci aveam treizeci şi patru de ani, eram frumos, purtam uniforma splendidă a unui colonel de husari. Femeia era legată de un moşneag posac şi cicălitor. Vai, domnule, fericirea noastră a fost de scurtă durată. Un eveniment a cărui taină oribilă nu-mi aparține, ne-a despărțit

pentru totdeauna.

Colonelul se opri, se făcu că şterge o lacrimă şi apoi urmă:

— Aflai că era mamă. Din nefericire, nu-mi era încuviințat să văd nici copilul, nici pe ea. Pe atunci mă aflam în Spania. La întoarcere am ieşit din armată, eram fără stare şi fără prieteni, iar lumea în care trăiau ea şi copilul ei era pentru totdeauna închisă pentru soldatul imperiului, devenit industriaş.

Colonelul mai făcu o pauză, ca şi cum ar fi căutat să-şi potolească emoția.

— Ea a murit şi eu am îmbătrânit, urmă el. Dar copilul ei, copilul adorat tot aşa de mult ca şi mama, copilul trăieşte; e, azi, o doamnă nobilă şi frumoasă. Dar vai! e despărțită de mine, după cum era şi mama ei.

Contele Stewan tresări, el avu oarecum presentimentul vag al destăinuirii ce avea să-i facă colonelul.

— Ei bine, domnule? întrebă el.

— Uneori, dar foarte rar, am fericirea s-o zăresc, să mă strecor neobservat în mulțimea care se dă în lături la trecerea ei. Dar, veți înțelege că fericirea aceasta nu-mi ajunge... aş

vrea s-o văd în fiecare zi, la fiecare oră... chiar de ar fi să îndeplinesc un rol subaltern pe lângă ea, fie chiar şi acela de servitor.

— Domnule...

— Mulți din frații mei de arme au fost mai puțin norocoşi ca mine şi nu s-au întors de pe câmpul de luptă decât cu epoleții de locotenent ori de căpitan. Neavând avere, hotărârea lor a fost luată repede şi curajos. Unii s-au apucat de comerț, alții au primit slujba umilă de administrator. Ah, de-aş putea şi eu să ajung administratorul ei... s-o văd în toate zilele, să trăiesc sub acelaşi acoperiş cu ea!

Contele se uită la colonel. El simțea oarecare admirație pentru omul acesta, a cărui dragoste de tată nu se dă în lături în fața unui asemenea sacrificiu de demnitate omenească.

— Aşadar, domnule, ați vrea?...

— Aş face orice, numai ca să rămân lângă ea, răspunse colonelul emoționat până la lacrimi.

— Dar, observă contele, o asemenea mărturisire...

— Domnule, zise cu hotărâre colonelul, m-am adresat dumneavoastră pentru că sunteți

singurul om care mi-ar putea satisface dorința.

— Cum? întrebă cu naivitate tânărul rus.

— Dacă vă voi spune numele acelei femei, îmi veți păstra secretul?

— Vă dau cuvântul meu de nobil şi de soldat!

— Ei bine, urmă colonelul, am aflat că baroana de Sainte-Luce...

Contele se stăpâni să nu scoată un strigăt de surprindere.

— ...Am aflat că baroana de Sainte-Luce caută un administrator general pentru domeniile şi castelul ei; un om cinstit, cu oarecare educație.

Contele Stewan era şi el emoționat.

— Eu cred, că as putea să fiu omul acela.

— Cum! exclamă contele, colonelul Leon ar consimți?

— Nu c*olonelul Leon*, domnule, ci c*ăpitanul Lambert*. Mi-ați jurat că-mi veți păstra taina, mi-ați oferit serviciile dumneavoastră, de aceea implor protecția dumneavoastră pentru a căpăta acest loc de administrator sub numele de căpitanul Lambert.

— Îl veți avea, răspunse contele.

Colonelul apucă mână contelui.

— Sunteți nobil şi bun ca şi părintele dumneavoastră, îngână el.

— Ascultați, zise contele, doamna de Sainte-Luce pleacă mâine la moşia ei din Bretagne. Veniți mâine dimineață la mine, vom merge la ea şi vă voi prezenta.

Şi contele Stewan îi dădu colonelului cartea sa de vizită, apoi îi strânse mână afectuos şi plecă.

Rusul se întoarse în loja baroanei şi aici se aplecă spre tânăra femeie şi-i şopti:

— Berthe, mă iubeşti mult?

Ea întoarse spre el frumoşii ei ochi melancolici şi zise numai:

— Ingratule!

— Ei bine, zise contele copleşit de fericire, dacă ți-aş cere dovada acestei dragoste, mi-ai da-o?

— Poate...

— Ai nevoie de un administrator?

Pe fața baroanei se ivi un zâmbet fermecător şi batjocoritor:

— Poate doreşti să ocupi funcția asta, ca să

mă poți urma în Bretagne...

— Nu, n-o doresc pentru mine, ci pentru un biet militar bătrân, la care țin, şi care a fost prietenul tatălui meu.

— Unde l-ai văzut?

— În foaier, acum câteva minute. E un bătrân verde încă, fost căpitan, un om de treabă.

— Bine, zise baroana cu indiferență, adu-mi-l mâine.

— Eşti bună ca un înger.

Ea zâmbi afectuos.

— Ascultă, zise ea, nici nu ştii ce am făcut azi pentru dumneata.

El o privea întrebător. Ea urmă:

— Peste cincisprezece zile vei veni în Bretagne, vei fi prezentat cavalerului de Kérizon, vecinul meu, de către nepotul său, prietenul dumitale: Laurent de Kedrel.

În clipa aceasta, cortina se lăsă după ultimul act.

— Condu-mă la trăsura mea, zise baroana punând frumoasa-i mânuță în aceea a contelui. Mâine să vii cu protejatul dumitale.

A doua zi, la orele unsprezece, colonelul se prezentă la contele Stewan.

Omul elegant dispăruse. Rămânea numai soldatul bătrân, îmbrăcat într-o redingotă albastră cu mustățile mari, un adevărat militar de pe vremea Imperiului.

— Nu-i aşa că pot trece foarte bine drept un *căpitan Lambert* oarecare, întrebă el surâzând?

— Da, răspunse contele, doamna de Sainte-Luce va fi încântată de dumneavoastră.

Colonelul socoti nimerit să se tulbure puțin şi să întrebe cu vocea tremurătoare:

— Credeți că voi fi angajat?

— Sunt convins de asta.

Pentru aceşti doi oameni, din care unul o iubea la nebunie pe doamna de Sainte-Luce, iar celălalt căuta să joace bine rolul tatălui anonim, nu putea să existe decât un singur subiect de vorbă.

Contele aproape îşi mărturisi dragostea, iar colonelul îi dădu să înțeleagă că amantul acesta avea consimțământul său, pentru că o fericea pe ea.

Pe când trăsura îi ducea spre strada de Babylone, tânărul rus simți nevoia de a des-

tăinui colonelului că, după cincisprezece zile, va pleca şi el în Bretagne şi va petrece o lună la domnul de Kérizon, un vecin al doamnei de Sainte-Luce.

„O! se gândea colonelul, aceasta va schimba puțin planul meu.”

Baroana primi pe musafiri în iatacul ei, îmbrăcată într-o rochie de casă.

Contele îl prezentă pe falsul căpitan Lambert, care părea foarte emoționat.

„Sărman tată!”, se gândea contele.

„Bietul om!”, gândea şi baroana. Suferă în demnitatea lui, că trebuie să ceară o slujbă subalternă.

Doamna de Sainte-Luce acceptă serviciile căpitanului Lambert şi la plecare îi zise:

— Diseară plec la Kerlor. Vino cât mai curând, să intri imediat în slujbă.

— Mâine dimineață voi putea şi eu, răspunse colonelul, aşa că voi fi la reşedința dumneavoastră numai câteva ore după sosirea dumneavoastră acolo.

Colonelul părăsi palatul din strada de Babylone, luă o birjă cu care se duse acasă. Aici îşi schimbă îmbrăcămintea, după aceea

porunci să-i vină cupeul şi strigă vizitiului:

— La Chaillot!

După douăzeci de minute, tatăl şi fiul erau împreună. Armand era tot aşa de palid şi de abătut ca şi în ajun.

Dar fulgerări de mânie începură să înlocuiască în ochii lui expresia de tristeţe şi descurajare care-l speriase pe colonel.

„Aşa-i bine! se gândea îngrijoratul tată. Când sentimentul de mânie se adăugă la cel al dragostei, sufletul e salvat.”

El îmbrăţişă pe fiul său, îl aşeză lângă el şi-i zise privindu-l cu iubire:

— Cum îţi mai e azi, băiatul tatei?

— Tot mai sufăr, tată!

— Aşadar, o iubeşti mult?

— Nespus de mult.

— Şi dacă te-ar iubi şi ea, într-o zi?

— Tată, tată... şopti el, mă omori cu vorbele tale!

Colonelul îşi strânse copilul la piept şi-i zise:

— Ascultă, şi eu am iubit, şi eu am suferit...

— O, n-ai suferit atât cât mine, e imposibil!

— Ascultă ce-ţi spun: eu am observat trei lu-

cruri în lumea asta, care se aseamănă foarte mult între ele: calul, femeia şi jocul. Calul trebuie să simtă pintenii, altfel îşi dispreţuieşte călăreţul şi-l azvârle jos. Femeia trebuie să simtă superioritatea, stăpânirea bărbatului; altminteri ea se va purta cu el după cum se poartă calul cu călăreţul neîndemânatec. Jucătorul trebuie să fie îndrăzneţ, să atace norocul drept în faţă, cu lovitură de bici, şi norocul îi va surâde.

Armand asculta vorbele tatălui său şi nu le pricepea rostul.

— Vezi, dragul meu, urmă colonelul, doamna de Sainte-Luce e una din acele firi perverse şi rele, care nu pot fi decât sclave ori tirane. Acum, ea e tirană cu tine, e neîndurată şi fără suflet, pentru că tu o iubeşti şi îngenunchezi înaintea ei; dar te-ar fi adorat dacă o tratai cum merită o anumită categorie de femei.

Armand asculta cu multă nedumerire cuvintele tatălui său.

— Ascultă, mai zise colonelul, peste cincisprezece zile *eu* îţi voi aduce femeia aceasta care te-a călcat în picioare; vreau s-o văd în genunchi înaintea ta, s-o aud plângând cu ho-

hote şi rugându-te s-o ierți.

Armand se tulbură:

— Tată, şopti el, nu-mi făgădui o asemenea fericire, e cu neputință.

— Uită-te la mine! strigă colonelul. Priveşte pe tatăl tău drept în față. Ai încredere în mine?

— Da.

— Ei bine, îți jur că va fi întocmai cum ți-am spus.

Armand scoase un țipăt şi era gata-gata să leşine în brațele tatălui său. Acesta pricepu că emoțiile mari puteau ucide acest organism plăpând şi se mulțumi numai să adauge:

— Dragul meu, trebuie să plec într-o călătorie de câteva zile. Călătoria aceasta o fac pentru tine, pentru dragostea ta; îți jur că *ea te va iubi!*

— Dar el! şopti Armand şi se cutremură din cap până în picioare, la amintirea contelui Stewan.

— El, zise colonelul, peste cincisprezece zile va fi mort.

Îmbrățişă cu tandrețe pe fiul său şi-l părăsi

apoi, lăsându-i în suflet o nădejde, cea mai scumpă din toate nădejdile: reîntoarcerea femeii necredincioase.

Acum, colonelul era încredințat că Armand va trăi pentru a aştepta ziua când doamna de Sainte-Luce se va întoarce la el.

— Job, zise colonelul bătrânului soldat, îți încredințez copilul; să veghezi asupra lui. Dacă, ferească Dumnezeu, s-ar întâmpla ceva ce ar necesita prezența mea, du-te la domnul de Lacy şi spune-i: „Mă numesc Job”. El va pricepe şi va fi la dispoziția copilului.

După ce plecă din Chaillot, colonelul se duse la Gontran. De când murise Leona, domnul de Lacy era într-o stare sufletească deprimată. El încetase de a se mai împotrivi voinței Asociației, se resemnase cu rolul violent al duelului, prin care trecea aproape zilnic, devenise un instrument docil. El se deprinsese cu emoțiile, ținea aşa de puțin la viață, că simțea nevoia de a şi-o risca necontenit.

— Scumpul meu marchiz, îi zise colonelul, moartea vărului dumitale ți-a adus moştenirea viitoare a unchiului şi, în acelaşi timp, şi afecțiunea lui. De ce nu te duci pentru câtva

timp în Bretagne, la cavaler?

— Ai nevoie de prezenta mea acolo? întrebă marchizul cu indiferența resemnată a omului gata la orice.

— Da.

— Pentru ce anume?

— Încă nu ştiu, dar probabil ca să omori pe contele care are de gând să meargă să petreacă o lună la domnul de Kérizon, un vecin al unchiului dumitale şi al doamnei de Sainte-Luce.

— Cum, doamna de Sainte-Luce pleacă şi ea în Bretagne?

— Ea pleacă diseară, iar eu plec mâine.

— Dumneata?

— Chiar eu. De un ceas sunt administratorul general al baroanei şi mă numesc căpitanul Lambert.

— Bine ai mai învârtit-o, colonele!

— Ah! şopti acesta (şi nările i se dilatară, iar faţa-i căpătă o expresie de cruzime sinistră), de-ai şti cum mi-a zdrobit copilul pantera asta cu ghearele roze, cum i-a răscolit şi cum i-a frânt inima. Dar o am în mână, lasă pe mine!

Monstrul acesta fără suflet are totuşi în adâncul inimii o fire sensibilă. Femeia aceasta neîndurată faţă de sclavii săi, are o afecţiune puternică şi adânc îngropată în sufletul ei; şi tocmai acolo o voi lovi eu.

Pe când vorbea astfel, colonelul era orbit de mânie; şi domnul de Lacy, care cunoştea valoarea combinaţiilor machiavelice ale acestui om, pricepu că doamna Sainte-Luce era deacum pe deplin în mâinile lui.

— Mai întâi, reluă colonelul, mă gândeam să te rog să sfârşeşti îndată cu contele Stewan în vreun desiş din Bois-de-Boulogne. Dar m-am răzgândit şi cred că e mai bine să încep cu ea, să încep de-a dreptul cu afecţiunea ei tainică şi s-o sfărâm fără milă. După aceea, îi vom arunca la picioare cadavrul sângerând al contelui şi asta va încununa toată petrecerea.

— Eşti măreţ! murmură Gontran.

— Ascultă, termină colonelul, să scrii unchiului dumitale şi să-i anunţi apropiata vizită. Să aştepţi, mai întâi, plecarea contelui Stewan şi apoi să părăseşti şi dumneata Parisul. Dacă, între timp, un om va veni la dumneata şi-ţi va spune: „Mă numesc Job”, să faci ceea ce-ţi va

cere el. E soldatul care îngrijeşte de fiul meu.

— Foarte bine! răspunse Gontran.

Colonelul îi strânse mâna, apoi plecă şi-şi făcu în grabă bagajele; a doua zi, dis-de-dimineață porni la drum. După două zile el sosea la Kerlor, după cum s-a văzut din cele povestite.

Capitolul LXIX – Taina cea mare a baroanei

Numai o săptămână trecuse de la instalarea la Kerlor a falsului căpitan Lambert, şi acesta poseda de acum o topografie exactă a împrejurimilor, cunoştea pe deplin obiceiul şi caracterul locuitorilor şi avea multe cunoştințe prin partea locului.

Colonelul punea la cale sinistra dramă în a cărei urzeală urma să o prindă pe doamna de Sainte-Luce.

Între servitorii veniți cu baroana din Paris, era unul a cărei față gravă şi posomorâtă atrăsese atenția noului intendent; şi acesta se puse să-l studieze de aproape.

Uneori, când cele două femei se jucau cu co-

pilul, colonelul surprindea o privire de ură pe care acest om o arunca baroanei.

Servitorul se numea Jean. El îndeplinea pe lângă doamna de Sainte-Luce slujba de valet şi ea avea o încredere oarbă în el.

„Omul acesta, se gândea falsul căpitan Lambert, ori e un trădător, ori urmăreşte şi el vreo răzbunare contra baroanei. În orice caz, voi avea în el un complice.”

Jean era un valet tăcut. Deşi breton de origine, părea un exilat de pe pământul natal, atât era de trist şi de ursuz. Niciodată nu se ducea în excursie prin împrejurimile încântătoare, niciodată nu-l vedeai râzând, fruntea lui se descreţea numai când doamna de Sainte-Luce se întorcea la Paris.

În fiecare seară, după ce-şi termina serviciul, el ieşea binişor din castel şi mergea pe o potecă tăiată în stâncă şi se aşeza pe un vârf de munte, care domina marea pe o întindere mare.

Într-o seară, colonelul se luă după el. Se întunecase, oceanul agitat glăsuia cu urletu-i puternic şi, odată cu valurile, arunca pe plaja prundiş, făcând un zgomot infernal.

Jean ajunsese în vârful stâncii, unde se aşează ca un vameş la pândă, ca un corb de mare care-şi ocheşte prada; cu capul în mâini, cu ochii țintă la nemărginirea oceanului, armoricanul părea adâncit în visarea tristă a unui suflet sfâşiat.

Deodată, o mână se aşează pe umărul său. Mirat, el se sculă iute în picioare şi se pomeni în fața lui cu colonelul.

Acesta avea un revolver în mână şi bretonul văzu în ochii intendentului o hotărâre atât de precisă, încât se cutremură, cu toate că nu era fricos din fire.

— Ascultă, neică, îi zise colonelul, nu vreau să te omor, dar să stăm puțin de vorbă.

— Ce doriți? întrebă supărat bretonul.

— Stai jos, şi să vorbim.

Tonul colonelului era poruncitor. Jean se supuse.

— Prietene, urmă intendentul din Kerlor, cine vine, ca tine, în fiecare noapte, să viseze pe o stâncă situată la o sută de stânjeni deasupra oceanului şi să asculte glasul valurilor, acela ori e un poet amorezat, ori plănuieşte vreo

răzbunare.

La auzul acestui cuvânt, Jean tresări.

— Eşti poet? reluă colonelul.

— Nu! răspunse valetul.

— Eşti îndrăgostit?

— Am fost, dar nu mai sunt.

— Atunci, te gândeşti, poate, să te răzbuni?

— Poate...

— O ştiam.

— Dumneata? strigă Jean, şi se dădu puțin înapoi pe platforma strâmtă a stâncilor.

— Da, ştiam. Şi-ți voi spune şi care e ființa din această lume pe care o urăşti. E doamna de Sainte-Luce.

— Ce-ți pasă dumitale? mormăi bretonul.

Colonelul îşi încărcă pistolul şi urmă:

— Prietene, noi suntem singuri aici şi marea face atâta zgomot, încât dacă te-aş împuşca, nu s-ar auzi la Kerlor detunătura armei. Acum, alege: ori te aşezi lângă mine şi-mi spui adevărul, căci şi eu urăsc femeia aceasta, încă mai mult decât tine, ori mori.

O licărire de bucurie infernală se văzu în ochii bretonului.

— Dumneata... o urăşti? strigă el cu glasul

sugrumat de emoție.

— Da, pentru că şi-a bătut joc de fiul meu.

— De fiul dumitale?

— Da, şi ca să mă răzbun, m-am înjosit să fac pe intendentul.

— Cum se numeşte fiul dumitale? Poate că l-am cunoscut.

— Armand… răspunse colonelul.

— Da, un tânăr blond, plăpând, de vreo douăzeci de ani. Ei bine, reluă Jean, eu eram omul mascat care-l conduceam de pe Bulevard până în grădinile din strada de Babylone.

Şi vocea bretonului căpătă un sunet straniu:

— A, urmă el, dumneata eşti tatăl lui? O, înțeleg că trebuie s-o urăşti… dar eu o urăsc şi mai mult.

— Ce ți-a făcut?

— Ea a necinstit femeia pe care o iubeam în taină.

— Atunci, zise cu hotărâre colonelul, noi suntem făcuți ca să ne înțelegem.

El se aşează lângă breton, îi apucă mână şi urmă:

— Cunosc în chip vag şi ghicesc multe infa-

mii în viața acestei femei, dar îmi lipsesc dovezile. Tu trebuie să le ai.

— Le am pe toate.

— Aşadar, copilul acesta, care-i zice lui Naic *mamă?*...

— E o infamie! murmură Jean. Naic e o fată cinstită; copilul acesta, rodul nelegiuirii, e fiul baroanei.

Şi bretonul urmă cu glas amărât:

— Ah! Dacă am găsit, în sfârşit, un om care o detestă, ca şi mine, pe creatura asta, nu voi mai păstra secretul, oribilul secret al acestei vieți ticăloase. Ca să-mi pun la cale răzbunarea, m-am făcut complicele ei, confidentul ei – ştiu totul – şi nu mai aşteptam decât o ultimă crimă, ca s-o târăsc după mine pe banca asasinilor, înaintea Curții cu juri.

— Dar vorbeşte odată! strigă colonelul.

Cu vocea înceată şi gravă, valetul destăinui colonelului taina baroanei de Sainte-Luce.

— Eram logodnicul lui Naic, începu el. Tatăl ei, bătrânul Yvon, era paznicul parcului de vânătoare din Kerlor; eu eram argat călare la domnul de Kérizon, iar tatăl meu luase parte

la războiul din Vendée, alături de Yvon.

Cu toate că Naic era sora de lapte a domnişoarei de la castel, tatăl ei, bătrânul Yvon, jurase că nu-i va da pe altcineva de bărbat decât pe mine.

Tații erau prieteni; spuneau ei adeseori: copiii noştri se vor căsători. La optsprezece ani neam logodit, iar nunta fu hotărâtă pentru sărbătorile de Paşti.

Domnişoara de la castel se măritase, cum ieşise din pension, cu vreo patru luni în urmă, şi bătrânul ei tată, seniorul de Beaulieu, locuia singur la Kerlor.

Într-o seară din acea iarnă ploua cu găleata. Naic şi eu şedeam lângă foc, în pavilionul cel mic, care e la capătul parcului opus castelului, şi unde ea locuia împreună cu tatăl ei.

De dimineață, moş Yvon plecase cu boierul, tatăl doamnei de Sainte-Luce, la vânătoare, la Vannes.

După toate probabilitățile, nu aveau să se întoarcă decât a doua zi. Când orologiul castelului bătu ora zece, Naic îmi întinse mâna şi-mi zise zâmbind:

— Desigur, dragul meu Jean, că tata şi stăpânul nu se vor întoarce azi.

— Crezi?

— Ei vor dormi la Kérizon, iar tu trebuie să pleci. Nu eşti decât logodnicul meu şi cu toate că eşti un băiat cinstit, nu pot să te găzduiesc aici.

— Dar plouă...

— Ce are a face? Şi când ai venit, ploua. Doar nu vrei s-o faci pe Naic a ta să creadă că te temi de putină udătură.

Ea mă lăsă s-o sărut pe obrajii rumeni şi-mi mai zise o dată: „du-te!”.

Dar când am dat să plec, auzirăm un huruit desfundat, dinspre Vannes.

— Acesta-i tatăl tău, îi zisei fetei.

— E cu neputință, răspunse ea, el a plecat călare.

Zgomotul roților se apropia, apoi ni se păru că trăsura întoarce, se opreşte o clipă şi porneşte iarăşi. Apoi se auziră nişte paşi uşori, cineva bătu de două ori în uşa pavilionului şi Naic şi cu mine scoaserăm un strigăt de uimire.

Persoana care deschisese uşa şi stătea în

prag era doamna de Sainte-Luce, tânăra măritată, domnişoara de la castel. Ea se trânti într-un scaun şi-i şopti lui Naic la ureche: „sunt pierdută!”

Şi, într-adevăr, era foarte palidă, cearcănele de la ochii arătau că plânsese şi că suferise mult. Ea părea că ascunde cu băgare de seamă, sub larga-i haină îmblănită, un obiect a cărui formă n-o puteam deosebi.

Baroana se măritase de curând cu domnul de Sainte-Luce şi acesta înşelat încă înainte de a-i fi soț, avea să capete dovada ruşinii. Aşa că pricepi de ce sosea ea astfel, la mijlocul nopții, cu o trăsură luată cu chirie, căreia îi dăduse numaidecât drumul, şi de ce venea să bată la uşa pavilionului – în loc să tragă la castel.

— Du-te! mi-a spus Naic, care avea presimțirea unei nenorociri.

Am salutat pe baroană şi am plecat; dar, stăpânit de curiozitate, m-am întors.

Lângă pavilion se afla un copac ale cărui ramuri atingeau fereastra odăii în care se aflau doamna şi Naic. M-am cățărat în pom şi am rămas nemişcat la mijlocul crăcilor şi ast-

fel am putut vedea şi auzi totul.

— Naic, Naic! oftă baroana îndată după plecarea mea. Naic, sunt pierdută. Fără scăpare, tatăl meu... bărbatul meu vor afla totul.

Şi desfăcându-şi iute haina de blană, ea arătă fetei încremenite de mirare o ființă plăpândă, bine înfăşată ale cărei scâncete căuta să le liniştească cu sărutările ei.

— Copilul meu, copilul meu, reluă ea... şi nu vreau să-l părăsesc!

Deodată, ea îngălbeni şi scoase un țipăt de durere. Slăbiciunea ei, oboseala drumului, teribila emoție de care era stăpânită, o doborâseră. Pe jumătate leşinată, căzu pe un scaun strângându-şi copilul la piept. Deodată, Naic scoase un țipăt de groază. Prin uşa pavilionului se auzea tropotul unui cal. Fără îndoială că era Yvon, păzitorul parcului de vânătoare.

— Tata! exclamă Naic disperată.

Yvon intră. El întrebă cu ochii fața schimbată a fetei sale, o văzu pe doamna de Sainte-Luce îndurerată, ținând în brațe un prunc înfăşurat în mătăsuri şi dantele, şi ghici totul.

— Ce-i de făcut? Ce-i de făcut? repeta Naic frângându-şi mâinile de disperare.

Moş Yvon se născuse la Kerlor, el era credincios seniorului de Beaulieu cum e câinele pentru stăpânul său, şi-ar fi dat şi viața, şi-ar fi vărsat bucuros ultima picătură de sânge ca să-i înlăture bătrânului nobil o supărare cât de mică.

O clipă, rămase împietrit, cu paloarea ruşinii pe frunte, căci ruşinea stăpânului era şi propria lui ruşine, îngenunche cu ochii plini de lacrimi şi înalță o rugăciune către cer. Apoi se ridică liniştit, hotărât, şi zise baroanei:

— Doamnă, gemetele dumneavoastră nu trebuie să fie auzite din castel. Niciun valet din Kerlor nu trebuie să afle vreodată că ați venit aici. Tatăl dumneavoastră nu trebuie să...

El nu îndrăzni să termine; murmură doar:

— Dumnezeu să ne ajute şi să ne dăruiască ştiința medicilor!

Ajutat de Naic, el o duse pe tânăra femeie la catul de sus al pavilionului şi o culcă în patul fiicei sale; dar era atât de zăpăcit că uită să închidă uşa de-afară.

E cazul, aici, să spunem că bătrânul Yvon şi

domnul de Beaulieu se întorseseră împreună de la Kérizon, pentru că ploaia mare ce căzuse seara, în ajun, făcuse imposibilă vânătoarea a doua zi, spălând toate urmele vânatului, înmuind țărâna şi îngreunând astfel adulmecatul câinilor.

— Cel mai bun lucru ce ne rămâne de făcut, spusese domnul de Beaulieu lui Yvon, este să ne întoarcem la Kerlor.

Bătrânul gentilom şi servitorul său încăleca-seră şi porniseră înapoi.

Domnul de Beaulieu era un bătrân voinic, verde, care nu se speria nici de oboseală, nici de intemperiile vremii, nici de singurătatea drumului.

— Ai să dai pinteni calului, îi zise el lui Yvon, şi ai să treci pe la ferma din Bois-Fourchu; acolo ai să-i spui arendaşului să vină la mine, mâine dimineață, că am să vorbesc ceva cu el.

Yvon o luase, deci, înaintea stăpânului său şi ajunsese cel dintâi la Kerlor.

Soarta voi ca, pe când servitorul părăsea şoseaua care ducea la Bois-Fourchu, domnul de Beaulieu, acesta să întâlnească o trăsură goală, condusă de un singur poştalion. O aseme-

nea întâlnire pe o astfel de vreme, la orele unsprezece noaptea, pe şoseaua de obicei pustie dintre Kerlor şi Vannes, avu darul să deştepte curiozitatea nobilului vânător.

— Ei, prietene, se adresă el poştalionului, de unde vii?

— Pe legea mea, numai Dumnezeu ori poate dracul poate să v-o spună, dar eu nu ştiu.

— Cum, ticălosule, îți bați joc de mine? strigă domnul de Beaulieu.

Şi încredințat că poştalionul căuta să-l păcălească, îşi postă calul de-a curmezişul drumului, ca să pedepsească pe ticălos, dacă nu va voi să-i dea lămuriri.

— Domnule, explică poştalionul, de două ore bat drumuri rele prin păduri, pe o ploaie torențială, şi vă asigur că nu ştiu să vă spun de unde vin.

Vorba poştalionului părea foarte sinceră şi domnul de Beaulieu îşi dăduse seama de aceasta.

— Azi dimineață, urmă poştalionul, o doamnă a sosit la Vannes cu diligența din Reunes. Ea aducea în brațe un copil în faşă. Un văl des,

verde, acoperea fața cucoanei, pe care nimeni nu i-a putut-o vedea. Ea a venit la poştă, a cerut o trăsură şi cai şi a plecat cu mine. Avea o înfățişare suferindă şi părea că merge anevoie.

— „Unde mergem?” am întrebat-o.

— „Întâi să ieşi din oraş, mi-a zis ea, şi am să-ți indic drumul.”

Atunci, domnule, am părăsit şoseaua şi apoi ne-am înfundat în acest ținut afurisit şi pe aceste drumuri desfundate; şi, acum un ceas, am ajuns la marginea unui parc mare, unde am zărit şi un castel de cealaltă parte. Doamna m-a oprit la uşa unui pavilion de la marginea parcului, mi-a pus douăzeci şi cinci de napoleoni în mână şi mi-a dat drumul.”

— Ciudat lucru! murmură domnul de Beaulieu, care presimțea o nenorocire; căci din povestirea poştalionului recunoscuse parcul din Kerlor şi pavilionul în care locuia Yvon. Cum era doamna aceea? întrebă el; era tânără ori bătrână?

— Tinerică, domnule, era micuță şi mi s-a părut că avea păr bălai.

— E fiica mea! exclamă domnul de Beaulieu,

fiica mea, pe care o socoteam la Paris. Ce să însemne această călătorie misterioasă?

El aruncă o piesă poştalionului, care-şi continuă drumul, şi apoi dădu pinteni calului şi porni în galop.

În douăzeci de minute, domnul de Beaulieu ajunse la pavilion, descălecă, intră, văzu lumină la etajul de sus, auzi gemetele înăbuşite ale fetei sale şi urcă scara sprinten şi nerăbdător ca un tânăr.

La zgomotul pintenilor care se loveau de scară, Yvon alergă la uşă, ca să-l împiedice a intra... Dar ajunse prea târziu... Domnul de Beaulieu era de-acum în prag şi putea să vadă, în patul lui Naic, pe fiică-sa, palidă, fără putere, alăptând un prunc ale cărui scâncete sunau în urechile bătrânului ca dangătul funebru al clopotului de înmormântare.

Domnul de Beaulieu se învârti de două ori pe loc, ca şi cum l-ar fi lovit cineva de moarte, apoi căzu pe un scaun acoperindu-şi faţa cu amândouă mâinile.

— Am trăit prea mult! îngăimă el; mor dezo-

norat.

Cuvintele acestea, care erau ca strigătul de agonie al mândriei unui neam vechi, străpunseseră dureros inima bătrânului Yvon şi-i insuflară cel mai sublim devotament. El îngenunche lângă stăpânul său, îi luă amândouă mâinile şi-i zise:

— Nu se poate ca Beaulieu să fie dezonorat; fiica dumneavoastră va rămâne o femeie cinstită în ochii întregii lumi.

— Dar copilul acesta? întrebă bătrânul gentilom cu voce stinsă.

— Copilul acesta, răspunse Yvon, va fi fiul lui Naic, umila fiică a obscurului paznic al parcului de vânătoare.

Domnul de Beaulieu nu mai răspunse nimic. Murise.

Cu toate acestea, bătrânul Yvon se ținu de cuvânt. Naic fu mama copilului. Naic, nevinovată şi curată, trecea în sat drept o fată care-şi pierduse cinstea.

I se arunca ocara în față, iar eu am fost pus în greaua situație de a dezvălui totul, ori de a nu o lua de nevastă.

Am vrut să-l silesc pe Yvon să vorbească, dar

el m-a trântit jos şi m-a ochit cu puşca:

— Dacă nu-mi juri că ai să taci, zise el, te împuşc ca pe un câine.

Eu o iubeam pe Naic, am jurat... În anul următor muri şi Yvon.

Rămăseseră numai trei persoane care cunoşteau secretul: eu, Naic şi femeia aceasta care pricinuise moartea tatălui ei, femeia aceasta care primea jertfa ce-i aducea Naic, femeia aceasta pe care începusem s-o urăsc din adâncul sufletului meu.

Jean tăcu o clipă şi colonelul văzu două lacrimi mari lunecându-i pe obraji; apoi Jean reluă:

— Înțelegi că nu m-am mai însurat cu Naic; căci, cu toate că nu sunt decât un servitor, am şi eu mândria mea şi nu vreau o nevastă pe care lumea o crede necinstită. Dar am jurat să mă răzbun, chiar dacă pentru răzbunarea mea ar trebui să aştept zece ani. Am intrat în serviciul ei, m-am făcut sclavul ei, confidentul ei, unealta ei. O, ce monstru e femeia aceasta!

Colonelul întrerupse deodată povestea vale-

tului:

— Vei fi răzbunat, îi zise el; dar, mai întâi, vreau să aflu totul.

— Ce încă?

— Cum a murit vicontele de Ralph?

— O, ştiu, eram de față.

— Atunci, vreau s-o ştiu; şi să-mi spui şi din ce pricină s-a sinucis marchizul de P...

— Ei bine, ascultați.

— Ascult, zise colonelul (care se sculase), aşezându-se din nou.

Capitolul LXX – Un duel la lumina felinarului

— Doamna de Sainte-Luce, povesti Jean, voia să guste plăcerile viciului, iar în lume să se bucure de toate avantajele virtuții. Domnul de P... a fost primul din cei doi pe care l-a iubit; şi timp de şase luni, cât a ținut fericirea lui, el n-a aflat niciodată că în fiecare clipă îl păştea moartea.

Întâia dată când marchizul veni în pavilion, doamna de Sainte-Luce îi zise:

— Dacă vrei să mă iubeşti şi să fii iubit de

mine, să păstrezi cea mai mare taină asupra întâlnirilor noastre. Niciodată nu vei fi însoțit de vreun om, fie el prieten ori servitor. Niciodată nu te vei bate pentru mine, dacă voi fi insultată în fața dumitale. Dacă, în societate, ți se va părea că un bărbat mi-a cucerit inima, vei rămâne surd şi mut. Cel mai uşor gest de gelozie ar putea să-ți fie fatal.

În aceeaşi seară, eu am intrat în serviciul marchizului. N-am fost servitorul, ci spionul lui; îl urmăream peste tot şi aveam poruncă să-l ucid, dacă gura lui ar fi rostit vreo vorbă nesocotită. El nu ştia că eram în slujba baroanei. În consecință, s-ar fi putut trăda față de mine dacă ar fi fost omul care să comită o indiscreție.

Dar marchizul o adora pe doamna de Sainte-Luce. El a păstrat taina fericirii sale cu discreția unui mormânt. Aceasta a ținut şase luni. După acest interval, baroana l-a întâlnit pe vicontele Ralph. Acesta era blond, melancolic, frumos ca o legendă irlandeză, avea atributele unei femei.

Marchizul, dimpotrivă, era oacheş, palid, cu

trăsături accentuate, bărbăteşti, înalt de statură, avea o putere herculeană. Fără îndoială că acest contrast i s-a părut baroanei picant, căci ea începu o dragoste nouă – fără să renunțe la prima.

După puțin timp, câteva imprudențe ale lui sir Ralph au dat loc la clevetiri şi au trezit gelozia marchizului, dar acesta trebuia să-şi aducă aminte în orice moment de făgăduielile sale solemne. Aveam ordin să-l omor dacă s-ar plânge şi credeam că momentul acesta se apropie.

Cu toate acestea, el se stăpânea. Într-o seară, însă, el cutează să-i spună baroanei pe un ton furios:

— Lumea zice, şi eu cred, că vicontele de Ralph te iubeşte.

— O ştiu şi eu, răspunse ea liniştită. Chiar el mi-a declarat-o.

Marchizul se cutremură de mânie.

— Şi-l iubeşti şi dumneata, nu-i aşa?

— Întrebarea dumitale e indiscretă şi mă vei scuti de a răspunde.

— Ei bine, strigă marchizul în culmea furiei, o voi afla chiar cu riscul vieții mele.

Această vorbă nesocotită îl pierdu pe marchiz în ochii baroanei. A doua zi, ea îmi zise:

— Iată o sticluță. Diseară vei turna conținutul ei în paharul stăpânului tău. El suferă de insomnie şi narcoticul acesta îi va face bine.

Am înțeles şi am luat sticluța. Dar pricepi că nu aveam de gând să execut ordinul acesta, fără a chibzui mai întâi şi a vedea dacă nu cumva aveam în sfârşit răzbunarea în mână.

Dacă m-aş fi dus la marchiz şi i-aş fi spus: „Vedeți, doamna de Sainte-Luce mi-a poruncit să vă otrăvesc”, riscam să fiu dat pe uşă afară, fără niciun folos. Marchizul nu m-ar fi crezut; ori, dacă m-ar fi crezut, i-ar fi fost silă să se răzbune. Mai nimerit era să mă folosesc de gelozia lui. De trei ori pe săptămână, pe la miezul nopții, marchizul găsea întredeschisă portița de la grădina ce da spre bulevardul Invalizilor.

El fusese primit în ajun; de aceea, baroana nu-l aştepta în acea seară, cu atât mai mult cu cât ea era încredințată că voi îndeplini întocmai porunca ei. Marchizul nu-mi făcuse niciodată nici cea mai mică confidență; de aceea

nu-i puteam spune: „Domnul marchiz se duce în seara asta în bulevardul Invalizilor?”

Dar marchizul nu cunoştea scrisul meu şi, în lipsa lui, am lăsat aceste câteva rânduri pe biroul din fumoarul lui:

„Dacă domnul marchiz ar merge în seara asta în bulevardul Invalizilor, poate că ar întâlni pe un nobil irlandez pe care-l cunoaşte.”

Când marchizul se întoarse acasă, el rămase uimit văzând că-i cunoştea cineva secretul şi mă sună.

— Cine a intrat aici? întrebă el.

— Nimeni, răspunsei eu.

— Atunci, cine a scris asta?

Şi el îmi arătă hârtia. Am înălțat din umeri în semn de ignoranță. Personalul de serviciu al marchizului se compunea din mine, bucătăreasa şi un grom.

El nu voi să cerceteze şi pe primii doi, şi-mi zise să plec. Dar demonul geloziei se trezise în el, mai aprig, mai violent ca oricând şi i se păru că ar trebui să acorde oarecare crezare avizului misterios. Marchizul se îmbrăcă şi plecă, lăsând vorbă că nu vine la masă.

„Asta mă va feri de orice reproş, dacă, la

noapte, se va întâmpla doamnei de Sainte-Luce ceva neplăcut” îmi zisei.

Şi cum eram foarte curios să aflu ce se va petrece, de cum s-a înnoptat m-am dus şi m-am aşezat la pândă pe bulevardul Invalizilor. După o aşteptare destul de lungă, am văzut la lumina unui felinar îndepărtat cum un om se apropia cu băgare de seamă, cu nasul vârât în gulerul paltonului.

„Iată, marchizul!”, mă gândeam.

Într-adevăr, el era. Se apropie fără să şovăire de portiță, dovadă vădită că el cunoştea perfect de bine drumul, apoi se ascunse în umbra unei ieşituri de zid şi rămase acolo linişti, fără să bănuiască că eu îl vedeam din copacul în care mă cocoțasem. Marchizul aşteptă vreun ceas.

Ploua, bulevardul era pustiu. Deodată, se auziră în depărtare paşii hotărâți şi repezi ai unui om care mergea la o întâlnire. Marchizul tresări şi ghiceam că el ascunde sub haină un obiect lung şi îngust, poate o pereche de spade.

Aproape în aceeaşi clipă, portița lângă care

stătea el se deschise fără zgomot, cum se deschidea şi pentru el, printr-un resort nevăzut, fără ca să fie cineva în spatele ei.

Fără îndoială că paşii pe care-i auzea erau aceia ai rivalului său.

Luând-o înaintea vizitatorului, domnul de P... intră în grădină, făcu trei paşi la stânga şi ajunse în pragul pavilionului, unde baroana îl aştepta pe Ralph. Noaptea era foarte întunecoasă.

— Ralph, zise ea încet, tu eşti?

— Nu, doamnă, răspunse răspicat marchizul. Eu sunt.

Am auzit cum baroana a scos un țipăt de mânie şi spaimă, pe când Sir Ralph trecea şi el prin portița grădinii şi se pomeni față în față cu marchizul. Situația era teribilă pentru baroană, dar nu ținu mult.

— Domnule, zise marchizul, apucând brațul lui Sir Ralph, dumneavoastră sunteți iubit de doamna; eu, de asemenea. Noi suntem rivali; deci, unul din noi doi e de prisos în lumea asta.

Şi aruncând haina de pe el, marchizul arătă irlandezului două spade, zicându-i:

— Alegeți!

Voiau să se bată în grădină; dar era aşa de întuneric încât au fost nevoiți să iasă în şosea-ua puțin luminată de flacăra tremurătoare a unui felinar aşezat la vreo cinci sute de paşi depărtare.

Doamna de Sainte-Luce, care nu-şi pierduse toată prezența de spirit, profită de faptul aces-ta, pentru a închide portița grădinii, pentru ca, orice s-ar întâmpla ea să rămână mai puțin compromisă.

Sir Ralph şi marchizul puseră mâna pe spadă cu hotărârea unor oameni care nu voiau să înceteze lupta decât morți sau învingători. A fost un duel straşnic. Amândoi se luptau bine. Inima lor era fierbinte, mână le era condusă de o ură la fel de mare. Nu ştiu cât a durat duelul, poate douăzeci de minute, poate nu-mai zece, dar mi se părea că durează de o veşnicie, în sfârşit, Sir Ralph scoase un țipăt înăbuşit şi căzu mort.

Marchizul îl îmbrânci cu piciorul şi plecă. Eu m-am dat jos din copac; i-am târât cadavrul până la portița unde a fost găsit, a doua zi de

dimineață, de către măturătorii de stradă.

Domnul de P... s-a întors acasă şi s-a culcat în pat, ca un om care-şi închipuia că va avea puterea să suporte nenorocirea care-l copleşise.

Din nefericire, nopțile de insomnie sunt fatale în chestiuni sentimentale. Domnul de P... o adora pe doamna, el crezuse în ea; şi avea dovada trădării sale.

Gândul acesta pusese stăpânire pe mintea lui şi-l copleşise; aşa că, pradă unui acces de nebunie, el se sculă, trecu în fumoar, luă un revolver şi-şi zbură creierii.

A doua zi, am explicat doamnei de Sainte-Luce că-mi fusese cu neputință să execut porunca ei, căci marchizul n-a luat masa acasă în ajun. Ea mă crezu.

Jean se opri. Pe buzele colonelului flutură un zâmbet.

— Ispăşirea se apropie, zise el. Acum, camarade, tu-mi aparții.

— Cu trupul şi cu sufletul.

— Cunoşti pescarii din vecinătate?

— Pe toți.

— Se găsesc, printre ei, unii pe care să-i putem cumpăra cu bani?

— Numai unul, moş Guallec, un ticălos care şi-ar omorî şi mama pentru o patacă.

— Omul acesta are o barcă destul de solidă ca să poată pluti câteva ore pe mare?

— Desigur.

— Ei bine, când îți voi spune, vei vorbi cu moş Guallec.

— Foarte bine.

— Ai să te îngrijeşti de o diligență bine închisă şi de nişte cai odihniți care, dincolo de Vannes, la intrarea în pădure, să aştepte un călător zorit să meargă la Paris. Acum, isprăvi colonelul, să mergem să ne culcăm. Ceasul suprem încă n-a sosit, dar el se apropie şi vei fi răzbunat.

Şi cei doi complici porniră înapoi spre Kerlor, unde toată lumea era de-acum culcată.

Înainte de a merge mai departe, să ne întoarcem la Paris, la Armand.

Capitolul LXXI – Într-o lojă, la Operă

Ultimele cuvinte ale colonelului avuseseră darul să schimbe deznădejdea lui Armand

într-una din acele speranțe neprecise, e drept, dar tenace, care fac pe omul cel mai zdrobit să se agațe iarăşi de viață, să se cramponeze de ea cu putere şi să-şi îndrepte privirea spre viitor.

„Ea se va întoarce”, îi spusese tatăl său.

Aceste câteva cuvinte au redat liniştea sufletului său zbuciumat. Cu toate acestea, el nu părăsi căsuța din Chaillot în prima săptămână de după plecarea colonelului.

Cu mintea concentrată, complet stăpânit de ambițiile sale, încerca să-şi înfățişeze viitorul şi să ghicească cum, după ce încetase de a-l mai iubi, baroana va fi silită de voința atotputernică a tatălui său, să-l iubească iarăşi.

Armand era asemenea unui naufragiat careşi adună ultimele forțe, îşi concentrează toată rămăşița de energie ca să ajungă la țărm, fără a se sinchisi dacă pământul acela e ori nu ospitalier, mânat numai de gândul de a scăpa de moarte.

Dar, odată ce a ajuns la mal, cum s-a agățat de o stâncă ca să scape de ultimul val ce ar voi să-l smucească, el cercetează împrejurul lui, explorează cu privirea zarea, în speranța de a

găsi un adăpost şi ajutorul oamenilor.

Aşa era Armand. De unde, la început, disperase la gândul de a nu o mai vedea vreodată, de a nu mai sta vreodată la picioarele ei şi de a nu mai recuceri cea mai mică fărâmă din fericirea dispărută – acum tânărul ajunsese să considere întoarcerea doamnei de Sainte-Luce ca un eveniment proorocit de destin.

Era întocmai ca naufragiatul salvat, fericirea nu-l mai mulțumea acum; voia să guste dinainte fructul amar al răzbunării; el îşi jură s-o facă pe femeia aceasta, care-l nenorocise şi care se va întoarce la el, mai iubitoare ca oricând, să plătească scump trădarea ei.

O umbră dispărută, apoi apăru iarăşi înaintea lui.

Era figura contelui Stewan, acel bărbat urât pentru care ea îl părăsise, acel rival odios care-şi bătuse joc de ruşinea şi de durerea lui.

Armand simțea iarăşi clocotind în el o mânie teribilă şi înăbuşită şi îşi aminti că, în noaptea palmei, contele îi făgăduise că se va bate cu el în duel, după trecerea unui răstimp suficient spre a nu compromite pe baroană.

Armand uită de promisiunea făcută tatălui, de a nu ieşi din casă, de a nu căuta nimănui gâlceavă, de a aştepta cu răbdare întoarcerea lui.

„Trebuie să-l omor pe conte!”, îşi zise el.

Doi oameni veniseră la el şi împărtăşiseră cu eroul nostru durerile şi speranțele lui.

Primul era prietenul care-i servise de martor în primul duel şi care-i destăinuise viața baroanei; al doilea era Albert de R... acela care-l condusese la balul mascat, unde el suferise atât de mult.

Armand era aşa de hotărât să se bată cu contele Stewan, încât socotea că orice destăinuire în această privință i-ar putea fi o piedică. Ca toți oamenii care merg drept spre ținta lor, el se prefăcu.

Ştia, de altfel, că Job îl păzea şi nu l-ar lăsa să se bată decât în ultimă instanță.

Într-o seară, Albert de R... veni să-i propună lui Armand să-l însoțească la Operă. Se juca „Wilhelm Tell.” Armand primi. Avea o presimțire că-l va întâlni pe contele Stewan.

Când cei doi tineri intrară în loja lor de avanscenă, spectacolul începuse şi Armand, cu

binoclul la ochi, cerceta cu atenție toate lojile, ca să-l găsească pe adversarul său.

Contele era la Operă; era singur în lojă, pe jumătate ascuns în umbră şi părea că visează la ceva cu totul străin de spectacolul de dinaintea ochilor săi.

— Se gândeşte la ea! şopti Armand stăpânit de mânie.

Tovarăşul său, ocupat să lornieze lojele învecinate, nu-l observase pe conte şi Armand avu vreme să chibzuiască în tihnă la ce avea de făcut.

Când se termină primul act, fiul colonelului luă brațul domnului de R... care tot nu-l zărise pe conte, şi merse cu el pe coridoare până la uşa lojii ocupate de conte.

— Am zărit o cunoştință, zise el, şi aş vrea să-i dau bună seara.

Domnul de R... ascultă distrat cuvintele acestea, socotind că era vorba de unul din numeroşii prieteni de bulevard pe care îi are orice om care, ca Armand, are un venit de şaptesprezece mii de taleri şi un tilbury.

Armand bătu de două ori în uşă, loja se des-

chisese şi domnul de R... uluit recunoscu pe contele Stewan. El ghici totul, prevăzu că din această întâlnire se va naşte o provocare la duel. Dar era prea târziu ca s-o mai poată evita.

Contele, la rândul lui, îl recunoscu pe Armand. Cei doi rivali se salutară.

— Domnule conte, zise Armand, cred că aveți o memorie bună.

— Într-adevăr, domnule, răspunse cu impertinență contele, îmi amintesc foarte bine că v-am mai întâlnit.

— Ați putea să-mi spuneți unde?

— La balul baroanei de Sainte-Luce.

— Aşa e, domnule.

Contele se înclină.

— Pentru că aveți o memorie foarte bună, reluă Armand, mi-ați putea spune, poate, şi data exactă a acelui bal?

— Da, răspunse contele; dacă nu mă înşel, mâine se împlinesc două săptămâni de atunci.

— Întocmai!

Armand, la rândul lui, se înclină.

— În consecință, urmă el, socot că nimic nu vă mai opreşte să vă țineți promisiunea.

— Care?

— Aceea de a-mi da satisfacție, răspunse cu sânge rece tânărul. Dacă nu greşesc, ați folosit ca pretext bunul renume al doamnei de Sainte-Luce, pentru a amâna cu două săptămâni reglarea neînțelegerii dintre noi.

— Domnule, răspunse contele, cererea dumneavoastră era aşa de limpede formulată, încât nu am nimic de obiectat.

— Aşadar?... întrebă Armand.

— Sunt la dispoziția dumneavoastră, domnule.

Cei doi tineri se salutară din nou. Armand adăugă:

— Dacă vreți, mâine dimineață, la orele şapte, lângă balta din Auteuil, cu pistolul.

— Fie! răspunse rusul.

Armand mai salută o dată pe nobilul muscal şi plecă.

— Dragul meu, îi zise Albert de R... care fusese martorul mut al acestei scene, ceea ce ai făcut e absurd.

— De ce?

— Pentru că poate să te omoare.

— Ei, şi?

— În orice altă împrejurare, n-ar fi nimic; dar acum, face mult.

— Ce vrei să spui?

— Tatăl dumitale, nu-i aşa? Ți-a făgăduit că ți-o va aduce înapoi pe baroană.

— Da.

— Atunci, ai făcut o prostie mare! Dacă Stewan te omoară, baroana rămâne a lui.

— Eu îl voi omorî!

— Aşa de tare îl urăşti pe conte?

— El mi-a furat femeia pe care o iubeam.

Domnul de R... înălță din umeri.

— Ce furt neînsemnat, că nici măcar legea nu l-a prevăzut.

— Ai să-mi fii martor, nu-i aşa?

— Bineînțeles! răspunse domnul de R...

— Ei bine, vino să dormi la mine.

— Primesc.

— Dar cine-mi va fi al doilea martor?

— În loc de a merge la dumneata acasă, vino la mine. Voi trimite pe servitorul meu să-l prevină pe vechiul dumitale adversar, domnul Daubray, care locuieşte pe aceeaşi stradă cu mine. Domnul Daubray va fi încântat să-ți

servească de martor.

— Bine, zise Armand.

Domnul de R... spuse vizitiului să-l ducă în strada Provence, unde era locuința lui. Ajunseră curând.

— Acum, zise el lui Armand, dându-i un revolver de salon şi arătându-i un carton fixat de perete, exersează-ți mâna; să vedem cum tragi.

Armand era un trăgător de forță, nimerea totdeauna ținta.

— Dacă vei trage cel dintâi, zise domnul de R..., mai puțin îngrijorat de urmările provocării, atunci contele e un om mort.

Cu toată ora înaintată, domnul de R... scrise câteva vorbe şi le trimise domnului Daubray. Acesta era întâmplător acasă şi veni numaidecât.

Ei îşi dădură întâlnire pentru a doua zi şi cei doi tineri îl siliră pe Armand să se culce. După puțin timp, acesta adormi.

„Ciudat lucru! îşi zise atunci domnul de R..., am o presimțire că se va termina foarte rău pentru Armand. Ce nebun! Să-şi rişte viața

pentru o păpuşă fără suflet, ca această femeiuşcă de Sainte-Luce. Ce prostie!”

Capitolul LXXII – Moartea, înfrântă de puterea dragostei!

Contele Stewan veni cel dintâi la întâlnire. El sosise într-o caleaşcă condusă de doi jochei *à la Daumont*. În loc să poarte un costum de oraş, el era îmbrăcat cu o redingotă de voiaj, încheiată până la gât. Doi prieteni îl însoțeau.

Unul şedea lângă el în trăsură şi hainele lui arătau că şi el avea să facă aceeaşi călătorie ca şi contele.

Celălalt purta un costum de dimineață, era călare şi desigur că, după duel, avea să se înapoieze la Paris.

Armand şi martorii lui sosiră cu câteva clipe mai târziu.

Contele îi aştepta fumându-şi liniştit țigara.

— Domnule, îi zise lui Armand, apropiindu-se de el politicos. Trebuia să plec azi dimineață în Bretagne; şi bagajele îmi erau gata încă de ieri, dar dumneavoastră mi-ați făcut cinstea să-mi amintiți că am de achitat o datorie.

Sper că veți scuza îmbrăcămintea mea de călătorie şi aceea a prietenului meu, vicontele de Kérizon, care mă ia cu el la unchiul lui.

Armand se înclină. Dar el devenise foarte palid, când auzise că rusul urma să plece în Bretagne.

„Trebuie, cu orice preț, să-l omor!”, îşi zise el.

Şi se apropie de domnul de R...

— Eu sunt cel jignit; în consecință, nu am numai dreptul de a alege armele, ci pot să-mi impun şi condițiile.

— Ce vrei să zici? întrebă domnul de R... cam îngrijorat de această paloare subită.

— Ascultă, urmă fiul colonelului, contele pleacă în Bretagne...

— Ei, şi?

— Asta înseamnă că, dacă nu-l omor, el o va revedea.

— Poate!

— Ei bine, vreau să-l omor, trebuie!

— Tot nu înțeleg de ce ai pomenit de condiții.

— De ce? Pentru că vreau să se sfârşească cu moarte de om. Unul din noi doi nu va mai pleca de aici. Deci, nu vreau condiții uşoare, ca

pentru copii.

— Adică?... întrebă domnul de R...

— Fiecare din noi va avea propriul pistol; se vor descărca câte două focuri, în timp ce adversarii se vor îndrepta unul spre celălalt.

— Bine, şi apoi?

— Dacă patru gloanțe schimbate nu vor ajunge, armele vor fi încărcate din nou.

— Fie! răspunse Albert de R..., temându-se ca Armand să nu-şi piardă şi ultima rămăşiță de sânge rece ce mai avea. Dar vezi, să ocheşti bine!

Martorii se întâlniră.

— Domnilor, zise Albert, noi suntem cei ofensați şi, după cum ştiți, am ales pistolul.

Martorii contelui Stewan se înclinară.

— Domnul conte Stewan şi-a adus pistolul? întrebă Albert.

— Da, domnule.

— Atunci se va servi de el, iar Armand se va servi de propria armă.

Martorii făcură iarăşi un semn de învoire.

— Cei doi adversari, urmă domnul de R..., vor fi postați la o depărtare de patruzeci de paşi unul de celălalt. Fiecare va trage de două

ori şi vor putea înainta după plac.

— Vasăzică, observă vicontele de Kérizon, e un duel pe viață şi pe moarte!?

— Desigur, domnule, răspunse Albert, doar n-am venit aici pentru un schimb de zgârieturi. Noi am arătat ce putem şi nu obişnuim să schimbăm gloanțe de plută, pentru ca apoi să mergem frățeşte să luăm masa împreună.

— Dar, cearta nu e atât de serioasă, domnule.

— Pardon, domnule, când cearta nu e serioasă, se aplanează şi nu se ajunge la duel. Ne batem serios, deci şi motivul e serios.

Tonul cu care vorbea Albert era liniştit şi politicos, dar foarte hotărât, şi condițiile lui fură acceptate.

— Dar, zise vicontele de Kérizon, s-ar putea să se schimbe patru gloanțe fără vreun rezultat.

— Vom încărca încă o dată.

„O, o! se gândeau martorii contelui, care nu cunoşteau pricina sfadei, Stewan trebuie să-l fi ofensat rău pe junele acesta cu chip de femeie, ca el să fie hotărât la un duel pe moarte. Bietul Stewan, nu cred să mai ajungă în Bre-

tagne.”

Actorii acestei scene se aflau într-o poiană aurită de razele soarelui ce răsărea.

Adversarii fură instalați pe una din cărările ce străbat pădurea Boulogne în toate direcțiile.

Pistolul lui Armand fu încărcat cu mare băgare de seamă de domnul de R..., pe când vicontele de Kérizon făcea serviciul pentru contele Stewan. Apoi numărară paşii, pentru a stabili spațiul dintre adversari, li se înmânară armele şi martorii se îndepărtară.

Domnul de R... în calitate de prim martor al celui ofensat, trebuia să dea semnalul.

„Când te gândeşti, îşi spunea el, că unul din aceşti tineri bravi va fi mort peste câteva clipe, pentru o femeie care era la a nu ştiu câtă dragoste, îți vine nebunia şi ți-e milă de judecata omenească...”

Şi după ce îşi ținu sieşi acest discurs funebru pentru viitoarea victimă, domnul de R... bătu din palme de trei ori; Armand fu cel dintâi care înaintă un pas, ridică brațul, ochi repede şi slobozi arma. Contele nu căzu; la rândul lui, înaintă şi trase. Un nor învălui fruntea lui

Armand, dar el continua să înainteze.

Contele mai făcu doi paşi, ochi cu sânge rece şi trase.

Domnului de R... care nu-l slăbea din ochi pe Armand, i se păru că acesta se împleticeşte, şi inima începu să-i zvâcnească.

Dar Armand îşi urma mersul, un mers domol, ca şi cum şi-ar fi numărat paşii, ținând mereu pistolul la înălțimea frunții contelui.

Contele aruncase arma, de care nu se mai putea folosi, şi oprindu-se la mijlocul cărării, îşi încrucişă mâinile pe piept şi aşteptă moartea cu un zâmbet sfidător pe buze.

El era dintre acei oameni de bronz, care primesc cu atâta sânge rece loviturile sorții, încât nici moartea nu poate săpa o zbârcitură cât de mică pe fruntea lor senină.

Armand înainta mereu, mergea clătinându-se, dar nu se oprea, şi distanța care-l despărțea de conte se făcea tot mai mică. Se opri o clipă şi martorii acestui spectacol emoționant crezură că va slobozi arma, dar el porni iarăşi înainte, mai făcu un pas, apoi un altul şi întinse mâna astfel încât țeava pistolului său atinse

pieptul contelui.

— Domnule, îi zise el cu voce stinsă, eu voi muri, căci cele două gloanțe ale dumneavoastră s-au oprit în pieptul meu; dar nici dumneavoastră nu veți pleca în Bretagne...

Şi dădu să apese pe trăgaci şi să-l ucidă pe nobilul rus... Dar junele zăbovise prea mult, se încrezuse prea mult în forțele sale. Pistolul încărcat îi scăpă din mână. Armand căzu vărsând un şuvoi de sânge. Contele nu făcu nicio mişcare, nu-şi luă mâinile de pe piept, nu resimți nici cea mai mică tresărire.

— Păcat, exclamă el. Dacă tânărul acesta ar fi avut măcar un atom de vigoare o clipă mai mult, proorocirea lui s-ar fi realizat, nu m-aş mai fi dus în Bretagne...

Redingota lui Armand, jiletca lui, cămaşa lui, toate fură sfâşiate.

Un medic adus de domnul de R... rămas în trăsură, se apropie în grabă, cercetă cele două răni şi dădu trist din cap.

— Viața se mai ține doar de un fir, murmură el. Peste un ceas, el va fi mort dacă Dumnezeu nu va face o minune...

Un ceas mai târziu, Armand era culcat în pa-

tul său; era în nesimțire, dar tot mai respira. Bătrânul Job plângea îngenunchiat la căpătâi. Cei doi martori țineau fiecare câte o mână a rănitului.

Dimineața, rănitul îşi reveni în simțire, dar la urmă începu să aiureze: în starea aceasta, el îşi închipuia că-l omorâse pe conte.

— Nu va mai pleca în Bretagne! bolborosea el.

Timp de cinci zile, prietenii lui Armand şi medicul treceau succesiv de la speranță la deznădejde. În sfârşit, medicul se pronunță:

— Inima acestui tânăr e stăpânită de o dragoste, zise el. Dragostea aceasta îi va da puterea să înfrângă moartea. Va trăi!

Capitolul LXXIII – Complotul

Într-o dimineață, vechiul castel din Kerlor fu deşteptat de zgomote neobişnuite, zgomote de veselie, care păreau că vestesc o serbare apropiată şi care erau salutate de soarele unei minunate zile de vară.

În ajun, baroana îl chemase pe căpitanul

Lambert, intendentul ei, şi-i spusese:

— Mi-a venit ideea unei serbări originale. Voi invita pe toți vecinii mei la o vânătoare care va fi urmată de un prânz şi de un bal în parcul Kerlor. Încalecă şi du-te. Te vei duce la vecinul meu, baronul de Lacy, ca să-l inviți, pe el şi pe nepotul său, marchizul, despre care am aflat că a sosit aseară.

Fără îndoială că falsul căpitan Lambert se aşteptase la această poruncă, căci calul îl aştepta pregătit. După cinci minute, era de-acum pe drum.

Doamna de Sainte-Luce organiza vânătoarea şi balul numai pentru contele Stewan, care sosise în ajun la castelul Kérizon.

Falsul căpitan găsi pe unchi şi pe nepot îmbrăcați şi mâncând cu poftă într-una din sălile castelului.

După ce-şi îndeplini misiunea, plecă însoțit de Gontran, prin parc. Marchizul înțelese: colonelul avea să-i dea instrucțiuni.

— Ei, ce e nou? întrebă colonelul, când fură singuri. Ce veşti aduci de la Paris?

— Niciuna.

— Nu l-ai văzut pe Job?

— Nu.

Colonelul răsuflă uşurat.

„Copilul e sănătos!”, se gândi el.

Ne amintim că Gontran plecase fără a afla cearta şi duelul lui Armand cu nobilul rus.

— Contele Stewan e aici, zise colonelul.

— Ştiu.

— El a sosit ieri dimineață şi bineînțeles că va veni mâine la Kerlor.

— Aşa e. Ce trebuie să fac?

— Să găseşti, ziua ori seara, un pretext oarecare ca să-l provoci la duel.

— E cam greu.

— Ştiu, dar planul ce mi-am făcut cere ca rusul să fie ucis în dimineața de după bal sau, de e cu putință, chiar în timpul nopții.

— Foarte bine, zise Gontran cu nepăsarea resemnată a omului care a renunțat la propria-i voință şi nu mai e decât unealta altuia. Aşa voi face.

— Mersi, pe mâine.

Intendentul baroanei se înapoie la Kerlor, unde ajunse pe înserate.

Aici îl chemă deoparte pe Jean, logodnicul

părăsit al lui Naic, pe care soarta îl făcuse complicele lui.

— Ai pregătit totul? întrebă el.

— Da, răspunse Jean.

— Barca şi pescarul?

— Da.

— Diligența de călătorie?

— Şi ea.

— Acum, zise colonelul, ia bine seama la ce am să-ți spun.

— Ascult, zise Jean.

— Copilul trebuie răpit.

— Ah, murmură Jean şi ochii îi sclipiră de o bucurie feroce, eşti un om genial! Copilul acesta e singura ființă din lume pe care femeia aceasta o iubeşte. Moartea copilului ei ar ucide-o!

— Ei bine, zise colonelul, îi vom fura copilul. Pentru că inima femeii a fost de bronz, vom lovi de moarte inima de mamă!

Capitolul LXXIV – O intrigă de dragoste, la vânătoare

La ora nouă şi trei sferturi, argații călări şi

conducătorii câinilor din Kérizon şi Kerlor sosiră la întâlnire.

Colonelul, în costum de vânătoare, călare pe un superb cal irlandez care aparținuse răposatului baron de Beaulieu, sosi aproape în acelaşi timp cu oamenii de serviciu.

„Dacă marchizul va voi, se gândea intendentul, el va găsi un prilej bun de ceartă cu contele Stewan. În Rusia se vânează ursul, lupul, elanul şi chiar renul, dar ei n-au nicio noțiune justă, nicio cunoştință reală despre vânătoare. Sunt convins că Stewan va face prostie după prostie.”

De după copaci se auzea un galop de cai şi după puțin timp colonelul văzu ivindu-se domnii din Kérizon: unchiul, nepotul şi contele Stewan.

Colonelul şi nobilul rus îşi strânseră mâinile.

— Ei bine, căpitane Lambert, îi zise acesta în şoaptă, eşti mulțumit cu noua dumitale situație?

— Sunt fericit, răspunse colonelul zâmbind. O văd în orice oră.

Contele se aplecă spre urechea lui:

— Acum, e rândul dumitale să-mi vorbeşti de ea, şopti el, ştii bine...

— Da, zise colonelul făcând pe tatăl fericit că o ştie pe fiică-sa adorată, ştiu c-o iubeşti.

— Dar ea?

— Ingratule! zise el.

— Va veni?... Ah! îngăimă contele cu voce emoționată, aceste două săptămâni de despărțire mi-au părut un secol.

— Ei bine, veacul se termină. Peste cinci minute o vei vedea sosind cu bătrânul baron de Lacy, vecinul ei, şi cu nepotul baronului, tânărul marchiz Gontran de Lacy.

Epitetul de *tânăr* îl făcu pe conte să tresară.

— Cine e acest marchiz de Lacy? întrebă el.

— Cum, nu-l cunoşti? răspunse colonelul cu naivitate. E unul din bărbații cei mai la modă din foburgul Saint-Germain.

— Ah! spuse contele şi nările îi tremurau puțin, ceea ce dovedea colonelului că el era gelos.

— Marchizul, urmă falsul căpitan de Lambert, a fost ofițer şi e celebru prin duelurile sale şi prin norocul său în dragoste. El a omorât vreo duzină de adversari, a fost iubit de

femei socotite inabordabile. Viața acestui om este o epopee.

Pe când vorbea, colonelul observa cu coada ochiului impresia pe care cuvintele acestea o produceau pe figura expresivă a contelui.

„O, o! se gândea el, e de pe-acum gelos ca un tigru.”

În clipa când colonelul făcea această reflecție, o amazoană şi doi cavaleri sosiră la răspântie: era doamna de Sainte-Luce şi domnii de Lacy. Prima privire a contelui Stewan fu o privire de dragoste pentru baroana pe care o iubea cu aceeaşi patimă şi pe care o regăsea mai frumoasă ca oricând.

A doua privire se îndreptă spre marchiz. Era o privire curioasă şi totodată plină de acea ură instinctivă pe care ți-o inspiră imediat omul în care bănuieşti un rival.

Prin eleganta simplitate a costumului său de vânătoare, prin grația, îndemânarea şi virilitatea cu care-şi conducea calul, prin frumusețea-i bărbătească şi puțin tristă (căci viața-i vijelioasă se reflecta pe fața sa), Gontran dovedea contelui că meritase elogiile colonelu-

lui.

Gontran şi unchiul său sosiseră la Kerlor când baroana îşi terminase toaleta şi fuseseră introduşi în budoarul doamnei. Marchizul, cu gândul la rolul ce avea să-l joace, lăsase să se înțeleagă admirația ce-i inspira frumusețea doamnei de Sainte-Luce, iar baroana ca orice femeie cochetă, obişnuită să prindă în mrejele ei numeroşi adoratori, se arătase încântată de această admirație.

Pe drumul de la Kerlor până la Croise-Moussue, ea nu mai contenise de a se întreține cu el despre Paris, despre ultimele petreceri din iarna trecută, despre cursele de la Marches şi de la Chantilly, despre expoziția de pictură şi despre noua operă, vorbind spiritual, adăugând în treacăt toate subiectele de conversație.

Desigur, dacă inima lui Gontran ar fi fost virgină, doamna de Sainte-Luce ar fi avut un adorator nu numai pentru o oră. Dar, în adâncul inimii lui sfâşiate trăiau două umbre. Una zâmbitoare, liniştită, cu nevinovăția pe frunte: Margareta – Margareta pe care el o iubea atât de mult, Margareta pe care i-o furase odiosul

şi cinicul cavaler d'Asti. Cealaltă, palidă, teribilă şi fatală, cu fruntea acoperită de un stigmat neşters, cu ochiul injectat de sânge şi înnebunit de groază, căci luptase cu furie şi disperare împotriva morții: Leona!

Şi aceste două umbre făcuseră din inima lui Gontran un mormânt tăcut, unde nu mai găsea niciun răsunet, niciun strigăt de dragoste.

La vederea contelui Stewan, pentru care, de altfel, ea nu avusese decât aceeaşi afecțiune capricioasă şi efemeră ca şi pentru înaintaşii lui, doamna de Sainte-Luce simți nevoia de a-l necăji puțin; în primul, rând ca să-l facă gelos şi astfel să vadă cât de mult o iubeşte; apoi, ca să satisfacă firea ei perversă şi crudă, care se amuza cu chinul sclavilor ei.

Ea îl salută cu răceală pe bărbatul acesta care venise aici anume pentru dânsa, se prefăcu că ascultă pe marchizul de Lacy, care-i povestea o anecdotă şi râdea cu poftă ca un copil.

— Ei bine, domnilor, zise ea după ce fusese salutată de vânători, ce împuşcăm astăzi?

— Un mistreț bătrân sau o scroafă cu pui, răspunse cavalerul de Kérizon. Dumneavoas-

tră veți hotărî.

— Mistrețul! zise ea zâmbind, să vânăm mistrețul; aşa, vom avea de lucru până la ora mesei.

Imediat se dădu drumul câinilor, aceştia atacară fiara în băltoaca ei şi într-un sfert de ceas o goniră de acolo.

Contele Stewan văzu pe baroană dând pinteni calului şi pornind înspre locul de unde venea lătratul câinilor; o auzi zicând: „Cine mă iubeşte, să mă urmeze!” şi la acest cuvânt de ordine, se avântă în urma ei.

Dar Gontran era de-acum primul, galopând alături de amazoană; şi cu toată goana cailor, cu tot drumul anevoios pe sub frunziş şi pe cărări pline de gropi, ei reluară conversația întreruptă. Contele simți o mânie înăbuşitoare strângându-i inima.

„Poate că-l iubeşte!”, se gândea el.

Şi însângeră cu pintenii pântecul calului, ca să-i ajungă şi să stea între ei.

Soarta, însă, nu era prielnică contelui. Calul lui nu era aşa de sprinten şi de iute ca al baroanei şi al lui Gontran; şi, după puțină vreme, distanța dintre ei se mărise considerabil.

Furia tânărului rus creştea mereu, căci nu trecu mult şi îi pierdu cu desăvârşire din vedere.

Timp de două ore contele rătăci prin pădure, fără să dea de urma vânătorilor. Apoi, hazardul care-l îndepărtase de ea îl apropie din nou. El auzi câinii şi cornurile de vânătoare şi îşi îndreptă calul în acea direcție. Deodată, câinii dădură năvală în luminişul pe unde trecea el; urlau, dar nu se repezeau în acelaşi loc: unii se aruncau spre tufiş, alții adulmecau urmele pe potecă.

Venea în galop un servitor călare, apoi doamna de Sainte-Luce şi Gontran.

Contele nu se sinchisea de câini, ci se îndreptă spre baroană.

Ea îi zâmbi şi furia lui se potoli.

— Hai, domnule conte, îi zise ea, iată un prilej bun de a ne dovedi că şi Rusia e tot atât de învățată ca şi Franța.

— În ce privință, doamnă? întrebă el fixând asupra lui Gontran privirea-i invidioasă.

— Indicându-ne greşeala ce s-a comis, zise doamna de Sainte-Luce, căci vezi bine că oga-

rii şi-au pierdut capul.

Contele Stewan roşi. El habar n-avea de acest fel de operații; dar ar fi preferat moartea cea mai groaznică, necesității de a mărturisi față de Gontran, pe care-l socotea rival, ignoranța lui în această materie.

El descălecă, chemă câinii şi se apucă să verifice diferite urme de pe pământul umed al potecii.

— Se vede că domnul conte nu e obişnuit cu pădurile şi cu câinii noştri, zise Gontran, care descălecase şi el. El are tot atât de puțină experiență ca şi doamna, urmă el, zâmbind baroanei şi fixând provocator pe rus.

— Aşa! exclamă acesta.

— La o femeie e foarte explicabil, adăugă marchizul, dar la un nobil...

— Domnule! strigă contele abia stăpânindu-şi mânia.

— Domnule, răspunse politicos Gontran, dumneavoastră luați o cărare lăturalnică drept adevărata urmă, şi nu vedeți că greşeala provine de la o modificare. Vânătoarea a fost tăiată de un căprior. Căpriorul şi mistrețul şi-au amestecat urmele; între câini sunt unii

amatori pasionați de căpriori şi aceştia au părăsit mistreţul şi s-au luat după el. Alţii caută să dea de urma mistreţului. Câinele de atac şi-a vârât botul în rouă, şi de asta a pierdut mirosul.

După ce-i dădu această lecţie, Gontran descurcă iute urma mistreţului, puse câinii pe ea şi-i înflăcără imediat printr-un sunet de trompetă. Apoi salută cu răceală pe contele mut şi palid de mânie, sări în şa şi porni pe urma câinilor.

Baroana, care nu găsi de cuviinţă nici să-l privească măcar pe contele Stewan, se luă după dânsul.

Tânărul rus îşi aminti privirea disprețuitoare cu care ea îl zdrobise pe Armand, cu două săptămâni în urmă, şi-şi zise:

— Acum a venit rândul meu. Marchizul îmi urmează, după cum eu i-am urmat lui Armand. Dar o jur pe Sfântul Nicolae, patronul tuturor ruşilor, că mă voi răzbuna şi îl voi ucide pe acest om!

După o oră, contele Stewan, care urmărise tot timpul zgomotul vânătorii, ajunse la mar-

ginea pădurii şi văzu înaintea lui, pe câmp, pe baroană şi pe marchiz; continuau să galopeze.

Apoi, zări mistreţul sleit de oboseală, care renunţase de a mai fugi şi se trântise lângă un păr sălbatec, în mijlocul unui lan de hrişcă, pentru a ţine piept câinilor.

Atunci, el ghici că acolo se va petrece o dramă emoţionantă şi vârî pintenii în pântecul calului, căruia durerea îi dădu aripi. După câteva minute, ajunse la locul vânătorii.

Doamna de Sainte-Luce, îndrăzneaţă şi nesocotind primejdia, îşi mână calul spre fiara care lovea cu colţii câinii cei mai cutezători. Bestia, cu ochii injectaţi de sânge, cu un muget fioros, se repezi asupra calului.

Contele văzu primejdia în care se afla amazoana, dădu încă o dată pinteni calului, ca să ajungă până la mistreţ, hotărât să-şi expună viaţa pentru aceea pe care o iubea. Gontran, însă, i-o luase înainte. Marchizul sărise jos din şa, înaintase cu zece paşi şi, cu cuţitul de vânătoare în mână, aştepta curajos fiara.

Contele, buimăcit, auzi un ţipăt de spaimă, un grohăit furios şi un strigăt de triumf. O văzu pe baroană aproape leşinată de emoţie,

mistrețul lungit la pământ, lovit de moarte în regiunea umerilor, şi pe Gontran punând pe el piciorul de învingător.

Contele sosise prea târziu... şi ura ce o simțea pentru Gontran era nemărginită.

Capitolul LXXV – Conflictul

Cu patru ore mai târziu, noaptea se lăsase peste castelul din Kerlor; o noapte luminoasă şi caldă de iunie, îmbălsămată cu mirodeniile pe care zefirul le aducea dinspre mare.

O mulțime strălucită şi veselă umplea clădirea austeră (de la moartea ultimului baron de Beaulieu, de obicei tăcută şi tristă), schimbată deodată, ca prin farmec, de o zână de douăzeci de ani.

Toată nobilimea din împrejurimi fusese invitată la serbarea cu care tânăra baroană de Sainte-Luce îşi începea vilegiatura. Sala cea mare de mâncare găzduise cincizeci de meseni şi sub umbrarul parcului, iluminat, dansa mulțimea încântată de minunile ce i se înfățişau una după alta.

Gontran şi doamna de Sainte-Luce erau eroii serbării. Isprava marchizului îi câştigase cinstea de a fi cavalerul servant al reginei balului, imprudenta amazoană de la vânătoare. Gontran îi făcuse curte, îi plăcu, contele Stewan dispăruse din inima ei.

Nobilul muscal rătăcea singur pe cărările sumbre ale parcului; era ruşinat de înfrângerea suferită, îşi frământa creierii ca să găsească un pretext de a provoca pe rivalul său la duel, ca să-l ucidă ori să fie ucis.

În prada unei enervări violente, cu ochii scăpărători de mânie, contele îşi sfâşie pieptul cu unghiile; la auzul melodiei, el nu se mai putu stăpâni şi părăsind cărarea întunecată se îndreptă spre pajiştea pe care se valsa.

Doamna de Sainte-Luce dansa cu Gontran – după cum, la Paris, dansase cu rusul, sub privirea furioasă a lui Armand.

Alb ca varul, Stewan aşteptă ca orchestra să tacă, dansatorii să înceteze de a se învârti şi Gontran s-o conducă pe baroană la locul ei. Apoi se îndreptă spre Gontran. Acesta, ca şi cum i-ar fi ghicit gândul, ieşi din mijlocul dansatorilor şi cu pas măsurat porni spre o alee

singuratecă a parcului. Contele se luă după el şi-l ajunse.

— Domnule! începu el.

Gontran se întoarse şi-l salută:

— De ce sunteți aşa de singuratic? îl întrebă cu acea linişte senină care îl mânie şi mai mult pe tânărul rus. Serbarea aceasta e destul de frumoasă.

— Găsiți? observă ironic, contele Stewan.

— În orice caz, nu înțeleg indispoziția dumneavoastră.

— Sunt pe aici mutre care îmi displac, răspunse contele cu îngâmfare.

— Aş fi şi eu curios să le cunosc! zise Gontran.

— Întoarceți-vă la castel şi uitați-vă în oglindă.

Gontran se aşteptase la acest răspuns. El făcu un pas înapoi şi se uită batjocoritor la conte:

— Domnul e insolent? întrebă el pe un ton sarcastic.

— Poate...

Marchizul înalță din umeri.

— Alteța voastră muscălească n-a mistuit, în-

că, lecția de vânătoare ce i-am dat-o?

— Se poate şi asta.

— Şi ar dori să primească şi o lecție de scrimă?

— Cu plăcere, domnule.

— Bine, zise domnul de Lacy cu trufie, cred că după bal.

— De ce nu imediat?

— Pentru că, scumpul meu domn, am oarecare succes pe lângă baroană şi trebuie să veghez asupra intereselor mele.

La aceste din urmă cuvinte, contele se cutremură de mânie.

— Domnule, zise el cu vocea sugrumată, o iubesc pe doamna de Sainte-Luce.

— Şi eu la fel, răspunse cu sânge rece marchizul.

— Sunt iubit de ea, urmă exasperat contele.

— Voi fi şi eu, răspunse Gontran. Fiecare la rândul său, aşa e roata lumii.

— Asta se va întâmpla numai dacă eu nu voi mai fi în viață, strigă contele.

— Se poate.

— Unul din noi va fi ucis!

— Domnule, zise Gontran, sunteți foarte zo-

rit să muriți.

— Zorit de a vă ucide.

— Se poate şi asta. Dar e bine ca omul să chibzuiască în orice împrejurare. Pentru a căpăta spade din castel, trebuie să ne adresăm unui om de care să fim siguri; apoi, absența noastră trebuie să fie destul de scurtă ca să nu poată fi remarcată. Am putea fi deranjați.

— Ei bine?

— E, la castel, un om căruia cred că v-ați putea adresa, urmă domnul de Lacy. Acesta e intendentul.

— Căpitanul Lambert?

— Da. El vă va găsi spade şi ne va servi de martor amândurora. Cunosc un loc încântător, pe malul mării, urmă Gontran, la vreo două sute de paşi depărtare de castel, pe o stâncă râpoasă. E loc destul pentru luptă şi e şi foarte lesne de a face să dispară orice urmă a acestui conflict.

Gontran salută pe adversarul său şi mai zise:

— Peste un ceas, pe stâncă. Voi fi acolo.

— Şi eu, zise contele.

Gontran se întoarse la bal, mai dansă vreo

douăzeci de minute, apoi dispăru.

Contele îl căută pe colonel; dar, de o oră, nimeni nu-i văzuse.

Capitolul LXXVI – Un copil răpit în noapte

Pe când stăpâna castelului şi musafirii ei se aflau prin parc, servitorii care nu erau ocupați cu tratațiile beau la bucătărie, aşa că primul etaj era aproape pustiu.

Naic, frumoasa şi nobila fată, sublimă prin devotament, îşi îndeplinise, ca de obicei, datoria ei de mamă adoptivă.

Ea-l dusese pe micul Hector în camera sa, îl pusese să îngenuncheze şi să-şi facă rugăciunea de seară, apoi îl culcase, şi-l sărutase pe frunte, zicându-i:

— Dormi, copilul meu.

Naic, care avea douăzeci de ani, iubea petrecerea cum o iubeşti la această vârstă; lăsase copilul să doarmă şi se dusese la bal. În clipa când Naic apăru la serbare, colonelul se îndepărtă.

El se strecură în coridorul cel lung care ducea de la sălile joase la scara cea mare, urcă la

primul etaj fără a întâlni pe nimeni şi se duse la veranda în care dădeau ferestrele castelului dinspre mare.

Colonelul văzu pe Jean stând liniştit pe scara ce ducea la etaj.

— Eşti gata? întrebă colonelul.

— Da, priveşte!

Colonelul se uită în josul stâncii şi zări, la lumina lunii, o barcă cu un om în ea.

Cei doi complici intrară în vârful picioarelor în apartamentul unde dormea Hector. Doamna de Sainte-Luce şi Naic aveau la Kerlor două iatacuri alăturate, a căror uşă de comunicare rămânea deschisă noaptea.

Lângă patul lui Naic se afla patul micului Hector.

Când cele două femei se închideau singure în camerele lor, adevărata mamă reapărea şi doamna de Sainte-Luce veghea multe ore asupra somnului liniştit al copilului ei.

La lumina slabă a unei candele de pe sobă, ei îl zăriră pe micul Hector dormind cu buzele întredeschise, cu zâmbetul pe faţă.

— Dar nu putem să-l luăm gol, zise Jean.

— Ai dreptate, răspunse colonelul.

— Atunci, lasă-mă pe mine. Îl voi trezi, îl vom îmbrăca şi el va veni cu noi. Vei vedea…

Şi Jean zise cu blândeţe:

— Domnule Hector…

Copilul deschise ochii, privi mirat în jurul său, apoi se întoarse pe o parte, gata de a adormi din nou.

— Domnule Hector…

Hector se deşteptă de-a binelea şi o strigă pe mama sa.

— Domnule Hector, zise Jean cu voce drăgăstoasă, mama Naic m-a trimis.

— Dar unde-i mama Naic? întrebă copilul.

— La bal, dansează.

— Aşa-i, zise copilul. Mama Naic petrece cu mama Berthe, dar pe mine m-au culcat. Şi mie nu-mi era somn.

— Ei, ele m-au trimis să te chem. Vrei să te îmbraci?

— Da.

Jean luă copilul în braţe, îl scoase din pat şi îl îmbrăcă într-o clipă.

— Acum, zise el, vino.

Colonelul rămăsese tot timpul în întuneric.

El ieşi cel dintâi şi se duse iarăşi pe platformă.

Jean îl urmă cu copilul de mână.

— Dar unde mă duci? întrebă acesta. Nu mergem în parc?

— Ba da, răspunse Jean, dar vreau să-ți arăt, mai întâi, o barcă frumoasă.

Şi cum nu mergea destul de repede, servitorul luă băiețelul în brațe şi începu să coboare scara care ducea la mare. O barcă cu o singură mizenă[3], condusă de un singur marinar, aştepta pe răpitori şi pe copil.

Pe când sărea cu copilul în barcă, Jean întrebă în şoaptă pe colonel:

— După ce vom ajunge la Paris, ce să fac cu el?

— Să aştepți ordinele mele, răspunse colonelul.

Barca părăsi coasta şi porni în largul mării, pe când colonelul se întorcea încet la Kerlor.

Când ajunse pe platformă, el se opri o clipă şi se uită la dâra ce o lăsa pe apă barca aceea care ducea copilul, poate pentru totdeauna, pe

---

[3] Mizenă – catarg al unei nave.

când mama dansa; şi pe faţa lui apăru un zâmbet crud.

„Acum, se gândea el, am cel mai bun ostatec: copil pentru copil! Cu fruntea sus, pot să impun fericirea fiului meu.”

Barca fugea, uşoară şi repede, în direcţia Quimper. Aproape de oraşul acesta, răpitorul avea să găsească diligenţa care-l va duce la Paris, împreună cu copilul.

„Acum, îşi zise colonelul când pânza bărcii dispăru în întunericul nopţii, să mă răfuiesc cu contele de Stewan!”

El se întoarse în parc, unde junele rus îl căuta de câtva timp.

Capitolul LXXVII – Un deznodământ neaşteptat

Aşteptarea aceasta îl liniştise puţin pe conte. Furiei sale violente îi urmase acea mânie rece care caracterizează pe omenii din nord.

Colonelul îl zări; şi, după paloarea feţei sale, pricepu că provocarea avusese loc.

— Căpitane, îi zise contele, vino, te rog; am să-ţi spun o vorbă.

— Doamne, Dumnezeule! ce vi s-a întâmplat?
— Nimic.
— Sunteți palid.
— Se poate. Ai pe aici nişte spade?
— Cum? strigă colonelul, prefăcându-se foarte mirat.
— Nişte spade, repetă încet contele.
— Dar pentru ce aveți nevoie de ele?
— Ca să mă bat.
— Cu cine?
— Cu domnul de Lacy.
— Baronul, ori marchizul?
— Marchizul. L-am insultat. Ne vom duela pe viață şi pe moarte.
— Aşadar, în mijlocul balului, pe proprietatea baroanei, nesocotind ospitalitatea.
Contele strânse tare mână colonelului.
— Toate astea se întâmplă din pricina ei.
— Din pricina ei?!
— Ea m-a făcut gelos şi-l urăsc pe marchiz din adâncul sufletului.
— Dacă e aşa, aveți dreptate, zise colonelul cu sânge rece. Trebuie să-l ucideți.
— Dați-ne spade! repetă contele.

Colonelul îl conduse pe contele Stewan în sala de arme şi-i zise:

— Alegeți!

Contele desprinse din panoplie o pereche de spade de duel, le încercă tăişul şi le mânui pe rând.

— Acum, zise el, îmi veți servi de martor.

— Bine.

Colonelul şi contele ieşiră din castel pe o uşă care ducea spre locul indicat de Gontran şi unde acesta îi aştepta.

Noaptea era luminată de o lună plină, minunată şi care, în depărtare, se reflecta în mare.

„Frumos timp de murit, se gândea colonelul, zâmbind diabolic. Doamna de Sainte-Luce va avea o dimineață de bal cam idioată: contele mort, Hector dispărut. Armand va fi răzbunat!”

Colonelul mergea înainte, cu spadele sub braț.

Contele venea după el. Sub influența unei inconsecvențe neînțelese ale spiritului şi inimii omeneşti, omul care adineauri fusese furios şi dornic de răzbunare, era acum şi prada unei melancolii nedesluşite, a unui regret al trecu-

tului şi a unei dragoste adânci de viitor şi de viață.

Rusul mergea îngândurat, aspirând cu plăcere aerul nopții.

— Ei bine, conte, la ce vă gândiți?

— Mă gândesc că marea taină a vieții, e moartea, răspunse el. Cine ştie dacă peste un ceas voi mai trăi!

— Ați înnebunit? Eu socot că e o prostie de neiertat să cumpăneşti şansele de moarte, când mergi să te bați în duel.

— Ah, zise contele, cu toate acestea nu cred să fie pe lume un om mai brav ca mine... Dar am o senzație ciudată.

— Ce fel?

— Mi se pare că pot dovedi încă o dată zicala: „Când doi bărbați se bat pentru o femeie, acela care a iubit-o mai întâi va fi ucis”.

Colonelul înălță din umeri.

— Nu sunt decât opt zile de când m-am bătut, reluă contele Stewan.

Colonelul se înfioră.

— V-ați bătut? întrebă el.

— Da.

— Unde?

— La Paris.

— Cu cine?

— Cu un tânăr care-mi căutase nod în papură, cu două săptămâni în urmă, şi pe care întâmplător l-am întâlnit la Operă.

Colonelul se oprise brusc în mijlocul drumului şi se întoarse spre conte.

El devenise deodată foarte palid şi era stăpânit de o presimțire sinistră.

— Închipuiți-vă, urmă contele, că în duelul acela am avut o şansă nebună. Tânărul era cât pe ce să mă omoare...

Colonelul respiră. Dar amândoi stăteau nemişcați în mijlocul cărării, la câțiva paşi de locul unde aştepta Gontran.

— Mai iute, domnule conte, strigă marchizul. Sunt douăzeci de minute de când vă aştept.

Vocea aceasta îi siliră pe colonel şi pe conte să se grăbească. Dar o nelinişte ciudată îl cuprinse pe colonel şi, deodată; zise însoțitorului său:

— Aşa, aşa! Era să vă omoare?

— Întocmai!

— Cum aşa?

— Uite... ne-am duelat cu pistolul mergând unul împotriva celuilalt. Eu am tras cel dintâi.

— Şi... l-aţi ucis? întrebă el cu vocea sugrumată ca şi cum fiecare din aceste cuvinte i-ar fi sfâşiat gâtlejul.

— Nu... am tras două gloanţe, el continua şi meargă spre mine.

Un suspin ieşi din pieptul colonelului şi contele îşi dădu seama cât îl interesa şi-l tulbura pe interlocutorul său povestirea lui.

— Dar ce ai? îl întrebă el.

— Eu? Nimic.

— Eşti palid şi foarte emoţionat.

— Nu, nu, continuaţi...

În clipa aceasta ajunseră lângă Gontran, care-i salută.

— Domnul conte, zise colonelul, îmi povestea o întâmplare, care mă interesa foarte mult. Îi daţi voie s-o termine?

— Bucuros, răspunse marchizul.

— Aşadar, reluă colonelul, adversarul dumneavoastră, după ce scăpase teafăr de cele două gloanţe, a tras în aer; aşadar n-aţi fost rănit?

— Nu, domnule, dar vina nu era a adversarului meu.

— Cum asta?

— Veți auzi imediat.

Şi contele începu pe un ton confidențial:

— Ne băteam pentru o femeie…

Colonelul tresări din nou.

— Eu eram favoritul, iar el cel disprețuit.

— Domnule, îl întrerupse deodată colonelul, spuneți-mi, vă rog, numele adversarului.

— De ce?

— Pentru că mi se pare că-l cunosc.

— Dumneata?

— Da, eu.

— La urma urmei, nu văd niciun motiv de a-l tăinui. El se numea Armand L.

Colonelul deveni livid.

— Şi apoi, şi apoi? întrebă el cu glas nerăbdător.

— Mă socoteam un om mort, pe legea mea! urmă contele. Tânărul mergea spre mine, îmi puse pistolul în piept şi-mi zise: „Nu veți mai pleca în Bretagne.”

— Arma nu s-a descărcat? întrebă Gontran, care pricepea, în sfârşit, de ce povestirea

aceasta îl interesa aşa de mult pe colonel.

— În clipa când era să tragă, s-a prăbuşit la pământ.

Colonelul scoase un strigăt. La auzul acestui țipăt, contele se întoarse brusc şi-l văzu pe colonel învârtindu-se în loc, ca un om lovit de trăsnet.

— Mizerabile! răcni el cu voce teribilă. Mizerabile, era fiul meu!

Îl dădu la o parte pe Gontran, care se apropiase, şi-i zise:

— Eu îl voi omorî pe omul acesta, eu!

Şi înainte ca Gontran, uluit, să găsească o vorbă, un gest prin care să-şi exprime mirarea, colonelul Leon îşi înălță statura-i gigantică; ochii lui fulgerau, buzele i se crispară; ridică sus capul, ca şi cum ar fi avut douăzeci de ani.

Cu o mână el aruncă una din spade la picioarele contelui, cu cealaltă îl pălmui:

— Asasinule! acum ne vom măsura noi doi. Tatăl îl va răzbuna pe fiu!

Scena se schimbă pentru Gontran. Nu el trebuia să-şi expună, încă o dată, viața în servici-

ul Asociației – ci colonelul, țelul acestei francmasonerii a crimei, lua arma în mână, împins de dragostea şi deznădejdea lui de tată.

Lupta dintre cei doi oameni avea să fie o privelişte grandioasă şi emoționantă: ea avea loc pe o stâncă deasupra mării, în mijlocul unei nopți liniştite şi parfumate care te face să iubeşti viața, la doi paşi de serbarea a cărei muzică armonioasă era adusă până aici pe aripile zefirului.

Din adversar, Gontran devenise martor.

Colonelul începu imediat lupta. Cu un minut mai înainte, contele îl iubise ca pe fostul prieten al tatălui său, ca pe tatăl misterios al femeii pe care o iubea.

Dar insulta ce primise deodată schimbase afecțiunea aceasta într-o ură profundă şi sălbatică, şi la țipătul furios al colonelului, contele răspunse cu un răcnet de fiară.

— Îmi trebuie tot sângele dumitale! îi zise el, tot sângele pentru palma căpătată.

— Ah! zbieră colonelul, atacându-l cu furie. Ah! Credeai că sunt tatăl baroanei şi mi-ai dat o slujbă la ea. Tu nu ştiai, nemernicule, că voiam s-o strivesc în picioare pe femeia aceasta,

care a sfâşiat inima copilului meu! Nu ştiai că şi pe tine te condamnasem demult! Nu ştiai toate astea, asasinule!?

Colonelul, care fusese un duelist de prima forță, îşi conserva întreaga prezență de spirit – cu toată surescitarea în care se afla. El îl lovea pe conte cu o înverşunare fără seamăn.

Îl sili să se retragă neîncetat pe micul podiş al stâncii, hărțuindu-l cu înverşunarea unei hiene, făcându-i rană peste rană, dar neomorându-l, ca şi cum ar îi vrut să-l facă să sufere mii de chinuri.

Contele țipa ca un turbat şi se apăra cu puterea disperării, dar spada colonelului o înlătura mereu pe a lui şi-şi făcea loc spre pieptul lui.

Plin de sânge, sleit şi urlând ca o fiară rănită, el se retrăgea, căutând să scape de spada răzbunătoare, dar arma îl urmărea şi-l nimerea la braț, la umăr, la piept peste tot.

Colonelul se prefăcuse în călăul care tortura.

În fine, el împinse victima sa până la marginea stâncii, la gura prăpastiei şi aici contele nu mai avu unde să se retragă.

Stânca avea o înălțime de treizeci de metri, era dreaptă şi, la picioarele ei, marea era gata să înghită pe acela dintre combatanți care şi-ar fi dat sufletul.

Contele devenise sălbaticul urmaş al hoardelor barbare din Ucraina, instinctul de conservare îi înzecea puterile adineauri sleite; la rândul lui, el voia să înainteze şi să-l facă pe colonel să se retragă.

Dar colonelul nu se urnea din loc, el nu făcu niciun pas înapoi.

— Să sfârşim, asasinule, acum vei muri!

Colonelul îşi făcu vânt, şi cu o lovitură puternică, îşi implântă arma în pieptul contelui.

Spada trecuse prin corpul rusului.

În clipa în care colonelul o smulse roşie de sânge, contele scoase un țipăt groaznic, un strigăt suprem cu care viața-l părăsea şi căzu pe spate, în gol.

Gontran auzi un zgomot surd în adâncimea oceanului. Cadavrul contelui Stewan avusese valurile drept linţoliu.

Colonelul aruncă spada şi marchizul văzu pe bărbatul de altădată atât de furios şi de neîndurat, îngenunchind pe pământ, acoperindu-şi

cu mâinile fața galbenă, ca de mort, şi plângând în hohote.

— Fiul meu, băiatul meu! gemea el neîncetat.

Inima de bronz era, şi ea, sfâşiată!

Capitolul LXXVIII - Răzbunarea părintelui

Între timp, balul era pe sfârşite. În fiecare clipă se auzea huruitul unei trăsuri ce părăsea curtea şi vestea plecarea unui musafir.

Parcul începuse să se golească, nu mai rămăseseră decât vecinii cei mai apropiați ai doamnei de Sainte-Luce.

Baroana nu părăsi încă balul, dar începu să se mire de lipsa marchizului de Lacy şi a contelui Stewan.

„Contele era gelos, gândi ea; îi va fi căutat pricină marchizului.”

Bănuiala aceasta, în loc s-o îngrijoreze, îi plăcea; ca femeie fără inimă, cum era doamna de Sainte-Luce socotea că e foarte frumos ca doi bărbați să părăsească balul ca să se bată cu spada.

Am văzut că doamna Sainte-Luce era tipul de

femeie capricioasă; adoratorul din ajun era deseori sacrificat fără milă pentru adoratorul de a doua zi.

Contele stăpânise inima ei mai bine de o lună. Asta era mult pentru baroană şi hotărâse de mai înainte ca această călătorie în Bretagne să fie ultimul capitol al relației dintre ea şi el; şi totuşi, nu se gândea, încă, la Gontran.

Acesta făcuse oarecare impresie asupra ei. Frumusețea lui, aventurile lui, durerile lui îi dădeau înfățişarea unui erou în mintea capricioasă şi lesne înflăcărată a tinerei femei.

Ziua de vânătoare îl înălțase, însă, şi mai mult în ochii ei.

Întâmplarea îl pusese pe contele Stewan de două ori în inferioritate față de el, şi femeia nu iartă niciodată unui bărbat să fie umilit.

„Dacă cineva nu e vânător, nu trebuie să meargă la vânătoare, îşi zise ea. Când o vezi în primejdie pe aceea pe care o iubeşti, îți omori şi calul – dar soseşti la timp, s-o salvezi.”

Raționamentul acesta foarte logic al doamnei de Sainte-Luce explica purtarea ei din acea zi. Contele, de al cărui sfârşit tragic nu ştia încă nimic, nu mai conta în ochii ei.

După puțin timp, doamna de Sainte-Luce şi Naic rămaseră singure.

Un lucru o preocupa pe baroană: ce făcuse Gontran? Se bătuse, oare, cu contele?

Dar, atunci, ar fi putut să fie ucis! La gândul acesta, doamna de Sainte-Luce se înfioră.

Ea-l iubea acum pe marchiz, cum putea ea să iubească; şi în timpul balului combinase în mintea ei toată urzeala unei noi intrigi.

Dacă domnul de Lacy ar fi fost de câteva săptămâni favoritul baroanei, ea nu s-ar fi gândit mult la duelul lui cu contele, după cum se dezinteresase de duelul dintre marchizul de P. şi contele Ralph. Dar ea visase la dragostea lui Gontran şi nu o posedase încă; asta ajungea ca s-o facă să fie îngrijorată.

Timp de o oră, ea aşteptă, cu inima palpitând, în salonul cel mare din Kerlor; apoi, devenind tot mai agitată, căută să-şi îndepărteze gândurile negre printr-o altă emoție, şi sentimentul de mamă îi reveni.

Ea credea că, dacă va săruta fruntea micului Hector, se va linişti puțin. Se duse, deci, împreună cu Naic în apartamentul ocupat de ele.

Aruncă pe un scaun mănuşile şi evantaiul, străbătu camera ei şi intră în iatacul lui Naic.

Lampa ardea pe sobă. În colțul dintre patul lui Naic şi fereastră stătea pătuțul copilului, cu perdelele lăsate.

Cele două femei se apropiară în vârful picioarelor şi mâna albă a baroanei desfăcu perdeluțele.

Atunci, ea scoase un țipăt... țipătul mamei căreia i s-a luat copilul. Pătuțul era gol.

Timp de cinci minute, cele două femei se priviră uluite, împietrite. Apoi doamna de Sainte-Luce alergă la uşă cu iuțeala unei tigroaice, strigând:

— Hector! Hector!

Hector nu răspundea. În acelaşi timp, Naic observă că hainele copilului nu mai erau acolo.

— Hector! Hector! repetă baroana ca o nebună.

Sună, chemă servitorii, strigă copilul în toate direcțiile. Copilul dispăruse şi nimeni nu-l văzuse.

Vechiul castel, atât de vast, cu galerii lungi şi sumbre, cu încăperi reci împodobite cu mobi-

lă de stejar, fu răscolit din pivnițe până la pod.

O mulțime de servitori cu făclii în mâini alergară timp de câteva ore din sală în sală, din coridor în coridor, conduşi de doamna de Sainte-Luce.

Ea uitase în momentul acesta că, timp de patru ani, ascunsese de toată lumea greşeala ei şi repeta cu voce răguşită:

— Copilul meu! E copilul meu!

O bănuială grozavă se iscă în mintea zăpăcită a baroanei. Ea-şi aminti că omul căruia dânsa îi răpise logodnica se făcuse complicele şi robul ei, ea-şi aminti că omul acesta, altădată cinstit şi drept, fusese amestecat în infamiile ei tainice şi se întreba dacă el nu visase o răzbunare teribilă.

— Jean! Unde e Jean? întrebă ea.

De după-masă, nimeni nu-l mai văzuse pe servitor.

— Ah! strigă Naic, el a făcut-o!

Căci şi Naic înțelegea acum de ce Jean, care o iubea odinioară şi era să moară când a trebuit să renunțe la ea, se făcuse servitorul docil şi răbdător al acestei femei care-i furase ferici-

rea.

— Copilul meu, copilul meu! sărmanul meu copil! repeta baroana cu glas de dementă.

Şi femeia aceasta, căreia nimic nu-i fusese sfânt, care disprețuise ce era mai nobil în lume, femeia aceasta care-şi omorâse tatăl, care-i adusese la pierzanie pe marchizul de P... pe vicontele Ralph şi pe prințul moldovean; femeia aceasta pentru care contele Stewan îşi dăduse sufletul şi pentru care, poate în aceeaşi clipă, şi Armand se sfârşea... Femeia aceasta îngenunche!

Imploră pe Dumnezeu şi sfinții, vărsă lacrimi de deznădejde, lacrimi de sânge, îşi chemă copilul cu țipete sfâşietoare, care ar fi înduioşat şi un tigru.

Servitori călare porniseră în toate direcțiile, iar doamna de Sainte-Luce, zdrobită, fusese dusă în camera ei.

Timp de o oră, ea se mai preumblă gâfâind, cu părul vâlvoi, cu privirea rătăcită, cum desigur că se plimbă în vizuina ei leoaica ai cărei pui au fost răpiți de vânători, în lipsa ei.

Avea o înfățişare înfiorătoare şi răpitorul s-ar fi cutremurat, dacă ar fi văzut mânia ma-

mei.

În acea clipă, uşa se deschise încet şi un om pe care baroana în durerea ei, îl uitase, intră cu pas măsurat şi grav ca însăşi întruchiparea Răzbunării divine.

Era colonelul Leon.

El era mai palid ca o arătare, două lacrimi mari mai lunecau încă pe obrajii lui supți.

Baroana care cerea zorilor să-i redea fiul şi era pe jumătate nebună, începu să tremure de groază la vederea acestui bărbat, a cărui durere imensă o egala pe a ei.

Ea se înfioră şi se dădu înapoi din fața lui, fără să poată face un gest, fără să scoată un strigăt. Colonelul împinse uşa şi făcu un pas spre ea.

Baroana se retrăgea instinctiv, ca şi cum ar fi fugit din fața morții. Colonelul trase perdelele şi cei doi – mama căreia i se răpise copilul şi tatăl care-l credea mort pe fiul lui – se aflară față-n față.

Spaima doamnei de Sainte-Luce era aşa de mare, încât ea se retrăgea mereu din fața colonelului.

Şi cu toate acestea, în ochii acestei femei, el nu era decât căpitanul Lambert, intendentul ei, adică un subaltern al ei, pe care în orice altă împrejurare l-ar fi întâmpinat cu un dispreț suprem şi cu o vorbă injurioasă, l-ar fi pedepsit pentru îndrăzneala de a intra în camera ei nechemat şi de a închide uşa în urma lui.

Dar colonelul redevenise bărbatul cu privire dominatoare, înaintea căreia toată lumea se pleca şi pe care nimeni nu-l putea privi fără să simtă o groază tainică.

Şi apoi, durerea gravă şi întărâtată care se citea pe fața lui, părea că spune baroanei: „Omul acesta vine la tine pentru o răfuială lungă şi teribilă.”

— Doamnă, zise încet colonelul cu vocea întunecată şi semeață în mâna-i stăpânită, vin să unesc durerea mea cu a dumneavoastră.

Baroana se înfioră şi mai făcu un pas înapoi.

— Vă plângeți copilul? urmă el.

Cuvântul acesta produse o reacție violentă în ființa doamnei de Sainte-Luce. Cum de ştia omul acesta că Hector era copilul ei?

— Copilul meu! exclamă ea cu durere şi

groază.

— Eu, la rândul meu, zise colonelul, îl plâng pe al meu.

— Dumneata?

Şi toată surprinderea ei era exprimată în acest cuvânt.

— Copilul meu a murit, doamnă.

Ochii colonelului fulgerau de mânie surdă.

— Al dumneavoastră... urmă el...

— Ah! strigă ea, aşadar, ştii ce s-a făcut cu copilul meu?

— Da.

— Şi nu mi-o spui? Ah, vorbeşte!

— Mai târziu!

Baroana cea trufaşă nu mai tremura, acum, în faţa acestui om misterios şi teribil, ci-l privea cu ochi imploratori. Un strigăt feroce ieşi din gâtul colonelului.

— Aşadar, îl iubiţi pe copilul dumneavoastră? întrebă el. Tot iubiţi ceva pe lumea asta?

— Copilul meu! repeta ea îngrozită. Ştii ce s-a întâmplat cu el şi nu mi-o spui! Ah! aşadar, nu ştii ce e o inimă de mamă?

Mândra baroană îngenunche şi ridică mâini-

le rugătoare spre colonel:

— Fiul dumneavoastră nu e mort, zise el.

Ea scoase un strigăt de bucurie şi de nerăbdare.

— Copilul meu! îngăimă ea; o! dă-mi-l... spune-mi...

— Ascultați, mai întâi, dumneavoastră, al cărui fiu mai trăieşte încă, povestea acelui fiu pe care eu îl plâng şi care a încetat de a mai trăi.

Colonelul continuă s-o domine cu privirea-i fascinatoare ca a unei reptile.

— Ascultați... urmă el, ascultați, o vreau.

— Vorbeşte, domnule, te ascult!

— Doamnă, reluă el, eu nu mă numesc căpitanul Lambert. Eu sunt colonelul Leon. Aveam un fiu, un copil de douăzeci de ani, plăpând şi bălan ca dumneavoastră, o inimă de aur, un cap de heruvim. El a murit asasinat... da, asasinat e expresia justă, căci numai curajul său îl făcea să mânuiască spada ori pistolul, mâna lui era prea albă şi prea plăpândă.

Colonelul se opri, şi doamna de Sainte-Luce văzu o lacrimă alunecând pe obrajii lui.

— Într-o zi, el întâlni o femeie, o femeie frumoasă ca dumneavoastră, doamnă; fără ini-

mă, ca dumneavoastră.

Baroana se înfioră; ea se temea că înțelege.

— Femeia aceasta l-a strivit în picioare, urmă colonelul implacabil; ea născocea torturi pentru el, cu un zâmbet l-a răpus, după cum pantera sugrumă cu ghearele sale un căprior ori o gazelă, ea l-a supus chinului fără seamăn de a-l vedea pe rivalul său înjunghiat la picioarele ei. Şi apoi...

Şi colonelul izbucni într-un hohot de râs asemănător urletelor hienei.

— Apoi, ca să pună vârf operei sale, abuzând de dreptul de laşitate al femeii, căci ei nu i se cere să spele cu tot sângele afrontul făcut... ea-l lovi cu mănuşa în obraz.

La aceste ultime cuvinte, baroana strigă deodată:

— Armand!

— Da, Armand, era fiul meu.

Şi tatăl deznădăjduit măsură cu privirea pe femeia aceasta, care-i omorâse copilul.

— Şi cu toate acestea, reluă el după o scurtă pauză, care-i părea baroanei nesfârşită, el vă iubea mult. Vă iubea, doamnă, cum nicio fe-

meie n-a meritat vreodată să fie iubită. El vă iubea, căci nu ştia că ați ucis unul după altul pe toți acei care au avut slăbiciunea de a vă iubi, că marchizul de P... şi vicontele Ralph s-au bătut la uşa dumneavoastră, că un asasin plătit de dumneavoastră a înjunghiat un prinț moldovean în trăsura în care plecase de la balul dumneavoastră. El nu ştia ca tatăl dumneavoastră a murit de durere, când a aflat că nobila baroană de Sainte-Luce fusese necinstită încă înainte de a fi soție!

Colonelul se opri din nou. Doamna de Sainte-Luce zăcea încovoiată în două pe parchet.

— Ei bine, urmă colonelul, el s-a bătut cu ultimul dumneavoastră adorat, cu contele Stewan, şi a murit. Acum două ceasuri l-am ucis pe contele Stewan; l-am aruncat în mare de la înălțimea stâncii, după ce-l răpusesem cu zece lovituri de spadă. Acum, ne vom răfui noi doi.

— Ah! omoară-mă, omoară-mă! gemu ea cu voce stinsă.

— Să vă ucid! Nici prin gând nu-mi trece. Pentru sângele copilului meu îmi trebuie, doamnă, mai mult decât viața dumneavoastră,

îmi trebuie mai mult decât un chin de câteva clipe: îmi trebuie lacrimile şi deznădejdea întregii dumneavoastră vieți! Ştiam, urmă el, că Dumnezeu n-a zămislit monştri desăvârşiți, că şi în adâncul inimii celei mai crude fiare tot se găseşte o fibră capabilă de a vibra. Dumneavoastră, care ați asasinat pe complicii dumneavoastră, vă iubeați copilul. Mi-am găsit răzbunarea.

La auzul acestor vorbe, doamna de Sainte-Luce sări în sus ca împinsă de un resort din oțel. Ea se sculă, făcu câțiva paşi înapoi şi se ghemui ca o leoaică furioasă care măsoară distanța peste care trebuie să sară spre a se arunca asupra prăzii sale.

— Copilul meu! strigă ea cu ochii rătăciți, cu vocea sugrumată. Ai cuteza să te atingi de copilul meu?

— A! vă revoltați, nu-i aşa? Deveniți, iarăşi, nemiloasă şi puternică, pentru că inima dumneavoastră de mamă a fost atinsă. Dar pe fiul meu nu l-ați ucis?

Încă o dată ei se măsurară cu privirea, dar baroana nu mai tremura.

Femeia vinovată făcuse loc mamei, iar mama – neîmpăcată şi năucă – căuta în jurul ei un cuțit, un pistol, o armă oarecare, ca să-l ucidă pe omul care cuteza să spună că se va atinge de copilul ei.

— Lăsați! îi zise colonelul cu dispreț, eu nu voi omorî copilul dumneavoastră, eu nu sunt un asasin.

Făgăduiala aceasta potoli mânia febrilă şi îndrăzneala disperată a baroanei. Ea era din nou stăpânită de teamă.

— Nu-l voi ucide, reluă colonelul. Răzbunarea mea va fi şi mai teribilă. Pe fiul dumneavoastră îl voi creşte eu, la umbră... sub un alt nume; şi mama lui nu-l va mai vedea vreodată!

Doamna de Sainte-Luce scoase un strigăt de groază şi căzu zdrobită la picioarele colonelului, cu brațele întinse spre el:

— Grație! şopti ea cu vocea chinuită.

— Şi dacă, urmă colonelul, copilul acesta, pe care nu-l veți mai revedea, mă va întreba cine e aceea căreia îi datorează viața, ii voi spune că e o femeie fără ruşine, una din acele nenorocite a cărei viață e un oprobiu, ale cărei

mâini sunt pătate cu sânge. Iar dumneavoastră, doamnă, urmă el cu voce fulgerătoare, veți duce o viață otrăvită, vă veți spune că există undeva un fiu care e al dumneavoastră, pe care-l adorați şi pe care nu-l veți mai revedea; veți şti că fiul dumneavoastră trăieşte şi că are oroare de mama lui!

Baroana mai scoase un țipăt şi se prăbuşi leşinată la picioarele colonelului.

SFÂRŞIT

Proiect Romania Inedit
2015